

1536—1550.

PREC. FEST.

1554—1560.

Mich. inque Cat. *Mich.* N.4023-6 male repetuntur et confunduntur partes 3 ed. 1522.1529.1534, quae sub n. 4024-6 in *Mus. Br.* translatae). Exstat revera ed. nostra *Oyn.* 1022 F. una cum Pte. altera.

b) Super *præsen* (diei II. Tabernacul.) legitur: „im-
pressum hic Pragae A. 5294, fin. fer. VI. 6. Nisan
(22. Martii 1534), ap. Gerson et 3 filios Sal., Mos.
et Mard. *Opp.* 1022 F. fine destit. annexa habet f. 120-
1 ed. Crac. 1597. *Rof.* Ann. p. 36 n. 225 ex Cat. vet.
24a A. 1533, *Masch* vero ex eodem Cat. A. effinxit
1733. *Zz.* Z. G. 272 n. 12 expl. citat visum Pragae et
Mich., corr. Cat. 2423 (cf. supra), reperitur nunc in
N. 2224.]

2448. — rit. germ.

f. *Augsb.* 1536.

2448a. — mb.

[A. ארצה, בריח (ניחוח ארצה), tribus tantum supra verbum unumquodque positis punctis, unde A. 1 5 3 1 in Cat. vet 24a et b (ad quem, non ad Lorekium, refert nota prava „ib.“ ap. *Masch* App. p. 17, qui jam addit: „Vid. A. 1536“) etc., fin. fer. III. 11. Ijjar ap. Chajjim b. David Schachor. *Rof.* (Apparat. ap. *Masch* App. p. 18) locum habebat *Hamb.* sed correxit Ann. p. 37 n. 238, cf. *Zx. Z. G.* 229 n. 71. Expl. *Opp.* 1011 F. initio et paullo ante fin. mutilum incipit a festo Encaeniorum (cf. ed. 1562 N. 2453) et ante dies venerab. (seu P. II.), tit. non habet, ff. numerata sunt antiqua manu 253, unde ap. *Wf.* II p. 1338, expl. mb. 259, sed id incipit a precatone Schemona-esre 3 festorum male inscripta של ש"ר חפלת מוסף, sequitur enim חפלת מוסף, dein Hallel etc. Ed., „prae caeteris rara“ (*Rof.*), Selichot (hic omis- sa) in totum annum seorsim edita sunt; v. N. 2834 cf. N. 2444.]

2449. — rit. p o l. eum Comm. Abraham [B. Abig-
dor?] II Ptes. f. *Prag.* 1549-50.

[A. לפרט קטן ליצירה. ap. Mos. et Mard. Kohen, cura, ut vid., Menachem b. Mos. Israel, cujus carmen bene longum parabolam de aranea (שמחית) continens ad iuit. P. I. et aliud acrostichon in fine (f.157), datum 1. Nisan 1549, et in fine P. II., datum ש"ו כחדש פרוי קרש [כ"ו]. i. e. Pericope Levit. XIX, 24, unde 6. mensis Ijjar, ubi ritus pol. indicatur: ומנהגי כמנהג בני חה כמו פולן. Tit. P. I. exhibet præcationem præcentoris (הפלה לש"ק). P. II. in cod. *Opp.* 1049F. desiderari hallucinatur Anon. falsarius Litbl. XI, 749*). Ed. rara. Suppl. *Wf.* II p.1336. *Zz.* Z. G. 273 u. 18. *Masch* App. p. 24. IV.42: *bis!*]

2450] — cum Comm. [*fict.*] f. *Ven.* 1554.
v. 1599-1600 N.2467.

2451. — rit. germ., ed. auctior cum Comm.
atque Constitutionibus et ritibus collectis per
Benjamin b. Meir Levi Aschkenasi b. Simon
b. Jakob ex incolis Nürnberg (adjecta sunt
nonnulla MS.) f. *Salon.*, *Sal.* et *Jos. Jaabez*
sub Solimano s. a. [1555-6.].

[Incipit liber f. albo verso precatio אָרֹן עוֹלָם, ex-
stant quoque Jozerot aucta cum Comm. brevi, *Vo-*
lumen Antiochi, Haggada, Selichot variis locis
et Kinot sine Comm., ubi adiecit Collector Elegias
suas [in ed. sequ. omissas] in excidium templi (com-
pos. A. 1534) et in mortem filii sui Meir peste A. 1534
et in magnum incendium Salon. A. 1553 (v. *Luzz.*
in praef. G. I. Polak ad Machsor cum Vers. belg. Amst.
1850 p. 4), cujus causa forsán fratres Jaabez A. 1554-5
Adrianopoli artem typographicam exercuerunt, inter
magnasque calamitates, moriente quoque patre Isak
excudisse se ferunt ed. nostram, jam exeunte A. 1556
recusam. — Hoschaanot sine Comm. festum Simchat
Tora sequuntur; f. 366 exstat Constitutionum magna
pars, sequitur epigr., ubi liber fertur „Machsor mag-
num“ et epigr. Editoris proluxa etc. (cf. *Luzz.* l. l.),
dein laudat ed. et Editorem affinis ejus Elieser fil.
medici Eliae Zarkati; Registro plagularum incorrecte
nomenclatarum et indic. erratorum desinit [f. 367] ed.
rarissima et locupletissima, jam suo tempore celebris,
cujus nullum hucusque innotuit, praeter nostrum, in-
congrue hucusque recensitum, expl. et fragm. ap. *Luzz.*
Wf. II p. 1337*: *Salon. s. a.* (= *Const. ex Plantav.*!),
cf. III p. 154 n. 401*. *Masch* App. p. 31 A. 1580 ex
Cat. vet. — Cod. nostro praeter Notas marg. MS. ad-
scripta sunt ad init. et finem Selichot (alibi impressa),
dein שִׁיר לְחֵנִינָה פֶּה *Carmen in dedicationem vo-*
tuminis legis alphab. et cum acrost. ירמיה *Jeremia*
ex oppido ווערום קהל עם עונו. inc. ואוסרה בקהל לה' *אשירה*
על בני מהחר ברוך וְלֹא *להחפא*, et ejusdem וְלֹא *אשירה*
Elegia in filium meum Baruch b. n., inc. אבֶּלֶל
לְיֹחִיד עֲשִׂיהִי לִי]

2452. — ed. praeced. recusa, passim decurtata
praecipue locis ib, repetitis (et cum Comm. MS.)

4. *Sabion. Cremon.* 1556-60.

[Incipit precatio matutina f.4 (an 2 et 3 exstent ne-

in recensione edd. rit. pol. nobis constantes ad morem superiorum numeramus (cf. supra p. 302). Codex ipse enim noster ita compactus est, ut a dieb. venerab. incipiat. Ed. repetitue partes partim non numerant, additamenta vel nova ad ptem. II (juxta nos) annunciant, quae vero exacissime serius excusa est.]

*.) Tit. P. I. „incipiamus deo iuvante Ptem. secundam, quae est in dies venerabiles“ i. e. partem, quae in cdd. superioribus 1522 etc. prima dicitur, nos vero

1562—1567.

PREC. FEST.

1578—1586.

scimus), tit. datur mense Kislew יקראן (exeunte A.1556), ap. Tob. Fo a, f.392 exstat clausula: סליק המזוהר. Sequitur f. ubi non Hoschaanot et Jozerot nonnulla, ut in ed. pracc., sed notantur quaedam ad benedictionem sacerdotum pertinentia, sinit. est fer. VI. 29. Elul 320 seu pridie Novennii 321, per Vicenzio Conti. Sequitur Index errat. f.1. Inde a f.164 lit. minimae quadr. Sabionett. non occurrunt. Editio rara. *Wf.* II p.1337* ap. *Masch* App. p.28: A.1563 (ויקראן) cum Comm. מענלי צדק = *Masch* ib. p.26: A.1556 ex Cat. vet. *Rof.* Sab. p.33 n.20, Crem. p.14 n.28 et ap. *Masch* App. p.28, cf. Litbl. XII, 89 et *Introd.* nostram de typogr. A.1554 ap. *Dks.* Litbl. V, 235 error typ. videtur.]

2453. — rit. germ. f. *Lubl.* 1562.

[Fer. I. 22. Schebat, ap. Kalonymos b. Mardochai Jafe. Sequitur ed. 1536, incip. שוכן ער, sed lit. נ verbi יתגל non est minor, verbum אורח albis ornamentis cinctum etc. Novenn. incipit f. יט ב verso ornato. Ed. rarissima. *Wf.* II p.1336 ap. *Masch* App. p.28.]

2454. — rit. pol. cum Comm. Abraham, aucto per Mardochai b. Jehuda, et Naftali b. Joel Schachor [Schwarz], recognito per Jakob b. David Gutrath. II Ptes. f. *Lubl.* 1567.

[P. I. fin. fer. III. 14. Ijjar, P. II. fin. fer. III. 28. Elul א'ל (שום) ... האר'ק, ubi lit. אל האקש computandae, per Kalon. Jafe, Jak. b. Dav. גוטרט, Elieser b. Isak, (P. II.) Isak b. Elieser, Chajjim b. Isak, corr. Naftali b. Joel שחור (acrost. tit. P. II.) Hierosolymitanus; ff. 190+146. *Opp.* 1050 F. suppletum est per folia ex ed. Prag. s. a. (N.2547), *Opp.* 1032 B. F. integrum, sed praefixum habet fragm. ex ed. Prag. 1703! Ed. rarissima vix nota. *Masch* App. p.42: A. 1627 ex Cat. vet., ubi lit. ב confluerat. *Wf.* II p.1336 ed. s. a. recenset, quae nostra vel. ed. 1591 N.2460.]

2455. — rit. germ. cum Anonymi Comm. aucto etiam in Selichot et Constitutionibus: מענלי צדק (*Orbitae* seu *viae justitiae*). II Ptes. f. *Ven.* 1567.

2455b. — rit. pol. u. s. u. s.

[A. I. mense i. ducis Pietro Loredano, fin. 25. Tebet 328 (27. Decembr. 1567), in fine datur festo Chanuka (Nov. 1567). P. II. initio exhibet Selichot ante Novennium, desinit festo Simchat Tora. Constitutiones pauciores quam in ed. Salon. N.2451, aliisque locis adjectae, maxima pars ad init. sub tit. מענלי צדק collecta ex libris et auctoribus usque ad Saec. XV. vel iniens XVI, praecipue sequitur l. הי עולם (v. Jona Gerondi), cf. ed. 1599-1600 N.2467. Ad rit. germ. nullibi, ne a *Mez* quidem (*Opp.* 1023 AF., quanquam

in Cat. ms.) refertur ed., quae ff. 284+291+1 recte numeratis constat. Ad formandum rit. pol. (*Opp.* 1023 B F. *Wf.* II p.1335. *Rof.* ap. *Masch* App. p.29) singula tantum ff. recusa ed. alteri inserta, unde ff. confuse numerata, ultimum 240 et 289; cf. ed. 1673 N.2485.]

2456. — rit. pol. Ed. II., cum Comm., qui auctior dicitur per Expositit. Zebi Sundels. II Ptes. f. *Lubl.* 1578.

[P. I. fin. fer. I. 23. Ab 338, P. II. fer. I. 15. Tebet 339 (14. Decembr. 1578, ultima 2 ff. desid. *Opp.* 1024 F.) ap. Kalonymos Jafe et fil. Chajjim [et Zebi in P. II.], corr. Jakob b. David Gutrath et Abraham b. Israel Menachem Lublinenses. Stemma: Monoceros in utraque Pte., in tit. Ptis. II. figura Adami, Evae, Davidis et Judithae etc., adjectae dicuntur expositiones per Zebi (הוספנו בייאורים), ע"י מהור"ר צבי ר' וונדלס מקר הר"ם, cf. *Prec.* quottid. 1572 N.2089), sed cursorie perlustrans librum eadem reperi ac in ed. I., inscriptiones tantum Comm. lit. major. *Wf.* II p.1336 ap. *Masch* App. p.30: A.1579.]

2457. — cum Expositione vocum et consensu Hymnorum [fict.] f. *Prag.* 1583.

[Sic Cat. ms. (cf. *Zz.* Z. G. 275 n.31) omisso ritu, sed descriptio petita ex *Sabb.* ט. 137 ubi A.1613 (N.2471), unde pro שט"ו in Cat. ms. legendum שטען.]

2458. — rit. pol. cum Comm. u. s., adjectis ritibus provinciae etc. ex ore sancti etc. Natan Spira b. Simson uncis inclusis. II Ptes. f. *Crac.* 1584-5.

[Expl. *Opp.* 1051 F. P. I. per tit. et ff. aliquot, ut f. 55-60 etc., ex ed. *Lubl.* (v. N.2460) suppleta est (unde ed. *Lubl.* 1585 jam in Cat. vet. ap. *Masch* App. p.32), sed in fine (f. 190) exstat nomen typogr. Isak b. Ahron ex Proslitz et stemma ejus cum piscibus. Tit. Ptis. II. — א. . . שיל"ה נחמנו"י נחמנו"י — Additt. annunciat, quae revera exstant, sed ff. ad instar edd. superiorum, ipsis erroribus typogr. recensis, numerata 147. *Wf.* II p.1336 ap. *Masch* App. p.32: *Prag.*, v. *Zz.* Z. G. p.266.]

2459. — rit. boh. pol. et germ. [et Germanorum ital.] ed. auctior cum Comm. superiorum aucto per Mos. Schad [seu Schedel]. II Ptes. f. *Prag.* 1585-6.

2159a. — mb. ornamentis auro et coloribus superstructis.

[P. I. fin. 6. Tischri (29. Septembr. 1585), P. II. fin. 5. Si- van (22. Maji) 1586, ap. Mard. Kohen et Bezael, Israel Gerson, Salomo, et Gerson b. Bezael Kohen, corr. Petachja Mos. b. Jos. ex Ofen; ff. in fine paginata 164 et 132, sed P. I. omissi numeri 52.53.54. 62.104.115.120, dupl. 124 et 131 (unde 159 ap. *Zz.*)

1591—1594.

PREC. FEST.

1594—1597.

et ff. 3 non paginata. P. II. numeri 45-8 omisi (unde 128 ap. Zz.). Idemque error in ed. repetitis fere omnibus. Comitor in tit. P. II. vocatur „Mos. Schad fil. Abrahami b. m. quiescentis in umbra Dei omnipotentis“ (בן לא־הרר אברהם ולה־ה הן בצל אל שד״י) quod Collector ed. 1600 N. 2467 in nomen Bezalel mutavit, in ed. 1606 N. 2469 vero nomen typogr. Mos. b. Jos. Bezalel tantum occurrit; in epigr. ed. P. I. (recusa saepius usque ad Saec. XVIII., sed omisso jam in ed. proxima 1606 nomine Mos.) idem Addit. sua uncis includenda se non putasse ait (tit. verso ornato ad ed. Lublin. alluditur). Ad initium *Opp.* 1039F. (P. I. tantum) et 1041F. (P. II. tantum integra) exstat praef. typographi, qui 10 enumerat virtutes, quibus sua haec editionibus Lubl. et Crac. praestet, inter quas ornata verba initialia [scil. lemnisci instar formata, quae edd. repetitae usque ad saeculum XVIII. imitantur], restitutio omissionum, ut Hymni ששעץ יום in diem 2. Pentec., dispositio cuiuslibet particulae suo loco et incrementum Comm. per tertiam partem. Sequitur eodem f. Index in ritum german. et ital. (7 lineolis) et precatio אכינו מלכנו, unde *Metz* ap. Zz. Z. G. 276 n. 37 alteram effinxit ed. rit. germ. et ital. Comm. lit. rabb. sed partim sic dictis „Weiberdeutsch“ expressus. Exstat figura templi magna cum ligamento insuper obliquo. Expl. mb. possidebat Jos. b. Simcha Pelta Epstein. Ed. rarissima, quam *Wf.* II p. 1337 inter rit. germ., *Masch* App. p. 32 et 33 ex *Wf.* et Cat. ms. A. 1585 et 1586, Zz. Z. G. 276 n. 36 ex Cod. Wolfenb., ut vid. non omnino perfecto, recensent. Cat. ms. (Mich. et Zz.) ad *Opp.* 1041F. formam 4. denotat, dicitque P. I. Lubl. 1591 (v. N. 2460), P. II. Prag. 1586 impressam, unde Zz. Z. G. 276 n. 38 (*Opp.* 1550 Q.) tertiam recenset ed. A. 1586, quae revera sine Comm. A. 1596-7 N. 2463.]

2460. — rit. pol. Ed. III. P. I. f. *Lubl.* 1591.

[Expl. *Opp.* 1041F. praeter P. II. ed. 1586 (N. praeced.) continet P. I. nostram sine tit. (insertis partim ff. ed. 1585-6), in fine (f. 190) exprimitur A. et typogr. Kalonymos Jafe, qui P. II. edere optat, et Corr. Mos. b. Mos. Meir Kohen seu Mos. Dajjan Lublinensis. Ex nostra vero ed. ff. aliquot inserta sunt ed. Crac. 1585 (N. 2458) ibique lit. exstat (ita ornatus ac P. II. ed. Lubl. II.), ubi ed. III. fertur excusa Lubl. s. a. sed sub Sigismundo III, non ergo ante 1587, alia vero Lublinensis cum Comm. ed. III. ignota, unde etiam tit. huac ad nostram pertinere conjecturamus. *Wf.* II p. 1336: s. a. fors. ed. 1567 N. 2454]

2461. — rit. germ. cum Comm. brevi

4. *Tamhansen* [1592-4].

[Expl. unum notum *Opp.* 1528 Q. A. non ostendit, quia

inde a f. 233 suppletum per ed. aliam, quae ad instar ed. 1560 N. 2452 desinit pag. alba. Tit. vero s. a. sed per Isak מנחם [abbreviatura vel nomen exolicum jam alibi occurrens] nomine ipsius et [socii] Simon Levi Ginzburg, atramento rubro partim expressus; ornamenta, ut 3 situlae et pisces, ad nomen Levi alludunt. Incipit liber precatone matutina Sabbati, verbis tit. verso וכי בשבועות האל בחצונות בסוכות הגדול וכי Typi etc. iidem ac in Sulatot A. 1594 (N. 2798), quae fors. ante f. 108 (verbis שבועות של יום א' ornatis incipiens) inserenda. Refert enim Brenzius in l. Jüd. Schlangenbalg p. 30, Machsor A. 1592 Danhusii in Suevia expressum delatoribus ansam dedisse accusandi Iudaeos de Antichristianis in hoc Machsor expressis, typographiam jussu Magistratus sublatam et una cum libro Machsor, cujus multa expll. fuerint impressa, abolitam esse. Salman Zebi Offenhausen in l. Jüdischer Theriak ed. 1615 (et 1680) p. 33, libros reditos fuisse, in Germania ubique deprehendi, se ipsum Codicem possidere, contra monet, de Sulatot A. 5354 impressis, ex quibus restitutae typographiae argumentum ducere potuerit, omnino silet. Forsan precatio אב הרחמן ibi impressa calumniatoribus ansam dedit. Ed jam Saec. XVII. exeunte rarissima fuit, nullusque praeterea liber eodem loco impressus notus. Corr. sunt varia ap. *Wf.* II p. 1338* ad III p. 603 n. 1238b.]

2462] — rit. pol., pars cum Vers. germ., v. Preces poenit. N. 2840 (1594).

2463. — rit. pol. et germ., praecedit Bechai: *Adhortatio.* II Ptes. 4. *Prag.* 1596-7.

[Unicum notum expl. *Opp.* 1550 Q. tit. partim laceratum habet. A. וישם, sed ן minore, in fine P. I. (f. 186) ערב שבת סדר ליל יסור ששנט מיהודה]

וּמחֶקֶת מִבֵּין רגליו (unde A. 1590 in Cat. vet. 25a ap. *Masch* App. p. 35), P. II. fin. 18. Sivan שׁנ״ 1597, per (typothetam) Mos. b. Katriel. Hujus enim, Mantuae antea degentis (unde fors. Adhortationem adjecit, cf. ed. 1557-60 rit. rom. N. 2581) nomen solum in libris aliquot A. 1595-7 Pragae impressis offenditur, A. 1598 jam Alfasi Cracoviae, rursus 1606 (N. 2469) Pragae composuit (suppl. Zz. Z. G. 263), unde de A. ed. nostrae non dubitandum, lit. ן in fronte err. typ., puncta vero super verba ultima, haec simul ad „typographum prudentem“ alludere indicant. *Wf.* II p. 1336 ed. recenset „A. 356 C. 1586 [l. 1596] ap. eundem [scil. ls. b. Ahron] 363 C. 1603“, ubi edd. Cracov. et Prag. confusae (cf. Zz. Z. G. 266), A. 1603 (ad quam refert typographum illum Cracoviensem *Masch* App. p. 37) nec Crac. nec Prag. nota! Cat. ms.

1597—1600.

PREC. FEST.

1603—1606.

Mich. nostram recte recenset ed., praeter expl. ed. 1586 (v. N.2459) mixtum male in 4 recensitum, corr. A. 1585 ap. Zz. Z. G. 276 n.38.]

2464. — rit. pol. II Ptes. f. Crac. 1597.

[Expl. unum vix notum *Opp.* 1025F. tit. P.I. (ff.130) destitutum et in fine P. II. — f. ult. vel penultimo 96—mutilum. Tit. P. II. A. אנוש sub. Sigism. III., ap. Isak b. Ahron. P. I. desinit in סדר הקיעה ut ed. Prag 1534 N.2447b. *Masch* App. p. 37 ex Cat. vet.]

2465] — rit. germ. [fict.] S. Crac. 1598.

[Ed. recenset *Wf.* II p. 1337 ap. *Masch* App. p. 37. IV, 84, ubi prave in fol., cf. ed. s. a.: *Plantav.* ap. *Wf.* I. l. l. lin. 4. Ed. ex N. sequ. vel ed. 1608 N. 2470 exsculpta vid.]

2466. — rit. germ. in usum Judaorum F. a. M. et praecipue eorum qui nundinas frequentant primum in forma min. expressum

S. s. l. [*Bas.*] 1599.

[A. ושמוח, inc. fer. II. 29. Ijjar, fin. fer. II. 9. Elul, edidd. socii Jakob b. Abr. Tihinger (טיהינגער) et Jak. b. Abr. Polak (פאלק) ex Meseritz in provincia Reussen (מסריץ רייסן) vulgo Jak. Bibliopola (מוכר ספרים); ff. 279. In fine Selichot (v. ed. 1599—1600 N. 2841) jam incepta annunciantur. Typogr. procul dubio est Conr. Waldkirch. Corr. *Wf.* II p. 1338* ap. *Masch* App. p. 37. Forsan simul folia ad rit. pol. pertinentia expressa (cf. Preces quotid. 1600 N. 2111) vel hanc ipsam male ad rit. pol. retulit impressamque habet Franc. a. M. *Wf.* II p. 1336 ap. *Masch* ib.]

2467. — rit. germ. ed. auctior, continens varia, quae ad Preces quotid. magis spectant, cum Comm. ex edd. variis collecto et aucto, praemissoque compendio constitutionum rituum etc. sub tit. הדרה קודש (*Decor sanctitatis*) [ubi et Jonae Gerondi l. timoris cum Mos. Negrin Additt. et [Hai Gaon adscript.] [מוכר השכל] collectore Isak b. Jakob Levi. II Ptes.

f. Ven. 1599-1600.

2467a. — (adjecta sunt P. II. Selichot MS.).

[P. I. א. יד ליצירה (unde 1554 sine mentione ritus ap. Eisenmenger in Indice, ap. *Wf.* II p. 1342, et rit. germ. et pol. ap. *Sabb.* ג. 134, ex quo rit. pol. ap. *Wf.* II p. 1335 ap. *Masch* App. p. 251) et in carm. finali Jeh. di Modena כהנא יפה (dies venerab.) A. על ההרים, jussu Giov. Bragadini, per typographum (המדפיס) de Gara, vel ut in fine P. II.: „Stampato in Venetia del 1600 (!). In casa de M. Zuane d'Gara con lic. dei Sup.", opera Israel Sifroni, „opificis intelligentis prae omnibus, celebris“ (החרש) והושב בדפוס ככל אדם נודע בשם in praef. collec-

toris; suppl. Zz. Z. G. 258); ff. 340+315+1. Supplementum considerari possunt Selichot simul expressa (N. 2842). Inc. a precatone ארון עולם, praemisso jam מה טובו in הדרה קודש. De ed. referatissima atque splendide excusa disserit Collector in praef., omissiones edd. Salon. Ven. Prag. Crac. Thiengae טינגן, scil. Prec. quotid. 1560, cf. infra] Sabion. et Lubl. inter omnes optima (אהרון חביב) restitutas, nonnulla [ex edd. Prec. quotid.] — ut 72 Versic., Credo, Confessio moribundi, החברך [Saadiae] Melioratio somni — adjecta essa, Comm. vero מעגליי ברך [v. 1567—8 N. 2455] usque ad. prec. שאמר, hinc inde usque ad finem prec. in dies hebdom. Comm. [Naftali] Hirz Treves ex טינגן [cf. supra], in יוצר Sabatorum et festorum Comm. Mos. cognomine Bezael (משה הנקרא בצאל) error stupendus, ex ed. 1585—6 N. 2459 cf. 1613 N. 2471 multisque locis cum Additt. ex Comm. aliis, ad init. et finem ritus, constitutiones et ethica auctoribus Jona, Jakob Levi, Jos. Karo, ritus ex Mos. Isserls, Eisak Tyrnau, Abraham Klausner et ex ore praeceptoris Abigdor Civald (צוירל) se adiecisse, quam collectionem (קיוצן) *Decor sanctitatis* nuncupaverit etc. Commemorat etiam Kinot, quorum 17 in usum cantoris cum Comm. Ad initium eorum Comm. se collegisse dicit ex Comm. praeceptoris Joseph אש פנינו patrisque sui Jakob Lewi, adjectis nonnullis suis קצת הנה והנה פי כן) הפיטים וכן עניות (*sic*) וקנות וזיונים של ט"ב שחבר אדוני מורי מהר"ר יוסף זצ"ל אש פנינו וקצת מן א"י ע"ר כמהר"ר יעקב סנ"ל זצ"ל וקצת לפי עניות (דעתי), additque ex praemonito Josefi, 21 Kinot auctore Elasar Kalir a cantore recitanda esse (cf. *Rpp.* Kalir nota 27. Zz. G. V. p. 386 nota) inde ab Elegia (qua incipit Comm.) usque ad הילולא (ubi desinit, cf. ed. 1712—5 N. 2529) et הילולא הה. Comm. in Jozerot totius Anni dispersa idem ac Zebi Sundels, in Selichot jejuniorem ante Chanuka posita idem qui in N. 2455 et in ed. Precum 1680 etc. decurtatus. — Nostra vid. ed. s. a. *Plantav.* ap. *Wf.* II p. 1337 lin. 4. Forma S. ap. *Mich* 2415 err. typogr. — Annunciatio Bragadini in Pent. 1597 (N. 316) num ad nostram spectet ed. definire non audemus.]

2468] — rit. pol. [fict.?] f. Crac. seu Prag. 1603. v. 1596—7 N. 2471 et 1613 N. 2463.

2469. — rit. pol. cum Comm. [ed. 1585—6 N. 2459]. II Ptes. f. Prag. 1605-6.

[*Opp.* 1026F. P. I. ff. 168 tit. compactum habet ed. s. a. sub Leopoldo, f. ב. incipit מה טובו, sequuntur 4 ff. (ubi f. 6 המלך) et ita Selichot inter f. 127—8 ex ed. alia; fin. est fer. V. 14. Kislew לי כל ימי יש לי כל]

1656—1670.

PREC. FEST.

1673—1680.

- p. 1336 (ap. *Masch* App. p. 45, ubi et Crac. ex Cat. vet.) inter ed. Pragenses, cf. *Zx. Z. G.* 266.]
2476. — rit. germ. cum Megillot 4. *Amst.* 1656.
[A. ח'י, ap. Im. Benveniste; ff. 262. *Wf.* II p. 1337 ap. *Masch* App. p. 45: A. 1646 = Cat. vet. ap. *Masch* ib. p. 46: A. 1656.]
2477. — rit. pol. et germ. cum Comm. II Ptes.
f. *Prag.* 1661-2.
[P. I. A. חכב (1662) ad latum exprimit, stemma in fine leo. P. II. A. ואלשרי יכרך אה"ח (1661), quae in tit. de parte I. dicuntur ex ed. Crac. 1648 sunt recusa; unde punctum super s alterum ejectum et A. 1662 corrigendum esse non constat. Excudit Jeh. b. Jak. Bak. Tit. P. I. incipit ואלהקדונה, precatio Novennii f. 10; ff. 172+136, cf. ed. s. a. N. 2547.]
2478. — rit. pol. 8. *Prag.* 1662.
[Inc. 1. Sivan, הקרב, ap. Jeh. b. Jak. Bak; non pagin., lit. min.]
2479. — rit. germ. et pol. cum Constitutionibus excerptis ex קדש הדרה [Isak b. Jak. Levi] 4. *Amst.* 1663.
[A. ביראה וכו', עברן את ה' ביראה וכו', ap. Uri Phöbus, corr. Jekutieli Blitz; ff. 316. *Wf.* II p. 1337 ap. *Masch* App. p. 46: rit. germ., sed in tit.: כמנהג אשכנז כד פולין; rit. pol. s. a. recenset *Wf.* II p. 1336, utriusque rit. sed A. 1658 *Masch* ib. ex Cat. vet.]
2480. — rit. F. a. M., germ. et pol. 4. s. l. [F. a. M.] 1665.
[A. כה תכנו. Tit. ornamento latiori cinctus ad instar edd. Han. locum vero sistunt Cat. ms. et *Wf.* II p. 1336 ap. *Masch* App. p. 47 (rit. pol.); praecedit prec. matutina Sabb. ff. 16 inc. אדון עולם, tit. verso כה טובו, in fine *Figura Candelabri* et Hymnus unitatis ff. 4. Machsor ipsum ff. 332, lit. maj. Ed. rara.]
2481. — rit. pol. [fict.?] f. *Prag.* 1665.
[Ap. Jeh. b. Jak. Bak: *Wf.* II p. 1336 ap. *Masch* App. p. 47; exsculpta vid. ex ed. 1662 N. 2478 vel s. a. N. 2547.]
2482. — rit. pol. et germ. cum Comm. sec. ed. *Prag.*, praecedit pars I. בעגלי דקד [cf. N. 2455] f. *Amst.* 1670.
[A. תלפיה. ap. Uri Phöbus; ff. 6+312, dein Selichot diei expiationis ff. 313-21. Tit. verso: „Cum Comm. Machsor ed. Prag. laudabilis videatur oculis omnium, eum tenere [recudere] dixi“ etc., ut simile quid de ed. Lubl. in edd. Prag. superioribus. Cat. vet. ap. *Masch* App. p. 48, sed jam bis, semel s. a. ap. *Wf.* II p. 1336]
2483. — rit. F. a. M. etc. [spur.] 8. F. a. M. 1672.
v. 1704 N. 2508.

2484. — rit. germ. et pol. „lit. maj.“, correctum ex Machsor in synagoga vetere 8. s. l. [F. a. M.] 1673.
[A. ושמה ליעקב, רני, sed i magnum fere ut i parvum. Tit. verso *Figura Candelabri*, post precatio-nem (חפלה) iterum tit. nov. ad instar ed. 1665 et ff. 321. *Wf.* II p. 1336 ap. *Masch* App. p. 48: rit. pol.]
2485. — rit. pol. cum Comm. [ed. 1599-1600]. II Ptes. f. *Wilm.* 1673.
- 2485b. — rit. germ. cum eodem Comm. et שחרית קודש, et Selichot etc. (II Ptes.?) u. s. [Titt. s. a., P. I (cum epigr. ed. Prag. 1585 N. 2459) fin. fer. VI. 15. Menachem, חנל, P. II fin. fer. IV. 20. Adar לסדר וירא משה את כל המלאכה והנה עשן אהרה, באשר צוה בו עשן ויכד אהרה משה, ap. Isak Jüdel's; ff. 234+152. Inc. *Opp.* 1029 F. אדון עולם f. ב, quod excipit f. ה (v. infra). *Wf.* II p. 1336 verba: „cum expos. R. Hirz sub initio sectionum singularum“, (de quibus v. ad ed. 1600 N. 2467) ex *Sabb.* מ. 138 male vertit, verbaque „cum eodem Comm.“ male ad ed. 1678 posuit.
- b) Rit. germ. partim foliis constat ed. alterius, ordine partium inverso (cf. p. 369 nota). *Opp.* 1015 F. tit. exhibet tantum rit. germ. „P. I.“ et ff. 2 ex הדרה קדש, caetera eadem ac 1029 F. — *Opp.* 1054 F. rit. germ. exhibet tantum „P. II.“ (ita et in indice ad instar ed. 1600 N. 2467), scil. in dies venerabiles et Tabern., f. 1-4 קודש הדרה cum praef. Isak b. Jakob, f. 5—52 preces quotid., sed secundum custodes f. 52, כמנהג et ואני, sequi debuit precatio כמנהג, ut in ed. 1600 [in rit. pol. vero, ubi ff. 5-52 eadem, custos f. 52 ברוך quadrat cum sequente prec. Novennii]. Sequuntur *Selichot* dierum ante Novennium ff. 49, ubi f. 2-4 pars קודש הדרה ad ea spectans; — f. 50 incipit precatio ש"ע Novennii [in rit. pol. eadem precatio (f. 55 sed sequente f. 54) confestium excipit preces quotid.]; f. 109b iterum inserta sunt Selichot in dies expiationis, f. 138-41 יוצר in Sabbathum eorundem etc. [quae in rit. pol. desid.], ita ut preces diei expiationis f. 142 [in rit. pol. f. 119] incipiant. Residuum קודש הדרה desinit f. 310, sequuntur 25 Selichot ff. 8 (cf. Selichot ed. 1600 N. 2842a), index et epigr. Isak b. Jakob. — Ap. *Wf.* II p. 1337 Comm., ap. *Masch* App. p. 48 ex Cat. vet. ritus desid.]
2486. — rit. germ. [fict.?] f. F. a. M. 1675.
v. 1700 N. 2504.
2487. — rit. pol. et germ. cum Comm. II Ptes. f. *Prag.* 1679 et *Weckelsdorf* (וועקלסדארף) 1680.
- 2487a. — charta maxima.
[P. I. A. ad lat. tit. expresso, ap. Jos. b. Jeh. Bak;

1682—1680.

PREC. FEST.

1690—1700.

- ff. 172. Tit. verso יפה כהב מהר"ם, inc. מזה טובו, prec. Novennii f. 10, epigr. ex ed. 1585. P. II. A. ושמחה עולם ap. Fill. Jeh. Bak, רחמנו אדוננו (sub domino nostro) des wohldelegeb. Ritters Hrn. Siegmund Leopold Schmid (שמיר) von Schmiden röm. kais. Majestät-Rath und Vicelandrichter in Königr. Böhmen"; ff. 136. Unicus liber impr. Weckelsd., vico prope Adersbach ob saxorum non ita pridem detectam similem formationem nunc demum noto (cf. *Wf.* IV p. 493). Suppl. *Wf.* II p. 1336 ap. *Masch* App. p. 49, ubi et *Sulzb.* ex Cat. vet. ex confusa ed. 1699 vel 1709.]
- 2488] rit. pol. 8. *Amst.* 1682.
[Ap. Uri Phöbus. *Wf.* II p. 1336 ap. *Masch* App. p. 49.]
2489. — rit. pol. et germ. cum Comm. II Ptes. Charta alba. f. *Prag.* 1684(-5?).
[P. II A. מהורר נייר ובריו (sic! lit. א error typogr. vid.), ap. Jos. b. Jeh. Bak, qui forsan titl. tantum et f. ult. P. II. (ubi typothetae duo desunt) ed. 1679-80 recudit. *Wf.* II p. 1336. *Masch* App. p. 50 ex Cat. vet.]
2490. — rit. germ. et pol. cum Vers. germ. 4. *F. a. M.* 1685-6.
- 2490a. — charta alba.
[A. פלחנו יהיו לרחמים [לרצון], inc. 1. Kislew (ex-eunte A. 1685), fin. fer. VI. 6. Tammus, non pagin., 2 column., lit. maj. Accedit in fine supplem. Vers. in Pen-tec. (אזהרות די מצות דיא: מוסף אנדרן באגן שבועות) .... usque ad (שש מאות), quod in expl. *Opp.* 1552 Q. suo loco compactum. Cf. ed. 1690 N. 2493. *Wf.* II p. 1337. *Masch* App. p. 50 ex Cat. vet. Corr. *Serap.* p. 368 n. 144.]
2491. — rit. pol. et germ. 8. *Amst.* 1688.
[A. ולשוננו, inc. fer. VI. ב"א נ"ד Adar II, ap. Uri Phöbus, inspiciente (ובהשגחה עין פרטית) filii sui David; ff. 283. *Wf.* II p. 1336. De *Maschii* errore v. ad A. 1708 N. 2516.]
2492. — rit. germ. synag. Francof. et pol., corr. ex Machsor magno etc. [cf. ed. 1673] 4. *F. a. M.* 1690.
[A. לנו ברכה. תן, in typogr. Leser Schuch; ff. 191, lit. maj.]
2493. — [rit. germ. et pol.] 4. *F. a. M.* 1690.
[A. בחור מכל השנה, in typogr. nova Jos. Trier; non pagin., lit. maj. et min. *Masch* App. p. 51 ex Cat. vet. 24b, ubi utraque ed. hujus anni et 1689, forsan loco N. 2494, vel potius loco ed. 1709 N. 2519.]
2494. — rit. germ. et pol. cum Vers. germ. 4. *F. a. M.* 1690.
[A. שנת. ff. 300 ad instar ed. 1686 sed lit. min., prec. אזהרה ראשית hebr. et germ. *Wf.* II p. 1337. *Serap.* p. 368 n. 144.]
2495. — rit. pol., praeced. Preces quotid. et Schemona-esrefestorum sine punctis [lit. minimis] 8. *Prag.* 1690.
[A. הן, ap. Nepotes Mos. Kaz; non pagin.]
2496. — rit. pol. cum Comm. II Ptes. f. *Prag.* 1690.
[Ap. Fill. Jeh. Bak. Preces ff. 6. ב. ה. מ. לך, unde P. I. ff. 163, caet. ut ed. 1685, typoth. etc. Abr. b. Isa-char Gersoni, Mos. Menachem b. Jeh. L. Kaz, qui jam A. 1680, Israel b. Jos. Bak. *Wf.* II p. 1336. *Masch* App. p. 51 ex Cat. vet.]
2497. — rit. germ. 4. *F. a. M.* 1692.
[A. לנו ברכה. תן, per Salman Hanau; ff. 191, lit. maj. et min. *Masch* App. p. 51 ex Cat. vet.]
- 2498] — rit. pol. c. Comm. [spur.] 8. *Dyhr.* 1693.
v. 1703 N. 2506.
2499. — rit. pol. 8. *Prag.* 1695.
[A. חנה sed ה coagulato fere ut הן, ap. Fill. Jeh. Bak; nou pagin., lit. crass., typoth. Isak b. Meschullam Hurwitz, Isachar b. Isachar Gersoni. *Wf.* II p. 1337 ap. *Masch* App. p. 52 (ubi „445“ err. typogr.): rit. germ.]
- 2500] — rit. germ. [fict.] 4. *F. a. M.* 1697.
[Cat. vet. 25a ap. *Masch* p. 52, ex ed. 1690 cum Vers. N. 2494 vel 1714 N. 2528, utraque ommissa, exsculpta vid.]
- 2501] — rit. germ. cum קודש הדרה [fict.] *Prag.* 1698.
[*Wf.* II p. 1337 ap. *Masch* App. p. 52; cf. ed. 1567 N. 2455 et 1695 N. 2499.]
- 2502] — rit. germ. [fict.] f. *Sulzb.* 1698.
[Cat. vet. 24b ap. *Masch* App. p. 52. Ex qua ed. exsculpta sit definiri nequit.]
2503. — rit. germ. cum Comm. קודש הדרה Is. b. Jakob Levi, ed. auctor f. *Sulzb.* 1699.
[P. I. A. ושמחו השמים ותגל הארץ, fin. fer. III. 9. Adar II., tit. verso de additt., P. II. A. ואני בחסדך, typogr. anonymus. *Masch* App. p. 52 Comm. addit, quia in Cat. vet. 24a (cf. 24b.) פירוש כנ"ל. Ad initium adjectorum ad P. II. Selichot, ff. 8, exstat Selicha Simon Auerbach pro infantibus.]
2504. — rit. pol. et germ. cum Comm. Chart. maxima. f. *F. a. O.* 1700.
[A. תושע ציון והבנה ירושלים, ap. Mich. Gottschalk, inspiciente Joh. Christ. Beckmann, jussu Gers. b. Naf-tali H. [Wiener] Langlos (לנגלוס); ff. 159+127, f. 128 אזהרה ראשית P. I. ה. מ. לך f. 7. Mulier typotheta filia Mos. [b. Abraham Abinu?] et frater Israel. *Wf.* II p. 1336 et *Masch* App. p. 53 ex Cat. vet. *Metz Opp.* 1045 F.:

1700—1707.

PREC. FEST.

1707—1709.

- Prag.* 16791 *Wf.* II p.1337 rit. germ. ed. 1675 recenset.]
2505. — rit. pol. (II Ptes.) 8. *Brl.* 1700.
[A. יח, cura [Jeh.] Löb Hanau b. David (non b. Jakob, ut *Wf.* II p.1336 ap. *Masch* App. p.53) auctoris l. אורח ראשית [typi sunt Jablonskii]; ff.126+111 et fol. supplem. אורח ראשית sign. פ, praec. prec. f. 1-13 non punct., יוצר לסכנה exstat f.126 b, cf. supra p.302.]
2506. — rit. pol. cum Comm. [ad instar edd. in fol.] 8. *Dyhr.* 1693 [revera 1703].
[A. לסדר הגדרתי היים לה. אורח, approbb. enim tit. verso (*sic*) datae Tannus חסנ, in fine f.264 nihil praeter 4 typoth. Typogr. Sabbatai, lit. min. Corr. varia ap. *Wf.* II p.1336. III p.1200 ap. *Masch* App. p.54.]
2507. — rit. pol. cum Comm. II Ptes. Charta alba. f. *Prag.* 1703.
[*Opp.* 1032 A.F. (et Fragm. ib. B. cum ed. Lubl. 1597); P.I. excusa per Nepotes in typogr. ע"י נכדי בדפוס) Mos. Kaz, ff.6 non pagin., ב. f.163 epigr. ed. 1585. P.II vero lit. iisdem figg. Mosis et Ahronis ornato sine anno per Nepotes Jeh. Bak; ff.124, cf. ed. 1707 N.2513. *Wf.* II p.1336 ap. *Masch* App. 54 = p.53 ex Cat. vet.]
2508. — rit. F. a. M. et pol. 8. s. l. [*F. a. M.*] *Jos. Trier.* 1704.
[Non pagin., lit. maj. et min. Annus exprimitur: רנו' ו'ש'מח'ה ל'י'ע'ק'ב, ubi lit. majores A. sistunt 1704, qui etiam in scheda libri et in Catt. *Opp.* 7320., sed forma 4. in Cat. vet. 25a ap. *Masch* App. p.54, unde forsitan A.1712 ap. *Wf.* II p.1337 (ap. *Masch* ib. p.57) scilicet additis ב et ו, quorum lineolae distinctivae tamen erroneae videntur, super ו forsitan remota inde a lit. ב etc. *Wf.* II p.1338 (a *Maschio* p.52 neglectus) omisa lit. Jod A. 1694 sistit.]
2509. — rit. germ. (?) cum Comm. seu Vers. germ.?] f. *Dyhr.* 1705.
[*Wf.* II p.1337 ap. *Masch* App. p.54. Ed. suspecta, cf. 1707 N.2512.]
2510. — rit. germ. et pol. 4. *Amst.* 1706.
[In aed. et jussu juvenis Mos. b. Abr. Mendez Cotigno; ff.233, lit. maj., in fine אורח ראשית Tit. cum figg. parvis. *Wf.* II p.1337. *Masch* App. p.55 ex Cat. vet.]
2511. — rit. pol. 8. *Prag.* 1706.
[Ap. Nepotes Mos. Kaz; non pagin., lit. med. crass.]
2512. — rit. pol. cum Comm., additis nonnullis ex l. *Portae Zionis* [Natan b. Mos. Hannover]. II Ptes. f. *Dyhr.* 1707.
- 2512b. — charta maxima.
[Typis Sabbatai, jussu filii Josef; ff.144+110, prec. Novenn. recte f.7., in fine P.I. epigr. ed. 1585, in fine P.II. אורח ראשית. *Wf.* II p.1336. III p.1200. *Masch* App. p.55 ubi „Josua“ corr. = p.54: A.1704 ex Cat. vet.]
2513. — rit. pol. [dub.] f. *Prag.* 1707.
[Ap. Nepotes Jeh. Bak. *Wf.* II p.1336 ap. *Masch* App. p.55; cf. A.1703 N.2507 et 1710 N.2521.]
2514. — rit. pol. cum Comm. הדרה קודש [Isak b. Jak. Levi] cum Excerptis ex סגולי צדק [cf. 1567 N.2455], ed. auctor(?) 4. *Amst.* 1708.
- 2514a. — charta magna.
- 2514α. — charta maxima.
2515. — rit. germ. u. s. Charta alba magna. u. s.
- 2515a. — charta maxima.
2516. — rit. germ. sine Comm. u. s.
- 2516a. — charta magna.
- 2516α. — charta maxima.
[Triplex simul excusa ed. jam incepta A.1706 (v. Prec. quotid. N.2263) vulgata A. ברוכס in aed. et typogr. Sal. Proops, cura Samuel b. Arje Löb Posnensis. Textus, ut preces quotid. ff.18 vel 20 omnibus ptibus praemissae, fere ubique idem, et in ipso rit. germ. cum Comm. dies venerab. praecedunt. Constat rit. pol. ff.370, germ. ff.(-229-)414, sine Comm. ff.323 in fine אורח ראשית et annunciatio librorum. Rit. pol. prolixius delineat *Wf.* II p.1335 cf. p.1336. *Masch* App. p.55 neglecto *Wf.* IV p.1049 in unam conflata edd., p.50 ex Cat. vet. 24b (ubi recte הוסה) ed. 1685 effingit.]
2517. — rit. pol. cum Vers. germ. II Ptes. 4. *Amst.* 1708.
[A. חסתי, P.I. ff.207 ap. *Mich.* 2386 cum P.II. ed. 1750.]
2518. — rit. germ. cum Comm. הדרה קודש Is. b. Jakob Levi, addita sunt varia, ut Preces pridie Novilunii etc., nonnulla ex l. *Portae Zionis* [Natan b. Mos. Hannover] et l. *Duae tabulae foederis* [Jesaja Hurwitz]. II Ptes. f. *Sulzb.* 1709.
- 2518a. — charta maxima alba.
- 2518α. — mb.
[P.I.A. תורעני אורח היים, adjecta in fine f.254 praef. Isak b. Jakob, qua praef. in P.II. (dies vener.), quae A. בטהתי... אנו אל; ff.306, fin. fer. III. 17. Tannus, ap. Ahron b. Uri Liepmann. *Wf.* II p.1337. *Masch* App. p.55 ex Cat. vet. = App. p.49: A.1679 ex eodem.]
2519. — rit. germ. 4. *F. a. M.* 1709.

1710—1713.

PREC. FEST.

1714—1715.

[A. תוספת אטר מברכת, per Jos. Trier; ff. 190, lit. maj. et min. Instructiones in usum mulierum germ. *Masch* App. p. 51: A. 1689 ex Cat. vet. 24b, *Metz Opp.* 1541 Q.: *Amst.* 1708!! — *Wf.* II p. 1336 ap. *Masch* App. p. 55 ed. 1708 rit. pol. recenset.]

2520. — rit. germ. et pol. ed. auctior(?), accedunt enim: Solutio votorum etc.

12. *Amst.* 1710.

[A. תע, approb. data fer. III. 29. Elul 1709, ap. Sal. Proops; ff. 314. *Wf.* IV p. 1049 (= II p. 1337 rit. pol.). *Masch* App. p. 56. P. II. omittit.]

2521. — rit. pol. cum Comm. II Ptes.

f. *Prag.* 1710.

2521a. — charta alba.

[Ap. Nepotes Jeh. Bak; ff. 163+124 ut ed. 1703, sed tit. verso castigantur 50 plagulae sine licentia superiorum impressae, ubi inter delenda, ut vox עכס etc., etiam benedictio ושל עשני אשה *Wf.* II p. 1336. *Masch* App. p. 56 ex Cat. vet., cf. N. 2513.]

2522. — rit. pol. [ut ed. 1706 N. 2511]

8. *Prag.* 1710.

[Ap. Nepotes Jeh. Bak; Typoth. Mos. b. Isak Hock. Rit. germ. ap. *Wf.* II p. 1337 ap. *Masch* App. p. 57 corr.]

2523. — rit. germ., correct. ex Machsor etc. [cf. 1673 N. 2484]

4. *F. a. M.* 1711.

2523b. — charta alba.

[A. לסדר וסלחת לעונין ולחטאנתו ונחלתו, ap. Ant. Heinscheit (הענשייד); ff. 184. Corr. *Opp.* 1531 Q. et Cat. vet. ת"ס i. e. 1700 (non 1720 ut *Masch* App. p. 60) = *Opp.* 1532 Q. et Cat. vet. ap. *Masch* ib. p. 53: A. 1701 = *Opp.* 1533 Q. et Cat. vet. ap. *Masch* ib. p. 55: A. 1707! et fors. = *Wf.* II p. 1337 ap. *Masch* p. 57. A. 1712!]

2524. — rit. F. a. M. et germ. cum Comm. [qui in edd. rit. pol.], II Ptes. f. *F. a. M.* 1712.

[A. כמנהג הארץ ומידת שמענו עמי לצדיק, ap. Mich. Gottschalk, inspiciente Prof. Beckmann, jussu et impensis antistitis (הסנהדין) Chanoch Henoah Levi et Saul ex F. a. O.; ff. 161+128 cum epigr. ed. 1585 et initialibus edd. superiorum; ad calcem P. II. אוהרה ראשה *Masch* App. p. 57 ex Cat. vet.]

2525. — rit. pol. Charta alba. 8. *Brl.* 1713.

2525a. — charta caerulea.

[A. תענה [typogr. fors. Baruch Buchbinder]; ff. 200, preces f. 1-15 lit. minimis, pericopae sine pet. *Wf.* II p. 1337: rit. germ. unde *Masch* App. p. 58.]

2526. — rit. pol. cum Vers. germ. II Ptes.

f. *Dyhr.* 1712-3.

[P. I. A. אשר תבדך מכרך, et infra

העב, approb. data fer. V. 20. Schebat עה בא (1713). P. II. lit. infra A. העע, ap. Sabbatai, per fil. (בעל והנה יוסף יוד) Josef, qui ed. repetitam fert (המדפיס); ff. 138+107, in fine אוהרה ראשה. Sequitur edd. Prag. sed loco Comm. ad marg. Versio adjecta. *Wf.* III p. 1200, ex quo *Masch* App. p. 58: A. 1713 = App. p. 57: A. 1712 ex Cat. vet.]

2527. — rit. germ. et pol. cum 5 Megillot

8. *Amst.* 1714.

[Ap. Sal. Proops. *Wf.* IV p. 1049 ap. *Masch* App. p. 58, cf. A. 1724 N. 2539.]

2528. — rit. germ. [ut ed. 1711 N. 2523] et 5 Megillot

4. *F. a. M.* 1714.

[A. תפלה עדיך, in aed. Jo. Kölner, in typogr. nova Salman Hanau (העני); ff. 184, in fine אוהרה ראשה, cf. N. 2500.]

2529. — שער בת רבים *Porta publica*, i. e. Machsor rit. Germanorum in Italia cum Comm. הדרה קודש Isak b. Jakob Levi, ed. auctior [ex ed. 1709]. II Ptes. f. maj. *Ven.* 1712-5.

[P. I. inc. fer. I. 1. Sivan להחללו לפ"נ, ff. (f. 360 a) fer. III. 12. Adar דעה (1714), P. II. inc. fer. I. hebdom. I. mens. Elul לפ"נ, fin. fer. II. vel III. 1. Tammus 1715. Privil. et approb. data A. 1710 et 1711, unde Chron. חגיל ביהוה (P. II. f. 36) Stamp. Braggadina, apresso Giov. de Paoli, per patrem senem et fil. Jos. et Jak. Chai Kohen, desiderio communitatum Germanorum Italiae sustinentibus ipsis synagogis hisp. et ital. Ven.; corr. Isak b. Ascher Pacifico, Josua b. Sal. Nizza medicus, quo mortuo inde a f. 10 Sal. b. David Altaras, et Isak b. Moses Loria. Opus splendidum, ff. 360+384, litt. novis (v. Approb. I. 2 b), susceperunt Jos. et Jak. subscriptibus (quorum eminentes ut Rabbini, Antistites etc. laudati in praef. f. 3 b et f. 10 b. P. II. f. 6) pretio 4 פשוטים pro folio (דף), sed ultra f. 240 opus continuare penuria prohibiti fuissent, nisi Menachem b. Jakob Cracovia (!מקראקוביאה) pecuniam praestitisset, in fine laudatur etiam Gabriel Padua, Editores vero in epigr. rursus declarant, se sine auxilio P. II. ed. ad finem producere non posse, atque per typographum in carcerem obaeratorum conjectum iri! — Abot (Ip. 269) secundum Comm. Jomto b. L. Heller emendatum cum Vers. ital., Comm. in Kinot s. d. privatorum (יחידים) et Zionides (I. f. 290 b) suppletus ex Comm. Eljakim b. Jakob, Comm. in Hoshaanot (II f. 333) ex Machsor rit. ital. [Jochanan Treves?], II f. 363 exstat המגפה scil. Pragensis (1713) *Petitio nova tempore pestis* scil. Pragensis (1713) prosaica auct. Abrah. Segre b. Jehuda genero

S. A.

PREC. FEST.

VERSIONES.

[Ap. W. Heidenheim et B. M. Baschwitz, qui plures vulgarunt brevi tempore partium edd. fere ad amussim recusas, ex quibus expl. nostrum compositum. Ed. correctæ aestimata sæpius in aliis officinis non optime recusa.]

2543. סדר תפלות לראש השנה Form of prayers for the new year with translation and interpretation of obscur. and metaph. texts [ff. 231-4] 8. Lond., Dan. Cartwright. Elul 5586 [1826].

EDITIONES S. A. AUT INCERTI TEMPORIS.

2545. — [rit. pol. et germ.]

8. [Han. 1610-30].

[Opp. 7550. tit. destit., locus in schedæ; lit. maj., inc. ארון עולם, Preces 3 fest. sine tit. f. 217 sq., designant f. 331 in של שבועות ב' יום ב' [בסוף יום ב' של שבועות].]

2546. — rit. pol. et germ.

8. Prag. s. a. sub Imperatore Ferdinando [1619-56, vel 1629-49].

[Plagg. 59. Tit. porta ornatus, in fine typoth. („Setzer und Pressenzieher“) Naftali b. Jakob (sic) Ascher, seu Herzel b. Ansel Herzels Altschüler, quem typogr. (?) notat ad A. 1649 Zz. Z. G. 266, cf. 301 n. 254 et infra Vers. germ. 1629 N. 2557. Ed. nostra desid. ap. Zz. Z. G. p. 297, cf. Selichot N. 2899.]

2547. — rit. pol. cum Comm. II Ptes.

f. Prag. s. a. sub Leopoldo [1662-8].

[In tit. או הפקחה (ut in ed. 1662 N. 2477) lit. quadr. f. 10; ff. 172. P. II. ap. Jehuda b. Jakob Bak; ff. 136, tit. verso ornamentum nullum, in fine typoth. nullus. Wf. II p. 1336 ap. Masch App. p. 47 A. 1665 notat (N. 2481) aliamque s. a. cf. N. præc.]

2548. — rit. pol. cum Comm. P. II. f. Prag. s. a. v. 1703 N. 2507.

2549. — rit. pol. et germ.

8. (?) Prausnitz., s. a. Baruch Buchbinder [ca. 1710].

[Affert ed. plagg. 54 dimidiis sec. indicium Schöllgenii Wf. III p. 1200, ubi A. dicitur expressus per [l. שנה] ? אני אהל אהיכם העוסקים במלאכה הקודש sine distinctione literarum; forsân ad indicandum A. omnino non spectant vel ex אהיכם העוסקים A. 1710 sumendus, quo idem typogr. Berolinensis (1708-17) Benedictiones (N. 2634) nostro loco excudit.]

2550. — rit. germ. v. 1555-6 N. 2451.

f. Salon. s. a.

2551. — [rit. pol.] Fragmentum v. Selichot N. 2906.

VERSIONES.

2552] קרובץ Keroboz, i. e. Abbreviatura ex Psalm. CXVIII, 14 [potius קרובה Cantoralia], seu Hymni Ptis. Machsor in dies venerabiles Germ. per Abigdor b. Mose. ED. PR. f. Crac. 1571.

[A. sistit Sabb. ap. Wf. II p. 1338, cf. I. III n. 36. Serap. p. 367 n. 144. Expl. nullum notum, sed nomen Editorum ex N. sequi. apparet.]

2553] — Ed. II.

f. Crac. 1599.

[Sub Sigismundo. A. 359 in tit. verbis expressus, in fine: לפרט ולפרשת והרים את הדש; (unde forsân A. 1594 ap. Wf. I. l., nisi cum Prec. quotid. (N. 2102) vel Selichot (N. 2840) confuderit, cf. Serap. I. l.), ap. Isak b. Ahron, per 3 socios: Jehuda b. Josef, Samuel b. [Jos.] Mardochai, Mos. b. Mos. [Gerona's], quorum nomina in fine f. 93, ubi prec. אבינו מלכנו; incipit: „(מלך אור)“ Gott der König er is gegurt mit Stärk.“ Exstat præfatio Anonymorum, sed Editorum, ut puto, primorum, qui sese „infra signatos“ (תחומי מטה) nuncupant, forsân ad finem spectantes (ubi in hac ed. nova substituta nomina) et de foeminarum necessitate intelligendi præcationes disserunt. Sequitur Interpretis præf. hebr., qui Machsor germanum per socios: Isak R. Heschels, Löb ex Lublin et generum ejus Mos. b. Esra et Natana b. Mos. sibi emendandi causa allatum esse, se vero Versionem mere verbalem castigasse ait ita, ut interpretationi connexus evadat, cujus rationem delineat. אמר אביגדור בן הח"ר משה הנקרא ר' איצמוןש וצ"ל באו אלי המשותפים היקרים דהיינו מהר"ר יצחק ר' העשיליו והר"ר ליב מק"ק לובלין וחתנו כמר משה בר עזרא וכמר נתן בר משה ובידם מחזורים (!) ב' אשכנז ואמרו אלי שרצונם להרפים אותו ולזכות הרבים ובקשנו לראות החסידות והיתדות וכאשר עיינתי בס מצאתי שלא היה בהם רק פ' המלות בהיותן ולא היה נחת רוח לקורא למלאות חסרונם כמו שהיה ידוע לכל חכם לב במעט החבונות וכן לא יעשה ולכן אמרתי עת לעשות לה' להפך המלות מהיוותן ולחברן ולהמתיקן כדי שיוכן הענין ואף אם בקצה פעמים הוצרכתי לשנות העבר לעתיד וכן להפך ולשון רבים ליחיד וכן להפך ויחיד מוכר לנקבה וכן להיפך וכן לפעמים הוספתי כדי לחבר הענין כאשר עיניכם רואות וכן לפעמים נרעתי בענינים הכפולים במלות שונות ע"ד להלל ולשבח שענינם בל"א אחד וכן הוצרכתי לשנות הפירוש כמו שעשיתי במלר אל ישראל לאמתי שפירשתי מלשון אומרו ולא פירשתי לשון מלכות וכו' כאלו ענינים רבות הוצרכתי לשנות כדי (לקשר הענינים לכן ההפלה לכל בר דעה לכל ירשעני ... Ed. fere ignotam vidi in Bibl. Wolfenb. N. 35.]

- 2554] מחזור של ג' רגלים Machsor in 3 festa, germ. per Ascher (Ansel) b. Josef Mardochai f. Prag. 1600.

VERSIONES.

PREC. FEST.

VERSIONES.

- [A. שלל, sub Rudolfo, ap. Mos. b. Bezalel; ff. 20 (Sukkot, quasi ad P. I. pertinens) + 64, ubi tit. secundus in Cod. *Wolfenb.* n. 35 (Zz. Z. G. 281 n. 79. *Serap.* ib.) evulsus videtur. Interpres in praef. hebr. Versionis suae rationem a Targum derivatam exponit, simulque interpretationem verborum et sensus promittit (יהיה העתק הזה פי' ממש להפיוטין) (הן למלוח הן לענינים), quae Comm. hebr. Praegae impressum et aplum sequatur, nisi ubi in Codd. MS. membr. varia lectio praefereunda, vel verba ipsissima ex Midrasch citata aliam jubeant interpretationem; secuturum se etiam „Interpretem [partis] dierum venerabilium“ (בעתיק ימים נוראים) in omittendis synonymis etc. Concludit excusatione per temporum mutationes (הפוכות) (הזמן וקורותיו). Sufficiant excerpta illa ad dissolvendam maximam hucusque de Interpretibus Precum confusionem apud Bibliographos, c. g. *Sabb.* *Wf.* II p. 1338.]
- 2555] קרובין Ed. II. [non integra?] f. *Prag.* 1615.
- [Sub Matthia, A. יששן, ap. Jakob b. Gerson (נרין) Bak. Tit. in fine ab ed. Crac. declinans, praef. et folia tantum nonnulla, 2 columnis, ejusdem Versionis in diem Novennii variante orthographia ad supplendum expl. ed. sequ. compacta nobis innouerunt. Corr. Zz. Z. G. 290 n. 16. *Serap.* ib.]
- 2556] — Pars utraque f. *Prag.* 1618.
- [Trium quae innoverunt expll. hujus ed., quam nuper deteximus, unum (*Wolfenb.* n. 36) tit. destitutum, duo (*Wolfenb.* 37. Biblioth. Caes. *Vindob.* XX P. 5) initio compactum habent tit. et ff. nonnulla ed. pulchrioris 1615. Nostra 2 columnis continet omnia, quae in ed. 1599 et 1600, mutata tantum orthogr. aliisque levioribus; sed omissis praef. hebr. et nominibus sub praef. germ. ansam dedit confusionis Bibliogr. de Interprete. Festum tabernacul. (ap. Zz. ib. desideratum, cf. *Serap.* ib. nota 2) ad modum Machsor hebr. exstat f. 68b-81. Pascha sine tit. f. 82-110a, ubi typotheta Gutkind Alexander b. Jecheskiel ex פילא in Polonia, pag. adversa alba. Pentec. ff. numerantur 33-53! Epigr. data fer. VI. 1. Sivan 1618 (יום ו' בראש חדש סיון בשנה) „אחר ושמו אחר“, dies etiam cum calendario A. 1615 congruit, unde 29. Maji ap. Zz. ib.), typothetae: Jeh. L. b. Mos. Jakob et idem Gutkind (corr. Zz. Z. G. 267), uterque A. 1628 jam in officina Fill. Jakob Bak, Jakob Bak ipse, certe ante A. 1620 mortuus (Zz. Z. G. 264), forsitan paulo post inceptam ed. 1615 decessit.]
2557. — u. s. f. *Prag.* 1629.
- [Sub Ferdinando, ap. Fill. Jakob Bak; ff. 132. In fine praef. germ. figura hominis Schofar iullantis.

- Typoth. Simon b. Ascher Ansel Herzels Altschüler et [frater] Naftali Herzel. Corr. et suppl. *Wf.* II p. 1422. Zz. Z. G. 297 n. 216 et p. 266. *Serap.* ib. p. 266-7.]
2558. — f. *Crac.* 1642.
- [A. קראקא, ap. Menachem Meisels; ff. 130. *Wf.* II p. 1422. *Serap.* ib.]
- 2559] — f. *Prag.* 1657.
- [Sub Ferdinando, ap. Fill. Jakob Bak; ff. 132 (sed *Opp.* 1057 F. desid. f. 2. 3). *Wf.* II p. 1422, suppl. Zz. Z. G. 302, v. *Serap.* ib.]
2560. — f. *Prag.* 1663.
- [Sub Leopoldo, ap. Jehuda Bak b. Jakob; ff. non numer. *Sabb.* ap. *Wf.* II p. 1338 (= p. 1422! *Serap.* ib.) ad hanc ed. ex nota MS. Interpretem Abigdor Sofer ex Eisenstadt sislit, non omnino prave, v. ed. 1599 N. 2553.]
2561. — f. *Amst.* 1670.
- [A. 431, fer. VI. 1. Kislew (exeunte A. 1670), ap. Uri Phöbus; ff. 90, cum Indice in fine. *Wf.* II p. 1422, cf. III p. 1215. Cat. ms. (*Serap.* ib.) male: 1675.]
2562. — f. *Wilm.* 1670.
- [A. לסדר ושמחת בכל השנה (Deut. XXVI, 11), ap. Isak Jädels. Ed. Pragensem ultimam ad amussim sequitur, sed nulla figura ad fin. praef. *Wf.* II p. 1338 = 1422. *Serap.* ib.]
- 2563] — [fict.?] f. *F. a. M.* 1673.
- [*Wf.* II p. 1338, ex confusione, ut vid., cum Prec. quolid. germ. N. 2418.]
2564. — f. *Wilm.* 1681.
- [A. אמה, ap. Isak Jüdels; ff. 82. Figura venationis(!) in fine praef. *Wf.* II p. 1422. *Serap.* p. 368 n. 144.]
2565. — f. *F. a. O.* 1702.
- [Ap. Mich. Gottschalk, impensis et jussu Gers. Wiener; ff. 87. Figura nulla, sed ornamentum. *Wf.* II p. 1422. *Serap.* ib.]
- 2566] — [dub.] [*Wf.* IV p. 1338. *Serap.* ib.]
- S. Dyhr. 1709.
2567. מחרוזת u. s. 4. *F. a. M.* 1709(?).
- [A. ארתיה לחנוך, fer. VI. mense Elul, approb. data 19. Ijjar, „lit. Amst.“ in typogr. nova Leser Floersheim; ff. 134. Cat. vet. et *Mets.* A. 1719, unde forsitan *Wf.* II p. 1338: A. 1710; cf. *Serap.* ib.]
2568. קרובין f. *Prag.* 1713-1718.
- [A. in tit. 1713, sed in fine. 5. Nisan 1718 (ה'תע"ח) monetur, haec quoque Machsorim, ut hebraica, Censurae subjecta esse. Excedebant socii Nepotes Jeh. Bak; ff. non numer. 91. Figura nulla. Corr. *Wf.* III p. 1215. *Serap.* ib.]
2569. — cum Precibus et 5 Megillot f. *Amst.* 1721.

VERS.—RIT. ROM.

PREC. FEST.

RIT. ROM.

- [A. ועדה, ap. S. Proops. *Wf.* IV p. 1050. *Serap.* ib.]
 2570. מחזור 4. *Wilm.* 1723.
 [A. עתירתני כעולה ונקרבו, fin. mense Tebet, ap. Hirsch b. Chajjim; ff. 134. *Wf.* III p. 1201. *Serap.* ib. *Masch* App. p. 60 inter hebr. rit. germ. recenset.]
 2571] קרובי [fict. ?] f. *Prag.* 1729.
 [Ap. Fill. (t) Jehuda Bak. *Wf.* IV p. 1058. Sed nec nomen typogr. congruit, nec ed. talis in Biblioth. *Opp.* occurrit; forsán ed. ex ed. 1629 efficta.]
 2572] — una cum textu hebr. A. 1686 N. 2490; 1690 N. 2494; 1712-3 N. 2526; 1713-5 N. 2530; 1723-4 N. 2539; 1728 N. 2540A. [*Serap.* p. 368.]
 2573] — germ. per W. Heidenheim, una cum textu hebr. N. 2542 (1800-7).
 2574. Hochfeierliche Solennitaeten Gebethe und Collecten anstatt der Opfer, nebst andern Ceremonien, so von der Jüdischen Kirchen am ersten Neuen-Jahres-Tage etc. gebetet und abgehandelt werden müssen, v. Jo. St. Rittangel [lit. germ.] 4. *Koenigsberg.* 1652.
 [Ex Machsor rit. pol. versa sunt. *Wf.* II p. 1344.]
 2575] Preces Novennii Anglice, una cum textu hebr. N. 2543 (1826).

B. RIT. ROM. SEU ITAL.

(v. supra p. 302.)

- 2576] — 4 Megillot, Haftarot partim cum Targum, Centum Benedictiones [dispers.], Constitutiones, 72 Versiculi, *Jozerot*, *Kinot*, *Selichot*, *Techinnot*, *Haggada*, Melioratio somni [post precat. vespertinam], Carmen in festum Purim auct. Jeh. Levi, *Admonitiones* auctt. Sal. Ibn Gabirol et Elia Saken, *Abot* cum Mos. Maimonidis Comm., Sal. Isaki: *De purgatione carnis* etc. II Ptes. *ED. PR.*
 f. min. *Soncino et Casal maggiore* 1485-6.
 [Inc. mense Tisclri (1485) fin. fer. II. 10. Elul, apud Soncinales [seu Israel Natan Soncino, v. N. 2587]; ff. 1+165+154. Constitutiones etc. in edd. formae minoris, aliaque maxima ex parte ommissa. „Intacta quam plurima loca antichristiana quae in recentioribus perperam quaeruntur, quamquam in perpaucis quae supersunt expll. [scil. chartacea, membr. 4 ipse vidi Patavii, aliud exstat in *Mus. Br.*, chart. ap. *Atm.* et ap. *Tall* Amstelod., quod unicum habebat *Dks.* Litbl. V, 403!] ea sint studiosè abrasa vel de-

- leta... In oratione Alenu, quae I. vol. ac loco occurrit, verba אַל אַל לא יושע et להבל וריק, relicto vacuo spatio a typogr. ommissa, qui tamen intacta reliquit in II. vol., ubi repetuntur, quod et in III. ed. Soncinatum factum; in II. ed. postremum verbum retentum est, reliqua ommissa.“ *Rof.* *Annal.* p. 47, cf. de edd. ignot. p. 5 et ap. *Masch* App. p. 4. Litbl. V, 403; cf. N. sequ. Index partium non omnino correctus ap. *Bart.* IV p. 304. *Wf.* II p. 1341.]
 2577. — Ed. II. f. s. l. e. a. [per *Soncinales*, *exeunte* Saec. XV., vel *ineunte* Saec. XVI.].
 [Ex ed. praec. ad amussim descripta, sed character magis detritus, saepe ablati vel mutati custodes, folia non pauca aliter disposita etc., initialibus literis ligneis majusculis ornatis substitutae sunt fusae ac minores, substituta et alia tetragrammati nominis sigla, puncta, interdum rubricae, alius etiam rabb. character, qualem in posterioribus edd. Soncinales adhibuerunt. Sacer textus aliquando differt, quaedam antichristiana loca hic vel mutata, vel ommissa quae in Soncinensi aderant, relicta lacuna“. Praemisum fol. (de quo dubitat *Rof.*) certe album; ff. sunt 161+138. Ed. superiore rarior, nullum nobis innotuit expl. praeter *Rof.* (*Annal.* p. 149. *Ann.* p. 44 n. 2. Libri stamp. p. 49) et nostrum (Crevennae A. 1790 emtum) partim ex ed. I. compositum. Antichristiana hebraica manu, forsán in usum ed. repetitae, correctae. Locus Alenu uterque certe ad Ed. II. pertinet, cf. N. praeced.]
 2578. — Ed. III. auctor f. *Arimino* (ארימינו) [1521].
 [Tanta est hujus ed. raritas, ut ejus detector sed explarium tantum imperf. possessor *Rof.* maxima labore confusione. Duas enim sistit edd., et quidem in „diz. stor.“ s. v. Machazor de edd. Soncinatum *Pisauri* expressis generatim loquitur, „Libri stamp.“ p. 49 suos ipsos ita delineat Codd.: „s. a. e. l. sed *Pisauri* (!) in saec. XVI.“ et „s. a. e. l. Ed. III. Soncinatum“ (!). Expl. alterum, scil. ed. III. jam descripsit *Rof.* de ignot. p. 24 (ap. *Masch.* App. p. 79), additque in *Ann.* p. 46 n. 14: „Postremum fol. in expl. nostro manu suppletum.“ Ed. *Arimini* sub Leone X. [A. 1519 vel 1520] Romae in publica Judaeorum Bibliotheca vidisse se testatur noster: De ignot. p. 36 (ubi „*Arcinini*“, rectius ap. *Masch.* ib. p. 12); in *Ann.* p. 46 n. 15 datum finale describit, typographi nomen Gerson Soncino (ex conjectura puto!) addit, cum clausula: „Ignota ed., cujus duplex contuli explar“! Duplex quoque etsi non omnino perfectum sed tit. et epigr. integrum expl. (ap. *Saraval* et nostram) conferre nobis contigit, persuasumque habemus, unicam exstare ed., atque expll., quae *Rof.* loc. *Arimini*

RIT. ROM.

PREC. FEST.

RIT. ROM.

recenseat, tit. vel parte destituta fuisse, proptereaue tantae auctoritatis virum expll. suorum identitatem non dignovisse, cum etiam ed. I. a. II. vix dignoscenda sit. Omnem hujus rei mirabilis dubitationem tollat descriptio accuratior. — In tit., cinctura ornato, ed. fertur III. auctior per typogr. Soncinates, correctae per defunctum Abraham de Castel (כל מחזור שלם כולל השנה גרפם שלישי ע"י המחוקקים מבני שונצינו והוספנו על הראשונים והשניים ברכה והלה בנרסות ערבות כפי (מנהג הלועים הניהו רבי אברהם מקשמיל וצ"ל). Ad fin. P. II. exstat epigr. integra ed. I. lit. rabb., subjecta continuatione lit. quadr., ubi lineola prima separata auctor illius epigr. fertur Israel Natan „pater omnium Soncinatum“ אלה דברי הישיש הר"ר ישראל נתן ז"ל אבוהו) (דכולהו בני שונצינו אשר דבר בפיו ובידו מלא כיום הזה). Pergit typographus nepos [Gerson], qui ad edd. superiores Preces poenitenciales, Petitiones et lectiones jucundas se adjecisse (שניתי וזה לי שלש רגלים בעשיה) המחזור הזה והוספנו על הראשונים סליחות וקשוח (וגרסות ערכוהו)... opusque perfecisse ait urbe Arimini sub Leone X. mense Martio die 1. (sic ב"א בו) qui est Nisan 13. (י"ג בו), sed secundum Calendarium corrigit 21 (כא) Mart., Annumque evincit 1521 Zz. Z. G. 220, quod ex forma indistincta lit. ב et ex formulae parte altera (כ"ג non י"ג) confirmatur. Triplici numeratur registro pars utraque, ab initio nempe sexternionum folia 3 duplices continuata lit. plagulae (אא, אא, אא etc. usque ad טטו et ff. 2 non signata, i. e. 89). Canticum exstat itaque f. 88-9; (f. 83 ap. *Rof.* de ignot. p. 24 est ergo err. typogr.), Registr. II incipit a Comm. Maimonidis in Abot, ubi Sexternionum ff. 3 prima lit. simplice currente (אבג... etc. usque ad לא+3=ff. 64, ubi clausula נשלם (חלק ראשון), pag. ult. alba. P. II. Octonionum numerantur 4 ff. (א א lit. rabb., dein lit. quadr. אא, אא, אא etc.) per 3 plagg., dein Sextern. usque ad 21, plag. 22 Quatern., plag. 23 tantum 3 ff., P. II. ergo ff. 139, P. I. ff. 89+64. Character quadratus est duplex, majori tantum 4 Volumina biblica expressa, ubi signum Rafe (quod praeterea etiam in ג et ד) omissum, Tetragramm. (praeterea per י"י) per ירה expressum. Ornamentis abundat albis, ubi saepissime caniculi bini, cf. Nachsor germ. N. 2444.]

2579. — cum Comm. (*Farina selecta*) per Jochanan Treves, ad tract. Abot accedit Comm. per Obadia Sforno. II Ptes. f. *Bologna* 1540.

[A. 1540 exprimitur in carmine f. 2. Ptes. I per ש"ן, P. II. finita pridie festi Tabernaculorum 341 (i. e. inclinante A. 1540), per socios, scil. Menachem b. Abraham ex Modena, Jechiel b. Salomo ex Verona,

Arje b. Salomo Chajjim ex Monselice, quorum opifex (חלמי) Rafael Tatmi (חרש חכם במלאכת הדפוס) b. Immanuel ex Forli; nomina hucusque ignota leguntur in praef. Comitoris, Sequitur ed. maxime soncinatenses, exstant itaque Antichristiana, et quamquam omissa sunt varia, plenior est omnibus edd. praeter archetypum. Inter raras et praestantissimas eam enumerant Bibliogr. omnes varr. erroribus laborantes, v. *Wf.* II p. 1342, ubi 1547 ex Graddeckio error typogr. pro 1541, quem A. ipse habet *Rof.* Ann. p. 43 n. 287. *Masch* App. p. 20.]

2580. — Pars I. [usque ad festum Pentecost. incl.], acced. ad initium Precatio quotidiana. mb.

8. *Mant.* 1557-9.

[Fin. mense Ijjar י"ט, sub Gul. Gonzaga, nomine Meir b. Efraim, per Jakob Kohen [In aed. opificis Venturin Rufinelli] A. 1557 per eodsem, supplementi instar, ut vid., *Volumen Antiochi* (N. 1385) et s. a. *Carmen* in festum Purim (v. Jehuda Levi) impressum, quod in edd. superioribus insertum est (cf. Preces quotid. 1589 N. 2099); ff. 247+1 ubi Index secundum pagg. In expl. *Opp.* 7520, tit. et ff. 1-12 manu ad amussim descripta. — Precatio quotidiana (incip. ריבון כל העולם לא בעדקתי) descripta dicitur ex libro precum (Siddur) defuncti Samuel Lathif (הפכה) ככל יום... העתקונה מסדור הצדיק החסיד ר' שמואל (למיתו ז"ל), quem hinc inde perperam editorem facit ordinis precum et precatonis istius *Rof.* ad. Cod. 937, Zz. (Z. G. 250) quoque Siddur hoc de editione speciali interpretatur, atque Catt. *Opp.* impressis seductus, eum in Cod. *Opp.* 629 Q. exstare conjecturat, ubi revera ed. Trini 1525 (N. 2068). Precationis ipsius utrum S. Lathif auctor habendus an descriptor non constat. — Haggada figuras exhibet panis azymi et herbae amarae. De P. II. nihil notum, sed una cum ed. majori sequi. impressam esse conjecturare liquet. *Wf.* III p. 1201*. *Rof.* ap. *Masch* App. p. 26 (cf. *Masch* IV, 49 ubi recte semel) et Cat. ms. ap. Zz. Z. G. 253 omnes A. 1557 sistunt. Zz. Preces quotid. (N. 2083) confundit.]

2581] — [II Ptes. in vol. I] f. min. *Mant.* 1557-60.

2581b. — Abot cum Sal. Isaki et Mos. Maimonidis Comm. f. *Mant.* 1560.

[„Per longum temporis spatium et laborem magnum“ (ואת כל אלה ידינו עשה באורך וכן ובעטל רב), fin. Novil. Sivan י"א e. 320 (non 302 ut ap. *Rof.*: Varr. lect. T. 4 p. XXX (n. 313), ita in epigr. f. 210; in tit. (qui desid. in expl. quod vidi ap. *Abn.*, sed exstabat ap. *Rof.*): Nomine Meiretc. in domo Venturin Rufinelli, per Jakob Kohen. F. 117 col. 1, infra legitur:

RIT. ROM.

PREC. FEST.

RIT. VAR.

„fin. P. I.“ (נשלם חלק ראשון ההלה לאל), sed col. 2. confestim continuatur וסדר הקיעות P. I. praeter *Volume Antiochi* continet (f. 66) Abot cum Comm., etiam seorsim ed. cum tit. separato, dato 15. Adar 1560, ubi nominantur iidem Meir et Jakob, sed typographus est Giacomo Rufinelli. In Bechai: *Off. cord.*, fin. 25. Tebet (4. Januarii) 1559 iidem Editores ad inceptum denuo Machsor Admonitionem adjicere promittunt (*Luzz.* ap. *Zz.* Z. G. 253 et cf. rit. pol. ed. 1597 N.2463), quod de parte II. ignota ed. minoris interpretatur *Zz.* Sed Machsor in f. A. 1557, quod possidebat *Rof.* (libri stamp. p. 49.79) idem nostrum, una cum ed. altera in forma minori inceptum. Accentus in Psalmis et Pericop. et Haft., qui in ed. Soncino desiderantur, se addidisse ajunt Typographi in fine.]

2582] — Pars II. (in dies venerabiles et Tabern.) 8. *Ven.* 1587.

[Fin. fer. VI. 19. Cheschwan 348 (exeunte A. 1587), jussu de Gara, per socios laudatos (הספוארים) Chananja Finzi, Mos. Abulafia et Meschullam Bassan. *Mich.* 2418 et Amstd. apud H. Lehren, v. *Dks.* Litbl. V, 403.]

2583] — III Ptes. [fct.] 8. *Ven.*, *Bragad.* 1626.

[Ed. ex *Bart.* recenset *Wf.* II p. 1342, cf. I p. 881, sed vel in Anno, vel in ptium numero et ritu error latet. Cf. rit. hisp. 1624 N.2125.]

2584. — Pars I. [et II.] 8. *Ven.* 1656.

2584b. — Abot cum Vers. ital. [N.1464] u. s.

[A. התיי, Commiss. Vendramina, per Giov. Imberti, per praepositum Venturin b. David, edid. et corr. Samuel Baruch et filius Jakob Baruch. Voces nonnullas difficiliore exposuit Mos. Sacut qui simul correxisse videtur (הרב המניה נודע בשערים שמו בקול הרמ"י), ff. 310-12 ultima male numerantur ה, חא, חא, (unde ff. 402 ap. *Wf.* II p. 1342*) exhibentque Animadversiones (הערות) de ritu. Ad init. precatio ex Siddur S. Lathif, unde et verba „P. I.“ lit. ex ed. 1557 forsan petita. *Ros.* Appar. p. 71 n. 156 ap. *Masch* App. 46. — Cat. in Q. 24a ap. *Masch* App. p. 44: A. 1 64 6.]

C. RIT. HISP.

2585] Vide sub Prec. quotid. secundum Indicem p.302.

D. RITUS VARIL.

(v. supra p. 302.)

2586. סדר לשלש רגלים *Ordo trium festorum*
rit. synag. Carpentras [Galliae meridionalis]
8. *Amst.* 1759.

[A. ברך אה אברהם בכל, ap. Hirz Levi Rofe et generum Kosmann, jussu Abrah. מונטיל, ff. 219+3, ubi ritus synag. לישלוא (Lilles). Ad. init. אהרררר אהרררר auct. Kalonymus הנשיא Ed. rarissima, quam frustra quaesivit *Dks.* Litbl. V, 344, ubi idem Chronost. (ad Editoris nomen alludens) ex parte dierum venerabilium (*Mich.* 2388-9) sed A. 1739, scil. ברך אה אברהם בכל (sic), in 4 jejunia A. ברך אה אברהם בכל sec. *Zd.*]

2587] סדר תפלות השנה למנהג קהלות רומניא *Ordo precum anni rit. synagogarum Romaniae*
[Rumili seu Graeciae] in Corpus redegit Elia Levi 8. maj. *Ven.*, *Bomberg.*, s. a. [1517-49].

[Ritus etiam dicitur graecus (גריגוש) et preces vocantur חסאניא Chasania; continet inter alia lib. Job, Sal. [b. Jehuda Babli]: Seder Aboda, redactoris Precationem 1000 verborum lit. ב incipientem inscriptam: *Domus Levitae*, Hymnum Sal. Scharhit ha-sahab [Chrysococca? cf. *Jüd. Lit.* p. 440 n. 63] ad instar Sal. J. Gabirol Keter Malchut, variaeque auctorum recensionum maxime graecorum et Calendarium judaico-christ.-muhammedicum. Ed. rariss. impressam jussu Abrah. b. Jomtob Jeruschalmi, quam possidet G. Trieste Patavinus, detexit *Luzz.*, v. *Jüd. Lit.* p. 428 n. 29.]

2588] — Ed. II. auctior 8. *Const.* [1574?].

[Jussu Eliae נלמדי, per (בהשדלות)... b. Elia, in aed. fratrum Sal. et Jos. Jaabez, inc. fer. V. 4. Cheschwan A. „יחריי, * *“, vox illegibilis erat Editori Litbl. V, 398, ubi A. 1602, ex memoria mihi verbum suppeditavit *Dks.*, qui in I. suo Ehrens. A. 1606 habebat, unde vocem בחוריי (ex Jer. VI, 11) suppleveris, vel רננו (Jes. LII, 9), si *Dks.* 1606 pro 306 scripserit. Calendarium tantum cum annis 1560, 1561, 1564, 1567, 1574, 1577, 1582, 1585 congruit, quibus fratres Jaabez forsan Const. excudebant, unde A. רננו יחדו optime quadraret. Expl. unicum notum ap. H. Lehren Amst.]

2589] לקט האמר *Collectio toquentis*(?), i. e. Preces variae rit. Corfu [Corcyrensis] 12. *Ven.* 1718.

[Ap. Bragadinos; ff. 52, desiderio Abrah. b. Elia di Mordo Corcyrensis. Continet החרה נדרים *Solutio votorum*, סדר מלקות *Ordo flagellationis*, סליחות, וכו' Preces poenit., קדוש (non קדיש!) Paschalis ital. cum *Haggada*, et לשיר לפני ה' סדר פומטוניס]

RIT. VAR.

PREC. FEST.

RIT. VAR.

בשבתות ובחדשים *Ordo Hymnorum* in Sabb. etc. Corr. videtur Sal. b. Dav. Altaras, cui *Wf.* III p. 1028 n. 1962c (v. p. 1194 n. 295 c!) attribuit librum; cf. *Dks.* Litbl. V, 451.]

2590. **מחזור** rit. el Dschezaïr seu Argir (אלג'יר) in Novenn. et diem expiationis (הנקרא ארג'יר, vulgo Algeria) in Novenn. 8. *Amst.* 1685.

[A. וישועה באדלי, in aed. Uri Phöbus, jussu Isak Cansino (קנסינו), Sal. Tobijana, Sam. di Campos (קאמפוס) et cura (בהשגחת) juvenis Is. b. Jakob Sasportas; ff. 192. *Masch* App. p. 50 ed. „A. 445“ ex Cat. vet., omisso ritu, sub A. 1688 (!) recenset, additque typogr. Uri forsitan ex ed. Machsor. rit. pol. 1688 N. 2491, unde IV, 142 forma 4. — Recenset quoque ed. rit. germ. ib. A. „חמה“, sub A. 1685 ex Cat. vet. f. 24b infra, ubi vero recte חמה i. e. 1708! Ed. rara desideratur in recensione edd. ap. *Dks.* Litbl. X, 29, qui primam Const. 1740 sistit. — Acquisivit modo Dr. *Geiger* Machsor rit. אלג'יר quod denuo (בחדש) expressum fertur rogatu Samuel Chagis et rogatu Mose Levi Chassan et Zemach Levi Chassan 12. *Ven.* 1598, novil. Nisan, quod partem puto ed. Precum rit. Mauriti. N. 2107. *ED. PR.* ergo latet.]

2591. **חכמת מוסר** *Sapientia pauperi*, i. e. קרובץ *Cantoratia* seu Hymni rit. Algeriae (ארג'יר), auctoribus Jehuda Levi, Abraham Ibn Esra, Bechai, Serachja Levi, Isak Levi aliisque, cum Comm. senis Nehorai b. Saadia אוהב, cui accedunt Precationes nonnullae ad omnia festa pertinentes auctore libri הימים חמדה

8. *Liv.* 1772.

[Fin. [scil. compositio] 1. Nisan קהלה... ליצירה i. e. 5530, impress. A. לבשר, presso Carlo Giorgi, sustinentibus Jos. Kohen סלמן et Meir Kohen Scholai; ff. 126. Ed. fere ignota continet Hymnos in 4 Sab-bata et Sabbat Purim, ubi Hymnus chald. Isak Ibn Gajjat cum comm. Sim. Duran, et in 4. Marcheschwan seu Purim Aldschezaïr seu Purim Edom, de bello Christianorum A. אור הבוקר i. e. 1542 (cf. ad Cod. *Mich.* 846), in Sabb. magnum (ubi Asharot R. Kalonymos) dein in 3 festa. Adsunt nonnulla Arabica inter his Hymnus in decalogum - qui adscribitur Saadiae

Gaon q. v. (cf. Litbl. IX, 403). Ed. nostris oris rarissima.]

2592. **שפתי רננות** *Labia Jubilantia* i. e. Hymni et Machsor in dies venerabiles rit. Tripolis (טרפוליס) 4. *Ven.* 1648.

[A. חשק, jussu Vinc., Nicol., Pietro, Giac., Geron., Alois. Bragadini, jussu nobilis (ומנהיג) Menachem b. Abraham Kohen; edid. Jakob (המדינה) sustinentibus Sam. Chassan, Simon Labi (לביא) et Asaria Talmid. — Ritus est idem, quem *Luzz.* Mostaarab nuncupavit. *Mich.* 4697 ap. *Dks.* Litbl. V, 345. 667.]

2593] — 4. *Ven.* 1711.

[A. חמלא, Stamp. Bragadina ap. Giovanni de' Paoli, per praepositum Menachem b. Ahron Polacco, jussu Rachmim Chalfon (כלפון), sustinente Sal. b. Mos. Chassan, corr. Jeh. b. Jos. Perez et fratres Mos. et Saada (סעאדא) b. Chalifa Saada; ff. 104. Possidet Dr. *M. Sachs* Berol.]

2594. — rit. Tunis in dies venerabiles et סדר העבודה (Ordo cultus). Ed. repetita. Charta alba. 8. *Liv.* 1844.

[A. אשריק וטוב לך, per Mos. Josua b. Jakob Tobijana typogr. et bibliop., corr. Mos. b. Rafael Mel-dola; ff. 102.]

2595. **סדר התפלות במנהג קהל קראים** (*Ordo precatationum secundum ritum Karaeorum*) in Corpus redegit Ahron b. Josef Karaeus. II Ptes. 4. min. *Ven.* 1528-9.

[Vol. I. mense Adar 1528 et 1529. P. II. mense Ijjar 1528; ex mandatu Jos. b. Mos. Revitzi (?), in domo Dan. Bomborgii, per Corn. Adelkind. Ed. rarissima, quam ne *Rof.* quidem (*Masch* App. p. 16. Ann. p. 32 n. 194) possidebat. A. 1500 ap. *Wf.* I p. 121 corr. De ritu ipso v. *Jüd. Lit.* p. 429.]

2596. **סדר תפלה במנהג הקראים** *Ordo precum secundum ritum Karaeorum*. IV Ptes.

4. *Gostov* [נהלום, i. e. *Eupatoria*] 1836.

[In typogr. Mardochai שירישק scribae b. Isak hasaken בפלי, impensis 6 Sociorum; ff. 236 + (144 + 32) + 168 + 64. Ed. est III. locupletissima.]

III. PRECUM COLLECTIONES.

(v. supra p. 295.)

1. BENEDICTIONES.

ברכה *BERACHA*, plur. **ברכות** *BERACHOT* (in statu constructo: *Birkat* et *Birkot*)

dicuntur Eulogiae, seu formulae breves, quae secundum legem vel usum Judaeorum omnibus actionibus, casibus seu eventis atque aspectui rerum etc. praemitti vel ea sequi debent, quibus homo delectatur vel fruitur seu etiam luctu afficitur, vel praecepta certa religiosa explentur. Pertinent quampiurimae ad capiendum cibum quemcumque, in specie panem, quo cibus (מזון) κατ'ἐξοχήν seu epulum constituitur inque edd. Prec. quotid., praecipue rit. germ. et pol., partem Prec. novil. (v. supra p.298) sequuntur, sed cum per eas *Centum Benedd.* quotidie recitandae (v. Talmud, Menachot f. 43) suppleantur, hoc titulo, praecipue rit. hisp. et ital., seorsim excudi solent. A potiori etiam denominantur ברכה הנהנין *Benedictiones fruentium* scil. aliqua re [male Wf. II p.1272 participium deponens נהנין passivum interpretatur: „rebus quibus frui datur“], continentque ea, quae ad epula festorum etc. pertinent, ut קידוש *Consecratio* (diei) in vinum, וסירות *Cantus* Sabbathici, *Haggada* Paschatis (N.2735), Benedictiones, quae ad circumcisionem, nuptias, mortem, morbum (ut Confessiones N.3229, Solutio votorum N.3228) pertinent, adjectis Constitutionibus (ריניס) passim lingua vernacula, unde in rit. hisp. et *Regulae maculationis* breves offenduntur; Hymnique antiqui seu recentiores sec. ritum varii.]

2597] ברכות *Benedictiones* 4. *Praq.* 1515.

[*Lambacher*, *Biblioth. antiqua Vindob. civica*, Appd. p. 286, ap. *Zz. Z. G.* 270 n. 2. *Libri Bibl. civicae* in *Bibl. Caes. translatis* sunt, in *cujus Catal. MS.* nostrum frustra quaevisi! de סטאר רבנות, quae ib. recenset *Lambacher v. Prec. quotid.* 1503 N.2062.]

2598] **מאת ברכות** *Centum benedictiones*, rit. hisp.,
additis novis Poëmatibus (Pijjutim), et *Regulae*
mactationis breves ~ 16. *Ferrar.* 1554.

[Mense Sivan, die (feria?) VI., ap. A. Usque. *Mich.*
2112=2133. Ap. *Ros. Ferr. desid.*]

2599. **ברכת המזון** *Benedictio cibi*, cum Natan
Spira b. Simson Comm. (et Nott. marg. MS.)
4. *Lubl.* 1575.

[Ap. Kalonymos b. Mard. Jafe. *Wf.* II p. 1271 n. 102.]

2600. *Benedictio cibi* [rit. germ.]
cum Comm. partim kabbalistico, Cantus Sab-
batici, *Supplicationes* variae, *Ordo conditurae*
suffitus [sec. Jos. Ibn Schraga]

4. [*Prag.*?] 1579.

[Ed. rarissimae expl. *Opp.* 1632 Q. ff. 5 primis atque a f. 33 in fine, expl. Biblioth. Caes. *Vind.* XX G. 31 ff. 3 tantum in limine destitutum, f. 40a legitur; „fin. hodie fer. I. 5. Cheschwan ויבן ש"ם מובה אקרוסטיכון חנוכה זה הומר indicatur. Comm., lit. quadr., praeter auctores et libros antiquiores, in his etiam explaria correctae Wormatiensia באר מים חיים (ספרים מרוקים שבויירמיוא) citat Obadia di Bozzolo, ר"ש in Quaes. et Resp. nomine Jakob Polak (פולקא), Natan Spira ז"ל in Comm. (v. N. praec.), R. Elia (antiqu. ? אליה ז"ל) כתב הרב"ר אלהי על מה שאומרים ברצה ... שלא תהיה נשאלתי בחלומי et Midrasch plane obscurum (ad vocem המפיר כלבנה de Rachel filia R. (I.) Metuschelach). F. 4 inscribitur הנהגות (שמעתי מקצת מדרקים) et Midrasch ling. germ.; f. 13 sq. inscriptio של שבת ומירות, unde forsitan hanc ed. *Cracovianam* s. a. habet *Sabb.* 1. 28, desid. ap. *Wf.* II p. 1298.]

2601. — cum Comm. [ut ed. 1575 N.2599]

4. *Crac.* 1583.

[Ap. Isak b. Ahron ex Prostitz. *Wf.* ib.* =
p. 1272; s. a.]

2602. — sine Comm. 8. *Bas.* 1601.

[Ff. 8., lit. max., pertinere vid. ad Preces quotid.
1600 N.2111. Wf. II p. 1272: A. 1561 corr.]

2603. — cum Nat. Spira, Naft. b. David Comm.
et Sal. Loria: *Cantica Sabb.* cum Comm.

8. *Ven.* 1603.

[Fer. II. 6. Ab (f. 43b), in aed. de Gara. Suppl.
Wf. II p. 1271. IV p. 1041.]

BENED.

PREC. COLL.

BENED.

- 2604] סדר מברכה (seu סידור) *Ordo de benedictione*, rit. ital. 8. Ven. 1606(?).

[*Plant.* ap. *Wf.* II p. 1380 n. 493, qui p. 1271 n. 101 tit. הכרכה סדר plane effinxit; v. infra N. 2658.]

2605. סדר ומירות של שבת *Ordo Cantuum Sabbati*, rit. germ. et pol., continet Bened. cibi Cantus Sabb. et Haggada

8. s. l. [*Han.*] 1623.

[A. אהרם ושכנו, lit. max., cf. *Prec.* quotid. 1623 N. 2124 et 2126.]

- 2606] Bened. cibi *Amst.* 1634. v. *Preces* quotid. 1634-5 N. 2132.

2607. סדר ברכת הנהנין המכונה רב ברכות *Ordo Benedictionum fruuentium [re aliqua]* qui nuncupatur *Mullus benedictionibus*, rituale Benedictionum seu constitutiones, collectae, ut videtur, per Abraham b. Salomo Chajjim Chaber-Tob, insertis Benedd. ipsis 8. Ven. 1637.

[*Jussu* Commiss. Giov. Vendramini, per mandatarium (פקידו) Giov. Martinelli. *Dedicatio* ad medicum Sam. Meldola data 397, ut *Wf.* II p. 1272; male 398 sec. *Sabb.* ap. *Wf.* I p. 103 n. 158.]

2608. ברכת המזון הנקרא סדר מברכה *Benedictio cibi* quae dicitur *Ordo de Benedictione*, rit. germ., Haggada, *Conditura suffitus*, prec. contra pestilentiam [Jos. Ibn Schraga] et *Prec. itineris* 8. Ven. 1647.

[*Jussu* Vicenz., Nicol., Pietr., Giac., Geron. et Alois. Bragadini. *Appresso* Anton. Calleoni [lit. lat.]. *Adsunt* Hymni aliquot Sabbatici, ut auctt. Dunasch b. Labrat et Chajjim Isak.]

2609. ברכת המזון, rit. germ. et pol., Cantus Sabbatici, Haggada, cum Vers. germ. primum, adjecta est Bechai *Admonitio* et Sims. b. Jona *Elegia* hebr. (f. 70) 4. *Amst.* 1648.

[A. זאח, in aed. socc. Jeh. b. Mard. et Sam. b. Mos. Levi; *textus* lit. quadr., *Versio* lit. rabb. *Serap.* p. 324 n. 31.]

- 2610] דבר בעתו v. *Prec.* var. N. 3223 (1653).

2611. סדר מברכה *Ordo de Benedictione*, rit. ital., Haggada etc. mb. 8. *Mant.* 1653.

[*Pericope* Lev. XVIII, 29; sub Car. Gonzaga, per juvenes typographos Jeh. Sam. b. Josua Perugia et Noach Casirino (קאשירינו); ff. 88. *Exstant* Hymni recentiorum v. ed. 1690 N. 2620. *Ed.* rara desid. ap. Zs. Z. G. 260.]

2612. סדר מאה ברכות *Ordo centum Benedictionum*, rit. hisp., sec. Is. Loria, *Constitutiones* colligit Hymnosque suos adiecit Mos. Sacut, cum Haggada. *Accedit* (f. 70) היקף השמח *Insti-*

tutio vigiliae secundum communicationem, quam fecit Benjamin Levi, per Mos. Sacut, et [ejusdem?] בקשה *Precatio* cum Acrost. Tetragrammati 12. Ven. 1658.

[A. חזיה i. e. 5418 non 1663 ut *Wf.* II p. 1322 n. 305 (ubi „hisp.“!) et p. 1458. III p. 794, v. *Prec.* quotid. A. 1657 N. 2151; *Commiss.* Vendramina, per Ant. Rizzini; ff. 78+2.]

2613. עמק הברכה *Vallis Benedictionis*, rit. hisp., adjecta (f. 61) Tabula ad computandum Omer (*Tabla para contar el homer*) 32. *Amst.* 1669.

- 2613b. הגדה Haggada Paschatis et Benedictiones caeterae, quae omissae sunt in l. Vallis Benedict. (f. 65-111) u. s.

[*Opp.* 319 D. initio imperf., tit. b) A. אבריכה את ap. Dav. Tartaz.]

2614. ברכת המזון *Benedictio cibi*, rit. germ. et pol., cum Vers. germ. 4. *Amst.* 1670.

[1. Kislew 431, exeunte A. 1670, ap. Uri Phöbus; corr. *Wf.* II p. 1179 n. 102.]

2615. סדר השלח ודרך סעודה גם הוספה *Ordo mensae et via epuli*, „addidi etiam“ *Benedictionem cibi*... David b. Schemaja Saugers Pragensis 12. *F. a. M.* 1672 [1702?].

[„Charta et lit. *Amst.*“ ap. Jo. Wust, A. זך השלח i. e. 432=1672, ita Catt. et *Wf.* II p. 1379 n. 489, quod vero nec Typographus (offenditur ca. 1693-1704) nec Editor (F. a. M. 1700-11) admittunt, unde lit. ל vocis השלח addenda videtur; verbisque „addidi etiam“ forsan ad ed. 1698 N. 2624 alluditur.]

2616. סדר מברכות *Ordo de benedictionibus*, rit. germ., Cantus Sabbatici, Haggada, Melioratio somni, ordo Kapparot (i. e. avium mactandarum pridie diei expiationis), *Ordo conditurae suffitus* [Jos. Ibn Schraga] (f. 57) 8. Ven. 1674-5.

[A. נאלה, fin. 1. Elul תלה הלל Stamp. Bragadina, per Domenico Vedelago; ff. 64.]

2617. ברכת המזון *Benedictio cibi*, rit. germ. et pol., Cantus Sabbatici et Haggada, cum Vers. germ. 4. *F. a. M.* 1685-6.

[A. לסדר מברכת ברוך, exeunte A. 1685= *Wf.* II p. 1271: A. 1682?]]

2618. — u. s. cum Vers. germ., Haggada cum figuris 4. *Wilm.* 1687.

[A. שבעינו בטובך (sic, v. *Wf.* III p. 1179, qui omissa lit. Jud A. 1677 habet II p. 1271), ap. Isak Jüdel's. *Serap.* p. 324 n. 31.]

2619. סדר ברכות *Ordo Benedictionum*, seu מאה ברכות *Centum benedictiones*, rit. hisp., ed. auctior. (II) *Accedunt*: *Ordo solvendi votum*, *Ordo*

BENED.

PREC. COLL.

BENED.

flagellationis, *Regulae mactationis* compendiosae et Dav. Vital *Carmen* de mactatione, Index (זכרון) in 70 modos illicitorum (Terefot), Calendarium et Index generalis, partim per Isak Aboab b. Matatja

8. *Amst.* A. M. 5487 vel 488 (1687-8).

2619b. — u. s. (P. I.) cum Vers. hisp. [lit. lat.] per Isak Aboab. Pti. II. inserta sunt: Discorso sopra los Dinim de Sehita y Bedica (II p. 20), de mensuris etc. placentae (Challa), balnei etc. (f. 38), *Circulo de las Tecufot* per Sal. Oliveyra (f. 50), Calendario perpetuo (f. 54), tabula chronologica inscripta: זכרון ימים (*Memento dierum*)

8. *Amst.* A. M. 5447 (1687).

[Tit. duplex, primus: „Centum Bened.“ acri incisus cum figg. parvis multis, in marg. super.: כתר חכמה, tit. secundus סדר ברכות, praecedentibus verbis כן יכרך גבר ירא ה' (Psalm. CXXVIII, 4 cf. infra s. a. N. 2653), in ed. hisp. sequitur: *Orden de Benediciones etc.* Annus ed. hebr. כהתם, approb. data fer. V. 1. Tammus 5447; approb. ed. b) (II f. 39) data 12. Adar II. 448; in aed. Alberti Magni, edid. Benjamin Senior Godinez (גודיניץ), qui in praef. hebr. opus inter thesauros libr. impress. et MS. Is. Aboab, qui nova adjecerit (אשר מרה ואסף בו דבר חדש), se offendisse ait, in praef. hisp. Is. Aboab auctorem nuncupat („come Autor delle e ficando em mi o trabalho dello dar a Estampa“); tabula memorialis incipit a Diluvio A. M. 1656, desinit in persecut. Poloniae A. 5408. — Ed. splendida locupletissima, quae (pp. 304 hebr. et 303 hisp. praeter praef. etc. et Accessiones) etiam meliorationem somnii, prec. itineris, ritum aegrotorum et lugentium continet, et de qua varia corr. et suppl. ap. *Wf.* II p. 1322 n. 305 = p. 1378 n. 481, cf. III p. 156 n. 407b.]

2620] סדר ברכות *Ordo benedictionum*, rit. Romanorum, Sefirat Omer etc. et 100 Benedictiones cum Cantibus Sabbatt. etc. cum expositione ritus lingua vulgari [lit. lat.] 8. *Ven.* 1690.

[Stamp. Vendramina, per Jakob Levi b. Isak; ff. 98. Hymnorum veteriorum auctores non ubique designati sunt, ut in ed. 1774, inter recentiores nominantur (cf. supra ed. 1653 N. 2611) Mardochai „Datto“ (b. Jeh.), Asaria de Rossi (suppl. *Zs.* כ"ח V, 153), Isak Berachja da Fano *bis* (cf. ib. p. 155), Samuel Marli, Sam. Archevolti *bis*, Mos. Sacut. Ed. vidi in Bibl. Caes. *Vind.* XX Z. 18, varia corr. ap. *Dks.* Litbl. V, 439.]

2621] סדר מברכה *Ordo de Benedictione*, rit. ital. S. *Ferrar.* 1693.

[Pericope in tit. fors. ex ed. 1653 N. 2611 recusa, quam sequitur nostra excusa per il Filoni, per Josef ניסי (Nizzi?) et Abr. Chajjim ex Fano; ff. 100. *Rof.* Ferr. p. 45. *Mich.* 5216, ex quo Cod. hymnus Abr. I. Esra recusus in ejus שפת יהר 1843 f. 36; cf. *Dks.* Litbl. V, 439.]

2622. סדר מאה ברכות *Ordo centum Benedictionum*, rit. hisp., Cantus Sabbatici, Haggada, Ordo redemptionis filium [primogenitum], Ordo aegroti [seu moribundi] et ordo comitatus [mortui] 12. *Ven.* 1693.

[A. ננה, typogr. Bragadina, per Jakob Chai b. Jos. Kohen. *Wf.* II p. 1322 n. 305.]

2623. ברכת המזון *Benedictio cibi*, rit. germ. et pol., Cantus Sabbatici, Haggada cum Vers. germ. 4. *Amst.* 1694.

[In aed. et jussu Mos. b. Abraham Abinu, Proselytae Nikolsburgensis ex domo leporum, inspiciente filio operario Israel (הפועל) עין פרטיו (בהשגחה בן לא"ה המדפיס הנר צדק כהר"ר משה ב"ר אברהם אבינו מ"ק ניקלשבורג סביר הארנברג). „Domus leporum“ fors. de monasterio quodam Pragensi „Haselburg“, interpretandum, et typographus idem „Pragensis Amst. circumciscus“, qui postea Halis usque ad A. 1714 artem suam exercuit et ob eam persecutus est, cf. tract. Talmud. Rosch hasch. N. 1833. Exstat in fine Hymnus in circumcisionem rit. pol. auct. Abraham Kohen. *Wf.* II p. 1271 n. 102: A. 1692, corr. *Serap.* p. 324 n. 31.]

2624] ברכת הנהנין edid. David b. Schemaja Saugers [*dub.*] *Fürth, Jos. Schneior* [b. m.]. 1698.

[*Wf.* III p. 184 n. 489b, fors. ex confusione cum accessionibus ad librum צריקים אהרונ q. v. inter Anon.

2625. ברכת המזון *Benedictio cibi*, Haggada cum Vers. germ. et Institutio exitus Sabbati, cum figuris 4. *Dess., Mos. Dess. b. Simcha.* 1699. [*Wf.* II p. 1271 locum habet *F. a. O. Serap.* p. 324 n. 31.]

2626] מאה ברכות *Centum Benedictiones* per Schalom Schechna etc. [v. 1710 N. 2634]

8. *Amst.* 1700.

2627] ברכת הנהנין *Benedictio fruendum*

24. *F. a. M.* 1700.

[Ed. recenset Cat. ms., sed pertinere videtur ad lib. צריקים אהרונ q. v. inter Anon.]

2628. ברכת המזון *Benedictio cibi*, etc. cum Vers. germ., Institutio exitus Sabbati et Seder Sefirat Omer 4. *Amst.* 1701.

[A. יאן ישראל את השורה, ap. Im. Athias. *Wf.* III p. 1179 n. 112.]

BENED.

PREC. COLL.

BENED.

2629. **חיקון השלחן** *Institutio mensae* ante et post epulum, preces et cantus secundum dies hebdomadis, ed. ad instar Lublinensis auctor, cum praef. hebr. et germ. et instructionibus germ., II. ברכה הנהנין *Benedictio fruentium* cum instructionibus germ. per Arje L. Sofer Dessau

12. Dess. [1701].

[Ff. 30+17. P. II. inscriptionem tantum ברכה הנהנין non tit. habet in ipsis expll. seorsim exstantibus ut *Opp.* 315 D² et 8040. Approbavit librum Benjamin Seeb Wolf 3. Adar אהבך (1701), qui refert, editorem primum Lublinensem [Anon.] a Nattali Hirsch b. Benj. Wolf Rabb. Lublin. [quem *Wf.* III p. 1226 n. 782b Editorem ed. nostrae s. a. facit!] approbationem accepisse, Arje L. vero nunc varia adjecisse, ut Benedd. fruentium. In praef. Editoris liber totannis antea (מכמור שנים) impressus dicitur. *Corr. Wf.* III l. l. et p. 64 n. 158 = II p. 1272 n. 103. *Serap.* p. 324 n. 32.]

2630. **ברכת המזון** *Benedictio cibi*, rit. germ. et pol., Cantus Sabbatici, Kriat Schema, Haggada, cum Vers. germ. partim nova, et Abigdor Kara: *Cantus pro sponso* cum Vers. germ. (f. 34) 4. Amst. 1702.

2630a. — charta alba.

[A. Mch. in aed. Im. Athias, jussu juvenis bibliopolae Sal. Proops. Mos. Jeh. b. Kalon., in approb. data 17. Schebat, Versionem recommendat „plane novam“ (פ' לשון אשכנז חדש מה שכבר לא היה לעולמים), sed Cantus Sabb. tantum denuo rhythmicè redacti sunt („neu gestellt“ in Reimen). *Wf.* II p. 1271 n. 102. IV p. 1041. *Serap.* p. 324 n. 31.]

2631. **סדר ברכת המזון** *Ordo Benedictionum cibi*, Cantus Sabbatici cum Vers. germ. [veteri] et figuris, et Ahron Kohen: Cantus in noctem Sabbati [*Wf.* II p. 1271. *Serap.* ib.]

4. Prag., Nep. Mos. Kas. 1703.

2632. **מאה ברכות** *Centum Benedictiones*, rit. his p, Haggada, Melioratio somni, Ordo aegroti (seu moribundi), Ordo lugentium, Precatio [itineris] maris [Mos. Nachmanidis?] 16. Ven. 1706.

[A. חסד למשיוח, Stamp. Bragadina. *Wf.* II p. 1322 n. 305*.]

2633. **סדר ברכת המזון** *Ordo Benedictionis cibi* etc. [ut ed. 1703]

4. Prag., Nep. Jeh. Bak 1708.

2634. **מאה ברכות** *Centum Benedictiones* [Bened. ipsae sine punctis] composuerat et collegerat Schalom Schechna b. Nachum Kaidenover atque ediderat Amst. A. 1700, nunc recusae

8. *Prausnitz* [פראויסניץ] [in Silesia] sub Franc. Comite Hatzfeld et Gleichen 1710.

[Fer. I. 19. Elul אלהיך את יהוה, לאהבה את, fin. fer. IV. לסדר חילו ופועל ידיו תרצה א. (exceunte A. 1710), per typogr. Baruch Buchbinder. — Ex his omnia corrigenda, quae de hao singulari ed. refert *Wf.* III p. 1016 n. 1936e (A. 1699), p. 1194 n. 305, cf. IV p. 452 ex Cat. *Opp.* Cf. Prec. fest. s. a. N. 2549.]

2635. **ברכת המזון** *Benedictio cibi*, Cantus Sabbatici, Haggada, cum Vers. germ.

4. F. a. M. 1711.

[A. ואכלת ושבעת וברכת, „lit. Amst.“ *Wf.* II p. 1271 n. 102. *Serap.* p. 324 n. 31.]

2636. **מאה ברכות** *Centum Benedictiones*

16. F. a. M. 1711 [1713?].

[Ed. recenset Cat. ms., cf. *Wf.* II p. 1322: A. 1713 ap. Jo. Kölner, sed v. infra s. a. N. 2657.]

2637. — — **סדר** *Ordo B. c.* [ut ed. 1708]

4. F. a. O. 1711.

[In aed. (im Haus bei den Herren) Mich. Gottschalk. *Wf.* III p. 1179; corr. Cat. ms. *Serap.* p. 324 n. 31.]

2638. **רפואת הנפש עם הנהגת השלחן** *Medela animae cum ritu mensae*, hebr. et germ. Ed. auctior 16. Wilm. 1712.

[Ap. Hirsch b. Chajjim. Initio exstat Hymnus: אשא בכי נהי ויללה „Ich will derheben mein Weinen und Klagen“ (v. Instit. lect. Schema 1710 N. 3089). *Wf.* III p. 116 n. 300 ed. nostram „plagg. 2“ cum Agenda aegrotorum per Eljakim b. Jakob (q. v.) confundit, IV p. 1059 n. 657b (ita corr. *Serap.* p. 45 n. 279) ed. 1724 „plagg. 8“ hebr. recenset.]

2639. **ברכת המזון** *Benedictio cibi* et Kriat Schema

8. Amst. 1713.

Una cum Prec. quotid. q. v. N. 2313 sq.

2640. **ברכת המזון** *Benedictio cibi* etc. [ut ed. 1711 N. 2637]

4. F. a. M. 1713.

[A. ואכלת ושבעת וברכה את, „lit. Amst.“ *Wf.* II p. 1271.]

2641. — — **סדר** *Ordo B. c.* etc. [ut ed. 1708] [*Wf.* ib.] 4. Prag., Nep. Jeh. Bak. 1713.

2641a. — mb.

2642. — rit. germ. et pol., Haggada, c. Vers. germ. 4. Wilm. 1713.

[A. תבוא עלינו גאולה, ap. Hirsch b. Chajjim. *Wf.* ib.]

2643. — — **סדר** *Ordo B. c.* etc. cum figg. [ut edd. 1703 etc.] 4. Dyhr. 1714.

[Ap. Sabb., per fil. Jos. *Wf.* II p. 1271: A. 1709 corr.]

BENED.

PREC. COLL.

BENED.

2644] ברכת המזון *Benedictio cibi* etc. cum Vers. germ. [Wf. III p. 1179] 4. *F. a. O.* 1717.

2645] — c. Vers. germ. [Wf. ib. *Serap.* ib.] 4. *Dyhr.*, *Issachar.* 1718.

2646] — rit. germ. et pol., cum Vers. germ. [Wf. IV p. 1041. *Serap.* ib.]

4. *F. a. M.*, *Mich.* b. *Salm. Hanau.* 1720.

2647. ברכת המזון *Benedictio cibi* cum Jeh. L. Oppenheim Comm. (*Virga Jehudae*)

4. *Offb.* 1721.

[A. אליהו בן דוד וגם אליהו, in typogr. Bonav. de Launoy, per operarium (ע"י הפועל האלוף) Israel b. Mos., corr. Jos. Kohen b. (celebr.) Josua Heschel ex Cracau. Approb. David Oppenh. data fer. IV. 7. Adar משמיע i. e. 1700, unde hic A. ap. Wf. IV p. 893 n. 1362 g = III p. 322 n. 749 c, ubi A. 1720!]

2648] ברכת המזון *Benedictio cibi* cum Vers. germ. et figg. [Wf. IV p. 1041]

4. *Amst.*, *S. Proops.* 1722.

2649] ברכת המזון *Benedictio cibi* cum Vers. germ. [Wf. IV p. 1041]

4. *F. a. M.*, *Sal. Aptrod.* 1727.

2650. סדר ברכות *Ordo benedictionum* rit. ital. [sec. ed. 1690 N.2660] 8. *Ven.* 1774.

[Stamp. Bragadina, jussu Gad b. Samuel Foa; ff. 68.]

EDD. S. A. VEL INCERTAE ET ANNEXAE etc.

2651] סדר ברכת המזון *Ordo benedictionis cibi*, una cum Psalmis, q. v. inter Biblia N. 1060 [1477-80].

2652] Benedictiones cibi vel Benedictiones fruentium etc. exstant in plurimis edd. Prec. quotid., Haggada Paschatis (N.2671sq.), in edd. nonnullis Instit. Sabb. (N.3098sq.).

2653] לוח כי בן יבורך גבר *Tabula: Sic enim benedicatur [seu benedical] vir*, continet Benedd. fruentium cum Vers. germ., constitutiones et instructiones germ., per Isak b. Abraham Arnder [Radoner?]

f. expanso *Amst.*, *Uri Phöbus.* s. a. [1658-90].

[Continet 8 columnas = Wf. II p. 1272 n. 101. *Serap.* p. 350 n. 100, cf. p. 325 nota 1.]

2654] ברכת המזון *Benedictio cibi* cum Additt.

4. *Amst.* s. a.

[Ed. recenset Cat. ms., עם הוספה מרה שאומרים, "במוצאי שבת ופ' ושלח"]

2655. סדר ברכת המזון *Ordo benedictionis cibi*, Kriat Schema, Cantus Sabbatici, *Benedictio lunae* [ff. 32. Wf. II p. 1272 n. 105]

24. lat. *Dyhr.* s. a. [1690-1721].

2656. ברכת הנהנין *Benedictio fruentium*, Via epuli, Institutio epuli, Precatio itineris, Confessio aegroti [sec. Jes. Hurwitz] omnia sine punctis 12. [in *Germania Saec. XVII.*?]

[Ff. 24. Expll. duo *Opp.* 193 et 315 D. tit. non habent, unde ad librum alium pertinere vid., expl. prius compactum est cum libro Eliae Levitae impresso *F. a. M.* 1689, qui A. etiam in Cat. ms. ad Bened. notatur sed formam habet hic 8. ad Eliam 12; pertinent forsitan ad ed. libri פירוש פירוש, q. v. inter Anon.]

2657. מאה ברכות *Centum Benedictiones* rit. hisp. et germ., Ordo flagellationis et Solutio vortorum

8. min. s. l. *prostat* (zu kaufen) ap. *Simon Wolf* b. *Abr. Menz* [Mainz] [*F. a. M. ca.* 1712].

[Ff. 223, in fine Vampyrus. Suppl. Wf. III p. 1194 n. 305. Forsan eadem est ed. ac quae fertur A. 1711 vel 1713 N.2636.]

2658. מאה ברכות *Centum Benedictiones*

16. [*Ven. Saec. XVII.*]

[*Opp.* 314 D. tit. destit.; ff. 55. Per Abraham Chaber-Tob, sumpt. Mos. Corcos. Forsan est ed. 1606 N.2604?]

2659] תיקון סעודה *Institutio epuli* secundum Sim. b. Jochai, v. Natan b. Mos. Hannover: *Portae Zionis* (1701 etc.).

2660] סדר קריאי מועד *Ordo lectionum festi*, i. e. Institutio mensae in festa secundum Simon b. Jochai per Jeh. Perez, ad calcem ירושלים שער N.3331 (1706).

2661] ברכת המזון וקידוש *Benedictio cibi* et *Sanctificatio* [Sabb. etc.], v. Mos. Chagis: *Fascic. vitae* (1728-31).

[Germ. exstant in Supplicatl. רחמי יוסף N.3209.]

2662] Benedd. variae in totum Annum, in Collectione: קהל שלמה N. 3301-2 (1722. 1799).

2663] ברכת המזון של מוהל *Benedictio cibi circumcisoris*, v. שומר הכריה N.3312 (1719).

2664] קורץ בענשען *Benedictio cibi brevis* per Naftali, v. *Preces* quotid. N.2338 (1717).

2665] מנהגים *Ritualia* Benedictionum, v. inter Anonyma.

2666] Benedictiones variae cum Comm., seu opera de ritu Benedictionum, vide:

Meir Rothenburg: *Benedictiones* (1558).

Jechiel b. Jedidja: *Ordo Benedictionum* (1582).

Abraham Hurwitz: *Vallis benedictionum* (1597).

HAGGADA.

PREC. COLL.

HAGGADA.

- Josef b. Schraga: *Salus Dei* (1637).
 Chajjim Buchner: *Lux nova* (1671).
 David de Lida: *Arcanum Dei* (1680).

VERSIONES.

- 2667] *Benedictio cibi* etc. germ., una cum textu
 hebr. A. 1648 N.2609; 1670 N.2614; 1686 N.2617;
 1687 N.2618; 1694 N.2623; 1699 N.2625; 1701 N.2628;
 1702 [partim vers. nova] N.2630; 1703 N.2631; 1708
 N.2633; 1711 N.2635 et N.2637; 1712 (Rit. mensae)
 N.2638; 1713 N.2640 et 2641 et 2642; 1717 N.2644;
 1718 N.2645; 1720 N.2646; 1722 N.2648; 1727
 N.2649; s. a. (Tabula) N.2653.

- 2668] *Ordo Benedictionum* Hisp., una cum textu
 hebr. N.2619b (1687-8).

- 2669] *Centum Benedictiones* [partim] Ital., v. Prec.
 quotid. N.2437 (1561).

- 2670] *Judaeorum Benedicite* ut soliti sunt ante et
 post cibi sumptionem etc. lat. per Tho. Mur-
 ner q. v. (1512).

2. HAGGADA PASCHATIS.

הַגְּדָה שֶׁל פֶּסַח (סדר) (ORDO) HAGGADA PASCHATIS, i. e. Rituale noctis Paschatis ex locis Talmudicis et Biblicis (praecipue *Psalm.* 113 sq.) collectum, cui in omnibus fere edd. (exceptis iis, quae Comm. tantum, non recitationis causa, plerumque sine punctis expressa sunt) adjecta est Benedictio cibi et Hymni aliquot (v. N.2063, iidem jam exstant in N.2386-7) et partim Constitutiones (v. *Jüd. Lit.* p.378 nota 77). Liber in edd. posterioribus (1687 etc.) inscribitur **סֵדֶר נִשְׁחָנָה** a particula (non „carmine“) introductoria. *Wf.* II p. 1285 n.150. — Ritus germ.-pol., ad quem pertinent edd. fere omnes separatae, a caeteris solis fere adjectis Hymnis (v. infra N.2746) et variante Benedictione cibi differunt, unde Commentarii ad omnem ritum polissimum spectant.]

2671. **סֵדֶר נִשְׁחָנָה** *Sacrificium Paschalis*, i. e. Haggada sine punctis cum Comm. Isak Abravanel f. min. *Constant.* 1505.
 [Annus in epigr. Abot N.1433 A. Ap. Dav. et Sam. Nachmias, sustinente Isak **סֵדֶר נִשְׁחָנָה** Suppl. *Rof.* Ann. p.2 n.6. *Wf.* I p.634. III p.542.]

2672. **הַגְּדָה** *Haggada* cum figg., ed. ornata f. *Prag.* 1526.
 [Fin. fer. I. 26. Tebet עֹרֵי (30. Decembr. 1526), ap. Gerson Kohen socio fratre Geronim Kohen b. Salomo (qui desid. ap. *Zz.* Z. G. 271 n.8, in Cod. *Mich.* 883 colorato ergo oblitteratus vid.). Versiculus שֶׁפֶךְ הַמָּוֶת tit. instar figg. ornatus, in medio Elia Proph. super asinum portam ingrediens. Hymni אֲדִיר הוּא 2 tantum stroph. hebr. et germ., וְדִר נִדִּי nondum adjectum. Ed. quasi PR. ritualis nota rarissima. *Wf.* II p.1285. *Rof.* Ann. p.30 n.177. *Opp.* 1131f. (ubi *Metz:* A.1727!) ap. *Zz.* I. I. add.]

- 2673] — [dub.] f. *Crac.* 1531.
 [„*Widekind* p.49 [cujus: „Berlin. Bibliothek“ a *Rof.* aliunde citata in Bibl. Regia Berol. frustra quaesivi]. *Biblioth. libr. rarior. univ. Suppl.* T. I p.30“. *Rof.* Ann. p.34 n.210. Annus vel locus maxime suspectus.]

- 2674] — cum figg. 4. *Aug.* 1534.
 [A. חֵיסֵךְ בֶּר דְּוִיד, fin. 3. Schebat (19. Jan.), ap. Chajjim b. David, desinit in סְפִירָה הָעוֹמֵר. Expl. mb. nuper detectum (*Jüd. Typogr.* p.49 n.46) nunc in *Mus. Brit.*]

2675. **זֶבַח פֶּסַח** *Sacrificium Paschalis* etc. [ut ed. 1505] [*Wf.* I p.634] 4. *Ven., Giustiniani.* 1545.
 2676] **הַגְּדָה** *Haggada* cum *Annot.* *Josef* Jos. Schalit b. Jakob Aschkenasi, cum figg. *ED. PR.* f. *Mant.* 1550.

- [*Wf.* II p.1285. *Zz.* Z. G. nostram cum ed. Venet. A. 1599 confundit; cf. 1568 N.2681.]
 2677] — cum figg. f. *Prag.* 1556.
 [A. וִיקָר, ap. fratres Fill. Gerson Kohen, per Passach b. Mardochai Kohen typogr. Expl. mb. ap. *Atm.* Desid. ap. *Zz.* Z. G. 274.]

2678. **זֶבַח פֶּסַח** *Sacrificium Paschalis* etc. [ut ed. 1545] 4. *Crem.* 1557.
 [Mense Tammus, ap. Vinc. Contiper Socios, corr. Vittorio Eliano. *Wf.* II p.634. III p.542. *Rof.* Crem. p.6 n.8.]
 2679. **הַגְּדָה** *Haggada* cum figg. omnium miraculorum etc. ad marg. uniuscujusque paginae f. *Mant.* 1560.

- [Fin. fer. III. 24 (!) Tischri וִיכֹלֶן שְׁבַטִי A. פֶּסַח (i. e. declinante A. 1560), ap. Giac. Ruffinelli, per Isak b. Samuel Bassan, Schammasch in synagoga Isak Porat Kohen.]

- 2680 — cum Comm. Is. Abravanel (*Sacrificium Paschalis*) et Jak. Marcaria Introd. prolixa de causa et mysterio 4 poculorum, sacrificii, panis azymi et herbae amarac, rit. germ. et hisp., adjectisque Constitutionibus f. *Riva.* 1561.
 [*Wf.* II p.1286. I p.624, cf. p.608, III p.542 varr. corr.]

HAGGADA.

PREC. COLL.

HAGGADA.

2681. — cum *Annot. Josef* Jos. Schalit et figg. multis. Ed. II. f. *Mant.* 1568.

[Per Filios Filippon (ע"י בני הפיליפון), per et nomine Jos. [Schalit] b. Jakob, cujus stemina: pavo minor in tit., major in fine (Suppl. *Zz.* Z. G. 257 et 252). Tit. verso Versiculus memorialis ital. et germ. [unde „germ. (!)“ ap. *Wf.* II p. 1285, errore: „Prag.“ *Serap.* p. 330 n. 50]. *Meiz* ad *Opp.* 1108 F. errore typogr.: A שנה, *Emden* et Cat. vet.; A. 1595, quem non sine dubio recenset *Zz.* ib. p. 259.]

2682. — cum Mos. Pesante Comm. (*Statuta Paschatis*) et Sal. Baruch Comm. brevi

4. *Salon.* 1569.

[A. ישינו, fer. V. 27. Adar — fer. IV. 17. Sivan, ap. Jos. Jaabez. Approb. et Carmel Sam. b. Perachja Kohen et Saadiae Longo. *Wf.* I. III n. 1552.]

2683. סדר הגדרה *Ordo Haggadot* cum Isak [Chajjut?] b. Abraham Compend. Comm. *Sacrificium Paschatis* Isak Abravanel, Constitutionibus hebr. et germ. et figg. aliquot

f. *Prag.* 1590.

[A. שמי, fin. fer. III. 21. Adar II., in aed. senis Mardochoi b. Gerson Kohen, per socios filios Bezael et Salomo. Textus lit. quadr. major., in fine carmen de typographis etc., cujus lineae incipiunt desinuntque in lit. ה. Suppl. *Zz.* Z. G. 277 n. 45. Ed. rara.]

2684. ובה פסח *Sacrificium Paschatis* etc. [ut ed. 1545]

4. *Bistrowitz* 1592.

[A. ויעמוד בין המזבח ובין החיים והמנפה נעצרה, i. e. 362, sed duorum Jod dubiorum alterum tantum in computum sumendum, inc. fer. III. 10. Elul, fin. fer. III. 1. Cheschwan (potius 3. Cheschwan?) שנה, i. e. exeunte A. 1592, ap. Kalonymos b. Mard. Jafe — typogr. Lublin., qui forsans pestis causa unum hunc, quoad notum, librum rarissimum vico illo Principis Frid. Zweperski (וועפערשקי) excudit. *Wf.* III p. 542* A. 1561 ed. Riva (N. 2680) errore apposuit.]

2685. הגדרה *Haggada* cum *Annot. Josef* Jos. Schalit Aschkenasi Paduensis et figg. multis in margine

4. *Ven.* 1599.

[A. שנת in marg. sup. tit. positus, unde omissus a *Sabb.* ap. *Wf.* I p. 554 n. 950 et ed. confusa ap. *Zz.* Z. G. 261, cf. N. 2676. Excudit di Gara, desiderio Sal. Chajjim et filii ejus unici, Abraham Chaber-Tob (in fine), qui post Bened. cibi inserit ex MS. notitium de קדש ורחק סדר קדש auct. Mos. Alscheich.]

2686. — cum Comm. brevi [*Annot. Josef*] et figg.

4. *Prag.* 1606.

[*Opp.* 1613 Q. tit. destit. initium כלחמא (sic), fin. fer. III. 11. Nisan, typoth. Jeh. L. b. Alexander

Kohen Pragensis (ועצר דק"ק פראג), cf. N. sequ. Suppl. *Zz.* Z. G. 283 n. 97.]

2687. חלקת מחוקק לסדר הגדרה *Portio legislatoris in ordinem Haggadae* i. e. Comm. typographi Mos. Schedel b. Abraham b. Mos. Fischels, cum ritibus et constitutionibus hebr. et germ. et figg. f. *Prag.* 1606-7.

[Inc. fer. IV. 9. Sivan, fin. fer. V. 9. Adar 367, per typographos Jehuda L. et Asriel, filii Mos. Schedel et per operarium Jeh. L. b. Alexander Kohen. Tit. verso et in fine sig. leonis circumscripto nomine Jehuda Lewa b. Mos. typogr. *Wf.* II p. 1285. *Zz.* Z. G. 98. — Ed. 1624, quam addit *Sabb.* ap. *Wf.* I n. 1663, omissa a *Zz.* ib. 295, maxime suspecta.]

2688] — cum Vers. ital. Jeh. di Modena et figg. miraculorum etc. [per Israel Sifroni]

f. *Ven. di Gara.* 1609.

2689] — ut supra cum Vers. germ.

[*Wf.* II p. 1286 cf. I p. 413 ed. ital. et germ. (*Serap.* p. 330 n. 50) recenset, forsans etiam cum Vers. hisp. editum est; v. N. sequ., suppl. *Zz.* Z. G. 258.]

2690. — cum Vers. germ. et figg., quas 20 circa ann. ante invenerat Israel Sifroni, nunc desiderio Mos. b. Gers. Parentio adjecit Comm. (*Assatus igne*) Jehuda de Modena, praecedunt Versus memor. hebr. et germ. f. *Ven.* 1629.

2690b. — u. s. rit. hisp. cum Vers. hisp. u. s.

2690c. — u. s. cum Vers. ital. Jehudae di Modena. u. s.

[In aed. Giov. Caleoni, appresso Pietro, Aluise et Lor. Bragadini. Pro Mos. b. Gers. פרינצו tituli legitur Gers. b. Mos. פארנץ in praef. Comptoris, ubi de Vers. pro infantibus et Idiotis secundum nationes diversa וואס יתראה בחוכה פארן המלות ללענים בלעו), unde etiam Vers. ital. recusa videtur. Pagina quaevis portam repraesentat, cujus columnae Comm. et Vers. exhibent. *Serap.* p. 330 n. 50, — Ed. b) ex Catal. MS. Angliae n. 3339 recenset *Wf.* III p. 1268.]

2691. — cum Elies. Foa Comm. (*Expositio per nova*) et Precatione pro peccatoribus 4. *Ven.* 1641.

[In aed. Giov. Calleoni, jussu Fratrum Bragadini, cum praef. 25 discipulorum opera Comptoris editurorum et Carm. Mos. שלש *Wf.* III p. 313 n. 292 d: A. 441 (!) C. 1641.]

2692. Liber rituum Paschatis, i. e. Haggada et סדר פדיון הבן cum Vers. lat. et germ. [lit germ.] Jo. St. Rittangelii [*Wf.* II p. 1286]

4. *Regiomont.* 1644.

2693. — cum Comm. brevi [*Annot. Josef*, ex

HAGGADA.

PREC. COLL.

HAGGADA.

ed. 1599], figg. in omni pagina et Constitutionibus in limine hisp., germ. et lusit.

4. *Amst.* 1662.

[A. שולחן נשקן, ubi lit. ן secunda delapsa, unde forsā A. 406 (quo typogr. nondum excudit) pro 416 ap. *Wf.* II p. 1285, ap. Uri Phōlus, per Sal. פרליצוס et fil. Zadok.]

2694. — cum Vers. germ. et Comm. (*Assatus igne*) Jeh. di Modena etc. cum figg. [ex ed. 1629]

4. *Ven. A. M.* 424 C. 1603.

[Ap. Hier. Bragadini per Lor. Pradotto. Accedit hic חד גדיא germ. *Wf.* II p. 1286. III p. 1182. *Se-rap.* p. 330 n. 50.]

2695] — una cum Benedict. N. 2613b (1669).

2696. — cum Ahron Teomim Comm. (*Baculus Ahronis*) 4. s. l. e. a. [*F. a. M.* 1678].

[Fin. fer. III. 28. Elul ראה לך חיי. Text. punct. *Wf.* In. 192.]

2697. — מה נשתנה „gedruckt hübsch und fein“ etc. cum Constitutionibus [et Hymnis duobus] germ. et figg. nonnullis [*Wf.* II p. 1286]

f. *Prag., Nepotes Mos. Kaz.* 1687.

2698. — u. s. f. *Prag., Nepotes Jeh. Bak.* 1691.

[Ed. a praec. dignoscitur per lit. maj. eorum, quae ling. germ. expressa sunt et templum minus pag. penult.]

2699. — rit. hisp. cum Chajjim Benveniste Comm. et rituali (*Pascha condensatorum*)

4. *Ven.* 1692.

2699b. — rit. germ. ut supra.

[Ap. Bragadini. De ritu differ. (v. f. 23a et 30 ubi אחד כי יודע et חד גדיא in rit. germ.) nihil ap. *Wf.* III p. 1183.]

2700. חלוקא דרבנן *Divisio Rabbiorum*, i. e. Haggada cum Excerptis ex l. *Duae tabulae foederis* et Ahron Teomim Comm. (*Baculus Ahronis*) et Jos. b. Mos. Darschan Comm. ex lib. *Tunica versicolor* cum Additt.

4. *Amst.* 1695.

2700a. — charta maxima caerulea.

[A. חלוקא דרבנן, Addit. praef. Joh. b. Mos. datum ואלה המשפטים אשר תשים לפניהם כי תקנה in aed. Dav. Tartaz, inspectione particulari Sam. Teixeira, sustinente Isak b. Meir Aschkenasi, inde a f. 17 ap. Tartaz per typoth. Chajjim Drucker b. Jakob ex Erbach.]

2702. — rit. germ. et hisp. cum Isak Abravanel Comm. (*Sacrificium Paschalis*) et Comm. mystico (פירוש ע"פ הסוד) brevi Anon. cum המסעות לוח הכנרת ישראלis exeuntis et בירד הכנרת

המקדש *Figura templi* (f. 23) aeri incisus per juvenem Abraham b. Jakob ex familia Abrahami Patriarchae atque Indice ritus ling. ital., germ. et hisp. f. *Amst.* 1695.

[A. קנה שמים, in aed. socc. Ascher Anschel etc., sustinente Mos. b. Jos. (*Wf.* In. 1565) seu Joh. Wesel, ejus domo et jussu tab. Stationum (A. רחוקה) sec. tit. 1. aeri incisum. *Wf.* II p. 1286. III p. 1183 corr.]

5703. חבל בני יהודה *Funiculus [sors] filiorum Jehudae*, i. e. Haggada sine punctis cum Simon Habillo Comm. 4. *Mant.* 1694-5 [1699?].

[In tit. A. רוח שפלים סדר כי הוציא ה' את ישראל (5454?) in aed. fratrum Fill. Josuae Perugia, corr. Jehuda Briel. Epigr. data 22. (ים) Tebet דלותי (1690), ubi auctor gratias reddidit Jak. Reuben urbe Mizraim et Mos. Levi judici Damasc. Epigr. Indicis data 20. Sivan הנה Vene-tiis, unde *Wf.* III p. 1141 n. 2172c: *Ven.* 1699.]

2704. — cum Jeh. di Modena Comm. (*Assatus igne*) et Vers. ital. et figg. [ut ed. 1663 praeter pag. ult.] f. *Ven.* 1695.

2704b] — ut supra cum Vers. hisp.

[A. תנה עון, ap. Bragadini, desid. Isak b. Jakob b. Is. Levi, per praepos. Jak. Chai b. Jos. Kohen. Tit. verso צורה ביה"ט *Figura templi Ezechielis*. *Opp.* 1114F. f. 1 tantum Vers. exhibet hisp. de qua nihil ap. *Wf.* II p. 1286.]

2705] *Haggada* cum Vers. lat. Jo. Chr. Rittangelii q. v. (1698).

2706. מה נשתנה [ex ed. 1687 ejus et figg.] 4. *Prag.* 1698.

[Per typogr. Socios in typogr. Mos. Kaz defuncti typographi. Constitt. litt. quadr. *Wf.* II p. 1286.]

2707. — cum Mos. b. Jesaia Wengrow Comm. duplici (*Foedus baculi Mosis*) etc. 4. [*Brl.* 1701].

[F. 1. in nostro et expl. *Mich.* 603 inc. expos. Committoris qui laudat Jehuda b. Elieser Liepman uxoremque Esther etc., dein praef. et approbb. datae A. 1701, e. g. fer. V. novil. Adar II. etc. usque ad f. 4 b, ubi ornam.; textus pctat. etc.; ff. 104. Ex paronomasia initio indicis ובהים שערכתי לפני להראות איזה סקטון של ובהים שערבתי לפני קטנים, quae ad Comm. spectat, *Novellas* in tract. Talmud. *Sebachim* exsculpit *Wf.* III p. 763 n. 1579 e (*Zd.*), qui typogr. nomen Mos. Jehuda L. Hanau ubi legerit nescio.]

2708. מה נשתנה [ut ed. 1698] f. *Prag.* 1706.

[Per typogr. Socios in typogr. Mos. Kaz defuncti typographi. Ab ed. 1698 vix per lit. Raschi Constitutionum etc. dignosci potest.]

HAGGADA.

PREC. COLL.

HAGGADA.

2709. — cum Abr. Grotte Comm. (*Fons Abrahami*) 4. *Sulzb.* 1708.
- 2709a. — charta cinerea
[A. לְסִדֵּר וְלִהְיוֹת עֲלֵיכֶם חַיִּים בְּרַכָּה, approb. fer. III. 3. Tebet, ap. Uri b. Ahron. *Wf.* III p. 24 n. 62 b.]
2710. — cum Ahron. Teomim Comm. (*Baculus Ahronis*. Ed. III.) et Comm. mystico [ut in ed. 1695 N.2700], cum figg. f. *F. a. M.* 1710.
- 2710a. — charta magna.
- 2710α. — charta magna cinerea.
[A. עַד, prostat ap. Löb Schnapper F. a. M.; sin. fer. IV. 18. Tammus. Annexus liber Commitoris: *Vestes Ahronis* in tit. s. a. sin. 9. Tischri 471, i. e. declin. A. 1710, ap. Jo. Kölner. Edid. fil. Commtris Arje Jeh. Löb judex F. a. M. *Wf.* II p. 1286. III. p. 1183.]
2711. — cum Isak Abravanel Comm. (*Sacrificium Paschatis*) et Comm. mystico [ut ed. 1698] et figg. f. *Sulzb.* 1711.
- 2711a. — mb. (duo expl.)
- 2711α. — mb. cum figg. coloratis.
[A. רַבּוֹא עֲלֵינוּ אֶהְיֶה, ap. Ahron b. Uri. Ed. splendida titt. 2 ornatis. *Wf.* II p. 1286: *Amst.* et *Sulzb.* ap. eundem typogr. Etiam ed. *Deff.* 1711 ib. scititia habenda; eo anno enim nihil praeterea Dess. impressum innouit.]
2712. — cum Isak Abravanel Comm. (*Sacrificium Paschatis*) et Comm., collecto ex lib. מַעֲשֵׂה ה' [Elieser Aschenasi] et Ahron Teomim, Jeh. Habillo aliorumque Comm., cum figg. et *Tabula stationum* etc. f. *Amst.* 1712.
- 2712a. — charta magna.
[A. הִלְלוּ אֶת, ap. Sal. Proops, in tabula A. תְּחִנָּה בְּמַשְׁרֵי, omisso nomine incisoris, etiam figg. eadem ac ed. 1695 N.2702 sed inversae, earumque numerus et ratio ex hoc prototypo splendido usque ad Saec. XIX. offenditur. Tit. 1. aeri incisus. *Wf.* II p. 1286 (*Serap.* p. 330 n. 50). ed. hebr.-germ. (cf. N. 2714) aliaque incorrecte delineat.]
2713. — 8. *Amst.* 1712.
[A. הִלְלוּ אֶת, ap. Sal. Proops. Initialia ornata ut in ed. praec.; ff. 40. *Wf.* II p. 1183 = III p. 1183* (?).]
2714. — 8. min. *Amst.* 1712.
- 2714a. — charta caerulea.
[A. אֵל תְּסִיג בְּקוֹל, ap. socc. Mos. Diaz et Simon Schammasch; ff. 23, non 213 ut *Wf.* II p. 1285, qui neglecta lit. v. 1706. Tit. rhythm. germ.]
2715. — rit. hisp. 12. *Amst.* 1713.
[A. בְּיָצִיתָ מִצִּיּוֹן הָרִי זֶה מְשֻׁכָּח, ap. soc. Mos. Diaz etc.; ff. 18.]
2716. — מִה נִשְׁתַּנָּה etc. cum figg. [ut ed. 1691].

- Charta rubra f. *Prag.* 1713.
- 2716a. — mb.
[Ap. Nepotes Jeh. Bak. *Wf.* II p. 1286.]
2717. — *Haggada* cum Comm. mystico [ut ed. 1711], Constitutionibus aliisque nonnullis excerptis ex Jechiel M. Epstein *Comp. lib. Duae tabulae foed. mb.* f. *Wilm.* 1715.
[A. תְּכַא עֲלֵינוּ אֶהְיֶה, ap. Hirsch b. Chajjim; ff. 13.]
2718. — cum Comm. mystico et Comm. brevi [ut vid. ex Comm. collecto ed. 1712 excerpto], primum forma min. expressa 8. *Sulzb.* 1716.
[A. סִדֵּר חֲגֵי הַמַּצּוֹת, ap. Ahron b. Uri; ff. 44. *Wf.* IV p. 1043.]
2719. — cum Isak Abravanel Comm. (*Sacrificium Paschatis*) et Comm. mystico, cum figg. f. *Wilm.* 1718.
[Tit. (ut Tit. 1. ed. 1711, cujus et figg.) s. a., in fine A. מַעֲשֵׂי אֶהְיֶה אֶתְּךָ אֶתְּךָ אֶתְּךָ, ap. Hirsch b. Chajjim.]
- 2720] — cum Jeh. L. b. Simon Comm. (*Semen Jehudae*) f. *Ofb.* 1720.
[A. יְהוֹדָה אֶתְּךָ יְהוֹדָה אֶתְּךָ, i. e. exeunte A. 1720, ap. Bonav. de Launoy, edid. Jeh. b. Josbel Wetzlar. *Mich.* 887.]
2721. — 8. *Prag.* 1720.
[A. סִדֵּר חֲגֵי הַמַּצּוֹת, ap. Nepotes Jeh. Bak; ff. 32. *Wf.* III p. 1183. Cat. ms. expl. mb. tegumento rubro etc. habet, quod in Bibl. desid.]
2722. — cum Comm. mystico (*Cultus vitis*) Jeh. b. Elia cum Additt. filii Seeb Wolf et nepotis Editoris Sal. Voltiran, adjectis in limine *Novellis Jehudae* f. *Ofb.* 1722.
[A. וְאִמְרַתְּם וְכָה פָסַח, sin. fer. III. 8. Tammus (tit. verso), ap. Bonav. de Launoy, per typogr. Israel b. Moses cum socc. Mos. b. Chajjim ex Tikotin et Editore. *Wf.* III p. 1183.]
- 2723] — [*Wf.* IV p. 1043] 8. *Amst.*, *Proops.* 1729.
2724. — cum Mardochai b. Josef Comm. (*Aygadat Mardochai*) f. *Amst.* (מרדכי בן יאיר) 1764.
- 2725] — cum Ch. J. D. Asulai Comm. (*Gaudium festi*) q. v. (1782).
2726. — cum Constitutionibus germ. (*Fundamentum timoris*) et Vers. germ. (*Fundamentum amoris*) Elehanan b. Mos. ex Schneitach adjectis (f. 49) Constitutionibus varr. inscrip- tionibus 4. *Amst.* fer. IV. 17. *Adar* (הַמָּוֶד וְהַיֶּשֶׁר) 1783.
- 2727] — cum Vers. germ., ad calcem l. קהלה שלמה, q. v. inter Prec. varr. N.3302 (1799).

HAGGADA.

PREC. COLL.

HAGGADA.

2728. — cum Jos. Gikatilia [*Revelator arcanorum*] et Eliae Wilna Comm., edidd. Mard. Zebi Branstein [Bernstein?] et Naftali Hirz b. Ahron Jos. Kohen 4. s. l. e. a. [*Lemberg*] Naft. Hirz Grossmann b. David Madfis [1807].

[Approbatio data A. נפלאות.]

2729. לשון חכמים *Lingua Sapientum*, i. e. Haggada cum Simon Habillo Comm. (*Funiculus filiorum Jehudae*) et Elieser Foa Comm. (*Expositio per nova*) 4. Liv. (ענינים בשועה) 1809.

2730. ברית אבות *Foedus patrum*, i. e. Haggada cum Jakob ex Dubno Comm. (*Veritas Jakobo*) et Abraham D. B. b. David Plahm Comm. (*Benignitas erga Abrahamum*)

4. s. l. [*Bresslau*] (בנפלאות) 1839.

2731. — cum Anonymi Vers. nova literali germ. [lit. germ.] 8. *Königsb.* 1845.

[A. האר"ה ל"ב, Hartung'sche Buchdruckerei, cura H. Edelmann, qui ad calcem adjecit בקורה i. e. Notae histor., excerptae ex ed. ejusdem A. in 12 obliquo.]

EDITIONES SINE ANNO ET ANNEXAE.

2732. — cum Vers. germ. Eliae b. Todros Broda et Constitution. de Paschate germ. cum figg. f. s. l. e. a. [*Prag. ca.* 1713].

- 2732a. — mb.

[Figurae ut ed. 1712 N. 2712, tit. aeri incisus in marg. sup. Zodiacum exhibet etc.; ff. 16. Locum sistit Cat. ms. *Serap.* p. 330 n. 50, Annus 1713 inscriptus schedae libri a vero certe non multum abest.]

- 2733] — in plurimis edd. superioribus Prec. quotid. majoribus, ut jam *Saec.* XV. N. 2386-7 1508 N. 2063 etc., et quidem cum Comm. Zebi Sundels etc. A. 1572 N. 2089 etc., cum Comm. Jesaiae Hurwitz A. 1717 N. 2335.

- 2734] — in edd. Prec. fest. seu Machsor, et quidem in omnibus edd. rit. rom. A. 1486 (N. 2576) etc., et rit. hisp. (v. p. 302) in nonnullis rit. germ. ut A. 1556 (N. 2451) etc.

- 2735] — in variis edd. Benedictionumq. v. p. 411.

- 2736] — in lib. חתומים inter Anon. (1687. 1708).

- 2737] — textus pars cum Comm., vide sub:

Jakob Kitzingen: *Festum Paschatis*.

Josef Gikatilia: *Revelator arcanorum*.

Naftali Ginzburg: *Naftali satur benevolentia*.

Pinchas b. Paltai: *Foedus pacis*.

textu hebr., in edd. Prec. quotid. hebr. vel germ. N. 2412 sq. (1564 etc.).

[v. *Serap.* p. 330 n. 50 ubi nonnulla desid.]

- 2739] — una cum textu hebr. A. 1609 N. 2689; 1629 N. 2960; 1663 N. 2694.

2740. — una cum textu hebr. in ed. Benedd. cibi N. 2667 (1648 sq.).

- 2741] — germ. [lit. germ.] per Jo. Chr. Rittangelium, una cum textu hebr. N. 2692 (1644).

- 2742] — germ. per Eljakim b. Jakob, una cum Prec. quotid. N. 2421 (1705 etc.).

- 2743] — germ. per Elia Broda, una cum textu hebr. N. 2732 [ca. 1713].

- 2743A] — germ. per Elchanan b. Mose (*Fundamentum amoris*), una cum textu hebr. N. 2726 (1783).

- 2744] — germ. per Anon., una cum textu hebr. N. 2727 (1799).

- 2745] — Vers. altera [lit. germ.], una cum textu hebr. N. 2731 (1845).

- 2746] Hymni 3 (rit. germ.) incip. 1) אדיר הוא, 2) אחר מי ידע et 3) הר גריא, cuncti vel singuli germ. versi exstant in edd. plurimis rit. germ.

[De ed. 1526 v. N. 2672, in ed. 1590 Hymnus 2. et 3., in ed. 1606 Hymnus 1., in ed. 1606-7 Hymnus 2. tantum etc.]

- 2747] — lit. hebr. et lit. germ. in Jo. Chr. Wagenseil: *Belehrung der jüdisch-teutschen Rede- und Schreibart* p. 105 (cf. p. 97) (1699).

[*Wf.* II p. 1287 „binos“ tantum habet, omisso primo, de quo et tertio v. *D. Sanders*, *Busch's Jahrbuch für Israeliten* VI, 267.]

- 2748] חדר גדיאין *Chad Gadiaein Zicklein* [Hymn. 3.] das ist ein merkwürdiges Räthsel aus der jüdischen Osterliturgie etc. von P. R. Lebrecht q. v. [*Wf.* II p. 1044] (1731).

- 2749] *Haggada* Hisp., una cum textu hebr. A. 1609 (?) (N. 2689 nota); 1629 N. 2690 et cf. Prec. quotid. N. 2427 sq.

- 2750] — Ital. per Jehuda di Modena, una cum textu hebr. A. 1609. 1629 (?) N. praec.); 1695 N. 2704b.

- 2751] Lat. per Jo. Chr. Rittangelium, una cum textu hebr. N. 2692. 2705 (1644. 1698).

VERSIONES.

- 2738] — Germ. per Anon., una cum aut sine

HOSCHAANOT.

PREC. COLL.

PREC. PR. NOV.

3. HOSCHAANOT.

[הושענות] seu הושענות *HOSCHAANOT* seu *Ordo H.*, Hymni verbo Hosanna desinentes vel eo incipientes et quae iis inserta sunt, ad precationem Musaf 7 diebus festis Tabernaculorum et praecipue septimo, seu Hoschaana rabba [Hos. magna, non „XV. Septemb.“ ut *Wf.* II p. 1378 n. 482] pertinentes. De origine et ritu diversitate nihil erutum. Cf. Additt. nostra ad *Uri* 261, ubi antiquissimam deteximus collectionem.]

2752. — rit. hisp., cum Sim. Duran Comm., edid. atque Additt. adjecit Isak Alchakim.

8. *Ferrar.* 1553.

[Fin. fer. VI. 9. Elul, ap. Abr. Usque (*Wf.* III p. 1154). *Ross.* Ferr. p. 28.]

2753. — c. Mos. Pesante Comm. (*Salus Dei*)

4. *Constant.* [1567].

[Annus exstat in libro simul excuso: Salomo Ibn Gabirol: *Asharot* cum ejusdem Mos. Pesante Comm.]

2754. — u. s. Ed. II. auct. cum praef. nova

4. *Salon.* 1569.

[A. ישינו fer. II. 6. — fer. II. 27. Schebat ap. Jos. Jaabez.]

2759] — cum Comm. brevi seu Glossario per שביח 32. *Ven.* 1572.

Pertinet ad Prec. quotid. N. 2091.

[Ex hac ed. saepissime in sequentibus recusa sunt.]

2756] — rit. romanot. [graec.], cum Jos. b. Abraham Kohen Comm. (*Auxilia Dei*)

4. *Kuru Tscheschme* 1598.

[A. ישמח, 12. Elul, in aed. et lit. Donna Reyna, viduae Don Jos. Nasi, per Jos. b. Isak Ascaloni. Ed. hucusque ignota in *Mus. Br., Zd.*]

2757. — Ed. II. 4. *Ven.* 1603.

[A. ישמח, fin. fer. II. 15. Cheschwan, i. e. exeunte A. 1603, ap. di Gara.]

2758. *Ordo Hosch.* in dies festos Tabernacul. et Hosch. Rabba rit. germ. ad commodius secum ferendum in processione denuo expressum 12. lat. *Mant.* 1724.

[Per minimum typographorum Josua b. Michael ex Sezze; ff. 12 non pagin.]

2759] — rit. germ. et pol. [omnino fere eadem, discrepante ordine recitationis] cum Comm. varr. auct. v. Prec. quotid. A. 1525 N. 2068; 1560 N. 2085; 1572 N. 2089; 1588 N. 2097 etc.

[De Vers. germ. etc. v. Prec. quotid. germ. N. 2412 etc. De edd. rituum omnium in Prec. fest. v. supra p. 367 sq.]

4. PRECES PRIDIE NOVILUNII
RECITANDAE.

[תפלת ערב ראש חדש] *PRECES PRIDIE NOVILUNII* seu תפלת יום כפור *PRECES DIEI EXPIATIONIS PAR-VI* (aliique titulis), quorum *Institutio* (תיקון) adscribitur Isak Loria. *Brück*, Phariss. Volks-sitten, p. 42.]

2760. *Ordo precum oblacionis (Mincha) pridie Novilunii*, Ed. II. auct. per Poëma Jeh. di Modena

8. *Ven.* 1614.

[In aed. Gio. Cajon, edidd. Meschullam קחי Levi, Mos. b. Elieser, Jak. Sullam Dajjan, Menachem b. Sam. Esra, praepositi טוֹ Ghetto. *Wf.* II p. 1459.]

2761. *Portae lacrymarum* seu שער דמעה *Ordo observationis* [seu *stationis*] *Novilunii*, per Abraham b. Saadia נריאני 8. *Ven.* 1626.

[In aed. Giov. Calleoni. *Wf.* I p. 94 n. 129 „ex solo Catal. B. Bodl.“: s. a.]

2762] — u. s. recudit Josef Schalom in libro: שער דמעה q. v. inter Prec. varr. N. 3216 (1628-30).

2763. *Ordo precationis obl. pridie Novil. sec. ritum societatis* Ferrariensis in Synagoga nobilium filiorum Fano 8. *Ven.* 1643.

[Appresso Ant. Calleoni [sic lit. lat.]. *Wf.* II p. 1459.]

2764. *Ordo observationis Mensis* [seu *Novil.*] rit. Mantuensis secundum usum Palaestinensium, adjecta in fugam vacui *Institutione Vigiliae* (תיקון חצות), edidit Jos. Schalit Richetti (seu Riqueti) 8. *Ven.* 1660.

[Tituli secundi instar: זה שפר החיקונים משיח Haec pulchritudo *Institutionum* etc. A. ישמע, ff. 48; praecedit relatio de societate Mantuensi observandi Novilunium (חברת משמרת ערב ר"ח) ad luctum de excidio Hieros., quae incepit 1. Sivan 1659 in Synagoga familiae Norzi, praepositis Jeh. Chajjim Fano, Mos. b. Baruch סלם, Mos. b. Isak Mahalalel Norzi, et praefatio data 13. Omer (אהבה למכ"י) per Mos. Sacut, qui redactor videtur et cujus לעני תפלה (*Precatio pauperis*) exstat f. 38. *Wf.* II p. 1374 n. 454: forma 4. corr.]

2765. — u. s. edid. Jehuda b. David Reuben Hiersolymitanus 8. *Ven.* 1661.

[A. אהך, praeter omiss. dat. ad amussim ut ed. praec.]

2766. *Institutio pridie Novil.* 16. obl. *Amst.* 1664 (6?).

PREC. PR. NOV.

PREC. COLL.

PREC. PR. NOV.

- [A. המלוכה לה' יהי' טוב, ap. Uri Phöbus, jussu filii David; ff. 24.]
2767. — u. s. et Sal. Oliveyra: *Confessio expiationis* (f. 23-4) 24. *Amst.* 1666.
[A. מושע, fin. fer. I. 1. Elul, in aed. Uri Phöbus. *Wf.* II p. 1469 n. 771.]
- 2768] — u. s. 8. *Prag.* 1666.
[Ed. recenset Cat. ms.]
- 2769] סליחות לע"ה שובבים *Selichot* (Preces poenitentiales) pridie Novil., in 8 hebdom. anni intercalar. et dies poenit. 8. *Mant.* 1672.
[Ap. Fill. Josuae Perugia. *Alm.* sec. epist. *Luzz.* A. 1846; cf. N. 2922.]
2770. — תיקון ערב ר"ה. Charta caerul. 16. *Amst.* 1683.
[A. חגיל, in aed. Uri Phöbus. *Wf.* II p. 1307 n. 241.]
2771. תפלות יום כיפור קטן *Preces diei expiationis parvi* cum Vers. germ. per Natan Chassan Prostitz 8. *Prag.* 1692.
[Ap. Nep. Mos. Kaz. *Wf.* II p. 1307 n. 241. III p. 1223. *Mich.* 4746 = MS. *Mich.* 139 q. v. Cat. ms. (*Serap.* p. 346 n. 86) ad hanc ed. male recenset Ad-ditt. ed. *Dess.* s. a. N. 2785. Confessio adscribitur R. Nissim. De Versione v. infra N. 2791.]
2772. סדר משמרת החודש *Ordo observationis Mensis rit.* Palaest. [ut v. 2764] 8. *Ven.* 1692.
[A. חג איליה, fin. fer. III. 1. Cheschwan ויהי' עשה ה' (A. 453, sed exeunte 1692), per Andera (*sic*) Baroni; ff. 64. Commemoratur Israel Chiskijja Bassan fundator defunctus societatis Patavinae, cui [sed ben Chisk!] male adscribit ed. precum Patavii receptarum A. 452 itidem ff. 64 constantem *Wf.* III p. 632 n. 1314 b.]
2773. תיקון ערב ר"ה [ut ed. 1683] 16. obl. *Amst.* 1697.
[A. חבנה, in aed. socc. Ascher Anschel etc., jussu Ahron b. Ahron Kohen, corr. Eljakim b. Jakob. *Wf.* II p. 1469 n. 771.]
2774. תפלות יום כיפור קטן *Preces diei expiationis parvi*, cum Vers. germ. per Natan, accedit lectio et Haftara pro jejunio et precatio: pater noster rex noster 8. *Dyhr.* 1701.
[Ap. Sabbatai, tit. pergit ut in ed. 1692 sub tit. unde diversa est ab ed. s. a. hebr. *Wf.* II p. 1378 n. 483, quae forsitan Precib. quotid. annexa.]
2775. תפלות ער"ה שהוא יב"ק *Preces pridie Novilunii i. e. diei expiationis parvi* rit. pol. et germ. cum lectione et Haftara [lit. max.] 8. *Prag., Nep. Mos. Kaz.* 1707.
2776. תיקון ערב ר"ה ויב"ק *Institutio pridie Novil. et [sic] diei expiationis parvi* 8. *Han.* 1714.
[Inc. fer. III. 19. (בטוב) Adar A. מאפר על-כס, in typ. H. I. Bashuysen: *Wf.* II p. 1469 n. 771.]
2777. תפלות יב"ק *Preces diei expiationis parvi*, Benedictio lunae, Redemptio animae, Professio religionis (מסירה מדעי) 8. *Sulzb.* 1710-1.
[A. חפלות יום כפור קטן לפ"ק (tit. ipse, unde *Wf.* II p. 1307: s. a.; approb. data 20. Sivan 1710 (unde Cat. ms. A. 1710. 1711 et 1713 habet!), ap. Ahron [b. Uri], edid. Sam. b. Jehuda Bergel מילר (Mähler?) Reutling ex Ofen (Buda).]
2778. תיקון יב"ק בער"ה ויבא כל בשר *Institutio diei expiationis parvi, pridie Novilunii....*, Sal. di Oliveyra: *Confessio expiationis* [ff. 19, 20] 16. obl. *Amst., S. Proops* (הנבל) 1713.
2779. יום כפור קטן *Dies expiationis parvus*, cum Vers. germ. 8. *Prag.* 1713.
- 2779a. — mb.
[Ap. Nep. Mos. Kaz. *Wf.* II p. 1307, cf. Prec. quotid. N. 2316.]
- 2780] סדר תפילות ער"ה שהוא יב"ק *Ordo precum pridie Novil. i. e. diei expiationis parvi*, rit. germ. etc. (mb.) v. Machsors N. 2536 (1719) et Preces quotid. N. 2348 (1720).
- 2781] תפלות יב"ק *Preces diei expiationis parvi* [Wf. IV p. 1068] 8. *F. a. M.* 1722.
- 2782] — c. Vers. germ. per Natan Chassan [Wf. ib.] 12. *Sulzb., Sal. b. Ahron* 1727.
- 2783] סדר תענית ער"ה *Ordo jejunii pridie Novil.*, rit. hisp., et תענית בכורות *Jejunium primogenitorum* 12. *Amst.* 1731.
[A. את אכלם, in aed. et typ. Isak b. Sal. Rafael Jeh. Leon Templo, jussu fratrum juvenum Mos. et Daniel Pereira (פריירה) et juv. Sal. Jeh. Leon Templo. *Mich.* 3168.]
- EDD. SINE ANNO SEU INCERTAE ET ANNEXAE.
2784. תפלת ער"ה שהוא יב"ק *Preces pridie Novil. i. e. diei expiationis parvi* 8. lat. min. [*Amst. Saec.* XVII?].
- 2784a. — charta caerulea.
[Ff. 8. lit. med. et minimis, locum sistit Cat. ms., sed formam S. 12. et 32.! Pars vid. vel supplementum ad rituale aliud.]
2785. תפלת יב"ק וחסון ערבית *Preces diei expiationis parvi* cum Vers. germ. per Natan Chassan et *Institutio precatationis vespertinae* [i. e. Psalmi aliquot ante precat. illam reci-

JOZEROT.

PREC. COLL.

JOZEROT.

[Ed. sine tit. plagg. 28 se vidisse testatur *Wf.* II p. 1308, procul dubio pertinebat ad unam ex edd. *Prec.* quotid. A. 1572 N. 2089; 1592 N. 2101; 1597 N. 2103; 1601-6 N. 2114; 1613 N. 2118; 1682 N. 2184; 1696 N. 2215; 1714 N. 2325; 1717 N. 2335.]

2797. — rit. pol. 8. maj. *Prag.*,

Mos. b. Bexalel [initio *Saec.* XVII.].

[*Opp.* 7560, in fine inde a N. 82 f. 99 imperf., est itaque expl. idem, quod vidit *Wf.* II p. 1307 n. 242, qui „in 4.“ addit, cf. *Zz.* Z. G. 281 n. 78 = 298 n. 223 ex Cat. ms. Tit. figg. ornatus draconum et 2 satyrorum scutum tenentium, in quo manus sacerdotales. — Ed. in 12. vide sub *Prec.* quotid. N. 2396b.]

2798. *וולחת Sulatot*, i. e. Hymni aliquot pro Sabbatis inter Pascha et Pentecosten interque 17. Tammus et 9. Ab, cum *Expos.* vocum, et precatio *הרחמים* pro „schwarz Schabbes“ [i. e. Sabb. ante 9. Ab] 4. *Tannhausen* 1593-4.

[A. דשן, per Stephan Schurmann (שורמן) et Peter Gruler (גרולר), edid. Isak בן־מנחם et Sim. Levi Ginzburg. Tit. porta ornatus, in marg. superiore 3 pisces, in marg. inferiore manus ex nubibus duas alias lavans (ad editorem *Levitam* alludens), ad latus viri armati, in quorum scutis nomina Editorum, quae etiam sub tit. leguntur. Ed. rarissimis, paucissimis suo loco impressis, adnumeranda supplementumque videtur l. Machsor N. 2461. „Thiengen“ ap. *Wf.* II p. 1296 n. 184 corr.]

2799. — u. s. sed sine *Expos.* vocum

8. s. l. e. a. [*Saec.* XVII.].

[Expl. *Opp.* 4950. sine tit. ff. 8, lit. maj. Basiliensibus simil. In *Prec.* quotid. ed. 1549 et 1658 nondum inserta sunt, sed in ed. 1666 N. 2166.]

2800. מערבות יצרות וולחת (סליחות) עם *Maaribot* [Preces vespertinae] *Jozerot, Sulatot* [*Selichot*] *Versiculi et Ritualia* sec. rit. Worms collecta per Sinai b. Isak Selklin. Charta alba maxima.

4. maj. *F. a. M.* 1714.

2800a. — charta cinerea.

[Epigr. בעשק בעה כניסה בלתי שבה מלכא. נגמר בליל לילי i. e. fin. fer. VI. 6. Elul, ap. Jo. Kölnner. *Wf.* III p. 858 n. 1750 b: s. a.; cf. *Dks.* Litbl. V, 281.]

2801] — ed. nova, v. *Prec.* poenit. N. 2896 (1737).

2802. *Jozerot* rit pol., Germ. partim rhythmicae per Anon. versa. II Ptes. [*ED. PR.* ?]

4. *Prag.* 1605.

[P. I. fer. III. 4. Ab, ap. Jak b. Gerson Bak, procedit usque ad Sabb. ante Pentecosten, P. II. tit. por-

ta ornatus, hymnus circumcisionis ultimus; per typogr. Jeh. Löb et Asriel filii Mos. Darschan b. m. (ד"ר), impressum per Jak. Bak b. Gerson Wal, in fine operator Isak b. Ahron בן־אהרן b. m.; plagg. 46. Ed. rarissima. *Wf.* II p. 1307*. *Zz.* Z. G. 283 n. 92. *Serap.* p. 348 n. 89.]

2803. — P. I. [et II.] 4. *Prag., Fill. Jak. Bak* sub *Leopoldo. s. a.* [1657-60].

[Tit. „יצרות ה' gar wol verteutscht“, porta ornatus ad instar P. II. ed. praec., quae hic sine titulo sequitur. *Wf.* II lib.*]

2804] — [Bibl. *Wolfb.* 157] 4. *Prag., Fill. Jeh. Bak*, sub *Leopoldo* [ca. 1674-80].

2805. — 4. *F. a. O., Mich. Gottschalk*, sub *Elect. Fridr.* III. [ca. 1693-1700].

[F. a. M. in Cat. ms., *Serap.* l. i., error levis scribae. Ed. 1704 et 1711 una cum *Prec.* quotid. germ. N. 2420 suspectae.]

2806] — una cum textu hebr., ad calcem *Prec.* quotid. v. N. 2413. 2421 (1713 etc.).

6. MAAMADOT.

סדר מעמדות seu מעמדות *MAAMADOT* seu *SEDER MAAMADOT* (ordo

Stationum), Lectiones matutinae in 7 dies hebdomadis, continet etiam 72 *Versiculos*. Cf. supra p. 298 de edd. ad calcem *Prec.* quotid. et v. *Jüd. Lit.* 426.]

2807] — 16. min. *Ven.* 1545.

[A. הש"ה ליצירה, ap. D. Bomberg; Plag. 1-16. f. 6. (seu ff. 246). Vidi ap. *Atm.*]

2808] — [*Mich.* 3132; cf. N. 2598]

16. *Ferr., A. Usque* 15. *Kislew* 315 [1554].

2809. — edid. Vitt. Eliano

16. *Ven., in aed. Chr. de Zanetti, jussu G. de Gara heredis Bombergii, Tammus* 1564.

2810. — 16. *Ven., de Gara* 1574.

[*Wf.* II p. 1358 n. 391 hanc ed. confundit cum ed. 1616, v. *Preces* quotid. N. 2121, cf. A. 1572 N. 2090.]

2811. — c. Abr. Saraval Comm. *ED. PR.*

(Additae confessiones etc. MS.) 12. *Ven.* 1606.

[A. ישימח, בו, sumpt. Mos. b. Jos. Arje, cantoris Hispanorum, et Menachem Jakob b. Elieser Aschenusi, Palaestincensium, — 50 tantum expl., charta magna, excusa prostant apud Saul Belgrad, — hinc inde, puto, ed. in usum Palaestincensium impressa tam rara, ut omnes Bibliogr. latuerit; exstat carmen acrost.

MAAMADOT.

PREC. COLL.

MAAMADOT.

- (Corr.?) Jeh. Arje [di Modena], Privil. Rabbiorum datum fer. I. 17. Adar et fer. II. 20. Martii, et subscr. per Elieser Levi Schammasch fer. II. 3. Nisan, unde ed. 1597, quam recenset Cat. ms. certe erronea. Constat ff. 136.]
2812. — et *Precatio itineris*, accedunt *Regulae Maclationis compend.*, omnia cum Vers. hisp. [lit. lat.], impressa desiderio (לחשוקה) David Levi 12. *Ven.* 1609.
[Ap. di Gara; ff. 131+11. *Opp.* 274 D. tit. et f. 1. destit., unde *Wf.* II p. 1369. III p. 187 n. 193. p. 199 n. 503 c de Versionis lingua et auctore varias inter sententias erroneas vacillat. Ed. rara, quae sequi vid. ed. 1554 N. 2808, sed de Benedd. nihil notum.]
2813. — c. Abr. Saraval Comm. 8. *Ven.* 1617. (Addita multa, ut confessiones etc. MS.)
[Fin. fer. VI. 24. Kislew i. e. exeunte A. 1617, corr. Saul Belgrado b. Jos. ex Udine (cf. N. 2811); ff. 150. *Opp.* 662 Q. tit. destit. *Wf.* II p. 1358.]
2814. — cum Comm. u. s. 8. *Amst.* 1646.
[A. בקדש, ap. Jos. b. Manasse b. Israel; ff. 149. *Wf.* II p. 1358*, qui et ed. 1652 affert eamque solam IV p. 764, supposititia vel spuria habenda ex ipsa *Wfi* relatione ancipite.]
2815. — 12. *Amst.* 1678.
[A. בשנת ואנכי אהיה, ap. Dav. Tartaz; lit. med.]
2816. — rit. Palaest. et rit. חזון לאבלי ציין *Institutio vigiliarum* etc., praecedat Candelabrum 12. *Ven.* 1687.
[Stamp. Vendramina, corr. Sal. b. Jesaja Nizza; ff. 112. *Wf.* II p. 1358.]
2817. — u. s., accedit (f. 107) Hymnus unitatis filiorum Mosis 12. *Ven.* 1695.
[A. חנה, Stamp. Vendramina, ed. Isak b. Jakob b. Isak Levi; ff. 136.]
2818. — cum Jos. b. Mos. Darschan Comm., v. Prec. quotid. N. 2231 (1699).
2819. — c. Abr. Saraval Comm. 24. *Amst.* 1716.
[A. לחלה, ap. S. Proops; ff. 160. *Wf.* IV p. 1052, p. 764: 476 C. 1726 et A. 1715 ap. *Mich.* 3134 corr.]
- 2820] — f. 25-34 Psalmorum (N. 875b) (1727).
2821. — et Hymnus unitatis filiorum Mosis 24. *Ven.*,
typ. Vendram. per Fr. Vieceri. s. a. [1643-57].
[Ff. 192. *Wf.* II, ib. Forsan pertinet ad Prec. quotid. A. 1645 laudatas ap. *Dks. Z. K.* 153?]]
- 2822] — et *Precatio itineris* 16. *Amst.* [1682].
v. Psalmos N. 609.

2823] — [*flct.*] 8. *Crac. s. a.* [*Han.* 1625].
v. *Preces* quotid. N. 2126.

2824. — Germ. per Anon. versa
4. *Prag. sub Leopoldo* [1661-88].

[10 Quatern. Annum habet Cat. ms. *Serap.* p. 378 n. 155; sed sine dubio est expl. *Opp.* 141 Q., annexum ed. Psalmorum A. 1688, alterum expl. compactum est cum Prec. quotid. germ. N. 2419.]

2825. — 8. *Amst.* 1692.

[A. בנה, per Ascher Anschel et Isachar Bär, duce Mos. Kosman b. Elia Kalif (קלי); ff. 34. *Wf.* II p. 1359.]

2826. — 8. *F. a. M.* 1704.

[A. ושמאל מן בול, ap. Jo. Wust; ff. 34. *Wf.* ib.]

2827. — 8. *Han.* 1710.

[Typ. Bashuysen, prostat ap. Seligman Reis, F. a. M.; ff. 44. *Wf.* ib.]

2828. — Hisp. per Anon., una cum textu hebr. N. 2812 (1609).

7. PRECES POENITENTIALES seu *SELICHOT* (סליחות).

[Monographiam de Selichot cum prelo jam parat cl. Zz. omni annotatione hic abstinemus. — Ad eorum species quoque pertinent et partim ex iis constituuntur ex Precum Coll. n. 9, 4 et partim 10.]

I. RIT. GERM. ET POL.

[Selichot in totum Annum scil. in dies nonnullos mensis Elul et Tischri et diem expiationis et in dies jejunii; cf. N. 2909 nota.]

2829] — sine punctis [*ED. PR.*]

4. maj. s. l. e. a. [*Saec. XV., ut vid. per Soncinates.*]

[Character quadr. magnus et in versiculis minor germanus similis ed. 1496; ff. 180+1 prim. alb., in fine סליק סליק. Hymnus primus איך נפתח פה, ultimus (181) ארץ חזקה מועד, sed קשה וחרב; bis (40 et 154). Ed. hucusque ignota, cujus expll. integr. et imperf. vidi ap. *Alm.*, alterum imperf. ap. *Luzz.* Exstant Antichristiana.]

2830] — u. s. [sed Selichot punctata]

f. *Barco.* 1496.

[Fin. fer. V. 8. Tischri נור (15. Septembr. 1496), per Gerson Soncino (cf. N. 1914). Locus scribitur ברק

PREC. POENIT.

PREC. COLL.

PREC. POENIT

- 'בריש' ברש', i. e. *Barco* prope *Orzi nuovi* in Brixien-
 sis provinciae confinibus situs. Exstant anti-
 christiana. Expl. unicum sed duobus ff. sub initium
 destitutum possidebat *Rof.* (Annal. p. 107, Libri stamp.
 p. 49), nunc alterum imperf. exstat ap. *Alm.*]
- 2831] — u. s. [sed Antichristiana partim castrata]
 f. min. s. l. e. a. [*Pisauri* seu *Arimini*, *Gers.*
Soncino. initio Saec. XVI.]
 [Expl. duobus sub init. ff. destitutum possidebat *Rof.*
 (Ann. p. 44 n. 1. Libri stamp. p. 49), alterum vidi ap.
Luzz., cf. Nachsor N. 2444.]
2832. — rit. Pragensis *ED. PR.* f. *Prag.* 1529.
 [A. פֶּרֶט לִפְרֶט, in fine ויהונו במרה פרשח ויהונו במרה,
 i. e. 24. Tammus (1. Julii), jussu *Gers. Kohen b. Sal.*,
 per fil. Salomo et Mardochai; lit. max. Ed. splendida
 rarissima, quae *Rof.* (Ann. p. 32 n. 192) ex Cat. *Opp.*
 tantum innotuit, epigr. ex cod. altero noto *Wolfenb.*
 dedit *Zz. Z. G.* 271 n. 10, cujus verba pervertit Anon.
 Litbl. XI, 749, neque Cod. *Opp.* 1078F. ultra f. 1. imperf.
 vid. Numerantur in Indice 169 paragraphi, sed numeri 14.
 15. 16. 40 neglecti atque יהונו רצון n. 45 in ed. 1590-2 non
 numeratus, unde in illa editione addito Hymno finali recte
 numeratur 165. Hymnus ישראל עמך (שני וחמישי) est
 150., in edd. praeced. et 1536 est 160.]
- 2833] — u. s. Ed. II. f. *Prag.* 1535.
 [Non mutata fere ed. I., per eosdem. Cod. unicus no-
 tus *Wolfenb. ap. Zz. Z. G.* 273 n. 13.]
- 2834] — rit. germ. f. *Aug.* 1536.
 [Fin. fer. VI. 4. Tammus בריה ניהא ארצה, ap. Chaj-
 jim b. David. Incipit f. verso splendide ornato 13
 lineis brevibus, f. 106a notatur, huc usque Selichot
 in Italia (v. N. 2831) expressa esse, abhinc ea sequi,
 quae in Germania recitentur (שלם הסליחות כמו שהיו)
 נדפסים בארץ לועז ומכאן ואילך הם סליחות האומרים
 201-182 hymni (האמורים?) בארץ אשכנז
 195 n. medio (מי ארל כמוך-אחריש אחאפק)
 (העלה ציר), i. e. f. 115b infra, vox באים media linea
 expressa, et intermisso lineae spatio legitur epigr.
 eadem ac in fine, quam confestim excipit continuatio
 hymni (בורע)! f. ult. numeratum 117 excipit f. album
 et ff. 2 Indicis Hymnorum, cum epigr. iterata (*Luzz.*).
 Ed. ignotam nuper vidi ap. *Luzz. Alm.* et *G.*
Trieste Pataviae.]
2835. — rit. germ. secundum emendatt. Meir
 Padua f. min. *Heudernheim* (העדרנום) 1546.
 [Fin. fer. III. 8. Elul, ap. Chajjim b. David, [ge-
 nerum] Jos. b. Jakar et [fil.] Isak b. Chajjim; ff. 117.
 F. verso figurae Adami et Evae, Simsonis et Judithae,
 duorum Athletarum et leonis. Hymni 183-201
 usus singularum synagogarum feruntur. Ed. „imprimis

rara“ (*Wf. II. p.* 1385* corr. ap. *Zz. Z. G.* 256), om-
 nes enim hoc loco Nassaviae expressi libri praeter
 nostrum et Naftali Treves: Index in Bechai e memoria
 ipsa excesserunt.]

2836. — rit. germ., cum Glossario marginali
 4. *Ven.* 1548.
 [Mense Elul, per Corn. Adelkind. Hymni sunt
 187, Indicem excipit f. 133 אל סלך יושב lit. maj.
 Ed. rara. *Wf. II. p.* 1385.]
2837. — rit. pol., cum Comm., quem orditus
 est Mardochai b. Jehuda, ad finem perduxit
 et emendavit gener, Zebi Sundels, nunc secunda
 vice emendavit Mos. (Mard.) Margalioth
 f. *Crac.* 1584.
 [A. שולח, inc. fer. VI. 31. Omer; fin. fer. IV. 27. Tam-
 mus דשם, ap. Isak b. Ahron; ff. 118. Tit. verso
 legitur יחגדל... initium אל סלך יושב typis maximis,
 Hymnus ult. 155 מילה לבריה פוטון לבריה Index expl.
Opp. 1079F. cum ed. alia collata est forsitan per
 possessorem Benjamin b. Mos. Jeremia Gerson Kohen.
 Ed. rara *Wf.* ignota. — *ED. PR.* ignota Lubl. ante
 1571 expressa vid., cf. Prec. quotid. N. 2089.]
2838. — rit. germ., (et Germanorum in Italia)
 cum Comm. Mardochai b. Jeh. f. *Prag.* 1587.
 [Ap. Mard. b. Gerson et fil. Isr. Gerson et Sa-
 lomo, qui nonnulla se omisisse vel addidisse, praecipue
 Hymnos in edd. Poloniae et Praegae desideratos ex
 codd. antiquis supplementis ajunt ונם אנחנו המדפיסים..
 העיר ה' את רוחנו להנחה בו וללקוט בחר לקושי להוסיף
 ולנרוע במקום הערך ובפרט באותן הסליחות אשר לא
 נמצאו בהסליחות שנדפסו מקדם בארץ פולין ובפרג היינו
 109+1; (מוכרחים לחפש... בספרים ישנים..
 Hymni registrantur 160 secundum ritum. Comm. litt.
 Weiberdeutsch. „Inter praecipuas edd. numeratur.“
Wf. II. p. 1385 (A. 1583). p. 1386 (A. 1587). Suppl.
Zz. Z. G. 276 n. 39. Quae de Comm. addit Anon.
 Litbl. XI, 750 jam habet *Wf.*!]
2839. — rit. Bohem. Morav. Siles. et Austriae,
 f. *Prag.* 1590-2.
 [Inc. 15. Menachem קרן, fin. fer. I. 24. Ab שגב, ap.
 Mard. b. Gerson et Fill. Ante indicem 165 Hym-
 norum (scilicet addito Hymno אברהם אבינו
 (Abraham b. Abigdor) ad ed. 1529 N. 2832) epigr.
 acrost. Sal. b. Mard. Kohen et datum נשלם יום א'
 פרשה אנכי נותן לפניכם ברכה, subscriptus
 Petachja Moses Corrector fil. Jos. כותב הפלן, in fine:
 „per socios sacerdotes Sal. b. Mard. et... (nomen de-
 letum) Bezael. Tit. expositionem exhibet precalionis
 אל סלך יושב, quae ipsa tit. verso. Ed. rara. Suppl.
Zz. Z. G. 277 n. 46.]

PREC. POENIT.

PREC. COLL.

PREC. POENIT.

2840. סליחות „Darin wert ihr gefinden עברי und wohl verteutscht von סליחות und פומונים, ach [auch] von סחור, was itlicher הן ישראל בר אישה is מחויב zu sagen und zu entfernen den חון in der heiligen Zeit פסח ר"ה יח"כ סכוח פסח שבעות i. e. Supplicationes et nonnulla ex Machsor in totum annum hebr. et germ. 4. Crac. 1594.

[Inc. 4. Tammus דשן Isak b. Ahron, sumpt. Ahron [b. Isak?] et [Sam.] Jos. b. Mardochei. In fine: „da haben die סליחות mit dem סחור ein End“ etc. Inc. אל סלך יושב אל, אל Gott ein König er sitzt auf sein Stuhl mit Derbarmung, er führt (פירט) sich mit Genod (גניוד) er vergibt (ור נכט) Sind [Sünd] seines Volks überfahrt die erste erste Sind“ etc., exhibetque nonnulla tantum פומונים in dies poenitentiae, Hymnos notissimos ex ש"ע et אבינו מלכנו ff. 34 (textus lit. quadr. columna interiore), tit. ergo venditatorius. Ed. rarissima, ea vid. quae s. a. in fol. ap. Sabb. ap. Wf. II p. 1384, cf. Serap. p. 26 n. 228; cf. Prec. fest. germ. N. 2553.]

2841. — rit. F. a. M., germ. et pol.

8. Bas. 1599-1600.

[A. ישן, inc. fer. IV. 3. Tischri (inclinante A. 1599), fin. fer. I. 21. Schebat סלך, jussu Jak. b. Abraham ex Meseritz (cf. Prec. fest. N. 2466), qui appd. expressurus videtur לשם שעורני... להרפים עיקור הסליחות הוא (יעורני... הענף dubio Conr. Walldkirch]. Wf. II p. 1386.]

2842. — rit. germ., cum Commentario; initio adjecta sunt: Confessio, Preces poenitentiales etc. societatis *Custodientium mane* Germanorum, quae incepit 3. Adar 1596 adjecto in fine Indice; accedunt *Constitutiones de jejuniis* ex Jos. Karo *Mensa instr.* cum Mos. Isserlis Annot., per Isak b. Jakob Levi

f. Ven. 1600.

2842a. — cum Supplemento sine Comm. (et cum Selichot rit. Worms MS. cum Indice).

[A. על ההרים (ut Machsor N. 2467), nomine Zuan Bragadini, in aed. Zuan di Gara (ראגרה) ff. 132. Praecedentia in tit. ita enumerantur: ובראש יש וידוי וקצת סליחות ועקידות ופומונים וקנינות ופיוטים שנהנו פה... והמטא בסוף הספר הלוח מסדרם Ed. praestans ita disposita: f. 2 exstat confessio incip. ד' שפתי הפחה, sequitur *Confessio ante flagellationem* per Baruch [lbn Baruch] (cf. N. 3239); f. 4 inscribitur לשומרים לבקר, f. 7 incip. Selichot in totum annum, non numerata, ultimum in circumcis., quorum Index f. 129 (err. typ.); f. 129 b Index in eadem, scil. quae recitantur a societate; f. 130 Con-

stitutiones, f. 132 Selichot in jejunium Singulorum et f. verso אל סלך יושב, ubi ergo in tit promissa absoluntur (cf. Wf. II p. 1385). Comm., diversus a Mard. b. Jeh. et ab ed. 1608, ex ed. Machsor 1567 N. 2455 pelitus videtur.

a) *Opp.* 1077 F. (possedit Baer Oppenheimer Wormatiensis) annexa habet ff. 1-9 numerata. Hymnus 1.2. אל אלהים אעקא אמי יום אירא et ישראל עמך et אלהי הברית ואת החסד, sed manu adscripti numeri a libro ipso continuati 133-41, incipit MS. Hymnus a. f. 153 finita dicuntur Selichot etc. rit. Wormat., dein iterum Index totius libri inde a f. 71.]

2843. — rit. Poloniae minoris, Russiae (רייסן) et Volhyniae, accedit *Selicha in Martyres* per Mos. [Margaliot] 4. Lubl. 1603.

[Fer. IV. 12. Ijjar-fer. III. 25. Ab; ff. 96+1 Indicis tantum usque ad n. 126 cum custode: *Opp.* 1587 Q. [ubi nomina auctorum manu adscripta in margine]; in libro ipso Hymnus 151 אסר נאסר sequuntur נאסר בביי שעה נאסר et פומון in circumcissionem. Ed. rara; forsitan ex ea effinxit Wf. II p. 1385 ed. 1643 in fol. Cf. N. 2851.]

2844. — rit. synagogae veteris (בה"כ הישנה) Praegensis, redacta per typographum Mos. b. Abraham [Schedel] f. Prag. 1605.

[Inc. fer. I. 28. Elul 365, cum synagoga ista, praeter partem muri orientalis et merid., ex fundamento restructa esset, antistite (נכאי עזקה) et instigante — per sermonem, quem habuerat Sabb. Pericopes Exod. XII. A. 363 — Editore. Inde a. n. 143 (משאח כפי) numeratio incorrecta, n. 152 אה הברית, dein n. 138 (און) suppletus. Sequuntur (ad instar appendicis) f. novo 163-165 (ישראל עמך) סליחות משני וחמשי שני נזיר, et Selichot duo Abigdor Kara, (שעה נאסר), et Selichot duo Abigdor Kara, (שעה נאסר), in fine (post pumon in circumcis. typotheta: Jehuda b. Alexander etc. Corr. Zz. Z. G. 283 u. 93, qui Selichot Elieser Aschkenasi (N. 2947. 2949) „eadem“ habet ac nostra, quia in Cat. ms. suo idem Annus notatur. Ed. rara. Wf. II p. 1385.]

2845. — rit. Posen, cum Comm. [Mard. b. Jeh.] ex ed. Lublin. [1603] aucto per Abraham b. Jehuda Levi, [acced. *Selicha in Martyr.* auctore Sam. Edels N. 2971] f. Prag. 1608.

[Fin. בסדר מסכים ושכחם בטח, ap. Mos. b. Bezalel, numeris 164. Addit. Comm. (praecipue indices Biblici) uncis inclusa. Corr. Sabb. ap. Wf. II p. 1385. Zz. Z. G. 285 n. 108.]

2846. — rit. Bohemiae, Moraviae, Silesiae et Austriae, cum Comm. [Mard. b. Jehuda]. mb. f. Prag. 1609-10.

PREC. POENIT.

PREC. COLL.

PREC. POENIT.

[Sub Rudolpho, inc. פרשה יום א' כי יבא שילה, fin. fer. IV. 15. Ab שע (1610), ולפרשה כי על כל, כמותא פי ירור לזיה הארם (forsan addita lit. i. verbi פי A. 1619 effinxit *Metz* ap. *Zz.* Z. G. 293 n. 182), ap. Mos. b. Bezalel, quem *Sabb.* (ap. *Wf.* I p. 826. Cat. ms. ap. *Zz.* Z. G. 286 n. 119) male Comitorem facit, diserte in tit. ille omnes Comm. antea expressos quaevisse atque a mendis castigasse fertur! Corr. Isachar Baer Chassan, cujus Acrostichon in fine. Selichot numerantur 168 inclusis Abigdor Kara et filii Abrah.; cf. ed. 1590-2 N. 2839.]

2847] — rit. synag. vet. Prag. [ut 1605 N. 2844] 4. *Prag.* 1613.

[Per Jeh. Löb et Asriel fil. Mos. Schedel. *Zz.* Z. G. 289 n. 150.]

2848. — rit. F. a. M. germ. et pol.

8. *Han.* 1616.

[Inc. 4. Schebat, fin. fer. II. 11. Adar I.; ff. 154 + 2, Hymnorum non numeratorum ult. שעה נאסר. Ed. sequit. Bas. 1600. *Wf.* II p. 1385.]

2849. — rit. pol., cum Selichot, quae 2. Adar Pragae recitantur et ab Efraim [Lentschütz] constituta sunt [cf. N. 2945], adjectis Selichot Elieser Aschkenasi 4. *Prag.* 1618.

[A. ליצירה בשלום ה' sub Matthia, ap. Abrah. Heida [Lemberger], lit. minimis, „primum hac forma (4.) impressa“. *Opp.* 1505 Q. usque ad 3. decem dierum poenit. tantum, addendi Comm. causa charta agglutinata. Suppl. *Zz.* Z. G. 293 n. 179.]

2850. — rit. germ. et F. a. M.

4. s. l. [*Han.*] 1625.

[9. Ijar-fer. II. 15. Ab; ff. 112, numm. 149 (ult. שעה נאסר), lit. maj. quam ed. 1616. Locus ex typoth. Mard. b. Jak. et Abr. b. Jekutieli dignoscendus, verba „F. a. M.“ ap. *Wf.* II p. 1385 forsitan ex Cat. ms. *Opp.* petita sunt, ubi is locus, sed ad ritum pertinens.]

2851. — [rit. pol.] cum Comm. Mard. b. Jeh. etc. 4. *Lubl.* [1640-8].

[*Opp.* 1594 Q. tit. destit. sed in fine f. 151: typoth. Nachman b. Jakob Lublinensis, Isak b. Menachem, David b. Jeh. L. et Mos. b. Jos. Cracovienses. Comm. usque ad f. 131 incl. lit. quadr., dein lit. rab.; f. 133 exstat Selicha in Martyr., cujus auctor fertur Mard. [scil. Mos. Margalioth]; vid. ergo nostra ed. eadem, quam A. 1640 in fol. recenset *Sabb.* (ap. *Wf.* II p. 1384, qui Comitorem Mos. adposuit!), cf. ed. 1603 N. 2843.]

2852. — rit. germ. 4. *Amst.* 1650.

2852a. — charta flava (tit. destit.).

[A. סלחתי, fer. III. 23. Ijar-fer. VI. 1. Ab, in aed. sociorum Jeh. b. Mardochai et Sam. b. Mos. Levi,

jussu Mos. b. Pinchas, Uri b. Mos. רידא et Abr. b. Mos. Breit, numm. 149, ult. שעה נאסר. *Wf.* II p. 1385.]

2853. — rit. Litth. cum Comm. Mard. b. Jeh. etc. et Selicha in Martyr. per Mos. Margalioth, addita sunt denuo (f. 128-33) Selichot in calamitates A. 1648-9 auctore Sabbatai Kohen b. Meir f. *Amst.* 1651.

[A. אחי, ap. Imm. Benveniste. *Wf.* II p. 1385.]

2854. — rit. F. a. M. et germ. 4. *Amst.* 1664.

[A. כרחי et כרביך, סלחתי, ubi Jod parvum esse debuit, fin. fer. IV. 17. Schebat חכר, in typogr. Uri Phöbus, per juvenem Ahron b. David Witmund; ff. 112, numm. 149.]

2855. — rit. germ. et F. a. M. „primum in diem expiationis eo ordine expressa quo recitantur“

4. s. l. [*F. a. M.*] 1665.

[A. כה תברכו, fin. fer. III. 10. Tammus חכה, numm. 149. „Inter praecipuas numerant ed.“ *Wf.* II p. 1386 (=1385 ubi „Jos. Trier“ expungendus!), cf. *Luzz.* IV, 39 nota.]

2856. — rit. Litth. cum Comm. Mard. b. Jeh. etc. et Selicha in Martyr. Mos. Margalioth et Selichot etc. Sabbatai Kohen f. *Amst.* 1671.

[Inc. fer. II. 2. Adar in typogr. Uri Phöbus, sed inde a f. 21 (exceptis ff. 28 et 35) continuavit Dav. Tartaz; ff. 134. *Wf.* II p. 1385.]

2857. — [rit. pol.] cum Comm. Mard. b. Jeh. etc., et Selicha in Martyr. [Samuel Edels], adjicitur Selicha in 20. Sivan per Sabbatai Hurwitz b. Jesaia f. *F. a. O.* 1680.

[*Opp.* 1101 F. tit. destit.; ff. 136, in fine A. ישראל, per Ahron b. Israel Kohen typogr. Pragens, corr. Benjamin Seeb Wolf scriba nunc F. a. M., qui ad exemplum edd. recentiorum Prag. varia omisit, ut vid., Christianis suspecta (להרים) וגם דלגתי להרים, Christianis suspecta בסליחות להרים כמנהג איהו היבנה בכיון כמו שנמצא בדבר נחמנו ורל (ק'ק פראג י'ו, ושנינו לדבר אחר נחמנו ורל. Numm. 164 (ult. בריח. Index sec. rit. Posen et Grodno.)

2858] — rit. Bohem., Morav. et parte Pol. cum Comm. [Mard. b. Jeh. etc.] [*dub.*] f. *Prag.* 1680.

[Ff. 136. *Wf.* II p. 1384. Ed. hujus A. in Bibl. *Opp.* vix desideraretur; forsitan ex N. praeced. efficta est.]

2859] — rit. germ. [*fact.*?] 4. *Amst.* 1688. v. Vers. germ. N. 2914.

2860. — rit. pol. cum Comm. Mard. b. Jeh. etc. et Selichot in Martyr. Cracovienses [Mos. Margalioth] et Selichot in 20. Sivan [Index tantum] et Selichot anni intercalaris

f. *Dyhr.* 1691.

PREC. POENIT.

PREC. COLL.

PREC. POENIT.

- [A. חטא ולסליחת עין, ap. Sabbatai; numm. 152. *Wf.* II p. 1384.]
- 2861] — rit. pol. [Boh. etc.?] f. *F. a. O.* 1693.
[ff. 49. *Wf.* II p. 1384; cf. Vers. germ. N. 2913.]
2862. — rit. provinciae Köln (קילין), quae exaraverat Isak b. Abraham gener. Lipmann Duesburg (דויבורג), filiusque ejus Reuben Deuz (דויז) secundum MS. soceri sui Jospe הוייך atque primum edidit jussu communitatis, antistite Mose Linz 4. *F. a. M.* 1694.
[A. חטא, fin. fer. II. 9. Elul; ff. 112+1, numm. 155 sine indice. *Wf.* II p. 1385.]
2863. — rit. pol. f. *Prag.* 1695.
[A. עמך הסליחה למען תורה, ap. typogr. Socios in typograph. (*sic*) Mos. Kaz, corr. [Sam.] Isachar Baer Perleheffer, typoth. Jos. b. Chajjim Gumpel et Natanel b. Ahron Freund; ff. 60, numm. 146. *Wf.* II p. 1384 Selichot Elieser Aschkenasi jungit, quae forsitan in expl. aliquo compacta vidit.]
2864. — rit. pol., et in annum intercal. 4. *Deffs.* 1696.
[A. חלכו, ap. Mos. b. Simcha Bonem, ejus praemonitio f. separato; „lit. Amst.“, tit. ad instar ed. 1665; numm. 145 inclusis Abigdor Kara et filii. *Wf.* II p. 1384 „in 8.“ corr.]
2865. — rit. F. a. M. et germ. 4. *F. a. M.* 1697.
[A. בני ישראל (sic) חג העומר, fin. fer. VI. 7. Nisan, in typogr. nova Sal. (*sic*) Hanau (העני); exstat Index in jejuniis Vinz. *Wf.* II p. 1385 corr. Forsan ex nostra ed. rit. Boh. etc. ap. *Wf.* II p. 1384 efficta.]
2866. — rit. germ. et F. a. M. 4. *F. a. M.* 1698.
[In typogr. nova Jos. Trier. *Wf.* II p. 1385. Ad amussim ut ed. praeced.]
- 2867] — rit. Litth., Selich. Mos. Margalio et Sabb. Kohen 8. *Dyhr.* 1702.
[*Wf.* II p. 1385. III p. 1208, cf. p. 795 et I p. 1026.]
2868. — rit. pol. cum Selicha Sabbatai Hurwitz b. Jesaia et in annum intercal. 4. *Zolk.* 1703.
- 2868b. — societatis vespillonum Lemberg. die jejunii eorum fer. V. pericopes Exod. I, 1 4. *Zolk.* 1689 [1703].
[*Opp.* 1584 Q. ult. f. destit. a Sabb. Hurwitz nihil exhibet, A. גורל (כ) העם, in typ. Uri Phöbus, sub Frid. Augusto, urbe possessionis (בעיר אחוזה) Principis Constant. (קושטנאט). *Wf.* IV p. 1054.
b) Datum fer. II. Novil. Adar A. ארבע עשרה, ברוך

- ubi ברוך corrig.; ff. 6. Hymni selecti ex notissimis. Ed. rara.]
2869. — rit. pol. cum Comm. [Mard. b. Jeh. etc. f. *Dyhr.* 1705.]
- 2869a. — charta alba magna.
[A. סלח נא לעון העם הזה כנו (רל), i. e. 1710 (ita Cat. ms.), sed. approbb. datae fer. IV. 16. Tam-mus, fer. II. 4. Ab et fer. IV. 6. Ab 1704; fin. fer. III. 25. Sivan תורה . . הסליחה i. e. A. 1705 ex Calend. confirmatus, unde in addita pericope הרבה . . כן עשה alterum ה parvum esse debuit; ap. Sabbatai; typoth. Jos. b. Is. Woidislaw et Kalon. b. Zebi ex Kalisch; ff. 89, numm. 165 incl. Abigdor etc. *Wf.* II p. 1384. III p. 1208 = III p. 1007: A. 1704.]
2870. — rit. F. a. M. et germ. 4. *Amst.* 1706.
[A. סליחת, in aed. Mos. Mendez, corr. Pinchas b. Eljakim b. m.; ff. 106, sine Indice, eadem vid. compositio textus ac ed. sequ. *Wf.* II p. 1385.]
- 2870A. — rit. germ., redacta (מהוקנה) sec. rit. F. a. M. 4. *Amst.* 1706.
- 2870a. — charta alba magna.
[A. סליחת לעונות ולחטאותינו (נוחחתינו), in aed. et typogr. Sal. Proops; ff. 105, in fine Index jejunii Vinz, lit. maj. iisdem ac ed. praec. *Wf.* IV p. 1054.]
- 2871] — rit. synagogae vet. Pragenses. f. *Dyhr.* 1706.
[*dub.* *Wf.* II p. 1385.]
2872. — rit. Boh. Pol. etc. 8. maj. *Amst.* 1707.
[A. ההלכה בקהל, in aed. et jussu juvenis Mos. Mendez; ff. 113+1, numm. 163 (incl. Abigdor etc.), lit. maj. *Wf.* II p. 1384 sine typogr. et iterum „A. 467 C. 1709“.]
2873. — rit. germ. et F. a. M. 4. s. l. [*F. a. M.*] 1706.
[A. ב'ה' ת'כרכו את בני ישראל, fin. fer. III. 6. Tischri 407 i. e. exeunte A. 1706; ff. 104. *Wf.* II p. 1385.]
2874. — rit. Boh. Pol. Mor. 8. *Dyhr.* 1709.
[Ap. Sabbatai; lit. med., numm. 145, Selichot enim in dies jejunii desunt *Opp.* 764 O. *Wf.* II p. 1384: „1709 in fol. et in min. forma aliquoties“, cf. 1702 N. 2867.]
2865. — rit. Boh. Pol. etc. et Austriae f. *Prag.* 1709.
[Ap. Nepotes Jeh. Bak; ff. 60, numm. 147 (incl. Abigdor etc.), lit. maj. *Wf.* II p. 1384.]
2876. — rit. Pol. minoris et synagogarum nonnullarum Pol. majoris, et in annum intercal. et Ind. in 20. Sivan, et (ff. 2 ult.) Selicha pro infantibus Elieser Aschkenasi etc. (N. 2953) f. *Prag.* 1710.

PREC. POENIT.

PREC. COLL.

PREC. POENIT.

- [Ap. Nepotes Mos. Kaz; plagg. 14. *Wf.* II p. 1385.]
 2877. — rit. germ. et F. a. M. cum Glossario
 [ex ed. 1548] 8. *Amst.* 1711.
 2877a. — charta alba.
 2877α. — charta caerulea.
 [A. עֲבֹדָה, fin. 15. Ab; in typ. Mos. Diaz et
 Simon Schammasch; ff. 162+1, in fine Index in je-
 jun. Vinz. *Wf.* II p. 1385: forma 4 (ut Cat. ms. ad expl.
 unum) ex confus. cum ed. sequ.]
 2878. — rit. pol. et in ann. intercal.
 4. *Amst.* 1711.
 2878a. — charta alba maxima.
 [A. טַלְמֵד, in aed. Sal. Proops; ff. 188, numm. 163
 (incl. Abigdor etc.). *Wf.* II p. 1384: bis et IV p. 1054.]
 2879. — rit. germ. et F. a. M.
 4. *F. a. M.* 1711.
 2880a. — charta alba.
 [Fin. fer. III. 17. Sivan, in typ. nova Jo. Kölner.]
 2881. — rit. germ. cum Jos. b. Mos. Kosman
 Comm. (*Exponens*), accedit *Novella* soceri
 Jeh. Maeler 4. *Amst.* 1712.
 2881a. — charta alba maxima.
 [A. תְּבִנָּה עֲלֵינוּ בְּרֵכָה, ap. S. Proops; numm. 167.
Wf. II p. 1385. IV p. 1054.]
 2882. — rit. Germanorum in Italia cum Glos-
 sario [ed. 1548], ut expressa sunt antea Vene-
 tiis, adjectae sunt Supplicationes variae [maxima
 parte ex Machsor rit. germ. collectae] in cala-
 mitates diversas, scil. (f. 89) הַפְּלָה לְרִיבֵי חוּלָאִים
Precatio tempore morborum, cui insertus (f. 96 b)
Sufflitus aromatum Jos. Ibn Schraga et (f. 104)
Confessio Jos. Fiametta, (f. 106) הַפְּלָה לְעַתָּה קָרִיב
 ומלחמה *Precatio tempore belli*, cui inserta *Con-*
fessio Jak. Segre, et (f. 114) ejusdem Selicha,
 (f. 116 b) הַפְּלָה לְעִצְרֵרוֹ וְנִשְׁמִים
pluvia. Adjectus est (f. 125-34) סֵדֶר מִנְחָה שׁוֹכְבִים
Ordo precatationis vespertinae anni intercal. sec.
 Mos. Sacut etc. (v. N. 2933) 4. *Ven.* 1712.
 [A. בַּעַת, Stamp. Bragadina. Selich. jejun. n. 157,
 ult. numer. 187 קִשְׁתִּי, sequuntur aliquot non nu-
 merata usque ad f. 88b, ubi clausula הוֹשַׁעְנוּ, ita
 etiam f. 124b, forsitan precatationes annexae etiam se-
 orsim venales erant ut particula ultima. Ed. locup-
 les nostris oris bucusque ignota, cujus expll. partim
 nunquam vendita sunt.]
 2483] — rit. Worms, v. Jozerot N. 2800 (1714).
 2884. — rit. Nürnberg et Fürth etiam in
 pridie Novil. Nisan et Ab et in annum in-
 tercal., cum Comm. redactoris solius simul typo-
 graphi Hirsch b. Chajjim, acced. Selichot pro

- infantibus auct. Simon Auerbach
 f. *Wilm.* 1714.
 2884a. — mb.
 [Fin. mense Schebat; ff. 124. In tit. acrost. Salman
 Brendl et Schneior. *Wf.* II p. 1385.]
 2885] — rit. Boh. Mor. Pol. [*Wf.* II p. 1384]
 8. *Brl.* 1715.
 2886. — rit. germ. sec. rit. F. a. M. et *Preces*
prid. Novil. 4. *F. a. M.* 1715.
 [A. וְסִלְחָנוּ לְעוֹנֵינוּ וְלְהַמְאָרָנוּ וְנִחְלָתָנוּ, fin. fer. V. 8.
 Nisan הָעֵדָה, in typogr. nova Sal. Hana u, in aed. Jo.
 Kölner; numm. 149 et Index jejun. Vinz et 24. Tebet.
 Prec. etc. lit. min.]
 2887] — rit. germ., P. III. Machsor (v. N. 2537),
 cum Vers. germ. [Eljakim b. Jakob]
 4. *Amst.* 1720.
 [A. אֲדֵנִי שְׂמֵחָה, ap. S. Proops, jussu Chajjim b.
 Jakob Drucker; ff. 135+67 (inde a die expiat.).
Wf. IV p. 1054. *Mich.* 3194.]
 2888. — rit. germ. et pol. cum Vers. germ.
 [Jakob b. Elia], et in annum intercal. et 20.
 Sivan [et deficiente pluvia et pro variolis]
 f. *F. a. O.* 1720.
 [A. וְהִבְיָאוּתִים, ap. Mich. Gottschalk; sumpt. Za-
 dok b. Abraham „unius typographorum“ (in approb.);
 numm. 145 incl. Abigdor et fl., in fine Indicis clau-
 sula וְהִבְיָאוּתִים, et nihil de defic. pluvia etc.!]
 2889] — rit. Litth. cum Kinot [Selichot] Sab-
 batai Kohen [*Wf.* IV p. 1054]
 8. (vel f.) *Zolk.* 1720.
 2890] — rit. germ. [*Wf.* IV p. 1054]
 12. *Amst.*, *Proops.* 1722.
 2891. — rit. F. a. M. et germ.
 f. *F. a. M.* 1722.
 [A. בִּשְׁתֵּי הַכִּנּוּיִם, in typogr. nova Sal. Aptrod b. Dav.
 et Mos. b. Jona Gamburg, in aed. Jo. Kölner. *Wf.* IV
 p. 1054.]
 2892] rit. Alsatie (עלמ) 4. *F. a. M.* 1725.
 [*Wf.* IV p. 1054.]
 2893] — [rit. germ.] cum Vers. germ. [Jakob
 b. Elia?] 4. *F. a. M.* 1727.
 [*Wf.* IV p. 1054. *Serap.* p. 26 n. 228.]
 2894] — rit. germ., f. 32-40 ad calcem Instit.
 noctis Pentec. etc. in Collectione: *Manus om-*
nium in eo David de Lida q. v. (1727).
 2895. — rit. Boh. Pol. etc. cum Comm. [Mard. b.
 Jeh. etc.] et pro variolis [Simon Auerbach, sine
 punct.] 4. *Alton.* 1728.
 [A. כְּהֵנָּה רַבִּי מַעֲשֵׂה, fin. fer. I. prid. Novil. Schebat הָעֵדָה,
 in aed. et sumpt. Sam. Poppert; ff. 99+1.]

PREC. POENIT.

PREC. COLL.

PREC. POENIT.

2896. — *Maaribim, Joxerot*, Sulatot, *Preces prid. Novil.*, rit. Worm., collegit Ahron b. Dav. Isak Säkel Levi Wormatiensis, acced. Selich. Sim. Auerbach pro variolis et (f. 100) Preca-tiones nonnullae 4. *Sulzb.* 1737.
[לסדר (!) ולפרט משנכנס אדר מרבים בשמחה], fin. fer. III. 18. Adar I., typ. Meschullam Sal man b. Ahron. Cf. *Dks.* Litbl. V, 281.]

ED. S. A. AUT INCERTI TEMPORIS.

2897. — rit. pol. 8. *F. a. O.*, in aed. Jo. Chr. Beck-mann s. a. sub *Electore Frid. Wilh.* [1681-92].
[Ff. 96; numm. 145 incl. Abigdor etc., ad instar edd. Pragenses hujus formae.]
2898. — rit. Litth. (cum Mos. Margal.) [acce-dunt Selichot Sabbatai Kohen]
8. *F. a. O.*, M. *Gottschalk.* s. a. [1693-1732].
[Ff. 110, ult. Hymnus in circumcis. Sabbatai in tit. tantum, ubi de Mos. Margalio nihil, cf. *Wf.* III p. 795 et II p. 1385 ad ed. *Dyhr.* 1702 N. 2867.]
2899. — rit. pol.
8. *Prag.*, sub *Ferdinando* s. a. [1619-49].
[Tit. portula ornatus, numm. 145, ult. אנה אלהי Abr. b. Abigdor. Typi crassiores ut Machsor s. a. N. 2546. Desid. ap. *Zz. Z. G.* 297.]
2900. — rit. pol. 8. *Prag.*,
sub *Leopoldo* s. a. [paullo post 1657].
[Ed. sequitur praeced., portula tituli non distincte expressa. — De annexis vel compactis Selichot Jom-tob L. Heller v. N. 2958.]
2901. — rit. pol. cum Comm. [Mard. b. Jeh. etc. ex ed. 1610 N. 2846] f. *Prag.*, *Fill. Jak. Bak.* s. a. sub *Leopoldo* [1657-60].
[Ff. 104, numm. 165 incl. Abigdor etc. *Wf.* II p. 1384.]
2902. — rit. Boh. Pol. etc. cum Mard. b. Jeh. etc. [ut ed. praeced.]
f. *Prag.*, *Fill. Jeh. Bak.* s. a. [1673-96].
[In fine Operarii Mos. Menach. Nachum b. Jeh. L. etc.]
2903. — rit. pol. f. *Prag.*,
Nepotes Mos. Kaz. s. a. [1688-1726].
[Tit. porta cum columnis ornatus, numm. 147 (incl. Abigdor.), f. 60a operarii, qui in eadem officina occur-runt A. 1691-1700; Jos. b. Chajjim Gumpels, A. 1689-91; Is. b. Meschullam Hurwitz, A. 1713; Meir b. Natlali ex Kasewitz (A. 1691 ap. Nep. Jeh. Bak.); f. 60b Index et iterum Jos. b. Chajjim.]
2904. — rit. pol. f. *Prag.*,
Nepotes Mos. Kaz. s. a. [1688-1726].
[Porta cum figuris deformibus male expressa; f. 60a Jos. b. Chajjim et Natanel b. Ahron Freund (qui et

- A. 1695 occurrit), post Indicem nemo; caeteris cum ed. altera praec. congruentibus.]
2905. — rit. pol., in fine (f. 86) Selich. in Martyr. Mos. Margalio [Wf. II p. 1384]
8. *Wilm.*, Isak Jüdel's. s. a. [1670-90].
- 2906] — rit. Posen [Fragm. Machsor?]
8. s. l. e. a.
[Opp. 773 O. constat ff. non numeratis 20, quorum 1. sign. 1, א. Inscriptio כמנהג פון סליחות cincta; in vineola in fine foeminae cum sagittis. Post introd. et אופן לשכת הגדול exstat אבינו מלכנו et quae deside-rantur in Musaf dierum venerab. in אסרו לאלהים, loco posteriore etiam לספירה ה' אופן לשכת ה'. Cat. ms. loc. *F. a. O.* suspicatur. *Wf.* II p. 1385.]
— v. supra N. 2829. 2831.
- 2907] — rit. germ. dispersa diversis locis in Prec. fest. rit. germ. 1555-6 N. 2451; 1556-60 N. 2452.
- 2908] — u. s. cum Comm. A. 1567 N. 2455 etc.
[Ed. 1536 N. 2448 et 1600 N. 2467 simul cum Selichot separatis expressa sunt; edd. quae sequuntur ed. 1600 cum Comm. Isak b. Jakob Levi (ut ed. 1673. 1699. 1709. 1712-5. 1719) Selichot inserta habent, quae vero partim separari possunt.]
- 2909] — rit. pol. u. s. in Prec. fest. 1716-7 N. 2533.
~~MS~~ [Selichot in diem expiationis tantum in pluribus exstant edd. Prec. fest. rit. pol. et germs (praecip. recent., cf. p. 299 II, b). Selichot in die jejunii publici annexa sunt permultis edd. Prec. quotid. (cf. supra ib.), ut A. 1578 N. 2092; cum Comm. ex Prec. fest. A. 1567 in ed. 1682 N. 2184 et quae eam sequuntur, v. N. 2796 nota.]

VERSIONES.

- 2910] — rit. pol. nonnulla Germ. per Anon., una cum textu hebr. N. (1594).
2911. — rit. Pol., Boh. Moraviae, germ. per Fromm [pium] Jakob b. Elia Levi ex Töplitz. *ED. PR.* f. *Prag.* 1602.
[Fer. VI. Novil. Adar-fer. VI. 1. Ab (20. Julii), ap Mos. b. Bezafel; edid. Chanoeh Schammasch synag. Altneuschul; numm. 150 incl. Abrah. b. Abigdor. *Zz. Z. G.* 281 n. 80. *Serap.* p. 26 n. 228.]
2912. — rit. germ. (!) et pol. u. s. f. *Prag.*,
Fill. Jak. Bak. s. a. sub *Ferdinando* [1620-57].
[*Zz. Z. G.* 297 n. 219 (*Opp.* 1103 F.), eadem vid. ed. quam „cum“ (pro „ex“) Vers. germ. recenset *Wf.* II p. 1384. *Serap.* ib.]

PREC. POENIT.

PREC. COLL.

PREC. POENIT.

2913. — u. s. f. *F. a. O.* 1693.
[A. מחילת חט (ו) וסליחה, ap. Mich. Gottschalk;
lit. Jo. Chr. Beckmann; ff. 48. *Wf.* II p. 1384 et Cat.
ms. *Serap.* p. 26 n. 228.]
2914. — rit. germ. et *F. a. M.*, germ. per El-
jakim b. Jakob 4. *Amst.* 1688.
- 2914a. — charta maxima.
[A. לסדר כי תעשה, fin. fer. III. ונסלח לכל ערת בני
עיני המזכר והישר בעיני in aed. Mos. Kosman b. Elia
ex Emrich; ff. 79, numm. 147. Corr. *Wf.* II p. 1385 =
1386 (hebr.), cf. III p. 111 n. 300. *Serap.* ib.]
- 2915] — u. s., una cum textu hebr. A. 1720
N. 2888 [1727 N. 2893 ?].
- 2916] — in dies jejunii, germ. per Eljakim b.
Jakob, una cum textu hebr. in *Prec. quotid.*
N. 2421 sq. (1705 etc.).

II. RIT. HISP.

2917. סליחות לאשמורת הבוקר ותחנוני ימי
סליחות *Selichot custodiae ma-
tutinae* [mensis Elul etc.] et *Supplicationes die-
rum jejunii et diei expiationis parvi* [i. e. prid.
Novil.] sec. rit. societatis Talmud Tora. Charta
caerulea. 12. *Amst.* 1666.
- 2917a. — tit. diverso. u. s.
- 2917b. Isak Aboab: *Confessio et precatio* et Sal.
Oliveyra: *Confessio expiationis* u. s.
[A. שנה המושיע שנה (f. 72) ראשונה
„A. Salvatoris [i. e. Sabbatai Zebi, A. 5426]
primo“, in aed. et jussu Dav. de Castro Tar-
taz, (*Opp.* 287 A D. et expl. impf. *Mich.* 3189)
vel: a) in aed. Dav. etc. jussu Josua Zarfati (*Opp.*
283 D. et *Opp.* 680 O. ubi Isak Aboab. ff. 8 sepa-
ratis), qui etiam Vigil. (N. 3035) edidit, unde *Wf.* II
p. 1469 librum nostrum annectit, Isak Aboab vero
alto silentio praetermittit. — Cave confundas li-
brum nostrum — ex particulis *Precum* festiv. collectum —
cum *Custodia matutina* totius Anni N. 3000 sq.]
- 2918] — 8. *Amst.* 1708.
[A. בחוכם, ap. S. Proops; ff. 45. *Mich.* 3193.
Wf. IV p. 1054 infra: „in fol. 41“]
- 2919] סדר תעניות *Ordo jejuniorum* i. e. pars
edd. majorum *Precum* quotid. seu fest.
q. v. secundum Indicem p. 302.

III. RIT. ROM. [SEU ITAL.].

2920. סדר תחנונים *Ordo Supplicationum* in dies
poenitentiae 4. min. *Soncino.* 1487.
[Ff. 31+1 alb. praeced., fin. fer. IV. 23. Iijar. Expl.
fere unicum *Opp.* 1590 Q. ap. *Wf.* II p. 145 l. 751. *Ref.*

Annal. p. 51. Annus רמו rideando errore explicatur
[ab Editore] Litbl. V, 439: „R. Mos. Sakuto“! Eadem
exstant in Cod. MS. *Opp.* 1603 Q., ubi perperam: rit.
Turciae ut *Wf.* II p. 1386.]

- 2921] — s. t. תחנונים (ספר?) *Liber Supplica-
tionum* 4. min. *Fano.* 1506.

[Ap. Gers. Soncino. *Ref.* Ann. p. 3 n. 9. Ed. re-
peditam esse N. praec. diserte dicit idem *Annal.* p. 51.]

2922. סדר תחנון *Ordo supplicationis* synagogae
germ. Veronensis mense Elul post precatationem
Mincha, qui inceptus est mense Elul A. 1664
8. *Mant.* 1673.

[„Munus (נרבה) Meschullam b. Mos. Gentile“, ff. 4.
Exhibit etiam *prec.* אבינו מלכנו. *Wf.* II p. 1451 n. 755
corr.]

2923. — s. t. סדר תחנונים, adjecta est Benedictio
Sacerdotum 8. *Ven.* 1742.

[Stamp. Bragadina, per Benjamin b. Ahron Polacco;
ff. 8.]

IV. SELICHOT IN ANNUM INTERCAL.

[De ratione mystica harum *Precum* ad expiandam
profusionem seminis vanam v. *Brück:* Pharis. Volks-
sitten p. 62 et ed. 1732 N. 2936.]

2924. סליחות לשוכבי"ח ת"ח *Praeces poeniten-
tiales in fer. V. 8 hebdomadam Pericop. Exod. I.
etc. Anni intercalaris* sec. rit. Moraviae, Bohe-
miae et Austriae, recens Lublini institutae et
ibidem A. 1639 editae, scil. Index in *Suppli-
cationes*, quae exstant in edd. totius anni, et
Hymnus אל נא רפא נא etiam recitandus pro in-
fantibus variolis aegrotantibus, adjectis [de-
nuo] aliis *Supplicationibus* pro aegrotis etc.,
Petitio [adscripta] Jak. Tam pro incolumi-
tate et fortuna, *Precatio* itineris kabbalistica
Jeh. Chasid, edid. secunda vice Mos. b. Ahron
Bisenz 8. *Lubl.* 1644.

[A. רה, sub Wladislaw, ff. 8; forma 4. et ff. 4. ap.
Wf. II p. 1386 ex confusione cum N. 2965. Tit. ראה
זה דבר חדש הוא כבר היה לעולמים שנהגין להענות
ולומר סליחות שובבים ה"ח במדינות מעהרין ופיהם
ואיסטריין וכבר התעוררו פה לובלן זה כבר שנים
להענות ולומר סליחות ונדפס הפוסטן בסדר הפליחות
... בשנה שצ"ט. Editor in praef. de ritu illo disserit,
quem ipse A. 1610 e Moravia migratus Lublini desi-
deraverit, postea societas studiosorum החבורה הקדושה
adoptaverit. (של הפלמדים ואנשי פעשה De ed. alia

PREC. POENIT.

PREC. COLL.

PREC. POENIT.

- antiquiore praeter ed. 1639 (de qua cf. N.2973) nihil certe notum.]
- 2925] — 12. *Amst.* 1717.
[Ap. S. Proops. Cat. ms. et *Wf.* IV p. 1054, ubi „477 C. 1727“.]
- 2926] — ad calcem Selich. pro infantibus Elieser Aschkenasi etc. N. 2949 (s. a.).
- 2927] — ad calcem Selichot totius anni N. 2860 sq. (1691 etc.).
2928. — cum Hymni Comm. hebr. pro viris et Vers. germ. pro foeminis ad instar appendicis ad Selichot totius anni, per Elchanan b. Isachar Kohen ex Prostitz in Moravia
8. *F. a. O.* 1703.
[*Ff.* 4. *Serap.* p. 26 n. 228.]
2929. — u. s. 12. *Brl.* 1712.
[*Ff.* 4. *Wf.* II p. 1386. *Serap.* ib.]
2930. סדר שובבים *Ordo Schobabim* in feriam II. et V. [6 Hebdomadum], qui institutus est Veronae A. 1695 8. lat. *Mant.* 1695.
[Tit. שובבים ימי הימים של אלו וחמישי של כל יום שני וחמישי של אלו הימים של שובבים. Fin. fer. II. 14. Tamnus הנה, ap. fratres Fill. Josuae Perugia; ff. 19. Pauca exhibet Selichot et Confessionem magnam. *Wf.* III p. 1208 n. 482b locum et A. omisit.]
2931. חקון שובבים *Institutio Schobabim* (seu סדר שובבים מנחה שובבים *Ordo Precationis vespertinae hebdomadum*), i. e. Selichot nonnulla et confessio magna, adjectis Hymnis kabbalisticis Mos. Sacut et (f. 10+2) *Solutio votorum* secundum eundem, cum Additt. suis edid. Sam. D. Ottolenghi 8. *Ven.* 1697.
[A. זכות דרכים עדיף, ap. Vic. et Aluis. fratelli Bragadini.]
2932. — u. s. accedit (f. 13-4) מסירת מורעה *Professio religiosa* 8. *Ven.* 1708.
[A. מה נאוו על ההרים, Stamp. Bragadina. Ottolenghi passum in praef. suam inserit de instituta hoc anno Pataviae societate כשובבים ערוסים, et contra Comm. עץ הדעה in Jedaia Penini: *Examen mundi* (excus. A. 1704). Añte Additt. citat librum suum מעיל שמואל (excusum A. 1705), cujus loco in ed. 1712 liber לוחות הברית legitur.]
2933. — inserta est *Confessio* Jos. Fiametta, adjectaque (f. 25) *Epistola admonitionis et fidei* Sal. J. Lachmis [seu Alammi] 16. *Ven.* 1712.
[A. בעה, Stamp. Bragadina; ff. 40. Ed. castrata, omitta expos. kabbal. etiam praef. et ubique nomen Ottolenghi, cf. N. praec.]

- 2933b] — u. s., ad calcem Selichot in tot. Annum N. 2882 (1712).
- 2934] — auctore Naftali Kohen, v. infra N. 2965.
- 2935] — Ed. auct. et emend. 8. *Ven.* 1719.
[Stamp. Bragadina; ff. 40, cura Sal. Altaras b. David, in cujus praef. ed. dicitur „secunda“ (?) sec. *Wf.* III p. 1080 n. 2054, qui auctores confundit; non dubito, quin eadem praecipue exhibeat ed. ac sequens.]
2936. — ed. auctor, accedunt scil. ad ed. 1708 in limine ייחודי השובבים *Intentiones kabbalisticæ* ex variis auctoribus, partim ex ל. הייחודים Chajjim Vital, ex scriptis Natan Spira collectae, partim ex ore Benjamin Levi (f. 16) acceptae a Mos. Sacut cum Additt. Abi Ad Sar Schalom [seu Sal.] Basila 8. lat. *Mant.* 1732.
[A. כנים שובבים . . שובבים, fin. (f. 41b) לבנים שובבים סדר שובבים ביום ראשון של שובבים, in aed. medici Rafael Chajjim d'Italia, per Josua Mich. ex Sezze; ff. 44. Nec Ottolenghi nec Altaras praef. adest, sed orditur librum Abi Ad, qui desiderio multorum novas observationes Mos. Sacut de Schobabim et de *Reparatione seminis effusi* publici juris facere se ait, unde et *Institutio Kriat Schema* inserta f. 4.]

V. SELICHOT SOCIETATUM ET PRIVATORUM.

 [Edd. sequ. magna ex parte Append. instar ad Selichot totius Anni, hinc inde sine tit. sed cum inscriptione in limine expressae sunt.]

2937. סדר והנהגה דחברותא קדישא האלופים הקברנים *Ordo et ritus Societatis sanctae vespillonum*, excusus jussu ejusdem sub praesidio Elchanan Metz et Wolf Gans b. Hirz Gans Bacharach. Charta cinerea. 8. *F. a. M.* 1697.
[A. אהנו, ff. 20, correxit Jehuda b. Alexander Levi ex Worms ex familia Oppenheim, qui precationem ineditam ab Ahron Rödelshaim (!דירל סום) jussu praesidum accepisse se ait, forsan auctore Selicha alphabet. אלהי שמים vel Comm. adjecti. —
Ed. aliam v. infra N. 2964.]

2938. סליחות להחברה *Selichot societatis vespillonum* Lemb., una cum Selichot totius Anni N. 2868b (1703).
2939. סליחות (במז' בכסלו) *Selichot rit. societatis sanctae vespillonum* Halberstadt die 15. Kislew, et Supplicatio recitanda in processione circa coemeterium, impressa per praesides Lie-

PREC. POENIT.

PREC. COLL.

PREC. POENIT.

bermann Speier ex Metz et Uri Phöbus
8. Hal. 1709.

[A. מחיה טחים אלה, in aed. Mos. b. Abrah. [משה]
ב"א, sic]; ff. 14. Wf. II p. 1386, corr. Mich. 3202.]

2940. סליחה Selicha per Abraham b. Abigdor
Kara, ad calcem Selichot totius Anni rit. Boh.
seu Pol. N. 2839 sq. (1592 etc.).

2941. סליחות ופזמונים Selichot et Pisonim in
memoriam superatae delationis apud clericum
Christoph. Bernhardum die 23. Schebat 1675 per
Abraham Auerbach b. Isak ex Kosfeld Ar-
chisynag. Münster 4. Amst. 1677.

[Inc. fer. III. 26. Adar II. חול, fin. fer. IV. 12. Nisan
ה-ג, ap. Jos. Athias; ff. 20. Wf. I. III n. 147 =
III n. 91c.]

2942. סליחות varia per Chananja E. Rieti, ad
calcem Custod. matut. N. 3001 (1612).

2943. סליחה Selicha excus. jussu Rabb. David
Oppenheimer et collegii Rabb., recitand. omni
feria II. et V. mensis Elul etc. [contra pestem]
4. [Prag.] 1713.

[Mense Elul בא עז; ff. 2. Exhibet inscriptionem seu
introductiunculam ubi alia indicantur Selichot simul
recitanda ex ed. Selichot totius Anni (יחזילו הסליחה אנשי)
et Selicha alphab. cum nomine: Dav. Oppenh., qui auctor
videtur (sed v. N. 2966), incip. בעקר שועי בבקר שועי
construct. secundum omnia ingredientia aromatis sacri,
2. incip. קודם שיחטא ה' ה' sec. eadem et praeterea
13 attributa dei. In fine ritus recitandi. Ed. ignota,
ap. Metz Opp. 1518 0² omissa.]

2944. סליחה לעצירת גשמים Selicha deficiente
pluvia recitand. alphabetic., excus. consensu
Rabb. David Oppenheimer et Abraham [Bro-
da] et collegii Rabb. 4. [Prag.] 1708.

[Fl. 2. Incip. Hymnus: אלה נן מקרני ראמים עד
ביצי כנים, sequitur precatiuncula. Compactum est cum
variis libr. precat. Bibl. Opp.]

2945. סליחות ליום ב' אדר Selichot in diem 2.
Adar, quae instituit (seu composuit) Efraim
[Lentschütz] Rabb. Pragensis A. 1611 in calami-
tate quae fertur „Passauer Niere“, adjectis Se-
lichot Jomtob L. Heller (N. 2956)

8. s. l. e. a. [Prag. ca. 1621?].

[Exstant Opp. 7790., ut vid. separata ed. (v. infra
N. 2951) ff. 6, nostri sunt Selicha, Schalmonit et Pis-
mon, f. 3a medio incipiunt adjecta. Ed. ignota.]

2946] — ad calcem Selich. totius Anni N. 2849
[sec. tit.] (1618).

2947. סליחות ופזמונים Selichot et Pisonim, scil.
4 Selichot et 4 ad ea pertinentia Pisonim,
inter ea in famem et caritatem, pro salute re-
gis bello, pro gratia apud reges et principes
ad superandam calumniam, auctore Elieser
Aschkenasi b. Elia f. [Prag. 1604-23].

[Duo tantum ff. ultima, quae incipiunt a 3. Pisonim,
inscriptione columnae: סליחות, versiculis lit. min. ex-
pressis, in fine typoth. Ascher b. Naftali' cogn.
Anschel, annexa sunt Opp. 100F. totius Anni 1605
N. 2844, unde in Cat. ms. Zz. ap. Zz. Z. G. 283 n. 93 ad
eundem referuntur Annum.]

2948. — f. [Prag. Saec. XVII. forsan 1680].

[Ed. perfecta ff. 7, sed ult. errore ד signato, inscrip-
tione columnarum: סליחות ר' אליעזר, in fine הם
ונשלם שבה לכ"ע lit. max. Opp. 1086F. ad calcem ed.
totius Anni s. a. ap. Fill. Jeh. Bak N. 2902.]

2949. — et Selichot anni intercal.

f. [Prag. Saec. XVII?].

[Exstat ed. perfecta, ff. 7, iterum in fine expl. Opp.
1100F. (N. 2844) et in expl. 1082F. ad calcem ed.
1695 (N. 2863), unde ad eandem refert ed. Wf. II p.
1384. III p. 110. Ultimum tantum f. compactum expl.
Opp. 1088F. cum ed. s. a. N. 2904. Forma folii
latior, Versiculi lit. maj., in Selicha 3. pro rege pas-
sus ונשלם שבה לכ"ע כי אלה אדונינו nova incipitur linea. Metz
omnes fere edd. omisit!]

2950] — ad calcem Selichot totius Anni N. 2849
[sec. tit.] (1618).

2951. סליחות בשביל ילדים Selichot pro
infantibus auctoribus Elieser Aschkenasi b. Elia
et Mos. b. Jesaia Menachem Mendel, quae jussu
Rabb. Cracoviensis Arje Löb fer. II. et V. re-
citanda et Selichot in Annum intercal.

8. s. l. e. a. [Crac. seu Prag. Saec. XVII.].

[Exstat eadem ed., ff. 8, Opp. 7840., ubi loc. Crac.
adscriptus (unde ed. סליחות משען לילדים in 4° in
Cat. ms. efficta vid.), et Opp. 7790., ubi accedit
Efraim Lentschütz N. 2945 (unde Cat. ms. totum Cod.
Pragae impressum recenset!). Num ED. PR. sit, ex
tituli verbis מרא דאחראי הרב הנדול מהור"ר
אריה ליב אב"ד ור"ט דק"ק קרא והגליל אשר נור לאמר
בשני וחמישי... ועתה נחמדש והוכא לבירה הרפוס
definiri nequit. Exhibet ed. Selichot et Pisonim I ex
edd. praec. et Pisonim: מושל בעליונים, ubi Acrost.
auctoris Mos. etc. (non Menachem: Wf. III p. 110,
ubi pp. 4), cujus pater Jesaia (q. v.) jam. A. 1604
librum alium ediderat. Idem Pisonim cum imitatione re-
cuditur in Selich. Simon Auerbach N. 2967 et 2973?]

2952. —

8. F. a. M. 1700.

PREC. POENIT.

PREC. COLL.

PREC. POENIT.

[A. שוקדים, fer. III. prid. Novil. Sivan. *Wf.* III p. 110.]

2953] — ad calcem Selichot tot. Anni N. 2876 (1710).

2954] סליחה *Selicha* per Jakob b. Naftali ex Gnesen, a. c. libri: *Hereditas Jakobi* [dub.] (1652).

2955] סליחות *Selichot* kabbalistica, quae post mortem suam recitanda composuit Jesaia Hurwitz b. Abraham, in *Prec. quotid.* N. 2335 (1717).

2956] סליחות ליום י"ד חשוון *Selichot in diem 14. Cheschwan*, quem Judaei Pragenses in memoriam periculi, quo A. 321 (10. Novembr. 1620) praesidio Imperatoris urbem expugnantis, feliciter defuncti essent, jejunio dedicaverunt, praemissa narratione ipsa prosaica, auctore Jomtob L. Heller, a. c. *Selichot Efraim* [Lentschütz] N. 2945.

[Praeter 2 *Selichot* auctoris exhibet Pismon Simon b. Isak: אלה ברבב. Ed. ignota.]

2957. סליחות ליום כ' סיון *Selichot in diem 20. Sivan*, i. e. in memoriam calamitatis Ucraniae A. 1648, quae ex antiquioribus selexit, partimque composuit Jomtob L. Heller

4. s. l. e. a. [*Crac.* 1650-4].

[Ed. rarissimae duplex expl. *Opp.* 1396 et 1598 Q. tit. non habet, sed inscriptionem f. 2, constat ff. 8 et sine dubio est ea quam sine mentione auctoris recenset *Wf.* II p. 1386. Exstat praef. proluxa notabilis typogr. (הסחוקק, tunc temporis Menachem Meisels), qui narrat, postquam „hoc Anno“ 410 (ה'י"ד) conventu (בהחזקת) Lublinensi jejunium 20. Sivan (quo et calamitas A. 931) institutum esset, se memoria repetitis quae legerit *Selichot* in 14. Cheschwan Jomtobi Heller, eumque rogasse, ut similiter *Selicha* in eventum ipsum componeret, illum vero primum objecisse, jam 3 diebus Anni, scil. interfesto Paschalis, 5 (ח'?) Nisan et Simchat Tora, calamitatum „hic“ Cracoviae memoriam per *Selichot* tantum antiqua אלקים אל דמי et אמוני שלומי celebrari, cum jam Majores a compositione novae precatationis declinarint. Ea ex causa Jomtob ex Jozerol rit. germ. Hymnum (וזלה לשבח שלפני שבועות) in calamitatem A. 856 compositum elegisse [incip. באונינו אלהים], sed more Superiorum nonnulla mutasse, scil. inde a lit. פ' nova ad calamitatem Poloniae spectantia composuisse (incip. haec particula: פולין ארץ טובה). Praeterea ex Codice antiquo membr., amplius 250 numeris auctorum praecclarorum veterum exhibente, nonnulla adjecisse, typographos vero jurejurando obtestatum, ut haec in praef. indicarent, ne veterum plagiator videatur, qua occasione de vigore talis jurisjurandi a Jomtob communicata sequuntur. In epigr.

quasi typogr. addit, „postquam *Selichot* illa excusa et Cracoviae in provincia accepta essent“ (אמר הסחוקק) אחרי הרברים האלה והאמת שהדפסתי ונתקבלו ונאמרו (כיום ההוא... פה קק"ק ובהגליל), rogatu generali impulsu Jomtob precatationem אלה denuo composuisse, duosque Hymnos die expiationis recitandos constituisse. Sed de ed. anteriore nihil notum. Exstantque alia nonnulla auctoris, ut אלה רחמים.]

2958. — s. t. סליחות על נזירת אוקרינא *Selichot in calamitatem Ucraniae*, ed. Prag. II.

8. *Prag.* s. a. [*Saec.* XVII].

[Expressa est ed. non minus rara iisdem typis et compacta cum *Selich.* totius A. N. 2900 (post 1656); ff. 4, in fine effigies templi majoris. Exstat praemonitio typogr., qui se secunda vice edere jussum fert, (שנצטוויי פה קק"ק פראג להדפיסם שניה), atque secundum voluntatem auctoris (למלאות רצון הנאון הנ"ל), de compositione ea breviter refert, quae prolixius exstare dicit „in praef. ad *Selichot* haec excusa Pragae“ (כחוב בארובה בהקדמה לסליחות אלו הנדפסים בק"ק) (פראג), sed de illa ed. nihil notum; nostra duos tantum Hymnos exhibet et si formula נר"ן atque alia nonnulla non tantum ex ed. superiore recusa sunt, vivente adhuc auctore, i. e. ante A. 1655, excusa est. Ed. s. l. e. a. in 8° recenset *Wf.* III p. 369.]

2959] סליחות קדר *Ordo Selichot* Jomtob Heller die jejunii 20. Sivan recitandorum, ad calcem Natan b. Mos. Hannover: *Coenum aquarum profundarum* q. v. (1727).

2960] מערכה חדשה *Dispositio [salvationis] nova*, i. e. *Selichot* in calamitatem Judaeorum Kaidan vel Zausmer A. 1698 cum Comm., auctore Josef b. Uri Schraga Kobrin

4. *F. a. M.* 1699.

[Ap. Mich. Gottschalk; ff. 12. *Wf.* III p. 380 n. 861b. Cat. ms.]

2961] *Selicha pro infantibus* auctore Mose b. Jesaia Menachem Mendel, una cum *Selichot* Elieser Aschkenasi N. 2951 sq.

2962] סליחה על הקדושים *Selicha in Martyr.* Cracovienses, auctore Mose (Mard.) Margalioth b. Samuel, adject., vel in diem expiationis insert., exstat in *Selichot* totius Anni rit. Pol. min. etc. A. 1603 N. 2843; 1651 N. 2853; 1671 N. 2856; 1694 N. 2860; 1702 N. 2867; s. a. N. 2898 et 2905.

[*Wf.* III p. 795 ed. tantum 1702 recenset.]

2963. סליחות *Selichot* praecipue pro infantibus aegrotis et tempore belli recitanda, cum Comm. auctoris Naftali Kohen b. Isak Archisynag. Posnensis f. *F. a. O.* 1702.

PREC. POENIT.

PREC. COLL.

PREC. POENIT.

[A. למסר ולנפתלי אמר שבע. i. e. exeunte A. 1701, sed in lit. legitur approb. Isr. b. Ahron Jafe ex Sklow data 3. Elul 462, in aed. Mich. Gottschalk, edidd. cognati (הרי ניס) Jos. b. Meschullam Phobus ex familia Zebi שץ, et Menachem Mendel b. Samuel cantor F. a. O. ex fam. Krochmal, qui et Corrector; ff. 6, numm. 4.]

2964. סליחה לחברה *Selicha pro societate sepelitionum* F. a. M., insertis nominibus hebr. et germ. et cognominibus 27 membrorum, quorum primum auctor ipse Rabb. Naftali Kohen b. Isak [ff. 8] 8. s. l. e. a. [F. a. M. 1702-13].

2965. סליחה לשוכבים *Selicha in annum intercal.* [cf. N. 2924 sq.] et בלאטין לחולי in *variolas*, cum Comm. auctoris Naftali Kohen b. Isak

4. s. l. e. a. [F. a. M. 1702-13].

[Locum sistit Cat. ms.; f. 4. incipiunt Hymni 2 more auctoris cum Acrost. artificioso אנה יה הרה הרה אנה יה הרה הרה, quos composuisse se dicit, quia quilibet arbitrio suo Hymnos elegat.]

2966. סליחה in pestem, auctore Naftali Kohen b. Isak 4. Prag. 1713.

[Ed. recenset Cat. ms. et secundum signum appositum compacta esse debuerit cum *Opp.* 1082F, ubi vero nihil tale invenitur. Cf. n. 2943.]

2967. סליחה לקדושים *Selicha in Martyres*, die expiationis post Hymnum אל דמי recitand., composuit Natan Spira b. Salomo cum ex cruciaverint Martyr. Anshel b. Mardochai Mannes, cum Comm., et Precatio quam instituit idem tempore illo, i. e. nocte 11. Menachem 391 (1631) 4. s. l. e. a. [Crac. seu Prag. ca. 1631].

[Locum Prag sistit Cat. ms. *Wf.* III p. 855: „vidi sub Natani b. Reuben nomine (Acrost. est b. Salomo) plagulis tribus“ (!), sunt 4 tantum ff., scil. *Selicha* cum Comm., Pison et Precatio.]

2968. סליחה לב' סיון *Selicha in 20. Sivan*, i. e. in calamitatem Ucraniae, auctore Sabbatai Hurwitz b. Jesaia, ad calcem *Selichot* totius Anni rit. Posn. etc. A. 1680 N. 2857; 1703 N. 2868.

2969. סליחות וקניות *Selichot et Elegiae* in calamitates Ucraniae, Vohlyniae, Podoliae et Litth. A. 408-9, cum Introductione historica, auctore Sabbatai Kohen b. Meir 8. Amst. 1651.

[A. זרס, ap. Imm. Benveniste; ff. 24. *Wf.* III p. 1008. Forma tantum differt ab ed. in fol. annexa *Selichot* tot. Anni N. 2853.]

2970. — [partim] ad calcem *Selichot* totius Anni 1671 N. 2856; 1702 N. 2867; s. a. N. 2898(?).

2971. סליחה על הקדושים *Selicha in Martyr.*

fratres Mos. et Jehuda occisos Varsaviae religionis causa, composit. A. 1596 [auctore Samuel Edels], ad calcem *Selichot* tot. Anni rit. Posn. A. 1608 N. 2845; 1680 N. 2857.

[Auctorem non nominatum mihi indicavit cl. Zz.]

2972. סליחה *Selicha* in Martyr. et Captivos Podoliae A. 1677, v. Seeb W. b. Jehuda: *Vitis solitaria* (1699 etc.).

2973. סליחה [משען לילדים] *Selicha [Scipio pro infantibus]* pro infantibus aegrotis auctore Simon Auerbach seu Fischhof b. Meschullam Salman ex Wien [et Mos. b. Jesaia Menachem?] 4. Lubl. 1639.

[Sine loco (sed Lubl. vel Crac.) et nuncupatione vel Comm. ff. 9 ed. recenset *Wf.* III p. 1153 n. 2184c, Cat. ms. locum indicat, nuncup. et Comm. forsitan ex ed. II. addit. Forsan accedunt *Selichot* in *Annum intercal.*, cf. ad N. 2924 et 2951. Approbatio Joel Sirks recusa est in ed. 1711 N. 2976. — *Selichot* auctore (?) Simon Spira b. Wolf an „edita“ (*Wf.* II p. 1386, cf. I. III n. 2174 = n. 2192!) sint, maxime dubitandum.]

2974. — in limine *Selichot* quae adjecta sunt Prec. fest. A. 1699 N. 2503; 1709 N. 2518.

2975. — ad calcem *Selichot* totius Anni (emend.) A. 1712 N. 2882; 1714 N. 2884; 1728 N. 2895; 1737 N. 2896.

2976. — cum Comm. (*Multus pace*) Meschullam S. Auerbach b. Jakob Elasar [et Mos. b. Jesaia Menachem; *Pison*] 4. F. a. M. 1711.

[A. אלהינו תסלח עונותינו. ff. 12. *Wf.* III p. 1153 n. 2184c.]

2977. סליחה לקדושים *Selicha in Martyr.* praecipue in R. Nachman, qui mense Ijjar A. 1636 religionis causa martyrium expertus est, die expiationis recitand., auctore Zebi H. Mardochai ex פרהייץ ex familia Töplitz (?)

4. s. l. e. a. [Crac. vel. Lubl. ca. 1636].

[Ed. ignota in ipso Cat. ms. (*Opp.* 1632 Q) omitta, lit. maj., in fine (f. 4) praefatio (!) lineis 6, ubi nomen auctoris, cujus Acrost. in Hymno ipso incip.: אלהים אל דמי לך לא חרש]

S. KINOT.

[סדר קניות seu קניות] *ELEGIAE*, seu *ORDO ELEGIARUM* pro [nocte et] die 9. Ab, diei excidii templi, incluso quam plurimum libro *Threnorum* et ritualibus nonnullis ad recitationem pertinentibus. Elegiarum species, quae

KINOT.

PREC. COLL.

KINOT.

- verbo. *זיונידס* incipit, etiam *זיונידס* *Zionides* superscribi solet; unde Tit. passim: *זיונידס* [קינות וזיונידס].
2978. — rit. pol., adjectis aliquot ex ritu germ., cum Ascher b. Josef Comm. 4. *Crac.* 1585.
[Ap. Isak b. Ahron; ff. 62. Comm. proprie non in rit. pol. compositus. *Wf.* II p. 1415 n. 638.]
2979. *קינות וזיונידס Elegiae et Zionides*, rit. germ. et pol. 8. *Ven.* 1599.
[Ap. di Gara; ff. 76. Tit. verso ritus precatationis matutinae indicatur secundum „Machsorim et Prec. quotid. noviter lit. maj. expressis ap. di Gara“. Cf. Prec. quotid. N. 2109. Threni et ritus vespertinus desunt. Ed. nuper detexi Venetiis.]
2980. — u. s. cum Chajjim Lipschütz *Addit.* ad Comm. Accedunt *Elegiae* varr. ut in calamitates A. 1349 etc. et auct. recentioribus, ut Akiba b. Elasar Frankfurt, Elasar, Michael b. Perez, Jehuda b. Schneior, Mos. b. Jakob Abraham, Menachem Zion b. Meir, *Elegia* de excidio Hieros. a Palaestinensi aliquo allata et jussu Rabbi Löwe Pragensis impressa etc. 4. *Lubl.* 1616-7(?).
[A. in tit. *שנה טובה* (1617), fin. fer. VI. 3. Schebat שלום (ineunte A. 1616!), ap. Zebi Jafe; ff. 88+18. Ed. rarissima. *Elegiae* additae partim in hac tantum ed. exstant. Suppl. *Wf.* II p. 1415 n. 638.]
2981. — rit. germ. et pol. sec. Machsor magnum Venet. cum indice duplice, inserta est (f. 55) *Elegia* Editoris: Rafael b. Jechiel 8. *Amst.* 1656-7.
[A. *אני הנבר ראה*, inc. fer. VI. Peric. Gen. XXX, 6. (exeunte A. 1656), in aed. Imm. Benveniste, per Naftali b. Sam. Pappenheim et Rafael b. Jechiel, qui ab indecentibus jocos vulgus ritualibus carens prohibere student (*ואיזה מהומן משחקים בבתי כנסיות*) וימלא שחוק עם הנערים, וזורקים באבנים ובעפר נגדרים, וימלא שחוק פיהם כפורים, והסבה שאין להם קינות ומחזורים, ובכן (הביא להדפיסם וכו') ff. 64. *Wf.* ib. typogr. ad ed. 1651 nominat, quae ex male comput. Chronost. ficta vid.]
2982. — rit. germ. et pol. sec. Machsor u. s. 8. *F. a. M.* 1696.
[A. *אני הנבר ראה*, in typogr. nova Jos. Trier. *Wf.* II p. 1415: A. 1697 sine typogr., IV p. 1058 A. 1698 ap. Salm. Hene [Hanau!]]
2983. — u. s. cum Vers. germ. per Arje L. Sofer b. Chajjim, adjecta *Elegia* de excid. Hieros. (N. 2980) hebr. 4. *Dess.* 1698.
[A. *במחזיקי*, ap. Mos. b. Simcha, „lit. Amst.“ *Wf.* II, ib. *Serap.* p. 42 n. 261.]
- 2984] — cum Jos. b. Mos. Darschan Comm. [4. *Brl.* 1700].
v. *Preces* quotid. N. 2231-6.
- 2985] — c. Eljakim b. Jak. Comm. 4. *Amst.* 1704.
Pertinent ad Prec. quotid. A. 1705 N. 2257.
2986. — rit. germ. 8. *Amst.* 1706.
[A. *האנייה*, in aed. S. Proops; ff. 45. *Wf.* II p. 1419.]
2987. — rit. germ. et pol. cum Arje L. Sofer Vers., praecedit *Elegia* de excidio Hieros. (N. 2983) 4. *Frag.* 1709.
[Ap. Nep. Mos. Kaz; ff. 1+54. *Wf.* II, ib. sine typogr., et hebr. tantum cum typogr. et 1703 ff. 54, „ap. Nep. Jeh. Bak“ cf. III p. 659; sed ed. hujus A. vix in Bibl. *Opp.* desideraretur, cf. *Serap.* p. 43 n. 261.]
2988. — rit. germ. cum [Arje L. Sofer] Vers. germ. 4. *Amst.* 1718.
[A. *הבכה כלילה ורמעה על*, ap. S. Proops; ff. 50. *Wf.* III p. 1214 n. 638.]
- 2989] — rit. pol. 4. *Amst.*, S. Proops. 1720.
[*Wf.* II p. 153, corr. *Masch* I p. 79.]
- 2990] *סדר מגלת איכה ותפלת ליל ח"ב וקינות וזיונידס Ordo voluminis Threnorum et preces noctis 9. Ab et Elegiae* etc. rit. germ. et pol. 8. *Mant.* 1720.
[A. *תפירה*, in fine... והפכתי אכלם, ubi פת lit. rabb., per operarium Josua b. Michael ex Sezze (!ספיצי pro ציפי), per Isak Jare et Jak. Chaher Tob; ff. 80. Vidi Venetiis. Suppl. *Rof.* ap. *Masch* App. p. 60.]
- 2991] — rit. germ. [*Wf.* ib.] 12. *Amst.*, S. Proops. 1726.
- 2992] — rit. germ. 12. *F. a. M.* 1727.
[Typogr. nova Sal. Aptrod et Mos. Gamburg, in aed. Jo. Kölner. Suppl. *Wf.* IV p. 1058.]
2993. — cum Arje L. Sofer Vers. germ. 4. *Bruna* [Brünn]. 1760.
[A. *מקבץ לנקבצי*, in typogr. laudata Franz Jos. Neumann, cujus stemma A. fert 1755, quod de condita officina sumendum, cujus foetus primi rarissimi.]
2994. — cum D. Ottensosser Comm. hebr. et Vers. germ. 8. *Fürth*, Is. Zirnstorffer. 1811.
- 2995] — rit. germ., inserta sunt edd. Prec. festiv. N. 2451-2 (1655-6. 1656-60).
- 2996] — u. s. cum Comm., ibid. A. 1600 N. 2467; A. 1673 N. 2485b; 1699 N. 2503; 1709 N. 2518; 1719 N. 2535.
- 2997] — u. s. suppl. ex Comm. Eljakim b. Jakob, ibid. N. 2529 (1712-5).
- 2998] — rit. pol. vel germ., adjecta Prec.

CUST. MATUT.

PREC. COLL.

CUST. MATUT.

quotid. A. 1578 N. 2092 etc. (et cf. 1572 N. 2089).

2999. — Germ. per Arje L. Sofer

8. Alton. 1728.

[A. חרפת, ap. Sam. Poppert. Serap. l. l.]

 [Elegiae sec. rit. hisp. et ital. exstant vel (hisp.) in Ord. Jejuniorum (N.2919) vel (utriusque rit.) in Precibus quotid. seu festiv. suo diverso loco. — Elegiae variae variis auctoribus v. sub קינה inter Preces var. N. 3303 sq.]

9. CUSTODIA MATUTINA.

סדר שומרים לבוקר SCHOMERIM LABOKER seu **CUSTODES MATUTINI**, preces et lectiones talmudicae, quae secundum ritum societatum (primum in Italia) precationem matulinam obligatoriam 6 diebus hebdomadis praecedunt.]

3000] *Confessio, Selichot etc.* societatis Custodientium mane Germanorum [Venet.], quae incepit 3. Adar 1596, una cum Precibus poenit. N. 2842 (1600).

3001. **אילת השחר Cerva matulina**, rit. Mantuanorum pro diebus hebdomadis et festis etc., adjectis Precibus poenitentialibus (סליחות) auct. Chananja E. Rieti [cujus et multa in libello ipso], in corpus redegit Mard. Jare b. Berachja Reuben 8. Mant. 1612.

[A. שומרים לבוקר, per Elieser d' Italia, qui typographiae Mantuanae gloriam [post intervallum] se restituisse laetatur. Wf. III p. 1219 n. 672, cf. I. III. n. 1483. ad. III n. 226b. Dks. Litbl. V, 437. Zz. Z. G. 259, et v. MS. Mich. 472.]

3002. **תיקון האשמורת Institutio custodiarum** sec. Isak Loria, una cum Instit. Kriat Schema N. 3082 (1615).

3003. **סדר שומר לבוקר Ordo custodientis mane** rit. Synag. Levant., [etiam pro Novil., fest. Encaeniorum, Purim, circumcissione et aegrotis 8. Ven. 1622.

[Jussu Petr. et Lor. Bragadini, in aed. Gio. Caleoni [nomen Caleoni hic primum offenditur]; ff. 52 praeter praeced. admonitt. (הערת). Partes inscriptae sunt: מוסורים (Cantus), קינה (Elegiae), סליחות (Preces poenitenciales), בקשות (Petitiones), פסלמו-

dium) scil. Sal. Ibn Gabirol: inc. שופט כל הארץ. Rit. in tit. fertur recens (לחדשים מקרוב באו לקום) (באשמורת וכו') (Ed. rara, praestans, quae s. a. (et per Abr. Bragad.!) ap. Wf. II p. 1433 n. 672, cf. infra N. 3005. 3022.]

3004. **סדר אשמורת הבוקר מחבורת מעירי שחר Ordo custodiae matulinae societatis [dictae:] „Excilantes auroram“**, quem primum in synagoga patris Mutinae instituerat 13. Cheschwan 377 [exeunte A. 1616] dein mense Cheschwan 382 [exeunte A. 1621] auxit Ahron Berachja b. Moses 8. Mant. 1624.

[A. ושכוע, fin. fer. IV. 15. Elul, per Josef b. Jeh. Sam. Perugia, in fine carmen Chananjae בארון (cf. Zz. Z. G. 260); ind. errat, f. 273-7. Ad hymnos recentiorum pertinet incipiens: וזה היום טעשה ירי auct. Rafael Israel חילי ex Sinigaglia (f. 113). Tit. מעירי השחר ap. Sabb. (Wf. I p. 118: s. a.) et Zz. Z. G. 260 corr., de Precatione Saadiae v. Luzz. Litbl. XII, 492.]

3005. **סדר תחנונים ופיוטים ופיוטונים וקינוח Ordo supplicationum**, Hymnorum, Pisonum et Elegiarum societatis sanctae: „Custodes matulinae“ rit. Germanorum [ad normam Zafatensis etc.] 8. Ven. 1635.

[Per Gio. Calegni et in aed. ejus. Indicem f. 69 sequitur f. „71“ אל מלך יושב lit. maj., fol. 1. signatur Wf. II p. 1532 n. 672: A. 1638 corr., qui ut in Cat. ms. praeter 1635 notatur, tria vero expll. ejusdem sunt ed. Quae ultima nuncupatur *Confessio* Sal. Ibn Gabirol est finis libri *Corona regis*! Cf. infra s. a. N. 3022.]

3006. **סדר שומרים לבוקר Ordo custodientium mane**, et *Preces prid. Novil.* cum *Confessione* magna Is. Loria (!), Comm., excitante patre, adjecit Jesaja b. Chajjim מרקש 8. Lubl. 1647.

[A. שמש (ק) וליני. ק, אף שמש (ק) non expressum, unde A. 1547 in Cat. ms.; sub Wladislaw, in typogr. erecta per Zebi b. m. b. Kul. Jaffe; lit. maximis. Approbb. Joel b. Samuel, Nat. Spira b. Sal. (qui mortuus fertur Anno 393 seu 1633!) et David b. Samuel. Levi. Elegiam אף se explanare dicit Committ. „quia Comm. in Kinot non obviis“ (יען שפירוש קינות לא שכיח ואינו נמצא). Ed. rarissima. Sabb. ap. Wf. II p. 1432 n. 672 Annum non habet, cf. infra N. 3020.]

3007. — et *Preces prid. Novil.* 8. Lubl. 1682. [In typogr. erecta per Sal. b. Jakob Kalmankes Jafe ex Torbin, sub Johanne; lit. maximis. Wf. II p. 1432.]

3008. — et *Preces prid. Novil.* 8. maj. Amst. 1692.

CUST. MATUT.

PREC. COLL.

CUST. MATUT.

- [A. לחות בנעם ה. ap. Socc. Ascher Anschel et juven. Isachar Bär, juvante Kosman; lit. max. Wf. II, ib.]
3009. — et *Preces prid. Novil.* [lit. max. Wf. II p. 1432] 8. *Prag., Nep. Mos. Kaz.* 1692.
3010. — 8. s. l. [F. a. M.] 1696.
[In fine שלם ה. ff. 48 usque ad 40 paginatis. Wf. II p. 1432: F. a. O., sed ornamenta eadem ac l. Instit. 3 custod. 1696.]
3011. — accedunt *Preces prid. Novil.* [lit. max.] 8. *Prag., Fill. Jeh. Bak.* 1696.
3012. — cum Vers. germ. per foeminam Alusch 8. F. a. M. 1704.
- 3012b. Ahron Berechja: *Vadus Jabok* compend. germ. per Alusch (q. v.) u. s.
[A. רלחך, ap. Mich. Gottschalk. Wf. II p. 1433. Serap. p. 46 n. 284.]
3013. סדר אשמורת הבוקר *Ordo custodiae matutinae et Preces prid. Novil.* 8. maj. *Amst.* 1707.
[A. לחות בנעם ה., in aed. et jussu juvenis Mos. Mendez; ff. 52. Wf. II p. 1432.]
- 3014] — [Wf. II, ib.] 8. *Dyhr.* 1709.
- 3015] סדר אשמורת הבוקר *Ordo custodiae matutinae rit. germ. et pol.* 8. *Amst.* 1713.
[Ap. S. Proops. Wf. IV p. 1053 n. 481b. Pro A. 1714 ap. Dks. Litbl. V, 439 legendum est 1741, v. Dks. Zur Kenntniss p. 153 (et Mich. 3120, ubi 1713 pro 1743). Ed. F. a. O. 1714 citatur a Dsk. ib. p. 154, quae non minus suspecta.]
3016. סדר שומרים לבוקר *Ordo custodientium mane* 8. F. a. O. 1718.
[Ap. Mich. Gottschalk, jussu et sumpt. Itzig [Isak b. Sal.] Buchbinder ex Lalinbach [Lakenbach?] in Hungaria; lit. max.]
3017. — cum Vers. germ. [per Alusch], accedit Abr. b. Abigdor: *Prec. poenit.* cum Vers. germ. 8. *Han.* 1719.
[A. יתן לך את ביתך, ap. Jo. Jak. Beausang, sumpt. Sanwel Fürth et Meir Friedburg. Approb. fer. III. 6. Kislew 479.]
- 3018] — ad initium *Prec. quotid.* (N. 2365) in collectione: *Manus omnium in eo* per Dav. di Lida (1727).
3019. סדר שומרים לבוקר *Ordo custodientium mane et Preces prid. Novil.*
8. *Prag., s. a. sub. Ferdinando* [1617-57].
[Lit. max. Desid. ap. Zz. Z. G. 297; cf. *Preces fest.* N. 2546.]
3020. — et *Preces prid. Novil.* cum Comm. [Je-

saiae b. Chajjim]. 8. [*Prag. seu Lubl.* 1650-82?].
[Textus lit. max., Comm. lit. minor. quadr. Expl. Opp. 650 Q⁷ (imperf.) in scheda: *Prag* 1692 (forsan ex confusione cum 650 Q⁶), etiam Cat. ms. locum *Prag* sed A. non habet.]

3021. — Germ. per Alusch, una cum Textu hebr. N. 3012. 3017 (1692. 1719).

סדר שומרים לבוקר *Custodia matutina brevis*, v. *Supplicationes germ.* N. 3209

[*Saec. XVIII.?*]

3022. סדר סליחות פיוטים וקינוח וודים *Ordo Precationum poenitentialium, Poematum, Elegiarum et Confessionum* etc. societatis custod. mane Italorum, aucta sunt per Psalmos in dies hebdomadis et Novilunium

8. *Ven., in aed. opificis Zuane Caleoni. Appresso gli ill. Sig. Pietro e Lorenzo Brag. s. a.* [1622-35].

[Ed. praestans, quam nuper detexi; ff. 76 cum Indice alphabetico hymnorum (plus quam 50), auctoribus maxime hispanicis, partimque rariorum (ut e. g. Pismmon David Ibn Bakoda (בקהר) err. typ.) incip.: למענך חתונתם עם לך שחר f. 39 b; cf. *Sachs*: Die rel. Poesie p. 274 nota 1) ita dispositorum: חתונתם (f. 3b), קינה (f. 13b), וידים (f. 16), סומרים (f. 21b), *Admonitio* Bechai b. Josef (f. 26), סליחות (f. 28), ultimus Pismmon inc. שכולה גלמורה (in ed. 1635 N. 3005 f. 52 sine nota) hic inscribitur: „sec. melodiam (seu metrum) שביה ענייה auctore Samuel ex Castiglione medico Mantovano“. Sequuntur f. 51 Petitiones novae (בקשות מהורשור), f. 54 b: סליחות; הארקהלטי, ubi Hymni varii auct. Samuel Archavolti f. 58 b: סליחות הגבירול etc. eadem Sal. Ibn Gabirol, Eliae Levi, Mos. Maimonidis, f. 61. *Confessio* Sal. I. Gabirol incip. פני אלהי i. e. pars ultimal. *Corona regni* (in ed. 1635 vero pars tantum incip. פיוטים עם עניי, f. 64) in dies ubi supplic. non recitatur, f. 68 Selichot prid. Novil., f. 74 סדר הפלת חולים *Prec. pro aegrotis*, f. 7 b: סדר החרת קללות *Ordo solutionis maledictionum*. Typi minores quam ed. 1635, quae posterior videtur, forsitan nostra una cum ed. 1622 N. 3003 expressa.]

10. VIGILIAE

ET INSTITUT. SABBATAI ZEBI.

תקון הצות *INSTITUTIO VIGILIAE*,
lectiones et preces poenitenciales media nocte

VIGILIAE.

PREC. COLL.

VIGILIAE.

[seu meridie] in memoriam sanctae perditae terrae etc. recitandae, sec. Isak Loria et Mos. Cordovero [Wf. II p. 1468 n. 766] ablegationem tantum exhibet, v. Natan b. Mos. Hannover *Portae Zionis* (1662 etc.) Porta I], quibus postea A. 1666 additae sunt lectiones et preces secundum praeceptum Pseudoprophetae Natan.]

3023. תיקון חצות *Institutio vigiliae*
8. s. l. e. a. [Crac. 1638-66].

[Typotheta Katriel b. Zebi ex Opatow. *Opp.* 813 O.]

- 3024] תיקון חצות *Institutio vigiliae*, v. Natan Spira b. Reuben: *Bonitas terrae* (1655).

- 3025] — sec. Mos. Sacut, v. Benedd. A. 1658 N. 2612 et Prec. quotid. A. 1702 N. 2242.

- 3026] תיקון חצות לאבלי ציון *Inst. vig. lugentium pro Zione*, a. c. Maamadot N. 2816 (1687).

3027. תיקון הלילה *Institutio noctis*
16. Constant. 1666.

[In aed. Abr. Franco, per (בהשגחלרר) Jeh. b. Josef Obadia. Exstat Hymnus ידיר נפש [Mos. Sacut?] et portio l. Sohar in fine; cf. infra N. 3032.]

- 3028] תיקון המדות *Institutio* [seu *Perfectio*] *morum*, i. e. Preces media nocte et meridie recitandae, acced. (f. 55) דרך ישר *Via recta*, i. e. Institutt. poenitentiales sec. Is. Loria
8. Mant. 1667.

[A. הנשבע, in fine 15. Kislew אה ה (1646!), ap. Fill. Josuae Perugia defuncti per majorem Jeh. Samuel, edid. Mos. Benzion כורני *Mich.* 5233.]

3029. תיקון חצות *Institutio vigiliae* per Josef b. Salomo Darschan q. v. (1679).

- 3030] תיקון חצות *Institutio vigiliae*, ad initium Precum quotid. (N. 2365) in collectione: *Manus omnium in eo*, per Dav. di Lida etc. (1727).

- 3031] שערי ירושלים *Portae Hierosolymarum*, Institut. Vigil. sec. Is. Loria, juxta ed. superiorem [per Israel Misrachi] ed. Sam. b. Jona אויקרי [Askeri?] ex Salonichi 8. Amst. 1728.
[A. עת לחנה, ap. Jos. Dajjan. *Mich.* 4645.]

3032. סדר תיקון היום *Ordo institutionis diei* per Natan [Pseudoproph.] ex Palaestina
16. Constant. 1666.

[A. והיה, in aed. Abr. fil. „uep.“ Wf. II p. 1468 n. 767 corr.] Sal. Franco, per (בהשגחלרר) Jeh. b. Josef Obadia. In fine stemma potissimum Soncinatum: arx cum inscriptione מנדל עזר וחי (Prov. XVIII, 10) in folio separato. In tit.: מפי אור ישראל היו עולם

נתן (ex ore lucis Israelis, vitam aeternam dedit, seu Natan), in praef.: נתן לנו זכור להחזיר לב אנשי קודש יגל לבנו בישועה"ך ושכנח בתוך בני ישראל (Natan, seu dedit nobis meritum excitandi cor virorum sanctorum, laetabitur cor nostrum auxilio tuo, etc.), quibus alluditur ad Natan Benjamin ex Gaza et prophetiam suam de Sabbatai Zebi Pseudomessia famoso. Libellus noster forsitan est *ED. PR.* talium ritualium, postea execratorum, et nostro tempore rarissimorum, quorum collectionem locupletem ex Bibl. *Opp.* enarrabimus. — Wf. I. l. addit ed. „16. obl. Amst. ap. Im. Benveniste“, ejus officina vero tunc temporis (1666) jam dudum quievit, unde ed. huc spectare nequit.]

3033. תיקון לקרא בכל לילה ויום *Institutio legendi omni nocte et die* et tract. Talmud Abot 8. s. l. e. a. in typ. et jussu Jos. Athias. Amst. 1666.

[In marg. infer. tit. figura sacerdotis et litt. lat. A. B. C.; ff. 72, ubi in fine precatio poenitentialis .... שחמלה לנו על כל חטאנו .... יהי רצון מלפניך .... כגודל הסדיק כי רבו]

3034. תיקון לקרא לילה ויום *Institutio legendi noct. et interdiu*, Abot, et Isak Aboab: *Confessio*. Ed. repet. 8. Amst. 1666.

[A. מושע, ap. Jos. Athias, qui in epigr. ed. repetitam properavisse se ait populo desideranti lectionem secundum praeceptum prophetae [Natan] Gazensis! הן אמרו כי כבר הרפסתי לך ס' התיקון הורה ולרוב המהירות ... באמרם כלה ... למען נקרא בו חמיד יומם (ולילה כמצות נביאנו איש האלהים אשר בעזה Tit. aeri incisus effigiem exhibet Mosis in monte Sinai etc.; ff. 82.)]

3035. ... תיקון קריאה *Instit. lectionis* etc., Abot, et Sal. Oliveyra Precatio et Psalmus (פזמן) continens Psalm. XXXIII. qui in institutione cum Acrost. auctoris 12. Amst. 1666.

[A. מושע, ap. Dav. Tartaz, per Josua Zarfat, sine tit. aeri inciso; ff. 51+32. Expl. alteri duorum *Opp.* 680 O. ut *Mich.* 5231 (corr. n. 3189) annexae sunt Preces poenitentiales (N. 2917d), cum quibus confundit libellum Wf. II p. 1469.]

3036. תיקון קריאה לכל יום *Institutio lectionis in omnem diem* [praeced. Instit. noctis] 12. Amst. 1666.

[A. מושע, ap. Dav. Tartaz; ff. 59 sine praef. *Opp.* 679 O. Expl. detrit. *Mich.* 5247.]

3037. תיקון קריאה ליום ולילה *Institutio lectionis pro die et nocte* sec. epistolam ex Zafat, tract. Talmud. Abot, acced. [1. 97-106, lit. min. sine punctis]: *Confessiones*, Admonitio ad poe-

VIGILIAE.

PREC. COLL.

VIGILIAE.

nitentes ex lib. שיר כולל [Jesaia Hurwitz], שיר כולל
 Carmen continens Psalmum CXXVI, cujus acrostichon Sabbatai, Ordo
 demersionis (סדר הטבילה), Susceptio jejunii (קבלת
 (הערה ליום הענייה), Admonitio in diem jejunii (פירור ארבע)
 Confessio magna, Ordo 4 suppliciorum קרבן הענייה (מיהוה ב"ר
 poenitentiae ex lib. „Aromaticus“ [Elasar Worms]
 et Hymnus ירד נפש [Mos. Sacut?] punctatus
 8. Amst. 1666.

[A. מושע, in aed. Uri Phöbus. Tit. aeri incisus
 cum effigie viri throno insidentis, cujus capiti imminet
 corona, cum lemmate עטרת צבי (Corona Zebi, i. e.
 Sabbatai), parte dextra rex David throno insidens ad lyram
 canens, parte sinistra Levitae canentes, in marg. infer.
 sacerdotes sacrificantes. Sequitur tit. secundus et prae-
 fatio, ad Sabb. Zebi et redemptionem populi per eum
 alludens verbis ומהוה נהן כלב כל קורא וכו' ומהוה נהן
 והלאה ליורעי בינה הוא עת דודים וכו' בחטלת ה' עלינו
 לשכון כבוד בארצנו מפני איש וכו' אשר לפדוה
 נפשנו מן השכי, ה' אלהים נחן לעטרת צבי
 acrost. incipit.: שביח עמך שובה אל ארץ צבי אל על
 f. 95b legitur nom. typothetae Gumpel Mard. b. Jeh.—
 Suppl. Wf. II p. 1469 n. 769 d.]

3038. תיקון קריאה לכל יום *Institutio lectionis
 pro omni die*, Abot et exitus hebdomadae (Exitus Sab-
 bati) 8. maj. s. l. [F. a. M.] 1666.

[A. והיה; ff. 39+12, lit. max., locum sistit Cat. ms.]

3039. תיקון קריאה לכל יום *Institutio lectionis
 pro omni die* [praeced. *Instit. noctis*], Abot [lit.
 min.] et precatio prosaica

8. s. l. [F. a. M.] 1666.

[A. והיה; ff. 60+18. Locum sistit Cat. ms.]

3040. תיקון קריאה לכל יום *Institutio lectionis
 pro omni die*, Abot et exitus Sabbati

8. s. l. [Prag.] 1666.

הנה אנכי שלח מלאך לפניך לשמרך בדרך ולהביאך

אל המקום אשר הכנתי לפניך, non pagin., typ. cras-
 sioribus. Locum et A. sistit Cat. ms., qui etiam
 expl. s. a. recenset, scil. expl. alterum imperf.]

3041. תיקון שבתי צבי *Institutio Sabbatai Zebi*
 [Wf. III p. 1224] Ven. [ca. 1666].

3042. תיקון קריאה *Instit. lectionis noctu
 et interdum* [Wf. III p. 1225 n. 769 d]

8. Wilm. 1723.

3043. — Fragmentum scil. Abot f. 55-81

12. [ca. 1666?].

[De Vers. his p. v. Wf. II p. 1459. III p. 1224, II p. 1469

et III p. 1225 n. 769 d, ubi vero cum Inst. noct. Pentec.
 confusio.]

3044. תיקון שלשה משמורות *Institutio trium
 custodiarum*, [maxime ex l. Sohar petita] per
 Jakob b. Mardochai exsulem Fuldens.

8. F. a. O. 1691.

[A. לסדר יגיל יעקב ושמח ישראל (sic) sub
 Electore Frid. III. Wf. II p. 1374 (cf. III p. 1205) n. 455
 ed. hebr. germ. s. l. A. 1686 recenset!]

3045. תיקון שלשה משמורות *Institutio trium
 custodiarum* per Jakob b. Mardochai [N. 3044]
 germ. [vertit uxor ejus Laza] cum figg.

8. [F. a. M.] 1692.

[A. יגיל יעקב ושמח ישראל. Tit. verso figura Is-
 raelitarum sacrificium Paschatis in Aegypto edentium,
 et in fine 3 aliae. Exstat „praefatio auctricis“
 (הקדמה המחברה) „uxoris auctoris“ germ., quae al-
 locationem ad foeminas pias de 3 vigiliis sistit, in
 fine vero Jakob refert, se vovisse, si deo juvante F.
 a. Moenum incolumis attigerit, Ordinem 3 custod.
 iterum lingua germ. editurum esse, votum nunc se solvisse,
 atque dei auxilium ad revertendum domum implorat.
 Wf. III p. 644 n. 1338 f: s. l. 1689. Serap. p. 80 n. 331.]

11. INSTITUTIO NOCTIS PENTECOSTES ET HOSCHANA RABBA.

ET INSTIT. NOCTIS 7. PASCHATIS.

תיקון ליל שבועות והושענה רבה *INSTITUTIO NOCTIS PENTECOSTES ET
 HOSCHANA RABBA* [7. festi Tabernaculorum], preces et lectiones Biblicae, praecipue lib.
Ruth, Talmudicae et Soharicae, quarum Institutio
 praecipue Mos. Cordovero [Wf. III p. 809] et Isak
 Loria adscribitur, vide praef. ad ed. 1648 et eigr.
Instit. Sabb. N. 3098. De origine veteriori v.
Brück, Babb. Ceremonialgebräuche p. 12. 31. Tit.
 תיקון קריאה שבועות (Wf. II p. 1470) non exstat!]

סדר קריאה ותיקון לילי חג שבועות *Ordo lectionis et Institutio pro
 noctibus festi Pentecostes et Hoschaana rabba*

8. Ven. 1648.

[Jussu Commiss. V. ndramina, in aed. opificis Franc.
 Viecceri (ויצ'רי), textus linea cingitur. In praef.
 collegae scholae (Bet hamidrash) Verouensis sese
 collectores libelli habent. Passus Biblici f. 1-37, ubi
 sub privil. dato 1. Tebet 408 nomina: Jehuda Arje di
 Modena „tristis et minor“ נעצב וצער, forsan A. 1622

INSTIT. NOCT.

PREC. COLL.

INSTIT. NOCT.

scriptum, ubi filius occisus, mense Schebat 408 jam 77. anno aetatis mortifero morbo affectus est], Simcha Luzzatto, Nehemia Saraval, Schemaja di Medina, unde ed. haec rara repetita videtur. Lectiones Talmud. etc. ff. 12. Apud *Wf.* IIp. 1470 n. 772 inter numeros „408 C. 1674“ nonnulla ejecta sunt.]

3047. — 8. *Ven.* 1654.

[A. קרשי, jussu Commiss. Vendramina, per opificem Zuane Imberti, ed. repetita per Venturin b. David; ff. 32+12. *Wf.* IIp. 1470 n. 772.]

3048] *חיקון ל"ש וה"ר* *Institutio noctis Pentecostes et Hoschaana rabba*, v. Natan Spira b. Reuben: *Bonitas terrae* (1655).

3049. *שפר התיקונים* *Optima Institutionum*, correctae et exscriptae ex l. *Arbor vitae* Chajjim Vital [sec. ed. praeced. A. 1655]; Hymnos addidit Mos. Sacut 8. *Ven.* 1659.

[A. וה"ר, jussu Commiss. Vendramina, per opificem Ant. Rizzini, ed. repet. per Venturin b. David; lit. novis; ff. 24+20, ubi f. 13-20 inter accedentes Hymnos etc. etiam הדרחמן [Hidrachman].]

3050. *סדר קריאת ותיקון ל"ש וה"ר* *Ordo lectionis noctis Pentecostes et H. R.* 12. *Amst.* 1669.

3050a. — charta caerulea.

3050α. — charta flava [forsan post impressionem tincta].

[A. וחיהה, in aed. et jussu Dav. Tartaz, f. 74 legitur Index Parascharum (רשום בכתב ראשי סדרי) ... (חורה בראשי מנוחתי) per (מאה) Sal. Oliveyra (cf. N. 567). *Wf.* IIp. 1470: bis]

3051. *שפר התיקונים* *Optima Institutionum* etc. [ut ed. 1659] 8. *Ven.* 1674.

[A. נאלה, Stamp. Bragadina, per Christofolo Ambrosini, 2 column. linea divis. *Wf.* IIp. 1470.]

3052. *שער התיקונים* *Porta Institutionum*, sec. Isak Loria et Jesaja Hurwitz, accedunt 613 Praecepta 8. *Prag.* 1675.

[Ap. Fill. Jeh. Bak, per Jechiel Michel b. Berech exsul. Vindob. *Wf.* IIp. 1470, qui p. 1439 n. 714 sub tit. nostro de edd. *Ven.* loquitur, 613 Praecepta in sequentibus edd. rit. germ. recusa sunt.]

3053] *שפר התיקונים* *Optima Institutionum* etc. 8. *Ven.* 1682.

[A. והנה בו (יוסב), Stamp. Vendramina, per Jak. b. Isak Levi, edid. Jak. Aboab, corr. Dav. b. Sal. Altaras; ff. 46. Expl. impf. vidi Venetiis.]

3054. *סדר קריאת ותיקון ל"ש וה"ר* *Ordo lectionis et institutionis n. P. et H. R.*, Ed. IV. cum Appendice Editoris (המדפיס) Eliae b. Asriel 12. *Amst.* 1690

3054a. — charta caerulea.

[A. וה"ר, fer. I. 2. Menachem — 1. Elul, in aed. Mos. b. Abraham Abinu, *Wf.* IIp. 1470: bis et A. 1694 ap. eundem, forsitan ex confusione cum חיקון שבת. Appendix (f. 70-2) incipiens: Dicit Editor (אמר המדפיס), in edd. posterioribus nonnullis nomine Elia omissio vel mutato recusa!]

3055. *סדר קריאת ותיקון ל"ש וה"ר* *Ordo lectionis et institutio n. P. et H. R.*, accedit (f. 72) Sal. di Oliveyra: *Poëma* de 13 articulis fidei

12. *Amst.* 1691.

[A. חסד ואמת, approb. data A. 450, ap. Dav. Tartaz, jussu Abr. Kohen di Lara cantoris (נעים ומירור) (ישראל) *Amst.* *Wf.* IIp. 1470: A. 1693. Nostra ed. est *Mich.* 3165, *Mich.* 5238 corr. 1728.]

3056. *שפר התיקון ל"ש וה"ר* *Optima institutio n. P. et H. R.* 8. *Ven.* 1696.

[A. למושע, typogr. Vendramina, per Jakob b. Isak Levi et fil. Isak, sec. epigr. Mos. b. Daniel [מאחור] (Machoro), in fine „per operatorem, minimum typographorum (ע"י העוסק בחורה ה', עזרי המדפיס) Abraham b. Josua ס"ס [Sezze].]

3057. *שער התיקונים* *Porta institutionum*

12. *Djhr.* 1700.

[Ap. Sabbatai. *Wf.* IIIp. 1221 n. 714 ubi et ed. 1710, cf. IIp. 1470, ubi ed. 1704(?).]

3058. *סדר קריאת ותיקון ל"ש וה"ר* *Ordo lectionis et inst. n. P. et H. R.*, Sal. Oliveyra: *Carmen* [ut ed. 1691] 12. *Amst.* 1701.

[A. אהמך, ap. Ascher Anshel et Soc.]

3059. *סדר קריאת ותיקון לילי חג שבועות* *וה"ר* *Ordo lectionis et inst. pro noct. P. et H. R.* sec. ordinem Jes. Hurwitz in l. שלה cum intentionibus paucis Isak Loria, adjecto passu ex l. Sohar [et Appd. Editoris]

8. *F. a. O.* 1702.

[A. לסדר מכתב אלהים, in aed. Mich. Gottschalk, edid. Natan b. Pleibel Mos. ex מעוחר (Mesichod?), qui sibi Appd. ed. 1690 arrogat!; ff. 80. *Wf.* IIp. 1470.]

3060. *סדר קריאת ותיקון* *Ordo lectionis* etc. [ut ed. 1702] 12. *Amst.* 1703.

3060a. — charta magna alba.

[A. חנוכה, in aed. et typogr. Ascher Anshel et soc., jussu Sal. Proops. *Wf.* IIp. 1470=IVp. 1068 n. 769d!]

3061. *סדר קריאת ותיקון ל"ש וה"ר* *Ordo lectionis et instit. n. P. et H. R.* [ed. diversa]

8. *Amst.* 1705.

[A. תפלה לששה, ap. Mos. Mendez; ff. 55 cum approb. Rabb. Sal. di Oliveyra, cujus carmen deest.

INSTIT. NOCT.

PREC. COLL.

INSTIT. NOCT.

Wf. II p. 1470 bis, semel pp. 54.]

3062. שפר התיקונים *Optima institutionum*

S. Ven. 1706.

[A. נאוד קרש, Stamp. Bragadina, pro Isak b. Jak. b. Isak Levi, in fine: per Menachem b. Abron Polacco.]

3063. סדר קריאת ותיקון בלילי חג השבועות *Ordo lectionis et instit. noctibus fest. P. et H. R.* [ut ed. 1703] 8. Amst. 1708.

[Ap. Sal. Proops; ff. 68. Ed. habet Cat. ms. terque Wf. II p. 1379 n. 488 = p. 1470 n. 772 = IV p. 1068 n. 769d! Mich. 3163 corr. 1718.]

3064. תיקון ל"ש וה"ר *Institutio n. P. et H. R.*

S. F. a. M. 1708.

[A. חגן שבועות העשרה לך, in typogr. nova Leser Flörsheim [ap. Jo. Wust?] „lit. Amst.“; ff. 94.]

3065. שער התיקונים *Porta inst. [dub.]* 12. Dyhr. 1710. v. 1700 N. 3057.3066. סדר קריאת ותיקון בלילי חג שבועות *Ordo lectionis et instit. pro noct. fest. P. et H. R.* [uted. 1702] 8. F. a. O. 1713.

[A. והמכה, in aed. Mich. Gottschalk, sumpt. [operarum] Samuel Feischel b. Meschullam Levi, Isak b. Sal., Abieser Selig b. Sal., Zadok b. Abr., Meschullam Salman b. [Sam.] Feischel Levi. Wf. II p. 1470: „Fest.“]

3067. סדר קריאת ותיקון בלילי חג שבועות *Ordo lectionis et instit. noctibus fest. P. et H. R.* [et Appdx], adjecta est מעשה *Historia* (N. 3908) germ. [per Simon. b. Naftali Kohen?] 8. Amst. 1714.

3067a. — charta caerulea.

3067α. — mb.

[A. דעה, ap. Mos. Diaz et Simon Schammasch b. Naftali, per Simon etc. (v. approb., fer. IV. 9. Sivan). Appd. ex ed. 1690 exstat f. 79b, *Historia* f. 80b. Wf. II p. 1470]3068. תיקון ליל שבועות ודיל ה"ר *Institutio noctis P. et H. R.*, [continet tantum סדר הלמוד ord. studii] 4. Const. 1717.

[Ed. Chajjim Chassan b. Dax. Smyrnensis; ff. 12. Wf. III p. 1225 n. 767b: A. 1722 corr.]

3069. סדר קריאת ותיקון בלילי חג ש' וה"ר *Ordo lectionis et instit. pro noct. P. et H. R.* rit. hisp. cum *Carmine* Sal. Oliveyra 8. Amst. 1718.

[A. בעה, ap. Sal. Proops; ff. 76. Wf. IV p. 1069 n. 769d. Corr. Mich. 3163.]

3070. תיקון ל"ש וה"ר *Instit. n. P. et H. R.* [ff. 78. Wf. IV p. 1068 n. 767b] 12. Jesu., Isr. b. Abr. 1721.3071. תיקון ל"ש וה"ר *Institutio n. I. et H. R.* 8. F. a. M. 1725.

[A. פועלך וזהי משכרתך שלמה, Wf. IV p. 1068 n. 767 b.]

3072. סדר התיקון *Ordo institutionis eorum quae recitari solent nocte H. R. in Palaestina, Aegyptio etc.* 8. Amst. 1727.

[A. ויהללו, in aed. et typogr. Isak b. Sal. Rafael Jeh. Leon Templo, corr. juvenis Sal. Jeh. Leon Templo. Mich. 5235.]

3073. — et Haggada et Preces poenitentiales (N. 2894); in collectione: *Manus omnium in eo* per David di Lida q. v. (1727).3074. סדר קריאת ותיקון בלילי ח"ש וה"ר *Ordo lectionis et instit. noctibus fest. P. et H. R.*, c. expos. voc. diff. rit. hisp. 8. Amst. 1728.

[A. חסידה, ap. Sal. Proops. Wf. IV p. 1068 n. 769d. Corr. Mich. 5238.]

3075. תיקון ל"ש וה"ר *Institutio n. P. et H. R.* [ff. 188. Wf. IV p. 1068 n. 767b] 8. Fürth. 1728.3076. תיקון ליל שבועות *Institutio noctis Pentecostes*, ex Jes. Hurwitz, accedunt (f. 49b) *Hymni* duo Mos. Sacut, lectiones Soharicae et ordo 613 Praeceptorum sec. Mos. Maimonid. 8. Ven. 1730.

[A. חמים, Stamp. Bragadina, per praepositum Benjamin b. Ahron Polacco.]

3077. תיקון ל"ש וה"ר *Instit. n. P. et H. R.*, i. e. Index lectionum etc., occurrit in plurimis edd. l. היקן שבה N. 3098 sq. (1612-4 etc.) et hinc inde ad calcem Prec. quotid. A. 1642 N. 2136 etc.3078. — v. Partem VII. l. *Portae Zionis* per Natan b. Mos. Hannover (1662 etc.).

[Lectiones Soharicas v. inter Anon. N. 3486 et 3506; de Vers. hisp. v. Wf. III p. 1225 n. 769d, ubi et ed. Hamb. 1662 huc pertinere videtur.]

3079. מקץ רדומים *Expergeficiens dormientes.* Hymni etc. ante auroram diei Hoschana rabba recitandi auct. Chananja E. Rieti q. v. (1648).3080. סדר תיקון ליל שביעי של פסח *Ordo institutionis noctis septimae Paschalis*, Cantica, lectiones Talmudicae et Soharicae 8. Amst. 1725.

[A. הדעה, ap. Sal. Proops, jussu Jak. b. Abr. בשן (Bassan) et Abr. Mendez Lindo; ff. 30 et „dedicatoria“ lusit. Wf. IV p. 1069 n. 769d. Mich. 5236-7.]

INSTIT. SCHEMA.

PREC. COLL.

INSTIT. SCHEMA.

- 3081] סדר הלימוד *Ordo studii noctis u. s., quo usus est Jesaia Romanin et Carmen in eandem cum Comm., f.75. ejusdem: Castigatio regum* q. v. (1744).

12. INSTITUTIO LECTIONIS SCHEMA ET PRECES IN LECTO

(cf. supra p. 297.)

3082. תיקון קריית שמע שעל המטה ותי' *Institutio lectionis Schema in lecto* sec. Mos. Cordovero et Isak Loria per Jehuda b. Dav. Kohen Aschkenasi cum ejusque Comm., 8. *Prag.* 1615.

[Ap. Abr. Lemberger (לעמברגר). Approb. Efraim Lentschütz et Jesaia Hurwitz. — *Wf.* III p. 809, cf. II p. 1467. *Zz.* Z. G. 290 n. 163.]

3083. — Ed. II., accedit vox אריאל 242^{ies}, ejus lectio ante studium matutinum ad confirmandam memoriam recommendatur [*Wf.* I p. 891] 8. *Crac., Menach. Meisels. s. a.* [ca. 1639-56].
- 3084] — v. Preces quotid. A. 1648-9 N. 2147; 1680 N. 2183; et v. Natan b. Mose Hannover: *Portae Zionis* (1662 etc.).

3085. תיקון קריאת שמע *Institutio lectionis Schema secundum ordinem quem ordinavit Isak Loria, i. e. cum nominibus et numeris kabbalisticis super textum [quae dicuntur בונה, Intentiones]* 4. s. l. [*Prag.*] 1668.

[Ff. 12, prava impressio, in marg. super. tit. duo angeli et typi iidem ac in Plibus Prae. quotid. (N. 2169), unde recte locus inscriptus in expl. *Opp.* 1634 Q. 2 et Cat. ms. et *Wf.* II p. 1470 n. 773, ubi vero A 1664 corr. [typogr. videtur Jehuda b. Jakob Bak], in expl. *Opp.* 1634 Q. 1 locus Lublin et nomen Jecheskiel Kindeles (Pragensis).]

3086. — [Fragmentum ejusmodi editionis] 8. [*Amst. ca. fin. Saec. XVII. vel init. Saec. XVIII.?*]. [Ff. 2, incip. ה' אל משה לאמר קדש לי כל בכור, unde in Cat. ms. sub voce קדש, qui locum ed. sistit. *Opp.* 814 O. Cf. Prae. quotid. 1680 N. 2183.]

3087. מנהג ערב *Oblatio vespertina*, i. e. הקין ק"ש של Instit. lectionis Schema in lecto, disposita per celebrem societatem sanctam (הברא) R. Jeh. Chasid 12. s. l. [*Dyhr.?*] 1700. [A. משביע, Pericope Deut. X, 12; ff. 12. *Wf.* III p. 1225 n. 773b.]

- 3088] הנהגת הסידים ואנשי מעשה *Ritus piorum*

et virorum actionis [rectae], lectio Sch. et Confessiones [*Wf.* II p. 1374 n. 458] 24. *F. a. M.* 1700.

3089. של לילה *Ordo lectionis noctis* et היהודי גדול *Confessio magna* hebr. et germ. et סדר ברכה הלכנה *Ordo benedictionis lunae* 16. *F. a. M.* 1710.

[A. תירא משה לילה, ff. 12. Ad initium Hymnus alphab. incip. על חמאז נעורי, אשר בני נהי ויללה, על חמאז נעורי, כעוהה העגלה, ואיך אשר פני אל פני נורא עלילה, או לי כי הוצאתי זרע לבטלה, qui cum Vers. germ. ad initium Benedict. A. 1712 N. 2638.]

3090. תיקון קריאת שמע של לילה *Institutio lectionis Schema noctis* 8. *Sulzb.* 1712.

[Sumpt. Sam. b. Jeh. Bergel (בירגל) ex familia Mähler (מיליר) Reutling (רייטלינג) nunc Budae (Ofen).]

- 3090b. — [novo tantum A. tituli] 8. *Sulzb.* 1713.

3091. תיקוני קריאת שמע *Institutiones Lectionis Schema* 8. *Wilm.* 1718.

[A. תבא עלינו חיים, ap. Hirsch b. Chajjim.]

- 3091b. — 8. *Wilm.* 1723.

[A. רגנו אל החמאז אמרו בלבבכם, ap. Hirsch etc., ipse typoth. Tobia ut caetera ed. praeced.]

3092. תיקון ק"ש *Institutio lect. Schema* in lecto ad expiandam pollutionem per semen effusum sec. Mos. Sacut, in Selichot Anni intercal. A. 1719 et 1732 N. 2935-6.

3093. טייטש נכט קריאת שמע *Lectio Schema nocturna germ.* 8. *Prag.* 1719.

[Ap. Nep. Jeh. Bak; ff. 8. Initium: ברוך Gelobt bist du unser Gott, der du hast den Menschen etc. Versic. שמע hebr. punctatus. *Serap.* p. 45 n. 247.]

3094. נכט לייאן *(Nacht Leinen) Lectio nocturna, rhythmis germ. et הלנה Supplicatio rhythm. et היהודי Confessio*

8. s. l. e. a. [*Prag? paullo ante vel post 1700*]. [Ff. 8, lit. rabb. med. Inc.: אל אהר einiger starker, almächtiger Gott, Herr all der Welt. Suppl. inc.: „Ach Mensch wie tragst du solchen hohen Muth.“ *Serap.* p. 15 n. 216.]

3095. נכט לייאן „ein neu göttlich Lied *Nacht-Leien*“ werd es genennt, sec. melodiam Hymni במוציא יד בנהיה, per Benjamin Jakob b. Jekutieli Kofmann Levi [cujus nomen in fine]

8. s. l. e. a. [*Fürth 1691-1730?*]. [Ff. 2, praef. in tit. ipso: carmen 11 strophis, inc.: Ich befehl meine Seel in Gottes Hand. *Serap.* p. 15 n. 215.]

3096. — u. s. [lit. min., f. uno] 8. s. l. e. a. [*paullo ante vel post 1700*].

PREC. SABBAT.

PREC. COLL.

PREC. SABBAT.

3097. **אויכנד וענין** „ein schönen neuen göttlichen *Oheid-Segen* (*Benedictio nocturna*) hob ich den Drucker thun fürschieben ... wolt ihr nicht kaufen, so lasst es bleiben, ich bin keiner der da fexirt die Leut, gebt mir doch ein Paar Schilling und lasst mich ungeheut“, Hymnus alphabeticus per Ahron b. Jomtov Levi

12. *Amst.* 1676.

[Fin. Novil. Kislew 437 ap. [Uri] Phöbus b. Ahron Levi, quem *Wf.* III p. 921 n. 1823c auctorem facit, sed Acrostichon in introd. rhythm. legitur, ubi auctor in monasterio Corvejensi (שטיפט נורפייא) se captum fuisse, nunc *Amst.* degere dicit („bei den prager Lämplich un Bobelich findt ihr mich schon allerwegen“). Hymnus inc. „Also will ich nun anfangen, mit Beten zu Dir mein Herrgott mit Verlangen etc.“; ff. 4. *Serap.* p. 317 n. 9.]

13. PRECES SABBATICAE.

חיקוני שבת *INSTITUTIO SABBATI* (quod nuncupatur „Regina“), i. e. preces Sabbaticae inclusis aliquot *Cantibus* (ומירות) praeicipue eis, qui Acrostichon ferunt: Isak Loria (et Chajjim Isak), cujus praecepta ritualia seu Institutiones (חיקונים) inserta sunt [cf. Abraham Levi: *Instit. Sabb.*], atque lectionibus libri *Canticorum* et tract. Talmud. Sabbat.]

3098] **חיקוני שבת** *Institutiones Sabbati* Isak Loria, adjecta sunt: סדר מוצאי שבת *Ordo exitus Sabbati* et חיקון ליל שבועות והושענה רבה *Institutio noctis Pentecostes et Hoschuana Rabba* [Index et Constitutiones tantum], [cum Annot. suis] per Jehuda b. David Kohen Aschkenasi ex incolis urbis ברוק 4. *Crac.*

typogr. Isak b. Ahron, per Filios [1612-4].

[Ed. ignotam forsitan *PR.* nuper detexi in Biblioth. Caes. *Vindob.* XX E. 34, ubi possessor Simson b. David inscripsit fer. II. 29. Kisl. 375 (exceunte A. 1614); ff. 20 non pagin. Inscriptio paginarum שבת מלכחא. Editor in praef. (recusa in ed. sequ., ubi vero nomen plane omissum) librum fortuito se obtinuisse כי הקרה ואנה ה' לידי מנדולי עולם ... וענה כי הקרה (ה') מקרה סתור וקדוש ספר הנחמד ... atque consensu magnorum Cracoviae edidisse ait. In Notis suis insertis citat librum חיקון שבת (impress. A. 1599-1604) et *Instit. Sabb.* Abrah. Levi ad calc. 1. *Init. Sap.*

[ed. A. 1600 etc.]. In fine *Instit. noctis* etc., quam Editor pag. ult. adjecit, ad rit. Salon. secundum Mos. Cordovero provocat (מצאתי וכן קבלתי בשאלותי יע"א) וכן היו נוהגים שם נ"כ סדר של הרב מרדכי משרה (קורדוביור). *Instit. Isak Loria* exstant in limine.]

3099. **סדר חיקוני שבת** *Ordo instit. Sabb.* u. s. denuo impressus IV. vice 4. *Lubl.* 1622. [Ap. Zebi b. Abr. Kal. Jafe; ff. 24. Ed. non minus rara. *Wf.* II p. 1470 n. 774.]

3100. — sine punctis, cum praef. Editoris Jak. b. Josua Nehemia Saraval 4. *Ven.* 1640 seu 1645. [A. ה"ח, unde 1640 ap. *Sabb. Wf.* I p. 676. Commiss. Vendramina, in aed. Giov. Martinelli; ff. 26. Ed. rara.]

3101. **חיקוני שבת מלכחא** *Institutiones Sabbati reginae* cum Comm. (*Oblatio Jakobi*) etiam in *Mischnam tract. Sabb.* per Jakob b. Rafael Levi 4. *Prag.* [1641].

[Approbatio data mense Tischri בשקט (exceunte A. 1640), praefatio data A. ליושנה (1640-1). *Mich.* 5263-4 (expll. impf.): A. 1643 ex Cat. ms. (cf. *Zx.* Z. G. 301 n. 248). *Wf.* II p. 676: s. a. In medio opere A. 1636 (שמו הגדול) occurrit.]

3102] — cum Jak. b. Rafael Comm. etc. [fict.] 4. *Hervordiae* (!) 1652.

[Ita in *Buxtorfi* Bibl. Rabb. ed. 1708 ap. *Wf.* III p. 529 n. 1109, sed v. 1692 N. 3115.]

3103. — punct., accedunt Capp. aliquot ex Isak Aboab: *Candel. lum.* [et Constitutt. aliquot ex Isachar B. b. Petachja: *Est merces*] sine punctis 4. *Ven.* 1663.

[A. תהדרו, fin. 15. Elul, jussu Comm. Vendramina per opif. Domenico Vedelago (וירלנו), per Anon. Polonum, sumpt. Dav. Peppe (פיפי) b. Abr. ex Corfu et fratribus Sabbatai, Abischai et Chajjim; ff. 29.]

3104. — [juxta ed. praec.] 4. s. l. [*F. a. M.*?] 1663. [Fin. 17. Elul השלום בם חמ. Fragm. f. 21-29 (scil. כח bis) exstat *Opp.* 306 Q². *Wf.* II p. 1470: *F. a. M.*]

3105. — 24. obl. *Amst.* 1678. [In typogr. Uri Phöbus, ed. Abraham b. Isak Perls.]

3106. — et Capp. ex Isak Aboab etc. 4. *Ven.* 1678.

[Fin. fer. II. 25. Elul, Stamp. Bragadina, per Domenico Vedelago, edid. Abr. b. Sal. Silva (שיליה).]

3107] — [fict.?] 16. *F. a. M.* 1681. v. 1691 N. 3113.

3108] — cum Additt. (קב וקני) et *Instit. noct.* P. et H. R. [*Wf. ib.* cf. 1691 N. 3113]

16. *Amst.* 1684.

3109. — et *Instit. noct. Pent.* etc. et Menachem 30*

PREC. SABBAT.

PREC. COLL.

PREC. SABBAT.

- Zion: *Cantus pulcher* 4. *Prag.* 1685.
[A. בִּרְקֵן אֱלֹהִים אֲשֶׁר לֹא הָסִיר תַּפְלִיחִי (חֲסֵדוֹ), ap. Socc. in typogr. Mos. Kaz defuncti.]
3110. — cum Dav. de Lida Constitt. etc. (*Custodiens Sabbatum*) 4. *Amst.* 1687.
[A. תְּהִלָּתָהּ לִדְוֵד אֲרוֹמֵי אֱלֹהֵי הַמֶּלֶךְ, praef. data A. ה'ת"ט (1680) i. e. A. compositionis Comm., in typogr. Dav. Tartaz, edid. gener. Comittoris Jerucham b. Menachem ex Slonima. *Wf.* II. p. 1470.]
3111. — ordo instit. noct. Pentec. etc. et Pericope וישלח (Genes. XXXII, 3; cf. N. 2654) etc. 12. *Amst.* 1690.
[A. מַחֲיֵי, in aed. Mos. b. Abraham Abinu ז"ל.]
3112. — et Instit. noct. Pentec. etc., Compendium I. יְצִירָה sec. recensionem quam adhibuit Sal. Ailion (אֵילִיאֵן) Zafatensis 16. obl. *Amst.* 1691.
[A. אֶתֶן, in aed. Dav. Tartaz, jussu Abr. Kohen de Lara, Cantoris Amst. *Wf.* II, ib.]
3113. — et Instit. noct. Pentec. etc. 16. *F. a. M.* 1691.
[Edid. (!הביאו לדפוס ע"י) Leser Schuch. Typothetae Jos. b. Alexander Witzhausen et filius Simon ex ed. Amst., forsā 1684, recusī videntur. *Wf.* II p. 1470 A. 1681 habet.]
3114. — 4. *Prag.* 1691.
[A. אֶתֶן, sp. Fill. Jeh. Bak. *Wf.* II p. 1471.]
3115. — cum Jak. b. Rafael Comm. etc. [juxta ed. 1641] 4. *Dylr.* 1692.
[A. נָא אֶת, ap. Sabbatai. *Wf.* II, ib. Ex nostra exsculpta est ed. 1652 N. 3102 et v. Prec. quotid. *Fürth.* s. a. N. 2393.]
3116. — 4. *Prag.* 1692.
[Ap. Socc. in typogr. Mos. Kaz, corr. [Sam. Isachar] Bär Pertheffer. *Wf.* II p. 1471.]
3117. — et Instit. noct. Pentec. etc. 12. *Amst.* 1693.
[A. אֶתֶן אֱלִיהוּ, jussu Chajjim b. Jakob Drucker, edid. (!הביאו לבית הדפוס) Elia b. Asriel ex סאקליב in Polonia. *Wf.* II p. 1470 corr.]
3118. — 12. *Amst.* 1694.
v. infra s. a. N. 3144.
3119. — 12. *Ven.* 1695.
[A. הִנֵּה עֵקֶן, typ. Bragadina.]
3120. — cum Capp. ex Isak Aboab etc. 4. *Ven.* 1698.
[A. נָחַם et in fine נִחַם, ap. Vic. et Al. Braga-

- dini, per Jak. Chai b. Jos. Kohen, corr. Dav. b. Sal. Altaras. Expl. impf. vidi Venetiis.]
3121. — 12. *Brh.* 1701. 1704.
v. Preces quotid. N. 2235-6. 2252.
3122. — [*Wf.* II p. 1470] 4. *Amst.* 1702.
3123. — c. Menachem Zion *Carm.* [*Wf.* II p. 1471] 4. *Prag.*, *Socc.* in typ. Mos. Kaz. 1702.
2124. — et Instit. noct. Pentec. etc. 4. *Sulzb.* 1702.
[A. אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת, ap. Ahron b. Uri; lit. maj.]
3125. — et Instit. noct. Pentec. etc. 12. *F. a. M.* 1703.
[A. יוֹם הַשַּׁבָּת, ap. (!פֶּדֶרֶט של יהוהאנים) Jo. Wust.]
3126. — [Cat. ms.] 4. *Prag.* 1703.
3127. — 8. *Prag.* 1703.
- 3127a. — charta caerulea, et Meir Eisenstadt b. Chajjim *Carmen* in dedicat. voluminis Pentateuchi (f. 99b-102).
[Ap. Nep. Jeh. Bak, tripl. charact. *Wf.* III p. 591 carmen omittit.]
3128. — et Instit. noct. Pentec. etc., Compend. I. יְצִירָה et Mischna tract. Sabbath 16. *Amst.* 1705.
[In aed. et jussu Sal. Proops, corr. Eljakim b. Jakob.]
3129. — 12. *Prag. Nep. Jeh. Bak.* 1705.
[*Wf.* II p. 1471]
3130. — 16. *Ven.* 1705.
[A. ה' יִתֵּן, ap. Al. Bragadini, per typogr. Jakob Chai b. Josef Kohen; ff. 120, „lit. Amst.“ Expl. impf. vidi Venetiis.]
3131. — etc. [ut ed. 1705 N. 3128] 8. *Amst.* 1707.
[In aed. et jussu juv. Mos. Mendez. *Wf.* II p. 1470.]
3132. עֹרֶבֶת שַׁבָּת *Holocaustum Sabbati*, preces et rituale Sabb., Jozerot, Mischna Sabb. cum Comm. brevi [ex Jak. b. Rafael?], accedit tract. Talmud. Abot cum Comm. selecto et Appdice ex Jeh. Lerma Comm., per Seeb Wolf b. Sam. Jaroslaw 12. *Amst.* 1709 [1710?].
[A. 1709 habet Cat. ms. ut *Wf.* I p. 356 n. 567. A. 1710 „recus.“ ap. *Wf.* III p. 241. 1223. Cf. Samuel b. Josef.]
3133. הִיכֹן שַׁבָּת et Instit. noct. Pentec. etc. lit. Amst. [*Wf.* II p. 1470] 16. *F. a. M.*, Jos. Trier. 1709.
3134. — etc. [ut ed. 1703. 1707], accedunt Constitutiones etc. per Sal. London b. Mos. Rafael 8. *Amst.* 1711.

PREC. SABBAT.

PREC. COLL.

PREC. SABBAT.

3134a. — charta caerulea (post impress. tincta), sine tit.

[A. נת עמו, in typogr. Mos. Diaz et Sim. Schammasch. *Wf.* II p. 1470: *Londini!* III p. 591: „pp. 50“. Exstant in expl. primo post f. 48 ff. 125. 126, in altero ff. 77-126, ult. fors. desid.]

3135. — 8. *Prag.* 1713.

3135a. — mb.

[Ap. Nep. Jeh. Bak. *Wf.* II p. 1471.]

3136. — sec. ed. Sal. London

8. *F. a. M.* 1713.

[A. נת עמו בשלום, in typ. Ant. Heinscheit, typoth. Christ. Nicolai ex Darmstadt. In approb. data fer. V. 21. Tebet 473 de Sal. London ejusque ed. I. A. 1711 sermo est. *Wf.* II p. 1470 suppl.]

3137. — ed. auctior 4. *Wilm.* 1714.

[A. נת יום השבת, ap. Hirsch b. Chajjim, qui A. 1709, ut *Wf.* II p. 1471 neglecta lit ה ultima, nondum excudebat.]

3138. — ed. Salman London 12. *Han.* 1716.

[A. שבת יעמוד לו ולורעו, et in fine A. העו, approb. eadem ac ed. 1713 data V. 21. Tebet העו Calend. congruente cum anno utroque. Editor eodem A. librum עין ibidem edidit.]

3139] — [*Wf.* ib., III p. 591]

12. *Ofb.* 1716 seu 1717.

3140] — ed. auct. 12. *Ofb.* 1722.

[*Wf.* III p. 591. Vidi ed. recentiore sub tit. היקן שלמה ad editorem Sal. alludentem, ubi et Comm. in Mischnam etc., cujus ED. PR. fors. post A. 1732 excusa.]

3141] *עולת שבת Holocaustum Sabbati* etc. [v. 1709 N. 3132] 24. *Amst.* 1725.

[Ap. Sal. Proops; ff. 143+84. *Wf.* IV p. 817. 884 = p. 321.]

3142] *תל שבת Instit. Sabb.* [*Wf.* IV p. 884]

12. *F. a. M., Jo. Kölner* 1725.

3143] — c. Comm. [Jak. b. Rafael] in Mischnam [*Wf.* IV p. 1069 n. 777 b = p. 326]

12. *Sulzb.* 1727.

EDITIONES SINE ANNO AUT INCERTAE ET ANNEXAE.

3144. — cum Cantibus Sabb., Psalmis pro Sabb., et pro exitu Sabb. (ליל מוצאי שבת) 32. *Amst.* ap. typogr. Mos. b. Abr. Abinu s. a. [1694?].

[Exstant 3 expli. *Opp.* 270 D. 5. 6. 7., quae Cat. ms. diversis formis s. a., unum cum I. יצירה A. 1694 recenset, ex quo liber שבועות היקן (cf. p. 462) ap. *Wf.* II p. 1470 n. 772 exsculptus vid.]

3145. — ed. aucta ex libro של"ה [Jesaja Hurwitz]; accedit Precatio שמה ברך cum Comm. literali et kabbalistico per Chajjim Bochner

4. *Crac. sub Kasimir* [1650?].

[Expl. *Opp.* 1054 Q. in fine impf. Liber in tit., (porta cum globo in marg. super. ornata) „jam saepius impressus“ fertur, typi sunt majores, diversi in Appendice, cujus Commtr. in praefatiuncula precatationem sec. emendat. Is. Loria in I. Solah correxisset se dicit אמר המחבר ספר (ארתות חיים) איחא בוהר פר' ויקהל עמוד שטט שמיד אחר ויהי בנסוע... והתפלה היא מקובלת והובא מירושלים הוב"ב הנהגות הארי ע"פ אליהו הנביא ל"ל על הוהר והנהגות מחוכו הפלה זו... ע"פ לפי פשוטו חשק ב. (וודר הקבלה מן המחבר). In fine verbis.... A. 1650 vid. expressus. Ed. rarissima, ad quam fors. spectat *Sabb.* s. v. ומירוח n. 48, a *Wf.* II p. 1298 neglectus.]

3146] — [Cat. ms.] lit. Amst. 24. *F. a. M. s. a.*

3147] — acced. (fol. separato) Menachem Zion: *Carmen* lit. major. punct.

4. *Prag., sub Leopoldo s. a.* [1657-85].

[Prima vid. ejusmodi edd., cf. supra A. 1685 N. 3109.]

3148. — et Instit. noct. Pentec. etc., et Menachem Zion: *Carmen* etc. 4. *Prag.,*

Fill. Jeh. Bak, sub Leopoldo s. a. [1673-96].

3149] — una cum Prec. quotid. A. 1642 N. 2136, 1647 N. 2142 etc.; cum Dav. de Lida Comm. (*Custodiens Sabb.*) f. 24 Prec. quotid. A. 1727 N. 2365.

3150. — seu קבלת שבת (cf. N. 3162) hebr. et germ. adjectis Constitutionibus de Sabbato

8. [*Prag.*] s. a. [*Saec.* XVII].

[*Opp.* 659 O. Verba קבלת שבת paginis ipsis inscripta. Corr. *Serap.* p. 32 n. 251. Editor et Interpres fors. Isak Perls v. N. 3153.]

3151. — in fine Consecratio lunae (ff. 90)

16. *Wilm., Hirsch b. Chaj. s. a.* [1712-32].

3152] — in nonnullis edd. Prec. quotid. N. 2136 sq. (1642 etc.).

3153. *תיקון מוצאי שבת Institutio exitus Sabbati*, nondum antea expressa, scil. expositio kabbal. ritus hujus temporis partim ex scriptis Elasar Perls, adjectus in limine Hymnus (vetus) incip. איש אשר קנה לשם האל (de Elia Propheta), in fine *Supplicatio germ.* et epitaphium Elasar Perls ejus opera enumerans auctore filio Isak

4. *Amst.* 1655.

SUPPLIC. GERM.

PREC. COLL.

SUPPLIC. GERM.

tionem Sabbati auctore Simon b. Jochai [spur.], p. 45b ad calcem Jechiel Aschkenasi: *Templum Dei* q. v.

[Incipit מלכות בר יוחאי נמשכה אחריו.]

3168] *Vox gaudii*, Cantus in Sabb. etc. auctore Simcha Rapoport q. v. (1602).

14. SUPPLICATIONES GERMANICAE.

I. ORDO SUPPLICATIONUM.

סדר תחנונות *TECHINNOT* seu **ORDO SUPPLICATIONUM**, praecipue in usum foeminarum quotidianum compositarum vel ex hebr. versarum auct. Anonymo.

Recensio Cat. ms. *Serap.* p. 76 n. 303-30 variis scatet mendis, praecipue edd. enumerantur, quae, Prec. quotid. annexae, etiam seorsim occurrunt.]

3169. **תחנונות** 4. *Amst.* 1648.

[A. *הוא* ליצירה sine punct. diacrit. (unde A. 1652 et 1706 in Cat. Bod. III, 576a=177b, cf. *Serap.* p. 79 n. 330) sed A. *הוא* ליצירה i. e. 5408 creationis ex aliis libris constat. In tit.: „die תחנונות sein hübsch Bescheidenlich für fromme Weiber und Meidlich“, tit. verso praef., nunquam recusa, de necessitate talium supplicationum in usum foeminarum disserit; ff. 14, in fine typhotheta Josef b. Naftali ex Konskivola (קאנסקיבולא). Expl. unicum notum, forsitan *ED. PR.*, quam sequitur ed. 1650. Ed. 1649 cum Prec. quotid. auctorior est initio ubi supplicatio incip. מורה et quae eam praecedunt adjecta sunt.]

3170. — **סדר תחנונות** *Ordo supplicationum*, u. s. (omissa praef.) 4. *Amst.* 1650.

[A. *הושיעה את*, in aed. sociorum Jehuda b. Mardochai et Samuel b. Mos. Levi; ff. 12. In tit. Suppl. bis vel ter mendose impressae feruntur („derweil ich hob gesehn, dass die heilige תחנונות sein nun 2 oder 3 mal gedruckt woren [worden] mit viel טענה“ etc.), quae ad ed. 1649 spectare non videntur. *Wf. Hp.* 1451 n. 757. *Serap.* p. 79 u. 323 = n. 330. Cf. Prec. quotid. germ. N. 2417.]

3171. **תחנונות** 4. *Prag.* 1688.

[Ap. *Nepotes Mos. Kaz*; ff. 13, supplic. *אני מודה* in initio deest, *Opp.* 1522 Q³. *Serap.* p. 78 n. 322. Supplem. est forsitan Precum quotid. germ. N. 2419.]

3172] — 8. *Fürth.* 1693.

[*Wf. Hp.* 1451. *Serap.* p. 79 n. 330]

3173. — 8. s. l. [*F. a. M.*] 1708.

[A. *הוא* אל ה' בער, in fine ונשלם לפי ה' בער]

(1686) ex ed. priori, ut vid., recusum; edid. („gedruckt durch“) David b. Schemaja Saugers ex Prag; ff. 28. Annexa est ed. *Opp.* 603 Q² ad Prec. quotid., quas ad A. 1697 retulimus N. 2218.]

3174. 4. s. l. e. a. [*Prag. init. Saec. XVIII.*]

[*Opp.* 1522 Q³, ubi in tegumento tabella contributio- nis, quae dicitur ברדון (Pardon), A. 1710 Pragae impressa. Suppl. *Serap.* p. 78 N. 316. Forsan ad ed. Precum quotid. 1704. 1706. 1707 spectat, ubi Techin- not in tit.; cf. N. 3176.]

3175. — [Ed. minor]

4. s. l. e. a. [*Prag. init. Saec. XVIII.*]

[Locum suspicatur Cat. ms. (*Serap.* p. 78 n. 320. *Opp.* 1522 Q¹); ff. 6. Tit.: „Ihr lieben frommen Weiber, die תחנונות werden“ etc. Forsan etiam ed. haec ad Prec. quotid. spectat.]

3176] — ed. auct., sine vel cum tit. separato, cum vel sine Anno, una cum Prec. quotid. A. 1649 N. 2146; 1665-6 N. 2166; 1667-8 N. 2168; 1671-2 N. 2171; 1676 N. 2176; 1677 (in tit.) N. 2177; 1686-7 N. 2190; 1696 (cum *מנהג עני*) N. 2207b; 1696 N. 2213; 1698(?) N. 2220 (nota); 1701 N. 2238; 1704 N. 2250; 1704 (in tit.) N. 2256; 1705 N. 2258; 1705 (cum *מנהג עני*) N. 2261; 1706 (in tit.) N. 2268; 1707 N. 2273; 1707 (in tit.) N. 2274; 1710 cum (*מנהג עני*) N. 2290; 1710 (cum eod., in tit.) N. 2292; 1711 N. 2297 et 2298; 1712 (s. a.) N. 2307; 1713 (vel 1715) N. 2312b sq.; 1714 N. 2321 et 2326; 1718 N. 2342; 1720 N. 2348; 1723 N. 2355; 1730 N. 2369; 1732 [novae] N. 2372.

3177] Edd. incertae *varr. loc., incunte Saec. XVIII.*

[*Wf.* IV p. 1065, *Serap.* p. 79 n. 330, edd. recenset: a) *Jesnitz* 1720 [cf. Prec. quotid. N. 2347], b) *Fürth* 1724, c) 8. *Homburg* 1727 per Simson b. Salm. Hanau [cf. Elieser L. Sofer: *Responsio linguae* germ. 1724], d) תחנונות ובקשה 8. *Sitzb.* 1730 [cf. infra N. 3357 sq.], specialia ignorare permittit, unde hic collective enarravimus]

II. EDITIONES VARIAE.

(Collectiones majores et minores, et quae titulum ferunt specialem hebr. sec. ordinem alphab.)

3178] **תחנונות ובקשות** *Supplicationes et Petitiones*, una cum hebr. per Akiba Frankfurt et Elia Loanz q. v. (1599).

3179] **תחנונות** *Supplicationes* Doctorum Mischnicorum, una cum textu hebr., inter Prec. var. N. 3337. (1615).

3180. **תחנונות חדשות** *Supplicationes novae* in dies Hebmod. auctore Isak Loria, quas ex l. *Portae Zionis* Natan b. Mos. Hannover germ.

SUPPLIC. GERM.

PREC. COLL.

SUPPLIC. GERM.

translulerat foemina edideratque Isak b. Jeh. L. Jüdel's [Ed. repetita] 4. *Prag.* 1708.

[Ap. Nepotes Jeh. Bak; ff. 8. *Opp.* 1522 Q.² Corr. *Serap.* p. 77 n. 311. 312. Nomen Editoris primi (quem *Wf.* III p. 591-2. p. 603 n. 1229 d ad ed. tantum 1709 (N. sequ.) recenset, ubi plane omissus!) congruit cum nom. typogr. *Wilm.* 1670-90, ubi forsitan ED. PR. ignota excusa.]

3181] — 4. *Prag.* 1709.

[V. N. praec. — Supplicatio una ex collect. nostra exstat in fine Precationis Elasar b. Arach N. 3362 et cf. ed. 1732 N. 2372.]

3182. סדר תחנון *Ordo Supplicationum* auctore Matatja Sobotki b. Meir 4. *Prag.* 1718.

[Ap. Nepotes Jeh. Bak; numeris constat 38 exstatque praef. auctoris qui foeminas rectius germ. quam hebr. orare argumentat. *Opp.* 1516 Q.⁵ v. *Serap.* p. 78 n. 318. Ed. rara.]

3183] — u. s., s. t. פרגער תחנון *Supplicationes Pragenses* 4. *Brl.* 1725.

[Ap. Natan Neumark. Vidi olim Berolini, cf. *Serap.* p. 78 n. 318.]

3184. ליביכה תפלה אודר גרעפטיגה ארשצנייא פאר גוף און נשמה *Liebliche Tefilla* [Precatio] oder kräftige Artzenei vor Guf [corpus] un Neschama [anima], preces variae partim ex Prec. quotid. et Psalmis germ. versae, partim germ. compositae, praecipue in usum juventutis, per Ahron b. Samuel ex Hergershausen [lit. quadr. punct.]

8. s. l. e. a. [in *Germania* ca. 1709].

[Praecedit librum hunc singularem lingua puriore compositum praef. germ. prolixa (ff. 15-1) auctoris, data fer. I. Novil. Adar 469, ubi ex libris hebr. et germ. usus prec. germ. eruitur, eamque lit. germ. transscriptam dedit Stein in *Busch*: Jahrb. für Israeliten V. (1846) p. 177-92. In fine libri errores typogr. per distantiam suam a loco impressionis („weil ich weit von der Druck bin gewesen“) excusat, atque libros apud se prostare ait „Hergershausen (הערגרשויה) zwischen Dibirg und Babenhäusen, unter dem Freiherr von Kronschlag (גראף שלאק)“ Cat. ms. (*Serap.* p. 92 n. 339. *Opp.* 703 Q.²) locum (Hassiae) illum male scribit הערגרשויה unde locus impressionis: *Hergersmiese* (*Jüd. Typogr.* Ersch, Encykl. II. XXVIII p. 50. 92) effictus; cf. *Wf.* IV p. 106 S. — Expll. libri a Rabinis interdicti millia (?) ex synagoga Hergershausen et Obberrode circa A. 1820-30 defossa sunt sec. Stein l. l.]

3185. Israels Erbauungsstunden, ein Buch der häuslichen Andacht für die Bekenner des Judenthums. 1. Bd. 1. Lieferung [lit. germ.]

8. *Brl.* 1846.

[12 nominantur auctores notissimi ex Rabb. potissimum, qui ad edendum librum societatem iniverunt, de cujus progressu nihil compertum habemus.]

3186. Eine schöne neue תחנון *zusammengeklüben* [collecta] aus ספר שלח i. e. l. *Duae tabulae foederis* Jesaiae Hurwitz

8. *Zolk., Uri Phöbus.* s. a. [ca. 1692-4?].

[ff. 5. *Opp.* 723 Q.⁵. *Serap.* p. 78 n. 321. Supplic. prima pro foeminis praegnantibus, nonnullae ex Ord. Supplicationum N. 3169.]

3187. Eine schöne neue תחנון, sie kommt aus א"י [Palaeestina], in dies varios, edid. Sabbatai Bass typographus 8. *Dyhr.* s. a. [1689-1701].

[ff. 8. *Opp.* 723 Q.⁹. *Serap.* p. 77 n. 304.]

3188. תחנון *Supplicationes* variae, edid. Rachel bat Mardochai Sofer ex Pintschow

8. s. l. e. a.

[*Prag. exeunte Saec.* XVII. vel *ineunte Saec.* XVIII].

[ff. 4. *Opp.* 723 Q.¹. *Serap.* p. 79 n. 326. Initio exstat precatio Kaddisch germ., dein incipit: „רבון Herr all der Welt, eh ich anheb תפלה zu thun“.]

3189. — s. t. רפואת הנפש *Medela animae*

8. s. l. [*Prag.*] s. a.

3190. — 8. *F. a. M., Jo. Wust.* s. a. [1693-1707].

[Ed. utraque ff. 4. *Opp.* 723 Q.¹⁰, 896 Q.¹¹. Suppl. *Serap.* p. 45 n. 279. Ed. *Prag.* in Cat. ms. App. (*Serap.* p. 32 n. 256) sub voce קדיש (ab initio!) delenda.]

3191. Diese תחנון soll. ein itliche Frau sagen, die מעוברת [praegnans] ist... im 7. Monat bis etc., accedit *Supplicatio* in quemque diem [adscripta] Jeh. Chasid 8. s. l. e. a. [in *Germania,*

exeunte Saec. XVII. vel *ineunte Saec.* XVIII].

[ff. 4. *Opp.* 667 Q.⁹. *Serap.* p. 77 n. 305. — Cf. סגורה N. 3253 et infra N. 3198 A.]

3192. תחנון לנשים מעוברות *Supplicationes pro foeminis praegnantibus* 8. [*F. a. M.* 1713?].

[Exstant *Opp.* 386 Q.¹ ff. 4, annexae libro *Via recta in mandum futurum* Jechiel M. Epstein (q. v.), forsitan simul expressae. *Serap.* p. 329 n. 46.]

3193. תחנון *was man soll sagen von* ר"ח Elul etc., i. e. quae recitandae sunt inde a Novilunio Elul usque ad diem expiationis per Bella bat Baer R. Chiskijja's ex Fam. Hurwitz, uxorem Jos.

SUPPLIC. GERM.

PREC. COLL.

SUPPLIC. GERM.

Chassan exsulis Vindob.

S. s. l. e. a. [Prag. ca. 1705].

[Ff. 4, lit. min., in sine vas florum magnum. *Opp.* 7230⁴, forma 4. in Cat. ms. (*Serap.* p. 77 n. 307) corr. — Locus et tempus constat ex eo quod Bella eadem, quae sese auctricem („ich die Schreiberin“) habet, A.1705 Vers. Isak Akrisch: *Hist. regni etc.* edidit; ibique adjecta pulchra nova Supplicatio (טובה) .... (יה"ד) jam in ed. 1686 adest.]

3194. — u. s. (recitandae usque post diem expiationis et tribus festis) S. *Prag.* 1718.

[Ap. Nepotes Mos. Kaz; ff. 4, tit. tantum auctus. *Opp.* 567 Q¹⁵ B¹⁵ B¹⁵. *Serap.* p. 77 n. 306. *Wf.* III p. 1222 n. 757 b ראש חדש אלול male vertit: „das חדש Elul“.]

3195. — (tit. u. s.) S. *F. a. O.*

s. a. [Saec. XVII. vel ineunte XVIII.]. [Ff. 4. *Opp.* 8960 F. *Serap.* p. 79 n. 327, cf. göttlich ל"ר inter Anon. N. 3630.]

3195A. — recitandae a Novil. Elul et post („über“) Novennium etc. Ed. auctior 4. *Prag.* 1718.

[Ap. Nepotes Mos. Kaz; ff. 4. Addita sunt nonnulla (ידי רצון). Cat. ms. eandem ed. (*Opp.* 1516 Q⁶ B⁶) bis recensere videtur, scil. 4. s. l. e. a. (*Serap.* p. 77 n. 308) et 8. *Prag.* 1718 (*Serap.* p. 79 n. 325) mutato paullum titulo.]

3196. Eine neue תחנון von die Leut die da sein gestorben in der מנפה (peste), recitanda in coemeterio, auctore Matatja Sobotki 8. *Prag.* 1719.

[Sub Carolo (unde A.1709: *Serap.* p. 79 n. 328 certe error, pestis quoque videtur A.1713), ap. Nepotes Jeh. Bak; ff. 4. *Opp.* 5670. ¹⁵ C¹⁵ C¹⁵.]

3197] תחנון פון אני מאמין *Supplicatio precatio-*nis. „Credo“, forsan una cum Prec. quotid. N. 2332 (1715).

[Cf. פרקי שירה N. 3297.]

3198] — incip.: בידך, in dein Gewalt Gott יה"ד befehl ich mein רשע, ad calcem l. רשע q. v. inter Anon. N. 3588 (1719).

3198A] — Supplicationes variae insertae sunt libris varr. ut: Jehud a b. Israel: *Kleiner Brandspiegel* (1566 etc.), תקון טובאי שבת inter Prec. Sabb. N. 3153 (1655), supra N. 3193 nota (1686. 1705), Isak b. Elieser *Hortus* germ. f. 8. 15. 18 (1692), Prec. quotid. N. 2343 (1718); N. 2372 (1732) et vide בריכ ל"ר inter Anonyma N. 3430 et 3706-7.

3199. ברכת אברהם *Benedictio Abrahami*

8. *Dyhr.* 1692.

[A. בריח ל"ר, per Sabbatai Bass. Prae-

monitio rhythmica, dein Supplic. ipsa inc.: „Herr von alle Welt, ich komme mit gebuckten Kopf“ etc. *Serap.* p. 324 n. 30.]

3200. ירך יעקב *Femur Jakobi*, Supplicationes matutin. et vespert. 8. *Amst.* 1699.

[Ff. 4. Supplic. 4. in fer. II. et V.: יה' אלהי ישראל et אנה *Wf.* II p. 1451 n. 756a. *Serap.* p. 77 n. 303.]

3201. — s. t. Neue תחנון etc.

8. s. l. e. a. [in *Germania*, initio Saec. XVIII.].

[Ff. 4. *Opp.* 7230⁶ (*Serap.* p. 78 n. 319) compactum cum מנורה ed. *F. a. O.*]

3202] מנורה *Candelabrum* v. inter Prec. varr. hebr. N. 3253 sq.

3203. מנחה עני *Oblatio pauperis* ex omnibus Precibus hebr. selecta in usum foeminarum piarum per Meir R. Simon Waerters (*ED. PR.*?)

8. s. l. e. a. [*Prag.* ca. 1688].

[Ff. 8. *Opp.* 7070. tit. male corrigitor ap. Metz in לוח התיקונים. Nomen auctoris seu Edit. legitur in tit. („Meir etc. thut man ihn nennen, die Leut in ק"ק thun ihn wohl kennen“), locum habet Cat. ms. sub voce מנחה עני, omittit vero sub voce תזונה ut *Wf.* inter Anon. II p. 1356 n. 381 (*Serap.* p. 77 n. 309). Supplicationem continet alphabeticam, adjectamque aliam in dies jejunii, aliamque ex l. *Piorum* Jehudae Chasid. Typi hujus ed. majores.]

3204. — 8. s. l. e. a. [*Prag.* 1688-1730?].

[Ff. 4, sine tit. vel nomine auctoris, lit. min. *Opp.* 7150. *Serap.* ib., forsan ut N. sequ.]

3205] — ad calcem edd. varr. Supplicatio-num N. 3176 (1696 etc.).

3206] סדר נשים *Ordo Foeminarum*, i. e. Supplicationes pro foeminis parientibus et Specifica ex libris medicis 8. *F. a. O.* 1687.

[In fine, f. 4: לסדר וחזין את הילדים, i. e. Peric. Exod. I seu ante 27. Decembr. *Mich.* 3147. Cf. praeterea פרקי שירה N. 3297.]

3207] סם חיים, una cum textu hebr., v. תחנון inter Prec. varr. N. 3336 [1596].

3208] עיון תפלה germ. ex hebr. auctore Chajjim Raschwitz q. v.

3209. רחמי יוסף (*Misericordia* seu amor *Josef*), i. e. Compendium precatationum [auctore Josefo quodam?] 4. *Prag.* s. a. [Saec. XVIII?].

[Ff. 4. In praef.: Preces quotid. per [voluminosas] supplicationes tegumentum non ferre (die תפילות sind durch die תחנונות aus dem „Gebind“ gekommen), hanc vero ed. compendiosam, quae etiam Benedictionem cibi et קירוש contineat (cf. N. 2661), קורץ שומרים לבוקר (*Custodia matutina brevis*) nun-

SUPPLIC. GERM.

PREC. COLL.

SUPPLIC. GERM.

- cupari. *Opp.* 1132 Q². *Serap.* p. 45 n. 277.]
 3210. — S. s. l. e. a. [in *Germania*, *Saec.* XVIII.].
 [Ff. 4. Tit. floribus cinctus. *Opp.* 7180. locum
Dyhr. unde habeat *Metz* nescio, nec in Cat. ms.
 (*Serap.* ib.) nec ap. *Wf.* II p. 1429 n. 655 occurrit.]
 3211. — Ed. auctor 4. *Dyhr.* s. a. [*Saec.* XVIII.?).

- [Adjectae sunt prec. ארון עולם et יגדל germ.
Serap. ib.]
 3211A] אליעזר ר' הפלח *Precatio R. Elieser b.*
Arach seu *Supplic.* Elasar Kalir, ex hebr., v.
 Prec. varr. N. 3357 sq.
-

(v. supra p. 295.)

3212. **אגרת יצחק** *Epistola Isaki*, i. e. Ordo Confessionis in quemque diem, collectus ex Jesaia Hurwitz: *Duae tabulae foederis*, Jona Gerondi: *Lib. timoris et Templum Dei* [Jechiel Aschkenasi] per Isak b. Elia Levi Bresner etc.

8. Prag. 1695.

[In typogr. defuncti Mos. Kaz. Tit. grandiloquus. continet אשכנזי longum (cf. N. 3229 nota), sed non 3 ultra alphab.; ff. 8. Wf. II p. 554 n. 1162b.]

אור קרטן v. Moses Chagis.

3213. **אזהרות** (*Asharot*) *Admonitiones*, i. e. Carmen de 613 Praeceptis pro festo Pentecostes; v. Elia Adeni, Isak b. Reuben et Salomo Ibn Gabirol, et cf. Gerson Chefez: *Manus rhythmorum*, Jonatan Eybeschütz: 613 *praecepta* et Salomo Sasportas: *Sex portae*.

אידרא v. Partes libri Sohar N. 3484 sq.

3214. **אליה נביא** (ספר) (*Liber*) *Eliae Prophetae*

i. e. lectiones Biblicae recitandae in confirmandam memoriam [et] fortunam (זה טוב לזכרון), auctore Mos. b. Simon ex Amsterdam, ad calcem Prec. quotid. N. 2236 (1701).

3215. **אלה אלפין** i. e. Precatio 1000 vocibus litera Alef incipientibus constans; v. Abraham Bedarschi et Josef b. Schescht Ibn Latimi et Moses Sacut et cf. Josef b. Mardochai Troki.

3216. **אמרי נועם** *Verba jucunda*, i. e. Hymni et preces in omnes occasiones varr. auctorum [potissimum ex Israel Nagara, continet etiam Prec. pridie Novil. ex ed. Abraham b. Saadia (N. 2761), alia adscripta Elasar Kalir, Elieser b. Arach et Mos. Nachmanidi, Precatio Saadiae Gaon etc.] edid. Josef Schalom Ibn Schalom Galliago

8. Amst. 1628-30.

[A. חשף ה' unde A. 1623 sec. *Sabb.* ap. Wf. I p. 564 n. 972 et Cat. ms. ap. Mich. 303, sed erecto vix typographo impressum fertur; finit. fer. V. 2. Ab, quod sec. calendarium ad A. 1630 referendum. *Zd.* Cf. *Dks.*: Zur Kenntn. 154. Litbl. V. 440. VI. 146.]

אסחחה בניני v. Benjamin b. Jehuda Löb.

אקרטו et ארנין v. Meir b. Isak Cantor.

אשמורה הבוקר (סדר) v. Custod. matut. N. 3004 sq.

ב
בכושרה v. Efraim b. Josef Chelm.

3217. **בקשה חדשה ותפלה מעולה** *Precatio nova et petitio excelsa* [prosaica. Fragment. libri ignoti, ut videtur liturgici].

[Exstat f. 31-4 *Opp.* 4310. (compacta cum libro

שחור על לכן *F. a. M.* 1715) lit. maj. punct., inc. מלכנו נחה עמך כאב רחמן, sequit. *Precat.* Nechoniae b. Ha-kana incip. יה"ר מלפניך ה' אלהי שלא יארע דבר הקלה, quam Editor ex Isak Alfasi se describere ait, cum Benedictio in legem communis omnibus in Siddurim reperitur. Citat praeterea Jomtob L. Heller *Addit.* (בעל הוי"ט בראש חבורו), unde non ante *Saec.* XVII. medio expressum vid.]

3218. **בקשה ישר אל** [*fact.*] 4. s. l. [*Lubl.*] e. a. [*Mich.* 3232 Petitionem seorsim recenset, sed exstat in limine l. *Perfecti simul* per Israel b. Mose q. v.]

3219. **בקשה** *Petitio alphabetica* Anonymi, et alia auctore Isak Tarfan, una cum Prophiat Dunan: *Epistola* q. v.

בקשה iu calamitatem Poloniae Mosis Kohen (Metz) q. v.

בקשה (artificiosa) v. Simon Habillo.

— varr. v. Chajjim et Eljakim.

בקשה ה'הין v. David Vital.

בקשה המ'טין v. Jedaja Penini.

[Cf. N. 3215. 2587, Mos. b. Isak, et v. *Jüd. Lit.* p. 422.]

3220. **בקשורה** *Petitiones* varr. auctor.

4. *Constant.* s. a. [*Saec.* XVI.].

[Praeter auctores antiquos notos nominantur recentiores Abraham de Leon, cujus Petit. על מפלה רודאם (A. 1522?), Abraham Karo, medicus Mos. Tobi, inscribitur melodia (לחן) non hebraea. Cod. H. Lehren Amst. delineat *Dks.* Litbl. VI, 162. Cf. infra שירים N. 3328.]

3221. — *Petitiones* aliae ex Machsor hisp. potissimum collectae, in limine et ad calcem

ב-ד

PREC. VARR.

ה-ה

et v. Jehuda di Modena, Moses Alaschkar, et Jakob Zemach: *Dux et praecipiens*.

3222. ברית יצחק *Foedus Isaki*, Lectiones ex Bibliis, Midrasch et Sohar in noctem diei circumcisionis secundum ritum Turciae 8. *Amst.* 1729.

[A. חפדה, edid. juvenis Isak b. Mos. Lopez Pereira, sociis (כחברה) Isak Jehuda Leon Templo et juvene Daniel fil. medici Abr. Pereira. „Dedicatoria a o noble infante Ishac Jahacob Yesurun da Cunha“ data 11. Nisan. — Parum differt a דברי הבריה N.3224.]

v. Bechai b. Josef.

v. inter Supplic. germ. N.3199.

ר

3223. דבר בעתו *Verbum tempore suo*, Collectio Precum et Benedictionum in usum societatis vespillonum etc., scil. Hymni in circumcisionem, Benedictiones in nuptias, Ordo redimendi Primogeniti, Compend. libri לנפש צדי [v. N.3299] et סדר רחיצה המה *Ordo lavandi mortuum* auctore Hillel 16. *Liv.* 1650.

[A. כאחי, ap. Jedidja Gabbai. Continet nonnulla auct. Samuel Archerolti.]

v. Reuben Hoshke.

3224. דברי הבריה *Verba Foederis* Institutio [lectionum Biblicarum etc.] noctis diei circumcisionis 8. *Ven.* 1707.

[A. ונשא נס, Stamp. Bragadina, per Mos. Chai b. Jos. Venturin; ff. 96. Dav. b. Sal. Altaras (*Wf.* III p. 208 n. 54b, non „Altebat“ ut iterum id. p. 179 n. 476c) auctor non est; v. ברית יצחק N.3222]

v. Menachem Asaria Fano et infra משה דרך N.3225.

v. Jakob N. b. Jehuda.

v. Jehiel M. Epstein.

v. Zebi H. b. Jerachmiel.

3225. דרך משה *Via Mosis* i. e. Rituale in usum hominum singulorum hebr. et germ. et (f. 37) דברים שבקדושה Precatio loco precationis publicae Keduscha cum regulis germanicis, et (f. 48-64) משה דרך germanice, collegit Mos. b. Meir Kohen Archisyn. Gewitsch 24. *Amst.* 1699.

[אפר אהדבריה אשר תשמע אל מצותי אלהים (approb. fer. I. 15. Tammus) ap. socc. Ascher Aschel etc. *Wf.* III p. 770 n. 1592c. *Serap.* p. 329 n. 48.]

3226. דרכי ציון *Viae Zionis*, liber Germ. quadripartitus: 1. שער השמים Porta coeli, i. e. Itinerarium in terram sanctam; 2. שער ההפלה Porta precationum; 3. שער הלימוד Porta studii; 4. שער

Porta memoriae scil. mortuorum secundum usum Hierosol. per Mos. b. Israel Naftali Hirsch Porjes (פוריס) seu Mos. Praeger ex Hierosol. cum fig. 4. s. l. [*Amst.* seu *Prag.*?] 1650.

[A. במשפט תפדה [שבניה בצדקה], fin. fer. VI. 1. Adar II. A. אשקט. ff. 9. Tit. verso figura Zion, montis Garisim etc. et Hierosol. ligno incisa. Libelli rari locum *Amst.* sistant Bibliogr. ut *Sabb.* ap. *Wf.* II p. 1284 n. 141 (sed v. III p. 764 n. 1581b) et Cat. ms., Zz. Benj. p. 284. *Serap.* p. 329 n. 47; Anon. vero Litbl. XII, 87 ex typis et charta locum *Prag.*, ubi tamen eodem tempore per pauca impressa et quae A. 1650 ap. Zz. Z. G. 301 ad A. 1646 et 1650 notata ad *Amst.* spectare videntur; cf. N. 489, 492, 504.]

ה

v. Moses b. Isak Bisenz.

v. Josef b. Mardochai Troki.

v. Jomtov Valvason.

3227. הטבת חלום *Melioratio somnii*, i. e. Precatio in somnia funesta sec. Is. Loria, una cum פחרון q. v. inter Anon. N. 4024-5 (1690 et cum Vers. germ. 1695), et v. Jechiel M. b. Abraham Berech: *Memoria Zionis*.

[Annexum precationi in lecto jam exstat in Machsor rom. A. 1486 (cf. supra p. 298) in varr. edd. Machsor germ. ut A. 1599-1600 N. 2467., in Prec. quotid. edd. maj. ut 1508 N. 2063; 1587 N. 2096; 1681-2 N. 2184, ubi Isak Loria adscribitur, in plurimis edd. Benedictionum majoribus, ut ed. 1674-5 N. 2616 etc.]

v. supra p. 298.

v. Instit. lect. Schema N. 3088.

v. N. 3225A. nota.

3228. תיקון הוצאה *Solutio votorum* et תיקון נדרים Correctio fusionis seminis per confessionem [ex Natan b. Mos. Hannover: *Portae Zionis* Cap. VII. [potissimum et קיצור דקדוק] *Compendium Grammaticae* seu regulae breves per Mardochai b. Israel etc.

4. s. l. e. a. [*Prag.* ca. 1688].

[*Opp.* 521 Q.; ff. 6. Corr. *Wf.* III p. 720 n. 1491b. — Recusa sunt quae hic addita sunt in Natan b. Mos. etc. ed. 1705.]

3228A. — תיקון מלקות (v. N. 3248)

8. *Wilm.*, *Hirsch b. Chajjim.* s. a. [1712-34].

[Exstat praeterea, passim inscriptione סדר הפרה נדרים, ad calcem Elasar Worms: *Docebit peccatores* (1691 etc.), etiam ad calcem Jes. Romanin: *Interpres probus* (1730), in edd. maj. Benedictionum (p. 401), Machsor germ. et pol., ut A. 1710

ה-ו

PREC. VARR.

1

N.2520, et in plurimis recentioribus ante diem expiationis, et in aliis Ritualibus e. g. N.2589; ex recensione Mos. Sakut ad calcem Prec. poenit. in Ann. intercal. N.2931 sq. (1697 etc.). Wf. III p. 1185 n. 165b ed. nullam recenset.]

3229] וידוי *Confessio* (peccatorum) seu גדול *Confessio magna* (v. Prec. poenit. N.2829 sq., Custod. matut. N.3000 sq., Prec. quotid. A.1611. N.2117; 1708 N.2276).

[Nomine Confessionis exstant Hymni singuli diversissimi, quos hic enumerare nostrum non est (ipse finis l. *Corona legis* Sal. I. Gabirol confessionis nomine insertus Custod. matut. N.3005 et 3022). Inter confessiones in specie, i. e. enumerationes peccatorum notissimae sunt illae, quae variis secundum ritum auctoribus antiquioribus insertae sunt precationi Schemona-esre in diem expiationis (v. *Dks.*: Zur Kenntniss p. 100. 152. *Landshut* Comm. in Prec. quotid. p. 494 et *Add.* nostra ad *Uri* 261), cf. N. sequ. et Prec. quotid. 1508 N. 2062. Inter recentiores enumeraturi sumus Confessiones vel libris liturgicis additas vel operibus variis insertas. Partem sistunt praecipuam registra quasi duo peccatorum alphabetica, quorum alterum incipiens על חטאי simplex antiquius (cf. Gg. Ztsch. V. 403 nota), duplex vero Isak Loria adscribitur in Custod. matut. 1647 N.3006 (et cf. Gerson Kitzingen); alterum incip. אשכנו nullis et variis insertionibus alphabetice auctum (germ. „אשכנו“ i. e. אשכנו longum) jam Confess. Nissim Gaon adscriptae inseritur in Machsor rom. in prec. matut. dei expiat., maximum exhibet Abraham Hurwitz etc. N.3231.]

3230] וידוי למנחה יום הכיפורים *Confessio in precatorem postmeridianam diei expiationis* secundum ritum Italorum rhythm. ital. per Jochanan J. Alatrino et inde hebr. per Natan J. b. Elieser q. v.

[Inc. textus hebr. in Machsor ipso: במה אקדם ד' קרבן חמיר *Oblatio jugis* vel קרבן העניה *Oblatio jejunii*, adjectus l. *Timoris* Jona Gerardi (1606.1627.1688.1705) q. v.]

ידוי *Confessio* (peccatorum) v. Isak Aboab, Isak Loria, Jakob Segre, Josef Fiametta, Nissim Gaon, Salomo Oliveyra.

— v. Gerson Kitzingen: *Ordo oblationis laudis* et Natan b. Mos. Hannover: *Portae Zionis* (Cap. V.).

— v. Ahron Berachja: *Vatum Sabbot* et ejus compendium et (confessio alia) in compendio altero.

— v. Jehuda A. M. Altschüler: *Et deprecatus fuit Moses*.

3231] וידוי גדול *Confessio magna*, v. Abraham Hurwitz: *Foedus Abrahami*, ex quo partim in Jesaia Hurwitz: *Duae tabulae foederis* et Moses b. Isak Brzesc: *Exponens peccata*.

3232. וידוי (ספר) *Confessiones*, seu גדול *Confessio magna* [scil. ut Mos. b. Isak cum Precactione finali] 12. *Zoth.* [1695].

[Ff. 9, cum tit. maxime ornato, ad calcem Psalm. N. 680.]

3233] וידוי גדול משל"ה *Confessio magna* ex libro *Duae tab. foed.* Jesaiae Hurwitz et וידוי בקצרה *Confessio brevis* quam instituit Jos. Archisyn. Schidlow, ad calcem lib. אהרית הקורש, q. v. inter Anon. N.3402 [1680-1720].

3234] — et 72 Versiculi, *Confessio brevis* [alia] et Preces variae, ad calcem Sabbatai Hurwitz: *Testamentum* [1680-1700].

[Conf. brevis incipit quoque: מודה אני, sed sine אשכנו longum, אנה בכוח tantum [Nechonjae b. Ha-kan] etc. ex Jesaia Hurwitz.]

3234A. סדר וידוי הגדול *Ordo confessionis magnae* ex Jesaia Hurwitz: *Duae tab. foederis* et Preces variae [Fragm. lib. ignoti].

[Inc. וידוי ביקור הוליס דאורייתא verbatim ex Jesaia, et אנה בכוח ff. 8, plagula 2 ב signata non pertinet ad Jechiel M. b. Abraham *Memoria Zionis*, quocum compacta est *Opp.* 702 O.]

3235] וידוי גדול *Confessio magna* hebr. et germ., ad calcem Instit. lect. N.3089 (1710).

3236] וידוי גדולה *Confessio magna* [ex Mos. b. Isak Brzesc: *Exponens peccata*] germ. f. 21 lib. פתרון חלוטות q. v. inter Anon. N.4025 (1695).

[Wf. II p. 1291 n. 167 sub tit. וידוי, forsam cum N.3232 confuso.]

3237] — vid. המאים ברוך, N.3212, אנה נ.3245, הפלה לעני, N.3255, מנחה, N.3343.

3238] וידוי שביב מרע *Confessio aegroti* seu *moribundi* v. שפר דקדוקה, N.3299, שרי לנפש, N.3333, in edd. multis Benedictionum (v. p. 401) in edd. aliquot Precum quotid. et fest. (cf. N.2467) et cf. מסירה מודעה, N.3257.

3239. וידוי קרוב למלכות *Confessio ante flagellationem* desiderio societatis custodientium mane composuit Baruch [Ubn Baruch]

S. s. l. e. a. [Ven. ca. 1600].

[*Opp.* 849 O., tit. non exstare vid. Introduct. אלהי נק. שרשך, dein Glossa precat. והוא רחום strophis quadrilincis et epilogus brevis.]

1-1

PREC. VARR.

1-1

- 3240] — in limine Precum poenitentialium
N.2842 (1600).
ויהל משה v. Jehuda A. M. Altschüler.

י
v. Saul b. David: *Initiatio Templi*.
3241. זבח תודה. *Sacrificium laudis*, continet Pre-
cationem magnam alphab. rhyth., *Supplica-*
tionem Sal. Loria, quam ex Siddur parvo seu
Comm. in Preces descripserat filius Wolf A.
5392, *Tredecim Prostrationes* Abigdor Kara et
Supplicatio R. Ismael [b. Elischa], edidit Elasar
Perls 8. Prag. 1615.

[A. ולא ישכח לפיך ליצירה. inc. fer. VI. 4. Elul, ap.
Abr. Lemberger. *Wf.* Ip. 170 n. 266; corr. זכרי
Cat. ms. ap. *Zz.* Z. G. 290 n. 160.]

3242. זכרי שלמים. *Sacrificia eucharistica*, i. e.
Mos. Cordovero Comm. in preces, Kedu-
scha, Kriat Schema et Tekiot Novennii et diei
expiationis et *Ord. cultus* kabbalist. ex Machsor
hisp. [ed. 1584 N. 2095] correctior et *Ordo flagel-*
lationis secundum ritum piorum Palaestinae cura
Eliae Aschkenasi b. Elieser, adjecti sunt in
limine et ad calcem Hymni diversi potissimum
ex Machsor hisp. collecti, auctoribus Sal.
Ibn Gabirol, Schemtob b. Arduil (Confessio)
Schemaja, Jeh. Levi, Mos. Ibn Esra, [Eljakim?],
Abraham Ibn Esra, Mos. Maimonides, Jeh. b.
Samuel [Ibn Abbas], et ex recentioribus: Isak
Loria, Mos. Alscheich, Elieser Aschkenasi et
Israel [Nagara], edidit impensis suis Josef b.
Jehuda Zarfati ex Zafat etc. 4. Lubl. 1613.

[A. זכריים. בן, ap. Zebi b. Kal. Jafe. Duo hujus
libri rarissimi expll. *Opp.* 1490 Q. et 780 Q. (!) non om-
nino perfecta. Posterior post tit. ff. 2 exhibet praef.
Editoris ubi 4 Hymni, alique promissi, et post f. 42,
ubi typhetha Jeh. L. b. Jakob ex Prostitz (unde *Wf.*
III p. 808: ff. 42 ex expl. altero), annexa ff. 4, quorum
initio Editor Confessionem, Petitiones et Supplicationes
se adjecturum ait, finis desid., unde et Ordo flagel-
lationis, quem habet *Sabb.*]

וולות v. inter Jozerot N. 2798-9.

זכרון ציון v. Jechiel M. b. Abraham Berech.
זמירות *Cantus Sabbatici*, v. sub Prec. Sabb.
N. 3155 sq. et v. Benedd. p. 401.

זמירות וזושבנות v. Akiba Frankfurt et Moses
Loanz

זמירות וקטרת v. Josef b. Samuel exsul Ofen.
זמירות ישראל v. Israel Nagara.

זמירות כחוקן הנפש v. Nathan b. Mos. Hannover.

זמר *Cantus* v. inter Preces Sabb. N. 3161.

~~MS~~ [Quae inter N. sequentes desiderantur v. sub שיר
vel inter Anon. sub ליד, N. 3625 sq.]

זמר וזמר in Coenam v. Jehuda L. b.
Moses Selichower.

זמר לחנוכה *Carmen in festum Encaeniurum* et
זמר in festum Purim germ. v. Noach A. A. S.
b. Chiskijja.

זמר לנחמה ספר חוריה *Cantus in dedicationem vo-*
tuminis legis v. Jehuda b. Chanoch, Joël b.
Elieser, Meir Eisenstadt, Moses b. Naftali
Kohen, Naftali Kohen b. Isak, Seeb W. b.
Baruch, et Jakob b. Naftali Gnesen: *Here-*
ditas Jakobi.

3243. זמר לסעודה פורים. *Cantus*
in coenam festi Purim ling. Ital. incip.: „diamo
gloria al creator, canto e laude e onor,“ se-
cundum melodiam (לחן) hymni: אפתח נא שפתי
ואענה ברון, excusum (נרדס ליהודי) discipulis gra-
tis Josef et Naftali fill. Israel Konian
S. s. l. e. a. [*Mant.* vel *Ven. init. Sacc.* XVIII.].
[*Opp.* 8100.; ff. 4. Corr. *Wf.* III p. 406 n. 914b (ex
quo *Carmoly*, hist. des med. p. 243!). *Zz.* Z. G. 259.
Cat. ms. locum sistit *Ven.*, cf. שיר N. 3324.]

זמר נאה לפורים v. Moses Melammed. b. Baer
Schak et v. Elieser b. Jehuda Löb, et Seeb
b. Jehuda: *Vitis solitaria*.

זמר נאה *Cantus pulcher* in festum Simchat Tora,
v. Menachem M. Krochmal.

ח

3243A. חולקרייש *Cholkreisich*, i. e. ad Proclama-
tionem nominis profani (חיל-Gekreisch) preca-
tio pro infantibus, excusa ad initium vel finem
edd. nonnullarum Pentateuchi. praecipue ed.
F. a. M. et Amstd. v. Biblia N. 534 sq. (1662 etc.)
et Prec. quotid. N. 2171 (A. 1671-2), cf. N. 2168
(1667-8).

[De tit. et ritu v. *Zz.* 6. V. 439 nota f; *Brück*:
Pharis. Volkssitten p. 27. Litbl. V. 7.]

חיי עולם הבא v. Nathan b. Meir Krumenau.

חיים (ה) v. Simon Frankfurt b. Israel.

י

3244. יהודה יעלה. *Jehuda adscendet*, i. e. Tar-
gum Exod. X. 4 sq. punctatum, Precationes non-
nullae (יהי רצון), Supplicationes pro foeminis
gravidis cum instructione germ., Supplicatio
נא רפא נא etc. [ed. Jehuda Bresticzki]

8. [*Crac. Sacc.* XVII. ?].

ב-י

PREC. VARR.

ב

[Opp. 703 O. praecedit Natan b. Meir Krumenau: *Vita mundi Crac.* 1643, ex nostro vero ff. 8 tantum (et MS. nonnulla) sine tit. sed inscripta יהודה וזה הרגום של כל המן בכל היום דוקא, incip. יעלה. Targum illud sec. Kabbalistas recentiores sine accentibus sed cum vocalibus legendum dicit, Natan contra sine vocalibus praescribit atque exhibet. Auctorem et locum impr. jam. habet *Sabb.*, sed Aunus ap. Natan omissus et huc translatus in Cat. ms., unde *Wf. Ip.* 420 n. 101* A. 1642 pro 1643. *Metz* opus prius et auctorem posterioris omittit!]

- 3245] *Yורה חטאים בדרך* *Docebit peccatores viam*, Precatio, Elegia, Susceptio jejunii, Ordo immersionis etc. et Confessio ex Jesaia Hurwitz: *Duae tab. foed.*, f. 38 ad calcem Elia di Vidas: *Exitus vitae* q. v. (1650).

[Enunciatur particula haec in fine libri ipsius verbis: להביא לרפום ליקושי שושן מן המ' של"ה.. מנהג טוב וישר הראות חטאים בדרך]

v. inter Supplic. germ. N. 3200.
v. Mose Kohen Corfu.

ב

v. Mose b. Ahron Bisenz.
v. Josef J. Carmi.

- 3246] *כתובה לחן השבעות* *Libellum matrimonii in festum Pentecostes* scil. inter deum et Israel (parodia) auctore ut vid. Israel, v. Isak b. Reuben: *Admonitiones* (1721).
— in Machsor hisp. N. 2378b (1840).
v. David Ibn Abi Simra et Salomo Ibn Gabirol.

ל

v. inter Benedd. N. 2653.

- 3247] *ליקושי צבי* *Collectanea Zebi*, i. e. Preces collectae per Zebi (Hirsch) b. Chajjim typogr. Wilmersd., ed. auctor, acced. *Institutio vigiliae* ex lib. *Portae Zionis* [Natan b. Mos. Hannover], Jona Gerondi: *Epistola poenitentiae* et *Fundamentum poenitentiae*, Ordo cultus diei expiationis ex Ascher b. Jechiel etc. 16. *Sulzb.* 1797.

[A. יהיה משנה על אשר, ap. Sākel b. Ahron Madfis, cf. *Zz. Z. G.* 268. Ed. Pr.: *Wilm.* 1738.]

v. inter Prec. fest. N. 2589.

ב

v. Benedd. N. 2598 sq.
v. Meir b. Eljakim.
v. Pinchas Mouselice.

v. מנורה N. 3249.

v. Meir b. Samuel Schebrin.

v. Jehuda Levi b. Samuel.

- 3248] *סדר מלקות* (*Ordo Flagellationis*, i. e. Preces ad eam spectantes 8. *Crac.* 1668.

[Ed. habet Cat. ms. App. sed sine dubio spectat ad Jakob b. Abraham: *Responsio linguae*, cf. Elieser L. Sofer: *Resp. ling.* § 46 vel 36. Exstat *Institutio* (תיקון) *Flagellationis* in edd. multis Benedd. majoribus, et una cum התרה נררים, v. N. 3228, v. Natan b. Mos. Hannover: *Portae Zionis* Cap. 7 et Machsor hisp. vel generalim in edd. precum pridie diei expiationis; cf. ובהי שלמים N. 3242; ex ritu Maurit. et Palaest. in lib. Anon. יפה נוק, N. 3559 (ca. 1564-76), ritu Cracoviens. N. 2589; Confessionem v. N. 3239. De ritu ipso v. *Brück*, Pharis. *Volkssitten* p. 135.]

- 3248A] — secundum Malkiel Aschkenasi, f. 298 *Prec. quotid.* N. 2335 (1717).

- 3249] *צורת המנורה* *Candelabrum*, seu *צורת המנורה* *Psalmus* *Figura Candelabri*, seu *מזמור המנורה* *Figura Candelabri*, i. e. figura Candelabri templi ex Psalmo LXVII descripta vel cum Psalmo illo exstat in libris variis praecipue Biblicis et liturgicis.

[Figura jam exstat in Isak Kohen b. Jos. *Comm. in Ruth* 1551, et v. *Preces quotid.* A. 1635 N. 2133A etc. (praecipue edd. F. a. M. et Amst.), Machsor A. 1665 N. 2480, Pentat. 1684 N. 616, Maamadot 1687 N. 2816, Jakob Zemach: *Dux et praecipiens* (1712), et cf. Mos. Nachmanidis *Epistolam* 1652. Origo ducitur a Jeh. Chasid l. *Piorum* (v. *Prec. quot. rit. hisp.* 1840 N. 2378). Expositionem *Bart.* IV p. 328 tantum citat sine ulla ed. *Wf. Ip.* 1414 n. 617, cf. *Ip.* 1356 n. 378. 379. *III p.* 1203 ubi confusio.]

- 3249A] *מנורה זהב טהור* *Candelabrum auri puri*, i. e. Candelabrum cum expositione Psalmi per Salomo Loria q. v. (1581 etc.).

- 3250] *מנורה* *Candelabrum* cum Psalmo, accedit המלאך הנואל [potius precatio nocturna tantum], Jak. Tam *Precatio*, quam exaraverat [Naftali] Hirz Treves 8. *Prag.* 1696.

[Ap. Fill. Jeh. Bak; ff. 4. In tit. hoc ad initium (!) adjectum esse fertur, ut ingredienti Synagogam statim obivum sit, quae verba ex edd. *Precum quotid.* petita. De duobus a se compositis hujus modi *Menorot* (שני המנורות שהברתי) loquitur Meir b. Eljakim in l. *Illuminans Deus* q. v.]

3251. — 8. *F. a. O.* 1706.

[Cat. ms. (*Serap.* p. 377 n. 150) errore: 1709.]

ד

PREC. VARR.

ם—ס

3252. — S. Prag. 1709.

[Ap. Nepotes Jeh. Bak, cf. ed. germ. N.3256.]

3253. — hebr. inserta Vers. germ. [sec. edd. auct., ubi accedit e. g. Supplicatio pro foem. gravidis] 8. F. a. O. s. a. [initio Saec. XVIII.].

[In tit. Hebraica desiderio foeminarum piarum adjecta dicuntur; ff. 8, lit. min.]

3254. — Germ. tantum.

8. s. l. e. a. [Prag. Saec. XVII.].

[Etiam Psalmus lit. rabb. Init. Supplicationis: אני Ich um willen deine Geretigkeit (sic) soll ich etc.; ff. 3. Cat. ms. App. (Serap. ib.) ed. Prag. s. a. et s. l. e. a. ad eundem Cod. Opp. 715 O., ubi vero praeter nostram duae edd. hebr. tantum, scil. N.3250 et 3251.]

3255. — accedit. מוסר מורע חנה Confessio seu Confessionis religiosae Supplicatio (inc. „Ich bitt dich Gott ich hob gesündigt“), Supplicatio (inc. Gott Allmächtiger, dir überantwort ich“) et Supplicatio ante precationem Keduscha, quam adjecit David b. Schemaja Saugers Pragensis 8. s. l. [F. a. M.] sub Imper. Rom., Leopoldo 1700.

[A. את המורה לאורו; ff. 4, lit. min. puichris. Cat. ms. (Serap. ib.) male: Prag. Wf. IIIp. 178n. 492c sine loco, Editoris nomen (ib. n. 525) depravatam.]

3256. — u. s. excepta Suppl. ultima

8. Prag. 1709.

[Ap. Nepotes Jeh. Bak. Serap. ib., cf. N. 3252.]

מנחה עני v. inter Supplic. germ. N. 3203.

מנחה ערב v. Institut. lect. Schema N. 3087.

3257] מסירת מורעה Traditio professionis seu Professio religiosa praecipue ab aegrotis, moribundis etc. pronuncianda, exstat in varr. libris liturgicis ut Selichot societatis etc. A. 1697 N. 2937, אפלה חולים N. 3362 (1701), Selichot Anni intercal. A. 1708 N. 2932, Prec. pr. Novil. A. 1711 N. 2777 et Supplic. germ. in מורה A. 1700 N. 3255.

[Ejusdem nuncupationis alia jungitur Ordini Solutionis voti N. 3228 sq.]

מערב יבוק v. Ahron Berachja.

מען השואלים v. Mose Rieti.

מענה לשון v. Jakob b. Abraham, et Elieser L. Sofer.

3258. מענה רך Dictio mollis, precatio (secundum Theophaniam kabbal.) inc.: הללויה הללו את ה' 8. s. l. e. a.

[Crac. seu Prag. Saec. XVII. forsan ineunte].

[Sabb. ap. Wf. IIp. 1360n. 394 locum sistit Prag, libro ipsi Opp. 4980. (ubi מענה לשון Prag. 1615 compactum) adscriptum: „videtur Crac.“; ff. 24.]

מעריבים, מעריבים, v. supra p. 299.

פיטוס הקטורה v. מעשה הקטורה N. 3275.

מפרש חטאים v. Mose b. Isak Brzesc.

3259. מציל נפשות Liberans animas, Preces variae quibus adjecta: Mos. Nachmanidis Precatio in mare, 72 Versiculi et Prec. itineris, Eljakim Petitio temp. pestilentiae (f. 25) et Conditura suffitus, Elasar Kalir Precatio unitatis (f. 33) et Isak Loria (f. 46) et Jeh. di Modena (f. 47) Precationes, edid. David Sabibi b. Jeh.

8. Ven. 1663.

[A. Tischri סדר כי טוב fer. VI. 5. Kisl., i. e. exeunte A. 1663. Typ. Vendramina, per Dom. Vedelago, praepos. Venturin b. David. Wf. IIIp. 207 n. 520*.]

מזנפה v. Ahron Saginahor.

מקץ הדמים v. Chananja E. Rieti.

3260. מרפא לנפש Medela animae, i. e. preces in poenitentiam etc. desiderio societatis מרפא לנפש Ferrarensis editae 8. Ven. 1753.

[A. תצליח את דרכך, Stamp. Bragadina, praepos. Benjamin b. Ahron Polacco.]

מרפא לנפש v. Isak Loria et Natan b. Samuel.

3261. משפט לבני ישראל בעיר בערלין Andachtsübung und Gebet für die Judenschaft zu Berlin bei der Rückkehr S. M. d. Königs in die Residenz 4. Brl. 1809.

[Hebr. ff. 5, in „jüd. Freyschule“, Germ. lit. germ. pp. 8 ap. E. Litfass.]

משמה החורש v. Prec. pr. Novil. N. 2764 sq.

נ

נכט ליאן[N]. v. Institut. lect. N. 3094 sq.

ס

סדר Ordo, vox praeposita titulo multorum Ritualium; quae hic ommissa vide ordine ipsius tituli alphabetico.

3262. סדר היום Ordo diei, i. e. lectio Biblica de sacrificiis, qua utuntur omnibus urbibus orientis tempore pestis, pro incolis Constantinopolis secunda vice editus jussu Gad b. Isak Foa 12. Ven. (ישנה דבר) 1800.

3262A. סדר ומירות ולימוד Ordo Psalmorum et studii ad initiationem Synagogae denuo erectae Sienae, quem disposuit Jedidja Levi Rabb. et Isak Chajjim di Medina 4. Liv. 1786.

[A. נמחק סדר בבירה אלהים, 1. Sivan.]

סדר המערכה v. Eliä Saken.

ס

PREC. VARR.

פ-ס

- v. inter Supplic. germ. N.3206.
 3263] סדר עבודה *Ordo cultus*, scil. Sacerdotis magni die expiationis, ex Machsor hisp. (incip. אהרן כוונה), Ital. vertit Debora Ascarelli q. v. (1601).
 [Wf. II p. 1378 n. 844 (ex Cat. Bod.), ubi de opere legali 18 Capp., cujus auctores Menachem Asaria et Moses Cordovero, et v. Menachem Lonsano. De Hymnis huc pertinentibus v. *Jüd. Lit.* 426 nota 11 et *Add. nostra* ad Uri 261. Comm. v. Josua Benveniste: *Cultus perfectus*.]
 סדר קרבן חודה v. Gerson Kitzingen.
 סדר קריאי מועד v. inter Benedd. N.2660.
 סדר השולחן v. inter Benedd. N.2615.
 3264] סדר תענית *Ordo jejuniorum* et quidem 4 vel 5 jejuniorum, rit. hisp. Qui hunc prae se ferunt titulum libri partes sunt edd. maj. Prec. quotid. cum Machsor, v. indicem p. 302.
 [Edd. ap. Wf. II p. 1222 et IV p. 1066 n. 759 b. II p. 1378. (s. a. pro 1689). *Mich.* 3116. 3138-9, omnes sunt ejusmodi partes.]
 סדר הענית ערב ר"ח v. inter Prec. pr. Novil. N.2783.
 סידור מברכה v. Benedd. N.2604 sq.
 3265] ספירה העומר *Numeratio Omeri* seu Manipuli, i. e. Modus numerandi 7 hebdomades inter Pascha et Pentecosten
 64. *Prag.* 1703 [1713?].
 [A. ספירה של פסח. א. א. 1703, sed forsitan magna esse debet; ap. Nepotes Mos. Kaz, impensis et jussu Ahron b. Meir יר"ל [Jaroslaw?]. Wf. II p. 1387 n. 515 A. 1703 et *Amst.* eod. Anno et 1713. — De ritu ispo v. *Brück*, Rabb. Ceremonialgebr. p. 8.]
 3266. — et Meir b. Isak: Hymnus אקדמות
 32. *Amst.* 1713.
 3266a. — charta caerulea.
 [A. חסין, ap. Mos. Diaz et Sim. Schammasch. Wf. ib.]
 3267] — [Wf. IV p. 1055]
 48. *Amst.*, *S. Proops.* 1717.
 3268. — (sine Meir etc.) acced. Psalmi nonnulli
 24. *Amst.* 1720.
 [A. פת, jussu Chajjim Drucker. Wf. III p. 1208 n. 515.]
 3269] סדר ספירה העומר *Ordo n. O.* cum collectis quibusdam Precc. itineris 24. *Bas.* 1805.
 [Ap. Wilh. Haas, per Sal. Winzenhein. Ed. rara.]
 3270] — exstat practerea in multis edd. Prec. quotid. et fest., in Haggada A. 1534 N. 2674 etc., Benedd. p. 401 sq.; a. c. Jakob Chagis: *Semita plant.* (1709), a. c. סדר מערים בומנו A. 1719 N. 2442.
 [Ed. ultimam separatam habet Wf. IV p. 1055.]

v. סדר חיים N. 3336.

ע

- N.3263.
 עבודה מקדש v. Menachem Lonsano.
 עין הפלה v. Chajjim Raschwitz.
 עמק הברכה v. inter Benedd. N.2613.
 עה הומיר v. Benjamin Kohen.
 3271] עת להננה *Tempus [est] gratiam in eam inferendi* [seu *implorandi*], i. e. Supplicationes Hierosolymis apud murum occidentalem [cujus figura (!) adjecta in limine] recitandae, ex ed. Michael b. Mos. Kohen cum *Add. nonnullis* edid. filius Moses 16. *Ven.* 1708.
 [A. בישע אלהים, fin. 24. Adar II., Stamp. Bragadina, per Giov. dei Paoli, per Menachem b. Ahron Aschkenasi [Polacco], impens. Jos. Aboab; ff. 24. Expl. per Jos. b. Menachem ex Holischau (אלישא) in Moravia filio Editoris, Michael, Hierosolymas tradenda fuerunt, sec. epigr. Wf. III p. 681 n. 1413 d (=1413!) = II p. 1210 n. 547d: לעת להניח!]
 פ
 3272] פדיון הבן (סדר) *(Ordo) Redemptionis filii* scil. primogeniti, cum Vers. lat. per Rittangelium, una cum Haggada N.2692 (1644).
 [Exstat etiam in multis edd. *Benedictionum* etc.]
 פחד יצחק v. Isak Perls.
 3273] פדיון נפש (סדר) *(Ordo) Redemptionis animae* scil. aegroti, v. Prec. pr. novil. A. 1711 N. 2777, Psalmi A. 1724 N. 851.
 [Exstat etiam in Ritualibus societatum vespillonum etc.]
 פיסונים ובקשות *Pismonim et Petitiones*, v. Menachem Lonsano [ad N. 3167 cf. Simon Labi].
 פיוט seu פיוטים i. e. *Poëma* seu *Poëmata*, Hymni varii generis et denominationis (v. supra p. 299) v. sub בקשה N. 3217 sq., וידוי N. 3229 sq., שיר p. 504 sq., קניה p. 500, וזמר p. 492, חחנה p. 508 et הפלה p. 510 sq.
 3274] פיוט *Hymnus* in diem 2. Pentecostes (incip. לשנה הבאה בירושלים), ad calcem Isak b. Reuben: *Atmonitiones* q. v. (1688. 1711. 1721).
 3275] פיוטם הקטורה (סדר) vel מעשה (סדר) *Ordo conditurae vel conficiendi suffitus*, i. e. lectio Biblica de suffitu templi, adjectis nonnullis aliis Versiculis etc. contra pestem recitandis [secundum Josef Ibn Schraga (מארינובי)], in Benedd. A. 1579 N. 2600; 1647 N. 2608; 1674-5 N. 2616 etc.
 3276] — ad calcem Abraham Jagel: *Salvator con-*

פ

PREC. VARR.

פ—צ

- fidendum* q. v. (1587).
 3277] (פרד מעשה הקטורה) 8. *Prag.* 1598.
 [A. . . . . יוד . . . . . ubi primum הי punctis desti-
 tutum in computum sumendum, sub Rudolfo per Sal.
 b. Josua Aschkenasi, qui eodem Anno per eundem ty-
 pothetam Jekutiel Salman l. Examen mundi Jedaia Pe-
 nini edidit. A. 1615 ap. *Mich.* 3145 ex Cat. ms. petilus
 videtur. Apud *Zz. Z. G.* 280 desid.]
 3278] — ad initium Salomo b. Mardochoai:
Altare aureum q. v. (1602).
 [Procul dubio nostrum est *Mich.* 3465 in *Mus. Br.*
 non receptum.]
 3279] — ad calcem Prec. quotid. e.g. A. 1611
 N. 2117.
 3280. — ed. auct. sec. ordinem quem ab Isak
 Loria ex Zafat (!) advectum fert Editor Jehuda
 Lewa (ליא) b. David 8. *Prag.* 1615.
 [Opp. 6680. sine tit.; ff. 11. A. הברה שלמה
 על הברה שלמה, ap. Abr. Lemberger. *Wf.* II
 p. 1395 n. 553: A. 1590 corr. Ap. *Zz. Z. G.* 290 desi-
 deratur.]
 3281] — sec. ritum Mantuanum, v. Ahron Be-
 rachja: *Vadum Jabbok* IV, 6 [p. 121b] (1626 etc.).
 3282] (ספר פיטוס הקטורה) „das פ'ה pflegt man
 zu sagen“ etc.
 8. s. l. e. a. [*F. a. M. Saec.* XVII. ?].
 [A. הברה עליו ואלה sine punctis distinct.,
 unde A. 1713: *Mich.* 3466; ff. 5, lit. med. quadr. Ger-
 manice nihil praeter verba tit. et instructionem.]
 2383] (מעשה הקטורה) ed. auct.
 8. s. l. e. a. [*Saec.* XVII.].
 [Opp. 4950. in Catall. omissum; ff. 8, lit. maj., in
 fine citatur רוקח in libro הושע.]
 2384] — in Prec. poenit. N. 2882 (1712).
 3285. פרק שירה (פרקי) *Capitulum (Capitula) Can-
 tici* i. e. Versiculi, ex Psalmis potissimum, quib-
 us Dei laudem creaturae variae singulis die-
 bus hebdomadis (unde 7 capp.) proferre fin-
 guntur, cum Mos. de Trani Comm.
 f. *Ven.* 1576.
 [Fin. fer. VI. 20. Sivan; ff. 10, ad calcem Mos. de Trani:
Domus Dei. — De auctore ejusque aetate nihil const-
 stat. MS. A. 1289 continet Cod. *Rof.* 327, 36. De Comm.
 Samuel b. Mos. Kimchi Saec. XIV. v. *Dks.* Lithl. X, 327.
 Introduciuntula ex Midrasch recentiore ignoto petita
 vel spuria. De Davide (cui, vel Salomoni, ad-
 scribitur passim) cf. Simon Darschau, Jalkut in fine
 Psalmorum; et cf. *Carmoly*, llin. p. 316.]
 3286. — cum Chananjae Monselice Comm. (*Enar-
 rantes laudes Dei*), cum Disstt. variis, et filii

Gamaliel Comm. (*Labia sonora*)

8. maj. *Mant.* 1661.
 [In aed. Josuae Perugia, per fil. Samuel. *Wf.* IIp.
 1412; ad. IIIp. 938 n. 1839. 1840b. *Zz. Z. G.* 260.]
 3287. — cum Isak b. Meir Nikolsburg Comm.
 (*Meditatio Isaki*) et fratris Simon W. Comm.
 (*Porta Simonis*) 4. *Ven.* 1664.
 [A. החי, ap. Girol. Bragadini. *Wf.* ib.]
 3288. — sine Comm. 8. *Amst.* 1692.
 [A. בחמי, fer. VI. 7. Schebat ap. socc. Ascher An-
 schel etc., per Rafael b. Salomo ex Lithl. In tit. le-
 gitur אומר אומר אומר, ut in ed. sequ.]
 3289. — u. s. cum Paraphr. germ. et קצה דברי
 מוסר *Nonnulla moralia* de non demendo an-
 gulos barbae et capitis per Rafael etc.
 8. *Amst.* 1692.
 [Ut ed. praec. sed fin. fer. III. 1. Nisan; ff. 14, ubi
 clausula, + 2, ubi 2 typoth. *Wf.* IIp. 1415. Corr.
Serap. p. 29 n. 242.]
 3290] — ad calcem Samuel Phöbus: *Carmen
 in festum Encaeniorum* (1694).
 3291. — in libro שערי רחמים N. 3332 (1710).
 3292. — cum Eliae Deuz b. Is. Mos. Comm.
 (*Os Eliae*) 4. *Alton.* 1735.
 [A. החימה, ap. Ahron b. Elia Kaz; ff. 24.]
 3293] — ad calcem הפלורה Elies. Liebermann
 N. 3349 [*Saec.* XVII.].
 3294] — cum Vers. germ. [*susp.*]
 8. *Crac.* vel. *Ven.* s. a.
 [*Sabb.* ap. *Wf.* IIp. 1411. *Serap.* ib. et cf. ejusdem tit.
 libr. sub Elia Levita, cum quo nostrum *Plantav.* ap.
Wf. ib. p. 1412 confundit.]
 3295] — cum Vers. germ. 8. *F. a. M. s. a.*
 [Cat. ms. *Serap.* ib. In Biblioth. *Opp.* nondum de-
 tectum.]
 3296] — in edd. variis Precum quotid. ut 1666
 N. 2166 etc.
 3297. — Germ. cum precibus, 72 Versic. [cf.
 N. 3310], וְאֵי מַצֵּי et Supplicatione pro foeminis
 praegnantibus, et Hymni unitatis parte ultima
 8. s. l. e. a. [*F. a. M. Saec.* XVII vel XVIII.].
 [Opp. 6610; ff. 8, forsan Fragm. vel Suppl. Precum
 quotid. (cf. N. 2420). Textus non adest. Cat. ms. *Zz.*
 locum sistit *F. a. M.* Suppl. *Serap.* p. 242 n. 29.]
 3298] Comment. v. sub Ahron b. Samuel et
 Josef b. Sal. Darschau.
 פרשה v. supra p. 299.

צ

מנורה v. צורה המנורה N. 3249.

ק-צ

PREC. VARR.

ש-ק

3299. צרי לנפש ומרפא לעצם *Balsamum pro anima et medela ossi* (seu *substantiae*), i. e. סדר וירי לשכיב מרע והחוננים לרחקף ליה עלמא טובא Ordo confessionis et Supplicationes in usum aegroti seu moribundi etc., desiderio societatis piae (vespillonum) synagogae Ghetto Veneti, collegit Jehuda di Modena, accedit Benedictio cibi 8. *Ven.* 1618 (-9?).

[Jussu Piet. et Lor. Bragadini, ap. Giov. Cajon; ff. 18. In limine exstat copia decreti societatis (נוסח) . . . (פארטי (parte) הוסכמה: בחברת. . . fer. III. i. e. ineunte fer. IV. 6. Tebet 5378; approb. praesidium (האלופים) nomina subscripta: Isak Gerson (!), Nachman Chanin, Mos. Kohen Porat b. Jechiel, Ben Zion Sam. Francese, Jeh. di Modena (עסקי) ליה על עסקי נפשוה היא (מטון כי על עסקי נפשוה היא, Abraham Lombroso. Frustra quaesivi nomen Jos. Neubner, cui in Cat. Bod. II, 840b, cf. III, 672b, liber צרי הנפש et quidem A. 1639 adscribitur. Jam *Wf.* II p. 1415 n. 625 suspicatus est, librum nostrum, ex Cat. Bod. tantum notum, diversum esse ab homonymo, quem MS. recenset *Sabb.* Nostrum ipse Collector Jehuda di Modena citat in Autobiogr. (ap. *Reggio*, Epist. II, 74, ubi: כסדר ודוי (כסדר כס' צרי לנפש, unum vid. opus), atque in praef. mortuum ante 2 menses filium Mardochai deplorat.]

3299A] — excerpta, v. בעתו N. 3223 (1653) et Benedd. N. 2622 (1696).

ק

קבלה שבה v. inter Prec. Sabb. N. 3162.

3300] קדיש *Kaddisch* seu *Sanctificatio*, Precatio chaldaica proprie in fine studii adhibenda, dein pro mortuis instituta, Germ. ed. *fact.* de qua vide Supplic. germ. N. 3190 nota.

[De ritu vide *Zz.* Z. G. V. 372, et cf. supra p. 298.]

3301] קהלת שלמה *Collectio Salomonis*, i. e. Collectio Benedd. in totum Annum Hebr. et Germ. cum Constitutionibus et ritibus, scil. Benedictio cibi, Institutio mensae, Benedd. fruentium, הלכות נידול בנים *Regulae educationis puerorum* seu חינוך קטן *Instructio parvi*, i. e. Vocabularium hebr. germ., dein omnia quae ad Sabbatum spectant, Kriat Schema, Jomtov L. Heller: *Foedus salis*, Kiddush, et alia in dies venerabiles et Purim, collegit Sal. London

12. *F. a. M.* 1722.

[*Wf.* IV p. 984 n. 1975, cf. p. 1045 et p. 912 n. 1566b]

Serap. p. 42 n. 258.]

3302. — Ed. II. auct., accedit Haggada Paschatis cum Vers. germ. 4. *F. a. M.* 1799.

[Per Zebi H. b. Meir; ff. 82+27. Ed., II. "ad locum *F. a. M.* spectat, exstat e. g. ed. Amst. 1744: *Mich.* 3774.]

קול שמה v. Simcha Rapoport.

3303] קינה על שוממות ההיכל *Elegia in ruinas templi*, incip. ברויכלך שמי ושיח ad calcem Jechiel Aschkenasi *Templum Dei* q. v. [1596-1606].

[Eadem exstat in Natan b. Mos. Hannover: *Portae Zionis* Cap. I. et in varr. ritualibus poenitent. Cf. Cod. *Taur.* ap. *Wf.* IV p. 862 n. 990.]

3303A] קינה *Elegia* de excidio Hieros. etc. jussu R. Löwe Pragensis excusa (cf. N. 2980), inc. ירושלים קורש הילולים cum Vers. germ.

4. s. l. e. a. [*Saec.* XVII. *exeunte*]. [*Opp.* 1201 Q; ff. 2, fors. fragm. ed. Kinot ignotae. Corr. Cat. ms. *Serap.* p. 43 n. 262.]

קינה *Elegia* (cf. N. 2978 sq.), v. Abraham Abele, Gedalja ex Semiecz, Jakob Margalio, Jehuda Levi, Mardochai b. Naftali, Menachem M. Chajjut, Rafael b. Jechiel, et v. ליד inter Anonyma N. 3693.

קרנן העניה seu קרבן חסיד v. sub קרבן חסיד N. 3230. קשה נחשה v. Meir Angel.

ר

v. inter Benedd. N. 2607.

רחמי יוסף v. inter Supplic. germ. N. 3209 sq.

3304] רפואת הנפש *Medela animae*, Agenda pro moribundis et preces ex Jesaja Hurwitz: *Duae tabulae foederis*, per Eljakim b. Jakob

12. *Amst.* 1692.

[A. הפרני אלהים בארץ, ap. socios Ascher Anshel etc., impensis Elieser (?) Lasi b. David Emrich; ff. 20. *Wf.* I. III n. 300, ubi ed. *Wilm.* ad N. 2638 sq. spectat. Continet inter alia מוהי יום מוהי [Jehuda Chasid] et שוכני בתי חומר Sal. Ibn Gabirol.]

רפואת הנפש עם הנהגת השלח v. inter Benedd. N. 2638.

v. inter Supplic. germ. N. 3189 sequ.

ש

3305] שבעים ושנים (ע"כ) *Septuaginta duo Versiculi* Biblici, qui a Mos. Nachmanide secundum nomen divinum collecti dicuntur et in recitatione quotidiana inter preces matutinas reperiuntur in edd. Precum fest. rit. rom. et partim hisp. et germ., in

ש

PREC. VARR.

ש

edd. multis Prec. quotid. etc. et in Maamadot (N.2807 sq.); etiam ad calcem Sabbatai Hurwitz: *Testamentum* (s. a.) et Rafael Schami: *Innovans menses* (s. a.).

[De ed. una, quam affert *Wf.* I p. 881 ex Machsor rom. ed. 1626, v. N.2583.]

3306. — Germanice 4. *Prag.* 1682.

[A. למען תחיו נאחם וירשחם. fer. I. 5. Ab, ap. Socios in typogr. Mos. Kaz. *Opp.* 1277 Q. ubique omissum, v. Prec. quotid. germ. N.2419.]

3307. — accedunt Supplicationes, Credo, החבר [Saadiae] etc.

4. s. l. e. a. [*Prag. ca.* 1661-88?].

[*Opp.* 1232 Q. (ita corr. *Serap.* p. 46 n. 292); ff. 8. Supplem. videtur ad Prec. quotid. ling. germ. (cf. N. praec.); continet enim ea quae etiam in edd. hebr. inveniuntur, cf. s. a. N.2396. Cat. ms. et vet. (ap. *Zz.* Z. G. 298 n. 230) ed. „veterem“ habent.]

3308. — 4. *Dylr.* 1696.

[Ap. Sabbatai. *Serap.* ib. *Opp.* 1523 Q.]

3309. — edidit (cum praefatiuncula in tit.) David b. Schemaja Saugers 8. *F. a. M.* 1700.

[A. תהייה לך. ff. 8. *Serap.* ib.]

3310] — cum accessionibus aliis, ad calcem פרק שירה N.3297.

[Cat. ms. (*Serap.* ib.) ed. *F. a. M.* sistit, sed signum in Cat. ms. *Zz.* idem ac N.3297.]

3311. *שוח יצחק. Meditatio Isaki*, lectio Biblica de suffitu etc. et Supplicationes kabbalisticae [Editor forsitan Isak Perls]

8. s. l. e. a. [*Prag. Saec.* XVII.?).

[*Opp.* 720 O. medio impf.; ff. 8. Auctor in praef. brevi librum collegisse dicit: וילך יצחק בשדה בחקל; cf. Prec. Sabb. N.3153.]

3312. *שומר הברית. Observans foedus*, i. e. Ordo studii ante circumcisionem et Preces et Constitutiones ad eam spectantes, et *Benedictio cibi Circumcisoris* sec. rit. germ. et pol.; opus collectum fertur a sapientibus Palaestinae, edid. Salomo b. Israel ex Dubno 8. *Amst.* 1719.

[A. הבעת (unde Cat. ms. et *Wf.* III p. 1049 n. 1997 b: A. 1714) sed in line diserte הבעת, ap. Jos. Dajjan (cujus typogr. modo erecta); ff. 28. — Cf. ברית יצחק N.3222.]

שה השה v. Elieser b. Samuel Opatow.

שה יצחק v. Isak Chajjut.

~~שיר~~ שיר Quae sub hac voce desiderantur, vide sub שיר p. 492.

3313. *שיר הייחוד. Hymnus unitatis* [7 partibus quibus

accedit 8., quae שיר הכבוד *Hymnus honoris* nuncupatur], secundum ordinem locorum quorundam, qui eum quotidie legere (sic) consueverunt [cf. supra p. 300], cum Comm. per Tabjomi i. e. [Jomtob] Lipman Mühlhausen

4. s. l. e. a. [*Thiengae* 1560].

[Locum „Tihingen“ et A. 1560 sistit *Sabb.* ap. *Wf.* I p. 427 et Cat. ms., *Buxl.* ap. *Wf.* vero *Freiburg* (corr. Catal. Codd. MS. Bibl. *Vind.* II p. 77 n. LXIII). *Wf.* III p. 716 ed. Thieng. 1560 plagg. 5 constare, aliam (!) s. l. e. a. pp. 20 (= plagg. 5!) in Bibl. *Opp.* se vidisse dicit! Est quasi Appd. ad N. 1285, cf. *Michael* Addit. ad Heidenh. de Hymnis etc. sub Jehuda p. 6 et cf. *Mich.* 5219. 4433. — De auctore discrepant Bibliographi. In ed. nostra fertur Jehuda Chasid, sed multa adesse ex traditione Saadiae Gaon (!), cujus doctrinae radix [seu cujus liber: עקר אמורה ר"ס] ex traditione Bechai [orta] sit, ut ex postremi libro de officiis eorum constet! Hymni vero 8. auctor fertur Jehudae pater Samuel b. Kalonymos, quam sententiam perversam putat *Michael* Addit. ad Heidenheim de Hymnis p. 6 sub Jehuda (cf. quae in Juchasin ap. *Wf.* I, ib. et quidem nomine Jomtob L. Mühlhausen, ut vid. ex ed. nostra, afferuntur). *Heidenheim* (cf. פין II, 79 et ad Cod. *Mich.* 229, cf. Cod. MS. *Opp.* 1168 Q.) jam detexit, hymni auctorem usum esse Versione altera libri Saadiae (v. Cod. MS. *Opp.* 1185 Q.), quae (in Cod. *Rof.* 482, 1, cf. *Dks.* Zur rabb. Spruchk. p. 74) adscribitur Berachjae b. Nitronai; hoc quidem argumento, praeter alia, postremo ipsi hymnum nostrum vindicat *Rpp.* Gg. II, 74. Contra *Landauer* (Litbl. VI, 565) Jehudae 4. tantum, caeteros hymnos Samuelis fert, *Zz.* Z. G. 127 Jehudae Comm. tantum adjudicat. In Cod. *Rof.* 166 Isak Chasid (cf. *Zz.* Z. G. 127) auctor fertur, cf. *Landshut* Comm. p. 530. *Dks.* Litbl. VI, 701. — Cum interspersis Versiculis Bibl. exstat in Cod. *Opp.* 653 Q. Nuncupatio ייחוד (*Unitas* seu *Unificatio*) jam de Hymno נהימה ושהים שלם Sal. [J. Gabirol?] offunditur in Cod. *Saraval* 65; cf. infra ad N. 3363.]

3314. — (sine Comm.) cum Vers. germ. Anon.

4. s. l. e. a. [*Isny.* 1540-2?].

[Locus expl. *Opp.* 1473 Q. adscriptus (cf. Mos. Maimonides: 13 articulei fid-i); ff. 23. Loco tituli: „Man sagt R. Jehuda Chasid hat den הייחוד שיר thun machen, es ist ein wunderliche Sachen, as er sollt haben geredt as viel aus seinem Rachen, unter den gemeinen Leuten.“ Init. Versionis: „Ich will singen u. loben der-

ש

PREC. VARR.

ש

- weil ich bin zu meinem Gott.“ *Serap.* p. 48 n. 290.]
 3315] — in plurimis edd. Precum quotid. rit. germ. (et pol.) A. 1549 N. 2080 (sed cf. 1562 N. 2086) etc., cum Glossario A. 1571-2 N. 2089 etc.
 — in Prec. fest. rit. germ. et pol. fere omnibus (cf. supra p. 300).
 3316. — Germ. per Abigdor Sofer Eisenstadt 4. *Crac.* 1609.

[Ap. Isak b. Ahron, „Baruch b. Jakob Bloch hat es drucken lassen“; ff. 14. Init.: „Ich will singen und will loben zu Gott derweil ich leb.“ In fine Interpres jam in tit. nominatus dicitur „idem qui Machsor vertit“, cf. N. 2416. *Wf.* III p. 310 n. 716 Interpretem omittit, v. *Serap.* ib.]

- 3317] — una cum Prec. quotid. germ. N. 2416 sq., una cum textu hebr. in Prec. quotid. hebr. cum Vers. germ. A. 1676 etc. v. N. 2412-3.
 3318] — germ. per Eljakim b. Jakob, una cum textu hebr. v. N. 2421 (1705 etc.).
 3318A] germ. [lit. germ.] per J. Hirschfeld q. v. (1831).

3319. *Hymnus unitatis filiorum Mosi* [prosaicus] trans fluvium Sambatjon [spur], hymni 7 secundum dies hebdomadis 16. s. l. e. a.

[*Ven. exeunte Saec.* XVII. vel *ineunte Saec.* XVII].

[*Opp.* 279D. tit. destit.; ff. 28. Initium כבוד בראייתו, praecedit inscriptio lit. major. מצאתי בננוסם כ"י בזה הלשון זה שיר הייחוד... in expl. MS. ut sequitur: Hic est hymnus etc.“ Ed. Ven. circa initium Saec. XVII. exstare ex ed. sequ. constat. *Wf.* II p. 1434 n. 683.]

- 3320] — ex ed. Isak Gerson et Natan Ottolenghi corr. per Seligmann Ulma, p. 230 Prec. quotid. A. 1611 n. 2117 (et 1666 N. 2166; 1667-8 N. 2168; 1702 n. 2242).

- 3321] — (a filiis Mos. per mercatorem quendam in Hispaniam advectus fertur libellus!), p. 160 l. Maamadot N. 2821.

[Forsan est ed. 1645, de qua *Dks.* Z. K. 153.]

3322. — 4. *Lubl.* 1681.
 [A. לסדר אהה תפוח לבני ישראל, ex ed. Ven. edid. Meir Kohen b. Salomo ה"ד, qui librum suum [תפלה] שומע editurus est; ff. 6.]

- 3323] *Hymnus unitatis* ex MS. Elieser Aschenasi editus, incip. נפלאותיו, cuius auctor acrostice indicatus Josef b. Abraham Ibn Wakkar, insertus Prec. quotid. A. 1591 N. 2100; 1599 N. 2109; 1611 N. 2117; 1623-5 N. 2126 et in *Fragm. s. a.* N. 2411.

[*Wf.* Ip. 501 n. 857 sec. *Sabb.* ed. *Amst.* recenset. Cf. *Dks.* Z. K. 155.]

שיר הילולים v. David de Lida.

שיר יהושע v. Josua Selig.

שיר לחנוכה v. Samuel Phöbus Sofer.

שיר ליום הנוכה ב"ה v. Kandia Isak.

טוב שיר ליום v. Benjamin Archis. Lublin et Mardochai b. Jehosifja et Moses b. Josua Falk.

שיר משחה לפורים v. Benseeb Jeh. L.

3324. *שיר נאה בהחורים לומר לשמחת פורים. Canticum pulchrum recitandum festo Purim*, Ital. incip.: „Fate onore al bel Purim, che il merita in effetto“ 8. *Mant.* 1619.

[Ff. 4. *Wf.* II p. 1434 n. 684. *Zz.* Z. G. 259.]

שיר השירים אשר לשלמה v. Salomo b. Jakob Posnensis.

שיר החורה v. Jechiel M. b. Natan.

שירה נעימה v. Isak Ibn Gajjat.

- 3325] *שירי הנוכה בית הכנסת Cantus initiationis Synagogae* Amstel. incip. הורו לאל קראו בשמו ff. 2 (una cum Prec. quotid. rit. hisp. A. 1709 N. 2287?).

[Synagoga Hispan. initiata est exeunte A. 1675, v. Menachem b. Salomo ישראליה Cap. 33 et cf. *Sermo* inter Anon.]

שיר הנוכה בית הפלה v. Ries Natan.

3326. *שירי תהלות Dankfeyer auf die Genesung der königlichen Kinder nach glücklich erfolgter Blatterneinimpfung.* Gehalten in der Synagoge der Judenschaft zu Berlin am Sabbatabend 18. Dec. 1789 (1. Tebet 5550) [Hebr. et expag. adversa germ.] 4. *Brl. Jüd. Freyschule.* 1789.

3327. *שירי תהלות Carminu laudis seu Psalmi* in 7 dies hebdomadis. Compendium ex Collectione carminum hebr. et germ. recitandorum in synagogis Westphaliae 8. *Rödelheim* 1813.

- 3328] *שירים וזמירות וחשבונות Carmina et cantus* [variis auctoribus?] per Salomo Massal-tob [dub.] 8. *Constant.* 1545 seu 1548.

[Duplex recensetur ed. ap. *Sabb.* ש. 111. 112, altera auctoribus Sal. Ibn Gabirol, Ibn Esra et Jeh. Levi, (*Wf.* Ip. 439. 1044.), altera auctore Sal. b. Massaltob, forsan ex *Piant.* (*Wf.* Ip. 1074 corr.), qui Editor unicae videtur editionis, cf. בקשות N. 3220.]

שירים אשר לשלמה v. Salomo Rossi.

3329. *שירים לחנוכה בית הכנסת Gesänge zu der Einweihung der Synagoge der Mattenbud'ner Gemeinde in Danzig* 11. Sept. 1838 [hebr. et germ. lit. germ.] 8. *Brl.* [1838]

ת-ש

PREC. VARR.

ת

- שם טוב קטן v. Benjamin b. Jehuda Löb.
 3330. **שער ההצלחה** *Porta felicitatis*, i. e. Preces pro prosperitate secundum libr. שימוש ההלים, edid. Elchanan Jentels Cantor b. Isachar Kaz ex Prostitz [Prosnitz] 8. *Prag.* 1684.
 [Typ. defuncti Mos. Kaz; ff. 4. *Wf.* II p. 1438 n. 711.]
 שער שמעון v. Moses Frankfurt b. Simon.
 שער החינות v. sub Instit. noct. Pent. N. 3057 sq.
 שערי רמעה v. Prec. prid. Novil. N. 2761.
 שער ירושלים v. Vigil. N. 3031.
 3331. **שערי ירושלים** *Portae Hierosolymarum*, Ritualia, Preces et Hymni varii, quae Hierosolymis attulit et edid. Josef b. Mardochai Kohen 12. *Ven.* 1706.
 3331b. סדר קריא' מועד *Ordo lectionum festi* [N. 2660] u. s.
 [A. ואני רפלי, fin. 25. Kislew ואסתר et בית אהרן pro בית אהרן, corr. Mos. Kohen, edit. procuravit Jeh. b. Jos. Perez (v. epigr.), qui libellum b) adjecit tit. separato sed f. 41-8, fin. 1. Tebet לולא (6. Decembr. 1706). *Wf.* II p. 1439 n. 720 = III p. 411 n. 925 b.]
 שער נטן v. Natan b. Mos. Hannover.
 3332. **שערי רחמים** *Portae misericordiae*, continens: Menachem Lonsano: *Cultus sanctuarii*, Menachem Asaria Fano: *Cultus magnus et parvus*, 2. שער זוהר חזרה *Portae splendoris legis*, continens ספרא דנניעוהי ex I. Sohar, 3. שער בית הפלה *Porta domus precationis*, Preces variae, 4. פרקי שירה portae cantus, continens שערי זמרה, edidit Jehuda Perez b. Josef (ff. 72) [corr. *Wf.* III p. 316] 16. *Ven., Prag.* 1710.
 3333. **שפר דמרוקה של נפש** *Pulcherrima inquisitio animae*, i. e. Agenda cum aegrotis et moribundis, cum Constitutionibus, et *Ordo confessionis* secundum Schneior Ibn Danan, praecedit Petitio auctore Eljakim, in usum societatis Bikkur Cholim synag. hisp., praesidibus Benveniste b. Jakob, Rafael b. Salomon Silva et Isak b. Baruch קאראבאלו 8. *Ven.* 1685.
 [A. המית, Stamp. Bragadina, per Jos. b. Jakob Kohen; ff. 16. Corr. *Wf.* III p. 147 n. 380b.]
 שר החיקון החיקונים v. sub Instit. noct. Pentec. N. 3053 sq.

ת

3334. **תהלות בלשון עברי ואשכנזי** *Laudes seu Psalmi ling. hebr. et germ.* (!) ad precationem praeparantes, in usum discipulorum scholarum in Westphalia erectarum [cum notis musicis] 8. *Cassel* 1810.

[Pp. 8. Hebr. tantum adsunt 4 Hymni ex germ. versi.]
 הוכחה *Admonitio*, Inscriptio, Hymnorum variorum, ut auctore Bechai q. v. et v. Abraham b. Samuel et Jehuda Chasid.

3335. **תוכחות** *Admonitiones* 5, variis auctoribus una cum Abraham b. Chisdai: *Liber de pomo* q. v. [1519].

[1. incip. הבה נהחכמה (v. Cod. MS. *Opp.* 3110.) inserta est in Isak b. Mos.: *Fundamentum poenitentiae* seu *Docebit peccatores*, 2. et 3. v. Mos. Ibn Esra [et cf. Jona Gerondi: *Epistola poenit.* ed. 1586], 4. incip. הוי יודע כי אין לך אויב, 5. אריה מסובך עלה].

3336. **תחנה** *Supplicatio* quotidiana hebr. et (in-)scriptione סם חיים *Aroma vitae* germ.

8. *Prag.* [1590?].

[Annus adscriptus *Opp.* 1396 O.¹¹, unde in Cat. ms. ap. *Zz.* Z.G. 277 n. 47 et *Serap.* p. 79 n. 324; ex-cudit in domo Mardochai b. Gerson Kohen filius juvenis Salomo, qui in carmine in fine mortuum „inter imprimendum hunc librum סם חיים fratrem Bezatel luget. Cat. ms. auctorem libelli nostri rarissimi facit auctorem libri סם חיים (Abraham Apotheker q. v.), paullo post nostrum finiti, de quo maxime dubitandum. Exhibet, ff. 4, precationem incip. מושל ... אלהים. אנה ה' אלהים. השלך אימרה ורעד ומהומה ושאג (sic) בעליונים. והרריסה ושנעון ועורון וירקון ושירפון וכל מיני החלואים (cf. Prec. R. Ismael N. 3365), sequuntur 3 precatunculae יהי רצון. Versio in fine dicitur facta nocte una 20. Omer.]

החנה v. הפלה N. 3339 sq.

החנות v. Prec. poenit. N. 2928 sq.

3337. **תחנונות** ובקשות מתנאים ומאמוראים וחסידי עליון *Supplicationes* et Petitiones Doctorum Mischnicorum et Gemaricorum et Piorum, jam impressae semel vel bis sed erroribus scatentes etc., hebr. et (rhythm.) germ. Ed. III. auctor 8. *Prag.* 1615.

[A. רוח אלהים בחכמה, mense Adar I., ap. Jakob b. Gerson Bak; ff. non num. 18. Opusculum singulare ignotissimum (ap. *Zz.* Z.G. 290 desideratum) detexi in Bibl. Caes. *Vindob.* XX Z. 35. In Praef. tit. verso, ad quam provocat tit., Supplicationes precationi Schemona-esre ante אלהי נצור adjiciendas jam ex Talm. tract. Berachot Cap. 2. [f. 46, cf. *Dks.* Z. K. p. 137] innotuisse, dein Jeh. Chasid earum nonnullas selegisse atque mutasse, omis-sarum loco novas ad supplendum numerum (!) in usum matulinum et vespertinum 6 dierum hebdom. instituisse (v. הפלה ר"י חסיד N. 3350), deperditis jam edd. incorrectis tertiam hanc correctiorem in usum quotidianum editum et dispositum, ita ut non omnes

ת

PREC. VARR.

ת

3350. תפלות ר' יהודה חסיד *Precationes Jehudae Chasid*, i. e. precationum formulae ex Talmud collectae [N.3337] 4. s. l. c. a. [Opp. 716 0⁴; ff. 4 non signatis. Cf. N. 3337.]

3351. תפלת הדרך (סדר) *(Ordo) Precationis itineris* alphab. (incip. ארנו שמע קולי, quam instituit Saul b. David, edid. filius David 8. s. l. [Crac.?] 1641.

[Lit. maj., in fine Zodiacus et Pharos et navis. Locum sistit Cat. ms.]

3352. תפלות על הדרך *Preces itineris* adjectis variis ex Jakob N. b. Jehuda: *Via recta*, precatio Jak. Tam, Figura *Candelabri* etc. et Mos. Nachmanides: *Epistola ethica ad filium*, edid. Abraham b. Natan ווישנא 8. *Amst.* 1652.

[A. תפלות אה רביך ואו, ap. socc. Samuel b. Mos. et Reuben b. Eljakim.]

3353. — (fere ut ed. praeced.) 8. *Wilm.* 1676. [A. תפלות ברביך יהודה וישראל ארמונד, ap. Isak Jüdel. *Opp.* 726 0² desid. f. 8. ult. *Wf.* II p. 1468 n. 765.]

3354. — [Initio impf.]

8. [Prag. seu Lubl. *Saec.* XVII. medio?]

[Opp. 726 0³ incip. prec. Jakob Tam, lit. crass.]

3355] *Precationes itineris* varr., v. יפה נח inter Anon. N. 3559 [1564-76] מעמדות N. 2812 (1609 cum Vers. hisp.), Menachem M. Chajjut: *Receptio Sabbati* (1620-5), Prec. poenit. A. intercal. N. 2924 (1644), Jakob N. b. Jehuda: *Via recta* (1646), Natan b. Mos. Hannover *Portae Zionis* (1662 etc.), N. 3259 (1663) מפיל נפשו, ארחות דריקים inter Anon. N. 3415 (1688 etc.) לוח inter Anon. N. 3608 (1693), Elieser Rewitz: *Mensa instructa* (1697), Zebi H. b. Chajjim: *Viae jucundae* (1724), N. 3269 (1805) ספירה העומר, Benedictionum N. 2608 sq.

3356] תפלת אליה הנביא *Precatio Eliae Prophetae* in 10 Sefirot, quam ille pronunciasset fingitur, cum Simon b. Jochai librum *Sohar* scribere aggrediretur (incip. אנה הוא חד ולא כחושבן), ad calcem Mischnae N. 2013 (1705) et ad calcem l. יצירה q. v. inter Anon. N. 3568 (1713).

[Exstat jam ex חיקוני וזרר in Natan b. Mos. Hannover: *Portae Zionis*, C. 2; cf. *Wf.* I p. 170 n. 265. *Dks.* Z. K. p. 155.]

3357. תפלת ר' אליעזר בן ערך *Precatio Elieser b. Arach* [spuria] prosaica incip. אלהי ישראל ה' commatibus singulis, quae reperta fingitur inter sepulchra Hebron., cum Versiculo inserto per Jakob b. Naftali Guesen in ejusdem:

Hereditas Jakobi q. v.

(1652).

[*Wf.* III p. 115 n. 295 sub Elieser Kalir. Exstat etiam in Elieser L. Sofer: *Responsio linguae* § 6 q. v., et in Vers. hujus libri germ. § 10 etc.]

3358] — et Isak Loria *Precatio* cum Vers. germ. per Jakob b. Jirmijja Matatja Levi, ad calcem ejusdem: *Integer et probus* q. u. (1674 etc.).

[Textus hebr. prec. Elieser ib. p. 208 inscribitur „Carmen auctoris!“ Praecedit introduct.; „Ich bitt Dich alleröberster Gott“ etc.]

3359. תחנון ובקשות *Supplicationes et Petitiones*, von Maul den הנא (Doctoris Mischnici) Elasar [potius Elieser] b. Arach für שני וחמישי [fer. II. et V.] und ein Praesent (פריונד) ist sie geschickt worden von Stadt חברון etc. Accedit: „Eine schöne neue wie der Mensch soll חתונה sein ehe er חתונה thut, sie kommt von R. Elieser ha-gadol (!)“ [incip.: „der Mensch soll gedenken“], dein: „Eine schöne neue חתונה חתונה בשם שדי, etc. [incip. בשם שדי, derbarm dich über mir“, et „ich bitt dich allmächtiger Gott“; omnia Germ.

8. *Dyhr.*, *Sabbatai* s. a. [1689-1714].

[Opp. 896 0¹ K. *Serap.* p. 79 n. 329. Suppl. 1. est eadem ac supra. Forsan ad ed. nostram spectat ed. *Sulzb.* 1730 v. N. 3177. — החינות, und schöne teutsche von Elieser (sic) Kalir“ promittuntur in tit. libr.: *Teutsch Apotheke* germ. per Naftali Pappenheim b. Samuel, q. v., unde ap. *Wf.* III p. 115 n. 295, ex quibus, si revera edita sunt, nostra recusa videntur; idem enim fertur Elasar Kalir apud scriptores nonnullos ac Elieser b. Arach; cf. תפלת הייחוד N. 3363.]

3360. — u. s. Germ. tantum [*Serap.* p. 92 n. 340] 8. s. l. e. a. [*Dyhr.* 1689-1714?].

3361] תפלת בית המכרות *Precatio in coemeterio recitanda*, v. Jesaja Romanin: *Interpres rectus* (1730).

[Cf. Elieser L. Sofer: *Responsio linguae* et Gerson b. Ascher Scarmela: *Genealogia justorum*.]

3362. תפלת חולים *Ordo precationum aegrotorum* et Professio religiosa, rogatu societatis סוכניי סרודפי צדק (Sorrvegno seu subventio a persequentibus justitiam)

12. lat. *Ven.* 1701.

[A. משכיל אל (דל), ap. Aluis. Bragadini; ff. 10 Cf. Prec. quotid. rit. rom. A. 1589 n. 2099, et Machsor rom. in fine.]

3363] תפלת הייחוד *Precatio unitatis* incip. בשם אלהי ישראל, cujus auctor fingitur Elieser b. Arach seu Elieser (!) Kalir, v. אמרי נועם N. 3216

ת

PREC. VARR.

ת

(A. 1628-30) et מציל נפשו N.3259 (A. 1664).

[Wf. III p. 115 n. 295. Dks. Z. K. p. 153 n. 52, cf. ib. p. 144 n. 26, ubi amborum preces ab Isak Loria recommendantur et ib. p. 155, cf. Cod. Rof. 1138, 16; et cf. חפלה ר' אליעזר N.3358.]

— v. Nechunja b. Ha-kana.

3364] **חפלה ר' ישמעאל** *Precatio seu Supplicatio R. Ismaël b. Elischa* sacerdotis magni [spuria], incip. משביע אני עליך טטטון v. חפלה ר' זבד N.3241 (1615).

3365] — (auctior initio) incip. אנה ה' אלהי ישראל in libro: *Vita mundi futuri* per Natan b. Meir Krumenau q. v. (1643).

[Exstat eadem anon. „quam recitare solent in terra sancta“ ad calcem Mischnae 1704-5 N.2013, et in Benjamin b. Jehuda L.: *Saccus Benjaminis*, ubi שליט בעליות ut in Supplicatione ed. 1590 N.3336 et cf. Natan b. Mos. Hannover: *Portae Zionis* C. 3, et l. ריאל inter Anon. N.4042. Suppl. *Luzz.* Dialogues p. 27.32. — Exstat et *Precatio* alia eidem adscripta ad calcem l. היכלות q. v. inter Anon. N.3457.]

3366] **חפלה ישרים** *Precatio proborum*, i. e. Preces variae collectae a David Teble Cantore Dessaviensi, cum חקן קרי Institutione poenitentiarum pro semine effuso ex Josef [b. Sal.] Darschan [*Fundamentum Josefi*], *precatio pulchra* descripta ex Siddur Tefilla Benjamin

S. W. [b. Samuel] et Cantus Jeh. Chasid [revera Israel Nagara!] et *Solutio Votorum*

24. *F. a. O.* 1702

[A. **ברוך** אהה בעיר **ברוך** לסדר fer. IV.; plagg. 3.

Wf. III p. 187 n. 492 d.]

ישרים v. Jehuda di Modena.

v. Saadia Gaon.

 [Precationes singulas edd. Classis I-III. adjectas (ut e. g. צרה על כל צרה in Prec. quotid. 1648-9 N.2147 et ejusmodi multas) hic sigillatim recensendas non putavimus. Kabbalisticæ exstant in varr. oper. kabbal. ut in l. ריאל q. v. inter Anon. N.4042.]

3367. Ordnung des Gottesdienstes zur Einsegnung im Jakobs-Tempel zu Seesen [lit. germ.] 8. s. l. e. a. [1810].

3368. Einweihungsfeier der neu erbauten Synagoge der israel. Gemeinde zu Dresden am 5. Ijjar 8. Mai 1840 [lit. germ. Nonnulla hebr.; ff. 4] 4. *Dresd., Meinhold u. Söhne* 1840.

3369. Gebet und Festgesang für S. Maj. d. K. Friedr. Wilh. IV. und die Königin Elisabet Luise gehalten in der Synagoge zu Berlin am 18. Oktober 5601 [hebr. et germ., lit. germ.]

8. *Brl., Levent.* [1841].

Gesangbuch von J. Johlsohn q. v. (1816).

[Quae hic, praeter libros jam recensitos inter Biblia, Talmud et Proces (ubi imprimis cl. IV p. 485 sq. consulenda) desiderantur, facile per Indicem tit. generalem reperientur.]

כבוד N.3550. מיטשעמנט v. אבל

אנה v. sub מדרש N.3727.

אנה בראשית v. מדרש א' ב' N.3727.

אגרות שלומים

3370] Epistolarum hebr. etc. exempla

8. min. Aug. 1534.

[Tit. אגרות שלמים edd. posteriorum nullibi invenitur, sed inscribitur f.1.: „expressum hic Augsburg etc. per Chajjim [b. David] typographum;“ ff. 31 non num. Exhibet initio indicem in 62 epistolas (הכועס על חברו. 1), deia rationem ordinis brevem et Exordia (התחלות) in scripta in edd. sq. et v. N.3377) seu salutationes secundum dignitates et tempora (incip. הישוב על כסא הירושב על כסא הירושב). Epistolis ipsis insertum est plurimum multiplex Acrostichon scriptoris ficti: Adam, Abraham etc. (differunt ab iis quae in Buxtorfii Instit. epistol. Cap. 3), in fine formulae nonnullae vel ad exordia vel ad tergum spectare vid., in ed. sequ. vero cum inscriptione על הכתב נב sequuntur aliae (cf. Buxorf. ib.). Expl. unicum vix notum (desideratur in Annal. Ros.) cum notis MS. Ungeri (Wf. IV p. 451, cf. II p. 252. 257) possidet Zz.]

3371] אגרות שלומים *Epistolae Salutationum* ed. auct.

8. Bas. 1603.

[A. שימחה, jussu Conr. Waldkirch, jussu Jakob b. Abraham ex Meseritz in Litth., seu Jakob bibliopolae; ff. 30+2. Wf. II p. 1251 n. 18. Mich. 60. In Buxtorfii Biblioth. rabb. desid.]

3372. — accedunt in fine Exordia secundum Pericopas 8. Crac., Nachum Meisels. s. a. [1631-56].

[Wf. ib.*, qui rectius de Cod. Lips. (nunc XXX, 1) suspicatus est Delitzschio (in Catal. ad loc.), qui Buxtorfii decadis fontem librum nostrum non agnoscit! Wf. editionem tantum nostram Basilensis archetypon esse male putavit.]

3373. Epistolarum Hebraicarum decas [ex N.3371]

hebr. et lat. per Jo. Buxtorfium patrem

8. Bas. 1603.

[Dedicationem ad Drusium datam Cal. Augusti recudit Buxtorfius Jo. Jakobi fil. in Catalectis p. 277. Acrosticha omitta sunt in Jo. Buxtorfii: Epistolarium

q. v., ubi II N.43.44.45.47.48 respondent ed. libri hebr. N.16.7.8.35.54, ultimas duas cum Vers. lat. sua recudit Buxtorfius ille in Catal. p. 383, sed Epistolarii II N.1-10 non sunt decas nostra ut suspicatus est Wf. II p. 1252, ubi A. 1605 bis pro 1603, cf. ib. p. 1251 n. 18. Cf. infra סגולה N.3718.]

3374. לשון ערומים *Lingua prudentium*. i. e. Epistolarium [ex N.3371 cum Additt.] 8. F. a. O. 1691.

[A. הוצאת באוני, ap. J. Chr. Beckmann. Acrosticha usque ad epist. 30 forma rhyth. expressa, dein אורייחה לא פסק etc. ex Jos. Rakower: *Ling. pura*, q. v.; in marg. superiori allocutiones, dein Exordia secundum tempora ex ספר מנלה N.3715 cum Additt., desunt vero Additt. ed. Crac. Wf. II p. 1322 n. 304.]

3375. — 54 epistolae, in libro חילדוה אדם P. II. q. v. sub סגולה ספר N.3720 (1736).

3376] — Excerpta, ad calcem Josef Rakower: *Lingua pura* ed. auct. q. v. (1713).

3377. התחלות לאגרות שלומים *Introductiunculae in Epistolas salutationum* [ex N.3372] auctore [plagiati.] Pinchas Selig

8. s. l. e. a. Uri Phobus [Amst. ca. 1658].

[Ff. 6. Exhibet in Pericopas etc., 2 epistolas etc. Suppl. Wf. III p. 938 n. 1840c.]

3378. עט סופר *Stylus scribae*, i. e. Exordia in epistolas, 5 epistolae et Exordia germ. in usum foeminarum 8. F. a. M. 1706.

[Ap. Jo. Wust. Dicit Editor: „weil ich bin in Aschkenas also lang arum geloffen und eitel schlechte Schreiber angetroffen.“ Wf. II p. 1291. III p. 1185 n. 165 corr.]

Vide praeterea נק יפה N.3559, לשון נחב N.3708, סגולה ספר N.3715 sq.

אגרות, quae hic desiderantur vide sub sequente verbo tituli.

אגרות מספרת ייחוסתא דצדיקי דארעא ישראל

3379] *Epistola enarrans genealogiam iustorum* (seu *piorum*) *terrae Israel*, i. e. Recensio sepulchrorum in peregrinatione seu processione majore et minore, quam ediderunt legati paupe-

אגרת

ANON. HEBR.

אורים

rum Zionis et Hierosol. cum figg.

fol. patente Ven. 1626.

[Jussu Bragad., ap. Giov. Calleoni. *Bart.* III p.832. IVp.328, cf. Ip.59 (A.1526). In marg. infer. legitur epigr. legatorum, quae in ed. sequ. lit. verso alia dicitur אשר היו על הלוחות הראשונים (שולי) הידועה חונים in ed. 1676 mutata), ubi *bis* de iis sermo, quae in libro הדריקים omissa, non ita pridem ab Arabibus sepulchrum Ahronis etc. ostensum esse etc.; se vero brevitali induisse etc. ostensum esse etc., unde certe non ex tabula nostra opus Uri b. Simon (q. v.) depromptum (*Wf.* Ip.133), imo ex Uri nostrum hausisse dixeris, quod cum libro modo laudato יחוס הדריקים Ascher b. Gerson Scarmela (propter ed. sequ.) confuderunt *Bart.*, *Sabb.* *Wf.* I.1. *Zz.* Benj. p.275n.78; v. *Jüd. Lit.* p.464n.40; corr. partim *Carmoly*, *Itinéraires* p.370.375. *Libl.* XII,296.]

3380. — cum inscript. marg. יחוס הדריקים *Genealogia iustorum* edidit Jechiel Teschuba, pauper ex incolis Hierosolym., cum figg. 12. *Ven.* 1640.

[A. (unde A.1645 ap. *Wf.* Ip.134*. IIIp.84*), jussu Commiss. domini Giov. Vendramin, per mandatar. Giov. Martinelli; ff.8, sed desid. f.4 et 5 *Opp.* 322D., unde ff.6 ap. *Wf.* III,ib.].

3381] — 8. *Veron.* 1646.

[Ap. Franc. de Rossi. *Bart.* IIIp.833 ap. *Sabb.* et *Wf.* Ip.134. Editorem eundem ed. sequ. sistit *Zz.* Benj. p.275.286, ut vid. ex conjectura, cf. מעשינת (חבורי) N.3872.]

3382. — acced. הַפְּלָה *Precatio* apud sepulchra recitanda, edid. Josef Schalit Richetti [una cum libro suo: *Scientia tabernaculi*] 4. *Munt.* 1676.

[A. (אחם רהיט ל'), impens. Efraim et Simson filii. Efraim Melli; ff.4. *Wf.* lib.*. III ib.* et p.425 n.970c.]

3383. — fol. patente

F. a. M., ap. Jo. Wust. s. a. [1693-1707].

[Ed. omnibus Bibliogr. ignota compacta est *Opp.* 356F.]

3384] — in libro שכחי ירושלים q. v. N.4059. (1817. 1840).

[Cf. *Zz.* Benj. p.280 n.123 (cf. *Luzz.* Proleg. p.62).

Carmoly, *Itin.* p.487!]

3385] — Germ., v. Gerson b. Elieser: *Regiones terrae Israel* (1691 etc.).

3386] — v. Simcha b. Pesach: *Perlustratio sepulchrorum iustorum* [*Saec.* XVIII.].

אגרת הפורים של מר והדסה

3387. *Epistola Purim Myrrhae et Myrtus* (i. e. *Mar-dochai et Esther*), Expositt. partium kabbal. in lib. *Esther*, edid. Sam. b. Abr. Levi

8. s. l. [*Prag.*] *Jak. Bak.* 1612.

[A. אהבה ושטח. ff.4. *Wf.* IIIp.1070 n.2033b. *Zz.* Z. G. 288 n.147. Cat. ms. male sub מסכת פורים recenset!]

אגרת הקנאות v. Moses Chagis.

אגרת תנחומים

3388. *Epistola consolationis* ad gentes Judaeas hausta ex fontibus propriis „recusum *Stadae* typis Friederi להלמסשטארט [8. *Brem.* 1803].

יד v. אדם וזוה ליד N.3669.

איילן שפיגל seu אוילן שפיגל

3389] *Eulenspiegel*, allerhand kurzweilige Begebenheiten und Historias [Germ.]

8. s. l. e. a. [*F. a. M. Saec.* XVIII. ?].

[Ff.16. Cat. ms. *Serap.* p.318 n.10. *Wf.* IIp.1255 n.27 = IIIp.86 n.214 b.]

אוקאז

3390. *Ukas* (Decretum) Imperatoris Russiae ad ministrum instructionis publicae (נאראדנאה) de scholis Judaeorum, et Decretum Suwarowii, Germ. Dial. pol.

8. *Wilna*, typogr. M. Romma 1844.

[Cf. *Libl.* XI,593.]

אור מור v. Jehuda di Modena.

אוריטשן אורה חיים

3391] *Semita vitae Germ.*, quasi constitutio mensae, regulae de Benedictionibus, hospitalitate etc. per Josef b. Elieser Chalfen ex Isn'y

4. *Bas.* 1602.

[Ff.22. *Mus. Br.* 481 c^{38/3}. *Buxt.* Thes. Gramm. Hebr. p.661 ed.1629. p.643 ap. *Wf.* Ip.1019 male librum describit.]

אור חיים v. אורה חיים

אורים וחומים

3392. *Lux et perfectio*, i. e. ספר גורלות *Liber sortium* allatus ex terra sancta, quoque usi sunt Israelitae sub templo II., elaboratus a 70 Senibus etc. (cum tabula), רפואות (ספר ל) *Liber medicinarum* hebr. et partim germ., variis auctoribus ut Jesaia Hurwitz etc., ספר העמידות *Liber rerum futurarum* i. e. Chiromantia, quae sapientibus Indicis adscribitur, et סידורא דסיהרא *Ordo mensis* incip.: „dicit Gabriel“ [qui forsitan auctor] 8. [*Dyhr.* 1728].

[*Opp.* 333 O., ut *Mich.* 202, tit. destitutum, sed ed., quam prolixius delineat *Wf.* IV p.1039 n.41, atque diserte *Dyhr.* expressam dicit libellarius Cod. MS. *Opp.* 168D. q. v., nostr. vid. MS. *Carmoly*, *Itin.* p.276. Liber synon. citatur in fragm. libri מילואים auctore Menachem b. Asriel (Botarel Comm. I. *Jesira* f.69) ver-

אוהות

ANON. HEBR.

אלה

bis א"א, quae אדוני אבי, „pater meus“ legerunt Editores, unde in indice auctorem habent „Menachem pater (non fil., ut *Wf.* I p. 771 n. 1446) Asrielis,“ sed forsā א"א Abreviatura nominis. De libris talibus cf. *Jüd. Lit.* 447.]

אוהות

3393. *Decem signa Messiae*, ad calcem Ben Sira N. 1363 [cf. *Wf.* III p. 1175 n. 43b] (1519).

3394. *Signa bellorum Messiae* (diff.); in libro *Pulvis aromatarii* adscripto Machir hebr. et germ. q. v.

[Forsan supplementum est ad מעשה הורה N. 3943. Cf. etiam Cod. MS. *Opp.* 3110. et MS. Colbert. ap. *Wf.* ib.; Hebr. et Germ. ap. *Eisenmenger* II, 704. 708. Contra *Rof. Bibl. antichr.* n. 120 v. *Jüd. Lit.* p. 407 n. 2.]

אלף ביה OTIJJOT (אוהות דר' עקיבא seu מדרש).

3395. *De literis tractatus kabbalisticus* cujus auctor fingitur R. Akiba 4. *Constant. s. a.* [1516-9]. [*Wf.* I p. 856* (IV p. 948), *Rof. Ann.* p. 48 n. 35. — De opere v. *Jüd. Lit.* p. 402, cf. *Sachs* Additt. ad Cat. Bislichis p. 42 et ejusdem היונה p. 46.]

3396. — 4. *Ven.* 1546. [Mense Schebat, finit. fer. VI. 3. Adar. *Wf.* ib.]

3397. — ed auct. cum Animadv. 4. *Crac.* 1579. [A. השלט, inc. fer. V. 9. Elul, sub Stephano; opus in tit. (etiam ed. sequi!) ante 23 (שלש ועשרים) A. impressum dicitur, sed ed. talis nulla nota, unde certe 33 legendum, Annus itaque non 1584 (*Zz.* G. V. 168 nota b), sed pro 9. Elul secundum Calend. corr. 19. Elul. *Wf.* II, ib. III p. 888.]

3398. — u. s. 4. *Crac. s. a.* [*Saec.* XVII.]. [Ed. non optimae sed hucusque ignotae ff. tantum 20 exhibet *Opp.* 846 Q. Edd. Ven. et Crac. שלט in praef. laudantur, atque Midraschim אכביר הרשע etc. edere optatur, unde in vinea tituli: מדרשים יפים אף (Midraschim pulchra etc.). In Cat. desid. *Zd.* A. 1627 notatus est.]

3399. — Ed. III. (scil. sec. Crac. I.) 8. *Amst.* 1708.

[A. אמת... חסר. *Wf.* II et III ib.]

3400. — cum Ath. Kircheri Vers. Lat., in ejusdem: *Oedip. Aegypt.* II p. 225 [*Wf.* I ib.] (f. *Rom.* 1653).

3401. — cum Jul. Bartoloccii Vers. Lat., in ejusdem Biblioth. q. v. [*Wf.* I ib.] (1694).

אוהרת הקדש

3402. *Admonitiones sanctae*, 36 Admonitiones ethicae, acced. [ff. impf.] Jesaja Hurwitz: *Confessio magna*; Josef Archisyn. Schidlow: *Con-*

fessio compendiosa [*Wf.* II p. 1259 n. 45]

16. *F. a. O. s. a.* [1680-1720].

אחשורוש-שפיר

3403. *Achaschurerosch-Spiel*, i. e. Comoedia germ. de historia Estheris 8. *F. a. M.* 1708. [*Wf.* III p. 1175 n. 46b. Cat. ms. *Serap.* p. 318 n. 11a locum et Annum indicare neglexit. Cf. infra אקטא N. 3407 et Cod. MS. *Opp.* 1601 Q.]

אירא v. sub אירא N. 3477.

איסור והיור v. sub Jona Gerondi.

אלה דברי הכרית

3404. *Haec (sunt) verba foederis*. Scripta Rabbinorum contra cultum novum templi Hamburg. 8. *Alton., Sam. et Jeh. Bonn.* 1819.

אלה הדברים

3405. *Haec sunt verba* (seu *res*), quae fuerunt inter juvenem Samuel b. Mos. (Venturoso) ex Perugia et sponsam suam [Tamar bat Joseph Kohen Tamari medici] Venetam et propositae sunt duobus Rabbinis Mantuanis Mos. Provinciale et Pinchas Elia ex Melli b. Zemach; continet depositionem sponsi (המשכר המעשר), Documenta (כללי המכתבים והראיות) ab eo deposita (quae in fine nuncupantur: הר המודעה *Mons demonstrationis*) atque scripta offensiva et defensiva et judicia varia Rabbinorum etc., 4. *Mant.* [1566].

3405b. ביאור זה יצא ראשונה (מכלל פסק החכם ...) *Expositio hae exiit prima ex decisione sapientis etc. Mos. Provinciale*, qui demonstrat, res tales a iudicibus electis (מבוררים) decidendas esse 4. *Mant.* 1566.

3405c. *Verba Samuelis parvi ex Perugia*, qui ea supplet, quae in expositione facti Venetiis impressa [N. 3471] omissa vel falsa, §§ 112

4. [*Mant.* 1566].

[Constat collectionis rarae partic. 1. plagg. 11 1/2 (ff. 46), 2. impressa ביטי נחמן (ante 11. Ab) per scribam Meir b. Efraim ff. 10, 3. subscripta a Samuel Romae fer. IV. 21. Augusti, 6. Elul 5326 plagg. 8 (ff. 32), ubi passus ex N. 3471 singuli inscripti: אבר המציע (dicit expositor) lit. rabb. supplentur inscriptione: אבר המשלים (dicit supplens). In documentis part. 1. citatur folium separatim impressum sub tit. (לוח אחר) *Mons Gerisim*, ubi anathemata etc. solvantur per Rabbinos Venetos, sed illud hic non recusum est. Cat. ms. *Zz.* (initio impf.) in Appd. opus nostrum (אלה הדברים) sine Anno, Cat. ms. Mich. cum A. 1566 recenset, *Opp.* 497 Q. (et

ארחות

ANON. HEBR.

בישרייבונג

- Anni) 12. *Fürth, typogr. defuncti Jos. Schneior s. a.* [1692-8].
 [Wf. II *ib.* (cf. supra N.4315) ed. sistit germ. forsan ex Cat. *Opp.*, recenset enim Cat. ms. Mich. pte. II. librum ארחות צדיקים „ein göttlich Lied“ in 4°, quod confusio videtur ex nostra ed., quam pte I. in 24° recenset, et libello אורח חיים N.3670, qui in pte. II. nostrum praecedit; cf. *Serap.* p. 320 n. 26. Ed. 16. *Cöthen* 1718, quam Wf. *ib.* nostrae jungit, an hebr. sit nescimus.]

3418. — et *Via epuli, Prec. itineris* (f.167) etc.
 12. *F. a. O.* 1705.
 [A. נאולה חזיה, jussu et impensis Gerson Wiener; ff.173. Wf. III p.1177.]

3419. — et Jona Gerondi: *Epistola poenitentiae*
 12. *F. a. M.* 1715.
 [A. עתה, ap. Anton Heinscheit, per Salman London.]

3420. — cum Salman London Vers. germ. auctiore
 4. *Amst.* 1735.
 [A. ווארונג צדיקים השמור, in aed. Hirz Levi Rofe. Approbb., datae mense Schebat, et praef. Interpretis senis Vers. (ed. Han.) imperfectam nunc suppletam ferunt. Corr. *Serap.* p.320 n.20.]

3421. — Germ. ex Hebr. per Anon.
 4. *F. a. M.* 1697.
 [A. לסדר ולפרט אכן יש ה' במקו' הוד... ויאמר, approb. data 28. Tammus 457, sustinentibus Meir b. Abraham b. Baer Oppenheim et Hirz b. Jakob Schwelm. Interpres in praef. suam habet aliam ac Vers. prioris „qui ab initio et fine vertere oblitus est, atque in media paullum praestitit.“ Wf. II, *ib.*: A. 1692 corr.]

3422. —
 4. *Han.* 1710.
 [Typogr. nova erecta in aed. H. I. Bashuysen, prostat ap. Seligman Reis bibliopolam Francof. Wf. II et III, *ib.* *Serap.* *ib.*]

LITERA ב

בגידה הומן v. Matatja.

BAHIR. (ה) בהיר.

3423. *Lib. splendoris seu Illustris*, seu מדרש ר' מדרש *Midrasch* (kabbalist.) cujus auctor fingitur Nechunja b. Ha-kana 4. *Amst.* 1650-1.
 [A. מעין החכמה, inc. fer. III. (sic corr., v. חושד יהודא, N.3864, quod una cum nostro expressum) 10. Tebet (23. Decembr. 1650) per typoth. Gumpel Mard. b. Jehuda. Wf. I p.906. III p.826. De opere ejusque titulis aliis v. Zz. G. V. 404 c. Landauer, Litbl. VI,

182 cf. 215, qui auctorem suspicatur Isak Sagenahor b. Abrah. b. David; S. Sachs היגה p. 48. *Jellinek*, Mos. b. Schemtob p. 20 n. 24 cum Schemtob Ibn Schemtob potius auctorem Germ. habet (quod de Elasar Worms addit nullius est argumenti), cf. ejusd. Beiträge I, 72. II, 64; sed in I. Auswahl p. 14 ad Landaueri sententiam reversus est, quia initio allusionem ad auctorem coccum detexisse putat. Quae sub tit. adjuncta sunt libro נורה (N.3477) partim in libro nostro offenduntur, sed ibidem passim Glossae adjectae, ut I f. 13b ed. Amst. 1800 ad Genes. I. de lit. ב, ubi ... ל"ל glossa! Corr. *Deutsch Catal.* p. 102 n. LXXXVI, ubi quoque I. noster a Maimonide citatus fertur! De ficto R. Rachumai, cui dicta plurima adscribuntur, v. Zz. G. V. 407a, ubi מביאה ei adfecta affertur; R. Ismaeli enim et Sim. b. Jochai Kabbalistarum heroibus מביאה N.3803 adscribitur.]

3424. — ed. Ahron Margalita 4. *Brl.* 1706
 [Fer. III. 1. Elul. Wf. I. III, *ib.*]

- בוך דר פר צייכונג
 3425. *Buch der Verzeichnung*, i. e. Index seu Chrestomathia locorum ex V. T. et Evangelistis, breviter ad refutandos Christianos expositorum, Germ., edidit Isak Jakob b. Sanl Abraham 16. *Amst.* 1696.

[A. מאמין בביאת משיח, in aed. socc. Ascher Anselm etc. in typogr. Kosman Emrich; ff. 36. De opusculi edd., auctore et Editore (cf. Wf. IV p. 489) confusio fere indissolubilis (cf. *Serap.* p. 322. *Jüd. Typogr.* p. 85 nota 59). Wf. III p. 578 ex „Unschuldige Nachrichten A. 1723 p. 541“ ed. affert *Amst.* 1693 in 12; plagg. 6, ubi auctoris (!) nomen Israhel Ger (Proselyta) ex Monacho Pontificio Judaeus fertur, qui *Jesnitzii* typographum agat, quemadmodum et typi Jesnitzienzes. Hinc Wf. colligit, Isakum nostrum opus Israelis recudisse! Sed Israel b. Abraham Abinu (q. v.) forsan A. 1713 *Amstd.*, sed non ante 1717-8 Cöthenii et 1719 Jesnitzii offenditur. Ed. vero „*Amst.* 1714 in 16. pp. 36“ quam affert Wf. II p. 1266 n. 78 et III p. 578 ex ed. 1696 additis lit. יח efficta videtur. Si ergo exstat ed., quam curavit Israhel ille, certe ex nostra, forsan „lit. *Amst.*“ recusa est (corr. *Rof. Bibl. antichrist.* p. 16). Ed. nostrae Annus eo confirmatur, quod Isak ille A. 1697 Vers. libri אבקה רובל (Machir) edidit, v. Wf. III p. 115 n. 295.]

v. בינה לעהם N. 3613.

- בישרייבונג פון אשכנז אונד פאלק
 3426. *Die Beschreibung von Aschkenas und Polak*, Colloquium polemicum satyricum inter Judaeum Polonum, Germanum et Pragensem de in-

בישרייבונג

ANON. HEBR.

ברית

dole Judaeorum in terris illis, rhythmis Germ.

[lit. min.] 8. *Prag. s. a.* [Saec. XVIII.?).

3427. — [Serap. p. 326 n. 35] 8. *s. l. e. a.* [Saec. XVIII.?).

— v. בישרייבונג N. 3433.

בית מדרש

3428] *Domus morum*, eth.; idem ac. המרוה. מעלות המרוה. q. v. sub Jechiel b. Jekutiél.

q. v. בית נאמן v. Isak Vega.

מנולח סחרים v. כקבוק N. 3721.

מנולח v. בריאה וסרה N. 3914 sq.

ביקורה העתים BIKKURE HA-ITTIM.

3429. *Primitiae temporum*, i. e. Collectio dissertationum, Poëmatum etc. Hebr. et Germ. annuatim (cum Calendario) prodeuntium, quibus adjecta est Chrestomathia ex מאסף (N. 3713), A. M. 5581-92. Voll. XII. 8. *Wien.* 1820-31.

[Editores collectionis celebris (de qua cf. *Delitzsch*, Z. Gesch. der hebr. P. p. 109) sunt vol. I, II (et III?): Schalom Kohen, IV M. J. Landau (cf. III p. 240 et deutsche Zugabe V). Ad III, 236 Corrector Leser Steinitz notat, hinc inde pro Calendario ejusdem formae Dissertationes adjectum iri. — Singulorum recensionem (omissis repetitionibus ex מאסף) vide sub: Abraham J. Esra, Abraham Kohen, Abraham Schalom, Altar Mos., Altar Meir, Asaria de Rossi, — Baruch Czatzkes, Bauer Zebi, Beer Pet., Benjakob Eis., Bergel Jos., Bik J. S., Bloch S., Bluemlein Mard., Blumenfeld Baer, Boehm J. L., Buerger Sam., Bueschenthal, — Caro Dav., Chorin Ahr., — Deutsch Dav., Dob B. Levi b. Arje L., Dukes J. L., Duschak Hirsch, — Erter Is., — Fischer Meir, Fischman Nachm., Flesch Jos., Frenk Baer, Friedenthal Immanuel et M. B., — Gerondi Mard., Ginzburg Chaj., Goldberg Abr., Goldmann Mard., — Hamburg Abr., Heimroth Feisch, Herzfeld Leop. (? ע. פ.), Hirsch Chaj. Simcha, Hölischauer Mard., Homberg H., — Israel Jakob Sigalli (? ע. ס.), Jehuda L. b. Josua, Jeiteles J. L., Jos. בר"י (? ע. י.), Landau Isr., Landau Jakobke, Landau M. J., Lattes Abr., Leitner Mard., Letteris M., Levin Mendel, Lichtenstern Mard., Loevisohn S., Luzzatto S. D., Luzzato Sam. Ch., — Mendelssohn Mos., Meyer W., Mises Jeh., *Moses Ch. Luzzato, Mos. M. Juwel, — Natkes Abr., — Oppenheim Baer, — Pergamenter Sal., Pollach Chaj., Pollak Jak., — Rabel Aber, Randegg Ahr., Raschkow Elas., Rapoport S. J. L., Reggio J. S. — Sabbatai Kohen, Salomon G., Samuel Ch. Salman, Schalom Cohen, Schlesinger J. B. (ש-ר etc.), Schönfeld Bar., Schreiber H., *Schurman A. M., (Skreinka Elies. (א-ש-נ), Spitz Joml., Steinitz Leser, Stern M. E., Strelisker Mard., Suedfeld Gabr., — Trachtenberg Abr., — Wehle Efr., Weiss

Jos., Witzgenhausen Jos. — Nomina passim per literas initiales etc. (quarum nonnullas nobis interpretatus est modo laudatus J. Weisse, dubias nominibus adjecimus) indicata sunt. Ignotus est אלמתי III, 141.]

ברית

3430. *Brief [Epistola] ex Hierosolymis* Germ., quam se descripsisse vel interpretatum esse dicit Baer Scriba Communitatis [Hieros.], atque scribere dicuntur (vel finguntur) viduae ex Germania et Polonia Hierosol., quae liberalitatem foeminarum Europaeensium implorant atque Samuel Levi Francofurtensem unicum ad hoc legatum recommendant; adjecta sunt: Precatio apud murum occidentalem templi pro parentibus hebr. et alia germ., et precatio hebr. pro foemina gravida kabbalistica, et recensio sepulchrorum 4. *Constant.*

s. a. [in Germania vel Amst. fin. Saec. XVII.].

[Opusculum singulare vix notum (*Opp.* 1214 B Q. *Wf.* II p. 1254* *Serap.* p. 323 n. 28) in tit. ornamento largiore cincto non argumento (ברית enim diversis locis nuncupatur, atque epistolae speciem continet) sed versiculis inscribitur Biblicis: ופדוי ה' ישובון etc., cum imagine sic dicta templi et Hieros. cum 12 turribus, adjectis nominibus 12 tribuum et regionum „Oriens, Auster, Aquilo, Occidens“ (!) lit. lat., ff. exhibit 6, lit. min. minime pulchris, locus Zafat scribitur שפעט, de calamitatibus et accusationibus in Polonia bis sermo est; viduarum subscriptarum prima: הנבואה מרה (praeposita Domina!) Channa bat Samuel Pragensis; clauditur opus, ut uto, spurium „den ganzen Brief gar und ganz hab ich מעתיק קען gewesen בער ההבר ר' בער“ ה'סופר מהקילא קרישא

אליעור N. 4008. פרקי ר"א v. ברייתא דר' אלעור

N. 3882. מעשה v. ברייתא דר' יהושע בן לוי

בריתא דמלאכת המשכן

3431] *Boraito* [seu Mischna externa] *operis habitaculi* i. e. Apocryphon Mischnicum de sanctuario Capp. 14, ad calcem Hai Gaon: *Judic. juramentorum* q. v. (1602).

[V. Zz. G. V. 86. De Boraito in genere in Gemaram inserta v. p. 209. Nuncupatur etiam משכן Mischna de habitaculo ap. Nachmanidem (Zz. ib.), ex quo forsans *Sabb.* ap. *Wf.* II p. 1332.]

N. 3457. היכלוה v. sub ברייתא מפרקי מרכבה

De aliis ברייתא nuncupatis libris v. sub מדרש N. 3727.

ברית מלה

3432] *Foedus salis*, regulae (31) de salienda carne, Germ., ad calcem Benjamin A. b. Ab-

בשרייבונג

ANON. HEBR.

דברי

raham Salmik: *Ordo praeceptorum mulierum*
(1699. 1714).

[Inc. „Demnach dass die רינים von Fleischwassern“
etc. *Opp.* 238 O. hoc tantum fragmentum exhibet ed. 1699.
Corr. Catt. *Serap.* p. 323 n. 29.]

בשרייבונג... אויפצוק

3433. „Gründlich und wahrftige *Beschreibung* des
allerunterthänigster Beehrung der längst höchst-
gewünschten Geburt des allerdurchlauchtigsten
Erzherzogs von Oesterreich etc. Leopoldi, Mon-
tag 26. Ijjar etc. von 4 Uhr Nachmittag prächt-
tig und freudenvoll gehaltenen *Aufzug* ברהוב
“היהודים (in platea Judaeorum), cum *Carminibus*,
altero auctore Isak Basch, Germ.; acced. 3 figg.
scil. portae solennis, processionis et domus illu-
minatae Dris. Sal. Gumpertz 4. *Prag.* 1716.

[Per typoth. Jeh. b. Mos. Bak b. m. nepot. Jak.
b. Jeh. Bak; ff. 12. *Wf.* III p. 1179 n. 108b (*Serap.*
p. 28 n. 240 b), cf. III p. 401 n. 897 d, ubi MS. Josef
Jüdle.]

LITERA]

נאולח ישראל v. Isak b. Menachem.

ס' (ה) גורל

3434. *Lib. Sortis*, Germ. cum introductione, ubi
modus indicatur trahendi 3 schedas ex 22 li-
teris et inveniendi numerum ex 14 responsio-
nibus pro viris et foeminis, quas libellus
continet, ed. Pheibel b. Loeb Präger

16. s. l. [*Amst.*?] 1713.

[A. בשנת פיעלה אייער. *Wf.* II p. 1274 n. 111.

Locum sistit Cat. ms. *Serap.* p. 326 n. 37.]

3435] — cum Jo. H. Maji Vers. lat., in ejus-
dem Catal. Bibl. Uffenb. q. v. [*Wf.* ib.] (1720).

ס' גורלות

3436] *L. sortium* hebr. 12. *Ven.* 1657.

[Groddeck ap. *Wf.* II p. 1273 n. 110.]

3437] — per Zodiacum *Amst.* 1701.

[Ap. Imm. Athias; ff. 11. *Wf.* ib., qui formam
omittit; cf. אורים וחסי N. 3392.]

גזירת איסטרייך

3438] *Calamitas Austriae* [A. 1349], ex Germ.
vertit Jechiel M. b. Jedidja q. v. [et cf.
ווינר גזירה N. 3476.]

גזירת איסטרייך

3439] *Die gelteue Pariserin*, fabula Romanensis,
Germ. 8. *Ofb.* 1721.

[ff. 37. *Wf.* IV p. 1042 n. 113 b. *Serap.* p. 327 n. 39.]

נ. 3991. v. (ה) נ.

v. Jellinek Ad. נגני הכנסת הקבלה

v. Jehuda L. Lemberger. נעטליך ביכל

v. נעטליך לך N. 3625 sq.

LITERA]

3440] *Verba sapientum*, exposit. in Pentateuchum
collectae ex libris: *Collectio Liliorum* [Meir b.
Levi] et *Congressus sapientum* [Israel b. Isak]

8. *Jesn.* 1726.

[A. 1725 in marg. sup. tit. ex libro אסיפת חכמים
relictus videtur! Editor seu Compiler (המדפיס) in
fine nonnulla ex ore Salman Hannover (cujus forsan
discipulus) adjecit. Numerus I. (קונטרס ראשון) auc-
torem fert David Oppenheimer, alia Abraham Broda
adscribuntur. *Wf.* IV p. 1043 n. 1206, cf. p. 890 n. 1317 c.]

דברי חכמים

3441. *Verba sapientum*, i. e. Collectio 10 (*sic*)!
opusculorum ex MS. editorum per Elieser Asch-
kenasi Polonium, scil.: 1) מדרש ויושע (N. 3735),
2) Jos. Kara Comm. in Thren., 3) Mos. Mai-
monides: *Tract. astronomicus*, 4) Hai Gaon
de supputatione Annorum ex Abraham b.
Chijja Operis *De astronomia* Tract. III. Porta 7,
5) Mos. Narboni: *Dissertatio de libero arbitrio*,
6) Josua Lorki: *Epistola* ad Don Salomo Le-
vi, 7) Schemtob b. Arduil: *Opus* (Apologus),
8) David Ibn Bilia: *Fundamenta intelligentis*,
9) Moses Maimonides: *Epistola* ad Jefet, 10)
Elia ex Ferrara: *Epistola*, 11) Jakob Provin-
ciale: *Responsio*, 12) *Carmina* varia auctori-
bus variis, accedit Vers. gallica [lit. lat.] num.
8. per S. Klein et n. 6. 8. *Metz*, M. Samuel. 1849.

דברי הימים של משה

3442. *Chronica Mosis*, i. e. Midrasch de vita Mo-
sis, accedunt: 2) פטירה אהרן (N. 3996), 3) פטירה משה
(N. 3956), 4) Tobia, 5) Eldad, ha-dani 6) בשלי סנדרבאר
(N. 3956), 7) Abraham Maimonides (spur): *Historia Hie-
rosolymitani*, 8) חנק (Petr. Alfonsij), 9) Aesopi
Fabulae (N. 3538), 10) משלים של שלמה (N. 3959) [qui-
bus postea adjectus libellus: 11) Vidal Ben-
veniste: *Parabola de Efer et Dina*]

4. min. *Constant.* 1516.

[Fin. mense Cheschwan A. 5277, ap. Samuel Ibn
Naamias [Nachmias], cf. „Manna“ meum p. 120.
Opus 10. desinit f. 22 columna 4, ubi in epigraphe nu-
merantur omnia atque ultimo loco opus 11, quod vero
in unico tantum noto expl. Seldeniano revera se-
quitur sine titulo lineolis 35 (caetera 34) praeterea
ad amussim congruens et procul dubio ad collectionem
nostram rarissimam pertinens, ut recte suspicatus est
Wf. (I p. 354 corr. *Ref.* *Annal.* p. 12 n. 63, cf. p. 47 n. 32.
A. 1518 *Wf.* II p. 1278 n. 121, cf. III p. 1180 v. *Ref.* ib.
p. 56 n. 69.) sed jam in expl., ex quo edd. posteriores

דברי

ANON. HEBR.

ררר

recusae sunt, default. In Cod. *Rof.* 194 ultima Historia R. Josua b. Levi ex ed. 1519 descripta vid., cf. N. 1363. — De operibus 1-3 v. *Zx. G. V.* 146, cf. *Jüd. Lit.* p. 379 n. 89. Inc. 1. בשנה מאה ושלשים שנה לדרה כ"י. בשנה מאה ושלשים שנה לדרה כ"י. אשר עשה הלאה הם כתובים. ויהר דברי משה וכל אשר עשה הלאה הם כתובים. בספר הישר cf. *Zx. G. V.* 155 f.]

3443. — (10 opuscula) S. Ven. 1544.

[A. ד. Expl. *Opp.* 849 O. tit. et f. ult. 80. destitutum, v. *Wf.* II p. 1278*, qui ed. Annum non recognovit et per confusionem etiam sequi imperf. se vidisse praetendit.]

3444. — (omissis 2 et 3, quae historiis N. 3871 adjecta sunt) 8. min. Ven. 1605.

[Inc. fer. IV. 12. Adar, ap. de Gara, corr. seu edid. Nissim Schoschan; ff. 64. De *Wf.* II p. 1278* v. N. praeced.]

3445. — Opus 1 et 3 et דרש לפטירה משה *Concio in mortem Mosi* [i. e. retractatio recentior n. 3] cum G. Gaulmyi Vers. lat. et Annott.

8. Paris. 1628-9.

[*Wf.* ib., ubi de recusa Vers. sola cum Annott. per Fabricium A. 1714. *Zx. G. V.* p. 146 e.]

3446. — opus 1. tantum, acced. *Historia Josuae b. Levi* (N. 3875) et *Historiae aliae* (v. N. 3884), Eldad Ha-dani etc. 16. [Ven. post 1587].

[Ed. plane ignota: *Opp.* 323 AD. Locum sistit Cat. ms. Tit. desid. Eldad incipit plag. 5., et ejus f. ult. verso hist. Judithae ex Nissim ut in מעשיות נ. 3872 inscribitur יהודית ישראלע"י נס, שעשה הקב"ה לישראלע"י יהודית חס, sed post מעשרה alia sequi debent.]

התשובה דברים המעכבים את התשובה

3447] 24 *res quae poenitentiae obstant*, una cum Ben Sira, q. v. inter Apocrypha N. 1363 (1519).

[Primum est *המחמיה את הרבים*. Enumerantur jam eadem ab Isak Alfasi (et forsitan ex eo in Cod. *Uri* 298, 2 f. 12b, ap. Jos. Ibn Akinin: *Medela animae* Cod. *Uri* 341 f. 85b et f. 150, ap. Jehuda Chasid: *L. piolum* § 19), sed sec. Maimonidem (פאר הדור Resp. 12 ubi ablegat ad reg. de poenit. C. 4 § 1) singulis in Mischna et Gemara annuitur, caetera a doctoribus posterioribus ex analogia constituta sunt. Revera numerus 24 jam in Talmude passim symbolicus, cf. 24 causas anathematis Berachot 19 ap. Maimonid. de studio legis, et plura dicta R. Josuae b. Levi, cf. alia צין I p. 8.]

דיבר טוב (sic).

3448. *Locutus est bene* (seu *Verbum bonum*), Vocabularium Hebr.-Germ.-Ital. (וועלט) alphabeticum cum praef. Germ.; accedunt: Mardochai

S. I. b. Jekutiel: *Canticum methodologicum*, et Addit., scil. הלכות פסקי הלכות *Decisiones halachicae* ex Jeschuae b. Josef libro *Itinera mundi*, quae adjecit Ahron [b. Isak?] typotheta

4. Crac. 1590.

[Per Ahron [b. Isak?]; ff. 6/2. *Wf.* III p. 177 n. 469 (cf. *Zx. Z. G.* 303 n. 6) libellum nostrum anon. eundem habet ac דבר טוב quem *Sabb.* auctore David b. Abraham de Modena 4. (sic) Ven. 1606 editum, *Wf.* vero ib. 12. Ven. 1696 ap. di Gara ff. 48 in *Bibl. Opp.* se vidisse praetendit. Sed nullum praeterea hujusmodi libri vestigium! Nostrum quoque incipit voce אור Licht lustro, attamen valde differt a simili libro adscripto Jehuda di Modena q. v., et cf. מקרי ורדקי N. 3953.]

דעת זקנים

3449. *Scientia senum* liber continens: 1) Observationes auctorum ע"י Tosafot (cf. p. 211) in Pentateuchum, 2) Jehuda b. Elia: *Oblatio Jehudae*, 3) Jakob Nuñez Vaëz: *Pulvis Jakobi* f. Liv. 1783.

[A. ירון ע"י. *Zx. Z. G.* 96, cf. *Litbl.* XI, 550.]

דקדוקי רש"י v. Meir Ibn Meir et Josef Heilborn.

דקדוקי רש"י

3450. *Grammaticae observationes in Sal. Isaki* potissimum Comm. in Pentateuchum auctore [ut vid. Saec. XIV. exeuntis] Anon. 4. Riva 1560.

[Pridie Novennii 321, jussu Jos. Ottolenghi (v. praef.). *Wf.* II p. 1282 n. 135 ex Cat. *Opp.*; ed. Ven. (*Sabb.* ap. *Wf.* ib.) non exstat. *Zx. Z. G.* 121.]

דקדוקים

3451. *Grammaticae* quatuor, nimirum Mos. Kimchi, anon. פתח דברי (N. 4023) et Abr. J. Esra duae 8. Ven. 1546.

[Impressum una cum: Elia Levita: *Lib. composit.* et Mos. Ibn Chabib: *Medela animae* et *Viae jecundae*. *Wf.* II p. 1282. IV p. 1043 n. 135, cf. III p. 1213, ubi ed. *Augsb.* 1521 erronea ap. *Sabb.* s. v. דקדוקים.]

הכלול v. דרוש פסקי היכלול N. 3458.

דקדוקי v. Israel Alnaqua.

דרך עץ החיים

3452] *Via arboris vitae*, Ethica et Diaetetica Germ. Capp. 87 4. s. l. [Prag. seu Crac.] 1613.

[Opus ignotissimum nuper detexi in *Bibl. Caes. Vindob.* XX W. 48; ff. 28+2. Praef. incipit: „In all den Menschen Anhof derfür und darnach soll er an unsern Herrn ג"ל (sic) gedenken“. Cap. I. „von Sorgen u. Zorn“ etc. incip.: „Die 8 Sachen soll itliches Mensch halten, wie die חכמי הרפואים (medici) hoben gehoten“ etc. Cap. 87 de regimine post venae sectionem tractat.]

דך

ANON. HEBR.

היכלות

v. sub חומת ישרים N.4084.
 v. Elasar Worms.
 N.3996. פטירה אהרן v. דרש לפטירה אהרן, משה.
 v. Jona Gerondi.
 v. *Constitutio* nuncupantur reculae variae in collectione כל בו (N.3589), quae v. sub titulo proprio.

LITERA ה

v. sub מדרש N.3727.
 הנהגות התלמוד

3453. *Haggadot Talmudis*, Index locorum Bibli-
 corum in Talmude expositorum sec. ordinem
 librorum Biblicorum, praemisso Indice codicum
 Talmudicorum et Carmine introductorio Josef
 b. Joel Bibas f. min. *Constant.* 1511.

[A. הער"א, mense Sivan, sub Bajazet; ff. 8. *Wf.* II p.
 1288 n. 152. *Rof.* Ann. p. 12 n. 59, p. 52 n. 25 male
 corrigat A. 1516. Lib. rarissimus, ex quo ed. *Const.*
 Indicis auct. Josua Boas ap. *Sabb.* ap. *Wf.*
 II p. 1377 n. 472; cf. supra p. 215.]

3454. — s. t. מורה נבוכים *Docens justitiam* (omissis initio
 Indice codicum et carmine)

4. s. l. e. a. [*Lubl.* ante 1571].

[Expl. hujus ed. fere ignotae (*Wf.* I. III n. 1957 enim
 cum libro synonymo auct. Sal. b. Elieser Levi confundit)
Opp. 1298Q. in Kohelet af. 20b et inde a medio libro
 Esra imperf. in tegumento locum fert *Lubl.*, tituli verba
 cinguntur ornamentis albis, ubi literae singulae hebr.
 Liber jam citatur in Simon b. Isak Levi: *Truditio*
scripturae (A. 1571), ubi noster auctus est.]

הנהגות אשרי

3455] *Annotationes* ex varr. auctoribus, ut Isak
 b. Moses, Isak b. Chajjim etc. collectae in
 Ascher b. Jechiel Compend. Talmud. q. v.
 p. 214, 12.

[Auctor seu collector fertur Israel Krems sec. Mos.
 Isserl ap. Abr. Sacuto, cf. Asulai I, ה, 7. *Deutsch*,
Catal. p. 50 n. XLII Ascher ipsum auctorem habet!]

v. הנהגות מרדכי.

הנהגות מיימוני

3456] *Annotationes* in Mosi Maimonidis: *Repe-
 tit. legis*, q. v., quarum auctores feruntur Meir
 Rothenburg, Meir Kohen et Mardochai b. Hillel.

היכלות HECHALOT.

3457. *Templa*, de 7 templis coelestibus etc. ex-
 positio mystica [auctore suppositio R. Ismael
 b. Elischa, vel R. Akiba] Capp. 30, cum Ad-
 ditt. (חוספה) et הפעה *Precatio* auct. suppos. R.
 Ismael b. Elischa

8. s. l. e. a. [in Polonia Saec. XIX.].

[*Operis inter Midrasch myst.* (cf. ad N. 3727) anti-
 quioris et maximi momenti membra tantum disjecta
 (קונטרסים נפרדים) et quidem depravata superesse tes-
 tatur Naftali b. Jakob: *Vallis regis* f. 6 (*Wf.* I p. 702
 = III p. 1183 n. 157b), librique jam origine pseudonymi
 MS. et edd. quam maxime et ipsis titulis inter se dis-
 crepant, ut fere libri diversi haberi possint, nullibi vero
 hucusque criticam delineationem reperies. Speciem
 et nuncupationem ostendit Mischnae seu Boraito
 (Mischnae externae), unde opus in Capp. (פרקים),
 eaque in Mischnijot seu הלכות (*regulas* seu §§)
 divisa, sed jam Saec. X. duplex innotuit recensio:
major et *minora* (cf. ad N. 3727), de quibus jam Hai
 (ap. *Jellinek*, Auswahl p. 7 et aliter in Cod. MS. *Opp.*
 Add.). Majorum et minorum recensionem antiquiorem
 exhibet Cod. MS. *Mich.* 417, ubi in maj. Cap. 25 le-
 gitur passus citatus ap. Hai (*Zz.* G. V. 167, a—Hai no-
 men legitur jam in Ed. Pr. Lexici Natan sub voce
 אבן, non Chananel, ut citat Jakob Chabib et (ex eo?)
 alii ap. *Sachs* הוינה p. 50, cf. infra), atque locus de
 10 Martyris longior vel brevior excerptus. ap. Sal.
 Isaki: *Collect. l. Pardes* פיעשר חעשר [*Zz.*], Mena-
 chem Ziuni (cf. Reuben Hoschke: *Jalkut* f. 66d. 67b),
 Gerson b. Ascher: *Geneal.* ed. 1561 f. 47b (ex quo
 ad calcem מדרש אנרה נ. 3727, et hinc inde
 ad calcem מדרש אלה אנרה נ. 3730), Naftali b. Ja-
 kob: *Vallis regis* f. 39d, Cap. 68 (non 65, ut in Cat. *Mich.*
 417) sed mutato nomine רומא (Roma) in גפית et
 castratis nonnullis, ibique libellus nuncupatur היכלות
 פרקי היכלות (epitheto ornante?) רוא דריון (cf. N. 3477, 16).
 Ad eundem locum jam alludit Nachmanides in Deuter.
 XXXIII, 6 atque spectare videtur citatio במעשה
 כפסוקהא ap. Tosafot Sabbath 119b (ap. *Zz.* G. V. 249a
 251a; cf. פסוקי החטאת N. 3863 et Otijitz R. Akiba
 ap. *Eisenmenger* II, 361).— Ed. nostrae ignotae expl.
 nostrum (idem ac in Cat. *Rebenst.* 294) in scheda
 nomen fert bibliopolae Isah Raschpitz Is. Natan Pesth,
 constat ff. 16, inc. אר ישמעאל כשעליו. ויהיה הנוך.
 (ita quoque initium ex „libro notis-
 simo“ היכלות ap. Jeh. Muscato ad Cusari f. 189b), Cap.
 26§7 insertus hymnus והאדרת (deest in Cap.
 28 l. Chanoch), Cap. 30§2 et f. 15 a legitur בהחלה
 יקבע מדרש סוד תורה אחר כל הפלה
 hac nuncupatio in Cod. *Rof.* 1287, ubi 27 Capp. et
 precatt. Precatio nostra inc. קק'ה צבאות מכה"כ.
 Noster totus, variant. tantum lectt. et in capp. 28 divisus, in Cod. MS. *Opp.*
 1061 Q. tit. fert: ספר הנוך (cf. *Zz.* G. V. 405a) *L.*
Chanoch, seu *Henoch*, qui sec. nonnullis idem ac

היכלות

ANON. HEBR.

היכלות

Metatoron, angelus faciei, ex cujus ore potissimum mysteria libri accepta finguntur (v. N. 3458-9), unde versio. Genes. V, 24 libro nostro quasi inscriptio (cf. *Wf. Ip. 702*). Anthologiam locupletissimam de Chanoch et Metatoron [cf. מליצה נ. 3811] exhibet Reuben Hoshke: *Jalkut*, f. 25c sq., cf. *Eisenmenger* II, 398 sq., *Zz. G. V. 169d*, *Rpp. כ"ח* III, 50, *Sachs* ההחיה 13). Liber per quidam citatur in l. Sohar (*Wf. I. III n. 631*, locos jam collegit *Zz.*, Etwas über d. rabb. Lit. p. 19, cf. *Zz. G. V. 407-8b*, adde Sohar novum הרומה נ. 4042; tit. cf. praef. ad l. ריזאל et hunc lib. N. 4042; tit. ריזן רחנק. *L. mysteriorum Chanoch* occurrit in Sohar init. Peric. (חצוה), alia v. infra sub מעשה ריב"ל N. 3882; de alio libro חנוך v. N. 3546). — Ex היכלות citat praeterea Jak. b. Naftali l. i. f. 63a et cf. Sal. Isaki l. i. רין החנוך [*Zz.*]. — R. Ismael b. Elischa auctor fertur l. היכלות ופניו *Opus curus Physiognomica* et מעשה המרכבה *Opus curus (coelestis)* ap. Jeh. Levi: *Cusari* III, 65 p. 296 ed. Cassel, ubi *Jellinek* duo posteriora partes (?) dicit Templorum. Physiogn. humana, ex l. Adami (v. infra) derivata, combinatur cum divina seu שיעור קומה (N. 4042, et cf. de ההטונה Cod. *Opp. 1072Q*) ap. Scherira vel Hai Gaon (Resp. Cod. ms. *Opp. Add. ap. S. Sachs* ההחיה p. 41 et cf. *Jüd. Lit. p. 447*) et cum מרכבה. Sub tit. מ"ס vel מרכבה פרקי exstant vero MS., quae ad templa pertinere videntur (cf. Del Medigo ap. *Wf. Ip. 703*): *Urb. 31,4* (cf. *Zz. ib. 167b, 405a*), *Biscioni 41* (ubi clausula שמו וברוך לעד ולנצח et ap. *Carmoly*, Itin. p. 283: Capp. 7 praepositis verbis ישמעאל אמר ר' „dixit R. Ismael“, ita incipiens ut ed. N. 3459 = מרכבה Cod. MS. *Mich. 715*. Vix quoque dubito, quin citationes ex משנה מרכבה vel מרכבה בס' משנה ap. Pseudo-Saadja in l. Jezira (f. 87. 99, cf. *Zz. ib. 166d*) et in l. Rasiel f. 12 de קדוש ad l. Templorum spectent. Ad locum classicum enim, Templorum fontem, de ascensione R. Ismaelis (Berachot 51, sed interpolatum sec. *Zz. ib. 164c*) Sal. Isaki affert ישמעאל דר' בריהא [hac nuncupatione citatur locus ex Midrasch Mischle ap. Elia Vidas in praef.], et Comm. ap. Jak. Chabib (non Sal. Isaki, ut *S. Sachs*: הינה p. 50) terminum classicum מרכבה per מעשה היכלות interpretatur. Unde *Sachs* ib. rectius מרכבה (פרקי מרכבה) unum ex libris (seu recensioibus) Templorum nuncupari arguentur. Etiam Elieser b. Hyrkanos (q. v.) ad heroes Templorum pertinere vid., de ascensione ejus (nisi pro Elieser legendum Ismael) locus ex מעשה מרכבה citatur in Comm. ad Pree. quotid. N. 2068, unde dicta de Paradiso (quorum alibi Henoch auctor) qua *Testamen-*

tum ejus circumferebantur. Ex *Hechalot* R. Ne-chunja b. Ha-kana excerptum sese fert l. העין N. 3994 (cf. Resp. Hai ap. *Sachs* ib. p. 50 et *Zz. G. V. 404c*). Denique מעשה seu historia R. Josua b. Levi et descriptio ei supposita Paradisi et Infernorum intime cum Templis cohaeret, unde היכלות varia libro זוהר (N. 3477) inserta sancta et impura! — Praeterea cum Lihiro Chanoch intime cohaeret liber Adamo suppositus ex loco Genes. V, 1 (v. *Jüd. Lit. p. 378, Dks.* Zur rabb. Spruchk. p. 36 et iterum Hai ap. eundem p. 66, cf. p. 94, adde *Herbelot*: Sabi (IV, 10), Sefer Adam (IV, 210), Ketab el malkut (III, 79), Cod. arab. *Uri 1025*, et de „tabulis coelestibus“ ipsam Genesin parvam Litbl. XII, 187; locos de ספרא דארם in Sohar jam collegit *Zz.* Etwas über die rabb. Lit. p. 19, forsam idem est ac kabbal. יחסיין ap. *Zz. G. V. 179*, cf. p. 128, et v. ad l. ריזאל N. 4042). Simile quid de libro Henoch aethiop. ostendit *I. Chr. K. Hoffmann*, Zeitschr. d. Deutsch. morgenl. Gesellsch. IV, 91; huncque lib. Henoch notum fuisse auctori Templorum suspicatur *S. Sachs* ap. *Frankel*, Mtsschr. I, 279. — Vide praeterea quae de pseudoprophet. apud Muhammedanos librorum exemplo scripsi *Jüd. Lit. p. 400*.]

3458. היכלות דרוש פרקי *Expositio Caputum Templorum* de 70 nominibus angeli Metatoron [scil. Cap. 3-12 et 14 recens. praec. cum Annot., et expositio 70 nominum]

8. s. l. e. a. [Saec. XVII. ?].

[*Opp. 288 O.* (= 669 O.); ff. 11, nomen inscriptis Mos. Graf (גראף) ut vid. Pragensis. Orditur: בס' ד' אחייל (גראף) ut vid. Pragensis. Orditur: בס' ד' אחייל אר' ישמעאל דרוש פרקי היכלות ע' שמוח דמטטרון שאלתי למטטרון לכתוב לי כל מה שכתב ע' מלאך שר הפנים (הנהגה...) ואמר לי יש לי שבעים שמוח כנגד שבעים אומות (cf. Reuben Hoshke f. 26 b, 28 bc et 417. Cod. MS. *Mich. 855, Zz. G. V. 262, Zeitschr. d. deutsch. morg. Gesellsch. IV, 160. 170*); f. 3 inc. expositio: שמוח של מטטרון וזה שמוח: אשר אני נקרא: desin.] בחצוהי נמט' יאר כי הוא כה'נ.

3459. היכלות פרקי *Capitula Templorum*, seu מסכת היכלות *Tractatus T.*, Capp. 7 [ex MS. majore excerpta et interpolata]; in collect. ארני לבנון N. 3409-10 (1601-1648).

[Orditur היכלות בשם הנקדש בסור אלפי רבכה אר' אכחוב סור שם המרכבה וזה יה היה וכו' Cap. I: אמר ר' הקב"ה רם ונשא ואף כסאו רם ונשא ישמעאל כל השירות הללו וכל המעשה הזה שמע ר' עקיבא כשירד (!) למרכבה וכו' ומרום על כל ברכה וזהוהו, ubi ergo R. Akiba quasi auctor fertur. Epitomator figuras omisas delineat, isque forsam auctor insertionum (cf. *Zz. G. V. 167*), cf. fin.

היסטאריע

ANON. HEBR.

השגות

אשר מסרחי לך: Cap. 5: (ה'ה בפרק שני.), Cap. 2
et lib. בסוד הנקודות Wf. Ip. 702
et v. N. 3457.]

היסטאריע v. ליד N. 3657.

הליכות v. Polak, Gr.

הליכות דרך ארץ v. Israel Alnaqua.

הלכות מסים

3460. *Regulae contributionis membrorum singulorum ad aerarium synagogarum, judicia collecta auctoribus Jehuda b. Elieser Briel (datum Mantuae 23. Elul 469), Manasse b. Jakob Chefez, Mos. Chagis b. Jakob (peregrinante) et Sal. b. Jakob* אאליין

4. s. l. e. a. [Ven. 1709?].

[Libellus ignotus ff. 4 exstat *Opp.* 643 Q.]

הלכות פסוקות

3461. *Regulae decisae, decisiones Geonorum* (cf. N. 4051) de licitis et illicitis, quae ad librum de festis [Maimonidis] spectant (אסור והיתר על) איסור והיתר (על) et *Eaedem* in libros de segetibus, scientia, sanctitate, amore, munditie, foeminis, separatione [ejusdem] 4. *Constant.* 1516.

[Ff. 12+19, partic. 1. finita 1. Adar, sub Selim, per scribam typogr. Mos. b. Samuel Facilino (פסילינו) seu (פצילינו), qui 1. Nisan Quaes. Salomo b. Aderet (q. v.) excudit, nostrasque adjecit, quas *Rof.* Ann. p. 12 n. 60 (ex Cat. vet. p. 11) seorsim recenset et cum lib. synonymo Jehudai Gaon b. Nachman (q. v.) confundit, *Mich.* 4273 ad ed. 1539 Sal. I. Aderet perperam notat, quae in Cat. ms., ed. nostram sequens, breviter כנל (ut supra) recensetur! Liber rarissimus fere ignotus; cf. *Dks.* Litbl. VII, 676. *Jüd. Lit.* p. 387 n. 2.]

הלכות הריאה

3462] *Regulae de pulmone* (vel הריאה דיני יסודי *Fundamenta constitutionum de pulmone*) cum praef., et in fine הריאה בריקה *Regulae de inquisitione pulmonis* [*Rof.* Ferr. p. 27]

12. *Ferr.* s. a. [1552].

הלכות שחיטה

3463] *Regulae mactationis* breves, in Benedd. N. 2598 (1554).

[Inc. מי שירצה לאכול בהמה או חיה או עוף צריך שירע (cf. Meir Ibn Meir), fin. וזונו על כיסוי הדם, sin. וזונו על כיסוי הדם קצרה in Jakob Weil:

Reg. mact., ibid. init. בראשיה יבדוק הסכין אבישרא. [בראשיה יבדוק הסכין אבישרא.

3464. — s. t. — סדר קצר לידע *Ordo brevis ad noscendum regulas mact.*, cum Vers. hisp. [una cum Maamadot N. 2812] 16. *Ven.* 1609.

3465] — una cum 100 Benedd. in Prec. quo-

tid. rit. hisp. N. 2125

(1624). 3466] — sine, vel cum Vers. hisp. in Benedd. N. 2619-b (1687-8).

3467. *Compendium regularum mactationis* §§ 10, accedit David Vital *Carmen* et *Carmen* 8 strophis incip. לביהך נאחז קודש

12. s. l. [F. a. M.] prostat

(zu bekommen) ap. Simon W. b. Abr. Mainz 1712.

[Ff. 6. Suppl. vid. ad Benedd. N. 2657. Wf. IV p. 1058

n. 643 c=II p. 1420 n. 642, ubi vero ed. 1714 ap.

Hanstet (=Heinscheit?) additur, nobis ignota.]

3468] — Hisp. decurtatae per Manasse b. Israel in: *Orden del mes* q. v. inter Prec. quotid. N. 2428 (1636).

המון רבה

3469. *Multitudo magna*, Index locorum Biblicorum, qui in Midrasch Rabba expositi sunt, edid. Salomo Algasi 4. *Constant.* 1644.

[A. קדש, ap. Sal. Franco, per fil. Abraham. Wf. II p. 1290. IV p. 1044 n. 161. III p. 1022.]

הנהגת הדבר

3470] *De regimine* (seu *Curatione*) *pestis*, ex scripto Philonis (?) hebr. versum

4. *Constant.* s. a. [ca. 1510].

[*Sabb. Rof.* Annal p. 47 n. 24.]

הנהגת ישראל v. Israel b. Meir.

הצעה

3471. *Expositio* de libello repudii dato a Samuel (Schlumiel) Venturoso die 8. Tischri A. 366 (1565), continens documenta varia scilicet: *Expositio facti*, הצעה נרושין *Opus repudii* (f. 5), סגולה המגרש *vox cladis repudiantis* (f. 10), קול צעקה הרועים *Vox clamoris pastorum* contra Mos. Provinciale (f. 15), קול ענוה *Vox victoriarum* contra eundem, prae-misso carmine (f. 33), insertum est איבה *Volumen: Quomodo obscuratur aurum* auctore Baruch Usiel b. Baruch חוקינו (f. 34), et קול אלהים הים *Vox Dei viventis* (f. 50)

4. *Ven.* [1566].

[Libellus rarissimus constat ff. 77; in fine epigr. Editoris qui sententiam Sam. di Medina aliorumque omis-sisse dicit; Stemma elephas inscriptione: tarde cum sed tuto, est Giorg. dei Cavalli. Wf. II p. 1290 n. 162 (ff. 76). Contra libellum nostrum directa est defensio sponsi et Mos. Provinciale: אלה הדברים N. 3405 q. v.]

וזהר v. sub אדני N. 5036.

השגות

3473. *Animadversiones* in libros rituales germ. ex-

התחלה

ANON. HEBR.

זוהר

pressas, scil. 41 in Jechiel M. Epstein Constitutiones in Prec. quotid., 32 in librum החיים [Simon Frankfurter] ed. Amst. [1703], 24 in librum לב טוב [Isak b. Eljakum] et 7 in librum מנהגים (N.3819 sq.), Germ.

8. [Amst.(?)paullo post 1707].

[Inc. „in der Thora steht: שמור ושמעה. Tit. Opp. 179A0. manu non recenti adscriptus; ff.8. Citatur liber שמחה הנפש, qui A.1707 expressus. Suppl. Serap. p.331 n.53.]

התחלה

3474] *Initia* et לשון פז *Lingua aurea*, i. e. Exordia in epistolas varias, Germ.

8. *Homb. a. H.* 1724.

[Ap. Simon b. Salman Hanau; ff.8. *Wf.* IVp.1044 n.165. *Serap.* p.331 n.54. Forsan excerpta sunt ex libro Josef von Maarsen q. v., vel ex סופר עט N.3378.]

LITERA }

זוהר יצחק

3475. *Et sevit Isak*, continens *Clavem* (מפתח) in verba libri *Sohar*, et Arcanum 7 Templorum (סוד שבקרה היכלות) ex libro *Sohar Pericope* פקודי, 7 Capp. secundum librum פדרם [Mos. Cordovero], cujus textus [lit. quadr.] dicitur פחד יצחק *Timor Isaki*, et expositio [lit. rabb.]: מאה שערים *Centum Portae* (seu *mensurae*) (ff.4) [Editor forsan Isak Perls q. v.]

4. s. l. e. a. [Crac.] sub *Wladisl.* [1632-48].

זוהר גיורה

3476. „Das ist die *Wiener Gesera* auf Teutsch“, narratio prosaica de calamitate Judaeorum Vindob. [A1349], qua R. Jona omnes in Synagoga mactavit, Germ. (In fine adscripta est expositio facetiosa germ. locorum contradict. Prov. XVIII, 22 et Kohelet VII, 27 per Benjamin fil. Jecheskiel Kindels judicis Prag.) 4. [Crac. 1609?].

[Incip. opusculum rarissimum: „Derweil unsre זל” חכמים schreiben“ (linn.5), dein: „Es war vor Zeiten da wollt הקכ”ה“; ff.3 annexis (Opp.1472Q.) Hymno unitatis (N.3316), quocum impressum videtur. Narrationem ipsam jam ante A.1609 ex Germ. verterat Jechiel M. b. Jedidja q. v. *Serap.* p.331 n.57. Cf. ad Cod. MS. Opp.1706 Q.]

LITERA }

זוהר

SOHAR i. e. *Splendor*, seu מדרש רשב” *Midrasch R. Simon b. Jochai* [Expositio kabbalistica famosa in Pentateuchi pericopas lingua chaldaica impura, cujus auctor fingitur Simon b. Jochai [sed ele-

mentis variis compilata non ante Saec. XIII. decurrens, in Hispania forsau per Mos. de Leon q. v.]

[Titulorum plurime fictorum (cf. Zz. G. V. 407), qui in nostro citantur vel ex quibus passus nonnullos hausisse se praetendit, recensionem locupletem dedit Zz. Etwas ü. d. R. L. p. 119, includitque infra n. 5 et 13. Exstant quoque particulae majores cum inscriptione speciali libro adjectae, postea passim a typographis infusae, quasi ex libris specialibus supplementa, emendationes etc., partim recentioris aevi, secundum edd. partim diversae et auctae, sed in tit. minime exacte enumeratae; sic ed. Mant. 4 tantum enumerat (corr. *Wf.* I p. 1141 et partim *Gelinek*: [Jellinek]; Bibliogr. Notiz über den Sohar, p. 294 ad calcem Vers. germ. libri A. Franck, die Kabbala etc.). In tit. ed. Sulzb. 18 enumerantur ejusmodi libri vel fragmenta, quae, critica perscrutatione indigentia, ex parte seorsim edita, adjecta citatione loci, alphabetice enumerantur sumus: 1) אדרתא רבא in *Pericope Naso*, cf. *Landauer* Litbl. VI, 195. 336. *Jell. Beitr.* I, 22; 2) אירא זוטא in *Peric. Haasinu*, cf. N.3484 sq. et infra n. 13; 3) היכלות *Templa* (cf. N.3457) in *Peric. Pekude* (templa impuritatis hebr. vertit Mos. Cordovero: *Pardes*, ap. Elia di Vidas: *Int. sap.* I c. 13) et *Peric. Bereschit* ex *Peric. Teruma* (v. notam *Corr.* ed. Mant. II, 148b. *Crem.* II f. 67c, 264); 4) חבדיר (חידושי) *Novellae* ex libro *Bahir* (cf. N.3423) ad *Peric. varr.* in ed. *Crem.*; 5) חיבורא קדמא *Compositio* (seu *Opus superior* (sec. Zz. I. I. forsau „traditio“ tantum, et cf. ap. eundem ספרי דקדמא *Libri superiorum* cum *Franck* II C. 3 ap. *Gelinek* p. 96) *Pericope Pinchas* etc.; 6) ינוקא *Puellus*, proprie ad *Peric. Debarim* pertinens (v. notam *Correct.* ed. Mant. III, 208 b) ad *Peric. Balak* adjectum; de aliis dictis cf. *Jellinek*, Mos. b. Schemtob p. 39. *Beitr.* I, 34; 7) מאמר *Tractatus* incipiens תא חזי, adsunt majores duo, alter in *Peric. Wajechi* ad *Genes.* XLVIII, 16 et *Peric. Bereschit* ad I, 5 (cf. תיקוני זוהר in fine); 8) מדרש חזית (cf. N.3712), 9) מדרש הנעם *Midrasch Absconditum* (cf. N.3497 sq.) et 10) מדרש רות (cf. N.3501), excerpta variis locis in omnib. edd.; 11) מתניתין *Mischna* (cf. N.3497) varr. locis; 12) סנה *Senex* seu Eliae Prophetae expositio in *Peric. Mischpatim*, in ed. Mant. ex MS. Eliae Chalfau (v. epiogr.); 13) ספרא דצניעותא (N.3489 sq.) in *Peric. Teruma* ed. Mant. II, 176b, *Peric. Bereschit* ed. *Crem.* I, 19 col. 75; haec particula antiquissima fertur (*Franck* I. I. p. 89, 161, qui eam cum part. 2, 3 proprie cohaerentem seu unam habet, cf. *Jellinek*, Mos. de Leon p. 21. *Beitr.* I, 31, 32 et v. Citationes ex lib. synonymo alio et *צניעותא דספרא* in *Mythologia legis* varr. locis; 14) ספרי תורה *Mysteria legis* varr. locis; 15) פיקודי אורייתא *Praecepta legis* seu doctrinae in *Introduct.* etc., jam in tit. ed. Mant.: פ”א; 16) מרעיא מדיטנא i. e. auctoris n. 17, locum exponit *Jell. Beitr.* I, 24 cf. 80; 17) ספרי דרין *Secretum secretorum* [tit. ab Arabibus petitus? *Jüd. Lit.* 433 nota 34a et *Jell. ib.* II, 53 nota] cf. init. ed. Mant. supra n. 3; cf. *Herbelot*: *Serr* etc. (IV, 247 ed. germ.); 17) רעיא מדיטנא *Pastor fidelis* varr. loc. (de aucto-

זוהר

ANON. HEBR.

זוהר

ris aetate v. *Franck* ib. p. 71, *Landauer* etc. *Jüd. Lit.* p. 404 n. 49, ad. *Jett.* Beitr. 124, *Auswahl* 36 hebr.; 18) תוספתא *Addimenta* (cf. N. 11) varr. locis. — De toto libro ejusque auctore principali (*Abraham Abulafia* sec. *Landauer*) v. *Jüd. Lit.* p. 404, et praeter N. 3518-9, *Carmoly*, *Itiner.* p. 265 in recensione operis *Franck*, qui p. 271 jam. opp. Mos. de Leon innuit, ex quibus *Jettinek* (q. v.) in varr. disstt. nuperrime hunc auctorem principalem esse argumenta collegit.]

3477. *Sohar*, accedit Introductio et Decisio Isak de Lattes. III Ptes. 4. *Mant.* 1558-60.

[Decisio data Pisauri 1. Ijjar יצריה (1558). P.I. fin. fer. VI. 20. Ab 1558; II. A. חושה (1559), fin. fer. III. 19. Elul; III. (ubi tit. ante lib. Numer. sed continuata paginatione) A. בשו"י (1560), fin. 22. Adar I.; per typogr. Jakob Kohen ex Gazzolo, P.I. II. etiam per Meir b. Efraim, cura Abraham b. Meschullam et Immanuel b. Gabriel מפרשיו ex fam. Gallichi. *Wf.* Ip. 1141. IIIp. 1146; ad. I. III n. 1222. In. 1318. III n. 1206 (!). In. 1530. 1566. III n. 1791b. *Zz.* Z. G. 254. Corr. *Gelinek* Kabbala p. 293.]

3478. — ed. auctor, cum Indicibus (Introductio in limine Paraschae 1.). III Ptes.

f. min. *Crem.* 1558-9 (1560).

- 3478a. — cum Indicibus MS.

[In tit. A. ישש א. fin. ה"ש, in fine fin. fer. VI. 1. Kislew 5319 (excunte A. 1558), licentia imprim. data 5. Augusti 1558, ap. Vic. Conti, cura Chajjim b. Samuel Gatigno et Vittorio Eliano. In praef. anon. ed. altera simul expressa imperfecta dicitur praecipue in Pericopen בראשית, indices promissos omissos in Peric. ויקרא, פנחס, nonnulla adjecta esse, et propter 3 ista ff. tantum ed. praesentem objurgatam esse. Ed. rara, lit. quadr. *Wf.* I. III, ib. IVp. 1000. *Rof.* *Crem.* p. 12 n. 25.]

3479. — sec. Ed. I. et passim II. (omissa Introd. Isak de Lattes) cum Natan Spira b. Isak *Nov.* et *Additt.* III Ptes. f. *Lubl.* 1623-4.

[A. ישכ"ן ובא, fin. fer. VI. 8. Tammus 5384, ap. Zebi Jafe, cura Josuae b. Israel Austriaci. Ed. villosa. *Wf.* I. III, ib.]

3480. — ed. auct., accedunt Isak Loria emendd. (*Via veritatis*), Mos. Cordovero *Varr. lect.*, Isachar B. b. Mos. Comm. (*Eloquia intelligentiae*) et Elieser b. Menachem Index (*Apertura oculorum*) f. *Sulzb.* 1684.

[A. לוחה, ap. Mos. Bloch, cura Mos. b. Josef ex stirpe Hausen, impensis Serenissimi, Helmontii et Knorrii a Rosenroth, cujus adest dedicatio lat. (in multis expll. desiderata), ubi 9 enumerantur editionis virtutes, quas hebr. enarrat Bloch. *Wf.* I. III, ib.]

3481. — (sec. ed. *Mant.* cum accessionibus edd.

posteriorum) cum Indice rerum alphabetico. III Ptes. [quarum IV. v. N. 3494]

8. maj. *Amst.* 1715.

- 3481a. — charta alba maj. (donum editorum ad R. Dav. Oppenheimer).

[A. מה יעשה אדם (unde omissa voce אדם A. 1670 ap. *Mich.* 1164!), ap. Sal. Proops, ed. Meschullam Phöbus b. Isak judex זוהר ex stirpe Heilprin, cura Sam. b. Arje L. Levi ex Posen. Titulus grandiloquus, v. *Wf.* Ip. 1142 IIIp. 1146.]

- 3482] — u. s. (sed insertis emendd. in textum). III Ptes. [et IV. היקונים] 8. *Amst.* 1728.

[Ap. Sal. Proops. *Wf.* IVp. 1000. *Mich.* 1164. — Ed. *Ven.* (*Bart.* ap. *Gelinek* p. 293), ut ed. *Salon.* (Mehlsack ap. eund.), ex *Sohar* novo efficta.]

PARTES ET SUPPLEMENTA.

- 3483] הקדמה Introductio et loci varii cum Mardochoi b. Jehuda Arje Comm. q. v. (1701).

3484. אידרא רבה *Idra* seu *Congregatio magna* ex MS. correcto per Isak Loria, quod possidebant filii Sam. Aboab Zafatensis, praecedunt preces et lectiones in celebrandam mortem Prophetae Samuel nocte mortis ejus 28. Ijjar 8. *Ven.* [1701].

[Incip. אחכנשו חב"א לבי אדרא מלובשין. In *Sohar* ipso לחב"א אר"ש לחב"א. In fine f. 4 (non pagin.) legitur datum 28. Menachem A. אחכ"ם et לחוכה et לפצירה האמיתי לפצירה (5601); impensis Jos. Oberlaender. *Wf.* IIp. 1255 n. 23, cf. IVp. 1039 n. 24.]

3485. האדרות הקדושות *Congregationes sanctae*, scil. major i. e. laus (הלולא) R. Simon b. Jochai in socios suos, et minor (אידרא זוטא) laus ejusdem in se ipsum, ex *Sohar* et scriptis (הכתובות) Natan Spira, quae possidebat doctus Josua Zarfati, secundum testimonium cognatorum Natanis, fratrum Natanel et Natan Foa, in usum recitationis super sepulchrum Samuelis et Rahel (diebus lugubribus de Rahel, scil. 17. Tammus-9. Ab, 1. Elul-9. Tischri), acced. lectiones Biblicae 8. *Amst.* 1708.

[A. בחוכם, ap. Sal. Proops, impensis Josef Kohen (*Wf.* IIIp. 406 n. 916c) domum revertentis. Praecedit Admonitio Corr. Abraham et Praef. בנ"ה (Mos. b. Jakob Chagis). — *Idra* minor inc.: האנא ברהו"א יו"טא דהאנא דחכנשו חב"א f. 17-25. *Wf.* IIp. 1255 n. 24. Cf. ed. 1723 N. 3488.]

3486. — nocte Pentecostes et Hoschaana Rabba recitanda, accedit אדרא ex *Sohar* Pericop. משפטים פסר דצניעותא

8. min. *Constant.*, *Jona* b. *Sakob.* 1718.

- 3487] אדרא רבה זוטא *Congr. major et minor* etc. [*Wf.*

וזהר

ANON. HEBR.

וזהר

IV p.1000]

8. *Amst.*, *S. Proops.* 1719.

3488. נאדר בקודש *Magnificus in sancto*, i. e. *Idra* major et minor secundum emendatt. MS. Natan Spira Jeruschalmi ad marg. libri Sohar apud cognatum scil. generum Rabbini Sal. אאלין, *Precatio* Eliae Prophetae et lib. יצירה, edid. Abraham b. Abraham incola Zafat

8. *Amst.* 1723.

[A. א. במקדשי, ap. Sal. Proops; ff. 55. Editor edd. superiores valde vituperat, praecipue correctorem ed. 1708, qui Idram maj. ex MS. ab Natan Spira juvene exarato excuderit, in minori res confuderit etc. *Wf.* III p. 1205 n. 456b, cf. *Wunderbar*, Litbl. IX, 497. — Comm. in אידרא וזטא v. Naftali b. David (1729).]

- 3489] ספרא רצניעותא *Liber absconditi* Capp. 5. [cf. N. 3477, 13], ad calcem Natan b. Mos. Hannover: *Portae Zionis* q. v. (1705 etc.).

- 3490] — ad calcem libri שערי רחמים q. v. inter *Preces* varr. N. 3332 (1710).

- 3491] — una cum lib. יצירה N. 3568 [1713].

3492. היקוני וזהר *Emendationes* seu *Expositiones* *Sohar* seu שבעין אופני (70 modi) ex סחרי אורייתא (*Mysteria legis*) in Genesin, quasi supplementum in init. Soharis cum Immanuel Benevento *Animado*. 4. *Mant.* 1557.

[A. וישב, fin. fer. III. 17. Kislew, i. e. 9. Novembr., per Meir b. Efraim et Jakob b. Naftali. *Wf.* I p. 1144. III p. 1147 (ad. In. 1530) = II p. 1432 n. 670. *Zz. Z. G.* 253. Ed. Crac. ap. *Wf.* Iib. ex Animadvv. Natan Spira in N. 3479 exsculpta videtur. — Inc. שבעין אופני לאורייתא דפרשי ר' שמעון בר יוחאי בטלר בראשית מסחרי אורייתא בראשית כהוב והמשכילים ובנין דא באברהם אחמר אלה חולדות השמים... בהבראם בה' ועירא ברוך ה' לאורא. Sed notat Corrector f. 136b, se etiam sequentes (11) inde a n. 21 sq. in MS. aliquo invenisse, inc. בראשית ברא אלקים. בראשית בהיכליה illa forsitan ad 70 pertinent, sed loco suo omitta erant; alia Soharis singula adicere noluit. Cf. Cod. MS. *Vindob.* LXXXVII p. 103 apud *Deutsch.*]

3493. — c. Zebi H. b. Jerachmiel Comm. (*Desiderium Zebi*), charta alba (figg. in tit. coloratis, nomen R. David Oppenheimer lit. aureis in tegumine) f. *Amst.* 1706.

[A. באמנותו יחיה, fin. fer. III. Pericop. היה אור במושבתם, ap. Mos. Mende z. *Wf.* I. III, ib. IV p. 1000: A. 1705 errore.]

3494. — (Pars IV. libri *Sohar* N. 3481), addita sunt denuo in marg. Isak Loria *Annot.* [forsan ex

Comm. ed. praeced.?] adjuncta Annotatione Mos. Sacut in ejusdem librum *Via veritatis* [*Wf.* III p. 1147] 8. *Amst.*, *Proops.* (עובה) 1719.

3495. — in lectiones pro diebus mensis Elul usque ad 9. Tischri dispositum, cum Emendd. sapientum in terra sancta, Chajjim Vital Expositionibus, quas ex libro *Arbor vitae* excerpterat discipulus Samuel, et Isak Loria: *Regulae in scientiam Kabbalae*. Charta alba major.

4. *Orta Kiewai* [prope Constant.]. 1719.

[A. הרעח, ap. Jona b. Jakob ex לאוין, sumpt. Gad b. Israel Konian. *Wf.* III p. 1147.]

3496. — praeced. Schalom Busaglo: Praef. ex Comm. (*Thronus regis*), acced. Carmina nonnulla Editoris Abraham Alnakkar 4. *Liv.* 1800.

[A. ועתו בשחקים, ap. socc. Abr. Isak Castillo et Elies. Saadun, sumpt. Jak. Ibn נאיים et Abr. Alnakkar.]

3497. וזהר [חדש] *Sohar* [novum in ed. sequ.] Supplementa varia, III Ptes: I סחרי חורה (קצה) *Mysteria legis* nonnulla, scil. usque ad Pericopen *Versiculi* et מהנהיין *Mischna*; II סדרש (הנעלם) שיר השירים ורוח וקשר מאיכר *Midrasch (absconditum) in Canticum, Ruth (!) et partim in Threnos* cum Annot. Jehudae Gedalja; III היקוניים *Emendationes*, edidd. Salomo b. Isak Kohen Aschkenasi et b. Naftali b. Josef 4. *Sal.* 1596-7.

[Tit. exstant duo, prior generalis, ubi inceptum dicitur 1. Tebet נשא, sustinente Mos. di Medina. פסוקים, inc. f. 109 a רבי רחמיא פתח, in ed. Ven. initium faciunt פסוקים על שה' ש' (de quo cf. *Zz. G. V.* 406 a) sine inscriptione separata. מהנהיין f. 112 incip. עשר ספירות בליטה (cf. liber יצירה Cap I.). P. II (= *Mich.* 2294) in tit. inc. 17. Kislew אשכול, fin. 20. Adar השנן literis Jos. Abraham b. Metaltja Bat Scheba. *Midrasch Cant.* inc. ואמר שה' אשר חורק שכן אהחך ע"כ; definit f. 29 b: לשלמה וכאח דרא. De Ruth nihil in libro ipso, unde etiam in tit. ed. Crac. omisum (corr. *Mich.* 1173), Thren. v. infra N. 3507. היקוניים (sine tit. ff. 48, finit. mense Adar נשא) incip. בראשית ב"ה חרין חיבין אילין, sistunt etiam Additt. לפני שמש ינון שכו, מהנהיין, desinunt: הא חוי in ed. Ven. vero jam in articulum penult. (f. 48a) ולעלמי עלמין אנ"ם. Ed. integra rara. *Wf.* I p. 1144. III p. 1147-8. II p. 1295 n. 179.]

3498. וזהר חדש *Sohar novum* etc. correxit Mos. b. Sam. Margalio 4. *Crac.* 1603.

[A. כושם אקרא, fin. 28. Ab אלק אקרא, ap. Isak b. Ahron.

זוהר

ANON. HEBR.

חיכות

- 3518] de Simon b. Jochai libri Sohar auctore, per Mos. Kunitz q. v. (1815).
 3519] Dialogues sur la Kabbale et le Sohar etc. hebr. par S. D. Luzzatto q. v. (1852).
 3520] זוהר חיכות הניחא *Soharis compositio secunda* [spur.] v. Satanow Is.

זכרון חרבן הבית

3521. *Memoria excidii templi*, narratio ex tract. Talmudico Gittin excerpta cum explicatione vocum difficilium S. Crem. 1566.
 [בין המצרים, i. e. 18. Tammus-8. Ab, ap. Vic. Conti; ff. 12. *Wf.* II p. 1297 n. 188 = p. 1301 et IV p. 1045 n. 211, cf. ... חרבן N. 3525. *Ref.* Crem. p. 19 n. 36 lit. ex Cat. vet. depravatum describit. *Opp.* 856 = 855 O. I.]

זכרון v. sub Isak Jesurun.

זכרון פורים v. sub שנה פורים N. 4072.

זכרון v. sub ליד N. 3672 sq.

זכרון סדום

- 3522] *Clamor Sodoma*, historia Sodoma [susp.] 8. *Salon. s. a.* [ante 1645].

[*Plantar.* ap. Sabb. et *Wf.* II p. 1298 n. 196.]

זכרון v. inter Apocrypha N. 1400 sq.

זר

3523. *Cinctura aurea*, Index alphab. in librum Sohar et Midraschim varia in usum concionatorum, accedunt in fine Talmudica nonnulla (קצת סוגיות לחילוקים) [auctoris forsitan nomen Baruch b. David] 4. *Crac.* 1657 [vel 1647?].

[In fine: והלל לגבור לה' אלהי אבי לעיני כל הקהל: בן דוד ויאמר ב'רוך יי' נ'חון ה'חורר... וכוה אסיים אם בקולו חשמו היום איש אימו ואביו חראו לפ' כבוד אדוני אום ורבי החורני טהור' דוד נרו מק' בארבישטש בסיעות מחותני... ל'ב סג'ל' אשכנזי ח' כהר' פסח מק' קראקא בסיעות חתני הניק כהר' ט'ה בן הקצין... בניסין ואב וואלף מק' בערשיר... ואפרין נמט ל... יואל בן אהרן מק' ליטין ושב לע' בכרוסלין אשר נמלני חסד... ובסיעות אנשי הקהלה החונים כדגלי ק'ק לוקטש חדש 1657, nisi punctum super vocem היום erroneum et A. 1647, compactus est enim et ejusmodi tit. ornatus liber פתח עיניי Elieser b. Menachem A. 1647 expressus, *Opp.* 1306 Q.; idemque liber sed tit. destit. *Opp.* 1099 Q. Corr. *Sabb.* et *Wf.* I p. 326 n. 518, ubi de insertionibus in Knorr's Apparatum ad Cabbalam denudatam.]

LITERA

ז. B. Goldberg.

חופת אליה רבה

- 3524] (*Ordo*) *thalami Eliae majoris* i. e. recensio

rerum quae in Talmud etc. numerantur 3-15 [continet fere totum מעשה הורה N. 3943, excerptum est ex Israel Alnaqua: *Candelabrum luminaris*]; ad calcem Elia di Vidas: *Initium sapientiae* q. v.

[Incip. שלש מדות טובות ברא הקב"ה. *Zz. Z. G.* 285 nota b, cf. 406 nota a corr.]

חורבן בית אלהינו v. sub פורים N. 3721.

3525. *Excidium domus Dei nostri*, ex tract. Talmud. Gittin, cum Comm. Sal. Isaki et Tosafot in usum 9. Ab 8. s. l. [*F. a. O.* 1710?].

[A. בנ"ה י' ביה (sic), unde forsitan A. 1665 ap. *Wf.* II p. 1304 n. 227, etsi ibid. Raschi tantum et ff. 10, nostrum *Opp.* 886 O. ff. 8 tantum exhibeat. Ornamentum f. 1 cum angelis, cf. קלאנליר N. 3647. *Wf.* III p. 1187 n. 227: A. 1710 et *F. a. O.* ex testimonio Schoettgenii. De Vers. lat. *Sauberti* cf. *Wf.* IV p. 1045 n. 211 et זכרון N. 3521.]

חורבן הגדול

3526. *Excidium magnum* quod evenit urbe Ungarischbrod [in Moravia] die 20. Tammus [1683], rhythm. germ. 8. s. l. e. a. [*Prag. ca.* 1683?]. [*Opp.* 885 O. ff. 4. Opusculum rarum inc.: „Hört zu morchen-leben, was ich wer da sagen.“ Nominantur martyres, quorum primus Rabbis Nathan Nata, de quo cf. *Wf.* III n. 1732b, Cod. MS. *Opp.* 1069 Q. et *Jellinek* Litbl. IV, 270. Suppl. *Serap.* p. 334 n. 68.]

חורבן ק"ק קרעמור v. sub ליד N. 3693.

חיכות הקבר

- 3527] *Percussio* (seu poena) *sepulchralis* et de *creatione infantis* sub tit. (יקר הערך מדבר קונטרסים על ענין) *חשבון האדם עם קונו* עתה פקדונו (חיכות הקבר) ורין וחשבון שהוא עתיד להן Isak Akrisch 8. *Constant.* [ca. 1570].

[Editor in praef. librum חיכות הקבר supplementi instar ad Mos. Maimonidis tract. de resurrectione mortuorum, quem Schemtob Ibn Machir (sic in ed. Prag., sed lege: Minir) ediderat [1569], typis se exscripturum esse ait. *Carmoly* ad Asulai p. 283 libellum nostrum ad calcem Epistolae Prophiat Duran (q. v.) excusum esse praetendit, unde forsitan *Dukes* (Litbl. XL, 300) hanc loco libri nostri citat! In 4 dividendus est particulas, in libro ipso vix distinctas: 1) inc. בהכטה ה' בחכמה, in libro ipso vix distinctas: 1) inc. בהכטה ה' בחכמה, usque ad יסד ארץ... ללמדך שכשברא הקב"ה את עולמו וכיצד יצירה 2) שכת' לירושלים ברהמים אבר ר' יצחק בן פרנך כל 3) (N. 3576), dein הארץ רשעים חאבר usque ad אלעזר כיצד דין 4) postremo: מהן שכת' של צדיקים לעתיד לבא חזקו, הקבר desinit: מהן שכת' של צדיקים לעתיד לבא חזקו, הקבר

חיכות

ANON. HEBR.

חינוך

- ה' יצירה לכבשם. Forsan nostra exhibet ברוך ה' 4 Capp. in Cod. *Rof.* 1087, 4. Particula 3 (et 4?) ad *Midrasch R. Isak b. Parnach* pertinere vid., Elia enim Levita (Tischbi s. v. חיכות הקבר ap. *Eisenmenger* II p. 882, cf. *Zz.* G. V. 307) ex hoc *Midrasch* ea citat quae hic in Part. 4. Jam Editor N. 3728 libellum חיכות הקבר suum partem putat hujus „*Midrasch*“, *Zz.* (Additt. ad Cod. Lips. XII, 5 p. 318) contra, „*reculas*“ Isak b. P. (Cod. Lips. XII, 15 et Cod. olim Uffb. I p. 389 nunc *Hamb.* 136 f. 46 b, ubi statim post „יצירה הולד“ [v. N. 3576] et ad instar nostri incipit) ad חיכות הקבר pertinere dicit. Sed חיכות הקבר, ut הולד, non ubique ejusdem est recensitionis. *Zz.* I. l. חיכות הקבר typis exscriptum fert separatim (?) et ap. Eliam di Vidas, ex quo in מרות בית שאלו חלמירי את כפתור ופרח. [Jakob Luzzatto] C. 10 f. 50b, quod cum partic. nostra 4 congruit, sed cum Cap. II. recensitionis N. 2529! *Delitzsch* I. l. libellum חיכות הקבר et שאלות ר' אליעזר. (Cod. Lips. XXI, 10). Cf. ad היכלות p. 533 infra.]
3528. — u. s. 8. *Prag. s. a.* [ca. 1595-6]. [Constat opusculum ff. 5, per typothetam Mos. Weiswasser. Exstat *Opp.* 4400. una cum libro *Princeps pacis* Schalom b. Schemarja (A. 1595, ff. 19) cui similitum, unde libros junctos recenset *Wf.* III p. 547 n. 1148 b ap. *Zz.* Z. G. 279 n. 59, sed exstat idem libellus noster seorsim *Opp.* 5010. (ap. *Zz.* Z. G. 299 n. 233), alterum eorum male ed. *Const.* fert Cat. vet. f. 15b. Anonymus vero falsarius confidens ex altero ignotum effinxit libellum!! Verba ejus ipsissima (Litbl. XI, 759) sunt: „In demselben Format und Druck (wie קונטרס) erschien durch Moses Weiswascher (sic) s. a. סדר החיים למטבס. Dieses kleine nur 5 Seiten (sic) starke Schriftchen fanden wir in Cod. *Opp.* 5014 (sic, lege O) und alle Katalogisten haben diese Ausgabe übersehen (!); sie fehlt daher auch natürlich bei Zunz (!). Es ist übrigens nur ein Nachdruck von einem Theil des החיים (!) der Constantinopler Ausgabe, so wie auch das קונטרס ein Nachdruck der merkwürdigen Sammlung היכחות (sic) etc.“, cf. N. praeced.]
- 3529] חיכות הקבר *Percussio sepulchralis*, Capp. 5, v. Elia di Vidas: *Initium sapientiae* I Cap. 12 (1579 etc.). [Cap. I. inc. ביחד אדם מות באים אליו מלאכי השרת, Cap. II. שאלו (חלמירי) את ר' אליעזר כיצור דין חיכות) הקבר, ואם קרא ולא קיים מלקן אותו בפניהם desinit, estque idem ac in Cod. *Uri* 345 nunc tract. 5. (v. *Add.* nostra) ap. *Wf.* II p. 1299 n. 200, cf. III p. 1185.]
- 3530] — מדרש אנדרה *Tractatus*, una cum מסכתא]

- N. 3728, except. N. 3729 (1802. 1821). 3531] — [ex N. penult.] Germanice; Cap. 8. l. N. 3973 sq. (1609 etc.). 3532] — germ., v. Jechiel M. Epstein: *Via recta* etc. (1703 etc.). 3533] Statutum de pere. sepulch., insertum libro *Fundamenta poenitentiae*, § 68-9, v. Elasar Worms (1583 etc.). [Inc. צריך כל אדם להיות זהיר וזהיר, defin. § 68 למד. § 69 quasi supplem. inc. מסד. כלומר חלכי למנוחי, desinit: כופלין הפסוקים שכוחי cf. etiam N. 3575.] 3534] חיכות הקבר rhythm. germ., v. Jehuda L. Lemberger: *Göttlich Büchel*. מעשיות v. חיבור מעשיות N. 3869. חיבור קדמא v. sub וזהר p. 538, 5.

חידה נאה

- 3535] *Aenigma pulchrum de scacchiludio*, hebr. (?) et germ. 16. *Wilm.* 1719 [1718?]. [Cat. ms. *Serap.* p. 334 n. 66: A. 1719. *Wf.* III p. 1186 n. 213b, qui germ. tantum recenset et ex hebr. Abraham J. Esra versum suspicatur, sed potius idem videtur, quod recusum est ad calcem שלך מעדני N. 3860.]

חידושי גאונים

3536. *Novellae [halach.] Geonorum* seu doctorum celebrium in tractt. Talmud. Baba Kamma et B. Mezia et Synhedrin [praecip. Abr. Broda Rabb. F. a. M., q. v.] 8. s. l. [Ofb.] 1723. [A. אל תסין וכול, unde A. 1719 ap. *Wf.* III p. 1186 n. 204b, sed corr. אל... נכר, fin. enim dicitur fer. VI. 16. Ijjar הפנ, cf. *Mich.* 1286. Locus constat ex figura avis in canistro florum etc. ut in libro חידושי אלהן.] 3537] — 8. s. l. [F. a. M.] 1725. לסדר ולברט (!) ובמחנהו תעשו כמחנהו Nisan חפה *Mich.* 1285. *Wf.* IV p. 1045 n. 60d et sub Abr. Broda. Cf. Josua Heschel.] חידות יושפיטו (איופיטו) 3538] *Aenigmata* (seu *Fabulae*) *Aesopi* hebr. versae, una cum כשה N. 3442 sq. (1516. 1544. 1605). אמר יושפיטו המכחז זה הספר הוא נן עידוניה [Incip. ובו פרחים... *Wf.* I. III n. 207, cf. *Dukes*, Isr. Annal. I, 294; cf. *Jüd. Lit.* 433.] 3539. — sub tit. *Ethica per aenigmata*, p. 26 Ben Sirae q. v. inter Apocrypha N. 1365 (1697).

חינוך קטן

3540. *Instructio parvi*, i. c. Vocabularium Hebr.-

חינוך

ANON. HEBR.

ידועה

Germ., Capp. (seu §§ סימן) 20, accedit C. 21.
de suffixis nominorum et conjug. verborum

8. min. *Crac.* 1640.

[A. seu לרבר במ ה. sed *Opp.* 470 O. Jod manu
adscripta, unde ה"י seu 1650 in Catl. et *Serap.* p.
336 n. 73. — Inc. „היטונ, unser Gott“, estque in-
condita imitatio libri Jehudae di Modena: אור *Lustro.*]

3541. — [ed. castrata] 8. min. *Amst.* 1658.

[Fin. ler. III. 1. Cheschwau 5419, ap. Uri [Phöb.] b.
Ahron Levi. *Serap.* ib.]

3542. — u. s. 12. *Defz., Mos. b. Simcha* [1696-1704].

[Tit. *Opp.* 192 A. D. laceratus. *Wf.* II p. 1304. III p. 1186.
IV p. 1045 n. 222. *Serap.* ib.]

3543. — u. s. 12. *Jesn.,*

Isr. b. Abr. sub Leopoldo s. a. [1719-26].

[Impensis Jona b. Mos. Sobrtin, qui sec. *Wf.* III p.
374 n. 839 c. nostro sub tit. „nuper“ libellum edidit
continens פרשה עקב (Deuter. VII, 12) cum expos. germ.,
forsan supplem. libelli nostri? *Serap.* ib.]

3544. — seu הלכות גדול בנים *Regulae educationis*
liberorum (ed. diversa), in libro שלמה q.
v. inter Prec. varr. N. 3301-2 (1722. 1799).

[*Wf.* IV p. 1045, corr. IV p. 912 n. 1566 b ubi לנער cf. *Serap.* ib. — Inc. אדני.]

חכמת המזלות v. Th. Hackspan.

חכמת המזלות

3545. *Calendarium Hebraeum* ex Hebraeorum pe-
netralibus jam recens in lucem editum etc.,
continet סדר עולם וזמא (N. 3969) et initium libri
Traditionis [Abr. b. David], ספר למצא מולדות וחקופות,
Liber de inventione neomeniorum et aequinoct.
[et solstit.] etc. et *Canones festivitatum* R. Nach-
schon etc., omnia hebr. et lat. adjectis disstt.
nonnullis lat. per Seb. Münsterum

4. *Bas.* 1527.

[Mense Januario, ap. Jo. Froben. Recens. uber. ap.
Wf. II p. 1302 n. 217. *Ref. Annal.* p. 30 n. 178. Cf. *Luz.*
Libl. XII, 101. *Opp.* 1649 Q. legitur tit. verso: „donat-
us ex Bibl. Gravissimi Medici Di. Dris. Isaac Cartoso
(sic) Veronensis anno 5444. Tobias Moschides Sa-
cerd. medicinae ac Philosophiae Studiosus. Ut Verus
possessor hujus Libri.“ Procul dubio Autogr. Tobia b.
Mos. q. v. inter auctores.]

חנוך

3546] *Chanoch* seu *Henoach* seu *Idris*, historia de
vero amico [revera initium seu Cap. 2. libri:
Disciplina clericalis per Petr. Alfonsi], una cum
דברי הימים N. 3442 sq. (1516. 1544. 1605).

[Corr. *Wf.* IV p. 823. 936, v. „Mauna“ meum p. 102,
Jüd. Lit. 432 nota 30.]

נק v. sub היכלות p. 533.

חרב נוקמה v. M. I. Bresselau.

חרבות ירושלים

3547. *Ruinæ Hierosolymorum*, historia suppres-
sionis Judaeorum Hieros. et debellationis Hie-
ros. 26. Tebet 385 per Turcas 4. *Ven.* 1636.

[A. הישועה, ap. Giov. Vendramini; ff. 12. *Wf.*
II p. 1305 n. 228, ubi desid. Isai Monion et Israel b.
Benjamin, atque leg. Israel b. Asarja Seebi. — Ver-
sionem operis rarissimi edituri sumus Deo dante.]

חרון נגר הצחקנים

3548] *Versus contra luosores*, inc. בקוביא מכהו. טחוק
א. c. Mos. Kimchi *Gramm.* q. v. (1563).

3549] — (melodia Selichae אמי הוא השואל cum
Vers. germ. (incip. „Welcher thut mit Würfel
spielen“), a. c. Jehuda Charisi: *Kleiner*
Brantspiegel q. v. (1657).

חשק שלמה v. sub Bibl. Vers. N. 1325-6.

LITERA מ

ליד N. 3665.

ליד v. טיטשי בריבן v. Josef Maarssen.

מיסמעמנט

3550. *Testament* und höchst bewegliches Trauer-
klaglied von Kaiser Leopoldus [mort. 5. Maji
1705], rhythm. germ., tit. etiam hebr.: צוואה הקיסר
Testamentum Imperatoris et אכל כבוד *Luctus*
honoris, edid. David Perls Cantor

8. s. l. e. a. [*Frag.* 1705].

[Ff. 5. Testam. i. e. supremum vale inc. „Ein Neues wol-
len mir sagen“, Klaglied (melodia den alten Kaiser-
lied) inc. „Still, wem hör ich lamentiren“. Suppl.
Wf. II p. 1320 n. 289. *Serap.* p. 344 n. 77 = p. 315 n. 2.]

LITERA נ

יד שערין

3551] *Manus portarum* [vel יד 14 portae?], de Ca-
lendario Capp. XI [*Wf.* II p. 1306 n. 238]

12. *Rom., Sam. Zarfat.* 1547.

ידעת העולם

3552. *Cognitio mundi*, Encyclopaedia, ex MS. ante
200 A. exarato hebr., quod Hispanus ex Ara-
bio verterat, nunc primum edita germ.

8. s. l. [*Fürth?*] 1718.

[A. ואת עשו וקיי. העט. 1718. i. e. decur-
rente A. 1718. *Wf.* II p. 1190 n. 239 b. *Serap.* p. 345 n.
80. — Opus est fere idem, sed ordine inverso, ac
impressum על העולם (v. Matatja Delakrut) et
על העולם Cod. MS. *Opp.* 1166 Q., ubi prolixiorum in-
venies descriptionem.]

ידעת החשבון

3553. *Ars arithmetica* ex hebr. Germ., edid. Arje

יהודה

ANON. HEBR.

יעירה

- L. Levi [b. Seeb Wolf?] Cantor Amstelod.
8. *Amst.* 1699.
[Ap. Ascher Anschel; plagg. 4. *Wf.* II p. 134 n. 325c.
Corr. *Serap.* p. 345 n. 79.]
כבי יחודית et יהודה מכבי v. inter Apocrypha N. 1380. 1340.
ליר N. 3639. v. יורשר שטאם.
ינה v. S. Sachs.
ליר N. 3678. v. יוסף הצדיק ליר
[ילקוט ישראל] ילקוט חדש
3554. *Talkut* seu *pera nova*, seu *Pera Israelis*, i. e.
Index alphab. locorum haggad. ex Midrasch
etc. ad instar operis synonymi per Simon Dar-
schan [auctore Israel Rabb. Bielsk (בעליזך) et
Lublin] 4. *Lubl.* 1648.
[A. זאח, ap. Zebi Jafe; ff. 164+12. Ed. rara.— Is-
rael, auctor hucusque ignotus (cf. *Asulai* Schem., 41
Jüd. Lit. p. 454), in libro suo MS. Cod. *Opp.* 266 F. ex-
arato A. 1632 auctor libri ילקוט חדש fertur. *Wf.* II
p. 1308 n. 247, ubi „Amst. 1659 prima vice“ delendum.
Carmen נוצר האנה cum acrost. Naftali et Josua, in
ed. Wilm. tantum recusum est.]
3555. — 4. *Amst.* 1659.
[A. לקחתי וברך ולא, in aed. Uri Phöb., corr. Je-
kutiel b. Isak Blitz. *Wf.* ib. ed. *Prag.* 1657, una
cum Natan Bonn b. Is. Jakob: *Oblivio spicilegii* q. v.
(ex *Sabb.*) pp. 159“ recenset fictitiam.]
3556. — 4. *Wilm.*, *Isak Jüdel.* s. a. [1673].
[A. sistit *Sabb.* ap. *Wf.* ib.]
3557. — 4. *Prag.* 1687.
[A. נכרו תורה משה, ap. Nepotes Mos. Kaz.
Opp. 175 Q. desinit in דינים, unde הפסוקים forsitan
omissa. *Misch.* 1731 in Mus. Br. non delatum est, unde
impf. vid., expl. aliud conferre nobis non contigit.
Wf. II, ib.]
ימים שמחענו בהן
3558] *Dies quibus jejuniū commendatur*, una cum
Ben Sira q. v. inter Apocrypha N. 1663 (1519).
v. ינוקא p. 538, 6.
v. יסוד שירים N. 3501.
יפה נור
3559. *Pulcher altitudine*, Collectio stylistica, scil.
Jeh. Sarko: *Epistolae*.— Formulae epistolares ini-
tiales, finales et in tergum (f. 11), Instrumenta
varia, partim sec. Sal. Ibn Aderet et Nissim
Gerondi (f. 16), Mos. Nachmanides: *Precaho in*
mare (f. 37) et *Prec. itineris kabbalistica*, Isak
Aschkenasi (Loria): *Hymni* et *Cantus Sabb.*,
modus *Flagellationis* sec. ritum Mauritaniae
et Palaestinae (f. 41), Hymnus anon. (איום תורה),
Elasar Zajjag et Mos. Alaschkar; *Hymni*

4. min. *Ven., de Gara, lit. Bomberg.* s. a. [1564-76].
[Ff. 46 (ל' err. typ.), quorum ff. 37-40 *Opp.* 1520 Q. !
Ex nostro rarissimo libro Petitiō Mos. Alaschkar in
libro *Foed. Abr.* Abrah. Hurwitz A. 1577 recusa vid.
Tit. forsā ab initio epistolae f. 4b petitus. Editorem
fert *Bart.* ap. *Wf.* In. 2130: Samuel פרושה (i. e.
Perugia, forsā compactus erat liber הרברים N. 3405,
typogr. enim Mant. Josua Sam. Perugia Saec. flor. XVII.).
Ablegat praeterea *Wf.* In. 711. 1172 et p. 804 ad lit.
Jod inter Anon.; ubi vero librum omnino omisit!]
3560. — formulae tantum (תוארים)
8. *Prag., Jak. Bak.* s. a. [1605-15].
[Ff. 8. *Opp.* 501 O., desid. ap. *Zz.* Z. G. 297. Ornamenta
tit. ut in הונק A. 1612. Suppl. *Dks.* Litbl. XI,
299 et v. N. sequ.]
3561. — u. s. sed auctius in libro אדם q.
v. sub מנול ספר N. 3720
(1736).
יעירה (ספר) JEZIRA.
3562. *Lib. Creationis*, qui etiam Mischna seu Bo-
raito nuncupatur, expositio creationis etc. my-
stica, cujus auctor [supposititiū] Abraham
Patriarcha [seu Adam, seu R. Akiba], cum
Comm. auctoribus Saadja Gaon [spur.], Mos.
Nachmanide [dub.], Elasar Worms, Abraham
b. David et Mos. Botarel, acced. (f. 102) סי יעירה
Lib. creationis recensio minor, quae nuncupatur
Gemara sine Comm. et Index scriptorum kab-
balisticorum 4. *Mant.* 1562.
3562a. — (cum Vers. partis Lat. MS. per Jo. Mid-
horp.)
[Fin. fer. VI. 24. Schebat, per Jak. Kohen [et Meir b.
Efraim?]. *Wf.* Ip. 24 (IV p. 753) et p. 934 ubi A. 1592.
Zz. Z. G. 254. — De libro ipso v. *Zz.* G. V. 164. *Jüd.*
Lit. p. 401. *S. Sachs* ib. p. 42. Textus recensio (cf.
epigr. f. 108, *Sachs* ib. p. 94, *Jellinek*, Beiträge I, 13)
differt in MS. Cod. *Uri* 370, vide *Add.* nostra, et cf. ad
Cod. MS. *Opp.* 965 et 1010 Q.]
3563. — cum Abraham b. David Praef. in Comm.
et St. Rittangelii Vers. Lat. et Annot. [*Wf.* I
p. 27. II p. 19] 4. *Amst.* 1642.
3564] — textus cum Ath. Kircheri Vers. Lat.
in ejusdem: *Oedip. Aegypt.* II. P. I. [*Wf.* Ip. 28]
(f. *Rom.* 1653).
3565] — et Comp. seu minor, sec. recensionem, quam
adhibuit Sal. Ailion Zafatensis, ad calcem In-
stit. Sabbat. N. 3112 (1691).
3566] — ad calcem Natan b. Mos. Hannover:
Portae Zionis q. v. (1701 etc.).
[*Wf.* Ip. 28 primam habet ed. 1705.]
3567] — textus punctatus, ad calcem Mischnae

יצירה

ANON. HEBR.

ישר

- N.2012 (1705).
 3568. — textus, quem praecedunt: Mos. Chagis praef., ubi דפניעותא (N.3491), Eliae Prophetae [spur.] *Precatio*, Capp. nonnulla ex Cod. Talmud. Tamid 12. *Amst.*,
per typoth. (מסדר) *Jak. b. Abr.* יצ"ו. s. a. [1713].
 [Annum sistit *Wf.* Ip. 28 = II p. 715 ubi corr.]
 3569. — cum Abr. b. David Comm. compend. et Mos. Nachmanidis Comm., accedit Isak Loria Comm. (f. 26) 8. *Constant.* 1719.
 [A. החטט לפ"ק (unde male 1724 ap. *Wf.* III p. 19 et *Ref.* libri stampati p. 29), ap. Jona b. Jakob, corr. Jesaia Aschkenasi.]
 3570] — una cum partibus I. Sohar N.3488 (1723).
 [Recenset praeterea *Wf.* Ip. 28 ed. Ven. ex *Buxtorfii* Bibl. [ubi nihil inveni!] et Spizelio etc., *Sabion.* ex Sc. Sgambato, et *Prag.* cum Indice biblico, quam sec. *Sabb.* ad fidem ed. Mant. expressam fert sed omnium maxime suspectam habemus. Exstat forsani libellus aliis libris, imprimis liturgicis, annexus.]
 3571. — cum Isak b. Jekutiel Comm. (*Fructus Isaci*) 8. *Grodno* 1797.
 3572. Das Buch Jezira etc. Hebr. u. Deutsch mit Einleitung, erläuternden Anmerkungen und einem punktirten Glossarium der rabbinischen Wörter her. von Jo. Fr. v. Meyer
 4. *Leipzig, Reclam.* 1830.
 3573] — Lat. per Gul. Postellum q. v. (1552).
 3574] — Lat. [per Reuchlinum vel P. Riccium q. v.] in Pistorii: Script. Art. Cabal. (1587).
 [*Wf.* Ip. 27. III p. 17-8.]
 יצירה (ה) אדם (הולד)
 3575. *De creatione hominis (foetus)*, vita, morte et recompensatione [Midrasch parvum], in Machir: *Pulv. aromat.* III, 2 q. v.
 [Inc. post inscriptionem הכי צדד יצירה האדם ועל כרחק אחת ליתן דין אמר ר' יוחנן מאי דכתיב עושה הנו רבנן וחשבון לפני מטר"ה הקב"ה דין יצירה הולד. quocumq. cf. הולד in Sal. Isaki *Collect. l. Pardes* f. 4d ed. Ven., incip. *Hymn. in Decal.* arab. ad praecept. V., et Addit. nostra ad *Uri* 163. Quae inscribuntur הולד יצירה ap. *Uri* 365 f. 136, inc. שכלא למה הולד רומה. usque ad וסראק נאה, excerpta sunt ex Talmud Nidda f. 30b usque ad fin. cap., ex quo loco libellus noster originem cepit.]
 3576. — recensio differens, una cum הקבר חיבוט N. 3527-8 (ca. 1570 etc.).

- [Inser. כיצד יצירה הולד, initium idem ac praec. (et Cod. *Ref.* 1240, 7), finis בההחיות הארץ in Cod. MS. *Opp.* 311 O. (ap. *Wf.* II p. 1309 n. 255) sequitur sine Commate particula (inc. אשרי ונ' חכמה ראשית חכמה ונ' חכמה usque ad אלהי אדם שיש בו חכמה in Cod. olim Uffh. nunc *Hamb.* 136 inscribitur יצירה הולד (*Zz.* Add., supra N. 3527), Wagenseilius in notis ad Sota p. 71 verum non ex illo Cod. petiit (ut putat *Wf.* II p. 1284 n. 139 sub ררך ארץ, cf. N. 3846) sed ex Cod. *Lips.* XX, 10, ubi Cap. 7. sistit libri שאלור ר' אליעזר (*Delitzsch* ad locum). De Cod. *Ref.* 1087, 4 v. supra N. 3527.
 3577. *Liber creationis hominis* ex Hebr. Germ. 8. *Lubl.* 1624.
 [Fl. 4. Suppl. *Wf.* II p. 1309 n. 254, cf. *Serap.* p. 348 n. 90. Inc. „יוחנן מאי דכתיב עושה גדולות ונ', es meint also die kabb' etc.“]
 ישועות ונחמות
 3578. *Auxilia et consolationes*, de redemptione et saeculo futuro ex varr. libr. hebr. Germ. edid. [et vertit, ut vid.] Jakob b. Meschullam etc. *ED. PR.* 4. *Han.* [1620].
 [Ed. rarissimae initio et f. ult. (9) destit. *Opp.* 1268 Q. (cf. עולם הבא N. 3991), sed congruit cum ed. sequ. Inc. „Es haben gesagt die חלסירדיי zu R. Elieser hagadol: Rabbi sag uns was wird sein unser Letzt?“ sequuntur eschatologica, inter haec etiam 10 נחמות ex liber אצקת רובל [v. Machir] sed compendiose excerpta. Accedit *Supplicatio* ante precationem recitanda: „Es soll ein Mensch gedenken“ etc. *Wf.* II p. 1310 n. 258. *Serap.* p. 349 n. 94.]
 3579. — 4. *Amst.* 1649.
 [Ap. socc. Jehuda b. Mard. etc. *Wf.* ib. Corr. A 1719: *Serap.* ib.]
 3580. — inserta sunt 10 *Signa Messiae* (N. 3394) 8. *Fürth.* 1691.
 [A. ישועות (נחמות) תהיה לנו. ap. Salm. Schneior שליט. *Wf.* ib. *Serap.* ib.]
 ישר (ה) ישר
 3581. *Lib. recti* seu חולדות אדם *Generaciones Adami*, Historia Hebraeorum usque ad mortem Josuae, pro libro Jos. X, 13 commemorato sese venditans [sed in Hispania Saec. XII. primum apparuisse videtur], ex MS. Jos. Athias Liburnensis edid. Josef b. Samuel 4. *Ven.* 1625.
 [Fin. fer. V. 11. Ab, cum licentia 12. 18. Julii, ap. Bragadini. *Wf.* II p. 1311. III p. 1192 (cf. IV p. 978). De opere v. *Zz.* G. V. 154 (cf. מדרש ויסעו N. 3740), *Jüd. Lit.* 391 nota 19, ubi varii confunduntur libri. Pseudo-Alcuinus (*sic*): *Book of Jashar*, 8. *Bristol* 1829]

שׁר

ANON. HEBR.

כרם

- (Catal. Bibl. Bodl. II, 390a) non ex MS. edidit R. Bond Cantabr., sed recudit ex spurio foetu typographi noti *Ilive* (1751). Nostri vero Vers. anglica, quam Anno 1828 annuñciaverat Samuel ex Liverpool, anonyma cum testimoniis inter alia professoris Nordheim univers. Neuyork lucem vidit 8. *Neuyork* 1840 apud M. M. Noah. Vide *Th. H. Horne*, Introductio. to the crit. stud. etc. of the Holy Scriptures Lond. 1846, vol. V p. 167-73.]
3582. — (Editoris praef. initium tantum et finis) [Wf. ib.] 4. *Crac.* 1. *Elul* 1628.
3583. — u. s.
4. *Prag.*, *Jeh. Bak. sub Leopoldo, s. a.* [1661-8]. [Sabb. (ap. Wf. II, ib. et Zz. G. V. 154) A. sistit 1668, quo Sabb. ipse forsā adhuc Pragae degebat, ex eo forsā A. adscriptus in tegumine *Opp.* 1687Q., unde nescio, cur Zz. Z. G. 309 n. 245 sententiam mutaverit vel annalium suorum terminos transgressus sit.]
3584. — (omissa omnino praef.) 8. *F. a. M.* 1706. [A. כלנכ . . . והסו ועשים, fin. fer. VI. die 3 interfesti Paschalis, ap. Jo. Wust per Seligm. Reis, qui libros germ. מעטורה, מעשים et *Brantspiegel* [Mos. Henochs] editurus. Wf. II. lib. III p. 1193, ubi etiā de ed. fict. *Amst.* 1707, quam tamen repetit Zz. G. V. 154.]
- 3585] — Germ. sub tit.: *Integer et probus* per Jakob b. Jirmijja Matatja q. v. (1674 etc.).
- 3586] *De Libro recti* Dissertatio per Jo. G. Abich-tium q. v. [Wf. II. lib. III, ib.]

LITERA כ

שימוש ההלים v. כוונות ההלים N.4069.

כוכבא דשביט

3587. (*Cometes*) seu שטערן שום *Sternschuss*, contra luxum foeminarum Germ. 4. *Amst.* 1695. [A. לבשי בנרי חפארתך ירו', Wf. II p. 1311 n. 262, neglecto uno Jod: A. 1685. *Serap.* p. 349 n. 95.]
3588. — Ed. II., accedit *Supplicatio* Germ. (N.3198) 8. *F. a. M.* 1719.
[A. תבוא עלינו מנחה, ap. Jo. Kölner. Wf. IV p. 1047. *Serap.* ib.]

כל בו

3589. *Omnia in eo*, seu הנייר ס' *Lib. papyri*, collectio ritualium etc. [adjectis nonnullis, ut § 116: Gerson b. Jehuda: *Institutiones*, § 117: Jakob *Institutiones*, § 118 מעשה הורה דין (N.3943), § 119 דין מעשה ע"ה (N.3594), § 120 מעשה ע"ה (N.3882) et Mos. Nachmanides(?): *Lex ex-communicationis*] (*ED. PR.*?)
f. min. s. l. e. a. [*Salon*, invenite Saec. XVI.]. [Lit. quadr., ed. rara. *Rof. Ann.* p. 48 n. 39.]
3590. — f. *Constant.* 1519.
[Wf. II. lib. *, ex eo et Cat. vet. *Rof.* ib. p. 20 n. 98. A.

1520; sed. fin. A. 5280 creationis(!) 1. Tebet, qui in ex-euntem A. 1519 incidit, per Jomto b. Sichri b. Rafael. Ed. non minus rara, f. 1. verso incipiens.]

3591. — charta magna
f. maj. *Rimini.*, *Gers. Soncino. s. a.* [1525-6]. [Wf. II p. 1312 n. 266. *Rof.* ib. p. 46 n. 18.]
3592. — [Wf. ib.] f. *Ven.*, *Giustiniani.* 1547.
3593. — f. *Ven.*, *Zorzo dei Cavalli.* 1567.
[A. השכו, unde 1567 et 1572 ap. Wf. II, ib.!]
ליר v. כלל ליר N 3679 sq.

כללי הדקדוק

- 3593A] *Regulae grammaticales*, una cum Decalogo, q. v. inter Biblia N.1030 [1665?]. [Wf. II p. 1313 n. 270 opusculum ff. 3 seorsim recenset. Incip. Introductio עלינו אב et ipsum opus אורחיה להק אורחיה. Compendium breve (sine addito tit.) saepius cum Bibliis Ven. [cf. 1720 N.835] Pisae et Liv. excusum, auct. David Altaras (mort. 1714) recenset *Luzzatto*, Proleg. p. 60.]

כסא שלמה (דן דמות)

- 3594] (*Figura*) *Throni Salomonis* ex Midrasch potissimum collectum, § 119 collect. כל בו q. v. N.3589 sq. (*Saec.* XVI. etc.).
[Init. כתיב בימים ההם כשבת. ר"ל אמרו בשעה שהמלך כמו שעשו לו האומנין, finis: אחשורוש ישב על כסא מזורז ואלכסנדריא. Cf. Midrasch Esther N.3748 initio et Esther Rabba fin. Paraschae 1; et cf. Cod. MS. *Opp.* 3110. et librum a Gaulmyno editum ap. Wf. I p. 1349 n. 9, qui de nostro si let.]

כרם חמד KEREM CHEMAED.

3595. *Vinea jucunda*, Collectio (annualis) dissertationum variis auctoribus collectore S. L. Goldenberg [redactore potissimum S. J. Rapoport]. VII Ptes.
8. *Wien* 1833, 6. *Prag.* 1838, 9, 1841. 1841, 3.
[Mortuo non ita pridem collectore non continuatum est. Singula vide sub: Abraham Bedarschi, Abraham Ibn Esra, Almanzi J., Benet [Benedict] v. Naftali, Bik J. S., Bloch S. II., Blumenfeld J. B., Chorin A., David Kimchi, Dukes Jecheski., Eisenbaum Jak., Elasar Kalir, Erter Is., Feder T., Geiger A., Gerondi M. S., Goldenberg S. L., Goldenthal J., Holisch L., *Isak Ibn Lathif, Jeiteles J. B., *Jona Ibn Gannach, *Jonat. Eybenschütz, *Josef Esobi, Josef M., Krochmal N. (ש"ש), Letteris M. (נב.), Luzzatto S. D., Mannes Is. Mich., Mises J. L., Mortera M., *Moses J. Esra, *Moses Ch. Luzzatto, *Moses Maimonides, Obadia (Pseud.), Perl Jos., Pineles H. M. (ש"ש), Randegger M., Rapoport S. J. (cujus signum saepe *), Reggio J. S., Sachs J. M., *Salomo Isaki, *Samuel b. Abr. Saforta, Schalom

כתב

ANON. HEBR.

לוח

Cohen, Schorr Is., *Simson Modon, Slonimski Ch. S., Strelisker M., Torre H. della, Volta S. Ch. della, Weisse Jos., Wessely H., Zunz L., Anonymum פלאי I, 90. 123 ignoramus, alter hujus signaturae est della Torre.] פ"ה הכתובה V. Simon Duran: (ה) הכתובה.

כתב פישרו נואן

3596] *Epistola Petro Gioan [Joan] seu Prete Giovanni* [ad Papam seu Imperatorem Fredericum de Aethiopia], ad calcem Ben Sira, q. v. inter Apocrypha N.1363 (1519).

[Wf.Ip.991 n.1853, cf. p.262 nota et v. *Jüd. Lit.* p. 393 nota 46. Incip. בקצרה ארצי יש הר אחד. — Isak Akrisch: *Hist. regni etc.* epistolam hanc cum narratione Ali conspirare dicit.]

כתב תורה

3597] *Corona legis*, ad calcem.... לאוהבי N. sequ.

LITERA ל

לאוהבי לשון הקודש

3598. *In gratiam studiosorum Linguae Hebr. ad Rabbinorum intelligentiam*, versus Latini hexametri de punctis et ערוה (*Paradigmata*), accedit: חלק ראשון נקרא כתר הורה (*Pars prima nuncupata Corona legis*), i. e. Concio in foundationem synagogae et scholae pauperum et nosocomii Nicopolitani (cum Alardi Uchtmanni passim apposita Vers. Lat. MS.) 4. *Par.* 1628.

[Ex typogr. Ant. Vitray. *Opp.* 1330 Q. in fine impf. ff. 24. *Le Long* ap. *Wf.* IV p. 272 (cf. *Zx.* Z. G. 238 nota): „totam script.“ constare dicit pagg. 12, sed haec ad *Paradigm.* tantum spectant, quae *Wf.* II p. 1392 n. 541 sub tit. ערוה הרקדוק (ex *Opp.* 1331 Q.) recenset! — In concione laudatur liber יעקב עין (Jak. Chabib) Saec. XVI. expressus. Auctor forsā Samuel Athias q. v.]

לוח LUACH Calendarium.

[„Permulta in singulos Annos vel cyclum lunarem 19 Annorum complectentia *Dyhrenfurthi, Francof.* [cf. N. 3607] et alibi“ sua memoria in 12. et 16. edita esse testatur *Wf.* II p. 1319 n. 286 sine mentione Annorum; cf. IV p. 1048 n. 286b de ed. in fol. *Sulzb.* 1727, quae forma in usum Synagogarum magis adhuc usitata. Calend. in Annos plures cardinalia tantum, non-dies singulos, exhibent. Primum, quod nobis innotuit, in unum tantum A. forsā est Tabula seu „Lunario“ 16. *Ven.* 1566-7; ff. 15, de quo *Biscioni* p. 75, Cod. XVI; in A. 5416 edid. Simon Kohen b. Chajjim 4. *Prag.* 1665 (*Zx.* Z. G. 302 n. 258 de fragm. non obvio, ejus indoles ignota), excipitur ab ed. 1685 N. 3607. Tit. Calend. in A. 409 rit. pol., facti (נעשה) per [Samuel Isachar] Baer Perlethier 24. *Prag.* [1708]

ap. Nepotes [Jeh.] Bak (נכרי של הר"ר ב"ק זע"ל), compactus cum *Opp.* 203D. — De Calend. ipso v. *Wf.* II p. 1302 nota, IV p. 1048 n. 286b, *Jüd. Lit.* 441, cf. de Supputatione jud. *Jüd. Lit.* 392. Regulae de Calend. et Tabulae in A. 5264-5377 jam exstant in Prec. fest. rit. graec. N. 2587. — In recensendis praecipuis edd. non A. editionis sed Calend. ipsius sequimur, Calend. enim in tempus jam praeteritum plurimum recusum habendum ex ed. Anni, quo incip. Calend., judaico, qui in Annum christ. decurrentem incidit, unde 1239 tantum Anni plurimum addendi sunt.]

3599] — in 40 Annos, composuit Zafatae Uri (Ori) b. Simon ex Biel

f. patente *Ven.* 1575 [1574?].

[Corr. Maendelin Porat Kohen. Praef. et init. seu chronologiam A. 5335 hebr. recudit et lat. vertit *Hottinger*, Cippi p. 85, illam gallice: *Carmoly*, Itineraires p. 420. *Wf.* Ip. 134. *Zx.* Benj. p. 276.]

3600] — lat. per Jac. Christmannum q. v. (1594).

3601. — in A. 354-424 [revera ad 407] edid. Simon Ginzburg, una cum מנהגים N. 3820 (1593 etc.).

3602] — in A. 414-34, per Mos. b. Samuel b. Zuriel [*Wf.* Ip. 897 n. 1658] *Ven.* 1653.

3603. — in A. 419-59 4. *Amst.* 1658.

[A. לסדר למען תחיה ap. Uri Ph. b. Ahron Witmund Levi. *Opp.* 1651 Q. f. 9. A. 456 desinit; v. Prec. quotid. N. 2152 et מנהגים germ. N. 3823. *Wf.* II p. 1320 n. 287.]

3604] — in A. 422-35 per Salomo b. Todros, una cum מנהגים N. 3823 [*susp.*] (1661-2).

3605] in A. 431, 432, ed. Menachem Simson b. Sal. Basila [*Wf.* Ip. 777 n. 1460]

f. patente *Ven.* 1670-1.

3606] — in A. 435-554 per Elieser b. Jehuda, una cum Pentateucho N. 622 (1685).

3607. — An: 446 creationis, 195 solis, 287 lunae etc., 1685 Lutheranorum usque ad 15. Tebet, Catholicorum (!) usque ad fer. III, 5. Tebet 24. *F. a. M.* [הבין] 1685.

[Ff. 4, ex 24 ut videtur, nondum incisa, in fine figura Candelabri sed sine Psalmo. Jam exhibet fere omnia, quae in Calendariis judaiceis hodiernis inveniuntur, scil. feriam hebdomadis appposito die mensis judaici et christiani, festa christiana, nundinas etc.]

3608. — in A. 454-63, auctius edd. superioribus et in volumine parvo, acced. היקן הלימוד *Institutio studii* Biblici et Talmudici, scil. index in totum Annum, סגולה הדק *Specifica in viam* [revera Supplicatio רבש"ע in Novenn. et diem

לוח

ANON. HEBR.

ליר

expiationis f.32] 16. *Ven., Bragad.* [הסדר] 1693.
3609. The Jewish Kalender in the year 456 and
contin. to the 27. Tebeth 5457, [acced.] A brief
account of the Jewish Laws concerning Thites
etc. by Isak Abendana, List of the colleges
and Halls etc. in Oxford, Chronological Sum-
mary etc. (cum notis multis MS.)

8. *Oxford.* [1695-6].

[„To the rev. Father in God Lord Bishop of Oxford
and presid. of St. Mary Magd. Coll. [cujus vid. notae
MS.] this discourse concerning the Tenths (*sic*) and
the maintenance of the Priests etc. as an acknow-
ledge of his Lordships constant favours etc. is dedi-
cated by Is. Abendana“; constat §§ 20 pp. 36 separatim.
Tabula chronologica incipit a creatione mundi ante A.
5456 usque ad exilium Lusitanicum ante A. 196 (ut
in Calend. Uri b. Simon N.3599). Continet etiam Re-
censionem Talmud. Babyl. Locus *London* in Cat. Bibl.
Bodl. I.397b. corr. secundum I, 5a. Corr. *Wf.* II p. 743.
1302. III p. 540 n. 1181, qui de Ann. claudicat, et de
aliis edd. loquitur etc.]

3610] — in A. 460-560 per Jekutiel b. Abigdor
q. v. [et cf. N.2235] (1699).

3611] — in A. 465-94, v. Rafael Schami: *In-
novans menses* [1704].

3612. — in A. 473-586, acced. *Hymnus in exitum
Sabbati* [N.3156] cum Insertionibus novis, edid.
Meir Posnensis 12. *Hamb.* 1720.

[A. סכח, ap. Jo. ראדון. Versiculus 'אלה בעדי ה'
לוח מקראי קרש in marg. sup. (*Opp.* 823 O.!), lit. est לוח
למאה וקיר (1) שנים. Forsan recusatus est ex Calendario
in 130 A. ab Abraham b. Jakob (q. v.) edito ante
A. 1714, v. *Wf.* IV p. 763 n. 89 b.]

3613. *Notitia temporum*, Calend. in A.
478-560, hebr. et Hisp. [lit. lat.], per David Nieto
[*Wf.* III p. 203] 12. *Lnd.* 1717.

3614] — in A. 479, accedit *Historia* (N.3913)
edid. Chajjim Drucker 32. *Amst.* 1718.
[V. Menachem b. Salomo: שאלה ישראל Cap. 33.]

3615. Hebrew and English almanac for the years
1837-40, with the Jewish charitable instituti-
ons etc. 8. *Lnd.* 1836-9.

3616] A. Jewish calendar for 64 years etc. by
E. H. Lindo q. v. (1838).

3617. לוח inde a cyclo lunari 266 (i. e. A. 5036) us-
que ad A. 6000 cum expositione

f. expanso [*in Italia, Saec.* XVI?].

[Compactum cum Menachem b. Serach: *Viticum*, *Opp.*
499 Q., utraque pagina expressum, forsan fragm. ope-
ris astron.]

3618] — Precibus quotid. (vel particulae cuidam
ed. majoris) annexum est Calend. in A. (post
5000): 345-99N.2095; 362-4N.2113; 387 etc.
N.2128 (cf. N.2138); 407-19N.2142; 420-31N.2153;
421-32N.2157; 423-72N.2159; 423-5500 (*sic*)
N.2163; 429-36N.2163; 438-53 N.2177; 438-
5500N.2179; 442-55N.2184; 445-52N.2192 et
2193. 455-68N.2215; 460-550N.2235 (cf. edd.
repetitas in nota recensitas); 461-535N.2229 et 2240;
462-509N.2236. 2254; 464N.2250; 466-535 (*sic*)
N.2257; 473-522 (*sic*) N.2303; 474-548N.2322;
476-525N.2334; 486N.2363; 486-500N.2364.

3619] — Hispan., [lit. lat.] Precibus quotid. (ut
supra) annexum in A. 423-36N.2163; 431-40N.
2162 (impf.?). 2170; 446-57N.2186; 460-70N.2228;
5464-74N.2251.

3620] — in A. 5419-27, ad calcem Orden de ora-
ciones q. v. inter Preces quotid. N.2429 [cf.
Wf. III p. 1224]. (1659).

3620A. Tabulae in 10A., v. Jechiel b. Reuben:
Decem cortinae (1536).

3621] Calendarium perpetuum et tabula chro-
nologica etc. ad calcem Benedictionum N.2619-b.
(1687-8).

3622] Calend. perpetuum pros. et rhythm., v. Sa-
lomo Oliveyra (1666 etc.).

3623] Institutio de ratione Calendarium Judaicum
conficiendi per Jekutiel [Süsskind] b. Isak ex
Pinczow f. patente *Ofb. s. a.* [1714-26].
[*Wf.* IV p. 887 n. 1287, procul dubio Edit. est idem
ac l. סערי מלך N.3860.]

לוח הדקדוק v. Josef Heilbron b. Elchanan et
Josef Schalit et Tobia Gutmann.

לוח (סחלוקת הפעלים)
3624] *Tabula divisionis verbi*, seu Paradigma, ad
calcem Moses Kimchi: *Grammatica* (1563 etc.).
לוח v. Mardochai Finzi.

ליר *LIED Carmen (Germ.).*

[Hac loco hujus generis edd. enumeraturi sumus
etiam eas, quarum auctor non omnino latet, quia
magna parte ex Germanico puro tantum transscripta
vel mutata sunt et hic primum auctor ex Acrosti-
cho etc. erutus, passim dubius, praecipue cum Edi-
tores passim mutatis suum substituerint
nomen etc. Melodia seu rhythmus (ליר) ad car-
men protopypon spectat. De raritate singulorum
nihil addemus, cum jam altissimae, quam exhibet
Bibl. *Opp.*, supellectilis specimen imperfectum ex
Cat. ms. primum publici juris factum sit in *Serap.*
p. 350N. 10sq. Edd. tribus enumeraturi sumus seriebus:
praemissas enim edd. vix per nomen speciale di-
gnoscentas sequuntur series duae sec. ordinem al-
phabeti germ. et hebr., tituli nomen praecipuum

ליר

ANON. HEBR.

ליר

spectantem, sed repetitiones cujusvis tituli ed. I. sequuntur. Exstant praeterea hujusmodi Carmina (Lieder) varr. tit.; v. תרנים שני et נכט לייאן N.1162-3; אבנד זענן et נכט לייאן sub instit. Schema N.3094 sq.; ויכח היין ורנים auct. Elia Loanz; ויניץ-ליר auct. Elchanan Helem; זמר נאה לפורים Mos. Melammed et Seeb W. b. Jehuda, קדושים; מציל ממות N.3952; שיר N.4028; קידוש השם N.4030; שירי זמר נאה Elchanan Frankfurt; ויניץ-ליר Jehuda L. b. Moses Selichower. Singula inserta vel adjecta v. sub בשרייבונג N.3433, מדרש N.3731; מעדני מלך N.3860. — Nonnulla v. sub מעדני מלך N.3905 sq.]

3625. *Ein schön göttlich neu* — [admonitio in poenitentiam ex omnibus Prophetis], melod.: Ach Gott wie bin ich ein verirrtter Mann, oder sonst ein andere der ein bessern kann, inc.: „Ach Gott in deinem allerhöchsten Thron“, acrost. Josua Moses b. Eli Natan Worms

8. *Amst., Dav. de Castro Tartaz s. a.* [1663-95].

[Opp. 885 O.⁴; ff. 4. *Serap.* p. 352 n. 111.]

3626. *Das göttlich — thut reden, von Mensch Anfang bis zu Sterben alle beeden* [cf. יצירה האדם N.3577], inc.: „Unsern Gott wolln mir loben er ist wohl lobenwerth“, desinit: „Drauf sagt all amen, Meir hat es anbreit [cf. N.3686; vid. Meir b. Simon Waerters, cf. N.3343]

8. *Prag. s. a.* [ca. 1688?].

[Opp. 840 O.⁶. *Serap.* p. 352 n. 114.]

3627. *Ein schön gottesfürchtig* —, melod.: Es frie(?) sich auf ein junger Markgraf, inc.: „Ich öffne mein Mund ohne allu Spott, Zu singen und zu schallen zu loben den allmächtigen Gott“, alphab. et acrost. Salomo b. Naftali שלמה ex Prag seu Salomo Singer

8. *Prag., Nep. Mos. Kaz.* 1692.

[Opp. 567 O.²⁵. *Serap.* p. 352 n. 116.]

3628. — (*Ein gottesf. etc.*)

8. *s. l. e. a.* [*Prag. Saec.* XVII?].

[Opp. 405 O.⁴. *Serap.* ib., forsan ED. PR.]

3629. *Ein schön göttlich* —, inc.: „Wöllt ihr uns niks vor uebel haben, Es kommen Jakob seine Kinder zu draben“ (de benedictione Jakobi et historia Estheris), et adjectum: *Göttlich Lied* (admonitio in mortem) inc.: „Mich neuunt gross Wunder, Mensch von dir besunder“

8. *s. l. e. a.* [*Amst.* vel in *Germania ante* 1730].

[Opp. 562 O.²; ff. 4. *Serap.* p. 352 n. 112 suppl.]

3630. *Ein schön göttlich* —, inc.: „alle meine gute Freunte“, alphab.

8. *s. l. e. a.* [*F. a. O. Saec.* XVII. vel ineunte XVIII?].

[Opp. 896 O.²; forsan una cum Supplic. N.3195.]

Desinit: „Alef Bet bis zu End, תחמנה (subscribere) mag ich mich nit.“ *Serap.* p. 352 n. 113.]

3631. *Ein gottesfürchtig* — לכבוד (in honorem) *die Weiber und Maiden* (Admonitio de judicio post mortem), inc.: „O Mensch gedenk zu dieser Frist“, acrost. Isak b. Obadia Loria פאדומר ex Wilna

8. *s. l. e. a.* [*Prag. Saec.* XVII. vel ineunte XVIII.].

[Opp. 840 O.⁸. *Serap.* p. 352 n. 117.]

- 3632] — (de ludo) incipiens: „Mein lieber Mensch wohlgemuth, Ich komme her von Fleisch und Blut“, edid. Moses Säkel Meinek 8. *Ofb.* 1717.

[Schudt, Jüd. Denkwürd. Cont. III p. 108, qui carmen „pauc. ante hebdom.“ [seorsim??] expressum cum transcript. germ. exhibet.]

3633. *Ein schön neu FREUDEN-GESANG* (פריידן נואנג) als *König Carolus III. am 8. März 1704 nach Lissabon kam*, melod.: Pauern, inc.: „Es sollt sich von Herzen freuen“ 8. *s. l. e. a.* [*Prag.* 1704].

[Opp. 667 O.²; ff. 4. *Serap.* p. 28 n. 239.]

3634. *Ein schön neu FREUDEN-LIED* (פריידן ליר) zur *Hochzeit des röm. Kaiser Joseph und Kaiserin Princessin Amelie Wilhelmine etc.* melod.: Baba-Buch, inc.: „Es ist ein hoher Cedernbaum“

8. *s. l. e. a.* [*Prag.* 1705-11].

[Opp. 885 O.²⁵, 567 O.¹³. *Serap.* p. 28 n. 240.]

3635. *Ein schön* — „dieses hübsches neues Lied ist worden gemacht auf den naechsten FRIED (פריד) wie der *Pauer* und *Soltat* sich mit einander in Tiscours begeben“, inc.: „Sagt Soltat: „Ach weh der Krieg ist aus, Soltaten dankt man ab in Feld“ 8. *s. l.* [*Prag.*] *Tannus* 1715.

[Opp. 567 O.³; ff. 2. *Serap.* p. 351 n. 107. A jam habet Cat. ms.]

3636. *Ein schön neu* — was zu HAMBURG (האמבורג) is *gescheln* (de viro quodam qui Hamburgi uxorem duxit cujusque uxor ex Polonia advenit), melod.: Ein Mahl dass ich Lust bekam, inc.: „Hört mir zu ihr liebe Leut, Was sich hat verlossen zu dieser Zeit“, auctore Jecheskiel b. Sacharja 8. *Amst., D. Tartaz.* 1675.

[Opp. 896 O.² n. *Serap.* p. 351 n. 105 = מעשה ib. p. 383 n. 172, ubi A. 1695 err. typogr.]

3637. *Zwei schöne göttliche Lieder, das hat gemacht* (האון פהרר (doctus) JAKOB [b. Elia] der fromm und der bieder, auch is ein שפחר תורה-Lied (v. N.3696) *darbei man singts an שמחה תורה gar frei:* 1) inc.: „Erstlich da will ich heben an zu loben den lieben Herrn“, 2) inc.: „Mir wölln zu

ליד

ANON. HEBR.

ליד

singen heben an wie es zum letzten wirt dergelien“; 3) inc.: „אחר אלהינו, Du bist ein Gott הללויה“ (verbum הללויה intercalare), alphab. et acrost. ut vid. Rebekka bat Meir

8. s. l. e. a. [Prag. Saec. XVII.].

[Opp. 405 O.² = Mich 3697; ff. 8, lit. maj.; locum sistit Cat. ms. Zz., suppl. Serap. p. 364 n. 128. — Jam initio alphab. n. 3 (ut in aliis ejusmodi carminibus) ק pro כ et ט pro ה positum, ita in acrost. רבקה רבט טהרר, באני, ubi in ed. altera (N. 3696) ט ante ט positum, pro ultimo ו emendandum est (יין).]

3638. פרום ר' יאקב ליד *Fromm R. Jakobs Lied* [i. e. praecedentium Carmen sec. tantum]

8. s. l. e. a. [Prag. (?) Saec. XVII.].

[Opp. 885 O.⁴³; ff. 4, lit. min. Serap. p. 28 n. 238.]

3639. יודשר שטאם JÜDSCHER STAMM (Stirps judaica), de neglectis officiis religiosus satyrice, inc.: „Jüdischer Stamm von rechter Art, Ich hab mich bis allhie gespart“, acrost. in fine Josef b. Jehuda e familia Heilbronn „einer von den Alten“ (unus veterum), adjectum: 2) *Ein schön göttlich Lied*, inc.: „O reicher Gott in deinem Sal, Helf uns ברנין (?) mat (l. Mass) und Zahl den יצר הרע (Satanam) zu bezwingen“ (cf. N. 3661), alphab. auctore Josef Bergel

8. s. l. e. a. [Prag. Saec. XVII. ?].

[Opp. 394 O., unde hauserit Metz A. 1713 nescio, in tegumine libri legitur: ed. vetus, locus Prag, quem sistit Cat. ms. Serap. p. 346 n. 84, vid. ex templo in fine. Auctor n. 2, diversus a priori, sese non inter divites sed ad studiosos ponit.]

3640. *Ein schön — wirt genant יודשר שטאם (JÜD-SCHER STAMM) wie sich Isak hat gewollt losen schachten*, inc.: „Jüdischer Stamm von rechter Art, der von Abraham Abinu geboren wart“

8. s. l. e. a. [Saec. XVII.].

3641. — 8. Prag. s. a.

3642. — 8. Brl. 1717.

[Ed. 1. Opp. 562 O.⁴, ed. 2. Opp. 567 O.⁸, ed. ult. Opp. 567 O.¹⁵⁻¹⁶⁻¹⁷ et 667 O.⁶ atque sola ap. Wf. III p. 1190 n. 239c, corr. A. 1716 Serap. p. 346 n. 81.]

3643. *Einschön neu — JUNG FRAU ZART*, (ינגפרויא צארט) (virgo superba et mors) in Ton [melod.]: Ich hab mir vor Allen, Nach meinen Gefallen, Ganz auserkoren, Und hochgeboren, inc.: „Es ging einmal ein juug Fräulein zarte“, acrost. vid. Natanel Kremsirer

8. s. l. e. a. [F. a. M. ca. 1700 ?].

[Opp. 567 O.⁵⁻²³; ff. 4, lit. min.; cf. 72 Versic. N. 3309. Serap. p. 363 n. 122.]

3644. *Ein neu KLAGLIED* (קלאגליד), de puero Simle (זימל) b. Leser Abeles mortuo etc., melod.: R. Simon, inc.: „Ein Klaglied will ich heben an, Was sich בשנה חזר (A. 1694) hat verlaufen than“, rhythmis pulchrioribus brevioribus

8. Amst. 1695.

[Opp. 405 O.¹¹. A. שטיינעם בעהם, ונהרין, per Chajjim Drucker. „Und ach is es besser gestellt in Reim, als die erste, sie hätten mögen bleiben daheim, denn sie haben sich zu lang besonnen, und haben zuviel in dem Lied gesponnen, drum wer da will ein Parthei [Parthie] haben, die טאה (100) für 18 Stüber.“ Sed de ed. priori prolixiori nihil notum. Acta de Simle edidit Wessely in Philippson, Allg. Zeit des Judenth. Serap. p. 44 n. 271.]

3645. *Ein neu KLAGLIED* (קלאגליד) *auf dem טעשה הגדול* (in eventum magnum) scil.: mortem foeminarum nonnullarum conculcatarum in synagoga Metensi die Sabbati et Pentecostes secundo A. 5075 contractuum (sic! rectius 5475) inc.: „אשש ich will aufheben mein Stimm mit Schreien und Klagen“, alph. et ord. inverso

8. s. l. [F. a. M.] 1715.

[בשעה הצדקנית האלו עונותי ימק. A. ומלחמת המר אונתן יולד יקבן ויפרק (לפ'ק!)]

ff. 4. Opp. 567 O.¹⁴. Serap. p. 352 n. 120.]

3646. *Ein schön neu KLAGLIED* (קלאגליד), inc. hebr.: שוכני בתי חומר [auctore Sal. Ibn Gabirol] et Germ.: Die sie wern in Grub arein treiben“

8. Amst. s. a. [Saec. XVII. vel incunte XVIII.].

[Opp. 567 O.²; ff. 2. Serap. p. 44 n. 270.]

3647. *Ein neu KLAGLIED* (קלאגליד) *von der grossen שריפה* (incendio) zu F. a. M., fer. V. 24. Tebet (15. Januarii) 1711, melod. Haman in „Achaschwerspiel“ (cf. N. 3403), inc.: „אכהה wie soll ich anheben zu singen und klagen von dem Wesen“, alphab. et acrost. David b. Schemaja Saugers ex Prag

8. Halle, Mos. {b. Abr.} Drucker. s. a. [1712-4].

[Opp. 567 O.²¹; ff. 4. In marg. sup. tit.: אשש נהי וקניה, ad nomen auctoris additur: און קנייבורג לסדר ולפרט, i. e. Quedlinburgi A. 1713-4, si vox ה subtracto ל computatur. Wf. II p. 1320 n. 289 nostrum jungit cum carmine N. 3699, unde Ip. 331 n. 525, III p. 185 n. 489 b A. 1712 sistit. ED. PR. sub tit. קניה Elegia 8. F. a. M. 1711, quam cum transscriptione Germ. pura lit. lat. exhibet Schwab, Jüd. Denkwürdigkeiten, Contin. III p. 63, v. Wf. III b. Serap. p. 44 n. 269.]

לד

ANON. HEBR.

לד

3648. *Zwei KLAGLIEDER* (קלאגלידער) *auf den jungen* מלך (regis, scil. Ferdinandi) *sein Tod*, 1) inc.: „O Tod mit deinem Bogen mit deinem schnellen Pfeil“; 2) inc.: „Traure Himmel traure in Leid“

8. s. l. e. a. [Prag. 1654].

[Opp. 885 O.³⁷; ff. 4. lit. maj. In carm. 1. de David et Absalom est sermo. Suppl. Serap. p. 44n. 272 et Zz. Z. G. 298.]

3649. *Ein hübsch KLAEGLICH LIED* (קלעגליך ליד), ad humilitatem exhortans, inc.: „Wo kommt das her, In die zeitlich Ehr“

8. s. l. e. a. [in Germ. Saec. XVII. vel XVIII.].

[Opp. 885 O.^{32A}; ff. 2. Serap. p. 44n. 273; cf. N. 3680.]

3650. *Ein schön — wie es zugangen ist zu F. a. M. mit der Wahl u. KRÖNUNG* (קרונות) etc. *Leopold I.*, 2. Ab 1658, melod. von Lied von R. Salomo Singers Kristall (קריסטל, cf. N. 3627), inc.: „Mein Zung dich schwing, von Herzen sing“ (20 Strophae), praecedunt nomina 14 in ordinem equestrem receptorum 8. s. l. e. a. [Prag. 1658].

[Opp. 840 O.¹¹. Serap. p. 363 n. 121.]

3651. *Ein hübsch — von LIPMANN Chassan* (ל'פמן חסן), seu de Lipmann Popper Kohen, qui praecentor celeber, scriba, circumcisor et praeses societatum piarum Pragensium, postquam fer. IV. 18. Tischri secundam duxit uxorem, fer. I. 1. Cheschwan decessit. Inc. „Gott ist geachp't [geachtbart] und erhaben“, auctore Hirschel b. Jehuda Tausk seu Hirschel Weinschenk, acced. *Lied* N. 3690

8. s. l. e. a. [Prag. ante 1674].

[Opp. 567 O.²⁴; ff. 4. lit. maj. Serap. p. 351 n. 104. Lit. germ. recedit Wagenseil ad Sola p. 83, finem in Telis igneis p. 496; cf. Wf. III p. 1215 n. 638.]

3652. *Ein schön neu — von MASCHIACH* (משיח), de Pseudomessia Sabbatai Zebi praemissa introd. („In dem hochgeehrten (!) Lied, Wirt sich der-freuen itlicher Jüd“), inc.: „In ein Theil Orten wo unsre Brüder sein die wissen von niks zu sagen“, alphab. et acrost. Jakob b. Benjamin Wolf Tausk [Taussig] Pragensis; adjectae sunt *Institutiones poenit.* Isak Loria hebr.

24. s. l. [Amst.] 1. Tammus 1666.

[Opp. 567 O.²⁶; ff. 12. Wf. IV p. 874 n. 1125 c. ed. tantum Vratisl. 1670 (?) ex Reimanni Biblioth. 1p. 925 affert. Serap. p. 363 n. 125.]

3653. *Kürzweilige neue Lieder A LA MODISCHEN* (א ל א מודישן): 1) *von allen* (sic) *Handwerken und Hanthierungen* im Ton: Ist das in allen Landen, inc.: „Ein Liedlein will ich singen“; 2) *Ein*

neues a-la-mode-Lied, im Ton: Woher kompt mir dass die böse Zeit, inc.: „Wollt ihr hören ein neues Gedicht“; 3) *Von den faulen Jungfrauen und stolzen Maiden*, inc.: „Ich muss vor allen Dingen, von Jungfrauen ingemein“; 4) in eignen Ton: „In Ehren sass ich nächten Abend“

8. s. l. e. a. [Prag. Saec. XVII. vel initio XVIII.].

[Opp. 562 O.⁵; ff. 8. locum sistit Cat. ms. Zz. Serap. p. 364 n. 129 corr.]

3654. *Ein schön neu — von OFEN* (אופן), de fatis Judaeorum in expugnata Buda [A. 1686] et de juvene liberali Sender b. Josef Tausk, cui liberatori dedicavit carmen, inc.: „Allmächtig bist du Gott allezeit“ (versus intercalaris היה עתה לנו alphab. et acrost. Sender etc.) auctor captivus Ahron b. Josef

8. Prag., Füll. Jeh. Bak. 1688.

[Opp. 885 O.²⁴; ff. 8. Serap. p. 352 N. 110A.: 1685 corr.]

3655. *Ein schön — von ein Ritter aus Provin-zian-land*, SIEGMUND (ויסמונד) *ist sein Namen ge-nant, und Magdalena Tochter des Königs von England*, inc.: „Gott den Herrn soll man loben“

8. Fürth, off. Jos. Schneior. 1698.

[Opp. 885 O.¹⁹; ff. 18. Serap. p. 351 n. 109.]

3656. — [tit. paull. mutato]

8. Prag., s. a. sub Josepho [post 1704].

[Opp. 494 O.¹¹. Serap. ib.]

3657. — s. t.: היסטאריע *Historie von Ritter Siegmund und Magdalena* 8. Ofb. [רעה] 1714.

[Opp. 896 O.¹⁰; ff. 12, desinit: „Nun hot das Lied ein End, dass uns Gott משיח send אמן סלה.“

Wf. II p. 1364 n. 17. Serap. p. 330 n. 51: A. 1717 corr.]

3658. *טוילינה ליד* (sic) *Magdalena* — [de Sigism. et Magd. historia compend.], inc.: „Es war ein מלך [rex] in Spanienland“

8. s. l. e. a. [Amst. vel in Germ. exeunte Saec. XVII. vel ineunte XVIII.].

[Opp. 896 O.^{1B}; ff. 4, desinit: „Noch viel besser soll uns sein, wenn mir wern kommen in ארץ ישראל [Pa-laest.] arein אמינר [Amen, fiat]. Serap. p. 364 n. 130.]

3659. *Ihr liebe Leut thut den edlen SCHORNSTEIN* (שארנשטיין) *oder Schlot-feger ansehen etc.*, (de virgine Crescenzia ex Seeland quam caminos detergendi artifex Giacomo uxorem ducit), inc.: „Ein neues Liedlein will ich anheben“, cum figura artificis 8. s. l. e. a.

[Opp. 885 O.¹⁸; ff. 2. Cat. ms. Serap. p. 10 n. 191 sub בעשה recenset, sed inscriptio nulla praeter allocutionem.]

3660. *Schwedisch Lied*, de calamita-

ליר

ANON. HEBR.

ליר

tibus et factis Judaeorum tempore obsessionis Pragae A. 1648-9, inc.: „Lieber Gott im Himmelreich, der die Leut alle Zeit thut helfen, wenn es sie geht ungleich“

8. s. l. e. a. [Prag. exeunte A. 1649].

[Opp. 567 O.¹; ff. 6. Wf. II p. 1320 n. 289. Zx. Z. G. 300 n. 241. Serap. 46 n. 283.]

3661. *Ein schön neu — von einem Ritter aus der STEIERMARK* (שטייאר מרק) *mit der Tochter des Königs von Daenemark*, inc.: „O reicher Gott in deinem Saal, Hilf mir probiren an Maass und Zahl, Dieselben Reihen zwingen“

8. Prag. s. a. [Saec. XVII.].

[Opp. 885 O.³⁵; ff. 8, lit. maj. Serap. p. 47 n. 287.]

3662. *Ein schön STRAFLIED* (שטראף ליר), wie sich der Mensch soll halten, also wirt ihn Gott lassen alten etc., inc.: „Unsern Gott wölln mir beschönen“, alphab. et acrost. [Fromm] Jakob b. Elia Toeplitz 8. s. l. e. a. [Prag. initio Saec. XVII.].

[Opp. 840 O.¹ = 562 O.³ sine inscript. Serap. p. 351 n. 108.]

3663. *Ein wunderschön göttlich STRAFLIED* (שטראפליד), melod.: Was in der Thora steht geschrieben, inc. introd. „Liebe Freund und gute Gesellen“, carmen ipsum: „Ach wenn man sollt gedenken, gedenken an den letzten Tag fürwahr“, acrost. Abi Esri Seligmann b. Natan Raudnitz nepos Joel cantoris Pragensis

8. s. l. e. a. [Prag. vel Amst. initio Saec. XVIII.].

[Opp. 567 O.¹²; ff. 4, lit. min., in tegumine locus sistitur Amst. Serap. p. 352 n. 120.]

3664. — (*Ein schön neu göttlich etc.*, omissa introd.) 8. Homb. a H. 1711.

[Opp. 896 O.¹ d. Serap. ib. n. 115. Procul dubio nostrum est „Cant. epanorthoticum 8. Hamb. 1711“ ap. Wf. II p. 1320 n. 289, cf. Serap. p. 364 n. 132.]

3665. *Ein hübsch neu TODTENLIED* (טאטן ליר), inc.: Der grimme Tod mit seiner (sic) Pfeil“, acrost. forsán David, ad calcem פטירה טרים N. 3899 (1693).

[3 strophae priusae litt. incipiunt דוד, forsán fortuito, carmen enim forsán ex Germ. Christianorum transcriptum, si vero auctorem indicant, simul interpres libri פטירה טרים esse potest, si carmen ex ED. PR. recusum; cf. N. 3671, 2.]

3666. — (Stropha prima tantum inscripta *Ein schön neu göttlich Klaglied*) ad calcem Elieser b. Jiftach: *Historia miraculorum* q. v. (1723).

3667. *Ein schön — von drei WEIBER* (טײער), de 3 foeminis, quae maritis petulanter incommodum intulerunt, praemissa allocutione: „Ihr lieben

Frauen“ etc., inc.: „Ach du Gott mein Herrn“

8. s. l. e. a. [Prag. Saec. XVII.].

[Opp. 494 O.²; ff. 2. Serap. p. 363 n. 124. Differt argumentum indicetum a facelia N. 3891.]

3668. *Ein schön — von WIEN* (ווינ) melod. עקידה יצחק [i. e. prec. poenit. de sacrificio Isaci] de Martyr. 9. Ab 1670 et clausa R. Sachariae Synagoga, inc.: „Ach Gott du lieber Herr, wie geht es in unserem גלות [exilio] so schwer“, alphab. et acrost. Jakob Koppel Cantor

8. s. l. e. a. [Prag. ca. 1670?].

[Opp. 885 O.³⁵; ff. 4. Serap. p. 351 n. 101.]

3669. *Zwei schöne göttliche Lieder* 1) אדם וחוה ליר, de Adamo et Eva, inc.: „Komm her du Mensch und lass dich strafen“; 2) inc. „An Wasserfluss בבלין da sassen wir mit Schmerzen (est Psalm. CXXXVII.), cum figg. Adami et Evae ligno incisis

8. Prag. Jeh. Bak. sub Leopoldo s. a. [1661-8].

[Opp. 885 O.¹; ff. 4. Serap. p. 317 n. 8.]

3670. *Ein schön göttlich Lied* inc.: „Wer mir zuhören will, Und ein Weil schweigen still, Ein schön Lied will ich machen, Der Eine mag es spotten der Andre lachen“, acrost. Wolf von Krakau, et טעשה *Historia ex libro Sohar* (N. 3940)

8. Fürth.,

typ. defuncti Jos. b. Sal. Schneior s. a. [1692-80].

[Opp. 885 O.⁹; ff. 8. Wf. II p. 1264 n. 68. Serap. p. 320 n. 19.]

3671. *Fünf schöne neue Lieder von נולנים und רצונים* (de latronibus et homicidisscil. in Hungaria etc.): 1) melod.: Ich hob mein Lust ins weite Feld, inc.: „Viel Neues hört man weit und breit“; 2) melod.: der grimmig Tod (cf. N. 3665), inc.: „Wie man arbeit, kriegt man den Lohn“ [forsán continuation n. 1.]; 3) melod.: Herzlich thut mich verlangen, inc.: „Ach dass ich könnt in Singen“; 4) melod.: Sollt ich denn nit klagen, inc.: „Ach was thut man hören bei dieser Zeit“; 5) *von מנשפים oder Zauberei* (sine melod.), inc.: „Mein lieber Mensch hör zu mit Verstand“

8. s. l. e. a. [F. a. M. vel Hal. init. Saec. XVIII.].

[Opp. 567 O.¹⁸; ff. 8. Locum F. a. M. sistit Cat. ms. Serap. p. 364 n. 127.]

3672. *Kauft den Jungen und Maiden* (in fest. Encacn.), Germ. tantum, melod. Hymni אכלו בשבע, inc.: „Mir wölln zu singen heben an,

כִּיד

ANON. HEBR.

כִּיד

Und wöllen die Leute wissen lan, Warum asen
[=dass] מִיר חִיכִינְיָהּ, auctore Noah Abr. Ascher
Selig b. Chiskijja 8. s. l. e. a. [Prag. ca. 1676].

[Opp. 405 0.¹⁶ bis. Serap. p. 333 n. 61b.]

3673. *Ein schön* (Carmen) über Kaiser Leopold und die
Kaiserin mit ihren lieben Prinzen zu Ehren
(natal. Jos. I. A. 1676), melod.: Halb schwarz halb
weiss, inc.: „Ich will Gott loben mit Gesang,
die Freud soll gewähren lang,“ et hebr. אֶהְלֵל
בְּחִיכִינְיָהּ חֹבֶלֶת; acrost. [Noah Abr.] Ascher
Selig b. Chiskijja Chassans

8. s. l. e. a. [Prag. 1676].

[Opp. 405 0.¹⁶. Cat. ms. App. Serap. p. 332 n. 61 =
61a ex Cat. ms. Mich.]

3674. *Ein hübscher* וְסֵר fִּיר וְכֵלָה (sponsum et
sponsam), melod.: Halb schwarz halb weiss,
inc.: „Ein Gesang will ich thun singen, Guten
Wein will ich schlingen,“ et hebr. אֶהְלֵל בְּחִיכִינְיָהּ
חֹבֶלֶת; acrost. Noah Abr. Ascher Selig
b. Chiskijja ex fam. Altschul (א'ש')

8. s. l. e. a. [Prag. ca. 1676].

[Opp. 405 0.¹⁷. Serap. p. 333 n. 61c.]

3675. *Kauft den* וְסֵר etc. (in festum Purim), inc.:
„Hört mir zu, ihr lieben Leut, Lasst euch
sagen was Purim beteut [bedeutet],“ auctore
Noah Abr. Ascher Selig b. Chiskijja etc.

8. s. l. e. a. [Prag. ca. 1676].

[Opp. 405 0.¹⁸. Serap. p. 333 n. 61d.]

3776. *Cantus pulcher* וְסֵר נֶאֱדָר מֵאַרְבַּע נְאוֹלוֹת
redemptionibus, hebr. et Germ., melod.: Es liegt
ein Schlössel in Oesterreich, inc.: „שָׁמַע קוֹלִי,
(רפא) בְּחִיכִינְיָהּ,“ (acrost. forsan Simon),
germ.: „Lauter mein Sang, Mit heller (sic)
Klang“

8. s. l. e. a.

[Opp. 405 0.²¹ = 667 0.⁸; f. 1. Serap. p. 333 n. 64.]

3677. *Ein neu Klaglied* וְסֵר חֲרִיבִינְיָהּ (de exci-
dio Wormatiensi A. 1689 per Gallos) melod.: Rab
Rabbi Simon von Prag, inc.: „Klaglied von
חֲרִיבִינְיָהּ will ich anfangen,“ auct. [Isak] Säk-
le b. Liebermann Levi Wornat., ad calcem Elieser
b. Jiftach: *Historia miraculorum* q. v. (1696 etc.).

3678. *Josef ha-zaddik* וְסֵר יוֹסֵף הַצַּדִּיק לִיד — (de Jose-
pho secundum Pentat.), inc.: „Von Josef den
züchtigen Held, den bilch [billig] lobt die ganze
Welt“

8. s. l. e. a.

[in Germ. Saec. XVII. vel initio XVIII.]

[Opp. 885 0.²⁰; ff. 6. Serap. p. 363 n. 123.]

3679. *Ein schön* seu כֵּלָה שֵׁר *Carmen in sponsam*,
inc.: „Ja Gott Ehr, Steht all mein Begehr, Zu singen seinem Na-
men zu Ehren“, acrost. Jakob bar Elieser

[Ulma] 4. min. s. l. e. a. [Ven. 1593 ?].

[Opp. 563 0.; ff. 2. Cat. ms. Serap. p. 349 n. 97 libel-
lum append. facit libri מִנְהוּגוֹ N. 3820.]

3680. *Ein schön* (כֵּלָה לִיד) *Kalla* — (Carmen pro
sponsa ad perficienda officia exhortans), inc.:
„Jungfräulein ihr seid gebeten Jungfräulein
und alle Gemein“, ut vid. una cum *klätlich*
Lied N. 3649.

[Opp. 885 0.²²; f. 1. Serap. p. 349 n. 96.]

3681. *Ein schön neu* לִיד כֵּלָה *Kalla* — (ad bonos mo-
res exhortans) melod.: Gut Schabbes, inc.:
„Ihr liebe frommen und guten Leut,“ alphab.
et acrost. Josef Trier

8. s. l. e. a. [F. a. M. 1690-1715?].

[Opp. 494 0.⁹; ff. 2. lit. min., initio fig. foeminae cum
alis et speculo, pavonis et equi. Desid. in Cat. ms.
Mich. et Serap.]

3682. *Carmina in nuptias* שִׁירִים לְחַתֻּמָּה *das ist*
ein Kalla-Lied, inc.: „אֶקְרָא רֵנָּה וְשִׁירִים, et Germ.:
„Ich lobt sie gern mit meinem Gesang“, acrost.
Ahron, et *ein ander hübsch Kalla-Lied* hebr.
inc.: „בְּלִי נִשְׁבַּע קוֹל דְּרוֹי דּוֹפֵק (cum Vers. in-
tercalari Germ. „Rumpel an der Thür mit
sehr“) acrost. Benjamin, ad calcem נִשְׁבַּע נְשִׁים
(1588).

3683. *Ippusch-Lied* עִיפּוּשׁ-לִיד (de pestilentia) *von*
Nikolsburg [quae incip. 18. Tebet], melod. Hym-
ni שׁוֹכֵנֵי בְּתֵי חוּסֵר, inc.: „Ach Gott mir tunen
[thuen] deinen heiligen Namen loben, Du bist
Beschützer Beschirmer unten und oben“, auc-
tore Jakob b. Sal. Singer ex Familia Hurwitz,
edid. Meir b. Manasse Nikolsburgensis

8. s. l. [Prag] 1680.

[Opp. 885 0.²³ = 494 0.⁵; ff. 8. Serap. p. 27 n. 233.]

3684. *Ippusch* עִיפּוּשׁ לִיד פֶּן פֶּרַג *Pestilentia* —
ron Prag [28. Tammus 473-fer. III. Novil. II.
Tebet 474], melod.: „אֶדְרִי אֵיִם נִוְרָא, inc.: „Einige[r]
Gott in deinem Himmelreich, In keinerlei Ge-
stalt gefint[findt] man deimesgleich“, alphab. et
ordine inverso et acrost. Moses b. Chajjim
Eisenstadt ex Familia Katzenellenbogen etc.,
in fine recepta nonnulla et catalogus hominum
singulis diebus mortuorum 8. Prag. 1714.

[Opp. 567 0.¹⁷; ff. 6. Suppl. Serap. p. 351 n. 106,
ubi jam. Cat. ms. Zz. Annum et locum habet. Wf. III
p. 728 n. 1514 sub tit. קִנְיָה *Elegia* ed. s. l. e. a. re-
censet. Cf. פֶּרֶלְיוֹף N. 4007A.]

3685. — s. t.: *Ein neu Klaglied* etc. melod.: Pro-
stitzer קְרוּשִׁים [v. N. 3692], secunda vice editum

ליר

ANON. HEBR.

ליר

jussu Samuel b. Jeh. Schammasch

8. *Amst. s. a.* [ca. 1714].[*Opp.* 567 O.⁴; ff. 8. *Serap.* p. 44 n. 265. Fragmentum lit. germ. recusum Litbl. V, 347, ubi *Wf.* (N. pracc.) neglectus.]

3686. *Ein schön neu vel das göttlich Lied .. die עשרה הדברות* (Decalog.) *verteuscht gar schön etc.* melod.: Jüdischer Stamm (cf. N. 3639), inc.: „Ich will anheben zu loben Gott, der alle gemein beschaffen hot,“ alphab. et acrost. Meir b. Simon [et in fine] „... Wärter hat genäht das Kleid לכוז מלכות (?)“ 8. *Prag s. a.* [ca. 1685].

[*Opp.* 840 O.¹⁰; ff. 4. *Serap.* p. 28 n. 236.]

3687. — *Ein schön neu Lied auf עשרה הדברות*, melod. Hymni ששני (!); in fine: „Das Lied hat gemacht מרה (domina) Schöndele uxor Gerson b. Samuel Darschan Tarnigrod“ (!)

8. *s. l.* [*Prag.*?] 1686.[*Opp.* 885 O.³¹. *Serap.* p. 27 u. 235. — Acrostichon auctoris veri fere immutatum, loco ב'הענך legitur גישוונך etc., forsā et in Anno dolus latet, cum Cat. ms. locum sistat Prag, ubi A. 1688 adhuc Simon ille varia edidit.]

3688. — (*Ein schön heilig etc.*), melod. כל מקדש, oder Schmuclbuch, welches einem gefällt wohl (!). Ed. castrata.

8. *s. l. e. a.* [*Fürth. Saec.* XVII. ?].[*Opp.* 885 O.¹². *Serap.* p. 28 n. 236. Exstat Alph. sed de Acrost. 6 tantum strophae.]

3689. *Den קדוש* (sancti) *von Hanau* (הענה) *sein Lied*, inc.: „Ach Gott thu mir verzeihen, mir elendiger Knab“, post alphab. forsā nomen David acrostice expressum 8. *s. l. e. a.*

[*Opp.* 494 O.³; ff. 2, lit. min. *Serap.* p. 364 n. 131.]

3690. — (*Ein hübsch — von ein קדוש*), ad calcem Lied N. 3651 (ante 1674).

3691. *De martyre R. Salomo* בן הקדוש הירר שלמה Salman b. Samuel Sanwel ex Krzeszow (קרשעוו), immaniter capite punito A. 1691-2, melod. Derbarmiger אל מלא רחמים, „inc.: „אל מלא רחמים Vater mein, Meine Augen thun nicht anders als in Thränen sein“, auctore Samuel b. David Auerbach seu Sam. Lublin, qui in adjecta expositione Psalm. XLIV v. 23 alios pergit lamentari martyres Jeh. b. Ahron Premislaw, Abr. b. Jeh. Lublin [cf. N. 4030], Benj. W. b. Naftali, Pinchas Selig b. Jakob בלוקב, Pinchas b. Mos. ex Tomaschow [cf. N. 4030], Nachman b. Natan ex בקויה et Samuel b. Zebi Hirsch

8. *s. l. e. a.* [*Amst.* 1692-9].

[*Opp.* 567 O.⁹; ff. 4 sed impf., lit. min. Locum sistit Cat. ms. *Serap.* p. 44 n. 267, ubi lit. קלאגליד *Klag-Lied* delendus. A. 1699 auctor alium edid. librum.]

3692. *Ein schön — auf שני קרושים von Prostitz*, de duobus furibus Löb Wessel et Perez b. Abraham, qui furti convicti mortem apostasiae praeferebant, melod. עקירה (cf. N. 3668), inc.: „אל מלא רחמים, Derleis (erlös) uns bald dass mir wern das פטור „; cum introd. oratione soluta, auctore Chajjim b. Schalom Polono, qui ex autopsyia enarrat 8. *s. l. e. a.* [*Prag.* 1684?].

[*Opp.* 885 O.³⁶; ff. 4, lit. min. *Serap.* p. 32 n. 254. Locum et A. ex eo conjecturamus, quod Elchanan Schammasch sepulturae fer. V. 3. Tammus adfuisse, libellum pretium fixum non habere dicitur, quia in usum libri (ein göttlich ספר כספר) vendatur.]

3693. *.. קניה על נזירות הקהלות דק"ק אוקריינא Elegia in calamitates synagogarum Ucraniae, Lithuaniae et Moraviae* ex Hebr. Germ., melodia Hymni אדיר איום ונורא, inc.: „Ihr liebe Freund lot uns weinen und klagen, Auf die נזירות was geschehn in unsern Tagen, בשנה חכלי משה (A. 1648) thäten uns Kosaken jagen“, alphab. et acrost. Josef b. Elasar (Elieser) Lipmann Aschkenasi חורבן דק"ק ex Prostitz, qui pergit in *Excidium urbis Kremsier* (in Moravia) fer. VI. 9. Tammus 1643 (שנה' נ' ט' חמה) per Suedos, et Supplicatio in Martyres אל מלא רחמים rhythmis Germ., inc. „אל Gott Derbarmiger der da im Himmel ruht“

8. *s. l.* [*Prag.*?] 1648.

[Fin. fer. V. לשבר וענתה השירה הזאת. Inscriptio exstat f. 1. verso, quo recto allocutio tantum: Ihr lieben רבבות etc., ubi Elegia rogatu multorum ling. hebr. imperitum germ. in forma minore quoad Siddur (in halbe Viertelhögen in Siddur zu legen) excusa dicitur, interpres a Suedis domo sua ejectum, nunc studiosum scholae privatae (in מלכוד in der Klaus) sese habet. *Opp.* 405 O.⁸. Corr. *Serap.* p. 43 n. 265. De excid. Kremsier v. precationem editam in כובכי יצחק XIV, 84 ubi lit. חוק vocis חוק ad Peric. חקת spectantis non in computum sumenda!]

3694. — (על נזירות הקהלות ...) Ed. II.

8. *Amst. s. a.* [paullo post 1648].

[*Opp.* 567 O.¹⁹; ff. 6, in fine notatur, ed. I. jam consummatam (verzuckt) esse. Corr. *Serap.* p. 326 n. 38.]

3695. *שלמה מלך ליר Schlomo-Metech* —, de rege Salomone et Naama ha-ammonit „secundum Talmud et libros traditionis“, melod. I. Sa-

ליר

ANON. HEBR.

לשון

muelbuch, inc.: „שלמה המלך und es war in Tag“

8. *Prag.*, sub *Leopoldo*, s. a. [1657-1700].

[*Opp.* 885 O.¹⁶; ff. 4. *Serap.* p. 48n.292. Narratio eadem legitur oratione soluta ap. Simon A. B. b. Jos.: *Facta Dei* P. II. et quidem ex Naftali b. Jakob: *Vallis regis*, ex quo etiam hebr. et germ. apud Eisenmenger l. p. 357. Orditur narratione talmudica de Asmodai seu אשמודאי בעשה (cf. *Wf.* l. p. 1048. II. p. 1362n.403. *De Sacy*, Notices et extr. IX, 417), ex qua efficitur „liber Asmodai“ ap. *Wf.* III. p. 1035, cf. *Zz.* Etwas üb. d. Rabb. Lit. p. 19, G. V. 407b, cf. *Herbelot*: Soliman (IV p. 280 ed. germ.). Alias de Asmodai fabulas v. sub N. 3870, 11.]

3696. שמחת תורה-ליר (*Simchat-Tora-Lied* seu Carmen in festum legis, scil. N. 3627, 3 ed. alia)

8. *Prag.* s. a.

[*Opp.* 567 O.²². *Serap.* p. 75n.295. Aliud hujus tit. carmen v. sub Menachem Krochmal.]

3697. על שריפה ק"ק נאחד *De incendio urbis Nachod* [in Bohemia] fer. V. 10. Ijjar 1663, inc.: „Ach Gott der Herr ist רחום וחנו וארך אפים“ (Vers. intercalaris חסדנו לנו כי חטאנו אנו), a Zebi b. Josef etc.

8. s. l. e. a. [*Prag.*, ca. 1663].

[*Opp.* 885 O.²⁶; ff. 4. *Serap.* p. 352n.118.]

3698. שריפה ליר פון פראג *Serefa* — von *Prag*, de incendio 3. Tammas A. 1689, inc.: „אל טלא רחמים“, alphab. et acrost. Jechiel Michel b. Abraham Salman Schammassch, edid. Elia b. Samuel Phöbus Bachur (ludimagistri) Pragensis 8. s. l. e. a. [*Prag.* 1689].

[*Opp.* 567 O.¹⁰; ff. 4. Cat. ms. *Serap.* p. 76n.300 locum sistit *Amst.*!]

3699. Ein-neu — von der grossen שריפה [incendio] zu Altona, fer. II. 20. Cheschwan 472 (2. Novembr. 1711), inc.: „Gar bitterlich muss ich klagen und beweinen das grosse Leid“

8. *Hal.*, *Mos.* b. Abraham. 1712.

[A. .... והיה בעת ההמשכיל בעת *Opp.* 567 O.¹⁸ B.

Wf. II. p. 1320n.289 omissio loco jungit [Klaglied] N. 3647. *Serap.* p. 364n.126. — Cf. Samuel Hekscher.]

3700. Gar ein schön neuen Torah-Lied (תורה ליר) .... das hat getracht fromm R. Jakob [b. Elia] von Töplitz יצ"ו genannt ist er, gebracht in Druck durch sein Tochter Sorel [Sara], inc.: „Rachme also ehrlich bist du gewesen und zart“, alphab. initio

8. *Prag.*, Jakob Bak. s. a. [1605-15].

[*Opp.* 405 O.¹; ff. 8. *Zz.* Z. G. 292n.175. *Serap.* p. 76n.302b.]

3701. — 8. s. l. e. a. [*Prag.* Saec. XVII. ?].

[*Opp.* 885 O.⁴²; ff. 4, in fine fig. ligno incisa, ubi sol ad terga montium oriens et vir et foemina infantibus varia dispensantes. Nostrum vid. *Serap.* ib. n. 302d, ubi pro initio תורה corrigendum תורה in utroque Cat. ms.]

3702. Ein neues Torah — (et in Decalogum), inc.: „אשרה Ich will singen und loben“, alphab. et acrost. dub. (vox intercalaris הללית), accedit תפלה *Precatio* pro educendo volumine legis die expiationis (ה' אל רחום) et תפלה *Precatio* quotidiana in reditu ex synagoga domum recitanda 8. s. l. e. a.

[*Opp.* 885 O.⁴⁰. *Serap.* p. 76n.302c. Verba ad acrost. pertinentia sunt ירמ'ם ב'ני ב'הרר'י שבע'... הוהלה... ירמ'ם ב'ני ב'הרר'י (יהודה וישראל?) חוק ואמק Jehuda, Hebr. enim idem carmen MS. exstat in Machsor N. 2451.]

3703. תורה ליר *Torah* —, inc.: „Gott hat die heilige Thora derzogen also zart (strophae incipiunt voce תורה, Vater etc., Versus intercalares varii), et Zehn Gebot (decalogus), melod. פ'י אפחהה, inc.: „Wöllt ihr hören die zehn Gebot“

8. *Crac.*, Menachem Meisels. s. a. [1631-56].

[*Opp.* 562 O.⁸; ff. 8. Suppl. *Serap.* p. 76n.302f.]

3704. — u. s. 8. *Prag.*, typogr. nova (I) defuncti *Mos. Kaz.* sub *Leopoldo*, s. a. [ca. 1682].

[*Opp.* 567 O.¹¹. Suppl. *Serap.* ib. n. 302e.]

3705. — (sine decalog.) 8. s. l. e. a. [*Prag.* ?]. [*Opp.* 567 O.²; ff. 4, lit. min. sine tit. fors. *Serap.* ib. 302a, ubi Cat. ms. *Prag.* suspicatur.]

3706. Ein schön — gemacht בלשון חנה (style *Techin-nae* i. e. ad instar supplicationis) melod. Hymni אריר איום ונורא, inc.: „Herr Gott du bist derbarmig drum neig deine Ohren zu uns her“, auctrice Taube bat Loeb Pisker (פיצקר), uxore Jakob Pan 8. s. l. e. a. [*Prag.* Saec. XVII. ?].

[*Opp.* 405 O.¹⁵. *Serap.* p. 351n.103; cf. Jakob Pan.]

3707. Ein neu — gemacht בלשון חנה חנה, melod. עקידה (cf. N. 3668), inc.: „Vater König Allmächtiger, du bist derbarmig sehr, drum neig deine Ohren uns her. Vater König etc.“ [v. N. praec.]

8. s. l. e. a. [*Prag.* Saec. XVII. ?].

[*Opp.* 885 O.³⁴; ff. 2, lit. min. *Serap.* p. 351n.102.]

ליקוטי שושנים v. David Ibn Hin.

היקון שטרוח v. לכל הפע

לשון חנה בדרך טובים v. Zebi Sundels.

לשון זרה

3708. *Lingua aurea*, Epistolarium pro juventute [*Sabb.* *Wf.* II. p. 1322n.102] 8. *Crac.* (אהרן) 1661.

החחלה v. לשון פו

מנלה ספר v. לשון לימודים

לשון

ANON. HEBR.

מאמר

v. sub אגרות שלומים N.3374.

LITERA מ

v. sub יורע יצחק N.3475.

מאמר השכל

3709. *Sermo intelligendi*, de 613 praeceptis quae in decalogo continentur [auctor dicitur Elieser b. Natan vel Samuel b. Jehuda, qui in fine tantum citatur] 4. *Crem.* 1556.

[Fer. V. 13. Tischri 317, ap. Vic. Conti. *Wf.* I. III n.2069. Corr. *Rof.* Crem. p.7 n.12; f. ב et ד non exstat, paginas enim numerandi propositum erat. De opere v. *Jüd. Lit.* 389.]

3710. — ed. W. Heidenheim 8. *Rödelheim.* 1804.

מאמר מדיני אשה

3711] *Tractatus litum foeminae*, satyra rhetorica interspersis versibus et parabolis, et קצרה הפלה *Precatio brevis*, una cum Josef Ibn Sabara: *Liber oblectationis* q. v. [forsan eodem auctore?] [ca. 1577].

[Tit. non אשה דיני ut *Wf.* Hp. 1440 n.727 et *Carmoly*, *Itinéraires* p.178, ubi auctore libri מאמר הרופאים (N.3712), p.198 nota 28 vero auctore l. נדר אלמנה (N.3960), utrumque conjectura tantum. Auctor diserte tit. מדיניי אשה (*sic*) ... מאמר ab אשח סרגים (Prov. XXI, 9. 18. XXVII, 5) derivat. Incipit introd. החלה דבר השם opusculum ipsum סרוב אונים ויגנים ואני הפלתי ה'. Init. precat. כל רע וכל רעות אשה ברוך אהרן ה' עושה השלום בין: לך עת רצון איש לאשה.]

v. sub מאמר חא חוי p.538, 7.

מאמרי הרופאים

3712] *Dicta medicorum*, imitatio satyrica aphorismatum Hippocatis ad irridendum medicis, una cum Josef J. Sabara: *Liber oblectationum* q. v. [forsan eodem auctore] [ca. 1577].

[Incipit introd. אמר אויב ארדוק אשני, in opere ipso aphorisma quodlibet orditur abbreviatura א"א, in Hippocr. Aphor. usitata, ubi אסר אפוקרט, hic vero אמר אויב significat. Initium Portae I. החיים הבליים א"א. והמלאכה נמכרה, והפועלים עצלים, והעם מכנה, והנסיון Portae I. בחוק, והחולה פתי יאמין, לרופא אפיקורוס או מין vero 5 (*sic*) tantum. Opusculum elegantissime scriptum vix laudatum a *Carmoly*, *Itinéraires* p.197 n.26, et *Dks.* Zur rabb. Spruchk. p.13.]

(ה) מאמר

3713. *Collector*, seu germ.: *Der Sammler*, Miscellanea prosaica et poetica hebr. composita vel ex aliis linguis versa, collectionibus pro mense (seu trimestribus) edita per societatem studiosorum linguae hebr. (הברה דהרשי לשון עבר), per abbrev.

germ.: Gesellschaft der Literaturfreunde, inde ab A.1786 והחשיה הטוב ושחרי הטוב, germ.: Gesellschaft zur Beförderung des Guten und Edlen) praesidentibus J. Euchel, Mendel Bresslau, Sim. Friedländer et Sam. Friedländer, adjecta sunt Additamenta (*Zugaben zum Sammler*) ling. et typ. germ. editore J. Euchel. VI. Ptes. (annual.)

8. *Königsb.*, *Brl.* A. M.544-6.548-50. [1783-90].

3713b. — Continuatio, fascice. 4 (Pars VII.) edd. J. Löwe et A. Wolfsohn Vratisl.

8. *Brl.*, *Breslau.* 1794-7.

3713c. — (מאמר הדשים seu מאמר הרש) *Collector norus*) nomine societatis (Gesellschaft hebr. Literaturfreunde) Berolinensis edid. Schalom Cohen [P.IX, 3.4. subredactore M. Philippson], fascice. (trimestr.) 10, voll. (annual.) III, (Pars VIII-X) 8. *Brl.*, *Alton.*, *Dess.* 1809-11 [1812].

[Integra collectio haec celeberrima, inter scripta hebr. prima periodica, rarissima. Societas prima constituta est fer. I. 7. Tebet 543 (13. Decembr. 1782), Vol. I. adjecta collectionis *Annunciatio* נחל הבישור, ubi etiam epistola H. Wessely, data fer. III. 13. Nisan (15. Aprilis) 1783, fascic. 1. Tischri 544 (decurrente A. 1783), redactoribus, ut vid. (v. I, 14 n.1) prioribus duobus praesidentium.

b) Fasciculi II-IV incipiunt p. 96. 180. 276. 404. Cf. Buschs Jahrbuch VI, 93.

c) P. VIII. Fasc. 1. *Brl.* in typogr. orient.; 2-4 *Bressl.* ap. Grass; IX, 3.4. *Dess.*; X, 2 (ult.) qua Addit. germ. exhibet: Edictum de Judaeis in Prussia datum 11. Martii 1812. De annunciatione *Collectoris novi* sermo est in praef. ad P. VIII et ib. p. 36. 37 (Suppl. *Gg.* Ztsch. IV, 287). De poetis v. *Delitzsch*, zur Gesch. d. h. P. 106 sq., cf. 104 de poetis christianis, quorum carmina etc. hebr. translata, cum Meassef V, 283. — Singula vide sub: Abraham Cassel, *Abraham Jagel, Abraham Meldola, Abraham [b. Sabhatai] Kohen, Abraham b. Sal. Hamburg, Ahron b. Kalman, Ahron b. Moses, *Arje L. b. Ascher, *Arje L. b. Chajjim, Auerbach J. L., — Baer Bresslau, *Bechai b. Josef, Beer P., Bensch J. L. (ב-ל-ק), Berger G., Bernstein S., — Caro D., Chajjim Köslin (ב-ח-ק) b. Naftali, Chajjim b. Meir (Goldschmidt?), — David Franco Mendez, *David Friesenhausen, David Hannover, David Theodor, Detmold Is., Dob B. b. Arje L. Levi, *Dort J. J., — Ehrenberg(er) S., Efraim Luzzatto, *Elasar Fleckes, *Elia b. Chajjim Kohen, *Elia Levita, *Elia P. b. Meir Hurwitz ex Wilna, Ensheim Mos., Euchel Is., — Fernbach Dav., Fraenkel Maimon, Friedländer D., Fried-

richsfeld Dav. (... מ.פ. ר. פ.), Fürstenthal R., — Gabriel b. Ahron Kohlen, Goldschmied Hirsch, Greditz Is., Günzburg D. B., — Haarbleicher Mos., Haltern Jos., Heidenheim W., Herz M., *Hillel, *Hirsch Dernburg, Hirsch בריה ex Woltsch, Holländer P., Homberg H., Hönigsberg L. v. (ל-פ-ה), Hurwitz Ph. L., — J-l., Jakob Emden, Jakob Ch. Israel (יח'י ישראל), *Jakob Leon, *Jecheskiel Landau, Jecheskiel Rachabi, *Jedaja Penini, *Jehuda Levi, *Jehuda L. Margalioth, Jeiteles D. (ב.ו.י.), Jeiteles Jeh, Jirmijja Hannover, *Joel Schönlanke, Josef b. H. (יוסף ברה ברין), Josef Pik Reichenau (י-ר-ע et י-ר), Josef b. Samuel Levi, Josef Troplowitz, Josephus H., — Kley Isr., Kornik M. M., — Landau M. J. (et מ-ל-ל?), Lax S., Lemans Mos. (מ-ל-ל), Levin Mend. (מ.פ. . . פ.ט.), cf. infra (מ.פ.), Levisohn M. G., Lindau B., Löwe Jo. (ל-י-ל et ל-י-ע et cf. infra (ע...ל), Löwisohn S., Maimon S., Mankiewitz Dav., Mardochai Gumpel, Mardochai האשחומע (pseud.), Mardochai Jafe b. Elieser, Meir Elkan Fürth, Meir Semnitz, Mendel Bresslau, Mendelssohn M., Meschullam b. Uria (pseud.), Morpurgo Elia, *Moses Abudiente, *Moses R. Aguilar, *Moses Ch. Luzzatto, *Moses Maimonides, Moses b. Mendel Frankfurt, Moses Trietsch, Moses M. Zell. — Neumann Z. H., — Obernik M. (ר.פ.), *Orobio Is., Pappenheim Sal., Perez (Beer?), Philippson Mos. b. Uri (פ....ן), Pollak Abr., Ree H., *Riesser Laz., Rintel M., Roch Mard. (מ.ר.), Rosenbach Abr., — — sch, Saalkind, *Salomo Dubno, *Salomo Ibn Gabirol, Salomo b. Josua Lith., Salomon G., Salomonssohn Abr., *Samuel Landau, Satanow Is., Satanow Sal., *Saul. Berlin b. Zebi, Schalom Cohen (ש-ש-ם-ן et ש-ב-ם et ל-ברייך et ל-ה-et-ל-et-ן), Schlesinger Meir, Schottländer B., Seeb W. Dessau b. Abr., *Serachja Levi, *Simon b. Jak. Abr., *Simon Krumenau [Oppenheimer], Simon b. S(acharia ברו?), Sklower B., Sommerhausen H., Stern Abr., *Sussmann Glogau, — Tobia [Gutmann], — Uria (pseud.), Werthheim Sam., Wessely N. H., Wilde Falk, Witzenhausen Jos. (פאחרוני), Wolf b. Josef (ו-ף), Wolfsohn A. (הימן et א.ה.), Zebi H. h. Arje L. — Ex anagrammatibus adhuc nos latent (numeri uncis inclusi ad העתים ביכורי N.3429 spectant; ubi chrestomathia recusa): ל. א. (Arje Löb?) Fürth: השובה de Inoculatione IV,3(VII,4); — נ-ד-ה-ה Mendelssohn Morgenstunden C.5,15: VIII,24.122. — ח-ה האדה הברול. נ-ה-ה Fabula I,253. — ד-ה (Dav. Ottensoffer?) VII,266 (cf. Saul Berlin). — ש-ח (Dav. Schlesinger?) Recens. V,188.317.VI,57.87.124. — ד-ה- Recens. (cf. Elia b. Meir) VIII,68.135. — חידרה ד-ה-ה de Scachiludio VIII,304. — ו-נ-ה Epigramma VI,210.

— **ח. ז.** (*Chajjim Köslin*?): על קבר רעי ex I, 51 poemat.
Kleist I, 49 (I, 89); Frid. magni I, 65 (I, 93),
Tolerantia urbe Moguntia I, 111 (II, 65); הרועה והמחקר
ex angl. *Gay: the Sheph. and the Philos.* I, 118 (II,
72); cogitatt. I, 129 (II, 81); הולדתו ישר Biogr. Jos. del
Medigo I, 124. 140 (II, 77. 91; cf. *Gy. Melo Chofn.* p. LVI);
היראהו Fab. I, 124. 140 (II, 100), הכוכב העבים והרוח
נדעון הרועה Parab. I, 150 (II, 120); ההקרה במחורה
Fab. II, 21 (III, 37); Recens. scripti Wessely I, 158. —
ענין הלובב el Perez: על III, 8 (V, 88). —
ל-ב-ד- Theodicea V, 95. משלי מוסר **כ. ב.** (cf.
Elia B. Chajjim): III, 106. — **מ--ז** ex Rogasen:
Epistola X(2) 65. — **מ-כ.** (cf. Pappenheimer): II, 61. 74.
III, 14. 27 et (cf. Satnow Is.) III, 110. 124. — **מ. פ.** (Le-
vin Mend.): Mathem. V, 341. — **מ-קל-** ex
Goldsmith: solitude VIII, 161. — **ע... ל** (Joel Löwe?)
שיחה בארץ החיים eth. IV, I (VII, 3); Dialogus inter
Maimonidem etc. (ex scriptis postumis
auctoris) cum Annot. per A. Wolfsohn VII, 54.
120. 203. 279. — **ע. ע. פ.** (idem Löwe?): דבר אל
de usu historiae I, 9. 25 (I, 69. 80); על
קבר אשה Epitaph. III, 97 (V, 143); קבר אשה נעורי
על item IV, 32 (VII, 34); Recens. (cf. Mendel Bresslau)
III, 157 cf. IV, 284; = **ע... פ.** Rec. (Baruch Lindau)
V, 42. 92; תפלה לשופט Prec. judicis VI, 276; = **ע-פ**
משכיל **פ. ון-ז** Epigramma VI, 176. — **פראי** —
Francof.: de educatione II, 40. — **פלואי** —
de Antonino IV, 9. — **פלאים** Epigr. IX, 63. —
societ. Amstelog. VIII, 282. — **צ-בע** de plagiatoris Sim. Kru-
menau עמוד השחר VI, 285. — **ר-י** Carmina
dogmat. VI, 321. — **ש-ג** (Zebi Hirsch Glogau?):
חוות קשה ex *Ramler's* lyr. Blumenlese V, 281;
moral. ex *Dusch's* moral. Briefe 12. epist. V, 240. 274. 313;
Hymnus VI, 1. — Anon.: תענוגי פעלו בטל Aenigm. de 3 ludis
Billard, Piquet (Tarok?), L'Hombre VI, 69; et nonnulla,
quae in Bikk. haittim cum anagr. sequi. — **ח'ד'ר'יע'**
i. e. Societas etc.: נהל הבשור (v. supra) I(I, 51);
מה אנו מה חיינו I, 2 (I, 64); גבר משכיל sec. *Ramler*
I, 97 (II, 53), מוסר השכל I, 100 (II, 56), ראה
Epist. de educatione (II, 83), מחבב על חינוך הכנים
II, 16 (III, 33), חולדות המין Frederico in bellum
proficiscienti II, 17 (III, 51); מחבב בענין חינוך
de morte Saul Levi II, 122 (III, 109!); חולדות המין
de morte ducis Mcklemb. II, 122 (III, 110!);
שאלה אל דורשי לע' de radice II, 142 (III, 203);
מוסר השכל II mens. Siv. (IV, 195); השיבה דברי הדל'ע]

מבוא

A N O N. H E B R.

מגלה

Bik. haïtt. IV, 211 (cf. V, 136) est epigraphis ad Euchel q.v. et cf. Mendelssohn et Mard. Jafe II.]; שאלות de Antonino III, 182 (מכהב VI, 30); דברי חכמה ומוסר Cantus in Frid. W. II. (VI, 39); הקדמת המאספים מאת חברת שוהרי praeft. societatis: IV ad init. (VIII, 285).]

מבוא אל אותיות עבריות

3714] *Introductio in literas hebraicas* 8. Pesaro. 1510.

[Ap. Hieron. [i. e. Gers.] Soncino. *Bart.* IV p. 336 n. 1626 ap. *Wf.* II p. 1323 n. 314 et *Rof.* Ann. p. 5 n. 22. Liber forsitan potissimum non hebr., quin in libris hebr. Gerson nunquam Hieron. sese nominat.]

יד v. מגלינה ליד N. 3658.

סמכות v. inter Apocrypha N. 1382.

יד v. inter Apocrypha N. 1342.

יד v. מגלה פורים N. 4072.

מגלת ספר

3715. *Volumen libri*, Institutio epistolaris secundum MS. Hispani cujusdam, adjecto *Capite de definitione* [revera *de nominibus*] *carminis* [i. e. cap. 16. ex l. שקל הקורש N. 4079] et *Introductiunculis* in fine, edid. Salomo Altschul b. Josua. *ED. PR.* 8. Ven. 1552.

[Mense Iijar, per Dau. Adelkind. *Wf.* II p. 1324 n. 320* primo loco sec. *Sabb.* ed. *Mant. s. a.* recenset, forsitan ex libro compacto (ut expl. alterum *Opp.* 565 O.) efficitam. Nostra rara quidem sola nomen exhibet Editoris post verba אשר הוציא לאור המוכים אשר דורו כחבי קורש זרז ab Editoribus antea editus vel tit. hujus videtur, cf. tit. מגלה כחבים ap. *Sabb.* ap. *Wf.* et ed. 1736 N. 3720. Epistola 1: לחת שבה לחברו inc. דודי לי ואני לו inc. בחור לכתוב לדודו n. 113 ult. quaelibet inscript. a tergo (על נב הכחב). In tit. promittitur השיר בנדר השיר in libro reclus inscribitur בשמות השיר tironibus, ut in fine notatur, sufficiens; qui vero definitionem et genera carminis quaerat, duo offensurum esse capita in fine libri (שקל הקורש ex l. e. Cap. 15. 17 libri לימודים). *Introduct.*, inc. לחבר או ליודע ספר, desin. in Purim, ex l. אגרות שלומים N. 3370 petitae sunt, quocum noster fons communis omnium fere ejusmodi scriptorum passim plagiariorum.]

3716. — Ed. II. 8. Crem. 1566.

[*Wf.* ib. *Rof.* Crem. p. 19 n. 37. *Opp.* 495 O. A, a nobis loco incongruo detectum.]

3717. — [Introduct. ad initium adjectis iisdem]

8. Bas., Contr. Waldkirch. 1611.

3718] — epistolarum maxima pars, ex ed. Crem.,

adjectis nonnullis ex l. אגרות שלומים N. 3371, quarum 60 cum Vers. lat. in Jo. Buxtorfii Institut. epistolari q. v. (1610. 1629).

[*Buxt.* ipse in Bibl. rabb. „fere totum librum“ latine se fecisse ait! Institutionis I, 4 respondet libri hebr. n. 3. — *Wf.* II p. 1352 et p. 1324 in n. 320. ubi varia corr., cf. supra שלומים.]

3719. — [paulo auct., omissis inscriptionibus a tergo, sub tit.] לשון לימודים *Lingua eruditorum* per Eljakim [b. Jakob] Melammed 4. Amst. 1686.

[Fin. fer. III. 25. Schebat להורות, ap. Dav. de Castro Tartaz, sumpt. Isak b. Abraham Katzenellenbogen (male auctor ap. *Metz Opp.* 1137 Q.!) generique Arje L. Chassan b. Wolf Chassan exulis Hamelburg. — Exhibet libellus Exordia transposita et aucta, Clausulas (סיום הכחב) et anathematis formulas (חרמות) contra lectorem illegitimum, et iterum exordia et clausulas nonnullas usque ad f. 36, dein 113 epistolas. Semiplagiarius in praef. ad fontem alludit verbis: שלא עשיתי זאת להראות שהוא דבר חדש כי כבר היה לעולם ולימודים הם מקדם אבל לאחד מעורר... ואם אמרתי להביא כל דברי האגרה במגלה ספר כחוב אלי היו למרח... ואין כ"ל ואין קוננה... ע"כ לקטתי באסרים אחת הנה...]

3720. — *Generaciones Adami* (seu hominis)

i. e. epistolae 113 cum inscript. a tergo et *Exordia* [ex libro nostro sed auct.], לוח הפרשיות, אגרות שלומים *Tabula Pericoparum* [i. e. exordia ex שלומים (sic) *Praedicata* [ex lib. יפה נוף N. 3370], Accedit (f. 40-60) Pars II. desumpta ex libro יפה נוף, continens 54 epistolas [ex l. אגרות שלומים], praecedente Indice in 49 tantum, adjecta formula brevi 8. *F. a. M.* 1736.

[Ap. David Jakob גרונא. Clausula epistolarum: נשלמה מגלה כחבים, cf. N. 3715. Tit. plis II. verbatim ex ed. 1605-15 N. 3560, sed improprio loco impressus, pertinet ante Praedic., quae vero in hac edit. usque ad f. 14a ed. Ven.) procedunt, dein לסהר"ל מפראג et לסורנו בן סורנו b. Bezael Rabb. Pragensem, de quibus nihil in ed. Prag.!]]

מגלת סתרים

3721] *Volumen absconditum*, Mischna et Gemara jocosa de festo Purim, 2) *Tractatus Purim* similis [auctore Kalonymos b. Kalonymos] et 3) חקבוק הנביא על שמעון *L. Chabakkuk prophetiae etc.* legendus festo Purim de bello inter Karai [vineam] et Beeri [puteum], liber propheticus jocosus; praecedunt omnia *Carmen* adscript. Sal. Ibn Gabirol

8. min. Pesaro., Gers. Soncino. s. a. [1507-20].

מנלה

ANON. HEBR.

מדרש

[Ed. incongrue descripsisse vid. *Rof.* Ann. p. 48 n. 37, nec ubi viderit indicavit. Nos ea, quae, et ordine quo in ed. repetita exstant, delineavimus. De singulis maxima apud Bibliogr. confusio, quam partim solverat *Delitzsch* ad Cod. *Lips.* XXI, 8 sed rursus omni auxit contentione *Fürst*, Litbl. X, 758; cf. XI, 181. Ad 1 et 3 Cod. MS. *Mich.* 213 nova exhibet argumenta. Tit. ed. sequ. מסכת פורים מנלה ספרים n. 2. (de quo vide sub auctore) includit (corr. *Wf.* II p. 1269 n. 97, quo seductus *Delitzsch*); מנלה ספרים 3 constat capp.: I) חבקוק קבל הורה מכרמי (in Cod. *Mich.* vero בקבוק, sequitur enim: I) חבקוק) וכי חבקוק שמו והלא בקבוק שמו „num חבקוק nomen suum, nonne משכנם nomen suum?“ II) הכל חייבין, III) משכנם אדר אין לוקחין יין מכל אדם (Tract. vero alius in fine Cod. *Mich.* incipit בשמחה אדר ספרים משכנם). In Cod. *Mich.* legitur מדרש הנביא „definit Vol. abscond. *Midrasch prophetae*“, et lin. sequ. pergitur: הלוי יסדרה כומן אשר טוב מחכמה ומכבוד יבאו אחריה ההסכמות והחקים וכו' „Labi ha-levi composuit etc.“, dein sequuntur nonnulla inedita. In ed. Pis. et Cod. *Lips.* legitur clausula n. 1. imitatoria: מדרש עלך משכנם אדר וסליקא מנלה ספרים, sequitur quasi carmen: מדרש הנביא הלוי „*Midrasch Prophetae Labi* (seu Leonis) *Levitae ex familia Grammaticorum*“, quae *Rof.* l. 1. et Diz. sub *Levita* titulum habet, et libellum מדרש Eliae *Levitae* adscribit, *Delitzschius* vero ipsam hic מדרש appellari carmen-que epigr. esse [occurrit quoque nomen typographi; in Cod. *Lips.* מבני שושנים pro מבני שושנים, et versic. 2 corruptus vid.] monet, de auctore quoque vacillat. L. inscriptus *Chabakbuk* (3) incip. יהיה בימי ולא קם כרמי בן זרח מבצרה מלך ישראל נביא עוד בבית כרמי כבקבוק לכל האהות והמפחים בקבוק *Bakbuk* inscribitur ap. *Plantav.* n. 102 (cf. *Bart.* I p. 693. *Wf.* II, ib.) In Cod. *Mich.* vero noster primo loco occurrit libellus inscriptus לפורים מנלה, in clausula vero finitum dicitur מנלה כרמי *Volumen Kar-mi* quod est מנלה ספרים יסדרה במנה מליצה יצא שכתבורה ארי שכתבורה ubi ad nomen auctoris Leo alludi videtur. Dein dicitur sequi *Mischna* et *Gemara* etc. ענין זרע ושמ המסכתא הלוי מיוסדת על ענין זרע „et nomen tractatus huius institutum (seu conditum) est in argumentum hoc *Volum. abscond.*“, lineola vero sequ. incipit inscript. מסכת פורים *Tract. Purim* n. 1. noster, de quo supra! Tanta confusione conjecturarum copiam augendi animus nobis non est, sed connexus duorum libellorum non negandus, nun-

cupatio מנלה *Volumen* libro *Chabakbuk* aptior, allusiones ad nomen *Leo* dubiae etiam ad familiam *Labbi* (לביא) referri possunt, cf. Litbl. III, 821 et Praef. nostram ad Cat. *Mich.* p. XIII. *Wagenseil* (ap. *Wf.* IV p. 1041) ab Rabbino Italo sibi nomen auctoris l. מסכת פורים (!) „Leon Blantes“ (!) indicatum dicit. *Bartol.* IV p. 10 (ap. *Wf.* I p. 732 n. 1355, cf. II p. 1271) l. אגרת הפורים *Epistola Purim* MS. auctore Leone de Valentibus (די בלנטיש) recenset. Confusionem tit. ap. *Zz.* Gg. II, 317 jam ipse *Zz.* correxit in *Addit.* p. 319.]

3722. —

8. Ven. 1522.

[Fin. 13. Adar, per Dan. Adelkind. Ed. non minus rara, cujus expll. fere omnia ab ipsis Judaeis combusta fuisse accepit *Wagenseil*, v. N. praec., et cf. infra מסכת פורים N. 3853.]

מנלה חענית MEGILLAT TAANIT

3723] *Volumen jejuniū*, i. e. de diebus quibus jejunium non suscipitur, insertis relationibus historicis [Comm. in Fragmenta l. homonymi deperditi antiqui], una cum Jose b. Chalafta: *Ordo mundi* q. v. (1513. 1545. 1580. 1711).

[*Wf.* II p. 1326. III p. 1198 u. 325, qui ed. Ven. 1610 ap. Justinianum (!) se vidisse his testatur, procul dubio ex ed. 1545 exsculptam, delendam ergo ap. *Zz.* G. V. 128 et *Jüd. Lit.* 378 nota 78.]

3724. — cum Abraham Levi b. Josef Comm.

4. Amst. 1659.

[A. חמי, praef. Comm. data fer. V. 13. Tischri חמי (decurrente A. 1657); Praef. altera Ahron et David filiorum Jakob Senior (סיניאור) in ed. 1734 omissa. Forasan foetus postumus officinae Imm. Benveniste, qui non nominatur. *Wf.* III p. 1198.]

3725. — u. s.

8. Brl. 1734.

[A. חמי, praef. Comm. data fer. V. 13. Tischri חמי (decurrente A. 1657); Praef. altera Ahron et David filiorum Jakob Senior (סיניאור) in ed. 1734 omissa. Forasan foetus postumus officinae Imm. Benveniste, qui non nominatur. *Wf.* III p. 1198.]

3726. — (sine Comm.) cum Jo. Meyeri Vers. lat., ad calcem ejusdem tract. de temporibus etc.

f. Amst. 1724.

[*Wf.* III p. 1195. In tit. ed. repetitae tract. de temporib. 4. *Traj. ad Rhen.* 1755 *Volumen jejuniū* accedere dicitur (cf. Cat. Bibl. Bodl IV, 625a) sed annexa est ed. 1724, et sic *Ugotini*, Thes. Ip. 377 volumen in praef. promissum omisit.]

N. 3879. מעשה אברהם אבינו v. מן אברהם

N. 3412. ארחות צדיקים v. (ה) מדרה

מדרש MIDRASCH (plur. מדרשים Midraschim).

[Variis est vocis מדרש (Expositio) usus (cf. *Wf.* II p. 1328 n. 333. *Zz.* G. V. p. 35) intitt. hebr.; qui hic

3752] —s.t. מעשים של עשרה הדבורות *Historiae super Decalogum*, recensio diversa; una cum היכור מעשיות

מדרש

ANON. HEBR.

מדרש

N.3869 sq.

(1551[?] 1554.1605.1647).

[Ad. ed. 1605 spectant, quae ex *Gaulmyn* p.309 citat *Zz. G. V.* p.143, quem edd. priores latuerunt, nullamque viderat; Jechiel Heilprin (cf. ib. p.144 nota c) ex historiis ed. Veron. (1647) nonnulla excerpisse jam dicit *Asulai*, Waad I, ט sub fine. *Dks. Litbl.* XI,251 de 4 loquitur edd. quarum 2 *Ferr.* 1554! Exhibet ed. haec, omissa introd. et jam initio discrepans, ordine paullum mutato, 20 historias, omissis enim ex recens. *Zzii* ad Praecept. 5. n.VI-VIII; ad Pr.7. n.XI (v. infra N.3870 nota n.14), XIII (de qua cf. *Zz. ib.* p.125), XIV; ad Pr.8. n.XVI; ad Pr.9. n.XVII. Adsunt vero sequentes (num. lat. ad num. apud *Zz.* spectant): ad Pr. 2: 1) *Historia Abrahami* (N.3878), 2) II, 3) I; — Pr. 3: 4) מעשה באדם אחד שהפיק Hist. viduae quae denarium in farinam subegit (cf. Jer. Schebuot Cap. 6, Pesikta Rabb. Cap. 22), 5) III, 6) מעשה באדם אחד שעשה הפירה אצל וקן de fure hypocrit. (v. Parallela in „Manna“ meo p.101 ad n. IX et cf. ap. *Zz.* n.XVI); — Pr. 4: 7) מעשה בנימין באשה אחת שהיו לה שני בנים Sabbato, multo compendiosius quom ap. Nissim (*Zz. G.V.* 132d. In Midrasch Prov., ex quo in Jalkut: hist. de uxore R. Meir differt); 8) מעשה בחסיד אחד שהיה מכבר שבתות de pio qui piscem pro Sabb. diei expiationis(!) emit (chald. in Pesikta rab. Cap. 23); 9) V, 10) IV; — Pr. 5: 11) מעשה באדם אחד שזוהי ורוק פתך בבית ואל תאכלנו יחיד et gallo: (v. iufra N.3936), 12) IX; 13) מעשה בר' אלה de Josua b. Illem et lanio Nannas socio in Paradiso, sed verbis plane aliis et multo compendiosius quam ap. Nissim (*Zz.* p.144 nota c, cf. N. praec.; Germ. una cum מעשה בריאה N.3914. Contrarium fingitur bis in Sohar Chadasch); — Pr. 6: 14) מעשה בשני בני אדם de 2 homicidis qui cadavera et pecunias infoderunt, Germ. N.3906; — Pr. 7: 15) X, 16) XII, [XIII de Matanja, seu hist. Tobiae (cf. *Zz. G.V.* 129) revera ad Pr.7 omnino non spectat!], 17) מעשה אחיהו de duabus sororibus similibus (cf. Jalkut Kohelet §978); — Pr. 8: 18) XV, finis vero נגלים וידועים עמו, ע"כ נאמר ויהם מכל אדם vid. Cod. *Rof.* 563,26, et cf. Jochanan Allemanno iufra ad מעשה של שלמה N.3959; — Pr. 9: 19) מעשה בנח de 3 sororibus, pigra, fure et columbarice (cf. chald. Vajikra Rabba Cap.26); — Pr. 10: 20) מעשה בפרקטססן שהיו מהלכין בספינה de sapiente qui omnia sua se secum portare dixit.]

מדרש רבות (רבה, רבא) *M. RABBOT* seu *RABBA* [nuncupatio generalis quae etiam ad libros singulos spectat, ita ראשה

Genesis Rabba etc., quamquam aetate differunt Annorum centuriis, auctoresque suppositi Hoschaja seu Oschaja Rabba vel Rabba b. Nachmani.]

3753. — in Pentateuchum *ED. PR.*4. maj. *Constant.* 1512.

[A. ערב 5. Nisan, sub Bajazet, sustinentibus Jos. Gabbai et Abr. Jeruschalmi. *Wf.* II p.1426 n.652. *Rof.* Ann. p.6 n.29. De libris Pentateuchi singg. v. *Zz. G. V.* 174 (cf. *Gg. Ztsch.* V,440, *Litbl.* VIII,695), cf. *Litbl.* V, 441. VIII,392, ubi „Hoschaja et Rabba“ et *Zz. ib.* 251. Nomen collectivum Rabba recens, v. *Zz. ib.* 184.293, de ptib. singulis v. supra p.584 sub IV.]

3754] מדרש חמש מגילות *Midrasch in 5 Megillot. ED. PR.*

f. In prov. Italiae [Pisauri] 1519.

[Corr. Moses (Soncino?), cujus acrost. in epigr. rhythmico verbis in fine resilientibus; lit. rabb. Corr. *Wf.* II p.1426. *Rof.* Ann. p.16 n.85, qui Gers. Soncino conjecturatur, *Mich.* 2266-7 et ap. *Saraval.* De libris singulis v. *Zz. G.V.* 179. 263 et v. iufra N.3782 sq.]

3755] — f. *Constant.* 1520.

[A. רב חסד mense Nisan, per Astruk de Toulon Provincialem. Unicum expl. notum *Rof.* Ann. p.20 n.99, cf. libri stamp. p.41.]

3756. — in Pentat. et simul (cum tit.) in Megillot, cum Indice Biblico f. *Ven.* 1545.

[Ap. M. Giustiniani, per C. Adelkind, carm. Eliae Levitae ad Pent. *Wf.* II p.1426: A.1546: ex annexo l. ספרא N.3979, cf. *Opp.* 112F.]

3757. — u. s. f. *Ven.* 1566.

[Fin. mense Sivan, ap. Giorg. dei Cavalli, cafm. Sam. Archevolti ad Pent. *Wf.* ib.]

3758. — u. s. cum Isachar B. b. Naftali Comm. (*Dona sacerdotalia*), secundum quem etiam textus inde ab Exodo emendatus f. *Crac.* 1587-8.

[A. ושלוח (unde 1582 ap. *Wf.* ib.) fin. fer. V.11. Menachem 1588, ap. Isak b. Ahron, qui in epigr. ad Megillot (recusa in edd. sq.) de pravis edd. Italicis et Salon. (!) loquitur; ff.303+130, textus lit. quadr. Epigr. Comtarii ad Megillot (passim recusa quoque) ex curis secundis (מהדורא בהרא) data fer. III. 30 Ab seu 1. Elul לך חרש seu 1584.]

3759. — Cum Isachar Comm. u. s. inde ab Exodo, et *Annot.* Jehudae Gadilia [Gedalia] b. Mos., qui voces exoticas plurimum ex Lexico Natan b. Jechiel vel ex Comm. Sal. Isaki perbrevis usque ad Pericopam יידי, quem exaraverat defunctus Scheutob Alchanati, explicavit, lectiones partium secundum cognatum (רד) suum Nissim Bibas (Vivas?) emendavit

מדרש

ANON. HEBR.

מדרש

4. maj. *Sal.* 1593-4.

[Inc. 4. Kislew כִּסְלֵו, in aed. Abr. Jos. Bat-Scheba per fratres Socios, jussu patris Matalja, sustinente Mos. di Medina et Abr. M. Meir Faradschi (פֶּאֶרְאֶשִׁי). Comm. in tit. tantum 5 Voluminum commemoratur, sed praef., ad quam provocatur, deest. Num. et Deuter. tempore pestilentiae excusa dicuntur. Ed. rara. *Wf.* II. ib. IVp. 1059n.652*: s. a. l de Annot. corr. quae nuper perversa scripsi *Ersch* Encykl. S.I.T. 55 sub Gedalja et cf. *Conforte* f.41a.]

3760. — sec. edd. 1566 [ex qua carm. Archevolti] et indice versic. emendato et cum Indice Biblico in fine, quae sub tit. *Opus Nissim* (seu *mirabile*) adjecit Nissim Schoschan

f. *Ven.* 1603-4.

[Pent. inc. 33. Omer 363, fin. Mense Sivan; ff. 209. Meg. A. וְנִשְׁבֵּחַ i. e. 5364; ff. 81, ap. Dan. Zanetti Ed. nitida non vulgaris.]

3761. — ut ed. 1587-8 f. *Crac.* 1608-9.

[Pent. A. מְשִׁיחִי, et מוֹשֶׁכְךָ, fer. IV. 1. Ijjar-15. Kislew 369; ff. 302. Meg. A. מְשִׁיחִי, mense Menachem-1. Schebat 369; ff. 130, ap. Isak b. Ahron, sustinentibus Simcha b. Isak cogn. אֶהְרֹן Ahron Jesaia, Jak. b. Meir ex Hölischau, Ahron b. Isak Drucker, Ahron b. Mos. ex Krumenau. Dignoscitur ab ed. I. per lit. quadr. inscriptionis כְּהֹנֵה נְעִימָה Pent. f. 200 col. 2. desinit כִּימִינֶךָ, in ed. I. נְעִימָה. *Wf.* II. p. 1426.]

3762. — cum Isachar etc. Comm. f. *Prag.* 1624.

[Pent. A. בְּמִצְרַיִם לֹא אֲשִׁים, פֶּרֶשׁה, Meg. fer. II. 13. Ab-fer. VI. Peric. Genes. XII, 3, A. 385, i. e. declinante A. 1624, ap. Fill. Jakob Bak, praefatus est et epigr. ed. Crac., A. tantum mutato, subscribit Josef Bak. *Wf.* II. b. Zz. Z. G. 29 n. 304.]

3763. — u. s. f. *Amst.* 1641-2.

[Pent. A. אֶת אֱלֹהֵי אֶת אֱלֹהֵי, fin. fer. VI. Peric. Exod. XX, 24 אֶת ה' (sine epigr. edd. praec.), ap. Im. Benveniste, corr. Mos. di Cordova b. Isak Constantinopol. Textus Voluminum (Cat. Bibl. Bodl. II, 711a) non exstat. *Wf.* II. p. ib.]

3764. — u. s. f. *Wiln.* 1673-4.

[A. חֶגֶל, Meg. f. 288-388, fin. fer. III. לְסֹדֶר אֵל יִחַד לְאֶדְנִי וְאֶרְבֶּרָה i. e. inclin. A. 1674, ap. Isak Jüdel, corr. Samuel Fürth. *Wf.* ib.]

3765. — cum Isachar Comm. et Expositione vocum difficil. et Indice materiariarum per Naftali H. b. Simson ex familia Oettinger exsulis Vindob. Schwersenzii f. *F. a. O.* 1691-2.

[A. in tit. Pent. et Meg. idem depravatus (duobus enim 7 minor.) nec in praef. Naftali omnino correcte expressus; וְכַחֲדָשׁ חֲשֵׁנִי בְּשִׁבְעָה וְעֶשְׂרִים יוֹם לְחֹדֶשׁ

i. e. 442, sed lege יוֹם, et quidem fer. III. primo die Novil. Cheschwan, i. e. decurr. A. 1691, fin. fer. V. 27. mensis II (sed Cheschwan sec. Calend. et Pericopam!). אֶת אֶרְבֶּרָה בְּיָחֶק (יִצְחָק) i. e. decurr. A. 1702, quem notat *Wf.* I. p. 919 n. 1716, non 1697 ut *Wf.* II. p. 1426.]

3766. — u. s. accedit (Mos.) Jakob b. Abr. Helen Comm. (*Manus Mosi*) editus a filio Abraham et Annot. ex Sam. Jafe Comm. varr. quas collegerunt Correctores, nimirum Baruch ex F. a. O., et (praecipue post mortem alterius) Abraham Israel b. Jakob Koppel b. Ahron Miris Levi Heller Vindob., adhibito Mos. b. Simon וְקָשׁ Posnensi fil. fratris Meir Glogau f. *F. a. O.* 1705.

3766a. — charta alba.

[A. גְּאוּלָּה הַחֵדָּה, inc. fer. III. novil. Adar (seu 30 Schebat, quod cum A. 1705 (a quo privil. in 15 Annos) quadrat, vel etiam cum A. 1704, quem notat *Wf.* II. p. 1427; A. MDCCIV lucem vidisse ap. M. Gottschalk dicitur quoque in permissione lat. ed. 1732. Approb. D. Oppenheimer data fer. VI. 11. Elul 1703. *Wf.* III. p. 39 n. 89e Abraham b. Mos. ad A. 1711 tantum refert. Peroratio Abr. b. Jak. exstat in fine.]

3767. — u. s. f. *F. a. O.* 1711-2.

[A. מְלֹאָה, fin. fer. III. Pericop. בְּכָל בֵּיתִי, ap. M. Gottschalk. Peroratio Collect. partim nova in limine expressa (et in ed. 1732 recusa) diserte dicit ed. I. ante 7 Annos A. 1705 ab Abraham b. Mos. curatam, hanc II. jussu praesidis Meschullam Phöbus b. Elia a se solo, adhibito tantum filio Elia, curatam esse, et ita approb. data fer. VI. 36 Omer 1712. Typi sunt paullo majores quam in ed. praec. Corr. *Wf.* III p. 1215.]

3768. — u. s. acced. Abr. b. Jakob Mos. Helen Comm. (*Semen Abrahami*) et Elieser b. Jeh. Pinczow Comm. brev. (*Mischnat R. Elieser*) f. *Amst.* 1725.

3768a. — charta magna.

3768b. — mb.

[A. חֲמִיֶּשֶׁת מְשִׁכַּת נֶפֶשׁ, quod, etsi approb. data fer. V. novil. Cheschwan 1719, vix ad A. 5480 referendum; ap. Sal. R. Ahron Antonecz, corr. Mard. b. Abr. Teimer ex Zolkiew. *Wf.* III. b. Comm. Abrahami omittit.]

3769. — u. s. f. *F. a. O.* 1732.

[A. וְהִמְלֵאכָה הַיּוֹתָה דִּים, ap. M. Gottschalk, jussu Phöbus b. Elia, qui jam 1. Ab 1726 (sec. approb.) ed. recudendam paraverat, licentia lat. data f. 3. Maji 1732.]

מדרש

ANON. HEBR.

מדרש

PARTES.

3770. — in Genesin (בראשית רבה) cum Sal. Isaki et Abraham b. Ascher Comm. (*Lumen intellectus*) edid. socer Schneior b. Isak Falcon f. *Ven.* 1567.
[14. Tammus (!) וְהָרִנְנוּ לִיצִירָה (1562?), fin. fer. II. 15. Kislew יצא אפר. Giov. Grypho, corr. Isak b. Jos. Chassan. *Wf.* II p. 1426, ad. III n. 1203b. 2135c. 2213b. Ed. praestans.]
3771. — in Genes. cum Samuel Jafe Comm. (*Pulcher forma*) cum Indice (ציונים) filii Isak f. *Ven.* 1597-1606.
- 3771a. — charta alba.
[Tit. A. ונשא, fin. fer. VI. 20. Elul ששן, sumptibus Tam Ibn Jahja et Josef Pardo, corr. Isak Gerson usque ad p. 318 et Abr. b. Sabbatai זלח, qui diserte de 10 A. impressionis loquitur; ff. 359. *Wf.* Ip. 1105, ad. n. 1396 et III n. 976d huc pertinens!]
3772. — u. s. f. *Prag.* 1689.
[Ap. Socios in typogr. Mos. Kaz, corr. Benjamin Seeb W. b. Jakob etc. Budensis (אור מוצל טאש אוביץ). *Wf.* I, ib.]
3773. — u. s. f. *Fürth.* 1692.
[A. יהוים ארץ צבי, ap. Zebi H. b. Josef Levi, sumpt. cognati Mardochoi Model [Anspach], corr. Elia b. Simon Öttingen. *Wf.* I. III 2086.]
3774. — in Genesin cum Jechiel M. b. Usiel Comm. (*Corona sanctitatis*) f. *Jesn.* 1719.
[A. ויעשו הקדש, fin. fer. VI. 26. Adar, ap. Israel b. Abraham זל. Ed. viliosa cum ind. errat. pagg. 4! *Wf.* III p. 434 n. 995b, ad. III n. 82d, 907b, 984c, 1065b, 1867d.]
3775. — in Genesin, expositio Benedictionis Jakobi, ad calcem Hai Gaon *De jur.* q. v. (1602).
[Zz. G. V. 256 nota passus tantum auctorem pulat Moses Darschan, corr. S. Sachs הינה p. 53!]
3776. — in Exodum (שמות רבה), cum Noah b. Pinchas Comm. (*Generationes Noach*) f. *Crac.* 1634.
[A. איש צדיק, fin. fer. II. 1. Adar I. שמו' צמח דור, ubi literae שצר computandae. *Wf.* II p. 1427, cf. III p. 824.]
3777. — in Exodum, cum Samuel Jafe Comm. (*Pulcher forma*), edid. nepos Menachem b. Isak f. *Ven.* 1657.
[A. בית, Commiss. Vendramina, per Ant. Rizzini, per Venturini b. David, corr. Mos. Sacul. *Wf.* I. III n. 2086, ad. In. 1571. Ap. *Mich.* 1799A. 1597 errore!]
3778. — u. s. f. *Prag.* 1689.
- 3778a. — charta magna.

[Ap. Nepotes Mos. Kaz. Ex praef. etc. tantum Comititoris recusa. *Wf.* I. 111. n. 2086.]

3779. — in Leviticum (ויקרא רבה), cum Sam. Jafe Comm. (*Pulcher forma*), edid. nepos Menachem b. Isak f. *Constant.* 1648.
[A. אבקשה, typis Sal. Franco per fil. Abraham. *Wf.* I. III n. 2086, ad. III n. 1978b, corr. III n. 976d, cf. supra N. 3771.]
3780. — u. s. f. *Sulzb.* 1688.
[A. ויהי רענו יפה פרי הארץ קרא שם, ap. Mos. Bloch, corr. Mos. b. Jos. et Jeh. L. Hurwitz. *Wf.* III p. 1109.]
3781. — u. s. f. *Wilm.* 1714.
- 3781a. — charta maxima.
[A. ויקרא אל משה וידבר יהוה אליו, ap. Hirsch b. Chajjim. *Wf.* III p. 1109.]
3782. — in Canticum (מדרש חוית), cf. N. 3741), cum [Sam. Jafe] Comm. Fragmentum f. s. l. e. a. [*Ven. exeunte Saec.* XVI?].
[Ed. ipsi editori N. sequ. omnino ignotae, ut vid. nunquam ad finem perductae ff. 77 exhibet *Opp.* 142F., ubi ap. Metz: *Veron.* 1595 ex conjectura, Cat. ms. et Cat. vet. 23a vero: *Ven.*, auctorem Comm. (lit. min. expressi) nullibi invenies; praef. ed. sequ. f. 1 sq. non exstat.]
3783. — in Cant. cum Sam. Jafe Comm. sub tit. *Pulcher voce* ex MS. Chajjim Berach primum (?) edid. Chajjim Abulafia f. *Smyrn., Jona b. Jakob et Dav. Chassan.* (חיים שאול טסן) 1739.
3784. — in 5. Megillot (revera in Ruth, Threnos, Esther) cum Sam. Jafe Comm. (*Pulcher ramis*), edid. Simon b. Jakob legatus Zafatensis f. *F. a. O.* 1696.
[Fin. fer. V. 12. Adar II., lit. Beckmann, ap. M. Gottschalk. Editor in fine (*sic*) penuriae causa Comm. in residuum excud. se impeditum ait. *Wf.* III p. 1109.]
- 3784A] — Excerpta in Esther, Threnos, Ruth, Lat. per S. Snellium q. v. (1650).
- 3784B] Regulae in M. Rabba per Abraham Akra q. v. (1601).
- 3785] Indices, Emendatt. etc. in Midrasch Rabb. vide sub רבה הפסוק N. 3469, Abraham Fonseca: *Oculi Abrahami* et Manasse b. Israel: *Facies magni*.
- מדרש רות v. sub ותר p. 538, 10 et N. 5301.
(מדרש שמואל (רבבא) M. SAMUEL (Rabbata)

מדרש

ANON. HEBR.

מדרש

3786. *M. in lib. Samuelis*, acced. Saadia Gaon: 10 *Quaestiones. ED. PR.* f. *Constant.* 1517.

[A. עורה, i. e. 5277, sub Selim, 8. Adar. Ed. rara. *Rof.* Ann. p. 14 n. 67. *Zz.* Z. G. 226; tamen Cat. *Mich.* 2289 A. 1522 ex Cat. ms. describit, qui librum iterum cum Midr. Psalm. recenset propter edd. sq. — De libro v. *Zz.* G. V. 269, de nuncup. רכתי v. p. 583.]

3787] — ad calc. מדרש הלים N. 3790 sq. (1546. 1611. 1730).

[*Wf.* II p. 1331 n. 314 = p. 1288 n. 151.]

[מדרש הלים] *M. TILLIM* (Rabbata)

3788. *Midrasch Psalmorum* seu מדרש שומר טוב *Midrasch Schocher tob* a verbis initialibus, usque ad Ps. CXVIII. incl. *ED. PR.*

4. maj. *Constant.* 1512.

[A. ערב, 25. Adar, sub Bajazet. Ed. rara. *Wf.* II p. 1331 n. 343* *Rof.* Ann. p. 6 n. 28. *Zz.* Z. G. 226. De libro v. *Zz.* G. V. 266, cf. פרחי צפון 1844. *Wf.* ib. ab Al. Uchtmanno argumentum juventutis affert ad Ps. CXIX. (v. N. sequ.) ארחא ישמעאליס „morum Ismaelit.“, quod revera „turma“ ex Genes. XXXVII, 25!]

3789] *Midrasch Alfabeti* i. e. in Psalm. CXIX. (—CL.) [Supplementum recentius ad N. praec.] et Matatja Jizhari *Comm. in Psalm. CXIX.* f. s. l. e. a. [*Salon. ca.* 1515].

[Liber rarus sine tit. (4. Sextern. seu ff. 24, 2 column., circa 38 linearum, lit. hisp. rabb. Suppl. *Rof.* Ann. p. 45 n. 10. *Mich.* 2267 ב. nunc. ap. *Zz.*, etiam ap. *Alm.* et *Saraval.* Confirmatur *Zz.* G. V. 267 de auctore diverso ab auct. N. praec.; cf. N. sequ.]

3790. *Midrasch Psalm.* מדרש הלים רכתי עם שמואל רכתי. [in Ps. omnes et Matatja Jizhari] cum *Midrasch Sam.* [et מדרש טשלי]

f. *Ven.* 1546.

[A. רננו, ap. Dan. Bomberg. Psalmi ff. 66, ubi notatur, expll. impressa et MS. omnia in fine impf. esse, unum vero expl. antiquum excusum in Turcia (רפוס) supplementa nonnulla exhibere praecipue מדרש האלפאביתורה (idque in ed. sequ. repetitur!); sequitur epigr. factoris et Corr. Corn. Adelkind. Samuel tit. recto numeratur f. 50 (—62), quia proprie ad Ps. CXVIII. accedere debuit, in fine: „finis horum duorum (sic) Midraschim 33. Omer per Corn. Adelkind“. Prov. numerantur f. 65—74, et plurimum ad calcem Psalmorum offunduntur, unde et in ed. sequ. Samuelem praecedunt, vel singula seorsim.]

3791. — u. s. sub tit. מדרש שומר טוב cum Isak b. Simson *Annot.* f. *Frag.* 1613.

[*Opp.* 143 F. desid. f. 1. 2. Tit. A. טשלי (sec. *Subb.*

ap. *Wf.* II p. 1331 (cf. Litbl. XI, 724), unde A. 333 ap. Heidenh. (*Zz.* Z. G. 289 n. 151), in fine A. מיהודה וסחוקק מביין רגליי, quod usque 372, cum Jod 382, unde 1622 ap. *Mez.* et *Zz.* G. V. 173, sed fer. III. 8. Tebet secundum Calend. ad A. 373 (1. Jan. 1613) spectat. Mischle f. 78—89 ubi err. ס"ט, f. verso incipit Samuel inde a. f. 80, cf. ed. praec. Excudit Jakob Bak.]

3792] — u. s. f. *Amst.* 1730.

[A. יבשה רצון, ap. Mos. Frankfurter, ed. Jakob Koppel b. Naft. Hirsch פאס *Mich.* 2285. *Wf.* IV p. 1048.]

מדרש תלפיות *M. TALPIJOT*

3792A] — Fragm. v. sub Jehuda Korrijjat *Lumen et Sol* (1838—9).

מדרש תמורה *M. TEMURA*

3793] *Midrasch vicissitudinis* rerum humanarum, adscriptum R. Ismael et R. Akibae [spur.], Capp. 3, una cum מדרש בראשית N. 3728 (1802).

[Ed. est primum ab Asulai *Liv.* 1786. *Zz.* G. V. 118. *Jüd. Lit.* 376. *S. Sachs.* הוינה p. 49 nota. Libellum jam recenset *Sabb.* ap. *Wf.* II p. 1332, ubi מורורה err. typ.]

3794] — excerpta cum Zemach Landau *Comm.* u. s. N. 3729 (1821).

מדרש תנחומא *M. TANCHUMA*

3795. *M. adscriptum Tanchum* [b. Abba], seu מדרש ימלדנו *Midrasch „Jelamdenu“* a particularum verbo initiali: „doceat nos“ [revera ex duobus diversis Midraschim compilatum ca. Saec. IX.], in Pentateuchum. *ED. PR.*

f. min. *Constant.* 1520—2.

[Tit. (qui desid. *Opp.* 156 Q. et *Mich.* 2299, sed exstat ap. *Saraval.* verso expressum dicitur per Salomo b. Massaltob, A. ורבה כפרט קטן הר"ב ליצירה (sic), sub Selim; fin. 21. Adar f. A. 1. Jos. Soliman, sustinente Jos. Ihu Schoschan, typoth. (et Corr. Mos. b. Maimon Nachhub (sic), column. 2 praeter f. לר et sequens. Corr. *Wf.* II p. 1159* III p. 1166 n. 2229: A. 1528, et *Rof.* Ann. p. 24 n. 129; cf. *Zz.* Z. G. 226. De libro ipso v. *Zz.* G. V. 226. 319. *Jüd. Lit.* 381.]

3796. — acced. f. 59 Fragmentum ex Scherira Gaon f. *Ven.* 1545.

[In aed. D. Bomberg, per C. Adelkind. *Wf.* II, ib. III lib.]

3797. — Ed auctior, cum Expositione vocum et Indice per Esra b. Isak Fano f. *Mant.* 1563.

[Fer. VI. 7. Ijjar; fin. בימי נחמן (post 9. Ab), typogr. Rufinelli, per Meir Sofer. *Wf.* I lib. III lib. *Zz.* Z. G. 255, cf. G. V. 238 g.]

מדרש

ANON. HEBR.

מנהגי

3798] — [fict.] f. *Salon.*, *Dav.* אהבים 1578.
[*Wf.* II lib. ap. *Zz.* G. V. 231, sed vide Josef b. Mos.:
ל. הנהגות אל.]

3799. — f. *Veron.* 1595.
[*Fer.* II. 11. Ab בשמחה, fin. *fer.* II. 17. Junii, ap. *Franc.*
delle Donne, corr. Abraham b. ש"ב Matatja Bath-
Scheba ק"ץ, ejus stemma: Leo et Aquila. *Wf.* I lib.* III
ib., ubi ex *Danzio* allegatur ed. *Crac.*, cf. *Mich.* 2298,
ubi procul dubio expl. impf. ed. nostrae!]

3800. — f. *Prag.* 1613.
[A. אהבה ושמחה, fin. *fer.* IV. 13. Adar (6. Martii), ap.
Jakob Bak, qui librum his (לוה פעמיים) vel potius iterum
edidisse dicitur. *Wf.* I lib.* III lib. *Zz.* Z. G. 289n. 152, qui
jam A. 1612 corr., quem tamen repetit *Cat. Mich.* 2301.]

3801. — f. *E. a. O.* 1701.
[A. אהבה, in aed. *Mich.* Gottschalk, sumpt. Josef
b. Meschullam Ph. Chassan ex stirpe Zebi et cognati
Menachem M. b. Samuel Kohen ex fam. Krochmal
Chassan Francof. *Wf.* I lib.* III lib. ad. Ip. 690n. 1438!]
מדרשו ומעשיו v. מדרשו ומעשיו N. 3874.

מדרש רבא

3802] *Edictum magnum* Rabbiorum variorum
contra Zebi Aschkenasi et Mos. Chagis A. 1709-
1714 [f. 4. *Mich.* 1958, cf. N. 3990] 4. s. l. 1714.
מולו v. sub רוואל N. 4042.

מכילתא (מדרש) *MECHILTA*

3803. *Mensura* [i. e. proprie methodus inter-
pretationis et argumentationis talmudicae] in Ex-
odum XII, 1-XXIII, 20. XXXI, 2-7. XXXV, 1-4 [auctores
supposititii: Akiba, Ismael, Rab seu Simon b.
Jochai]. *ED. PR.* f. *Constant.* 1515.

[A. ה"ר, non 1 5 18 ut *Wf.* II p. 1352* (cf. III p. 1202)
n. 360, nec 1 5 12 vel 1 5 20 ut alii, v. *Rof.* Ann. p. 9n. 47,
cf. p. 56n. 30 et 57. *Zz.* Z. G. 223n. 43; per Astruk de Toulon.
Ed. rarissima. — De opere v. *Zz.* G. V. 47. 48 [*Schor*
Gg. *Ztschr.* V, 439. II, 149] cf. p. 307 nota n. 14. 405
nota c. *Landauer* Litbl. VI, 182. *Jüd. Lit.* 365 [*Kroch-*
mal, director errantium p. 195] et p. 367n. 50; cf. praef.
ad ed. 1844 et *S. Sachs* Add. ad *Cat.* p. 44.]

3804. — f. *Ven.* 1545.
[Mense Ab, ap. D. Bomberg per Corn. Adelkind,
corr. Jochanan Treves. *Wf.* II lib. f.]

3805. — cum Mos. Frankfurter Comm. (*Hic con-*
solabitur nos) f. *Amst.* 1712.

3805a. — charta maxima.

3805α. — charta max. caerulea.

[A. בעה, fin. *fer.* III. 17. Omer, ap. S. Proops, sumpt.
Mos. b. Zebi b. Kalon. Halberstadt. *Wf.* II lib. ad.
I. III n. 1637.]

3806] — cum Vers. Lat. per Ugolinum, in

ejusdem Thesaur. XIV, 1. q. v. (1752).

3807. — acced. suppl. in Exod. III, 1. et VI, 2, cum
Isak. E. Landau Comm. dupl. (*Evidentia regu-*
larum et Deprehensio regularum) et Annott.
(*Epha justum*) f. *Wilna* [הר"ה] 1844.
מכתם v. Josef Maarssen.
(ה) מלכוש v. sub רוואל N. 4042.

מלחמה לה' חרב לה'

3808. *Bellum Deo, gladium Deo*, polemica contra
Nehemia Chajjun 8. *Amst.* [דעה] 1714.

[Collector fors. Zebi Aschkenasi b. Jakob? In tit.
ונחנו לחרם שארית יעקב והצבי ישראל לכוזים, cf. f.
26a. — F. 44b-51 inscribitur רבני ישראל וקני ישראל
אסיפה וקני ישראל וקני ישראל וקני ישראל
Concilium Presbyteror. et Rabbiorum
Italiae. *Wf.* II p. 1203n. 366b et p. 834 tit. depravat.]

מלחמות ה'

3809] *Bella Dei*, Controversia de Balneo mu-
lierum 8. *Ven.* [ca. 1606].

[*Sabb.* ap. *Wf.* II p. 1353n. 365, corr. Ip. 928n. 1742.
Oppositus est lib. משבית מלחמות N. 3954.]

מלחמת חובה

3810. *Bellum debitum*, collectio scriptorum anti-
christianorum, scil. 1) Abr. Romano (Collect.)
praef. libri *Petra divisionum*; 2) Mos. Nach-
manides: *Disputatio*; 3) David Kimchi: *Dispu-*
tatio; 4) ejusdem *L. foederis*, 5) Simon Duran:
Destructio fidei Nazarenorum 8. *Constant.* 1710.

3810b. Isak Aschkenasi [Loria] *L. meteor.* u. s.

[A. עה, ap. socc. Naftali H. b. Asriel Wilna et Jo-
na b. Jakob, corr. Dav. Ibn. פורנה. Lib. rarissimus.
Wf. IV p. 721. *Rof.* Bibl. antichr. p. 96.]

מליצת מטמרון

3811] *Exhortatio Metatoron* seu Angeli faciei, v.
Isak b. Moses: *Fundamentum poenitentiae* et
Elasar Worms: *Docebit peccatores* § 59, et Elia
Kohen: *Virga castigationis* Cap. 19.

[Inc. וקנה ושיבה לא, desinit אל החטא בעינים.
יעוזך. Suppl. *Dukes*, Zur rabb. Spruchk. p. 68. Cf.
היכלות p. 533.]

מלחמה דסופוס

3812] *Fabulae Aesopi* seu *sapientis*, aramaeae, in
B. Goldberg: *Anecdota* q. v. (1845).

3813] — pars cum Vers. lat. per J. Lands-
berger q. v. (1846).

[Cf. *Jüd. Lit.* p. 375 nota 54.]

מנהג (כתב) אבות

3814] *Ritus (familiarum) patrum.* eth. *Ven.*?

[*Plant.* n. 363. *Buxl.* App. ap. *Wf.* II p. 1355n. 375.]

מנהגי הראים

3815] *Ritus Kurraeorum* [fict.] *Ven.* s. a.

מנהגים

ANON. HEBR.

מנהגים

[Contra *Wf.* II p. 1355 n. 374 librum hujus tit. nunquam Ven. impressum sed ex Precibus N. 2595 effectum habeo.]

מנהגים MINHAGIM

3816] *Ritualia* cum Jechiel M. b. Jedidja Comm. [Cat. ms.] f. *Crac.* 1660.

המנהגים

3817. *Ritualia* in totum Annum cum figg. 8. *Amst.* 1685.

[Fer. IV. 3. Tammus, ap. Uri Phöbus, per fil. David; ff. 54. Incipit prec. Habbalah, continet Haggadam Pasch., desinit prec. Schema.]

3818. — u. s. cum figg. iisdem 8. *Amst.*, *S. Proops.* (כהנחם) 1708.

[*Wf.* IV p. 1051 n. 373: rit. hisp.?! —

 Wf. II p. 1354 et sub Eisak Tyrnau I. III. IV n. 214 varias hujus tit. maxima confusione recenset edd., fere omnes ad NN. sq. pertinentes. Inter hebr., quas recenset, ed. 1616 v. sub Prec. quotid. N. 2121, ed. 8. *Amst.* 1679 an NN. praec. non sit princeps definire non audemus, forsitan etiam huc pertinet ed. hebr. (?) *Ven.* 1600, ex qua Vers. germ. MS. in Bibl. *Uff.* b. [nunc *Hamb.*] ap. *Majum* I p. 389.]

מנהגים

3819] *Ritualia* in totum Annum [sec. ordinem operis hebr. per Eisak Tyrnau] Germ. per Simon L. Ginzburg Levi b. Jehuda cum figg. *ED. PR.* 8. *Mant.* 1590.

[A. שמי; ff. 74. Ed. ignotae expl. sed tit. mutilato, ubi locus impressionis non apparet, possedit *Atm.* Sal. b. Isak Sullam in ed. sequ. hujus ed. testis est. Editor praef. rhythm. germ. praemittit. Fig. foeminae eadem quae in Haggada Paschatis. MS. jam exstat ex A. 1524 in Cod. *Opp.* 1489 Q., cf. *Wf.* IV p. 1051.]

3820. — Ed. II. auctior, ab eodem Editore curata, qui *Calendarium* in 70 (!) *Annos* adjecit

4. *Ven.* 1593.

[Ap. de Gara; ff. 80. Calend. ff. 8 separatim constat in 3 expl. *Opp.* 1269. 1270 Q. [scil. insertum est Prec. quotid. ed. *Crac.* N. 2101, ubi uncis includ. erat] et desinit in הקופות A. 407, etsi A. 4354-4424 diserte in praefatiuncula! cf. ed. 1645 N. 3822. Ornamenta tit. ad Edit. Levitam spectantia edd. repetitae imitantur. Corr. *Wf.* II p. 1354 n. 375, et Cat. ms. *Serap.* p. 376 n. 149.]

3821. — (sine Calend.), accedit Hymnus כל ברואי לברואי Salom. [I. Gabirol?] continuatus per Mos. Alaschkar cum Vers. Germ. (f. 95-6)

4. *Ven.* 1601.

[*Opp.* 1268 Q. desid. f. 1-4, in expl. *Luzz.* f. 1-6, fin. 5. Sivan יצאנו. Stemma est pavo, forsitan edid.

Mos. Elischama (cf. *Zz.* Z. G. 259), ap. de Gara. Locum sistit Cat. ms. et *Bart.* ap. *Wf.* I p. 137 n. 214, atque eadem forsitan ed. 1600 ap. *Wf.* II p. 1354 infra. *Serap.* ib.; cf. N. 3818 nota.]

3822. — (sine Hymno) cum Calend. in 70 Annos [revera usque ad A. 407] 4. *Amst.* 1645.

3822a. — charta alba (sed loco ff. 70-2 insertum *Calendarium* in A. 409-19 ex Prec. quotid. N. 2142).

3822a. — (cum supplem. MS. inc. חשרי ר'ה אין אומרים מעריב, sed non perfecto).

[A. ח'בא הנאולה לפרט קטן, unde *Wf.* II p. 1354, Cat. ms. et *Opp.* 1275-6 A. sistunt 1693, atque ed. 1700, ח'ס pro ח'ה, in Cat. ms. Mich. *Serap.* ib. ad *Opp.* 1630 Q. Excusa est in aed. El. Aboab; ff. 76.]

3823. — cum Calend. in 70 Annos (?) edid. Mos. b. Pinchas Heilprun [Heilbronn] 4. *Amst.* 1662.

[A. משה בר פנחס, ap. Uri Phöbus. *Opp.* 1272 Q. impf. desinit f. 68, ubi „Vor die Mitesser“. *Wf.* I p. 137 n. 214 = s. a. hebr. quam *Wf.* II p. 1354 se vidisse testatur. Ib. alteram hebr. (?) A. 1662 cum Calend. Salomo b. Todros (?) in A. 422-35 affert, quam maxime suspectam habeo, cf. Calend. in A. 419 etc. N. 3603. *Serap.* ib.]

3824. — (sine Calend.) 4. *Prag.* 1665.

[Ap. Jeh. b. Jak. Bak. Desinit in הלכור אבולור. Nostra vid. ed., quam omisso Anno recenset *Sabb.* ap. *Wf.* I p. 137. *Serap.* ib. Annus enim in scuto ornam. legitur. Litt. maj.]

3825. — u. s.

4. *Prag.* sub *Leopoldo*, s. a. [1682-8].

[Plagg. 18. Cf. Preces quotid. germ. N. 2419. In Cat. ms. Mich. et inde *Serap.* ib. ed. plane omitta.]

3826. — Ed. castrata.

8. s. l. e. a. [prope *F. a. M.* paullo post 1674].

[Verba אליהם אליהו יחנו עולם ועד ינהנו in lit. sine punctis distinct. Typi etc. ut Prec. quotid. germ. N. 2418. Praef. castrata, desinit in regul. de הקופות post „Vor die Mitesser“, vinea in limine exploratores hebr. repraesentat. *Sabb.* ap. *Wf.* I p. 137 (cf. *Serap.* ib.): *F. a. M.* 1674 ex annexis per conjecturam.]

3827. — (sine praef. et sine figg. Ed. prava) 8. *F. a. M.* 1690.

[In typogr. nova Jos. Trier Kohen. *Wf.* II p. 1354: hebr. *Serap.* ib.]

3828. — (praef. castrata ut ed. penult., finis ad instar ed. 1665, cum figg.) 4. *Dyhr.* 1692.

[A. ח'בא הנאולה (ח'בא), ap. Sabbatai. *Wf.* II p. 1354: hebr. *Serap.* ib.]

מנהגים

ANON. HEBR.

מסכת

3829. — (c. Praef.) 4. *Amst.* 1707.
[A. אלהיך, ap. juven. S. Proops; ff. 61, desinit
in הלכות אכלות et sic omnes edd. sq. Praef. vetus
rhythm. inscribitur: „Inhalt von den מנהגים“ *Wf.*
Ip. 137 n. 214 = IVp. 1051 n. 373 = IIp. 1354 in 8.
Serap. ib. *Opp.* 1630Q.!!]
3830. — (Praef. castrata) 4. *F. a. O.* 1707.
[Ap. M. Gottschalk; ff. 50. *Wf.* II p. 1354.
Serap. ib.]
3831. — (sine figg.) 8. *F. a. M.* 1707.
[A. אלהים אלהינו עולם ועד הן ינהנו עלמור, in typ. nova Elies. Flörsheim, ap. Jo. Wust;
ff. 76. *Serap. ib.* A. 1687 corr.]
3832. — (cum figg.) 8. *F. a. M.* 1714.
[Typ. nova Seligman Reis; ff. 80. Vampyr in an-
nulo ut in ed. sequ. *Wf.* II p. 1354 ed. hebr. recenset.
Serap. ib.]
3833. — u. s. 8. *F. a. M.* 1714.
[Typ. nova Sal. Hanau, ap. Jo. Kölner. *Serap. ib.*]
3834. — u. s. 8. *F. a. M.* 1715.
[A. ענה, Typ. nova (!) Jos. Trier Kohen, ap. Jo.
Kölner. *Wf. Serap. ib.*]
3835. — u. s. 8. *F. a. M.* 1717.
[A. היטיבה ברצונך (sic) את... חומות ירושלים, typ.
nova Sal. Hanau, ap. Jo. Kölner. Vampyr in
fine omissus, praeterea 3 edd. ultimae ad amussim
conspirant. *Wf.* III p. 1203. *Serap. ib.*]
- 3836] — 4. *Amst.*, S. Proops. 1728.
[*Wf.* IV p. 1051. *Serap. ib.*]
3837. — [*Wf. Serap. ib.*] 8. *Homb. a. H.* 1729.
[v. Abraham Ibn Hassan. מנן הספוח
[*fact.*] v. de Eris inter Anon. N. 4121.
מסורה **MASORA**
- 3838] *Traditio* (seu regulae traditionales de textu
Biblico) in Pentat. cum Comm. (*Lex Josefi*) per
Josef b. Mos. Frankfurt q. v. (1725).
[De Masora ipsa magna, parva et finali, quae cum
textu Bibl. ipso excudi solet, praecipue in Bibl. Rabb.,
et scriptis de ea v. *Jüd. Lit.* p. 414 nota 29; cf. *Baer*,
Litbl. XII, 21 et v. Jedidja G. b. Abraham.]
- מסורת התלמוד
3839. *Masora (Clavis) Talmudis*, Index brevis in
29 tract. Talmud. f. *Salon.* 1523.
[A. ורוע, A. III. Solimani, in aed. Jeh. Gedalja;
ff. 54. *Sabb.* ap. *Wf.* Ip. 1041 n. 1958 = IIp. 1357 n. 383
et Cat. ms. male *Const.*, *Sabb.* praeterea ad l. מסורת התלמוד
per Sal. Finzi ablegat, unde *Wf. ib.* et *Rof. Ann.* p. 24
n. 135 libros toto coelo diversos confundunt!]
- 3840] — auxit et aliter disposuit Josua Boas,
adjecitque edd. Talmudis q. v. p. 215.

מסכת MASSECHET

- 3841] *Tractatus*, nuncupantur partes quaedam
Talmudis q. v. N. 1422 sq. (et cf. p. 209).
[Qui hic sequuntur hujus nuncupationis libri N.
3842-9 quasi Apocrypha Talmudis seu Midrasch
sese venditant, dictaque singula auctoribus antiquis ad-
scribuntur. Cf. supra p. 583.]
- מסכת אצילות **M. AZILUT**
- 3842] *Tractatus emanationis*, theorematum kabbal.
auctoribus [spur.] Elia b. Josef, Jaareschja, Za-
charia (sic) et Jerucham fill. Josef (I Chron. VIII,
27), ex MS. ed., una cum אנדה בראשיה
N. 3728 (1802).
3843. — ex ed. praec. recudit Jellinek: Aus-
wahl etc. q. v. (1853).
[Editor p. 5 auctorem temere conjecturat Jakob
Nasir (cf. *Jüd. Lit.* p. 403). In excerpto responso-
nis, quam affert, a Carmoly suppedito Gallia legitur,
sed de Hispania sermo est, ut ex Cod. MS. Bod. constat.]
- מסכת גי הנם [seu סדר גי הנם] **M. GE-
HINOM**
- 3844] *Tractatus* [seu *Ordo*] *De inferno* Capp. 4,
ex MS. inseruit Elia di Vidas libro suo *Ini-
tium sapientiae* I, Cap. 13 q. v.
- 3845] — recusum una cum אנדה בראשיה
N. 3728 (1802).
- 3846] — excerpta cum Zemach Landau Comm.,
u. s. N. 3729 (1821).
[Inc. introductiuncula לפני ועמו כתיב, Cap. 1.
פהח עוברי בעמק, Cap. 2. continet dictum Josua b. Levi
de inferno, finis עשיה אני עשיה. Exstat in Cod.
Lips. XX, 10, 4-5 (!), *Hamb.* 136 olim *Uffb.*, ap. *Ma-
jum* Ip. 128. *Wf.* II p. 1283 n. 139 sub ארץ דרך (!), quae
inscriptio (ut mihi indicavit Zz.) ad Miscellanea nostrum
praecedentia spectat, et in Cod. *Opp.* 1704Q. sub tit. סדר
גיה (corr. *Wf.* II p. 1392 n. 538), ubi in introd. pro וערה
auctor אבהו. Cf. Zz. G. V. 141. — Recensionem aliam
v. sub מעשה דריב"ל N. 3882 sq.]
- 3847] — Germanice; Cap. 4. lib. סדר הנשמה
N. 3973 sq. (1699 etc.).
- 3848] — Germ.; v. Jechiel M. Epstein: *Via
recta* etc. (1703 etc.).
- מסכת כלים של בית המקדש **M. KELIM
SCHEL BET HA-MIKDASCH**
- 3849] *Tractatus de vasis templi*, 12 Mischnijot
adscripta auctoribus Schimmur ha-levi, Chis-
kijja, Zidkijja, Haggai Prophetarum, Zacharia b.
Iddo Prophetarum [spur.], in Naftali b. Jakob:

מסכת

ANON. HEBR.

מעין

Vallis regis q. v. (1648).
3850] — recusus una cum אנרה בראשית מדרש
N.3728 (1802).

3851] — excerpta cum Zemach Landau Comm. etc.
u. s. N.3729 (1821).

[Inc. אלו השניות בהבו המשה דרקים גדולים והם
אלו: Mischna 1: שומר... וגם גנו הכלים של כה"מ
[הן כלי בהמ"ק הגנויים]

מסכת פורים MASSECHET PURIM

3852. *Tractatus Purim* „gar schön getracht etc.“,
tractatus facetiosus ad instar Midrasch de
festo Purim 4. s. l. e. a. [Crac. Saec. XVII?].

[Opp. 432 O.; ff. 4. Locum sistit Cat. ms. Inc. כה"מ
בפרשה ויחל נח איש אדמה... ויחל לשון חולין
desin. ממי המים המאוררים. Opusculum hucusque ignotum.]

מסכת פורים

3853. *Tractatus Purim* facetiosus ad instar trac-
tatus Talmudici, Capp. 6 et Hymnus ליל
טעריב ליל פורים (N.3867) 8. s. l. [Sulzb.] 1685.

[A. רניא נמי רכא. ff. 8, sed in expl. altero Opp.
559 O. f. 8 cum hymno desid. unde ff. 7 ap. Wf. Inc.
cap. 1. יום שלש עשר באדר. 2. הכל חייבים לשחוח. 3.
מאמתי חייב אדם. 4. מאמתי מהחילין לשחוח.
5. יין שנחמץ. 6. הכל חייבין לשחוח בקרטין. (Cap. 5 in
Cod. Mich. 483). Wf. II p. 1276* (ex quo, confusione
aucta, Fürst. Litbl. X, 758) nostrum confundit libellum
cum homonymo q. v. sub Kalonymos b. Kalonymos.
Libellum talem cum Raschi et Tosafot (v. Cod. Rof.
1199, ubi libellus qua tract. Talmud. apparet!) a stu-
diosis migrantibus prope Schebrin in latronum globum
incidentibus non ita pridem (מזמן לא כביר) composi-
tum esse auctor est A. 1710 Salomo b. Ahron Karaeus
in l. אפרון עשה MS. II c. 39 (non exacte Litbl. IV, 59).
Ad nostrum Comm. affinxit Metz!]

3854] — [ex MS., paucis varr. lectionibus a N.
prae. discrepante] cum J. H. Maji Vers. lat.,
accedentibus 2 Hymnis, in ejusdem Catal. Bibl.
Uffenb. Ip. 179 q. v. [Wf. II, ib. corr.] (1720).

מסכת

3855. (*Concio funebri*) Trauerrede über das Ab-
leben etc. Adolph Friedr. V. Herzogs v. Mek-
lenburg-Strelitz [hebr. et germ. lit. germ.]
8. Brl., jüd. Freischule. 1794.

מעגלי צדק

3856] *Orbitae seu viae justitiae*, Constitutiones et
Comm. in Preces festiv. q. v. A. 1567 N. 2455;
1619-20 N. 2473; 1670 N. 2482; 1708 N. 2514 sq.; 1719
N. 2536.

3857] — auctius per Isak b. Jakob Levi
q. v. (1600 etc.).

[Wf. II p. 1357 n. 387 de MS. Cod. Opp. 276 Q. dubitat,
qui vero exhibet Comm. in Bechai auct. Elia Loanz.]

מערגי מלך

3858-9] *Deliciae regis*, Tractatus rhetoricus de
Scacchiludio cum Th. Hydii Vers. Lat., a.
c. Abraham Ibn Esra: *Poëma de lusore*
q. v. (1694. 1702. 1767).

[Wf. Ip. 406 (quem seq. de Castro et Zz. Z. G. 468)
auctorem suspicatur Jedaja Penini, verbis enim
alludi ad librum ובהנחית בכור הבחינה בחינה עולם כאבן כוחן
putat (quod etiam ad אבן כוחן
auctore Kalonymos Ibn Kalonymos applicandum erat),
stylus vero non est Jedajae, atque lusus paginarum
auctori jam notus, ut monet Zd.; Delitzsch, z. Gesch.
d. h. P. p. 80 Wfium omnino neglexit.]

3860] — scilicet: 1) Bon Senior Ibn Jahja: *Oratio*;
2) libellus noster [in tit. adscriptus auct. sequi.];
3) Abraham Ibn Esra: *Versus*; 4) germ. de
Scacchiludio inc.: „Zwei und dreissig Stein“
[forsan ex Hebr. versus], edid. [Jekutiell] Süs-
kind b. Isak Pinczow, cum praef. Ascher Worms
8. F. a. M. 1726.

[A. אמרתי מהולל. ap. Jo. Kölner; ff. 15. Editor
in praef. qua astronomus laudatur, unde certe est
idem ac Edit. Calend. N. 3623.]

3861] — [lib. noster] hisp. per J. R. de Castro
q. v. (1781).

מעורר זכרון ומאסף המחנות

3862. *Excitans memoriam et Colligens castra*, i. e.
Index in 4 Ordines Talmudicos [revera in III.
de mulier. tantum] adjectis allegationibus ex
Responss. etc., ex MS. quod repererat Jeches-
kiel Katzenellenbogen 8. Alton. 1727.

[A. וסכה. אה. unde Wf. IV p. 1052 n. 390b: A. 1726,
sed approb. data 23. Adar עה טוב et praef. typogr.
(בכזוה וכדפוס הנעלה) Sam. Popert data fer. III. 25.
Adar 487.]

מעיין ההבמה MAAJAN HA-CHOCHMA

3863] *Fons sapientiae*, de ascensione Mosis in coe-
lum [Excerpta ex Midrasch, fors. ad היכלוה
N. 3459 pertinentia]; in collect. ארני הלבנון
N. 3409-10 (1601. 1648).

[Inc. particula בשעה שעלה משה לברוך, desinit
בנחם שהוא אליהו כהנא רבא ויקרא ו"ל אבן
et Wf. Ip. 874 ap. Biscioni Catal. Cod. 15. nostrum con-
fundunt cum lib. sequ. Reuben Hoeschke: *Talkut* Peric.
„פרקי היכלוה“ 1107 totum fere libellum ex משפטים
(cum quibus excusus est) citat, postquam similia
ex Menachem Ziuni excerpit. unde Zz. G. V. 243g
Pesikta rabb. (N. 4002) Cap. 20 (ubi initium nostrum

מעשה

ANON. HEBR.

מעשה

de Puero judaico, qui per precationem suam salvat navem in tempestate (Cod. *Vat.* 285, 10. I. et cf. *Pesikta Rabbati* Cap. 32), desinit: ולא יישן שומר ישראל. De excerptis Jechiel Heilprin v. N. 3752.]

3871. — Ed. III. accedit (f. 39b) פטירה אהרן (cum ררוש) et (f. 44) פטירה משה (N. 3996)

8. *Ven.* 1605.

[Inc. fer. II. 19. Schebat, desiderio Samuel Ibn Althar et Isak Leon, corr. Nissim Schoschan. Corr. *Sabb.* et *Wf.* II p. 1361 n. 398 et 400. I. III n. 2127.]

3872. — Ed. IV. adjecta: i. e. Juditha [N. 1341]; et bis מעשה de Piis qui in precatione loco se movere noluerunt, acced. [tit. separato sed contin. signaturaj: 2) *Hist. Hieros.* descripta ab Abraham Maimon; 3) מעשה רכי בוסחנאי (N. 3881A)

8. *Veron.* 1647.

[Jussu Sociorum, in aed. Franc. de Rossi, desiderio Jos. Schalit Richelli Zafatensis b. Elieser. *Wf.* II p. 1361 n. 400. I p. 1115 n. 2127*. *Opp.* 501 O. tantum 2 et 3 continet, adscriptumque fert initio et in fine: *Ven.* 345.]

3873] *Historiae ex Talmude*, collegit Nissim [b. Jakob Gaon qui forsitan arabice scripsit], *ED. PR.*, una cum Ben Sira q. v. inter Apocrypha N. 1363 (1519).

3874] — u. s. sub tit. מעשה ומעשיות שבחלמוד *Expositiones et hist. etc.*; una cum N. 1364 (1544).

[Libelli celeberris ed. utraque rarissima. *Wf.* II p. 1361 n. 398; „304 C. 1644“ err. typogr., unde A. 1644 ap. *Zz.* G. V. 130 nota, qui librum non recognovit, de quo ipse (praecedente *Rpp.*) more suo exquisito ib. p. 131; *ED. PR.* tunc temporis nondum possedit (cf. „Manna“ meum p. 101 n. IX ubi 1819 err. typ. et v. *Jüd. Lit.* p. 379 n. 93a) et quod nunc possidet expl. in fine impf., sed sine dubio cum ed. II. omnino quadrat. Incipit (omissa introd. recensionis ulterius et 3 linn.) אמרו רבוהינו ול שני תלמידי הכמים חסידים חברים in ed. I. media pagina, quam sequuntur pp. 41, ubi Abba Judan, unde p. sequi. verbis והחרשתי עשיתי וגו' finire debet. Cf. MS. Bislichis N. 11, olim ap. Rafael di Aguilar (*Sabb.* מ. 27 Q ap. *Wf.* II p. 1361, corr. I p. 896 n. 1652, ubi MS. *Opp.*! Quae sequuntur in recens. altera אפרש לך אלו הפסוקים למען יועיל הקורא ועוד וכו' forsitan ad librum non pertinent, opus enim forsitan auctus a quodam (interprete?) Nissim b. Ascher (sic legitur jam pro הראש in ed. I p. 23 et ed. II f. 62 et in MS. Cod. *Paris.* a. f. 232, ubi tit. ספר הנסים לר' נסים. *Liber miraculorum* (seu Nissim) sec. *Dks.* Litbl. XI, 264, et cf. *Rpp.* כ"ח VI, 181 et *Jüd. Lit.* ib.); de 2 historiis in fine v. *Zz.* ib. 132d et c, cf. N. 3752 n. 18.

In ed. I pp. 5. 6. cum pp. 17. 18 locum permutaverunt, eaque confusione recusa ed. Ven. (cf. *Zz.* ib. 133b), sed male *Zz.* ib. ad libellum nostrum in ed. Ven. (cf. N. 1364 nota) descriptionem Paradisi etc. ex hist. Josuae b. L. (v. N. 3882) refert. Vox מדרשוו semel tantum occurrit in inscriptione ed. I p. 3, sed cf. מעשיות המדרשים Cod. *Vat.* 285, 4 ap. *Zz.* ib. 124a, atque passus, quem citat Israel Alnaqua ex libro דחסיירא אנדרה פרקא דחסיירא (*Zz.* G. V. 130b) reperitur in hist. de Chanina b. Dosa! De singulis cf. praeterea sub N. praec. et מעשה דר' יבל N. 3882 מדרש עשרה הדברות N. 3752 משלים של שלמה N. 3959. Ex libro noster petita forsitan historiae in Cod. *Rof.* 563, 10. 11. 24. 26. 30, ubi pro „bar“ lege „יב“ i. e. de Rabbi.]

3875] — historiae nonnullae, interspersis nonnullis aliis, f. 18 ad calcem l. דברי הימים. N. 3446 [post 1587].

[Historiae sunt: 1) R. Chijja; 2) Kamchit (ed. Ven. f. 10); 3) Puer et Genesis; 4) duo fratres in fossa, desinens (קייסל לע' והב (ib. f. 61, in recens. alt. desinit לע' והב); 5) מעשה שנמצא בס' שלשלת הקבלה ex Gedalja J. Jachja, de talpa seu mustela et fossa (cf. Natan b. Jechiel s. v. חלד, eamque arab. inveni in fragm. Bodl.); 6) מעשה שאירע בימי יהושע אחר כבישת אי' והרינה מלכים, de rege Armeniae minoris שובך (cf. 2 Sam. X, 16. 18, et de epistolis Jalkut n. 147), inc. epistola למלך, desin. בלי השאיר להם שריד ופליט. In epistola occurrit passus: ולהקיץ הארץ הנרדם ולהעיר הלבנים; 7) מעשה שאלו במדרש אבכיר, incipit מעשה בן יוסף, de Asasel (est Jalkut Genes. 44 ap. *Zz.* G. V. 283 c et cf. *Geiger*, Was hat Muhammed etc. p. 109); dein iterum ex Nissim: 8) מעשה de Judaeo יבלה (sic), qui alii errore porcinum apposuit etc.; 9) Pauper et Elia; 10) Kalbae Sabuae filia; 11) Lanius pius collega in Paradiso; 12) Depositum; 13) Vacca perdita (in edd. aliis desinit de poenitentia, unde ap. *Zz.* omissa) desinit הם ושלם והיה מיאש סמנה De Juditha, quam aliae sequi debent historiae, cf. N. 3446, et vide ed. 1647 N. 1341.]

3876] *Compositio seu Opus pulchrum de salute* auctore Nissim b. Jakob Gaon [Recensio alia operis praec.]

8. *Ferr.*, *Abr.* Usque. 1557.

[Expl. unicum notum in Bibl. *Vat.* v. *Bart.* IV p. 413. *Wf.* I p. 915 n. 1704. *Rof.* Ferr. p. 42. Ex ed. recusa *Anst.* 1746 comparisonem cum recens. altera dedit *Zz.*, cf. N. praec.]

מעשה v. Simon A. B. b. Josef.

מעשיות ומעשיות v. sub Isak Akrisch.

מעשים של עשרה הדברות v. sub מדרש N. 3752.

מעשה

ANON. HEBR.

מעשה

b) HIST. SINGULAE.

מעשה (מ) אברהם אבינו

3877] *Historia Abrahami Patriarchae* cum Nimrod [secundum Midrasch et forsam jam legendis muhammedicis tincta]; ad calcem Ben Sira q. v. inter Apocrypha N.1363 (1519).

[Inc. הבוטהים בו usque ad 7 lin. quasi exordium, dein: הלכו א"א מעשה כשנולד א"א לו אצטננינו בן נולד לחרח לפני המלך נמרוד ויאמרו לו אצטננינו בן נולד לחרח אחר, in fine nonnulla de turri Babyl., desinit: בבל צרוחי ועושה, in edd. sq. additur clausula in hac collectione frequens: רצונו שנאמר רצון יראיו יעשה ועתה אספר לך מה שאירע לא"א וכו' exordium vero ad praecept. II spectans: שכן מצינו כשנולד א"א קם כוכב א' ובלע ר' כוכבים ומד' רוחות השמים וכשראו אצטננינו נמרוד lectioes stylum non res spectant, unde libellum excerptum putaverim, nisi in recensione altera Midrasch Decalogi desideraretur. — Disputatio inter Abr. et Nimrod, qui sese Deum habet, est eadem, quae in Korano Sura II, 260 a Zemach Duran (קשה וסגן f. 24a cf. 21a) qua Midrasch corruptum objurgari videtur, quamquam in II, 25 (cf. Zz. G. V. 248c) et ap. Schemtob Palquera: *Epist.* p. 8 ex nostro forsam fonte, cf. Moreh III, 29. Offenditur et alia a Z. Duran ib. f. 24b objurgata fabula de Abrahamo et sole etc. Sura VI, 76! (cf. Bechai ap. Reuben Hoschke *Jalkuff.* 34b). Ad nostrum libellum alludere vid. Zz. Z. G. 145: „Sage von Abraham.“ *Jüd. Lit.* p. 379. — De expos. sacrificii v. sub מדרש וירושע N. 3734.]

3878] — (paullulum differens) insertum l. מדרש Decalogi N. 3752 q. v. (1551 etc.).

3879] — Germ. sub tit.: מן אברהם *Clypeus Abrahami* 8. Lubl. 1624.

[Init. הנביאים es haben gesagt unsre geboren Abraham (sapientes): in der Zeit dass da is worn geboren Abraham da war aufgestanden ein אבינו da war aufgestanden ein אבינו epigraphis, ubi locus et A., latuit *Wf.* IIp. 1327 n. 328. *Serap.* p. 365 n. 137.]

3880] מעשה אברהם א"א כמה שאירע לו עם נמרוד *Historia Abrahami cum Nimrod* prolixior [forsam ex Turcico vel Arabico versa] per Elia Kohen c. 52 l. *Virga castigationis* q. v.

[Inc. ואומר... ויאמרו שקודם שנברא אברהם היה נמרוד... ויאמרו בשערה ההוא כל שרי, שהנני אלולו, desin. כחיה א"א עור עכ"ל, repetitur formula Arabibus etc. אמר המניר dixit narrator, Abrahamus solem adoratur etc. (cf. N. praec.), Gabriel omnia efficit miracula, sed disputatio de sole ex occidente desideratur! Fons narrationis itaque non l. חיסר (N. 3581) ut putat *Dks.* Zur rabb. Spruchk. p. 80!]

מעשה ר' בוסחנאי

3881] *Historia R. Bostanai* et introductio (§§ 2) de Jechonja et Schealtiel, cum praef. aliisque nonnullis edidit Isak Akrisch sub tit.: *Historia domus Davidis etc.* q. v. hebr., dein Germ. versa [ca. 1577 etc.].

[Introductio ex Midrasch Rabbot Levit. C. 19 petita vid., f. 4a ed. Const. de nondum intermissis Capitibus Exilii (ראשי גלות) sermo est, citaturque in fine *Chronicon domus Davidis* (ספר הזכרונות לבית דוד). Auctor epigr. sese Damasci MS. mb. A. 3887 (1 Chr. 127) exaratum cum nomine scribae et possessorum per 10 generationes reperisse ait etc. De origine fabulae de musca cf. *Jost*, *Gesch.* V, 352, *Litbl.* XII, 251, v. *Serap.* p. 382 n. 165 nota.]

3881A. — ex ed. praec. sine praef. etc., ad calcem מעשיו N. 3872 (1647).

[*Wf.* IIp. 230 n. 372 omnes enumerat edd. libri מעשיו atque felicitiam 1585 ex *Opp.* 5010., ed. *Constant.* s. a. et *Amst.* s. a. vero propter *Hist. Hieros.* (v. Abraham Maimon), cui tamen in ed. 1647 tantum jungitur.]

מעשה ביה דוד v. sub Isak Akrisch.

מעשה בניו (בגר) אהרן

3881B] *Historia de Christiano* (seu *Proselyta*) quodam, qui famulus sacrorum ex ecclesia, atque judaeus et minister synagogae factus ex synagoga candelas furatus est, dein luminibus captus in ecclesia poenitentialem habuit sermonem et a Michaele salvatus Tiberiada eripitur, II *Historia de coeco quodam* Christiano, qui coecum natum atque ab imagine nova sese curatum habet, sed a Judaeo, qui de coloribus quaerit, fraudis convincitur; ad calcem Jehuda Ibn Sabbatai: *Oblatio Jehudae* q. v. [ca. 1600].

v. inter Apocrypha N. 1341.

(ברייתא) מעשה (שאירע לו) ר' יהושע בן לוי

3882] *Historia* (quae accidit) *R. Josuae b. Levi*, ascensio ejus in coelum et 2) descriptio 7 mansionum Paradisi et 3) Infernorum; §. 120 collect. N. 3589 [Saec. XVI. etc.].

3883] — una cum Ben Sira, q. v. inter Apocrypha N. 1364-5 (1519. 1544).

3884] — u. s. una cum מעשה של דברי הימים *Saec.* XVI. ?].

3885] — a. c. Zidkijja b. Abr.: *Spicae collectionis* q. v. (1546).

3886] — u. s., accedit excerptum chald. ex Mos. Nachmanidis: *Lex hominis* [seu *Porta retribuit.*];

מעשה

ANON. HEBR.

מעשה

una cum מדרש אגדה נ.3728 (1802).
3887] — excerpta cum Zemach Landau Comm.
u. s. N.3729 (1821).

3888] — Germ. in l. עולם הבא N.3991 sq. (1620 etc.).
[Wf. II. p. 824. Zz. G. V. 141. Libellus tripartitus quasi
„divina comedia“ (Jüd. Lit. 379) ex eadem fere
recensione in omnibus his edd., sed partes vel hic de-
curtatae, vel alibi amplificatae:

1) Hist. de R. J. b. L. et angelo mortis brevis chald.
in Talmud. Ketubot 77b (cf. Berachot 51a, Taanit
10a, Sukka 32b) sec. Rpp. et Zz. spuria (hebr. et germ.
ap. Eisenmenger I, 869), hebr. (et germ. in Vers.)
in ipso Ben Sira (ap. Eisenm. p. 867) et in libello
nostro inc. לבר ליואי אמרו חכמים ויל שריכל
(ap. Eisenm. p. 870) et verbatim in fine Historiarum
Nissim Gaon (N.3876), ubi accedit introd. in ptem. 2.
usque ad יושב בני ע' וחפש בני ע' et clausula, eaque hebr. et
Lat. ap. Bart. IV. p. 413 (Wf. Ip. 915n. 1704) et omisso
passu sed adjecta pte. 2. compendiosa hebr. et Lat.
cum Annot. per Jo. Jac. Buxtorf. in Catalect. p. 373.

2) (ap. Eisenm. II, 302) desinit בג' ע' ad
introducendam descriptionem fingitur, R. Gamaliel a R.
Josua petiisse, ut Paradisum et Inferna perscrutetur
et describat (!), descriptio ipsa in ed. 1519 etc. castrata,
desid. e. g. in mansione 1. praefectus Obadja Propheta
(cf. Midrasch Konen ap. Reuben Hoschke f. 15c).

b) Recensio alia prolixior et in descript. 7 mansio-
num (ap. Eisenm. II, 309 omisa) discrepans ap. Simon
Darschan: Jalkut I § 20 desinit לו יעשה למחכה inc. vel
כדכד שני שיערי כדכד אמר ריכלב שני שיערי כדכד
(cf. Natan b. Jechiel s. v. Pesikta rabb. Cap. 33, Jalkut II § 339 ad Jes.
LIV, 12, cf. Baba Batra 75a, et similia de Chiram
rege Zor Jalkut II § 367; loco Chiram, sec. var. lect.,
Josua b. Levi inter ingredientes Paradisum substituitur:
Derech Erez Sutta C. 1., v. Jalkut II § 367 ubi: Abot
R. Natan!), vel praemisso: מה רב טובך (Ps. XXXI, 20,
cf. Midrasch Ps. ad loc.) sub tit. סדר גן עדן Ordo
Paradisi: Cod. MS. Opp. 1704 Q. (ap. Wf. II. p. 1392n. 538),
vel עדן פרקי Caputula de Paradiso (Cod. Lips.
XXI, 10, 6 — [de erroribus Delitzschii v. sub Saadja
Gaon] — cf. Asul. II, 2, 2), forsitan etiam עדן
Tractatus de Paradiso (Codd. varr. ap. Zz. G. V.
141, cf. 298c. — סדר גן עדן Cod. Lips. XXI, 10, 3 inc.
סדר = אמרו חכמים הוצ' גדולה יש
ubi in fine nuncupatur: פרקי ריכלב Capp. Josuae
b. Levi; מה רב טובך... אריכלב inc. XII, 11 ib. סדר ג' ע'
ג' שיערי בונה, desinit הארץ כבודו כדכד, ut modo a Je-
tinek intellexi). Cum Comm. edid. Moses Romi: Portae
Paradisi; Germ. sistit lib. שיערי ג' ע' N. 4074, et inc. Ps.
XXXI, 20 additur in lib. עולם הבא ad N. 3888. — Similia

de 3 divisionibus (חציונות) Paradisi ex descriptione Cha-
no ch sec. Rabbino (ומצאחי כדכד ריכלב) legas ap. Meir
Aldabi: Semitae Cap. 9, cf. Mos. de Leon (Cod. Uri 378) ap.
Dks.: Zur rabb. Spruchk. 66, et Mos. de Leon l. Animae
C. 2. de היכל לוח (v. ad N. 3457), et Reuben Hoschke:
Jalkut f. 15d ex Elieser hagadol et אורח חיים —
הגן Germ. insertus l. Via recta etc. per Jechiel
M. Epstein (q. v.) inc.: „אמר es sagt R. Elieser
der עיקר הבטחה von die צדיקים ist das Guts was ist
verborgen“ etc. (cf. Sohar in Genes. f. 47 ed. Amst.),
desin. Cap. 25 de mulieribus in 7. camera Paradisi (cf.
עולם הבא N. 3888), et cf. de 72 cameris carbunc.
Simon A. B. b. Jos.: Opera Dei I, 34b, et Mos. de
Leon l. I. Cap. 1.

3) Inc. בקשה לראות בג' ע'... וקבלתי עם.
בשביל זכור דוד, des. קנוד [קפור?] סלאך
sequitur clausula fabulae מדינו השם יצילנו כדכד
כשראיהי כל אלה... השם יצילנו... ויהא לנו... והחסידי
של ג' ע', in edd. N. 3885 sq. additur והחסידי
אמן apud Nissim, ubi 3. persona clauditur. Hic vero
una tantum describitur mansio ex 7, quae in fragmento
chald. ap. Nachmanidem (N. 3386) ex Haggada seu
Midrasch „ע"כ כדכד“, in fine, omisum ap. Eisenm.
II, 341, ap. Meir Aldabi Cap. 9 initio; forsitan Mos.
Darschan, cum Paradiso b ap. Zz. G. V. 292g cf. 289e),
inc. אריכלב כד משחנה ביהא קדמאה, des. חזון
ולא חזון... חזון יה דין... חזון הוא
Different sententiae Josuae
in Cap. 2. lib. N. 3844 sq. (cf. 7 nomina in-
fernarum Erubin 19a). —

Historia R. Josua b. Levi cum Elia (cujus imi-
tatio in Korano) v. in מעשיות N. 3870 n. 12, ap. Nissim
N. 3876, Cod. Vat. 285, 10. XXI, Germ. ap. Simon A. B. b.
Jos.: Opus Dei p. II, cf. Zz. G. V. 130. Serap. p. 380 nota 1.]

N. 4082. חולדות ישו v. מעשה ישו

adscr. Abraham Maimon. q. v. מעשה ירושלמי
v. מעשה ישורון A. Ahron Kohen Ragusano.

מעשה עזריה

3889] Historiae Asariae, v. Schalom b. Schemarja:
Princeps pacis.

v. sub Schemtob b. Ardutil. מעשה צופר

מעשה בשלשה נשים

3890] Historia de tribus foeminis quae annullum
invenerunt, quem secundum consilium Senis
ea accipere debuit, quae marito maximum
nexerit dolum, ad calcem Jehuda Ibn Sab-
batai: Oblatio Jehudae etc. q. v. [ca. 1600].

3891. — Germ. 8. s. l. e. a. [Prag. ?].

(Hebr. inc.: נשים שהלכו למייל Germ.:
„Ich hob gefunden geschrieben in die Bücher die man
nennt die Klugheit von ע"ה סלכא סלכא (Sapientia
Salomonis!), da ihn Aschmedai hat vertrieben etc.“,

מעשה

ANON. HEBR.

מעשה

- atque Senis loco substituitur Salomo. *Opp.* 8400.⁹.
Serap. p.383 n.173. Cf. ל"ר N.3667.]
- 3892] Narratiuncula Judaei cujusdam de R. Mar-
 dochai [ex Eisenstadt] Pseudomessia A.1682
 exorto, cum Vers. lat. per Buxtorfium Jo.
 Jac. fil., in ejusdem Catalectis p.361 q. v. (1707).
 [Wf. Ip. 788 n.1468. *Rof.* della vana aspett. p.141.]
- II. GERM. a) COLLECT.
- מעשה בוך ס' המעשה
 3893] מעשה-בוך *Maase-Buch* i. e. Historiarum li-
 ber, quo plus 300 histor. continentur, ex Tal-
 mud, Midrasch, l. *Piorum* Jeh. Chasid etc.
 collectus Germ. 4. *Bas.*, C. *Waldkirch.* 1602.
 [Buxt., Bibl. Rabb.: s. a. Wf. II p.1360 n.395, ubi
 de exempl. Mayeri, aliud nobis non innotuit. *Serap.*
 p.379.]
- 3894] — (Ed. castrata, 254 histor. tantum)
 4. *Prag. Saec.* XVII. [1665?].
 [Ed. Prag. citat *Sabb.* ap. Wf. ib. et epigr. ed. Amst.
 1701, ubi et ed. F. a. O. allegatur, atque histo-
 riarum revera 254 tantum numerari monetur. A.1665
 ad ed. F. a. O. unde hauserit Wf. nescio, forsitan ex
 ed. Pragensi, cujus A. latet, recusatus est.]
3895. — 4. *Wilm.*, Is. *Jütels.* s. a. [1670-80].
 [Ed. jam citat *Sabb.* ap. Wf. ib., qui ed. denuo
 recenset, sed loco typographi nominat operatorem (Pres-
 senzieher) Jeh. Löb b. (sic corr.) Jos., additque A.
 1703, qui ad ed. F. a. M. pertinet, ubi eum omi-
 sit! *Serap.* ib.]
- 3896] — [v. N.3894] 4. *F. a. O. s. a.* [1677-1700].
3897. — 4. *Amst.*, Ascher *Anschel.* 1701.
 [Fin. fer. VI. 5. Ijjar. Wf. *Serap.* ib.]
3898. — ed. auctior (scil. Introd. et n. 1-13 ad-
 jecta in hac tantum ed.)
 4. *F. a. M.*, Jo. *Wust.* 1703.
- 3898a. — charta maxima.
- 3898a. — charta cinerea.
 [Wf. ib. s. a. v. N.3895. *Serap.* ib., cf. *Mich.* 2688.]
- 3899] — [Wf. *Serap.* ib.] 4. *Dyhr.* 1706.
 [L. המעשים (cf. N.1338?) annunciat Seligm. Reis
 in tit. I. הישר *F. a. M.* 1706.]
3900. — ut ed. 1701 4. *F. a. O.* 1704(?) - 1709.
 [Tit. A. הסדר (1704, ut Wf. *Serap.* ib.), sed fin. fer.
 III. 9. (8?) Nisan הסט, et approb. Schemajae data fer.
 II. jejuniu Gedalja הסט; ap. M. Gottschalk, jussu
 [Meschullam] Phöbus [b. Elia] ex F. a. O.]
3901. — u. s. 4. *Br.* 1709.
 [Jussu Gers. Wiener ex F. a. O.; ff. 93. Secundum
 tit. adjectum esse debuit Anathema in 6 Annos! Wf.
Serap. ib.]

3902. — s. t. אליהו נשיכטן (*Allerlei Geschichten*),
 accedit (f. 99) Gerson b. Elieser: *Kurze Be-
 schreibung etc.* et (f. 102) אנהו מספרו (N.3385)
 Germ. 4. *Amst.* 1723.
 [A. גרלו מעשך, ap. S. Proops, per socc. Ahron
 b. Sabbatai et Chajjim b. Gumpel Altschul; ff. 107.
 Wf. IV p.1052. *Serap.* ib. = p.319 n.14. Cf. *Mich.*
 259, ubi et Simon A. B. b. Josef: *Opus Dei.*]
- 3903] — [ut ed. 1703] 8. *Homb. a. H.* 1727.
 [Fragm. detexit Zd.]
3904. *Ein schön neu teutsch* מעשה-בוך (*Pulcher no-
 vus Historiarum liber* Germ.) collectus insertis
 admonitionibus nonnullis per Jonatan b. Jakob
 (11 histor.) 4. *Dyhr.* 1697.
 [A. רבנה fer. IV. 14. Tammus, ap. Sabbatai; ff. 8.
 Wf. III p.376 n.846. Ed. *Wilm.* (Cat. ms. *Serap.*
 n.379 n.157) non exstat. *Jost*, Gesch. VIII, 287 cum
 superiore confundit nostrum, cujus sunt histor.: 1) Mat-
 thia b. Charasch (ex Midrasch Decal. N.3751 n.10);
 2) Pauper ab Akiba margaritam emens et contudens
 ex I. המוסר Jehuda Kalaz; 3) Dives qui hominem
 desperatum quaerit (cf. Nissim ap. *Zz.* G. V. 133a);
 4) Natan di-Zuzita (ex Nissim in ed. majori); 5) Sa-
 lomo et 3 fratres (depravatum ex Nissim ib. et Mi-
 drasch Decal.); 6) Amram tentatus (Talm. Kidduschin
 f.81a), 7) Heres divus per somnum viduam compres-
 sisse accusatus; 8) Tobi b. Tobia „der Hofjud“ (!)
 post excidium templi II.; 9) Pconitens (בעל חשוכה)
 et mendacia; 10) Pauper et Elia (Midrasch Rut ap.
 Elia di Vidas IV, 3); 11) Monobaz (Talm. hier. Peah
 C.1., cf. *Jost*, Gesch. II, Anh. 78).]
- מעשה ה' v. Simon A. B. b. Josef.
 מעשים v. inter Apocrypha N.1338.
 שני ארטליכי נשיכטן v. Josef Maarsen.
 שמחה הנפש v. Elchanan Hähndel b. Benjamin.
 Historiae nonnullae Talmudicae [ex Jakob Luz-
 zatto: *Melogr. et flos*] Germ. per Fr. Alb. Chri-
 stiani q. v. [Wf. II p.1360.]
- b) HISTORIAE SINGULAE.
- [Omissae sunt hic Historiae ad Apocrypha spec-
 tantes N.1339 sq., variae sub ל"ר N.3636 sq., Versio-
 nes ex hebr. suo loco recensitae, aliaeque variis tit.,
 quae in Catall. מעשה nuncupantur.]
- 3905] — de Pio et arbore [ex Coll. Histor.
 N.3869 n.15.], ad calcem Isak Akrisch: *Histo-
 ria regni etc.* germ. (1686).
- 3906] מעשה מב' בהורים (ו') רופחים *Historia de duobus
 juvenibus* (sub *studiosis*), qui annulum invenerunt
 et (2) *de duobus grassatoribus*; ad calcem l. To-
 bia germ. q. v. inter Apocrypha N.1349.

מעשה

A N O N. H E B R.

מעשה

- 1350 (1691. 1703).
[Hist. 2 mutata paul. ex Midrasch Decal. N.3752n.14.]
3907. *Ein schön* — de filio divitis pravos consecrato comites narratio brevis et oratio Rabbini severa, qua demonstratur, animam affligi posse 8. *Prag.* 1713.
[*Opp.* 896 O.⁴; ff. 8, tit. ornatus specialis, qui in multis Codd. MS. *Opp.* offenditur, ap. Nepotes Jeh. Bak. Inc.: „Es war einmal ein Jung, der war ein Sohn von ein עושר.“ *Serap.* p.384n.180.]
- 3908] *Ein wunderlich* — Historia miraculosa, quam nocte Pentecostes accidisse testatur Mos. Alkabez, ex Jos. Karo: *Annuncians recta* [praef.], quaeque exstat in libro של"ה Jesaiae Hurwitz, Germ. [per Simon b. Naftali Kohen?]; ad calcem *Instit. noct. Pent.* q. v. inter Prec. Coll. N.3067 (1714).
3909. — de 7 fratribus qui, a matre exsecrati, in anseres transformati sunt 8. s. l. e. a. [*Ofb.* 1714-30?].
[*Opp.* 896 O.⁸, inc.: „מעשה geschah an einem מלך (rege) hat regiert in Jeruschalajjim der hat geheissen Hyrkanos.“ *Serap.* p.9n.182.]
- 3910] *Ein mächtig schön — was geschehn is zu Wien und zu Prag durch ein שם בעל (Kabbalista) der hat geheissen R. ADAM von ויינ (Bing?) prope Francof.* tempore Imperatoris Maximiliani [1564-76], nunquam antea excusa 8. s. l. e. a. [*Prag. Saec.* XVII.].
[*Opp.* 896 O.⁷G. In fine R. Adam aliquot („elliche“) abhinc annos defunctus fertur. *Serap.* p.9n.193.]
3912. — 8. s. l. e. a. [*Amst. Saec.* XVII.].
[*Opp.* 567 O.²⁵B, lit. min. *Serap.* ib.]
- 3913] — de adventu Cryptojudaeorum Hispanorum AMSTELODAMUM, una cum לוח N.3614 [*Serap.* p.10n.190] (1718).
3914. *Historia de BERIA et Simra*, acced. (2) מעשה „wie zwei sollten nebeneinander sitzen“ *Historia* de R. Josua et Ianio collega ejus in Paradiso [ex hebr. Midr. decalogi N. 3752n.13] 8. *Prag, Fil. Jak. Bak. s. a.* [1657-60].
[*Opp.* 840 O.¹², corr. Zz. Z. G. 297n.221. *Serap.* p.380n.159. Sententia de homine cum 2 capitibus ex Coll. Histor. N.3870 n.11 petita.]
3915. — u. s. 8. *Prag. s. a.* [ca. 1661 sq.].
[*Opp.* 882 O. Figura nuptiarum in fine, ubi Rabbinus ad sinistram (cf. N.3930), desinit: „lange leben“, in ed. praec. sequitur „bleibst“.]
- 3916] — (sine 2.) [*Mich.* 594] 8. *F. a. O.* 1732.
- 3917] — von פונעם [BONEM] v. Isak b. Elieser: *Hortus.*
- 3918] *Ein wunderschön* — מ' עסק המלך i. e. ex libro *Vallis regis* Naftali b. Jakob [f. 16], de DAEMONE qui obsedit viduam tempore Isak Loria [med. Saec. XVI.], ad calcem Immanuel b. Salomo: *Gehinnom etc.* [ca. 1660].
3919. — [non indicato fonte]
8. s. l. e. a. [*Saec.* XVII. *declin.* vel XVIII.].
[*Opp.* 405 O.¹³, Suppl. *Serap.* p.384n.178. Eandem habet fabulam Simon A. B. b. Jos.: *Opus Dei* I f.15b, et ex Manasse b. Israel: *Anima vitae* IV Cap. 10 citat Ahron b. Benjamin: *Memoria Ahronis* f.13b. Hebr. et Germ. legas ap. *Eisenmenger* II, 45.]
- 3920] *Ein wunderlich — von ein Ruach (רוח), Historia Daemonis ejecti* [v. N. sequ.] 8. *Amst.* 1696.
[*Wf.* Ip.886 n.1639, ubi incorrecte exorcista ipse hanc hist. germ. edidisse fertur, quae forsitan ex ed. hebr. versa, cf. III p.805 et 949. Corr. *Serap.* p.383 n.168. — Locus Nikolsb. et A.1696 ad edd. varias notati locum et tempus historiae tantum sistunt. Sic ed. Germ. *Mich.* 2691 excusa in domo et typographia viduae Francisca Neumannin (cui non ante A.1762 officina mortui mariti Brunnensis pertinuit, ut ab J. Weisse edocti sumus); cf. *Mich.* 3929=4417 ויה.]
3921. — s. t. מעשה של הרוח רק"ק נ"ש *Historia Daemonis urbe Nikolsburg* ejecti per Mose b. Menachem Präger 23. Schebat 1696, Germ. edita ab oculato teste 8. s. l. [1696].
[*Opp.* 896 O.⁹. Editor (מרדכי) historiam jam [germ.?] secundum unam ex multis pervulgatis epistolis, sed multis desideratis et fictis, excusam fert, et suam A. 457-467 recudi velat. In fine ed. hebr. per exorcistam ipsum (v. Moses) historia memoriae tradita fertur (וכרי להיור לזכרון להוריה ניתן לזכור) (במניח ספר בעט ברול ועופרה פה ק"ק נ"ש). Corr. *Serap.* ib. Ed. *F. a. M.* 1698 ap. *Wf.* II p.1363 n.411 suspectam habeo.]
3922. *Historia מעשה של רוח בק"ק קארץ בשעה הרעש מלחמה. Daemonis urbe Korez tempestate belli* ejecti per Baruch Kot, postquam Isak Schammasch Priluk et alii frustra tentaverunt, rhythmicè 8. s. l. e. a. [*Saec.* XVII. ?].
[*Opp.* 405 O.⁹. Inc.: „מעשה, war (קאטילנא) בק"ק קארץ (קאטילנא) war מעשה, „und ich (auctor) bin sitzen geblieben bei ihr“ etc. *Serap.* p.383n.169.]
- 3923] *מעשה פלארם און פלאנקלער* [seu ליבשכט פון] *Historia* [seu *Liebschaft von*] FLORUS und Blanche fleur ex libro Christianorum

מעשה

ANON. HEBR.

מעשה

8. s. l. e. a. [Ofb. 1714?].

[Cat. ms. ap. *Serap.* p.384n.175: s. l. e. a. *Wf.* IIp.1320n.288: ff.12. Libellus procul dubio fabula romanensis de qua *Graesse*, Litgesch. des Mittlalt. III, 1p.275, cf. *Jüd. Lit.* 463.]

3924. פארטונאטוס FORTUNATUS mit seinem Säckel und Wünschhüllelein [ex libro Germ. transscriptum]

8. F. a. M. 1699.

[*Opp.* 896 0.¹¹; ff.56. A.1696: *Serap.* p.9 n.189 err. typ.]

3925] Ein schön — de rustico GRILL, qui furtum adamantum detexit etc., v. Josef Maarsen: *Beschreibung* (1707).

3926. Von zwei (1) מעשים (Historiis) wunderbarlich die da geschehen sind in Zeiten das da gelebt hat... ISAK Loria, scil. de Jakob מלטרין, qui Deo irascitur, dein Archisyn. Tripolis (טריפול), et de Samuel Uceda (אסירה!), praecedunt quoque nonnulla de Isak Loria, Abraham Levi et Chajjim [Vital] קליפריש [Calabrese]. Adjecta *Epistola* („den Brief schicke ich euch zu“) seu *Relatio* R. Samuel et Ascher ex Susis, qui A.1579 Zafatam (שופט) seu שופט venerant, de Susis et Aethiopibus (מארן) albis, de regno „Priester Johannes“ [cf. N.3596], Judaeis rubris et flumine Sambation etc., quorum testis auritus fertur Jakob b. Elieser Germanus

8. s. l. e. a. [*Prag. Saec.* XVII. medio II.].

[*Opp.* 840 0.⁴, eodem vid. temp. expressum ac 840 0.⁵ (cf. Jehuda Lemberger). Initium (ut vid. ex I. שבחי הררי) etiam ap. Simon A. B. b. Josef: *Opus Dei* If.15b. Relatio adjecta, ut vid. spuria ex aliis libris conflata, hucusque ignota. *Serap.* p.384 n.179.]

3927. Gar ein schön — aus dem Sefer ha-JASCHAR (hist. Josefi ex libro Anon. N.3581 seu Vers. germ. per Jakob b. Jirmijja)

8. s. l. e. a. [*Saec.* XVII.].

[*Opp.* 450 0.⁷; ff.8, inc. „וזהי und es war, da Jakob und seine Kinder.“ *Serap.* p.384 n.176.]

3928. כנו (sic) חנינה ור' חנינה Historia R. JOSE et Chanina filii ejus

8. *Wiln.* s. a. [1670-90?].

[*Opp.* 896 0.^{7A}, inc.: „דרכנו יוסי hat geheissen ex duabus histor. Midrasch Decal. (N.3751), scil. Saulis et hominis qui nunquam juravit. *Wf.* IIp.1361n.397. *Serap.* p.380n.161.]

3929. — con ein KALLA (sponsa), filia R. Elieser, qua demonstratur, Judaeorum nullum altero priorem esse, rhythmic 8. s. l. e. a. [*Amst.*?].

[*Opp.* 896 0.^{1A}; ff.4, inc.: „Es war ein reicher

Mann in London in England“. *Serap.* p.9 n.187.]

3930. Ein schön wunderbarlich — von ein KALLA (כלה, sponsa) mit drei חתנים (sponsis), de Beracha filia docti R. Simcha quae, sec. somnium, a juvene Baruch b. Friedmann uxor ducenda fuit, cum fig. nuptiarum [cf. N.3915] 8. s. l. e. a.

[*Opp.* 896 0.³; ff.8. *Serap.* p.9 n.187.]

3931. — de fratribus LUDWIG et Alexander et Florentine filia imperatoris Romani 8. s. l. e. a.

[*Opp.* 896 0.², initio oblitteratum, inscriptum vid. „von Ludwig und Alexander, die waren Brüder miteinander“, inc. „Es war einmal ein reicher Ritter“, in fine impf. *Serap.* p.384 n.181.]

3932. מאן און' ווייב — MANN und Weib. De rege persico Sigomindo etc., rhythmic 8. s. l. e. a.

[*Opp.* 405 0.²⁰; ff.4, inc.: „Es war ein Mal ein מלך (rex) in פרס (Persia) Sigomindo genannt.“ Fabula ex tribus videtur conflata: 1) Servus foeminam in noctem unam vendit regi, 2) foemina occidit 3 nobiles etc., 3) Rex qui lignicidam de Adami peccato loquentem audit, eumque patinam, ubi mus, aperire vetat. Corollarium de imperio foeminarum cum n.1 non quadrat!]

3933] מעשה ר' מאיר Historia R. MEIR seu מעשה פון מאיר און' נליקראד, v. Meir b. Isak [cui spuria fabula adscribitur].

3934. מעשה הגדול פון שנה חסו Historia magna A. 466 (1706) „es sein nun 5 Jahr, Dass es is geschehn in Polen fürwahr, etc. als der מלך (rex) von Schweden in Polen thät genähn etc. in NEMIRROW etc.“, de virgine Rahel quae Turciam fuga petivit 8. s. l. e. a. [*Hal.* 1711?].

[*Opp.* 896 0.⁵; ff.4. Narratio pros. inc.: „עיינ' meine Augen sollen rinnen Thränen“ etc. et initio de calamitatibus Judaeorum Leopoli sermonem facit. Locum ex simili Klaglied N.3699 conjicimus, *Wf.* IIp.1362 n.405 *Francof.* sistit, nescio quo jure. Corr. *Serap.* p.10 n.192=p.380n.160.]

3935. Ein schön — etc. is geschehn ehe noch Jehudim [Judaei] haben zu FRAG gewohnt, edidd. foeminae Bella filia sancti Baer R. Chiskijja's etc. [cf. N.3193] et Rachel filia Natan Raudnitz uxor Löb Porges

8. s. l. e. a. [*Prag. initio Saec.* XVIII.].

[*Opp.* 667 0.⁷; ff.11. Corr. *Wf.* IIp.1362 post. n. 405, ubi: *F. a. O.*, IIIp.157 n.411b. Ex opusculo hoc, non „ex MS. Biblioth. *Opp.*“ narratio petita videtur in libro „Sippurim“ 8. Prag. 1848. *Serap.* p.9 n.184.]

3936. מעשה פון שלמה המלך Historia de SALOMONE Rege qui avem grandiloquam capit, dein (2)

מעשה

ANON. HEBR.

מפתח

virum aliquem linguam animalium docet etc., (3) qui eam progeniei suae tradidit, ex qua vir adhuc Palaestinensis dialogum inter leonem et vaccam de Messia excipit subauscultando

8. s. l. e. a. [Prag. Saec. XVII. ?].

[Opp. 667 O.³; ff. 4. Serap. p. 10 n. 193. Introd., ubi avis nepotem Rabbini silvae Cracov. sese habet, et App. (3) ubi de piis (חסידים) pecuniam capessentibus, Interpreti fabulae (2) notissimae ipsius pertinere vid., de qua vide „Manna“ meum p. 101 n. XII. Loco asini hic equus apparet. Simillima est fabula Midrasch Decalogi N. 3752 n. 11, ubi Leviathan linguas docet (hancque introd. Simon A. B. b. Jos.: *Opus Dei* P. II. in fine ex libro יחסינ exhibit), quae ibid. sequuntur de 2 avibus petillae sunt ex Tanchuma initio Pericop. דוקק, suppl. *Dukes*, Blumenl. p. 75.]

3937. — מעשה *Historia* SCHOSCHAN (Susorum) de filia R. Chaninae Levi ex Familia Albeldi (אלבלדי) et 10 fratribus, qui Diabolo sese dedicarunt, primum Constantinopoli hebr. cum testimoniis Rabbiorum magnorum expressa, ex Germ. vertit Jakob בארני (?) Pragensis

8. Fürth. 1698.

[Opp. 885 O.¹¹ initio impf., ed. sequ. praef. inc. „בן אדם unsre הורה die thut den Menschen“ etc., dein: מעשה שושן: „Einer hiess Constantiae“ ap. *Wf.* II p. 1363 n. 412. Serap p. 383 n. 170) suspecta.]

3938. — edid. Alexander Süsskind b. Salomo 8. Amst., Ascher Anschel et soc. Isachar. 1700.

[Opp. 896 O.⁶. Serap. ib.]

3939. — מעשה גדול מר' שמעון בן יוחאי *Historia magna* de R. SIMON b. Jochai, de foeminis in Paradiso, in fine l. עולם N. 3991 sq. (1620 etc.).

[Inc.: „In der Zeit dass R. S. b. J. hat 13 Jahr in der Höhl gelernt“, desinit: „Un הענינים das die obersten Weiber haben in ihren פאליש [palais=היכל] das tag mir nit Alls zu sagen und zu schreiben, steht derbei man soll nit offenbaren.“ Cf. Jechiel M. Epstein: *Via recta* etc., Cap. 25, et N. 3888 nota 2b.]

3940. — s. t. מעשה מוהר לך לך *Hist. ex l. Sohar* Pericope Lech lecha; a. c. אורח היים q. v. sub ליד N. 3670 (1692-S).

3941. — *Ein wunderschön* — לך לך (ex l. SOHAR Peric. Genes. XII), et 2) *Ein schön* מעשה aus dem Midrasch ad inculcandam sententiam Talmudicam [Berachot 4a], de homine qui perdit asini locum indicat etc.

8. s. l. e. a. [Saec. XVII. c. xviii vel XVIII.].

[Opp. 105 O.¹⁴; ff. 4. Serap. p. 384 n. 177. Diver-

sae sunt 2 hist. ex Sohar ib. ap. Simon A. B. b. Jos.: *Opus Dei* I f. 61b.]

3942. *Ein schön* — zu Hant, is gekommen von weiten Lant, WESTINDIA ist es genannt, de Proselyta qui reginam Daemonum uxorem ducit

8. s. l. e. a. [Prag. ca. 1660].

[Opp. 840 O.³. Serap. p. 9 n. 186.]

מעשה בראשית v. sub ריאל N. 4042.

מעשה ה' הנקרא ס' עמנואל

3942A] *Opus Dei seu Liber Immanuel*, paraeneticus ad poenitentiam 8. Fürth 1728.

[Flagg. 3; *Wf.* IV p. 1052 n. 395b. Auctor Immanuel b. Salomo ?]

מעשה קטורה v. sub פיתום קטורה inter Prec. varr. N. 3275 sq.

מעשה חורה

3943] *Opus studii*, collectio locorum Talmudis etc., ubi de rebus trinis etc. usque decades sermo est, adscribitur Rabbenu ha-kadosch seu R. Jehudae sancto; insertum § 118 l. כן N. 3589 sq. [Saec. XVI. etc.].

[Inc. שלשה פעמים בכל יום הכרח יוצא. Z. G. V. 284 et cf. אורח N. 3394 et חופת אליה N. 3524. In Machsor Simcha Vitry MS. (v. Cod. Opp. 668 F.) libellus nuncupatur פסיקתא [i. e. Expositio], v. *Dukes* Litbl. XI, 438 (zur rabb. Spruchk. 69), qui tit. מעשה רבי ubi viderit nescio, cf. Litbl. XII, 93 de varr. lect. Num. 7 impf. vid., cf. Z. ib., suppl. *Goldenthal* Catal. p. 12 n. VIII.]

3944] — ad calcem Salomo Almoli: *Interpretatio somniorum* (1515).

[Dks.: Z. rabb. Spruchk. p. 70 nostrum, una cum Mos. b. Chabib: *Medela linguae* [quod vero seorsim s. a.] et Sal. Almoli: *Interpr. somniorum* expressum prae oculos se habere dicit, *Rof.* vero Ann. p. 10 n. 50 nostrum ad calcem דברי פתח (N. 4022) et Hai Gaon: *Interpr. somn.* recenset: „finita dicuntur tria haec (?) scripta fer. VI. 13. Elul A. הרעה sub Selim“, atque *Wfium* [Ip. 1042 sec. *Sabb.*] Hai opusculum cum Sal. Almoli, qui toto coelo discrepet, confudisse praetendit!]

3945] — ad calcem Ben Sira q. v. inter Apocrypha N. 1363-5 (1519. 1544. 1697). [*Wf.* II p. 1363 n. 415.]

מפתח הוהר

3846. *Clavis Sohar*, Index alphab. in l. *Sohar* et *Tikkunim* (N. 3492), ex MS. Abraham Rovigo edid. Mos. Chagis (בניה) 8. Amst. 1710.

3946. — charta alba magna cum nomine D. Oppenheimeri lit. aureis in tegumine.

[A. לשהלה, ap. Natanel Foa. *Wf.* II p. 1364 n. 412, cf. I p. 102 n. 152.]

מפתחות

ANON. HEBR.

משבית

מפתחות גן עדן

3947. *Claves Paradisi* et P. II. אור גן עדן *Lumen Paradisi*, tract. brevis kabbal.

4. s. l. e. a. [Lubl. Saec. XVII.].

[Ff. 8. Locum sistit Cat. ms. Praef. inc. הפלתי חעלה אפליע' הם ד' עולמות, P. I. inc. לבחר עלין, P. II. inscriptions fert: עמודים, רפין, נתיבות, נסמרים, ר"ח, נסחרים, גללים. Citantur fontes et loci paralleli.]

מצות

3948] seu מצות 613 *Praecepta* (de quibus vide opera varia sub Abraham Ibn Hassan, Gerson Chefez, Isak b. Elieser, Josef Heilbron et Moses b. Abraham, qui sequuntur potissimum recensionem vel Mosis Maimonidis vel Mosis Concy et ejus epitomatores Jakob Corbeil) annotata sunt ad marg. edd. varr. Pentateuchi q. v. inter Biblia hebr.

מצות ומצוות נשים

3949. *Praecepta mulierum* seu *Frauenbüchlein*, cum inscriptione initio סדר נשים *Ordo mulierum*, de 3 officiis praecipuis mulierum rhythm. Germ. §§123. *ED. PR.* 8. Ven. 1552.

[Ed. rarissimae §1: „Gott hat diese מצות den Frauen mit Oren und Benschon geboten“, inc.: „Gott sei gelobt vor allen Sachen.“ In fine praeepta ex ore Rabbini cujusdam scripta feruntur, in epiogr. Corn. Adelkind a filio Daniel libellum accipere perorat, a pio Rabbino et praestante muliere (köstliche רבצין) revisum. *Wf. IIIp. 149n. 387** (*Serap. p. 11n. 200*) sec. *Sabb.* auctori adscribit posteriori.]

3950. — adjecta sunt (f. 38b) Carmina Germ. et hebr. auctoribus Ahron et Benjamin (N. 3682) 8. Ven. 1588.

[Fin. fer. II. 9. Adar. Ap. de Gara, qui nomen suum epiogr. ed. subscribit. Ed. hucusque ignota. *Opp.* 239 O. 2.]

3951] — retractaverunt Benjamin A. b. Abraham Salnik et Samuel b. Chajjim q. v.

מציל ממות

3952. *Eripiens ex morte*, de fati hominis post mortem, auctore „Docto notissimo“ („das hat gemacht ein ח"ח wohlbekannt in alle Land“), adjectis 3 precibus foeminarum pro officiis suis 8. Crac. s. a. [Saec. XVII.].

[Ff. 8. Inc.: „Ei Mensch warum meinst du du wirst ebigr leben.“ *Wf. IIp. 1366n. 405: Prag. corr.* Cat. ms. *Serap. p. 12n. 203* libellum male ad Carmina refert.]

מקרי דרדקי

3953. *Legere faciens* [docens] parvulos seu *Ludi-*

magister, Glossarium alphab. Hebr.-Romanico-Arab. potissimum secundum Dav. Kimchi Lexicon, Sal. Isaki Comm. et forsitan Vers. arab. [Saadiae?] adjectis locis biblicis

f. min. s. l. [Neap.?] 1488.

[Fin. 1. Elul (8. Augusti) רחום ליצירה (ה' ff. 78. *Wf. IIp. 1367 n. 437* (ubi *Constant.*). *Rof. Annal. p. 60* et 160, qui ed. rarae 3 tantum expll. recenset, exstat quoque ap. *Saraval, Rapoport* (v. *Steinschneider: Fremdspr. Elem. p. 14* et *Bodek Litbl. VIII, 612*, qui primum de libro disserentem sese habet!) et *Mich. 2791* (Catal. p. 199 nota varr. corr.) Ex nostro, ommissa introd., plane descriptus est A. 1634 (fer. l. 19. Ab) Cod. *Hunt. 218* olim 178, unde *bis* ap. *Wf. IIp. 1441* (ubi leg. מקרי דרדקי), ex quo suppl. *Uri 487*. Linguam barbaram (בלען) „romanicam“ nuncupavimus, quam *Rof.*, praecessores castigans, Italicam habet (proficiens quoque, ea quae ex Sal. Isaki diserte citentur, ad Gallicum vetus pertinere), paullo enim mutata orthographia ex alia Latinitatis dialecto filia in formam italicam per typogr. ital. redigi potuit; Cat. ms. hispanam recenset et loco Arab. errore habet Germ. (v. *Serap. p. 111 n. 375*). Auctorem (?) Jechiel in Akrosticho sub praef. latere monet Cat. *Mich. l. l.*, exstat quoque Gloss. Hebr.-Gallicum sec. ord. Bibl. A. 1279 a Jechiel b. Elieser scriptum Cod. *Rof. 60*, sed A. כהיום שנה כל"ה in praef. nostri vix A. 1290 (ut *Rof.*), potius ad A. 1395 exilii Judaeorum ex Gallia spectare vid., ut innuente *Zz. monui Jüd. Lit. p. 417 n. 59*, cf. ib. p. 412 nota 12a, ubi de hujusmodi librorum origine et denominatione. Ex nostro quoque elaboratum, cum Addit., opus homon. מקרי דרדקי jam A. 1522 exaratum: Cod. MS. *Opp. 1378 Q.* ap. *Wf. IIp. 1367 n. 437*, qui ex *Sabb.* hujus tit. librum ed. *Ven.* affert, quod Cat. *Mich. l. l.* ad librum nostrum a *Sabb.* male descriptum refert; sed cf. Gloss. aliud sub Jehuda di Modena ejusque imitationes sub דיבר טוב N. 3448 et חניך קטן N. 3540.]

v. מראה מוסר v. Seligmann Ulma.

משבית מלחמות

3954. *Finis bella* decisiones et dissertationes polemicac (contra l. מלחמות N. 3809) de balneo foeminarum auctoribus: 1) Collegio Abigdor Civald, 2) Ben-Zion Zarfati, 4) [Jeh.] Löb Saraval, 5) Josef Samega b. Benjamin: *Cedri ad aquam*, 6) Baer b. Samuel, 7) Esra de Fano, 8) Nachman b. Sabbatai Chanin, 9) Sincha Luzzatto: *Fulcrum aquae*, 10) Efraim Figo, 11) Chiskijja Finzi Ferrarensis, 12) Mos. b. Menachem Terracina, 13) Natanel Trabotti

נצחון

ANON. HEBR.

סוד

[Wf. IV p. 1053 n. 462b. Revera non est tit. sed Epitheton ornans, quo Berachja librum *Selecta margaritarum* citat q. v. sub Salomo Ibn Gabirol; cf. „Manna“ meum p. 97.]

[שן] נצחון NIZZACHON

3962] *Disputatio* [vetus] antichristiana ex MS. bibl. Argentorat. cum Chr. Wagenseilii Vers. lat., in ejusdem: *Tela ignea* q. v. (1681).

[Wf. I p. 738. III p. 663. *Rof.* Bibl. antichr. p. 80. Vetus dicitur ad discernendum ab aliis libris homonymis, praecipue auctore Jom Tob L. Mühlhausen. Germanum Saec. XIII. auctorem habet Zz. Z. G. 85. *Jüd.* Lit. p. 410.]

ליב נחיות

3963] 32 *Semitae*, kabbal. v. sub Jehuda Korijjat: *Lumen et sol* (1838-9).

LITERA D

סכא v. sub ווהר p. 538, 12.

סגולות ורפואות

3964. *Specifica et Medicamenta* partim kabbalistica, Germ. 8. s. l. e. a. [*Prag.* 1680-90?].

[*Opp.* 8190. 2; ff. 16 (incl. tit.). *Serap.* p. 16 n. 222. Initium „vor Pocken und vor Maseln“ verbatim recusum in David Teble b. Jakob: *Domus Davidis* f. 31 (1734) et cf. רפואות N. 4047. — Homonyma, ap. Wf. II p. 1377 n. 377, vide sub Isachar B. Teller et Zebi H. b. Jerachmiel, et cf. חלודות אדם N. 4081 et Efraim Reischer.]

חנא רבי אליהו v. סדר אליהו

מעשה דריב"ל v. סדר ניהנם N. 3844 sq. et sub N. 3888, 3b.

סדר הגיטו חקונים וסדרים

3965] *Ordo Ghetto, et constitutiones* de quibus convenit inter quinque viros a concilio minore (וערקטו) selectos, cum licentia ducis Ferd. Gonzaga, mense Schebat אש"ש 8. *Mant.* 1620. [Ff. 5. Tit. debeo M. Saraval. Desid. ap. Zz. Z. G. 259.]

מעשה דריב"ל v. סדר נן עדן

סדר דרכי החשוכה v. Jona Gerondi.

סדר הנהגת בית הכנסת

3966. *Ordo ritus (Liturgia) synagogae* Amstelodamensis, §§ 54, Germ.

8. *Amst. s. a.* [Saec. XVIII?].

[Corr. Wf. III p. 1205 n. 457b. *Serap.* p. 25 n. 223.]

3966A] — 8. *Amst., S. Proops.* 1716.

[Wf. IV p. 1053.]

סדר ההערכה

3967] *Ordo aestimationis (distributionis)* tributorum membrorum communitalis Mantuanae per men-

sem in triennium 1711-4, et 1714-7.

3. *Ven.* 1711 [1714?].

[Ap. Bragad.; ff. 8. Wf. II p. 1207 n. 482 b. Hujusmodi ordo (סדר מערכה) A. 1726 citatur II, 114, nescio an excusus.]

סדר והנהגה של נישואין

3968. *Ordo et ritus nuptiarum* vetus (ברלייפט); occasione nuptiarum filii sui Michel cum Blümle filia David [Oppenheimer] edidit Ahron Paer (פער = Baer)

8. *F. a. M., Jo. Wust, fer.* VI. 6. *Etl.* 1701.

סדר הניקור v. Jehuda b. Jecheskiel.

סדר עולם וזמא SEDER OLAM SUTTA

3969] *Ordo mundi minor*, Chronologia etc., de qua v. sub Jose b. Chalafta: *Ordo mundi major*.

הלכות שחיטה v. סדר קצר לירע הלכות שחיטה N. 3464.

סדר חנאים ואמוראים

3970. *Catalogus Doctorum Mischnicorum* [compos. A. 885-7] ex MS. cum Varr. ex Machsor Vi-try MS. etc. edid. S. D. Luzzatto 8. *Prag.* 1839.

3971] — IV, 184 collect. כרם המד N. 3595 (1839).

[Ed. duplex eadem. Cf. Wf. II p. 1379 n. 490. *Jüd.* Lit. p. 391.]

3972. — ex MS. [recensionis Josef Tob Elem pars] edid. Ch. J. D. Asulai in libro *Concilium sapientum* II, c. 7 (p. 191 cum Annot. Editoris R. Kirchheim) q. v.

[V. *Rpp.* Introd. ad Quaes. N. 4054 f. 4b.]

סוד הנשמה

3973. *Arcanum animae*, „es bescheidt den Grund von der Seelen etc. es hat ein סלמר (doctor seu Magister) thun kläuben, aus andre Büchern auf teutsch thun schreiben, und hob das Büchlein thun theilen auf 7 Theilen etc. ausgegangen durch הר"ר Abba b. Salomo Bunzlau und verfolgt durch Josef b. Jakob ב"ר Braunschweig“ (de anima et Eschatologia collecta) Germ. *ED. PR.* 4. *Bas.* 1609.

[Ap. C. Waldkirch; ff. 22. Ed. rarissima. Wf. III p. 1 n. 3. *Serap.* p. 26 n. 227. Editores an sint simul Collectores et Interpretes ex inusitatis et ambiguis tit. verbis non constat. Tit. סוד הנשמה petitus videtur ex inscriptione Cap. II. libri *Anima sap.* Mos. de Leon [ab ipso nostro Abba A. 1608 editi!], cui respondet p. 1 lib. II libri *Pule. aromat.* (q. v. sub Machir). Cap. 1. nostri incipit post indicem: „Erstlich sei wissen, dass mir glaben, dass die נשמות sein alle beschaffen worden in 6 Tagen von הראשית ימי“ etc., ubi et locus talmudicus ex Nidda qui in *Pule. arom.* III, 2 et

סוד

ANON. HEBR.

עולם

- alia [ut etiam in capp. sq. inserta] ex Elia di Vidas; *Init. sap.*, ita et Cap. 3 חיבט הקבר (N.3531). Capp. 4-7 respondent capp. 3-6 ap. Mos. de Leon, ita ut in fine c.6 nostri clausula סליק, quamquam revera inscriptio „Cap. 6“ ap. Mos. Leon erronea excusa; uterque liber finem castravit antichristianum, qui exstat in MS. et collect. Machir!]
3974. — 4. *Amst.* 1652.
[A. ולשלו, per Sam. b. Mos. et Reuben b. Elj. *Wf. Serap. ib.*]
3975. — 4. *Amst.* 1696.
[A. ויברא את בצלכו, ap. Ascher Anschel et soc. *Wf. Serap. ib.*]
- החשובה v. Jona Gerondi.
מורה נדבכים v. Machir.
סימני ספר החוריה (sic)
3976. *Conclusiones Parascharum Pentateuchi* et de nomin. sanct., in usum praecentorum edid. Mos. Säkcl Meinek seu Mos. Isak b. Baruch ex Redwitz (Bamberg) 8. *Offb.* 1722.
[A. החוריה לפני בני, fer. I. 5. Adar, ap. B. de Launoy, per Isr. b. Mos. *Wf.* IV n.1547c (=n.1573b!). MS. Dav. Saugers v. ap. *Wf.* III p.185. Ed. 1700 ad calc. Pentat. nuper vidi ap. *Saraval.*]
- סימני ספר החלות עם רמזים ערבים
- 3977] *Indices libri Psalmodorum cum Indigitationibus amoenis*, Indd. alphab. et varii generis 24. *Ven.* 1576.
[23. Adar, in aed. de Gara, nomine Mard. b. Simcha Schammasch Itolorum; ff. 8, dedic. Menach. Asaria, sed lit. lacer. ap. *Mich.* 3185.]
- סמיכת זקנים
- 3978] *Promotio* [sic] *Senum*, halach. [fict.?] *Ven.*? [Buxt. Bibl. Appd. *Sabb. Wf.* II p.1387 n.516.]
- ספרא *SIFRA*
3979. *Liber*, seu חוריה כהנים *Lex sacerdotum*, Expositio talmudica vetus [adscripta Rab, vel Jehuda b. Ilai, vel etiam Akibae b. Josef] in Leviticum. *ED. PR.* f. *Ven.* 1545.
[Fin. Tischri השע, ap. D. Bomberg, una cum ספרי N.3984. *Wf.* II p.1387 n.522, cf. III p.1209. *Zz.* G.V.47. *Jüd. Lit.* p.367.]
3980. — cum Ahron Ibn Chajjim Comm. (*Oblatio Ahronis*) et disst. (*Modi Ahronis*) f. *Ven.* 1609-11.
[Inc. 1. Elul, fin. fer. VI. 29. Tebet אשלם, ap. di Gara. *Wf.* ib., qui ex *Sabb. ed. Const.* cum Comm. Abraham b. David — (cf. I p.48), qui nunquam impressus (cf. *Asutai* Schem I, s. 7. II, s. 10) — aliamque f. *Fürth* 1698 affert, quam non minus fict. habeo.]
- 3981] — cum Bl. Ugolini Vers. Lat., in ejusdem *Thesaur.* XIV.587 q. v. (1752).

3982. — P.I. cum Zebi H. Rapoport Comm. dupl. (*Atrium sacerdotum* et *Additamentum atrii*) et Naftali Rapoport *Nov. et Exposs.* (ff.18) f. *Wilna* 1845.
- 3983] חומה ישרים *Emendd. in Sifra*, in ספרא דפניעותא N.4084,4 (1622).
- ספרי *SIFRE* seu *SIFRI*
3984. *Libri*, Expositio talmudica vetus [adscripta Rab vel R. Simon b. Jochai vel R. Ismael] in I. Numerorum (IV. etc.) et Deuteronom., ex MS. biblioth. medici Jakob Mantino Sefardi *ED. PR.* f. *Ven.* 1545.
[Fin. fer. II. 18. Kislew יצור, ap. D. Bomberg, una cum ספרא N.3979 et מכילהא N.3804. *Wf.* II p.1389 n.523. *Zz.* G.V.47. *Jüd. Lit.* 367.]
- 3985] — cum Bl. Ugolini Vers. lat., in ejusdem *Thesaur.* XV,1. q. v. (1753).
3986. — cum David Hurwitz *Addit.* 4. *Sulzb.* 11. *Abib* 1802.
3987. — P. II. (in Deuteronom.) cum Abr. Lichtstein Comm. (*Senen Abrahami*), Indice Bibl. (*Scriptura exposita*) et Talmudico (*Introductio Talmudis*). f. *Rad'evit* (seu *Radzievil*, ראדוויל) 1820.
[P I. *Dyhr.* 1811. *Mich.* 3221.]
3988. Comm. scripsit David Pardo q. v. (1804).
— v. פתרי חוריה v. sub פתרי חוריה p.538,14.

LITERA ע

עברונות

3989. *De intercalatione* seu Chronologia (incip. הנייה בחוספתא ארשב"ן כך קבלתי), cum (f.20) *Circulus (solis)* חקופה ר' יצחק בר שמואל מאבי אבא ס' רעס"ס (f.26) et (N.4043), edid. Jak. Marcaria 4. *Riva* 1560.
[1. Cheschwan 321. *Wf.* I p.608. III p.516 n.1078.]
- v. Elieser b. Jakob בלין.
- עדות לישראל
- 3990] *Testimonium Israeli*, Epistola Rabbiorum Hierosyl. ad Rabbinos Smyrnenses, a quibus missa est ad Zebi Aschkenasi et ad Mos. Chagis. et *Edictum* Rabbinitus F. a. M. etc. de Nehemia Chajun [ff. 2. *Mich.* 1958 cf. N.3802] 4. s. I. 1714.
- ס' עולם הבא הנקרא כפי כל ס' הגן (גן עדן)
3991. *L. mundi futuri* vulgo *L. horti (Paradisi)* adscriptus Elieser b. Hyrcanos, Germ. [adjectis fragmentis aliis] 4. *Han.* 1620.
[Fin. 24. Sivan. *Opp.* 1268 Q. initio destit., una cum יסוערה N.3888 et Isak b. Elieser *L. horti*, a quo noster, ipsis Catalogis ignotus, toto caelo differt.]

עולם

ANON. HEBR.

פטרות

et forsā una cum Elieser b. Isak: *Testamentum* germ. q. v. Tit. verso ed. sequ.: „Das ספר nennt man das (ועה"כ?), das hat 3 Mauern“ etc. (cf. Reuben Hoshke Jalkut 15a, 41 et 15d), desinit haec particula: „wie mir gesagt haben“. 2) (f. 7a ed. sequ.): „Da hebt sich an das געשע פון ר' יהושע בן לוי (N.3887), ubi in fine post verbum ניהנם adiecta clausula: „und von alle Amen und soll uns geben והפליחה Amen“. 3) (f. 11b): „Noch mehr sogt R. Josua b. Levi: כהיב es steht geschrieben מה רב טובך (N.3888, 2b). 4) (f. 13b): מעשה גדול מרש"י ב"י (N.3939).

3992. — Ed. auct.

8. s. l. e. a. [*Prag.* 1653-1700?].

[*Opp.* 885 O. 21; ff. 18, lit. maj. (corr. *Serap.* p. 327 n. 41), adiecta sunt ff. 15b: 1) nonnulla eschatologica, incip.: „Unsre חכמים sogen das, dass wenn die נשמה aus dem Leib geht, gedenkt sie an den Leib“ usque ad „und in ihr Ruh, das meint in dem גע“ 2) (f. 18) *Ein wunderschön מעשה (Historia) aus dem Sohar*, in der Zeit dass R. Elieser sein Sohn gestraft hat למיתה, desin.: „bei andern צדיקים in גע"ט bei der שכינה אמן סלה (cf. N.3457); revera excerptum ex Elieser b. Isak: *Semilae vitae* q. v.]

3993] — 4. *Han.* 1718.

[*Wf.* IV p. 1055 n. 708b. *Serap.* ib.]

אגרות שלומים v. sub עט סופר.

ס' העיון

3994] *L. intuitionis* adscriptus Chammai Gaon [nomen fict.], i. e. precatio mystica [imperf.] sec. ord. Schemouna-esre, quae ex lib. היכלה Nechunja b. ha-kana (cf. N.3457) petita fertur, cum introd. brevi, ex ed. 1798 recudit Jellinek: Auswahl etc. q. v. (1853).

[Inc. lib. [הנאמר] יחברך שם הנאמר [ut Codd. MS.]. Prec. inc.: אחרי הויה באמת אחד יחיד ומיוחד, fin. המברך את. Editor p. 13 argumentis non multis nec firmis auctorem (fragmenti editi?) ad scholam Isak b. Abraham b. David pertinere probat atque nepotem Ascher b. David esse suspicatur. Cf. Codd. MS. *Opp.* 964-5, 989, 1704 Q. et de ficto Chammai *Wf.* I n. 627-8, „Chomer“ ap. Gallarelli ap. *Wf.* I n. 588 (v. quae citantur *Jüd. Lit.* p. 403 n. 28a et p. 402 n. 11 ab Editore neglecta), forsā idem ac Ama, cui *Plantar.* (*Wf.* I p. 1784) tribuit שער ריח, ejus auctor Todros Halevi fertur?]

עין משפט

3995. *Fons Judicii*, Compend. rhythm. Jos. Karo *Mensae* P. IV., ex MS. quod typographus Leopoli descripserat cum ejusd. praef. editum

8. *Prag.* 1614.

[A. הש"ע (unde 1620 ap. *Wf.* II p. 1391 n. 531 = III n. 1302b, ubi 1615, sed pro Jesua b. Mardochai leg. משה"ר. estque Jesua b. Abraham Hurwitz, qui cum Efr. Lentschütz librum approbavit!), sub Matthia, fin. fer. III. פ' וחרא אותו כ"י מו"כ ויכ"א המוכ"ם ויק"ב לו טו"ב (ע"י) הוא יבורך, i. e. 14. Tebet (16. Decembr. 1614), in aed. Sam. Meisel per Abraham b. Simon (א"ש) Heida [seu Lemberger]. Suppl. *Zz. Z. G.* 290 n. 164, cf. p. 263. De Prec. quotid. forsā annexis v. N.2399. Cf. Jechiel.]

עניני נפש ורפואה v. Mardochai b. Moses.

N.3683 sq. ליר. v. עיפוש ליר.

N.3942a. מעשה ה' v. עמנואל.

N.3598. לאוהבי לשון v. ערונה הדקדוק.

N.3730. עשרה גלויות v. Abraham b. David.

N.3730. מדרש אלה אוכרה v. עשרה הרוני מלכות.

N.3686 sq. עשרת הדברות ליר.

N.3392. אורים ותומים v. (ה) עתידות.

LITERA פ

N. 3924. מעשה v. פורטוגאטוס.

N.3475. ויוע יצחק v. פחד יצחק.

פטרות אחרות (דרש לפט' אחרות) פטרות משה

3996] *De obitu Ahronis cum* (2) *Expositio de ob. Ahr.* et (3) *De obitu Mosis* ad instar Midrasch, ad calcem ש"ט הימים דברי N.3442-3 (A.1516.1544) et cum (4) *דרש לפטרת משה* *Expos. de ob. Mosis* [i. e. retractatio recentior n. 3] et G. Gaulmyn Vers. lat. N.3445 (A.1629).

[*Wf.* II p. 1393 n. 549 (A.1518 ex *Sabb.* corr.) et n. 550, ubi „דרש“ suppl. *Zz. G. V.* 164. *Jüd. Lit.* 379, adde *Wf.* I n. 951.]

3997. — (ut A.1544); ad calcem מעשיות חיבור N.3871 (A.1605).

כי כבר רצון. fin. מי נבר יחיה ולא יראה מור. 1. inc. ואנחיד את שלשה הרועים (impf.?). 2. inc. ונרחם והשתחויה להם ועבדום. fin. את הויה. . . ונרחם והשתחויה להם ועבדום. 3. inc. והוא הברכה אשר ביד. וגומר. 4. inc. אעיר עליו ולא קם נביא. לעיני כל ישראל ויאמר ה' אל משה הן קרבו ימך וגו' ושה הן צדיק מיתה משה מוכח כפירה לכל ישראל כמו. בארץ [שארו"ל א"ר יצחק וכו']

3998] *De obitu Mirjam ratis et Ahronis et Mosis* (n.1-3) (Germ. 4. [*Prag.* vel *Crac. exeunte Saec. XVI.*] [Expl. impf. (ff. 9) vidi in Bibl. Caes. *Vindob.* XX II. 13 una cum *Samuelbuch* N.1239, loc. *Prag.* sistit

פְּסִיקָה

ANON. HEBR.

פְּסִיקָה

Sabb. ap. Wf. II p. 1394 n. 550 Serap. p. 28 n. 237, ap. Zz. Z. G. 297 desid. Inc.: „וַיָּדָהּ מוֹשֶׁה וְאַהֲרֹן לֵאמֹר מִי יִשְׁתָּהּ (שְׁמַעְרֵב) דַּס וָרִישׁ וְאַהֲרֹן לֵאמֹר מִי יִשְׁתָּהּ (שְׁמַעְרֵב) „fin. n. 2 (f. 4): „Sie neigten immer zu der Sonne und nach der „לִבְנָה, et clausula ... פְּסִיקָה אַהֲרֹן. 3) inc. ut hebr. ... הוֹאֵה הַבְּרָכָה דַּס is in Teutschen: Das is die Benschung etc. נַחֲמִיָּה בֶר שְׁמוּאֵל כָּר נַחֲמִיָּה (pro inc.) etc.; in ed. sequ. vero inc.: „da „מִי יִשְׁתָּהּ sterben sollt.“ An Accessiones ejus jam hic adjectae sint, non constat, Interpres maxime dubius v. N. 3665.]

3999. — (ed. paullum mutata), accedit *Todtenlied* (N. 3665) forsā per David quendam, et שְׁעֵרֵי נֶזֶק (N. 4075) 8. *Fürth.* 1693.

[Typogr. defuncti Jos. b. Salm. Schneior; ff. 16. *Opp.* 885 O. 5. *Wf. II p. 1394 n. 550. Serap. ib.*]

4000. פְּסִיקָה מִשָּׁה שֶׁם עוֹלָם *De Obitu Mosia, nomen aeternum* [i. e. in memoriam suam, quia liberis orbus] uxori suae rhythm. Germ. vertit et hebr. praefatus est Ahron b. Samuel 4. *F. a. O.* 1693.

[A. אֶת בְּרִיחֵי שְׁלֹמֹה, inc. fer. I. 9. Tammus, ap. M. Gottschalk, lit. Beckmann; ff. 20. *Wf. III p. 83 n. 202* = *II p. 1394 n. 550 (Amst. !)* = *II p. 1435 n. 692*, ubi 1678 et *Opp. MS. ! Corr. Serap. ib.* — Inc. מִי לִנְוֹ, „

Wer is zu מִרְעָה גֵּיכִיג in die ganze Welt.“] פִּקְוִי אֲוִרִיחָה v. sub וְהָרָה p. 538, 15.

פִּירֹשׁ *Commentarius*, quae hic desiderantur v. sub titulo librorum in quos Comm. anon. adjectus.

פִּירֹשׁ עַל הַיּוֹצֵר מִשְׁכַּת חֲנוּכָה

4001. *Comm. in Jozer Sabbati Encaeniorum* i. e. in Hymnum Sabb. (cf. p. 425), incipientem אֲוֹךְ כִּי אֲנַפֵּה כִּי [auct. Jos. b. Salomo] de miraculo Hasmonaeorum et Juditha, ex MS. antiquo edid. Abraham b. Alexander etc.

8. *Ven.* 1606.

[Ap. di Gara; ff. 12. Comm. inc.: כְּלוֹמֵר ... אֲוִיךָ et nonnulla germ. vertit, Edit. f. 76 nonnulla inserit (נ"ל) (ואני הִכְעֵזְק נ"ל). Ex nostro conflictā *Commentatio de Hasmonaeis* etc. v. N. 1389.]

... פִּירֹשׁ עַל שֶׁם v. sub רִיאֵל N. 4042.

פְּסִיקָה (רַבָּתִי) *PESIKTA (RABBATI)*

4002. *Expositio major (antiquior)*, Conciones in Pericopas Pentateuchi seu Haftarot [non ante Saec. IX. medium collectae partim ex *Pesikta* antiqua adscripta R. Kohana non edita et Midrasch *Jelamdenu*] ex MS. edid. Isak b. Chajjim Kohan 4. s. l. e. a. [*Prag* ca. 1655].

[*Wf. I. (III) n. 1334. Zz. Z. G. 300 n. 243.* De opere v. *Zz. G. V. 239. Jüd. Lit. p. 381, cf. Rpp. Erech Millin p. 277, et v. הַחֲכָמָה N. 3863.* De *Pesikta* an-

tiqua (i. e. ca. 700 composita) v. praeterca *Rpp. Erech Millin p. 176 ex MS. Luxx. et Add. nostra ad Uri 119, qui Cod. ap. Zz. G. V. 194 perditus designabatur, sed nunquam a loco suo remotus continet fere numm. IX-XXIX et I-VII reconstructionis Zz. — Pesikta sutarta v. sub Tobia b. Elieser.]*

4003. — cum Seeb W. b. Israel Comm. et Indd. 4. *Breslau* 1831.

[A. מַעְלֹחַ הַם, ap. L. Sulzbach et fil., lit. quadr. Capp. 47, contractis enim 23-4.]

פְּסִיקָה

4004] *Decisio* judicum Isak Leon Ibn Zur b. Elieser Sefardi Anconensis [data fer. I. 11. Aprilis 1546] et Jakob Israel Finzi b. Rafael Recanatensis, electorum in lite inter Sal. Mantuano de Lulo (רְלוּלִי) et Jak. Catalano Maceratensem, et quibus illa rescindebatur, objectiones Rabbiorum Romanorum scil. Isak de Lattes, Jehuda b. Sabbatai, Abr. b. Isak Zarfati, Mich. b. Sabbatai, Sal. b. Schemaja, Baruch Chasak b. Jeh. Rofe, Abr. b. Ahron et Benjamin b. Josef Marignano 4. *Rom.* 1546.

[A. קְרָאוּ, mens. Octobris, per Sal. b. Isak de Libona, cum licentia Vicarii; ff. 12. *Dks. Lithl. IX, 322* ubi libellum viderit non indicat, cf. *Asulai II, 10.*]

פְּסִיקָה *PISKE TOSAFOT*

4005] *Decisiones Additamentorum*, in Talmud q. v. p. 214, 11.

[*Asulai I, 8, 30* Anonymum citat, qui auctorem פְּסִיקָה fert Ascher b. Jeziel (q. v.), forsā legendum erat פְּסִיקָה וְתוֹסֵפֹת i. e. *Decisionum et Addit.*, aliorum scil. ac nostrorum.]

פְּסִיקָה הַגָּאון מִהַר"ר לִיוֵּנָה ... וּמַהֲרָר אֲבֵרָהם מִינֶזֶק

4006. *Decisiones [Sch.] Leva Levi et Abraham [b. Jehuda] Minz* „quae consentiunt, Divitem et Antistitem ex urbe sua in jus educendum esse quamquam A. Minz postea verba sua retraxit“, inserta sunt documenta ad litem pertinentia et *Responsa* [Baruch] Bendet Achselrad b. Elieser Aschkenasi, Chijja Meir b. David, Anschel Levi זִינֵן, Mos. Bassan נִיזִירָה, Abr. Kohen Bologna, Leon Jehuda b. Sal. סְמוּנְדִּיאֵל (seu מְסֻנְדִּיאֵל), Isr. Isserlein b. Jeziel, Jeziel Trabotti (טְרַבּוֹטִי) b. Asriel, David Piz-zigheon Annis 1511-1519

4. s. l. [*Ven. ca. 1519*].

[Expl. unicum libri rarissimi notum *Opp.* 495 Q. ff. 26 in fine impf. sed vix lit. desid. (*Wf. III p. 332 n. 749 d*), cum inscriptio in limine locuples sit. Initio Epistola (non

פסקים

ANON. HEBR.

פתח

Praef.) Jeh. Leva טפירירה (*sic*) data Mantuae 10. Sivan 1511 (*Wf.* male: *Ferrariae* datam et conjectura quoque excusam fert, Catall.: *Ven.* 1511, v. *Rof.* Ann. p.52 n.28), quae causam exponit Mos. Schwab contra Abraham Minz tutorem orphani fratris; sequuntur epistolae 2 (datae quoque Mantuae) Abrahami, qui Jehudam cognatum (כוחוני) nuncupat; f.26 pagina alba. Causa litis est Immanuel de Norzi (דנורק) antistes Ferrarensis, unus 3 arbitrorum electorum.]

פסקים בדבר (חדש של) החליצה פסולה

4007. *Decisiones quoad rem (novam) Extractionis calcei irritae* A. 1607 inter Abraham Wallerstein b. Jakob b. Mos. Levi, generum R. Löwe Pragensis, et Märk bat Jakob b. Isak Zebi seu Koppel נערסים viduam martyris (annos nati 24) Elieser Lipman b. Jakob, auctoribus Mardochai Jafe Posnensi, Samuel Elies. b. Jeh. נשא Chelm, Josef b. Sal. Kitzingen Casalsensi, socero Dav. Altschüler, Löb (Leva) Saraval Veneto, et Sam. b. Josef Joske, socero Benjamin Lentschütz Posnensi nunc Rabb. Bunzlau (A. 1607-8) 4. s. l. e. a. [*Prag.* ca. 1609]. [Ff. 9. Decisio II. M. Jafe data 1. Cheschwan 369, exeunte A. 1608. Typi sunt rabb. Corr. *Zz.* Z. G. 298 n.229.]

עקב N.3637-8. ליר v. פרום ר' יעקב

N.3633 sq. ליר v. פריידן ליר et פריידן נואנ

פרלויף דען אויפש

- 4007A. *Verlauf den Ippisch* [rectius עיפוש *Ippuschl*, Narratio de peste 8. *Prag.* s. a. [ca. 1714]. [*Opp.* 567 O.י.י. ff. 6. Inscib.: „Wie zu thun den lieben Gott haben mir gerufen: lieber Herr Gott helf uns aus der bitter Noth, und lass uns nit sterben in der bitteren Tod.“ In Catall. et *Serap.* omissum. Cf. ליר N.3684-5.]

N.3433. כשרייכונג v. פרענר אויפצוק

פרקי דר' אליעזר PIRKE R. ELIESER

4008. *Capitula R. Elieser* seu דר'א בריהא *Boraito* (cf. p.583) *R. El.* Midrasch partim historicum, partim mysticum, partim astronomicum in partes Pentateuchi [auctor circumfertur Elieser hagadol seu b. Hyrcanos, sed compilatum est paullo ante A.781]. *ED. PR.* 4. *Constant.* 1514. 271* et 1519 (ex Cat. Bod.) 1 p.714 fer. III.13. Ijjar sub Selim, per Jeh. b. Jos. Sason. *Rof.* Ann. p. 8 n.41. — De libro v. *Zz.* G. V.166.271. *Creizenach*, Isr. Ann. II,140. *Jüd. Lit.* 381.436. *S. Sachs* הרה"ה p.15 et in *Frankel* Mtschr. I (1851-2) p.280 (ubi de plagialis Filipowski in praef. ad Abraham b. Chijja),

Carmoly, Isr. Annal. II,225, Revue I,211, qui hypothesein de auctore Elieser b. Isak (q. v.), jam refutam *Gg.* Ztschr. V,467, repetit: Itiner p.294, confisus interpolationi suae p.239.]

4009. — cum Indice Capp. 4. *Ven.* 1544.

[A. דר, ap. Giov. dei Farri et Socci., per C. Adelskind, lit. quadr. *Wf.* I, ib., qui ed. 1584 *fict.* recenset.]

4010. — jussu Elieser Braunschweig 4. *Subion.* 1567.

[Mense Ab, Peric. ורביהם, ap. Vic. Conti. *Wf.* I. III lib. *Rof.* Sab. p. 37 n.25.]

4011. — 4. *Lubl.* 1598.

[A. משיח (typogr. nomen deest). *Wf.* lib.; A.1597 ut Cat. Bod., III lib. recte.]

4012. — 4. *Ven.* 1608.

[Ap. Giov. Zanetti; lit. rabb. *Wf.* I. III, ib.]

4013. — 4. *Crac.* 1617.

[A. שנה טובה, inc. 19. Menachem; lit. rabb. *Wf.* I. III, ib.]

4014. — 4. *Prag.* sub *Leopoldo.* s. a. [ca. 1660-2].

[Lit. quadr. Typoth. Chajjim b. Jeh. L. Brzesc, Jeh. b. Isak b. m. ex Pisk in Litth. Corr. *Zz.* Z. G. 266. *Wf.* I. III, ib.]

4015. — 4. *Dyhr.* 1693.

[A. פירקי רבי אליעזר הגדול, ap. Sabbatai; ff. 32, lit. Raschi. Ed. prava.]

4016. — 8. *Amst.* 1707-8.

[A. שם האחד אליעזר, sed approb. pridie Novennii 468, ap. Isak b. Jakob de Cordova, edid. juvenis Mos. b. Isak Gomez Mesquita (מישקוטה) cum dedic. hisp. ad Mos. Abarbanel Aredes. *Wf.* I, ib.]

- 4017] — cum Seeb b. Israel Einhorn Comm., ad calcem Elieser b. Jose: 32 *Modi* q. v. (1838).

- 4018] — Lat. vertit G. H. Vorstius q. v. (1644).

[*Wf.* I. ib.)

פרקי נן ערן N.3888, 2b.

פרקי היכלות N.3459.

פרקי החשובה *Capitula de poenitentia* [*Buxt.* ap. *Wf.* II p.1412 n.606], varr. auctoribus, praecipue Elasar Worms, cf. Jona Gerondi.

פרשה אלה מסעי

- 4019] *Sectio: Hae sunt stationes*, Itinerarium et visitatio sepulchrorum Piorum Palaestinae (A. 1522) [auctore ut vid. Baruch], insertum I. (1817. 1840).

[*Michael* ap. *Zz.* Benj. p.270 et quae ex ore *Zz.* addidi Litbl. II,457 nota 73. Auctor fer. III.17. Elul 1522 Venetiis navem conscendit. — De Ed. Pr. 1785 v. N.4059.]

פתח דברי PETACH DEBARAJ

- 4020] *Janna* seu *Initium verborum meorum*, Gramm.

פחה

ANON. HEBR.

קדוש

hebr. [auctore forsan David Kimchi seu Mos. Kimchi]. *ED. PR.* 4. min. *Neap.* 1492.

- [A. ברנה, die 1. novil. Adar II. (יום ראשון ל'ר"ה אדר שני) i. e. 30. Adar I. seu 28. Febr.) per discipulum Mosis Chabib, lit. rabb. Expll. rarissima in Vatic. et ap. *Rof.* Annal. p. 89 (cf. *Zs. Z. G.* 225). Auctorem Mos. Kimchi fert *Sabb.* (propter lib. annexum ut putat *Wf.* II p. 1413 n. 609), David Kimchi vero jam Abr. de Balme (ap. *Luzz.* Proleg. p. 33). In Cod. MS. *Opp.* 1376Q. legitur praef. cum nomine David b. Jos. Kimchi, sed praef. haec ex Dav. Kimchi Gramm. petita, substituto tit. nostro (ספר קראתי) ולכתוב ספר קראתי! (ם' מכלול שמו ס' פחה דברי *Bisl.* 62,30 (A. 1536 exarati ut vid. ex ed. Const.) legitur: „explicit Davidis scriptio“ etc. forsan in verbo tituli דברי nomen David b. R. Josef latet (innuente olim *A. Hochmuth* nunc Rabb. in Hungaria) ut initio libri בהלך nomen Mos. Kimchi. Abr. Gavison, Comm. in Prov. [37a, auctorem fert: Ibn Chisdai, *Dks.* Litbl. IV, 167.] 4021] — edid. Elia Levita [et Additt. de Dagesch]

4. *Pesaro* 1507.

[A. V. Pontif. Julii II. [ap. Gers. Soncino], lit. quadr. Non *Ferr.* ut *Sabb.* ap. *Wf.* II p. 159. II p. 1413. *Rof.* Ann. p. 3 n. 13; p. 51 n. 16, qui de Additt. (de quibus ad Ed. I. dixerat, eadem sunt Cod. *Bisl.* 62, incip. ואלו ואלו silet, sed Eliae Levitae Annot. (cf. *Rof.* Diz.) addit, quas *Sabb.*, ut vid., ex confusione cum Mos. Kimchi Fragin. effinxit!]

4022] — adjecta sunt nonnulla de Dagesch

4. *Const.* [initio *Saec.* XVI forsan 1515].

[*Rof.* Ann. p. 10 n. 50 una cum *Interpret. somniorum* et מעשה הורר A. 1515 recenset, de quibus v. N. 3943.]

4023] — in Collectione de דקדוקים q. v. N. 3451 [*Wf.* II, ib. III p. 1213] [1546].

פתרון הלומות

4024. *Interpretatio somniorum* et הטבת הקוב (N. 3227) [una cum Natan b. Mose Hannover: *Portae Zionis*] 4. [*Wiln.* 1690].

[Ff. 4, inc. הרוואה אהיו אז קרובי בתי *Wf.* I. p. 1042 n. 1690 male Salomo Almoli, et „in 12.“ corr.]

4025. — Germ., הטבת הלומות hebr. et germ. et וירי נדולה Germ. [N. 3236] 8. *Dyhr.* 1695.

[Ap. Sabbatai; ff. 32. Corr. *Wf.* II p. 1413 n. 611 = II p. 1027 n. 1690 sub eodem auctore! *Serap.* p. 30 n. 243.]

פתשני הכתר

4026] *Exemplar scripti*, Versio hebr. Targum II. in Esther, v. Biblia chald. N. 1160 (1838).

LITERA ז

ישראל N. 3550. v. זמא הקיסר
v. Seligmann Ulma.
v. צייטונ אויס אינדיא
v. Moses Pereira.

צפנת פענח

4027. *Revelator arcanorum*, Index alphabeticus capitum Talmudis4. *Prag.*, Mos. b. Bezalel. s. a. [ca. 1617].

[Typoth. Mos. b. Jak. Gelhaar A. 1609-23 offenditur, sed libellus (ff. 4) quasi Suppl. ad Mischnijot N. 1991 expressus vid. *Wf.* II p. 1415 n. 623. *Zs. Z. G.* 298 n. 224 ubi male 8°. Noster vid. ספנת, quem Lubl. ed. suspicatur *Mich.* 2731, in *Mus. Br.* non delatus. — Recusum in edd. Talmudis inde ab A. 1697-9, v. p. 215 n. 2.]

LITERA ק

קדוש ליר v. קדוש, קדושים

קדושים ב"ה ווילנא

4028. *Martyres in synagoga sancta Wilna* [tit.: „das Calumniatio) ist auf die 3 — — — worn gemacht“, scil. Jecheskiel, Mos. et Abraham, die 14. Adar II. A. 1691 propter cadaver infantis submersi a serva die 28. Ijjar 1690 in agrum ejectum necis accusati, rhythm. Germ., alphab. duplici et cum acrosticho martyrum8. *Amst.* s. a. [ca. 1692].

[*Opp.* 494 O. 7; ff. 4. *Serap.* p. 32 n. 257. Inc.: „Im Jahre 28 Tag in איר חדש, Ist uns die גזירה רעה gekommen einfür.“]

v. קובץ וינחים sub Prophiat Duran.

N. 3527 sq. v. קונטרס חשבון אדם

קונשט ביכר אונר ווייבר הילף

4029] *Kunstbüchel und Weiberhülff*, Medicamenta praecipue pro foeminis et artificiosa quaedam8. *Amst.* s. a. [*Saec.* XVIII. ?].[Ff. 16. *Wf.* IV p. 1058 n. 635b. *Serap.* p. 42 n. 260.]

קדוש השם המיוחד (קדוש)

4030. *Sanctificatio nominis specialis* (i. e. Dei) seu *Martyrium* R. Mattes (מהר"ם = Matatja) Cracoviensis, Abraham מאשעיקר et Pinchas ex Tomaschow (טמאשעב) Poloni, rhythm. Germ.

8. s. l. e. a. [1666-1692].

[*Opp.* 885 O. 27; ff. 12; lit. min. *Wf.* II p. 1417 n. 631.

Serap. p. 32 n. 253. Inc.: „Ihr lieben frommen Leut, Das Büchel hab ich angebreit“, Vers. intercalaris: אבי לנו כי המאנו Abraham, ejus historiae testis oculatus auctor libelli, Lublini capite damnatus dicitur tempore „quo omnes redemptionem expectabant“, quod de A. 1666 sq. interpretandum, A. 1682 Pseudomusias Mardochai Eisenstadt Poloniam fuga petiit (v.

קנה

ANON. HEBR.

רוח

מעשה N.3892), Pinchas et Abraham nostri jam desuntur a Sam. Auerbach in Elegia N.3691 ca. A. 1692.]

קנה v. ליד N.3644sq. 3693. 3698.

קיצור (*Compendium*), quae hic desiderantur v. sub titulo libri (vel sub ejus auctore) in *Compd.* redacti.

קיצור הנהגת האדם בדרך רפואה

4031] *Compendium regiminis hominis via medicinae* [Cat. ms.] 4. s. l. e. a.

קיצור שלחן ערוך v. Josef Pardo.

קלאגליד v. ליד N.3644 sq.

הקנה וקנה חכמה קנה בינה HA-KANA

4032. *Compara sapientiam, compara scientiam* i. e. pars seu canna (canalis) una ex 7 (*sic*) cannis candelabri, Expositio kabbal. praecipue Kriat Schema (cf. p.467) et (f.26) nominis dei 72 literarum per Abbreviaturam (ראשי היכוח), cum Comm. et Additt, ex libris kabbal. aliis, ut Sohar etc. edid. Elasar [Perls] Altschüler b. Abr. Chanoch 4. Prag. 1609-11.

[Tit. A. אלהה ל'ש' ולח'ה ל'ה (unde A.1615 ap. *Wf.* IVp.

789, rectius 1610: I p.206, III p.127) fer. III. 26. Kislew (22. Decembr. 1609), finit. fer. VI. Peric. ואלה

שלמה... הדברים דברי שלום. Praeterea Commtr.

f.13b librum hunc sanctum ante 15 Annos et paullo plus (כמעט יותר מיה שנה) urbe sua patria Prag A.

1595 [לפך טובה שנה] [ex Cod. antiquo], et quidem

solitudine tantum noctis se descripsisse ait, multosque libros

kabbal. sibi comparasse ad corrigendum illum etc. Corr.

ergo *Zz. Z. G.* 287n.134, sed minus correctae sunt stric-

turae emendatoris Anon. Litbl. XI, 761.— De auctore

nihil definire audemus. Nomina quae circumferuntur

Kana [in ed. nostra verba קנה חכמה in margine su-

periore non tit. sed inscriptio frequens Biblica ad tit.

spectans vid., vox קנה auctorem, בינה ad Comm.

refertur] seu Elkana Ibn Gador (גדור), seu Kana

b. Abigdor b. Nachum, seu Abigdor b. ha-kana

b. Nachum, seu Nachum b. Abigdor, seu Elkana

b. Jerocham (et aliis inversionibus) „ex familia alta“

(במשפחה רב), seu ex familia Nechunja b. ha-kana

(cui adscribitur *Midrasch*, v. *Zz. G. V.* 406a, et cf.

בהיר N.3423) omnia spuria. Opus integrum de ra-

tionibus praeceptorum 7 canalibus (de quibus cf. ad

Cod. MS. *Opp.* 891F.) sub tit. הקנה ה' prave (sec.

Asul.) excusum: 4 *Porizk* 1786 (*Mich.* 1083) ut cum

nostro compararemus nobis non contigit. Eidem auctori

dubio adscribitur בפליאה in Pericopen I. Genesios [edi-

tum 4. *Porizk* 1784 (*Mich.* 1083), cf. *Wf.* IVp.789

Cod. MS. *Opp.* 907F. etc.], atque nomina supra allata

ex uno alterove opere petuntur. Menachem Asaria (ap. *Sabb.*, *Wf.* I p.12n.27; cf. *Asulai* sub פליאה et קנה, qui non consentire vid.) auctorem l. פליאה dicit Abigdor Kara Pragensem, et קנה Abigdor auctori l. פליאה adscribit. Ex קנה Abigdor Kara excerpta forsitan suspicatur *Zz. Z. G.* 567 exposit. (פשטים) in Pentat. etc. ap. *Wf.* IVp.750. *Wf.* ex illis excerpta fert exposit. Abigdor in Cod. *Uri* 345, quae in locum restituimus suum Cod. *Uri* 145, ex quo specimina dederat *Dks.* Litbl. XI, 366.]

4033. — adjectae sunt Precationes ex l. *Arbor vitae* Chajjim Vital et Sal. Loria 4. *Wilm.* 1730.

[א. חכמה, ap. Hirsch b. Chajjim, per Isak Eisak b. Naftali, generum Benj. W. Herscheid, corr. Schalom b. Isak Levi.]

LITERA ר

ראשון לציון

4034. *Primus Zioni*, Comm. in Canticum q. v. inter Biblia N.939 (1805).

מרדש v. רבה, רבה, רבא N.3753.

רוח נארטין

4035. *Der Rosengarten*, libellus bipartitus Germ. 1) חבלי משיח 10 signa Messiae (N.3394), 2) de statu animae post mortem, de Paradiso et Infernis 8. *Prag.* 1568 [l. 1608].

[*Opp.* 4050.5 ff. tantum 6 primis, additis 8 albis!

Fer. III. 27. Tischri שבת i. e. 329, unde *Wf.* II p.1427

n.653 forsitan expl. correctius videbat, per typogr. Jeh.

L. et Asriel fil. Mos. Darschan. Corr. *Zz. Z. G.* 285

n.116 (et *Serap.* p.45 n.276, cf. Litbl. XI, 760), qui ile-

rum lib. עניני גיה נוע (Cat. vet. 35a) rectius ad p.

299 n.235 notat. Libellus noster rarus forsitan totus

ex Machir: *Pulvis aromat.* collectus. In tit. figura

Messiae b. David super asinum, quem Elias praecedit.]

רוח RUACH CHEN

4036. *Spiritus gratiae*, Supplem. seu Introd. in Mos. Maimonidis *Doctor perplexorum*, de terminologia philosophica etc. [auctore Saec. XIII. forsitan Jakob Anatoli] 12. obl. *Ven.* 1544.

[א. דש mense Sivan, in aed. Franc. Brucello, per

Jos. et Elia fil. Isak b. Jechiel Roman; ff. 30, simul

cum Eliae Levitae Comm. in Job rhythmi, cujus carmen

l. nostro praemisum (זה השיר אשר אליהו הלוי והובר)

jam (peranachronismum) auctorem fert Jehuda Ibn

Tibbon (corr. *Deutsch*, Cat. p.90 n. LXXXVII!), alibi

(ut in MS. *Wf.* IVp.1059, cf. II p.1228 n.654*) Sa-

muel Ibn Tibbon dicitur, quod recte *Gg.* et *Scheyer*

(Psychol. p.2.108) refutarunt. Nos cum *Gg.* Jak.

Anatoli suspicamur, cujus nomen non Cod. unus

(*Deutsch* ib.) sed varii ferunt, v. *Jüd. Lit.* 400 n.35.

רוח

ANON. HEBR.

רויאל

Liber jam citatur ab auctoribus Saec. XIII.: Levi b. Abraham et Abraham Abulafia, *Dks. Litbl. IX, 324* (cf. p. 572: פורפיריום (ואילן?) (רוח חן לאילן), *XL, 558. 765*. Cf. ad Cod. MS. *Opp. 822. 1068. 1159Q.* et Supplem. in Cod. MS. *Mich. 417.*)

4037. — cum Comm. Anon. 4. *Ven. 1549.*

[Per Dan. Adelkind; ff. 20. Ed. rara.]

4038. — sine Comm., acced. Mos. Maimonidis *Epistola ad sapientes Mars.* et utriusque Vers. lat. per Jo. Isaacum Levitam [*Wf. II, ib.*]

8. *Colon. 1555.*

4039. — ut ed. I. [*Wf. ib. Rof. Crem. p. 18n. 34*]

4. *Cremon., V. Conti 1566.*

4040. — cum Comm. dupl. 4. *Prag. 1593-4.*

[Inc. fer. III. 20. Kislew (14. Decembr.), ap. socios Sal. b. Mard. et Mos. b. Bezalel Kohen. *Wf. II, ib. Zz. Z. G. 278n. 52.*]

4041. — u. s. Ed. III. [*Wf. ib.*]

4. s. I. [*Lubl.*] *Zebi Jofe. (ישע.) 1620.*

רויאל v. sub ווהר p. 538, 16.

רויאל RASIEL

4042. seu קדמאה דאדם *Liber Adami primi*, collectio librorum kabbalisticorum scil. 1) הסלבוש *L. vestimenti*, 2) רויאל הנדול *Rasiel magnus*, 3) נח *Liber Noah* quo includitur: 4) המולוח (7) שיעור קומה et 6) הפלות (5) מעשה בראשית *L. siderum*, Ex cod. MS., qui nomina ferebat Elasar [Worms] b. Jehuda, a quo correctus vid., et Teble Palaestinensis, comparatis 2 apographis, edid. et correxit Isak b. Abraham [ex Neustadt] judex Amstelod., cum figg. kabbal.

4. *Amst. 1701.*

[A. ספר הולדות אדם, ap. Mos. Mendez קוטניני *Wf. Ip. 111* (cf. III p. 69. IV p. 711). *Zz. G. V. 167. Jüd. Lit. 402*, cf. 401 nota 3, ubi de *Rasiel* qui Salomoni adscribitur. Editor nostri partem maximam jam excusam dicit in libro gallico העולם מכל היום (forma literarum totius mundi), quod *Wf. I de Gaffarelli: Curiosités inouyes etc.* (1637) interpretatur. Particulas seu libros secundum indicem praef. potissimum recensuimus, hic singula simul delineare coacti sumus in commodiorem libri non optime dispositi usum ad delineandos codd. MS. nonnullos (ut *Opp. 627 et 1175Q. etc.*):

1) inc. ספר הסלבוש שנהקק בקדושה ובטהרה. quae sequuntur hebraica quasi Introd. (cf. הקדמה לס' (הסלבוש in praef. Edit.) sistunt, sed forsitan ex 2 minimum recensionibus conflata, ubi primum de libro a Michaeli Adamo tradito, quem Seth urbe הנוח (Henoch!) a Kaino condita celavit, et post Praecat. Adami (הפלות) ex Paradiso ejecti, quem Rasiel librum docet,

quasi initium libri ipsius: ואלה הם דברי הספר אם ואלה הם דברי הספר אם, rursus narratio de Henoch (cf. p. 533 et *Wf. III, ib.*) et Noah, cui Rafael librum tradit et ejusdem precat. etc. Liber *Rasiel* ipse ergo chald. fere totus, inc. לאפולח לחיקון ברכה לאדויה לחושבחה etc., astrologicus, desinit ואם כליליה אמור את שם הלבנה בחוקפחה. Adjecta figura de nomine Dei ad librum vix pertinet (cf. *Zz. ib.*).

2) v. sub auctore Elasar Worms,

3) (f. 34a) inc. inscriptione שם ר' אלהי ישראל אחיל וזה הספר מספרי הרוים שנתן לנח בן למך וכו' מפי רויאל המלאך בשנת כיאתו לחיבה שם הרקיע, ubi ergo liber ex libris *Secretorum*, quem Noa a Rasiel accepit (cf. *Jüd. Lit. ib.*), init. שם הרקיע שיצר הכל במאמרו לך ר' הראשון נקרא שמים הגדולה, sistitque 7 angelos classium varr. et 12 praepositos 6 graduum.

4) *Opus initii seu creationis* (cf. infra n. 6 et supra p. 532) inc. בראשית ברא וכו' אל יהי קורא בראשית בראשית ברא וכו', tractat de 7 abyssis, nominibus angelorum etc., finis (?) וברקת מפני מראה העין שנא' לא חשורני כי שם וגו' לאלהינו.

5) Inter Precibus etiam formula R. Ismael [b. Elisch] adscripta... אמר לי מטטרון.

6) Inscript. non fert, sed jam Saec. X. sub nomine שיעור קומה *Mensura staturae* (*Jüd. Lit. 401, 9, Gg.* p. 44 et Quaes. R. Hai ap. *S. Sachs* p. 41, *Dks. Litbl. XI, 508*, cf. *Carmoly. Itin. p. 316, Litbl. IX, 811*) dicta quaedam R. Ismael et Akibae (cf. Cod. MS. *Opp. 982. 1068Q.* ap. *Zz. G. V. 405a*) adscripta circumferebantur, ut vid. ex היכלות (N. 3457) petita. Recensio nostra incipit: אמר ר' ישמעאל אני ראיתי את מטה' יושב על כסא רם... אמר לי מלאך חי יהיה בשכס'ל. שר הפנים ששמו מטטרון. In Cod. MS. *Mich. 417* vero particula nostra initium sistit 21 Capp. R. Ismael (ישמעאל) (פרקי ר' ישמעאל), quae sequitur particula nostra 4 inscripta: שיעור קומה Elasar Worms!

Adjecta sunt iterum *Praeces* et *Psalmi kabbal.*, *Nomina* et *Kameot kabbal.*

7) (f. 41a) sec. *Carmoly* ap. Jost *Annal. II, 225* ex lib. homon. Sabbathai Donolo haustum, inc. ניסן מדולו. טלה ואוראל הטלך idem Astrologica etc. continet sed in fine adjectum vixit.

8) *Expositio nominis (Dei)* 22 et 42 *literarum*, inc. נסים כלומר ב' נסים, citantur מרכבה, Talmud Pesachim et היכלות et וכן חסא במדרכי שק ואפר... והבין זה. פדרש, finis: וזכרנו כי גדול הוא epigr.: „Hic explicit etc. et explicit liber *Fons sapientiae ex arcanis Rasielis magni*

רו"ם

ANON. HEBR.

שכחי

et omnes libri, quos dedit Angelus Adamo etc. "libel-
lario vel Editori pertinere videtur.]

הרו"ם v. sub רויאל N.4042.

רע"א טהימנא v. sub ווהר p.538,17.

רעמים

4043] *Metecorologica*, ad calcem libri עברותה
N.3989 (1560).

4044] — u. s. per Elieser b. Jakob q. v. (1615 etc.).

4045] רעמים ורעמים, in Prec. quotid. N.2137 (1642).

— v. Isak Loria et Josef b. Schemtob b.
Jeschua.

רפואות בוך *REFUOT-BUCH*

4046. *Medicinarum liber* Germ.

8. s. l. e. a. [Amst. Saec. XVII. exeunte vel XVIII.].

[Locum sistit Cat. ms. Serap. p.45n.278. Opp.405 022

nonnulla (e. g. quomodo foetus depellendus) deleta; inc.

„Vor bösen Brist etc.“ — Cf. אור"ם והומ"ם N.3392.]

רפואות וסגולות

4047] *Medicina et Specifica* ex Palaestina advec-
ta, Germ. 8. s. l. e. a. [Amst. Saec. XVII.].

[Ff.8., lit. min. sine tit., exstant „vor Pocken, Blat-
tern“ etc. Mich.3956.]

רפואה נשמה v. Ahron Berachja.

רפפות

4048] *Liber convulsionum seu spasmodorum membro-
rum singulorum ex quibus res futurae conjici
possunt* [ex Arabico?], ad calcem Hai: *Inter-
pretatio somniorum* q. v. (1552).

[Inc. ארשנו מרג"ן יריבעם ב"א. Hujus modi li-
brorum Arabibus frequentium unum germ. vertit O.
L. Fleischer in Dissert.: „Ueber das vorbedeutende
Gliederzucken bei den Morgenländern“, in „Bericht
über die Verhandlungen der k. sächsischen Gesellsch.
der Wissensch. zu Leipzig.“ Philol.-histor. Classe I.
Bd.1849 p.244-56. Cf. MS. Mich.535 ante A.1289
exaratam.]

4049] — Germ. per Zebi H. b. Jerachmiel in
L. Specifica etc. §.16, q. v. (1703).

רשימה

4050. *Catalogus* librorum R. Dav. Oppenheimer
etc. [partim opera Israel Bresslau] edid. pos-
sessor Isak Seligmann Berend Salomon

4. Hamb. 1782.

[„Gedruckt von Jo. Mich. Brauer“, excusum per

Mos. b. Mendel Bonn; ff.2+60+24. Zz. Z. G. 237.

Vide *Introd.* nostram de Biblioth. Oppenh.]

LITERA ש

שאלות והשובות הגאונים

4051. *Quaesita et Responsa Geonorum* i. e. Prae-
sidum academiarum Babil. (Saec. VII-XI. med.)

num. 400 ex MS. patris Menachem edid. cum
praef. sua Sal. Kabuli 4. Constant. 1575.

[Fer. II. 15. Ijjar - V. 8. Tammus (post indic. male inc. fer-
tur fer. V. 25. Ijjar שלח 1578), ap. typogr. Elieser
b. Isak Aschkenasi cum socio Dav. קשהי (Costa?)
b. Elieser. Ed. laudat in fine Menachem Egosi, cujus
nomen in ed. Mant. omiss., unde confusio ap. Bibliogr.
nata. Wf. I. p.274* III p.166 n.438.]

4052. — 4. Mant. 1597.

[A. ונשא, in aed. Sal. Norzi b. Samuel, unde effice-
ta: *Quaes. et Resp. Sal. Norzi* 4. Mant. 1588 ap.
Sabb. Wf. n.2011 (ubi et A. 1597 ex Cat. Bod.). *Rof.*
Diz. II p.80, quae jam in dubium revocat Zz. Z. G. 257.
— Wf. I. p.274.]

4053. — ex ed. I recus., accedit: Saadja b. Jos.

Carmen de lileris 4. Prag.

Sal. Kohen, in aed. Mart. Kohen. s. a. [ca. 1590].

[Corr. Jecheskiel Mos. b. Jakob. Wf. III p.166*.

Exstat epigr. A. 1575, quem hic sistit *Sabb.* ap. Wf. I
p.274 et Cat. MS. Mich. etc. Zz. Z. G. 277 n.48.]

[שאלות ותשובות גאונים קדמונים]

4054. *Responsa Geonorum antiquorum* (num.152
adjectis Exposs. talmud. nonnullis) collecta, ut
demonstratur Introductione hebr. S. L. Rapoport,
per Josef Tob Elem, ex MS. edidit [Introd.
compend. germ. vertit] D. Cassel 4. Brt. 1848.

[Typogr. A. Friedländer sumpt. L. Zarinzanzky.]

4055. — [tit. tantum novo] 4. Brt. 1851.

Collect. alias v. sub הלכות פסוקה N.3461 et
דק"ר שער"י N.4076.

[De Coll. MS. v. S. D. Luzzatto: *Domus thesauri.*]

שאלות ותשובות גאונים כתר"א

4056. *Quaestio et Responsa Geonorum* [Rabbi-
norum celebrium] *posterorum* 4. Prag. 1816.

[שאלות ו] שאלת ענין הגשמה

4057. *Quaestiones* (18) de *Anima* philosophicae,
edid. Israel Kohen b. Josef 8. Lubl. 1566.

[Fin. fer. VI. 3. Kislew י"ב ב"ה A. 1563 ap. Wf. II
p.1431 n.663=III n.1317b (!) (ap. Zz. Z. G. 280 n.70
corr.) ap. Kalon. Jafe, per tutores orphanorum Isak
b. Chajjim, Jak. b. Mos. et Meschullam b. Sal. Lib.
inter antiquissimos Lublinenses rarus. — Inc. אלה הם
מה היא: Qu. 1: השובות שאלות אשר שאלנו בני בני
ילטרנו הנביאים, sq. omnes inc. לטרנו
רבינו!]

4058] — Germ. per Isak b. Chajjim q. v. cum praef.
Sal. b. Jos. Kohen (1598).

... v. שארנשטיין N.3659.

שכחי ירושלים

4059. *Laudes Hierosolymorum*, Miscellanea ad Hie-

שבעה

ANON. HEBR.

שמוש

ros. spectantia: 1) אגרה מספרו (N.3384); 2) שער הגלגלים *Circulus* seu *Processio major* secundum Chajjim Vital in fine l. שער הגלגלים [ex ore Isak Loria] quem redegit filius S. Vital 3) הקטרו והסכמור (N.4019); 4) פרשה אלה מסעי *Statuta et Institutiones Hieros.* 5) חקירה על עשרה השבטים *Disquisitiones de 10 tribubus*, Excerptum ex Isak Akrisch; 6) de finibus Palaestinae et Babyloniae, ex Benjamin Tudelensi excerptum; 7) חפלות *Precationes*; edid. [Lembergii A.1799] Ahron b. Jakob Buchauer Kohen ex Sklow

8. *Wilna*. 1817.

[Approb. et praef. recusae ex ed.1799, epigr. data 5. Nisan לשירה (1785) ex *ED. PR.* per Jakob Baruch b. Mos. Chajjim (*Mich.* 4345) in fine auctiore sec. *Mich.* ap. *Zx.* Benj. p.290, cf. supra ad N.4019.]

4060. — recudi curavit Isak b. Jakob

8. *Warschau*. 1840.

שבעה עינים

4061. *Septem oculi*, Miscell. t. 2) Mos. Nachmanides *Nov.*, 3) *L. puritatis*, 4-7) *Quaes. et Resp.* inter Don Nissim Benveniste et Isak Aboab et inter Isak de Leon et Isak Ibn Sajjat [adjecta defensione prioris per Abr. Ibn Bolat], cum praef. sua edid. Jakob London cum socio typogr. Abr. Meldola [corr. Mos. Meldola] [Cf. *Asulai*, II, ש, 91.] 4. *Liv.* 1745.

ליר v. שידוש ליר N.3660.

שומר שבת

4062. *Observans Sabbatum*, accedit Canticum c. Comm. (N.939) 8. *Zolk.* 1805.

שושן סודות SCHOSCHAN SODOT

4063. *Lilium secretorum*, 656 expositt. precum kabbal., liber in Isak Loria l. Schulchan Aruch discipulo cuidam Mos. Nachmanidis adscriptus 4. *Korez.* 1784.

[A. סוד כריתו להודיעם. Ed. *Ven.* A. שרש Mos. Nachmanidi ipsi adscripta (*Sabb.* ap. *Wf.* I p.879, cf. III p.799. *Rof.* diz.) non exstat; MS. *Opp.* 1061Q. ap. *Wf.* (II p.1433 n.476) sec. *Metz* auctorem fert Mos. b. Jakob et A. 1511, cf. MS. *Opp.* 952Q. et *Asul.* II p.139 ed. 1852.]

שחור על לבן וזכר דהרבו

4064. *Nigrum super albo in memoriam exercitii (templi)*, Exhortatio et consolatio de exilio (Germ., accedunt *Carmina* 2 auct. Jeh. L. [Selichover] Minden, edid. „gebracht in der Druck“ Sal. London 8. *F. a. M.* 1714.

[Fin. 17. Cheschwan בעתה (exeunte A.1714), ap. Ant. Heinscheit; II.16. Corr. *Wf.* II p.1433. III p.

1219n.675, cf. p.245n.574b ubi l. n.1975 p.1039. *Serap.* p.47 n.285.]

N.3661. ליר v. שטיאמרק

N.3662 sq. ליר v. שטראף ליר

N.3775. מדרש v. שיטה אחרת מבר

שילדבורגר

4065] *Schildburger*, seltsame und kurzweilige Geschichte, [de civibus urbis Schilda in Saxonia, ridenda] Germ. [*Wf.* IV p.1060 n.631b. *Serap.* p.47 n.288] 8. *Amst. s. a.* [Saec. XVIII.]

שמוש תהלים

4066] *Usus Psalmorum* kabbalisticus, una cum Psalmis [potissimum in Prec. quotid.] A.1555 N.143; 1571 N.220 [2090]; 1681 N.606 [2184]; 1690 N.652; 1696 N.690 [2215]; 1724 N.851.

[*Wf.* II p.1436n.695 ed. *Sabion. s. a.* seorsim recenset, sed pertinet ad A.1555 N.143. *Wf.* IV p.1062-4 (cf. III p.122) praeter specimina germ. et gall. specimen Versionis *P. F. Opitii* exhibet ex MS. sec. Isak Loria, ubi de usu ipso jam citatur Sal. Ibn Aderet *Resp.* 413 et J. Ibn Scheschet (ריב"ש, non „Ribes“), in edd. citatur Gemara et ריא"ו i. e. Jesaia di Trani posterior et רחשק. Prima hujus usus vestigia v. ap. *S. Sachs* ההחיה p.28, ubi adde. *Jüd. Lit.* p.446n.75, p.447n.83; et cf. *Lithl.* X, 381.]

4067. — et Menachem Asaria: *Arcanum animae etc.* 4. *s. l. e. a.* [Crac. 1648?]]

[Impressum vid. una cum coll. ex ארזי לבנון N.3410 et eadem ed. quam *Lubl.* sistit *Wf.* II p.1436.]

4068. — (sine access.) 8. *Amst.* 1658.

[A. ואתם הרבקים (unde 1652 et 1658 ap. *Wf.* ib.) ap. Uri Phöbus (qui ante 1658 non excudit, praeterea liber cum aliis ejusdem A. exstat: *Opp.* 416 O.); II. 8.]

4069. כונות תהלים *Intentiones Psalmorum* kabbal. ומירות מהקון הנפש *Cantus ex Institutione animae* [scil. Portae II. l. *Portae Zionis* Natan b. Mos. Hannover] acrost. Abraham מיטין et Mos. Sa-cut, edid. [Schalom] Sebechna b. Nachum Kaidenover ex Wilna nunc Rokotnitzzi

12. *Jesu.* 1721.

[A. ופחתה עליהם .. ישראל. ap. Israel b. Abraham. *Wf.* III p.1193n.265b, cf. N.843.]

4070. — Ed. II. ex Veneta [revera plagiar. ex ed. praec.] edid. Eljakim Götz b. Israel cantor Heidelberg. 32. *Homb. a. II.* 1724.

[A. לשכר וגאלתי ובשכטים גדולים. II. 32. *Wf.* IV p.1047n.265b.]

N.4042. רויאל v. שיעור קיפה

(*Carmen, Carmina*), quae hic deside-

שיר

A N O N. H E B R.

חומה

rantur v. sub ליר N.3625 sq. praecepue N.3679 sq.
ליר שלמה מלך v. ליר N.3695.

שם הנדלים v. Abbron b. Abraham b. Sam.
Schletzstadt.

שמונה בנינים v. Meir Ibn Meir.

שמחה פורים בעיר גלוססאטא

4071. *Gaudium Purim urbe Glückstadt*, Disputatio
rhythm. punct. ludica inter magistrum et 10
discipulos, quomodo, qua arbore etc. Haman
suspendendus sit 8. s. l. [Amst.] 1650.

[A. *אדר ואדר*, stemma Imm. Benveniste; ff. 7.
Corr. *Wf.* II p. 1437 n. 699; v. *Jüd. Typ.* p. 65 n. 15, suppl.
Sommerfeld Litbl. XI, 182. Inc. קיסטן אחי כי עלה השחר.]

4072. — s. t. ומירוה פורים *Cantus Purim* cum Vers.
germ. per Samuel b. Mard. Poppert

8. *Hamb.* 1715.

[Interpres semiplagiarius de textus origine nihil dicit.
Versio inc.: „Der Morgenstern ist aufgegangen, steht
auf liebe Brüder mein“; ff. 12. *Wf.* II p. 1298 n. 195
= III p. 1096 n. 2062d. *Serap.* p. 333 n. 62. Non dubi-
tamus, quin lib. sequi a nostro titulo tantum discrepet.]

4073] — s. t. מנלה מרדכי *Volumen Mardochei* [*Wf.*
IV p. 818 n. 577b] 8. *Alton.*, Sam. Poppert. 1830.

ליר שמחה חורה v. ליר N.3696 sq.

שער הנגינה v. Moses Nakdan.

שער המעמים v. Ibn Ascher.

שערי גן עדן

4074. *Portae Paradisi*, dictum R. Josuae b. Levi
de Paradiso etc. Germ. 8. s. l. e. a. [Saec. XVII. ?].

[*Opp.* 405 O. 12; ff. 2, inc.; „אמר, er sagt R. J. b. L.
2 Thore von Edelgestein sennen [sunt] in ג'נע“, de-
sinnt: hoffen zu dir סלה, sequitur in hac ed. al-
locutio: „Nun ihr liebe fromme“ etc. *Serap.* p. 75 n. 298,
cf. מעשה דריב"ל N.3888, 2b.]

4075] — ad calcem פטירה מאר"ם N.3999 (1693).

שערי צדקה

4076. *Portae justitiae*, Quaes. et Responsa Geo-
norum (cf. N.4051), edid. Nissim b. Chajjim
Modai 4. *Salon.* 1792.

[A. חכמה חכמיו, ap. Mard. Nachman et soc. Dav.
Israel. Indd. f. 100-15, tab. err. typogr. ff. 2 (ult.
male י"י) usque ad f. 90 textus protedens. Recensionem
prolixam et Indices dedit *Fürst*. Litbl. X, 161.]

שפאנישא היירן אודר ציגיינרש

4077. *Spanische Heiden oder Zigeuners*, ut infan-
tes parvi melius discant legere etc. ex lingua
extranea lit. Hebr. Germ. jussu Hähndle Elcha-
nan b. Chajjim Drucker שליט

8. *Amst. s. a.* [1700-30].

[Inc.: „Es is vorhanden ein wunderbarlich und sel-

zum [seltsam] Volk.“ *Historia Constantiae*, sub no-
mine Preciosa notissima. Suppl. *Wf.* II p. 1440 n. 728.
Serap. p. 75 n. 299; cf. *Jüd. Lit.* 463 § 28.]

שפת אמה

4078. *Labia veritatis*, Compendium gramm. hebr.,
Capp. 11 12. *Amst.* 1655.

[A. ושקט, ff. 12. Cap. 1. de Schewa quiesc., Cap. 11.
de metris (שקל השיר), f. 12 citatur Vers. אמה כפי
אמה כפי ex Isak Usiel b. m. (ע"ה) et versus alius
acrost. אברהם אלי אהה וחוקיה. Libellus fere ig-
notus.]

שקל הקודש

4079] *Siclus sanctus* seu במלאכה השיר
Tractatus brevis de arte poetica, v. sub David
Ibn Jahja b. Salomo, cui libellus adscribitur.
ליר שריפה v. ליר N.3697 sq.

LITERA ח

חוכחה לחוננים

4080. *Adhortatio cantorum* rhythm., incip. שמעו
ישראל בני קדושים 8. s. l. e. a. [Saec. XVIII. ?].
[ff. 4, lit. min., citat lib. שני לוחות; forsan contra
hunc libellum scripsit Joel b. Elieser 1724 q. v.]

חולדות אדם

4081. *Generationes Adami*, Amuleta, Medicamenta
et Specifica kabbal., sec. Elia di Vidas, Joel
Baal-Schem et medicos Simcha et Isak Chasak
8. *Zolk.* 1720.

[A. תפארת, fer. III. novil. Ijjar- fer III. 12. Sivan.
Nomina kabbal. rursus lit. rabb. expressa, ne ה commu-
tetur cum ח. Exstat praef. Collectoris (המאסף) et
in fine justificatio Editoris (המרפס) cum testimonio
Rabb. Jakob Pesach b. Isak, approbatorem libri, Joel
Baal-Schem, nepotem Joel b. Uri Heilprin, non
esse Collectorem, nec pravos selegisse praecepta ad
servandam praxin suam medicalem, ut accusatus est
[unde Ed. forsan iterata], sed Editorem et Collectorem
non sine gravi causa nomina sua lacuisse; sed cf.
Benjamin b. Zebi. *Wf.* III p. 1221 n. 727b.]

חולדות אדם v. sub מנלה ספר N.3720.

חולדות ישו

4082. *Generationes Jeschu (Historia Jesu)* cum Jo.
Chr. Wagenseilii Vers. Lat. et Confutatione,
in ejusdem *Tel. ign.* q. v. (1661).
[*Wf.* II p. 1443. III p. 1222. IV p. 1065 n. 739. *Jüd. Lit.*
p. 409.]

4083. מעשה ישו *Historia Jeschu* (ex MS. differente)
cum Jo. Jac. Huldrici Vers. Lat. et Annot.
[*Wf.* II p. 1444 n. 740] 8. *L. B.* 1705.

חומה ישרים

4084. *Perfectio rectorum*, continens opp. seu col-

חוספוט

ANON. HEBR.

חוספוט

lectiones: 1) Tam Ibn Jahja b. David: *Tentoria Tam*; 2) Abraham b. David: *Perfectus notionibus*, acced. (f.79) Elia Levi: *Tractatus* כל דאי et (f.92) Sal. Finzi: *Clariss Gemarae*; 3) רך המים *Via integri*, Annot. et Emendd. in Isak Alfasi (ed. Sabion.1554-5) per Tam Ibn Jachja, (fil.) Gedalja Ibn Jahja, Bezalel Aschkenasi, Isak Aschkenasi et Abr. Zarfati, acced. (f.117) Jos. Schalom b. Jeh.: *Supplem. decisionum* Tam Ibn Jahja; 4) Sam. Ibn Serillo: *Regulae Samuelis*, cum (f.33) הגהות ספרא *Emendd.* in I. ספרא N.3979 et (f.61) הגהות אבות דר' נתן *Emendd.* in Abot R. Natan; edid. Benjamin Motal b. Abr. Constantinopol. f. Ven. 1622.

[A. בישע, ap. Petr. et Laur. Bragadini; ff.114 (fin. 5. Sivan)+94+120+66. Volumen „rarissimum“ incongrue delineat *Wf.* II p.1449 n.745, in tit. ipso verba עס סיומא a loco suo remota *Wf.* quoque confudisse (cf. *Conforte* f.48b et in libro nostro I,46.47) monet *Zd.* Editionem promovit Tam b. Gedalja Ibn Jahja (qui Annot. in Abot etc. finivit sine Elul גרננה לה' = 1595?). Avus incendio scripta sua fere omnia amisit, nepos residua ex recensione prima collegit, imprimis Annot. in Alfasi (partim patris sui) in marg. expl. ed. Venet sumptibus suis transscrib. curavit, postea expl. cum Annot. aliorum nactus est, sed morbo affectus ad opus continuandum vocavit Elies. b. David Ibn Schoschan et Meir b. Ahron Isaki. Indices usque ad §74 elaboravit Mos. Sagis nimis prolixos, Jos. Schalom vero nimis breves, sententia Tam, unde B. Motal opus ad finem perduxit, atque ad ed. Sab. correctiorem adaptavit.]

חוספוט TOSAFOT

4085] *Addimenta* [in Sal. Isaki Comm.] in Talmud q. v. p.211.

[Praeter *Zz.* Z. G. v. quoque *Luzz.* ap. G. Polak: Ostersche Wandlungen p.42.]

חוספוט TOSEFTA

4086] *Additamentum* [scil. ad Mischnam] in 51 tractt. Tractt. Talmud. [pertinet ad Borajtot seu Mischnas externas sed antiquissimas; auctor fertur R. Chijja b. Abba seu R. Hoschaja Rabba, vel etiam R. Nechemja], dispersum in Isak Alfasi: *Regul.* q. v. (1522 etc.).

[*Wf.* II p.1450 n.748. *Zz.* G. V. 51.87. Sec. *Krochmal*, More Neboche p.182, proprie discussiones regularum brevium antiquissimae Mischnae „Addimenta“ nuncupatae fuerunt, postea secundum methodum R. Nechemja a Chijja et Hoschaja collectae sunt, ex quibus collectio nostra potissimum petita, fragmenta vero in

ipsa Mischna et Gemara (cf. supra p.209) inserta. Cf. *Jüd. Lit.* p.364.367, et Cod. MS. *Vindob.* nunc XXXIX p.44 Catalogi.]

4087. — Ordo I. Seraim, de segetibus cum Annot., quarum auctor fertur Elia Wilna, et Jona b. Gerson Comm. 4. *Wilna.* 1799.

4088. — Ordo III., Naschim de mulier. et I. II. Seraim et Moëd de segetibus et fest., cum Annot. Eliae Wilna adscriptis et חוספוט הגהות *Tanna Tosfaa* i. e. Comm. dupl. (*Oblatio primitiarum* et *Coronatio primitiarum*) et Indice (*Specula Samuelis*) per Samuel Ab. b. Abraham f. *Wilna.* 1837,1841.

4089] — tract. Beza (Ord. II) cum Comm. etc. per Isachar B. b. Jeh. q. v. (1769).

4090. — Ordo IV. Nesikin de Damnis, cum Abraham Abele Comm. (*Clypeus Abrahami*), accedit (f.41) Kofmann Kohen [Jekutiel b. Abigdor]: *Panis faciei* in Jos. Karo etc., edid. Abraham b. Jekutiel 8. *Amst.* 1732.

[A. בהמים, approb. 15. Schebat, ap. S. Proops. Corr. *Wf.* IV p.887 n.1285.]

4091. — Ordo VI. Tohorot, de puritatibus, cum Eliae Wilna Comm. (*Mundities sancti*)

4. *Zolk.* סדר טהרת הקודש 1804.

4092] — (Ord. II) tractt. Sabbat, Erubin, Pesachim, — Schekalim, Joma, Sukka, Roach hashana, Taanit, Megilla, Chagiga, Beza, Moed Katan — (Ord. V) Sebachim, Menachot, Chullin, Bechorot, Temura, Meila, Keritot, Arachin — (Ord. I) Berachot, Pea, Demai, Terumot, Schebiit, Kilajim, Maaserot, Maaser Scheni, Challa, Orla, Bikkurim cum Vers. Lat. per Bl. Ugolinum (q. v.) in ejusdem Thesaur. XVII. XIX. XIX. XX. (1755, 5, 6, 7).

4092A.] — tract. Joma, Lat. per Bl. Ugolinum q. v. (1744).

חוספוט v. sub חורר p.539,18.

חורר v. חורר ליד N.3700 sq.

חובת הלו

4093] *Arca Levitae*, Conciones in Pentat. [susp.] *Ven.*? [*Sabb.* ap. *Wf.* II p.1442 n.735 qui male: החבם.]

חובת המבילה

4094. *Institutio ordinis mersionis* „wie man soll sich טוהר sein“

8. s. l. e. a. [*Prag. Saec.* XVI.-XVII. ineunte].

[*Opp.* 4980.; ff. 8, lit. max., forsan libri fragm., locum sistit Cat. ms., ap. *Zz.* Z. G. 297 desid.]

חובת הקראים

4095] *Institutio (ritus) Karacorum* ex MS. L. War-

חיקון

ANON. HEBR.

חיקוני

neri inseruit Wolfius Biblioth. hebr. IV p.1069 q. v. (1733).

[De ed. hebr. Angl. castrata et perversa ap. Filipowski v. Litbl. IX, 463.]

4096. — Lat. vertit Bl. Ugolinus q. v. (1759).

חיקון שטרות

4097. *Institutio contractuum* et varii generis documentorum 38, inscripta: לכל הפעץ *Omni desiderio* in honorem Jehudae b. Sam. Abravanel et matris ejus, Signora Benvenuta, edid. Elieser Melli 4. Ven. 1552.

[Mense Nisan, per Dan. Adelkind, n.1. הרשאה שדוכין, n.38 שער אפטרופוס. Corr. *Sabb.* ap. *Wf.* III n.779 = 683, *Rof.* Ann. p.48 n.34, qui expl. cum libris veter. compactum videbat; cf. *Zz.* כ"ח V, 154.]

4098. חיקון שטרות. *Institutio contractuum* etc. 39, collegit Meir b. David Sofer (scriba) cantor et inactator Lublinensis. *ED. PR.* 4. Lubl. 1633.

[A. גרול שמי, Peric. Num. XXII, 12, in typ. Zebi Jafe; corr. [fil.] Jos. b. Zebi H. Kalmankes b. m. typographi, qui in epigr. Collectorem, hucusque ignotum (ed. enim rarissima), nominat; n.1. שטר מכירה שטר מכירה על מקום בה"כ בקיטור n.39, על הביח partim jam exstant in ed.1552 ubi cf. n.6:7. cum 1.2. ed. nostrae. Cf. שטרות MS. ap. *Wf.* II p.1434 n.680. III p.1220 n.680b, cf. I p.421 n.702.]

4099. — [omissa epigr. Corr.] 4. Crac. 1644.

[Ap. Men. Nachum Meisels; intacta sunt verba ו'ל מורי מהר"ם n.23, in Indice מורי R. Mendel Rabb. Crac.!]]

4100. סדר חיקון שטרות. *Ordo inst. contr.* etc. 72, scil. potissimum ex Sam. b. David Levi: *Hereditas septem* 4. Fürth. 1698.

[Typ. defuncti Jos. b. Sal. Schneior. *Wf.* II p.1472 n.782.]

4101. חיקון שטרות. *Inst. contr.* ex ed. Crac., adjec-tis nonnullis ex Sam. b. Dav. in usum Germanorum 16. *Amst., Casp. Stzen.* [1697?].

[*Opp.* 157 B.D. post tit. f. j. i. e. 3 (unde fors indices (ספחהות) ed. 1721 desid.) exhibet n.1 ed. Crac. cujus n.2 et alios omittit; f. 23b n.45 . . . בכתב מי שנחשד . . . unde f.24 שער הרחבה הומן על התנאים (46) et custos קצה delendus; f.24b denuo num. א (1) ושטר בירורין! Ff. 24 quoque numerat *Wf.* III p.306 n.702 (sub Jeh. b. Barsillait) ubi A.1697 et Editor „Sam. b. Wolf Fischels“ (cf. I p.1094 n.2058), sed Sam. b. Seeb W. et Efraim Fischels A.1698 Jak. b. Chabib: *Ocul. Jak.* ediderunt, cum quo nostrum compactum forsā videbat.]

4102] —

16. *Amst.* 1721.

[A. ועתה, ap. S. Proops; ff. 24 et Indic. (cf. N. praec.), lit. min. *Mich.* 5251, cf. 5266 = 2803b!]

4103. — סדר ח' שטרות 8. *Br.* 1724.

[A. הכתב להנתן בכל מדינה, fin. fer. III. 15. Kislew, ap. Natan Neumark; ff. 36. שטר בירורין est n. 45, acced. שטר עסקא et 14 §§ de mercede scribae ex Sam. b. Dav. *Wf.* IV p.1069 n.778c: A. 1695 corr.]

4104. — סדר חיקוני שטרות Sammlung von gerichtlichen Contracten, Rabbinisch und Deutsch [lit. germ.], dem Druck übergeben von J. G. C. Adler, mit einer Vorrede von Oluf Gerhard Tychsen 8. *Hamb. und Bützow* 1773.

[N. 46 שטר עסקא appd. 1. גט, 2. לשליח הבעל, 3. ביטאון. Versionem Tychsen nimis fidelem putat, sed v. Censuram pudendi erroris a F[riedlän]der in Euchsels Zugabe I zu מאסף 1786 p.54. — Ed. II. *Alton., Jos. Fr. Hammerich* 1792, praeter tit. et f. 1. „Nachricht von der 2. Auflage“ data 29. Jan., ubi ed. I. consummata (!) II. immutata fertur, spuria.]

חיקוני חשוכה ארץ צבי

4105. *Institutiones poenitentiae terrae praeclarae* [i. e. *sanctae*] ex variis scriptis collectae, Germ. 4. *s. l. e. a.* [*Crac. ca.* 1666?]

[*Opp.* 1201 Q., ff. 12. (*Wf.* II p.1472 n.781, in Cat. ms. omiss., corr. *Serap.* p.80 n.334). Index 62 §§ enumerat, sed ultimae 2 (תחנה et ח' אברים) in nulla adsunt ed.! § 1 de profusione seminis. Inter fontes recensentur (praeter antiquiores, ut Quaes. M. Rothenburg § 32) יסוד יוסף (excus. 1613) (1638, ad alterum A.1679 non spectat), עמק המלך (1648) et Isak (q. v.) Loria (cui חשוכה hebr. adscr.); permissionem excudendi dedit Arje Rabb. Crac. (nrt. A.1671), typothetae Katriel b. Zebi b. m. ex Opatow, qui A.1638-66 (cf. N.2441.3023) et Abraham b. Zebi b. m. Cracov., qui jam A.1641-6 *Amst.* (cf. N.500) offenditur. Ap. *Sabb.* vero ed. *Crac.* decurtato tit. et separatim!) et *Amst. s. a.* [ante 1680] 4°, cf. N. sequ.]

4106. — u. s. 8. *s. l. e. a.* [*Amst. ante* 1680?].

[*Opp.* 446 O.; ff. 18 bene excusis. *Wf.* ib. n.780* et 781 ed. nostram (forsan ap. *Sabb.*, cf. N. praec.) et sequ. separat. Corr. *Serap.* ib.]

4107. §§ 63 8. *s. l. e. a.* [*Amst. Saec.* XVII].

[*Opp.* 445 O. (ubi non 3 expli.); ff. 18, lit. pulchr., cf. N. praec.]

4108. — ed. auct. 32. *s. l. e. a.* [*Amst.*] 1687-1701

[*Opp.* 187 D. A. ח' אל"ף ו'נשוכה (unde A.1701 Cat. ms. *Serap.* p.80 n.334, A. 1696 ap. *Wf.* II p.1471 n.780*); ff. 36, §§ 60 et „Zugabe“]

תיקונים

ANON. HEBR.

חשובה

תיקונים הגונים

4109. *Institutiones idoneae*, praecipue de contributione „Pardon“ (הקרא ברדאן), §§ 19, lingua Germ. hebr. mixta 4. Prag. 1654.
[A. טוב הארץ תאכלו, fer. V. Peric. Deuter. XXIX.; II.5
Corr. A. 1664 ap. Wf. II p. 1471 n. 776* et tit. ap. Zz.
Z. G. 301 n. 257.]

4110. תיקונים ביושרים יסודם ח'כמים דיקהלתו ואיינננ.
קנטראקט דש פרדאן *Institutiones aquae* (seu *approbatae*), *quas constituerunt sapientes synagogae nostrae et initio contractus de „Pardon“* inter aulam regiam (Hofkammer) et primates (פרייטשארן) communitatis judaeicae Pragae veteris, Sam. Isak Tausk etc., publicata Sabbato Peric. Levit. XIV. (29. April.) 1702 ling. Germ. hebr. mixta §§ 69 [II.12] 4. Prag. [1702].

תנא דבי אליה ווטא

4111. *Docens domus* (seu *Lectio*) *Eliae* i. e. סדר סדר אליה ווטא *Ordo Eliae major et Ordo Eliae minor* [seu recens], Midrasch bipartitum ethicum, cujus dicta Eliae Prophetiae adscribuntur [sed ab Anon. Babylonico ca. A. 974 compositum, postea inde a II C. 15 auctum et male pertitum], ex Cod. MS. A. 1106. *ED. PR.* 4. Ven. 1598.

[A. ישמח (unde ש"י=1550 ap. Metz, cf. Zz. G. V. 117d), ap. Dan. Zanetti, corr. Jakob b. Josef (Giuseppe), (סוראווה, שוריוניא) שוריוניא (יוניפא) Kohen איש קשטילאן, per Jakob b. Gerson Bak (Zz. Z. G. 264). Wf. I. III n. 231 (de errore *Sabb.* cf. Menachem Lonsano). מדרש דבי אליה *Holtingeri* (Wf. II p. 1329 n. 335) vel ex nostro, vel velustiore, nostri partim fonte: סדר אליהו (de quo Zz. G. V. 89) effictum. De nostro v. Zz. G. V. 112. 184. 248. *Jüd. Lit.* 376, cf. 372a.]

4112. — cum Sam. Heida Comm. dupl. (*Scint. luc.* et *Faces ardentes*) [Wf. I p. 145. Zz. G. V. 118.]

f. Prag., *Filt. Jeh. Bak. s. a. sub Leopoldo* [ca. 1676].
v. sub ווהר N. 3501 sq

תקנות הקהלה דה"ק אשכנזים

4113. *Statuta Communitatis Germanorum* Amstelod. Germ.-hebr. §§ 112 8. Amst. 1711.
[הקם הזה על מקומו יבא בשלום, post 1. Iijar
(cf. §. 35), ap. Ascher Anschel. Wf. II p. 1471 n. 777.
Corr. Cat. ms. *Serap.* p. 80 n. 333.]

4114. — §§ 102 8. Amst. 1737.
[א. לסדר כה חברנו, הצאו, ap. Abr. Athias.]

תקנות פיורדא

- 4115] *Statuta Fürth.* 8. Amst. 1728.
[Cat. ms. *Serap.* p. 92 n. 340.]

תרופת (החולי) רוחנית

- 4116] *Medicina (morbi) spiritalis*, de curatione pigri hypocrit. etc., ad calcem Joëlis etc. q. v. inter Biblia N. 65 (1530).

[אמר הרופא בא-אלי חולי (חולה [ל. אחד חלד. Inc.
חולי גדול מהולי הנפש ואמר לי חן ארובה למחלהי
Jehuda Charisi: *Med. corp.*]

חשובה הנפש תיקון אמן חשוכת העניה

- 4117] *Poenitentia animae, Institutio Amen, Poenitentia jejunii* hebr., partim Germ.
4. s. l. e. a. [Lubl. 1677?].

[Ff. 4. *Opp.* 1396 Q. ad calc. vel una cum Isak b. Jedidja: *Cant. Levit.* — Exhibet citata ex l. כוונות אמן. quem excudere morte prohibebatur Rabb. Lubl. Zebi. חשוכת נפש בן דוד מק"ק וואיינבל, אביו קידש: השם בהפלגן ובחו חוה עם בעלה רבי משה הם וכל משפחתם הפילו גורל ושחטו את עצמם ח"י נפשוהו זה אח זה כי ירצו הריקים לאונסם לע"ו חלילה השם יוכרם לשוכה אמן, i. e. poenitentia pro ben David ex... cujus pater occisus, filia Eva et maritus Mos. cum familla, 18 personae, secundum sortem sese invicem mactarunt, quia „Inanes“ (i. e. Kosaki?) ad idolatriam eos cogere volebant, quae ad A. 1648-9 spectarent.]

ANONYMA VARIA

AUCTORIBUS VEL EDITORIBUS JUDAEIS

[Exceptis N. 4120, 4121, 4146 et 4151 libri hujus particulae omnes lingua et typis Germ. excusi sunt.]

ARMEN

4118. Bericht der Armenkommission hiesiger jüdischer Gemeinde über das J. 1841. Mit einer übersichtlichen Zusammenstellung der Wirksamkeit in den Jahren 1839-41 S. *Brl.* 1843.

CEREMONIALGESETZE

4119. Ueber die Israelitischen Ceremonialgesetze 12. s. l. Juli 1828.

COOKERY

4120. The Jewish manuel; or practical information in Jewish and modern cookery, with a collection of valuable receipts and hints relating to the toilette 8. *Lnd.* 1846.

ERAE.

- 4121] Scriptum cujusdam hebraei de cris seu intervallis regnorum etc.; Capp. 5. Lat. a. e.

GUTACHTEN

ANON. VARR.

REFORM

Maschallah, de elementis etc. q. v. (1549).

[*Wf. Hp.* 1356n.382 tit. inepte retrovertit בתנן שנים, *Hp.* 1393n.548 eundem ex Cat. Bod. citatum libellum combinat cum העתים ס'י, quem tit. iterum retrovertit ex Lambecio (est revera סדר עולם רבא Cod. *Vindob.* XXXVI p. 42 Catal.!) et cum altero Cod. Bibl. *Medic.* (ubi Jedajae Penini *Examen mundi* ap. *Bisc.* p. 98!). Opus nostrum vix notum, — incip.: „Prima erarum est a creatione mundi sicut radix aliarum“ etc., — interprete (forsan ex Arab.?) lat. vel typographis depravatum (e. g. Rabada ben Hahaha pro Rab Ada bar Ahaba, Lerusleph pro Kislew etc.!) et sine destitutum, post regulas enim de diebus novennii (ל"א אד"ו ראש) ablegat ad cap. sequ. de 4 portis (הקופות); sed nullum reperies! In tabula erarum (Cap. 5) refertur ingressus solis in taurum A. Arab. 586 mense 1. die 24 hora 15 etc. post meridiem urbe *Cernicen* (!) — latit. 49° (!) longit. ab Arin (قبة ارين) 59° — in tribus scil. decimis horae noctis 9. mensis Safar, nocte Sabbati 3. Martii A. 1191, unde auctorem Maimonidis coevum habueris.]

GUTACHTEN (Gebetbuch)

4122. Theolog. Gutachten über das Gebetbuch nach d. Gebrauche des neuen israel. Tempelvereins in Hamburg. Mit e. Einl. (von Dr. M. Fränkel), her. im Namen der Red. 8. *Hamb.* 1842.

JUDEN

4123. Actenstücke zur Geschichte der Erhebung der Juden zu Bürgern in der Republik Batavien. Aus dem Holländischen 8. *Neustrelitz.* 1797.

4124. Apologie für die unterdrückte Judenschaft in Deutschland. An den Congress in Rastadt gerichtet 8. *s. l.* 1798.

4125. Blinde Kuh in der Handlung. Ein Gegenstück zu der Schrift [Ludovici?]: Juden sind sie der Handlung schädlich? 8. *F. a. M.* 1803.

4126. Auch ein Wort wider die Juden. Veranlasst durch... Grattenauer Schrift: Wider die Juden. Von einem prakt. Geschäftsmann, der merkwürdige jüdische Schwindeleien erfahren hat 8. *s. l.* 1803.

4127. Gesammelte Actenstücke und öffentliche Verhandlungen über die Verbesserung der Juden in Frankreich. Herausg. v. Alexander Bran. 2. Aufl. (mit dem Bildniss Furtado's). Bd. 1. (6 Hefte. XXVI Nummern) 8. *Hamb.* 1806.

4128. Die Juden und ihre Gegner. Ein Wort zur Beherzigung für Wahrheitsfreunde gegen Fanatiker 8. *Deutschland.* 1816.

4129. Ueber die Emancipation der Juden, ein freimüthiger Vortrag etc. 8. *Jena.* 1834.

4130. Denkschrift über die bürgerlichen Verhältnisse der Hamburgischen Israeliten zur Unterstützung der von denselben an Einen Hochedlen Rath übergebenen Supplik. 8. *Hamb.* 1834.

4131. Die gegenwärtig beabsichtigte Umgestaltung der bürgerlichen Verhältnisse der Juden in Preussen. Nach authent. Quellen beleuchtet. 8. *Breslau.* 1842.

4132. Vorstellung des Vorstandes der israelit. Gemeinde zu Dresden an die Hohe Ständerversammlung des Königr. Sachsen. Zunächst an die H. zweite Kammer eingereicht ... 4. Jan. 1843 8. *Dresd.* [1843].

4133. Sendschreiben israelitischer Preussen an die Mitglieder des vereinigten Landtags. Als Manuscript gedruckt 8. *Leipzig.* 1847.

4134. Das gute Recht der Preussen jüdischen Bekenntnisses, Beleuchtung des Entwurfs einer Verordnung, die Verhältnisse der Juden betreffend [Auctore Dr. Veit?] 8. *Leipzig.* 1847.

4135) Das neue Preussische Juden-Gesetz, gegeben d. 23. Juli, publicirt d. 5. August 1847, nebst allen dazu gehörigen Ergänzungsgesetzen und einer Geschichte der Judengesetze in Preussen. 8. *Brl.* 1847.

RABBINER

4136. Rabbinische Gutachten über die Verträglichkeit der freien Forschung mit dem Rabbineramate (Heft 1, Heft 2 partim) 8. *Breslau* 1842.

4137. Protokolle der ersten Rabbiner-Versammlung zu Braunschweig. (12-19. Juli 1844) 8. *Braunschweig.* 1844.

4138. Protokolle der dritten Versammlung deutscher Rabbiner zu Breslau, vom 13-24. Juli 1846 8. *Breslau.* 1847.

REFORM

4139. Ueber die durch die neue Organisation der Judenschaften in den Preussischen Staaten nothwendig gewordene Umbildung 1) ihres Gottesdienstes in den Synagogen, 2) ihrer Unterrichtsanstalten etc., 3) ihres Erziehungswesens überhaupt 8. *Brl.* 1812.

4140. Beiträge von jüdischen und christlichen Gelehrten zur Verbesserung der Bekenner des jüdischen Glaubens. Herausg. v. Dr. H. E. G. Paulus 8. *F. a. M.* 1817.

4141. Erster Bericht der Genossenschaft für Reform im Judenthum abgest. von deren Bevollmächtigten. (Als Manuscript gedruckt) 8. *Brl.* 1845.

RELIGION

A N O N. V A R R.

STATUTEN

4142. Die Einweihung des Gotteshauses der Genossenschaft für Reform im Judenthum 2. April 1846 8. *Brl.* 1846.

4143. Berathungen der vom 14. bis 16. April 1846 in Berlin versammelten Deputirten der Genossenschaft für Reform im Judenthum. (Als Manuscript gedruckt) 8. *Brl.* 1846.

4144. Die Genossenschaft für Reform im Judenthum in ihrer Stellung zur jüdischen Gemeinde in Berlin. (Als Manuscript gedr.) 8. *Brl.* 1849.

RELIGION

4145. Das wahre System der rein mosaischen Religion etc. Eine theol.-philos. Abhandl. in 3 freimüth. Gesprächen zwischen einem Talmudisten u. Antitalmudisten. 8. *Deutschland.* 1815.

SANHEDRIN

4146. Collection des Procès-Verbaux et Decisions du Grand Sanhedrin etc. fevrier et mars 1807, publiée par Diogène Tanca. 8. *Paris.* 1807.

SCHULE

4147. Die Moses Mendelssohn'sche Waisen-Erziehungs-Anstalt der hiesigen jüdischen Gemeinde. Erste Nachricht. 8. *Brl.* 1811.

4148. Gesetze für die Schüler der jüdischen Gemeindeschule zu Berlin. 8. *Brl.* 1826.

4149. Grundgesetz für die Moses Mendelssohn'sche Waisen-Erziehungs-Anstalt der jüdischen Gemeinde zu Berlin 8. *Brl.* 1836.

4150. Das jüdische Schullehrer-Seminarium in Berlin. Eröffnet am 18. November 1840 [Rede des Aeltesten Dr. Veit p. 9, des Dirigenten Dr. Zunz p. 18] 8. *Brl.* 1840.

SERMOENS

4151. Sermoens, que pregaraon os doctos ingenios de K. K. de Talmud Tora desta Ciudad de Amsterdam [scil. Isak Aboab junior, Sal. Oliveyra, Isak Saruco, Isak Nieto, Elia Lopez, Isak Vellozino, David de Pina Zarfatij no alegre estreamento e publica celebridade de Esnoga, que se consacron a Deos, para Caza de

Araçaon cuja entrada se festejan em Sabath Nahamia A. 5435 4. *Amst.* 1675.

[*Wf.* III p. 1181 n. 144. Typogr. et Editor D. de Castro Tartas singulos dedicat sermones 2-7 viris eximiis, tit. hebr. nullus, nec sermonem Isak Sacuto (*Wf.* III p. 561 n. 1188c) reperi in *Opp.* 337 Q., quod integrum vid. cf. *Zz.* G. V. 434.]

STATUTEN

4152. Plan zur Errichtung einer wohlthätigen Gesellschaft unter dem Namen Gesellschaft der Freunde [Cf. L. Lesser: Chronik etc.] 8. *Brl.* 1792.

4153. Entwurf der Statuten des Vereins für Cultur und Wissenschaft der Juden 4. *Brl.* 1822.

[Cf. Zunz Zeitschr. et Gans.]

4154. Statuten für die Krankenverpflegungsanstalt der Judenschaft zu Berlin 4. *Brl.* 1822.

4155. Reglement über die etc. Leichenbegängnisse 8. *Brl.* 1827.

4156. Statuten des Vereins zur Unterstützung unbemittelter israelitischer Studirender in Heidelberg 8. *Heidelb.* 1828.

4157. Statuten der Anstalt zur Unterstützung der Wittwen und Waisen verstorbener Mitglieder des Brüder-Vereins 8. *Brl.* 1830.

4158. Statuten des etc. unterm 1. Januar 1815 errichteten Brüder-Vereins zu Berlin. 3. Aufl. 8. *Brl.* 1832.

4159. Statuten der Jeschuat-Achim, des Vereins zur Unterstützung hilfsbedürftiger jüdischer Studirender zu Leipzig 8. *Leipzig.* 1840.

4159A. Bericht der Jeschuat Achim etc. über das Jahr 1840 8. [*Lips.* 1840].

4160. Statuten des Adolf-Stiftes in Berlin 8. *Brl.* 1841.

4161. Statuten der חברה בחורים oder des Studienbeförderungsvereins zu Berlin 8. *Brl.* 1846.

4162. Statut des Vorschuss-Vereins für Mitglieder der israelitischen Gemeinde zu Berlin 8. *Brl.* 1846.

S E C T I O Π.

AUCTORES.

AARON=Ahron q. v.

⁴¹⁶³ ABANO s. *Aponensis* (Petrus) Paduanus.
Lat. vertit opp. astrol. Abraham Ibn Esra
q. v. (1507).

ABARBANEL=Abravanel q. v.

ABBA=Abraham b. Ascher q. v.

⁴¹⁶⁴ ABBA MARI seu Abba Mare b. Mos. b. Josef
[in epist. compend. A. M. b. Josef] Jarchi seu En-
Duran Astruc de Lunel [A.1304-6].

1. מנחת קנאות *Oblatio zeli* Epistolae varr. auc-
torum de stud. philos., praecipue de script.
Maimonidis, c. Introd. et libro ה'ר"ח Luna (f.122)
collectoris, ejusdem argumenti, acc. Schemtob
Palquera: *Epistola*, ex MS. edid. M. L. Bis-
liches 8. *Pressb.* 1838.

[Epistolarum auctores sing. enumerat Zz. Z.G. 477, cf.
462-3.]

ABBA MARI [fict.] v. Zemach Duran.

⁴¹⁶⁵ ABBA b. Salomo Bunzlau (בוסל- in Bohe-
mia). [W^{1.33}.]

Germ. vertit vel edid. סדר הנשטר N.3973
sq. (1609 etc.).

ABEL v. Jehuda Hedessi.

ABELE v. Abraham Abele.

ABELSOHN v. Jehuda Abelsohn.

ABEN i. e. Ibn q. v.

 Nomina c. „Aben“ composita, quae hic desideran-
tur, v. sub nominibus ipsis.

ABENDANA (אבנדנא) v. Jakob Abendana
et Isak Abendana et Isak Abendana di
Brito.

ABER=ABERL=Abraham, q. v., et
v. Jakob Benet et Ab. Rabel.

ABI=Abu q. v.

ABI AD Sar Schalom, v. Salomo Basila.

⁴¹⁶⁶ ABICHT, (Jo. Georg.) L. L. P. P. O.

1. Selecta Rabbinica, quae comprehendunt:
1) Comm. Raschi [Sal. Isaki] in Genes. I-V, 2) Isak
Abarbanel in Hagg., 3) Mos. Maimonidis Theol.
[cum Vers. Vorstii], quae quondam studio J.
A. Scherzeri (q. v.) etc. revisa et aucta, acced.
[c. tit. separato sed p.172]: 4) Comm. Raschi
in Genes. VI-X, et 5) [Abraham] Ibn Esra in Hagg.
cum Vers. Lat. [W²p.1404] 4. *Lips.* 1705.

2] Lat. vertit Comm. in Josuam R. Esaias, i. e.
Jesaia di Trani q. v. (1712. 1732).

3. Lat. vertit: *Porta accentuum* [Mos. Nakdan]
in lib.: Accent. Hebr. etc. 8. *Lips.* 1715.
[W²1438n.708. In ejusd. Dissert. de Hebr. accent.
(ad init. *Frankii* Tenebr. lucid. s. Diacr. sacra etc. [4.
Lips. 1710] impr. 1709 ap. Christ. Rumpff) libellus
noster non exstat.]

4. Dissert. de libro recti (cf. הוי"ש N.3581), in The-
sauro novo Hasaei etc. (f. *Lips.* 1732).
[cf. W³1191.]

ABI ESRI v. Selig Margalio et Selig-
mann b. Natan.

⁴¹⁶⁷ ABIGDOR Civald, vulgo: Zuidale (צוידאל
צוידאלי). [Mrt. 10. Cheschwan 355, i. e. 24. Octob.
1594, sec. concionem funebr. Jeh. di Modena; v.
W³8n.27[b], unde praef. Isak b. Jakob, op.1., ubi
additur nomini nostri י"ו „quem custodiat Deus“,
jam A.1594 scripta esse debet!]

1] Expositt. in Prec. fest. ap. Isak b. Jakob J.
Levi q. v. (1599-1600 etc.).

2] Elegiam Germ. in mortem ejus scripsit Jakob
Heibronn b. Elchanan q. v. [Saec. XVI].

⁴¹⁶⁸ ABIGDOR b. Ha-kana [fict.]

הקנה v. inter Anon. N.4032.

⁴¹⁶⁹ ABIGDOR Kara b. Isak Pragensis [mrt. 1439].

1] סליחה *Prec. poenit.*, adjecta edd. rit. Pragensis

ABIGDOR b. SIMCHA

- etc. N.2832 sq. (1529 etc.).
[W^{1.327}=^{24b}, cf. sub קנה N.4032.]
- 2] שלש עשר השתחוואות 13 *prostrationes*, inc. N.3241 ובה חודה זו; ה' בקר השמע קולי (1615).
- 3] קנה (?), v. inter Anon. N.4032.
- 4170 ABIGDOR b. Simcha Levi Glogaviensis.
1. דבר טוב *Verbum bonum* Gramm. hebr., et Mos. Chabib: *Medela linguae* [Corr. Cat. *Rebenst.* 2.] 4. Prag. (דברי בעתו מה טוב) 1783.
2. חותם הכנית *Signans* (seu *Sigillum*) *summae* Carmen eth. cum Comm. פיתוח חותם הכנית *Incisio s. s.*, acced. [c. tit.] *Epistolarum* M. Mendelssohn series II.
12. Wien, A. Schmid. (ויקם משה ווישיען) 1797.
- 4171 ABIGDOR Sofer (*Scriba*) Eisenstadt, seu A. b. Moses Izmuns (איצמונס), Crac.
- 1] Germ. vertit קרובך seu Prec. in dies venerab. N.2552 sq. (1571 etc.).
- 2] Germ. vertit שיר הייחוד *Hymn. unitat.* N.3317 sq. [W^{1.326} jam locis citatis correctus] [Saec. XVI?].
- ABIGDOR v. Chajjim Abigdor et Salomo b. Abraham Abigdor.
- ABILA=Avila q. v.
- ABIOB [אביוב, אביוב pro Abu Ajub] v. Ahron Abiob et Simon Abiob.
- ABIR v. Eber b. Petachja.
- ABITUR v. Josef Ibn Abitur.
- ABOAB [אבוהב=Abu Hab] v. Isak Aboab et Samuel Aboah.
- ABRABANEL=Abravanel q. v.
- 4172 ABRAHAM Abele Gumbinner b. Chajjim Levi, Kalisch.
1. זית רענן *Olea virens* Comm. in Sim. Darschan, et שמן ששן *Oleum lactitiae* specimen Comm. in Pentat. [W48] f. Dess. (כסדה) 1704.
- 2] מנן אברהם *Clypeus Abrahami* Comm. in Josef Karo: *Mens. I.* (q. v.) per filium Chajjim [W^{ib.}=^{3149c} ad ^{3597b}] (1692 etc.).
- 3] מנן אברהם *Clypeus Abrahami* Comm. in הוספה N.4090 (1732).
[W⁴¹²⁸⁵ p.887! Cf. Abraham b. Jekutiell.]
- 4] קינה *Elegia* de sanct. Hierosol., inc. ארץ ישראל

הזו בה עשר קרושון a. c. Josef Karo: *Mens. II* q. v. (1715).

- 4173 ABRAHAM b. Abi Esri Selig.
- 1] קייסר אוקטאפיאנוס *Kaiser Octavianus*, fabula ex Germ. puro 8. Hamb. a. H. 1730.
[W⁴⁴⁵⁶ p.754. *Serap.* p.43 n.266b.]
- 4174 ABRAHAM Abinu (*Patriarcha*) [fict. W43].
- יעזרה *Jezira*, v. inter Anon. N.3562 sq.
[Historia de Abrahamo v. sub בעשה N.3877 sq.]
- 4175 ABRAHAM b. Abigdor Rabb. Pragensis [mrt. 1543]. [W^{nostrum} confundit cum Abraham Sofer.]
- 1] ביאורים *Expositiones* in Prec. fest. A.1550 (N.2449), postea auctae per Mardochai b. Jehuda q. v.
- 2] השנות *Animadversiones* in Jakob b. Ascher: *Tur I* q. v. [W¹⁴⁷] (1540 *vis.* 1558 etc.).
[W³⁴⁷ nostrum correctorem facit ed. Aug., quae tamen in tit. dicitur „bene correctae ex ore“ nostri (ס' טובהק מונה היטב מפי הרב). Sic et praef. interpretanda. *Animadv.* hujus ed. collegit quidem discipulus Jakob b. Baruch, sed typogr. Josef b. Jankar in epist. excusatoria ad calcem libri excerpta tantum typis se exscripsisse fatetur. — Zz. Z. G. 273 n.15 nostrum correctorem egisse omnino negat, sed id de ed. Prag. ex ipsissimis verbis constat: „Ego correxi Tur hunc . . . et emendavi et adjeci Anmiadverss.“ (אני הנהחי טור זה . . . גם חקנתי ויסדתי בו הנהחו).]
- 3] סליחה *Prec. poenitentialis*, inc. אנה אלדי אברהם; a. c. edd. rit. varr. A.1590 etc. N.2839 sq. cum Vers. Germ. a. c. Custod. matut. A.1719 N.3017.
- 4176 ABRAHAM b. Abraham Zafatensis [=Adrianopol. ? W^{448c}].
- 1] edid. וזרר q. v. sub וזרר N.3488 (1723).
- 2] edid. אוריס והומיס N.3392 (1728).
- 4177 ABRAHAM Abulafia b. Samuel [Saec. XIII. W^{1.345}=^{1.3151}=Sacharia (pseudon.)¹⁵⁷¹=^{1.3572}.]
- אגרת *Epistola* defensiva contra Sal. Aderet, ex apogr. Cod. MS. Paris. edid. A. Jellinek q. v. (1853).
[*Jüd. Lit.* p. 404 et quae ibid. citata, praecipue Litbl. VI, 383. 417. 489. 589. Zz. Z. G. 516. Litbl. X, 431, neglecta partim ap. Jellinek, Beitr. 1, 31. Nostro adscribit Landauer l. וזרר v. p. 539.]
- ABRAHAM b. Achselrad v. Abraham Coloniensis.

ABRAHAM Ibn AKRA

4178 ABRAHAM Ibn Akra (עקרא) b. Don Salomo.
[Confunditur cum alio ap. W¹111.]

1) כללי מדרש רבה *Regulae Midrasch Rabba*;
a. c. collectionis (a nostro editae) ארזי לבנון
N.3409 (1601).

[In ed. 1648 N.3410 recusa non exstant.]

2) מדררי נמרים *Ex montibus pardorum Metho-*
dologia Talmud. ex scriptis Immanuel Sefardi,
David Simra, Sam. Alvalensi, I. Ibn Musa,
Mos. Nachmani, M. מנורניש, Abr. Boton et
Jak. Berab [W¹131] 4. Ven. (ושמחה) 1599.

[Jak. Berab in tit. omissus, sed v. introd., exstat in
6 ff., quae inter f. 18-9 separata pagin. א-ו inserta,
in nonnullis expll., ut *Opp.* 654 Q., desid.]

ABRAHAM b. Alexander v. Abraham Co-
loniensis.

4179 ABRAHAM b. Alexander ברעוולר (Bretwald?)
s. Abr. ווינגס (Weingass?). [W²496]

Edid. פירוש על היצור N.4001 (cf. N.1389) (1606).

4180 ABRAHAM Allegri (אליגרי). [Non: Aljagari, in
tit. ad nomen alluditur.]

1) לב שמח *Cor laetum* Defensio Maimonidis in l.
Praecept. contra Nachmanidem 4. Constant. 1652.
[W⁵¹.]

4181 ABRAHAM Alluf Masseran (אסראן) b. Isak,
Mantuanus.

1) הגלות והפדות *Exilium et liberatio* De bello,
peste et calamit. Jud. Mantuan. A.1628-31

12. Ven. (השער) 1634.

[W¹391a, cf. Zz. כ"ח V, 134. VII, 119. Z. G. 260.]

4182 ABRAHAM Almalik (אמליך, non: Elimelech)
b. Jehuda. [Fil. Ladinchar¹, Cat. Leyd. ap. W¹54
ex כ"ר לארזי כ"ר „fil. domini mei“ etc. effictum!]

1) ליקוטי שכחה ופאה *Collectiones oblivionis et an-*
guli Expos. kabb. locorum Talmud., acc. (f.21)
Josef Chajun: *Comm. in 10 Seferot* et (f.24.39)
Arcana, atque Josef Gikatilia: *Arcanum* etc.
(f.37) 4. Ferr. 1556.

[De err. W¹354 et *Rof.* Ferr. p. 40 v. sub Abraham
Chajun.]

4183 ABRAHAM Apotheker Aschkenasi ex Wladi-
mir in Volhynia.

1) סם חיים *Aroma vitae* De officiis communitatum,
antistitum, judicum, Rabbiorum, juvenum et
puellarum etc. Hebr. et Germ., edid. Mos. b. Sab-

batai ex Loktsch in Volhynia 4. Prag. 1590.

[Fin. fer. l. 8. Sivan, in aed. Mard. per fil. Sal. Ko-
hen; ff. 12. Ed. rara. Zz. Z. G. 277 n. 44. *Serap.* p.
26 n. 229. Ritualia in libello סם החיים *Anst.* ex-
presso mendis scatere arguit Elchanan Händel: *Gaud.*
animae praef., de qua ed. nihil praeterea notum.]

2) [dub.] חתנה inter Prec. varr. N.3336 (1590).

ABRAHAM b. Arje v. Abraham Löwen-
stamm et Abraham Schik et Ascher Kal-
mankes et Chajjim b. Arje Kohen.

4184 ABRAHAM Asch b. Jos. Posen.

1) מראה אש *Visio ignis* Halach. et method. varr.
4. Brl., *Jüd. Freischule.* 1803.

[A. ואברהם וקן בא בימים ברכ אה, sed puncta
super בימים non distincta, unde *Mich.* 2792: A.1833.
Tempus ex subscribentibus constat, auctorque jam
A.1796 edid. lib. ... חזרה כולה.]

ABRAHAM b. Ascher v. Abraham Wal-
lerstein.

4185 ABRAHAM b. Ascher. [Falso: Abba, ex abbrev.
אב"א. W¹355.]

1) אור השכל *Lumen intellectus* P.I. ex מלך
Deliciae regis, Comm. in מדרש רבה N.3770 (1567).

4186 ABRAHAM Asulai b. Mardochai b. Abraham,
Fezzanus Hebronensis. [Mrt. A.1644 v. *Asul.*]

1) זרי חמה *Splendores solis*, Comm. Abr. Ga-
lante in lib. *Sohar* compend.: P.I. in Genes.
4. Ven. (הח"י) 1654-5.

[Inc. 17. Elul, quo Jos. Karo: finitum, unde
non 1650 ut *Rof.* Diz., W¹116, recte³. — Comm.
in Exod. v. Cod. MS. *Opp.* 955 Q.]

2) חסד לאברהם *Benignitas erga Abrahamum*
Kabb. II Ptes: 1) עין כל *Oculus* (seu *Fons*) om-
nium, 2) עין הקורא *Oculus lectoris* (seu *Fons in-*
vocantis), ex MS. Sim. Chajj. Jes., Rabb. F. a.
M., opera Knorrii a Rosenroth [W¹(3)116]

4. Sulzb. (הדפוס יוצאים בבקעה) 1685.
[Corr. *Irmischer*, Diplomi. Beschreibung der Manuscr. etc.
Erlang. 1829 [p. 187 n. 14. Cf. Cod. MS. *Mich.* 306.]

3. — [Wib. = 1669c] 4. *Anst.* (ואברהם בששן) 1685.

ABRAHAM b. Asus v. Abraham Burgil.

4187 ABRAHAM Auerbach b. Isak, Kosfeld, Archis.
Münster. [W¹3147 = 91c.]

סליחות ופזמונים *Preces poenitent. etc.* N.2941 (1677).

ABRAHAM Bacharach v. Abraham b.
Menachem.

ABRAHAM de BALMES

- 4188 ABRAHAM de Balmes [de Palmis?] b. Meir b. Abraham etc. Medicus Patavinus [mrt.1523].
1. מקנה אברהם *Peculium Abrahami* Gramm. hebr., cui mortuo auctore supplem. adjecit (Calo) Kalonymos b. David: *Tract. de accent.* [W¹³108. *Rof.* Ann. p.25n.143] 4. *Ven., Bomberg.* 1523.
2. — cum (Kalon. b. David?) Vers. Lat. u. s. [Ed. *Antwerp.* 1564 per Jo. Isaacum (*Le Long*), et *Han.* 1594 (W¹³ib.) suspectae, forsitan Lat. tantum. De op. nostro cf. *Wunderbar* Litbl. VII, 403.] Latine vertit [ex Hebraico]:
3. Averrois Comm. med. in Aristotelis lib. Topi-
corum; I, 254 opp. Aristotelis cum Comm. Aver-
rois f. *Ven.* 1550-2.
[Versio Comm. maximi in Analyt. poster. seu de *Demonstratione*, quam *Bart.* Ip.40 ap. W¹p.70 (ubi 1542 pro 1552) excusam fert, in hac saltem ed. (et recusam in 8° A.1560-2), una cum Jak. Mantini, ad supplendam tantum Vers. imperfectam Buranae adhibita; v. *Odi* praef. p.8. Contra sermonem de Substantia (op.9) MS. tantum recenset *Bart.*]
- 4] Ejusdem Comm. med. in sophist. Elenchos, *ib.* f.321.
- 5] Ejusdem Epitomen Logicae [ex Vers. Jakob b. Machir], *ib.* f.341.
- 6] Ejusdem Quaesita logicalia (1 in Hermen., 2-9 in Priora, 10-19 in Posteriora), *ib.* f.361.
- 7] Ejusdem Epistolam de primitate praedicatorum in demonstrationibus, *ib.* f.381.
- 8] Ejusdem Paraphrasin Rhetoricorum [ex Vers. Todros Todrosi], *ib.* II, 29.
- 9] Ejusdem sermonem de Substantia orbis 2 capp. [6.7] auctum, *ib.* IX, 3.
10. — una cum Aristotelis de coelo., cum Comm. Maynetii f. *Bonon.* 1580.
11. — cum expos. Jo. de Janduno f. *Ven.* 1589.
- 12] Abbualkasis Benadaris [rectius: Abu'lKasim ben Idris] Quaesitum I. de notificatione generis et speciei, I, 380 opp. Aristot. u. s. (op.3.).
- 13] Ejusdem Quaesitum II. de nominis definitione, *ib.* f.381.
- 14] Albhagiag [rectius Abu'lHag'ag'] ben Thalmus Quaesitum de mitione propositionis de inesse et necessariae, *ib.*
- 15] Abuhalkasim (Albuchasis) Mahmat b. Kasam [i. e. Abu'lKasim Muhammed b. Kasim] Quaesitum I. de modo discernendi demonstrationes propter quid et demonstrationes quia, *ib.*
- 16] Ejusdem Quaesitum II. Castigatio quartae speciei secundi generis congerierum demon-

strationum ipsius Alpharabii [Farabii], *ib.* f.383.

- 17] Abuhabad Adhadrahman ben Johar [rectius: Abu Abdorrahman b. Tahir] Epistola I. de negativo, de necessario et negativo possibili, *ib.* f.383.

- 18] Ejusdem Epistola II., de termino medio, quando fuerit causa majoris, an imaginabile sit secundum aliquem locum non esse causam majoris *ib.*

[De op. 1-11 v. sub Averroes. „Logicalia quaesita (6) epistolasque Averrois et aliorum Arabum, quae mendose ab Abr. translata, nulloque ordine servato legebantur, ad librorum logicalium ordinem redegei et castigavi“ (*Odi* *ib.*). Exstant Averrois Quaes. logic. (השאלות הדבריות), in lib. 1.“ (i. e. anal. priora?) A.1320 versa a Samuel b. Jehuda b. Meschullam (q. v.) in Cod. *Mon.* 350.1, ubi 2: „Logica Abualapha(!) Ahmed b. Kasam, qui idem vid., cujus Comm. in Arist. hebr. per Mos. Ibn Tibbon in Bibl. medicae Romae sec. Plantavitium“ (*sic* *Lilienthal*!!); forsitan op. 15? In Cod. *Lips.* XL.g, a *Delitzschio* incongrue descripto, Epitome logicae hebr. (ex quo op. 5) sequuntur *Dissertt.* seu *Quaestiones Philosophorum* (הדרושים), et quidem primum *Quaest. logicales* (השאלות הדבריות מהדרושים), quae procul dubio fontem exhibent hebraeum Balmesii, ex quo etiam nomina depravata etc. corrigenda; unde particulam illam, secundum notata ante annos ex autopsia hausta, breviter describemus: I) F.175a: מאמר של אבו אל קאסם בן אדרים, qui (f.175b, 176a) sermonem (מאמר) citat auctore Abu Abdorrahman Ibn Tahir. In fine tract. (op.12) finitus dicitur urbe האניירה (lege: Dania) die congregationis (fer.VI.) 4. mensis Schaaban A. 599 (*sic*), die 17. Aprilis (1203). — Noster Kadhi Molla (הדיין המעולה) Abu'lKasim b. Idris perperam auctor fertur Comm. in Logicam Aristot. ap. *Lilienthal* ad Cod. *Mon.* 35.8, offenditur quoque in Cod. *Mon.* 30,4, *Taur.* 147 f.102 (cf. *Zz.* Additt. p.324), ejusque procul dubio opus arab. ap. *Assemani* 396,4, cujus Vers. hebr. in Cod. *Urb.* 41,7, ubi *Assem.* eum cum Alzahravio (mrt. A.1106!) conjicit, et in Cod. *Taur.* 147 f.107. — II) f.175a: מאמר בחבור המציאות (sic) וההכרחי לאבו אל חאג'אג' בן טלמיוס (i. e. op. nostrum 14 (Abu'l hag'ag' Jussuf b. Muhamed b. Thalmus poëta ex insula Xukar Valentiae obiit A. H. 620, v. *Casiri* I, 100n.79). — III) f.176b: מאמר הדיון הגדול אבו עבד אל רחמן בן טאהר שאלה (sic!) יעקוב האל משוללת ההכרח (i. e. op. 17 et 18. Auctor Saec. XII. exeunte floruisse vid. — IV) f.177a: Quaestiones Averrois, et V) f.183a: item Avicennae.]

ABRAHAM b. BARUCH

ABRAHAM b. Baruch v. Abraham Misrachi.

4180 ABRAHAM b. Baruch ex Samosc, Archis. Bar.

1] בדרך אלשיך *Via [ad instar] Alscheich*, Nov. in Biblia 4. s. l. 1727.

[A. חלק בדרך טובים, porta cum manibus sacerdotum, in marg. infer. H. M. Mich. 430.]

4190 ABRAHAM Bedarschi vulgo: Bedraschi, Baderasi (ברדשי i. e. Biterrensis, ex Beziers) b. Isak [Saec. XIII.].

1] אלף אלפין (שיר) *(Carmen seu Petitio) mille Alef*, scil. 1000 vocibus litera & incip. constans, cum notis Mard. Mortera; IV, 57 coll. חסד נ. 3595 (1839).[*Asulai* II א 80 אף אף auctore nostri filio Jedaja Penini atque aliud excusum recenset (scil. Josef b. Scheschet q. v.), quarum confusione *Rof.* Ann. p. 49 n. 42 ed. effinxit, v. della Volta II, 117. IV, 58. *Carm.* ad *Asulai* II, 282.]2] בית אל(הים) *Domus Dei*, seu בקשרה הלמדין *Petitio [literarum] Lamed*, Confessio in diem poenit., inc. אל, cujus voces singulae 412 (unde ליתא) lit. ל habent eamque serie literarum non praetergrediuntur auctore Jedaja Penini (!) 12. s. l. e. a. [init. Saec. XVI.].[*Rof.* libri stampati p. 65 et ad Cod. 88 (et 1138! cf. Diz.), cujus testimonium recens (A. 1563) librum filio adscribit; de aliis MS. (*Deutsch*, Catal. p. 124) nihil notum, contra ap. *Gg. Ztschr.* III, 447 n. 44a et Cod. MS. *Canonic.* 104 nostro adscribitur, unde potius ed. nostram recentiore, et nisi *Rof.* de „lit.“ loqueretur, fragm. habuissem. Tit. הנפש וידוי ליום הכיפי. *Domus animae* occurrit in MS. *Canonic.* 104, ap. *W³* p. 286; *Rof.* 1138, cf. Litbl. IX, 572 et בחי הנפש Sal. di Piera Cod. *Monac.* 56, 3 sec. *Lilienthal!* Zz. Z. G. 464. *Carmen* nostri in filii *Petitionem* v. Litbl. XI, 271.]3] — a. c. Jedaja Penini: *Examen mundi* q. v. [*W⁴* 57] (1556 etc.).4] *Epistolae* etc. inter nostrum et Todros Abulafia aliosque, in his imitatio Haggadae Paschatiss; a. c. Salomo Piera: *Synon.* q. v. (1770). [*Zz. ib.*, cf. *Deutsch* Litbl. VII, 563, Catal. p. 125, ubi n. 6 non excusum! De *Synon.* חזקת הכנייה ap. *W¹* 57, cf. 184, qui 57 MS. *Opp.* recenset, ut אברי נואש, cf. Salomo Piera.]

4191 ABRAHAM Belais (בלעיש) Rabb. Tunis. [Europam pervagans, auctor lib. אחריו לאיש שלום, ברח שושן, עשרת הכל, יר אבשלום, באר לחי ראי,

et רוח הזלה; natus 18. Ab 1773.]

1. פרי עץ חיים (שן) *Fructus arboris vitae* Responsa, et עפריה ראברהם *Pulvis Abrahami* Conce. f. Liv. 1846.2. פתח הבית *Ostium domus*, Index alphab. in Jakob b. Ascher aliosque decisores f. Liv. (לכנס אל חעוב) 1846.4192 ABRAHAM b. Benjamin Seeb, Gener. Eliae Lipschütz ex Brzesc, exsul. Vindob. [Corr. *Rubinst.*].1. זרע אברהם *Semen Abrahami* Conce. in pericopas Pentat. [*W¹* 72b, cf. 72c] 4. Sulzb. 1685.2. עשרה מאמרות *Decem dicta* De 10 dictis creationis et Decalogo 4. s. l. e. a. [*Hamb.*? ca. 1680].

[Loc. sistit Cat. ms. Approb. Hillel b. Naftali Rabb. Altonae et Hamb. [mrt. 1690] data fer. III. 4. Cheschwan בריי, sed indistincte fere ut חס. Auctor libros בריו אברהם halach. et חסד אברהם de connexu pericoparum edere se sperat, sed posterior ipse tit. mutato N. praec. vid. Typi sunt minores, praeterea tit. forma ac N. sequ., ubi diserte noster auctor l. זרע אברהם et in Palaestinam profecturus dicitur.]

3. פירוש על עשר עטרות *Comm. seu Expositio de decem coronis secundum Decalogum*, allegor. 4. s. l. e. a. [*Hamb.*? 1698].[Locus inscriptus *Opp.* 885 Q., approbb. in fronte Rabb. Posn. et Brzesc. datae fer. III. 4. Nisan חנה et fer. IV. 29. Cheschwan חן חן (sic). *W¹* ib.]4] *Addit.* in Samuel Jafe: *Pulcher ad spectu* q. v., per fil. Josef [*W¹* ib.] (1727).

ABRAHAM b. Benjamin Zebi Natkes v. Natkes.

4193 ABRAHAM Bibago (ביבאגו, apud posteriores

Bibas, Bilbao etc.) b. Schemtob Hispanus [1446–71]. [De aetate v. *Munk* ap. Beer, Philos. p. 117, cf. Cod. *Vat.* 350. *Mon.* 357 ap. *Lilienthal!* *Rof.* 457, ubi pater: Jomtob, sed Schemtob jam in except. ex op. I. ap. Is. Arama חקת etc., cf. *Asul.*]1. דרך אמונה *Via fidei* Dogm. f. *Constant.* 1521. [*Cheschwan* 282. *W⁶⁰*. *Rof.* Ann. p. 23 n. 120. Corr. *Mich.* 797. Ed. unica rariss. Is. Abravanel: *Caput fidei* hoc opus plagiatoris instar exscripsisse praetendit *Carmoly*, *Isr. Ann.* I, 101, sed v. *Luzz.* ib. II, 17. Suppl. Beer I. I. p. 83.]2. זה ינחמנו *Hic consolabitur nos* Conce. phil. [*W¹* 3. *Rof.* ib. p. 46 n. 16] f. s. l. e. a. [*Salon.* 1522–3].

ABRAHAM Ibn BOLAT

4194 ABRAHAM Ibn Bolat (Bulat? בולאט).
Defensio Isak Leon contra Isak Sajjat; in
ענין שבעה עינים N.4061 (1745).

4195 ABRAHAM Bondi b. Jomtob.

1. זרע אברהם *Semen Abrahami* Nov. in Jos.
Karo *Mens.* IV. f. *Prag.* 1808.

4196 ABRAHAM de Boton b. Moses.

1] חידושי בבה קמא *Novellae nonnullae* in tract.
Talm. Baba Kamma; v. Abraham Akra: *Ex*
montibus pard. [W¹⁵⁸] (1599).

2. לחם משנה *Panis duplex* Comm. in Mos.
Maimonid: *Repet. legis.* II Ptes.
f. *Ven., Dan. Zanetti* 1606.

[W⁵⁸: 1606 et 1609, ad.¹⁹³³=¹⁸⁹⁴ ubi leg. Noves.]

3. — II. Ptes. Chart. alba. [W³] f. *Amst.* 1703.

4. — charta maxima.
[Suppl. sistit Mosis Maimoni (q. v.) ed. 1702, ad
cujus marg. dein saepius expressus est, unde ed. *Amst.*
1714 P. III. IV ap. W⁴ suspecta.]

5. רב לחם (ש"ח) *Panis multus* Resp. [W³ ad.^{32188b}]
f. *Smyrn. (ult. Sivan ויקדש)* 1660.

4197 ABRAHAM Broda (ברודא) Rabb. Constant.

1. ברכת אברהם *Benedictio Abrahami* Concc. in
Genes. 4. *Ven.* 1696.
[W^{3,4}: 60c, ad.^{360d}, ^{360e}, ^{1593f}]

4198 ABRAHAM Broda (ברודא) b. Saul, Rabb. Ni-
kolsb., Prag. etc. [mrt. 1717]. [Cf. *Carmoly, Itin.*
227. 287.]

1. אשל אברהם *Quercetus Abrahami* Nov. ha-
lach. cum Nott. (*Tentorium Mosis?*) per Mos.
b. Abraham f. *F. a. M.* (יבא דבר שניהם) 1747.

2. חידושי הלכות (גטין) *Novellae halachicae* in
tract. Gittin, ex lectionibus academ. (בישיבה) edid.
Jona b. Isak ex Strim

8. *Wandsb., Isr. b. Abr. (fer. VI. 12. Ijjar האסן)* 1731.

3] — in Baba Kamma, B. M. et Synhedr.; in
collect. חידושי גאונים N. 3536 (1722-3. 1725).
[W⁴: 60d=c]

4] — in Rosch Haschana N. 1835 (1723).

5] — in tract. varr., v. Sabbatai b. Mos.:
Oblatio sacerdotis (1741).

6] Observv. varr. in Pentat., v. Israel b. Isak:
Congressus sapientum [W] (1722. 1725. 1725-6).

7. שמעתיא חרתיא *Tractatio nova* Nov. in Ketu-
bot et Gittin [corr. *Rebenst.* 8: A. 1727]

4. *F. a. M.* (חתן אבא ליעקב וחסד לאברהם לפרק) 1737.

8. חולדות אברהם *Generationes Abrahami* Nov.
in Kidduschin et Ketubot et generi Jos. Mos.
b. Dav. Breslau: *Tunica Josefi*

4. פירח. (כל עשה מליח ביו) 1769.

4199 ABRAHAM (Ahron) Broda b. Schalom Wilna.

1. בית מועד *Domus concilii* De iis quae stans vel
sedens homo recitare debet etc., acc. בית מדות
Domus mensurarum De mensuris

8. Wilna (חדש ימינו בקרם) 1831-2.

4200 ABRAHAM Ibn Burgil (Burgueil בורגיל, Bursal
ב. Asus (עזון) [Conforte 43b].

1. לחם אבירים *Panis fortium* Nov. in 5 tract.
Talmud. f. *Ven. (Schebat כהרע נבוייה)* 1605.
[W^{1,3}: 130 A. 1606 et 1615 ex *Hyde.*]

4201 ABRAHAM Cansino (קנשינו). [Cf. *Luzz.* כ"ח
IV, 35.]

תחנה *Supplicatio* inc. משכרי החלואר. et
alia inc. אש היגון חוקר כיקור בקרבי. a. c. Ja-
kob Zemach *Dux* etc. q. v. [W³: 143b] (1712).

4202 ABRAHAM Cassel. [Mrt. fer. IV. 22. Cheschwan
556, 1795, aetatis A. 75, v. מאסף VII, 273.]

De lineis parallelis per A. Wolfsohn q. v. (1794).

ABRAHAM b. Chajjim v. Abraham Abele
et Abraham Lisker et A. Lebensohn.

4203 ABRAHAM Chajun (Chajjun).

1] Additt. ad Jomtob Algasi: *Sacrif. euchar.*
congreg. q. v. (1790).

2] — excerpta, v. Ch. J. D. Asulai: *Lex sacrif.*
euchar. (1796).

4204 ABRAHAM Chajun b. Don Nissim Ulissipon.

1. אמרות טהורות *Eloquia pura* Eth. et ascet.
4. s. l. e. a. [Constant. 1516-8].

[Ff. 8. *Opp.* 1409Q. = *Mich.* 290. Ed. rara. *Rof. Ann.*
p. 48n. 34 alia junctim recenset scripta Simon Duran
(q. v.) etc., quae eodem tempore excusa seorsim offen-
duntur. Quae W³: 72f* de ed. *Ferr.* 1556 addit (ap.
Rof. Ferr. p. 40!) procul dubio ad marg. T. I. n. 54
ad Abraham Almalik (q. v.) notaverat, postea vero ad
n. 53 = ^{372f} adjecit! Cat. ms. perperam *Salon. s. a.*
excusam fert adjecto Mos. Maimoni: *L. invent.* (v.
quae ad l. de unitate scripsi p. VI) ex *Sabb.* ap. W¹: 53,
cf. op. sequ.]

2] — a. c. Samuel b. Chabib: *Comm. Ilren.* q. v.
[W¹: 53, cf. ¹²⁰⁵⁹] (1595).

ABRAHAM CHAJUT

4205

ABRAHAM Chajut (Chajjut) b. Isak.

1. **הולך חמים** *Ambulans perfecte* De rationibus praeceptorum ex libr. kabbal. [W³91b] 4. Crac. 1634.

ABRAHAM b. Chananja v. Abraham Jagel.

4206

ABRAHAM b. Chijja [non: Chyiah] ha-Nasi (*princeps*) seu **נאחב אלשורטה** *Praefectus praetor.*, Sefardi (*Hispanus*). [Saec. XII. in. Zz. Addit. ad Cod. 40. Gg. Ztsch. IV, 387.]

1. **ס' העבור** *L. de intercalatione* seu de chronologia [quasi continuatio l. sequ.], ex Codd. Paris. et Bodl. primum edid., introd. adjecit H. Filipowski 8. Lnd. (הורה) 1851.

[In tit. angl. impressum fertur impensis „of the hebrew antiquarian society“ (?). De introd. ejusque plagiatu et de auct. v. Cassel et S. Sachs ap. Frankel Mitschr. I, 26 etc. 280; cf. *Jüd. Lit.* 435 n. 3a, 437. כ"ה VII, 78; cf. W¹p. 52. ³p. 32. ⁴p. 762. Jam citatur in libr. homon. Abr. Ibn Esra Cod. MS. Mich. 208, cf. Cassel lib. p. 155.]

- 2] — III, 7 excerptum ex Cod. Paris., in collect. **דברי חכמים** N. 3441 (1849).

3. **צורת הארץ** *Forma terrae* [compend.] cum O. Schreckenfuhsii Vers. Lat. et S. Münsteri Annot., acc. (p. 211) Elia Misraichi: *Arithmet. compend.* cum Vers. etc. [W¹375] 4. Bas. 1546.

4. — cum Nott. margin. MS.

5. — ex MS. editum cum Mard. Jafe Annot. et Jonatan b. Josef Comm.; acc. Sal. b. Abraham Abigdor: *Aspectus circulatorum* etc., et **ס' הגלגל** *L. orbis* seu **שפייר קטן** *de sphaera l. parvus* [Anon.] cum Annot. etc. [W³p. 375] 4. Ofb. 1720.

6. — charta maxima.

[Cf. Codd. MS. Opp. 1661 et 1673 Q. Lib. הגלגל inter Anon. recensendus, neque enim constat, eum quoque a Sal. b. Abr. Abigdor versum esse, nec, si ille verterit, opus *Purbachio* adscripserim (ut del Medigo ap. Gg. Mel. Chofu. p. 14), qui Interpreti illi actate fere posterior, ut monui ad Cat. Mich. p. 352.]

4207

ABRAHAM I. Chisdai b. Samuel Levi Barcinonensis. [A. 1235-40. „Ibn“ Chisdai oppugnatus ab Abr. Schalom (W³79) est Chisdai Crescas q. v.]

- 1] **אגרת** *Epistola* ad Jehuda Ibn Alfakkar pro Maimon., in Mosis Maimoni *Epist.* q. v. [W¹79. ³4] 163b.]

2. **בן המלך והנזיר** *Filius regius et Nasiraeus* (*Deris*), ex Graeco [scil. historia de Barlaam et Josaphat, cujus auctor fertur Johannes Damas-

cenus] arab., ex Arabico hebr.

4. Constant. (2. Nisan ברוכים) 1518.

[W¹379. *Rof. Ann.* p. 17 n. 80. *Jüd. Lit.* p. 433.

Opus prolixius descripsi in *Busch*, Jahrbuch IV, 1845 p. 219; Anthologiam germ. dedi ib. V, 1846 p. 334 et in „Manna“ p. 141; (cf. מעשה N. 3870, 7). 72. 79 et cf. 109. Non ita pridem (*Zeitschr. der Deutsch. morgenl. Gesellschaft.* V, 89) originem ostendi et vers. ex Graeco arab., hucusque ignotam, quaesivi, atque nuperrime *Mintzloff* et *Dorn* (Ueber eine arab. Bearb. des Josafat etc. aus dem Bull. histor.-phil. T. IX, n. 20-1. 8. *Petersb.* 1852) disseruerunt, sed MS. ibid. descriptum originem exhibere vers. hebr. vix crediderim.]

3. — [W¹. Zz. Z. G. 251, cf. *Rof. Ferr.* p. 43]

8. Mant., Vent. *Ruffinello*, per Jos. Schalit. Ijzar 1557.

4. — [W⁴] 12. Wandsb. 1727.

5. **מאונן זרק** *Balances justae* sive Compend. doctrinae ethicae auctore Al-Gazali [Gazzali] Tusensi etc., ex Arab. hebr. conversum, primum ex 3 codd. Bibl. Senat. Lips. editum, hebraicisque prolegomenis [de vita et scriptis auctoris etc.] instructum a J. Goldenthal.

4. Lips., Paris. 1839.

[Cf. W¹p. 58. Litbl. IV, 356. V, 573. VI, 393. XI, 330.

334 et cf. Registrum meum ad Catal. Mich. p. 320 ad Cod. 38.]

6. **ס' התפוח** *L. de Pomo* De colloquio Aristotelis ante mortem ex Graeco arab., ex Arab. hebr., acc. *l. de Anima* Galeni per Jehuda b. Sal. [Charisi]; ²Admonitiones (N. 3335); ³Gerson [b. Jeh.] *Instit.* et [Jehuda Charisi:] *Proverbia sap.* [una cum libris aliis] 4. [Ven., Bomberg. 1519].

[W¹79. *Rof. Ann.* p. 18 n. 87 nostra ad calcem Sa-

lom. Isaki: *Collect. l. Pardes* recenset, quocum excusa vid., cf. etiam sub Israel Isserlein et Josef Kalon.

— 3 discernuntur particulae per pag. albam finalem et inscript. typ. maj., ad n. 2. vero השער לה' וכי' versic. ornament. — Libellum auctore Rabbenu Salom. citat Elia Kohen (v. citata ap. *Dks.*, Z. rabb. Spruchk. 80), confuso vel Sal. Isaki (v. supra) vel Jehuda (q. v.) b. Salomo Charisi, cujus lib. annexus ab aliis perperam nostro tribuitur. Interpres noster in praef. libellum a sapientibus (חכמי) graecis compositum fert. (*Dks.* Litbl. XII, 109), Aristot. vero loquens introducit; tamen jam Maimonides, in epist. ad Sam. Tibbon (ex quo Gedalia ap. W) libellum (scu dicta) false Aristoteli attribui dicit. De libro arab. ne *Wenrich* quidem, De auctor. graec. etc. p. 138, ex fontibus arab. locum vel tit. afferre potuit. Citatur vero Saec. XII. ab auctore רסאלה אלבראהן (*Uri* 294 f. 19) locus arab. ver-

ABRAHAM b. CHISKIJJA

bis: קאל אלפילוסוף אריסטו פי כתאב אלחפאחה „dicit. Philos. Aristo in libro *al-Toffaha*.“ Locum de populo Indiae, qui per odorem pomi ab omni alio odore sanantur exhibet lib. על העולם IIC.5. fin. — De Vers. Lat. *Manfredi* in edd. vetustioribus Aristotelis v. *W*¹p.57, cf. *Hoffmann*, Lexic. bibliogr. I,372, ap. *Jellinek* ad Galeni Dialog. p.6. De libro hebr. cf. *Carmoly*, Revue orient. III,49, et Itiner. p.330.349 ubi „connu sous le titre de la pomme d'or“!]

- 7] — a. c. Salomo Gabirol: [*W*⁴] (1562).
8] — ad init. Isak Sahula: *Prov. antiqu.* q. v. [*W*¹] [1693].
9] — cum J.J. Losii Vers. lat. etc. in ejusdem Biga dissertt. q. v. [*W*¹] (1706).

4208 ABRAHAM b. Chiskijja Chaskuni

1. זאת חקת התורה *Hoc est statutum legis* Compend. I. *Intentionum* Is. Loria [*W*¹374] 8. Ven. 1659.
2. שתי ידות *Duae manus* Exposit. in Pentat. f. Amst. 1726.
[De l. יד רמה, quem sub prelo sudare refert *Sabb.* ap. *W*¹ nihil notum. MS. v. *Opp.* 963 Q.]

4209 ABRAHAM Coloniensis (סקולניא) b. Alexander [Achsehrad? — Saec. XIII. ex.].

כתר שם טוב *Corona nominis boni* De Tetragrammato et 10 Sefirot, ex Cod. MS. Hamb. 287 potissimum edid. A. Jellinek q. v. (1853). [Nomen patris Alexander habet *Landauer* (*Jüd. Lit.* p.403 n.26), Cat. ms. ad. Cod. *Opp.* 943 vel 1032Q., Cod. *Mich.* 855, sed Achsehrad (?) in Catal. ad Codd. *Vat.* 232.235.405, vel Achsehrad ih. Cod. 349 (v. *W*¹144=IIp.1318 n.280! cf. ³144) et Cod. *Par.* Orat. (*W*⁴144), ubique vero אקשלקו Aksalko (!) sec. Cod. suum 1138 corrigendum putat *Rof.*; attamen in MS. omnibus („in den HS.“) nomen Alexander legi praesumit Editor noster (p.30).— Auctorem eundem esse ac Pseudo-Natan citatum ab Sal. J. Aderet primus suspicatus sum *Jüd. Lit.* p.104 n.47 (cf. *Jellinek*, Beitr. I,50). Libellum nostrum cave confundas cum homon. Supercomm. in Nachmanidem per Schenitob Ibn Gaon (*W*³p.1132=IIp.1318 n.281), quem potius citatum puto in praef. Menachem Ziuni ap. Edit. nostr. ad hebr. p.29, cf. p.50.]

4210 ABRAHAM Conque (קנקי, Konki) b. Levi Hebronensis [sectator Sabb. Zebi].

1. אבק סופרים *Pulvis scribarum*, P.I: אב לבנה *Muler intelligentiae* in Talmud et עתה רצפים *Placenta carbonum* in locos Bibl. (Charta alba cum

Epist. dedicat. MS.) f. Amst. 1704.
[A. אנורה באה*לך עולמים ליצירה, non 1702 ut *W*¹3146 ad. ³72c. 1688c. 1706c. 1942b. Approb. Dav. Oppenh. prid. novil. Sivan 1703 etc. — De relationibus nostri ap. Jakob Emden v. *Zedner*, Auswahl p.178.]

4211 ABRAHAM Danzig Wilnensis.

1. בית אברהם *Domus Abrahami* Testamentum, primum Wilnae 1821, nunc II. vice editum per Abraham Jechiel b. Meir Halberstadt s. l. e. a. [Wilna?].
2. זכרו תורת משה *Mementote legis Mosis* Legum sabbat. epitome 8. s. l. e. a. [Ed. Wilna et Grodno 1825: *Mich.* 1196. In praef. enumerantur opera auctoris.]
3. חיי אדם *Vita hominis* et נשמת אדם *Anima hominis* Index et compend. in Jos. Karo: *Mens.* I. f. Wilna 1844.
4. שערי צדק *Portae justitiae* portis seu partibus: ¹ מצות הארץ *Praeceptum terrae* et ² משפטי הארץ *Ritus terrae* de ritibus nonnullis sec. Mos. Maimoni: De segetibus; ³ חקוני אדם *Institutiones hominis* Addit. ad libros: *Vita* et *Anima hom.*, p. I.: חכמה אדם *Sapientia hominis* materias exponens, p. II.: בינה אדם *Intelligentia hominis* disserens 8. Wilna 1812,

ABRAHAM b. David v. Abraham Meldola et Abraham Portaleone.

4212 ABRAHAM b. David [senior], arab., b. Daud (דאוד, corrupt.: b. Dior דיאור), Levi Toletanus [A. 1160]. [*Jüd. Lit.* 391. Occisus fertur A. 1180, *Rof.* Diz. Gg. IV,33. Opus astron. de quo Isak Israeli IV,14 (cf. exopt. IV,18), sec. Abr. Sacut ap. *W*¹p.45 eodem A.1180 compositum fertur. — Nostro ultimum Cap. Josipponis (q. v.) adscribit *Rpp.*!]

- 1] דורות עולם *L. Traditionis*, seu *Generationes mundi* i. e. *Chronica* Hebraeorum ad demonstrandam catenam traditionis, usque ad aetatem suam (A.1061), cui appenduntur: ² זכרון דברי מלכי ישראל *Memoria rerum Romae* usque ad imperium Ismaelitarum, ³ בביה שני *Res regum Israel. sub templo II.* ex Josippon aliisque auctoribus (inseruntur in fine 10 exilia); a. c. Jose b. Chalafta: *Ordo mundi* q. v. (1513.1545.1580.1711). [*W*¹369. 2 et 3 ined. 1711 primum in tit. nominantur, unde ap. Cat. ms. et *Mich.* 5153. Ed. 1545 offunduntur expll. separata, cf. *W*¹p.44.]

ABRAHAM b. DAVID

- 2] — [partic.1. pars, scil. usque ad tempus Rabb. ha-kadosch incl.] cum Seb. Münsteri Vers. Lat., p.27 lib. חכמת המולות N.3545 [*W*³p.29.377] (1527).
- 3] — [usque ad. A.1121, scil. tempus R. Hai Gaon] cum G. Genebrardi Vers. Lat.; a. c. סדר עולם וטא q. v. sub Jose b. Chalafta (1572). [*W*³. Estque haec ipsa ed. hebr. *Paris*. imperf. de qua *W*¹p.43, qui ib. in nota recte monet Vers. operis nostri ad ed.1580 non accedere.]
- 4] — u. s. Lat. per G. Genebrardum q. v. [*W*³.cf.¹p.44] (1578 etc.). [Indicem alphab. in partic. I. sec. ed.1711 exhibet *W*²p.801.]
- 5] — וזרון דברי רומי cum Vers. Lat. etc. per Chr. And. Zellerum [*W*³] 8. *Stuttgart*. 1724.
6. השני דברי רבי Epitome hist. Josephi Gorionidis, cum Seb. Münsteri Vers. Lat. [pagg. separatis vel interjectis], praecedit: Mos. Maimonides: 13 artic. hebr. [per Sam. Tibbon] etc. 8. *Worm.*, P. Schaefer. mense Sept. 1529. [Libellum, sub nomine Josipponis circumlatum, cum partic. nostra 3 fere omnino conspirare demonstravit Gagnierap. *W*¹p.40 (cf.p.520. *Rof.*Ann. p.33 n.197, cf. *Zz.* G.V.154a), qui vero tit. ed. sequ. male ad nostram refert.]
7. — s. t. קצור חובר הזכרונות *Compend. histor. Josephi etc.* cum Vers. [in columna adversa], acced. *Decalogus* hebr., chald. (p.340) cum Abr. Ibn Esra Comm. et S. Münsteri Vers. omnium Lat. [ut ed.1527N.57], acced. [pp.96 ad morem libr. lat.] decades etc. ex tract. Abot Cap. V cum Seb. Lepusculi Vers. Lat. ejusque disert. de causa cur Judaei etc. 8. *Bas.* 1559. [*W*¹p.40.340=²p.1393n.545: עשרה גלויות Cf. *Cod. MS. Bisl.* 62.]
- 8] — ex Lat. Anglice per P. Morvynq q. v. [*W*¹p.519!cf.³p.389?] (1561.1575.1608).
- 9] — retract. per Howel (1653.1663). [De Vers. Germ. v. *W*¹p.520.³p.389.]
- 10] Die Religionsphilosophie des A. b. D. etc. [אמתה רסה] von Jos. Guggenheimer q. v. (1850). [De MS. cf. *W*¹p.44.³70 et *Cod. MS. Mich.* 52. Liber totus c. Vers. germ. modo editus est. Cf. *Beer*, Philos. p.69 et ap. *Frankel*, *Mischr.* I.582.]

425 ABRAHAM b. David [junior], urbibus Provinciae, ut Posquieres, Nismes (unde בקרית יערים etc.) etc. [Mrt. 27. Nov. 1198, socer nostri est Abraham b. Isak seu Abraham Ab Bet Din (בִּתְדִין) Narbon-

nensis; v. „Abraham b. Isak u. Abraham b. David“ *Zunz*, *Gg.* Ztsch. II,309 (ad p.312 n.66, *W*³67, v. Moses Nachmanides). *Gg.* ib. II,558. IV,437. V,458, cf. I,213! *Luzz.* Dialogues p.48. Additt. ad *Asulai* ed. Benjak. II,162. Male nostrum nominat *Stahr* in Indice ad *Jourdain* p.420 ad p.147, ubi de interpret. ex Arab. Saec. XIII. sermo est! Cf. Abraham Judaeus.]

- 1] בעלי הנפש *Viri animi* (seu *Anxii*) De ritib. foeminarum, a. c. Salomo b. Aderet: *Cult. sanct.* q. v. [*W*⁷⁰] (1602).
2. — cum Serachjae Levi Animadvv. et Mos. Nachmani: *Regulae menstr.* [cf. *W*¹p.48] 4. *Prag.* 1811.
- 3] השנות *Animadversiones* in Moses Maimoni: *Repet. leg.* q. v. [*W*¹p.46] (1509 etc.).
- 4] פירוש *Comm.* in tract. Talmud. Edujjot q. v. (p.211).
- 5] פירוש *Comm.* in Mischnae tract. Tamid; a. c. Ascher b. Jechiel *Additt.* q. v. (1725). [*W*⁴p.793. *Zz.* Z. G. 57 de auctore dubitare vid.]
- 6] חמים דעים *Perfectus notionibus* Animadvv. in Isak Alfasi (cujus inseruntur 3 Halachot §218-20), in Serachja Levi (cujus l. *Exercitus* inseritur §225) et alia varia; in collect. חומת ישרים N.4084 [*W*¹p.47] (1622).
- 7] — Exepta in edd. Isak Alfasi posterioribus q. v. (1720 etc.). [Comm. in *Sifra*, quem recenset *Sabb.*, excusus non est. Cf. N.⁴²¹⁵?]]

4214 ABRAHAM b. David [incertus vel fict.].

- 1] פירוש *Comm.* in l. יצירה [ad l. §1 praemittitur, qua praef. (הקדמה), expositio 50 portarum intelligentiae (שערי בינה) et 32 semitarum (שערי נתיבות)] q. v. inter Anon. N.3562 [*W*¹p.48.⁴70] (1562).
- 2] — compend. ib. N.3569 (1719).
- 3] Praef. cum St. Rittangelii Vers. lat., ib. N.3563 [*W*¹] (1642).

[Adscribitur Comm. vulgo auctori praeced. (non Abr. b. Daud, ut *Lilienthal* ad *Cod. Mon.* 21!); ex passu in praef. inserto (lit. min. expresso in Ed. pr., ubi: הק"ן, 1390) auctorem A.1430 (הק"ן) scripsisse concludit *Zz.* Gg. II,313 (ex quo igitur Carmoly, *Itiner.* p.271). *Jellinek*, *Beitr.* I,10 auctorem nominat: „Abraham Ab Bet Din“ [quem jam p.9 (ut praefator ad Meir Gabbai ed.1850) patrem habet Isak Saginahor (q. v.), socerum ergo rursus confundit cum genero, de quibus *Zz.* ib. !], vel ignotum ex schola רמב"ר Saec. XIII. Mihi ne hoc quidem constat, auctorem sic dictae praef. (qui

ABRAHAM b. DAVID

f.4b,6b citare vid. Comm. suum in Genes.: כמו שפירשהי eundem esse ac Comm. ipsius.]

- ⁴²¹⁵ ABRAHAM b. David [incertus, cf. N.⁴²¹³?].
Tredecim figurae vel modi, per quos Hebraei interpretantur sacras literas [auctore R. Ismael]. Collectae a M. Abr. filio Dav.; Lat. per Phil. Ferdinandum q. v. (1597).

[W¹.³⁶⁴ eundem putat nostrum ac sequ., cujus vero opus A.1614 excusum fingitur! Interpres forsitan nomen, ut Abraham b. Hassan (q. v.), depravavit, vel ex alio libro hausit. פירוש י"ג מדרות] diversi argum. auct. Ascher b. הרמב"ד (cf. W¹.³⁶¹) exstat in Cod. MS. Mich. 389, sunt vero duo Ascher scil. ben Abr. b. Isak et b. [Dav.?] b. Abraham b. David, v. *Jüd. Lit.* 403n.23.] Jam 2 primos modos transposuit. Inc. enim: „1 Prima est doctrina aequalis, quae venit a phrasi aequali ut dicunt Rabbinī Samuelem prophetam fuisse Naziraeum etc. [cf. Nasir f. 65] et vocatur Gezeraschava Hebraice.“]

- ⁴²¹⁶ ABRAHAM b. David Ostroh vel Austriacus.
[fict. W¹.³⁶⁴. *Rof. Diz.* 254!]

כור לזהב *Catinus auro* etc., v. Pentat. A.1614 inter Biblia N.403.

- ⁴²¹⁷ ABRAHAM (Dob Baerusch) b. David Plahm vel Plohm (פלאהם) ex Meseritz (? מעוריטש).

חסד לאברהם *Benignitas ergo Abrahamum* Comm. in Haggadā Pasch. N.2730 (1839).

ABRAHAM b. Efraim v. Abraham Sofer.

ABRAHAM b. Elia v. Abraham Wilna.

- ⁴²¹⁸ ABRAHAM b. Elieser Kohen, Nepos Isachar b. Naftali.

אורי וישעי *Lux et salus mea* Eth. et ascet. 3 ptib. [W³.^{53b}, ad. 1383e] 4. *Brl.* 1714.

- ⁴²¹⁹ ABRAHAM (Jeh. Elia) b. Elieser Lipman ex Minsk.

עיר חומה *Urbs muris* De connexu partium Mischnae
4. *F. a. O., M. Gottschalk* (אבור ע"ל) 1719.

- ⁴²²⁰ ABRAHAM b. Elieser Lipmann, Rabb. וואלקאמיסק
et לידא.

עמודי שמים *Columnae coeli* [P. II. lib. מחררה
in 13 artic. fidei, cum Comm. dupl.:
אבן כוחן *Lapis lylius*, et אבן מחוקק *Lapis
legistoris* 4. *Warschau* 1802.

ABRAHAM b. Elimelech v. Abraham Almalik.

- ⁴²²¹ ABRAHAM Ibn Esra (seu Aben Esra) b. Meir, Cordubensis, Toletanus [mrt. fertur A.1168 aetatis 75]. [Sec. *Dks.*, Litbl. X, 145 noster citatur sub nomine Abraham Babli a Jakob Tam, sed exstat opusculum Abraham Babli in Cod. *Bod.* 135.]

EXEGETICA.

[Tit. סדר עולם ap. W¹p.73 error.]

1. פירוש התורה *Comm. in Pentat.*

f. min. *Neap.* 1488.

[A. אומר 36. Omer=22 (*sic*) Ijar=3. Maji, per Jos. Aschkenasi et fill., corr. Mos. Chabib b. Schemtob. Fol. post fol. י"ב n. primum omissum dein suppletum vid., unde fol. sequens כי הוצא pro כי הוצא inscriptum. W¹p.74. *Rof. Annal* p.58. Exstant Antichristiana. Ed. rarissima, quae ad Exodum A. compositionis exhibet 1153 ut Cod. *Rof.* 686; cf. *Gg.* Melo Chof. 84 (qui in „*Divan*“ p.148 A.1137 emendat sec. *Rpp.*). De hoc — ut aliis auctoris nostri retractatis libris plurimis — v. *Gg.* Ztsch. I, 310. *Rpp.* ib. IV, 261 et p.280 (cf. Melo Ch. 81), *Luzz.* כ"ה III, 174.178, *Reggio* ib. 97, ubi excepta ex MS., ex quo Comm. brevis editus. — De Comm. in Genes. recensione alia prolifore A. aetatis 64. composito v. Cod. MS. *Mich.* 316, cf. Litbl. XI, 341. Comm. Pentat. MS. ap. Karaeos, *Gg.* Ztsch. III, 445n.24, sub tit. האשכול הכפר, forsā interpolatus.]

2. — f. *Constant.*,

Astruc de Toulon (10. *Nisan* ר"ב חסר) 1514.

[W³p.47.4p.764. *Rof. Ann.* p.8n.38p.58n.21.]

3. — s. t. מרגליות טובה *Margarita bona* cum Supercomm. (varr. titt.) auctoribus Jos. b. Elieser [Elasar] Sefardi, Sam. Motot et Sam. Zarza, in compd. redactis per Jekutieli Lasi b. Nachum cum ejusque *Comm. in Aenigma* auctoris

f. *Amst.* 1721.

[א. לסדר ולפרט וה' בוך את אברהם בכל. חו. לסדר הלא... היה ורחי נפשי W³p.47.4p.765. A.1752 ap. *Gg.* Ztschr. IV, 447 err. typ.]

- 4] — una cum textu Biblico in Bibliis Rabb. [W¹p.73] A.1525 N.52; 1548 N.125; 1568 N.206; 1619 N.423; 1619 N.424; 1727 N.872; atque in Pentat. A.1522 N.41; 1705 N.747.

- 5] Praef. Lat. cum notis per Voisin q. v. (1635). [W¹p.74.3p.47. Exstat quoque in W. *Schickard*: *Bechinat haperuschim* et R. *Simon*: *Hist. crit.*, cf. W¹p.74.]

- 6] — in Genes. I-IV., una cum textu N.720 (1702).

- 7] — in Decalogum 4. *Bas.*, Jo. *Froben.* 1521(?). [W³p.48 nihil de Münstero vel Lat. dicit, quae (ex

ABRAHAM Ibn ESRA

- W¹p.75 ad ed. 1527?) hic adjicit *Rof. Ann.* p.22 n.1171]
- 8] — cum S. Münsteri Vers. Lat., una cum textu N.57 (1527).
- 9] — u. s. edid. S. Lepusculus [W¹, corr. *Rof. Diz.*; a. c. Abraham b. David Levi: *Compend.* q. v. [cf. N.155] (1559).
10. — cum Jo. Merceri Vers. lat. N.195 (1566-8). [Ed. *Crem. ap. Sabb.* ap. W¹, a *Rof. Crem.* omitta, ficta vid.]
11. באור על ס' שמות נקרא הקצר *Comm. in Exod. qui nuncupatur brevis* ex MS. Tunensi excudere curavit ישר [I. S. Reggio] s. *Prag.* 1840. [Lib. ספרות החרה ap. Bibliogr. est vel Supercomm. in nostrum (cf. locos ad op. 17 citatos, et ad W³p.47 Add. ad Uri 129,3), vel Comm. in Pent. ipse, vel op. 49 etc.]
- 12] — in Megillot, una cum Comm. in Pentat. u. s. op. 4.; et una cum textu a. c. Pentat. N.19 (A. 1505) [cf. W¹p.78].
- [Effictus ex lib. שם טוב ap. W³p.49 (in Koh. et Cant.) etc. ex Comm. in Kohel. Cap. VII. sq. ap. Uri 129,3]
- 13] — in Canticum Lat. per G. Genebrardum q. v. (1585). [Deed. hebr. 1570: W¹p.78, cf. N.215. Cf. MS. *Opp.* 281Q.]
- 14] — in Ruth cum Jo. Carpzovii Vers. Lat. q. v. [cf. N.729] (1703 etc.).
- 15] — in Threnos, Lat. per Fr. Taylerum q. v. [W¹p.78. ⁴p.1501] (1651).
- 16] — in Esther, una cum Megillot N.1031 [ca. 1482].
17. ויוסף אברהם *Et continuavit* (seu continuet) Abraham. Comm. in Esther recensio altera, in honorem Abr. Asher ex Cod. MS. Mus. Br., [qui in praef. describitur] edid. Josef Zedner s. *Jnd.* (באלף הששי) 1850. [Supplem. ex Cod. Bodl. dedit. *Dks.*, Litbl. XI n.22. — De Comm. in Proph. prior. (cf. *Gg. Ztsch.* IV, 446 cf. *Reggio*, Epist. I, 10!) v. Add. ad Cod. Uri 40 et quae scripsi sub voce: Gatigno, *Ersch Encycl.* I. T. LIV p.359.]
- 18] — in Proph. poster., una cum Comm. in Pentat. u. s. op. 4., sed omissis in ed. 1548 n. 125 Jes. et Proph. min. [W¹p.73.75. Differt ab edito Cod. *Rof.* 470.]
- 19] — in Hos., Joel, Amos(?), Obadja et Jona excerptus, una cum textu N.146 (1556).
- 20] — [ex ed. praecc. W¹p.76. ²p.1407] Lat. per Jo. Mercerum(?) q. v. [1583-8].
- 21] — in Hos. cum Merceri Vers. Lat. castrata per Gul. Coddacum et vita auctoris per Pontacum, una cum textu N.436 [W¹ib.] (1624).
- 22] — in Hos. hebr., una cum textu N.731 [W¹ib.] (1702-3).

- [In Joel. per Genebrardum 1563 ap. W¹p.77 suspectus, cf. N.177; in Joel, Amos et Malachi per Münsterum 1530-1, confusus cum David Kimchi q. v.]
- 23] — in Joel et Obadja, cum Jo. Leusdeni Vers. Lat., una cum textu N.523 (1657). [In Amos et Jona cum textu et Dav. Kimchi Comm., 4. *Antw.* 1582, quod W¹p.48 semel ex Cat. Caoll. citat, maxime suspectum.]
- 24] — in Obadja cum Vers. Lat. per L. Crocium, una cum textu N.1074 [W¹] (1673).
- 25] — sine Vers. u. s. N.596 (1678).
- 26] — Lat. per G. Bedwellum q. v. (1601). [Obadja, Jona, Zephania per Pontacum non hebr. [W¹] sed Lat. tantum, v. W²p.1408, *Masch* II vol. III p.655.]
- 27] — in Jona cum Vers. Lat. per Jo. Leusdenum, una cum textu N.516.666 [W¹] (1656.1692).
- 28] u. s. sine Vers. N.613.692 (1683.1697).
- 29] — in Nahum, Habakuk, Zephania, Haggai, [Sacharia?], Malachi cum Vers. Lat. per dispu. praeside Dan. Lundio, respondentibus G. Stenhagen, G. Swan, Cl. Hedman, And. Chytraeo et Andr. Borgwall [W¹p.77. ³p.48] 8. *Upsal.* 1705-7.
- 30] — in Haggai cum Vers. Lat. per Jo. G. Abichtium in ejusdem Select. Rabb. q. v. [W¹p.77] (1705).
- 31] in Malachi cum S. Bohlili Vers. Lat. et explic., una cum textu N.469 [W³p.48. ⁴p.765] (1637).
- 32] — in Psalmos, una cum textu in Bibliis Rabb., cf. supra op. 4.
- ~~MS~~ [Psalm. CXIX. Lat. vertit Ph. Aquinas in lib. Veter. Rabb. etc. ed. 1620. q. v. — Ed. Ps. I-X per Fagium ap. W¹p.47, *Rof. Diz.*, non est nostri sed David Kimchi q. v. — Comm. in Proverbia et Esra (Nehemia) sub nostri nomine excusus v. sub auctore vero Mose Kimchi.]
- 33] — in Job et Daniel, una cum textu, in Bibliis Rabb., cf. supra op. 4. [V. Cod. *Opp.* 254F.]
- VARIA.
- 34] אגרת השבת *Epistola de Sabbato* vespero antecedente celebrando (impf.), a. c. Isak Loria: *Mensa instructa* q. v. [W¹p.78] (1690.1709).
- 35] — ex MS. cum Aunott. per S. D. Luzzatto, IV, 158 collect. כרם המדבר N.3595 (1839). [Lib. בית מדרש, quem nostro tribuit *Sabb.*, v. sub Jechiel b. Jekutiel.]
- 36] חי בן מקיץ *Chaj ben Mekiz* (*Vivens fil. Expergeficientis*) Psychol. et Eschatolog., acced. poematiunculae, inc. אל הדאגה et לעזרה לפני אנט לעזרה, ex MS. Mos. Frankfurter [tit. separato, f. 24]

A B R A H A M Ibn E S R A

- a. c. Matatja Delakrut: *Imago mundi* q. v. [W¹p.78.³p.49] (1733).
- 37] — ex MS. W. Heidenheim, in *Anecd. Rabb.* per B. Goldberg q. v. (1845).
[Poëmata 2 Germ. in „Mauna“ mco p.78, cf. p.103, ubi monui, tit. tantum non opus ex arab. حي بن يقظان
petitum, sub quo jam opus Avicennae laudatur ab Ibn Tofeil, nostri aequali (corr. *Pasini* ad Cod. Taur.101). Editor op.37 inter versiculum R. Sabbatai in laudem libri et poëmata non bene distinxit, v. *Kirchheim* ad Asulai p.81. De libro fict. על מלכות שמים v. *Assen.* Cod. 286,2. Cf. Abraham Levi.]
- 38] *Aenigma* de literis quiescentibus inc. חידה una cum Comm. in Pentat. q. v. op. 4 [W¹p.80].
- 39] — cum Jakob Zausmer(?) Comm., a. c. ejusd.: *Rationes Masorae* q. v. [W³p.49.320] (1651).
- 40] — u. s., a. c. Chajjim b. Bezalel: *Epist.* q. v. [W³604p.254!] (1717).
41. — s. t. דברי דוד *Verba Davidis* cum Dav. di Lara Comm. [W¹p.318.³p.198] 8. *L. B.* 1658.
42. — u. s. cum Dav. di Lara Vers. Lat. [W^{ib.}] u. s.
43. — cum Comm. ut op.39 4. *Lubl.* 1681.
[Cum „approbatione“ Naftali Hirsch, qui ergo minime commentator, ut suspicatur W³p.49. Datum in fine, fer.III.16.Schebat (הכוחב כיום ג' ט"ו שבט אמת), cum Calend. congruit. Comm. nuncupatur „mel ex leone“ (והפ"י הוא רבש מהארי נר"י) unde Cat. ms. App. ed. s. v. רבש מהארי, Cat. ms. Zz. sub פ"י recenset, ejus loco Cat. ms. Mich. להחידה פ"י auctore Akiba Frankfurter (cujus discip. Jak. Zausmer) 8. *Lubl.* 1609 recenset!]
- 44] — u. s., a. c. Jakob Zausmer: *Comm. Masorae* q. v. [W³] (1702).
- 45] — cum David Grünhut Comm., a. c. tract. Talmud. Abot N.1478 [W³p.49.182] (1713).
- 46] — cum Jekutiel etc. Comm., una cum Comm. in Pentat. op.3 (1721).
- 47] *Aenigma* de literis מ ט נ cum Comm. per Elasar b. Salomo q. v. - (1799).
[*Delitzsch.* Z. G. d. h. P.106 n.2 errore: „Hymnus.“]
- 48] *Aenigma* חידה על הדגש *Aenigma de Dayesch*, v. Ahron Chörin: *Pulvis scribae* (1828).
- 48a] *Aenigma* inc. נבר אשר דח וזק [de lunar], ad init. G. Polak: *Oostersche Wandelingen* q. v. (1846).
[Solutio Ehreulichii ib. p.86 confirmatur per Cod. MS. Vindob. *Goldenth.* XXXIV p.59, qui editum ignorat.]
49. יסוד מורא וסוד חורא *Fundamentum timoris et arcanum legis Theologia.* ED. PR. 12. *Const.* 1529.
[Fin. 12. Cheschwan 290, per Astruc de Toulon jussu Sal. Almoli יצ"ו, et ita op.68. Ed. rarissima. W¹p.79 [cf. ad Uri209]. ³p.49, cf. ⁴p.765. *Rof.* Ann.p. 33n.204.== יסוד חורא W¹p.75.³p.48; cf. Cod. MS. *Opp.* 937F.1666Q. Compositum est opus Londini A.1159 sec. Cod. *Rof.* 314 vel 1158, vel Tammus—Ab1158 sec. Cod. *Opp.* 939F, v. *Jewish Chronicle* 1850 p.170. Litbl.XI,301. De locis mathem. hujus et operis השם op.65 disserunt Luzzatto alique כ"ה II,77 etc., cf. צ"ן I,115.]
50. — [W¹p.57] 8. min. *Ven.* 1566.
- 51] — a. c. Abraham Farissol: *Itin. mundi* q. v. (1793).
52. — s. t. *Fundamentum pietatis*, cum Vers. Lat. paraphr. a M. Creizenach 8. *F. a. M.* 1840.
53. כלי נחושת *Vas aeneum* De astrolabio Capp. 36 ex apogr. MS. A.1632 primum edid. ז"ה חט [H. Edelman] 8. *Koenigsb.* 1845.
[Compos. post A.1146 (v. Cap.29) introductionis instar in libris astrolog. scribendos (ut C.3: הכולדות, C.28 fin.: המשפטים) estque 2 recensionum (*Dks.* Beiträge p.54. 2 expll. Monac. ap. *Gg. Ztschr.* IV,283?) nostra prior (v. notam meam ad op.64 p.6), eadem ac Cod. MS. *Mich.* 339.340 (v. Registrum meum p.317), *Opp.* 1763Q. (cf. W⁴p.766 ad ³p.33=²p.1312 n.268, ubi Comm. in Moreh=³p.50 de Astrolab.), unde *Rof.* Diz. male Cod. Taur. (ap. *Pasini* desideratum!) diversum fert! Idem est הנחשת ס' ap. *Gg. Ztsch.* III,444 n.22. Sec. nostrum ab Immanuel b. Jakob retractatus, Cod. MS. *Par.* a. f.449, recensetur Litbl.IV,476. Ap. *Uri* 318 nunc opus 12 nihil praeter Carmen introd. ab edito differens (v. Add. nostra).—Stricturas in ed. nostram v. ap. *Filipowski* האפיקה pro A.5610 p.106, qui temere opus spurium fert!]
- 54] מאזנים seu מאני לה"ק *Statera linguae hebr.* Grammatica, in collect. דקדוקים N.3451 (1546).
[L. פזרה op.63 fin. Tischri (1545), noster 5. Schebat, ubi Adellkind Jos. Kimchi lib. aliosque edere sperat. W¹p.80 ubi ed.1521 (de qua N.3451), et ³p. 50 ed.1657 a Le Long ex לשון מעני לשון Isak Usiel (q. v.) efficta.]
55. מליצת השחקן *Poëma de lusore*, seu על החיים *Versus de ludio Schah mat* (Scacchilud.), inc. אשר שיר וסלחמה ערוכה. una cum סלך בעדני סלך (N.3856) et Bon Senior: *Poëma* de eodem, cum Th. Hydii Vers. Lat. (a. c. ejusdem: de ludis Orient.) [W¹p.85] 8. *Qc.* 1694.

ABRAHAM Ibn ESRA

56. — u. s. [W] 8. Ox. 1702.
 57] — u. s. in Hydii Syntagm. Dissert. q. v. (1767).
 58] — hebr.; a. c. מערי טלך N.3860 (1726).
 59] — lit. hebr. et hisp. cum Vers. hisp. pros. et metr. per J. R. de Castro q. v. (1781).
 60] — ex lib. anon. ליסורי העניי והמשה Lem- bergi excuso recudit J. S. Reggi o: *Epist.* II, 77 q. v. (1836).
 60a] — una cum שנה יתר op. 69 (1838).
 [De Vers. Germ. dubia v. חידה N.3535.]
 61] סגולות ורפואות *Specifica et medicamenta* [spur. ?], a. c. Jehuda Charisi: *Medic. corp.* q. v. (1552).
 62] ערונת החכמה ופרס המומה *Area sapientiae et Paradisus cogitationis* [seu transpositis vel omissis verbis singulis tit.], Metaphys. rhetorice, ex apogr. M. S. Ghironi et J. L. Dukes (ex Cod. MS. A. 1450 ap. A. Asher Berol.) recognovit, notamque [ubi opus methodum dogmaticorum Arab. sequi dicitur] adiecit N. Krochmal; IV, 1 collect. כרם חמד N.3595 (1839).
 [Tit. in Cod. MS. Opp. 272Q. et ap. Gg. Ztsch. III p. 447 n. 36f. forsitan rectius . . . ערונת המומה, cf. Sam. Ibn Sarsa: *Fascic.* f. 3c, imitatur tit. arab. فتنس الحكمة operis Judaei Abul Hassan Ali b. Sahal (ap. *Wüstenfeld*, *Gesch. d. arab. Aerzte* § 55, 1) et بستان الحكمة (Isak Israeli ap. eundem § 101, 8) atque sec. repetitionis parallelismum ערונת non ערומה seu עורמה (Cod. Mon. ap. Gg. IV, 283). *Bart.* et W^p. 80, 3, 50 (cf. Cod. MS. Opp. 1188Q., ubi versiculus tantum praecedit) ex uno duos effinxisse libros jam monet *Ref.* Diz., qui vero de argumento corr. Dukes כ"ה IV, 1 libellum Introductionem tantum putat in opus forsitan deperditum. De Vers., quam supponit W^p. 81, lat., v. infra op. 77.]
 63] צחור (הלשון) *Elegantia (linguae)* Gramm. hebr. [compos. Tischri 4906], una cum op. 54 (1545-6).
 [W^p. 80, cf. 3p. 50, 4p. 766. Ed. 1575 ap. Lippmann ad op. 70 ex erron. של pro שו in Cat. vet. 38b exculptam habeo. Hunc librum sub tit. יסוד (*Fundamentum*) ab auctore citari dixerat Gg. Ztsch. I, 383 (ubi p. 319 carmen introd. Germ. versum), cf. Lippmann ib., sed nunc apud Karacos et Odessae lib. יסוד exstare intellexit.]
 64] שלש שאלות 3 *Quaestiones* chronolog. David Narboni b. Jos. [ca. A. 1139] cum responsis, sec. MS. S. D. Luzzatto cum notis ejusdem et Editoris M. Steinschneider q. v. (1847).
 [Cf. Geiger, *Divan* p. 128.]
 65. ס' השם *J. de Nomine tetragramm.*, ex 2 Codd. MS. Bibl. Monac. primum cum Comm. (*Lux jubaris*) et figg. mathem., et Introd. germ. [lit. germ.] de vita et scriptis auctoris edid. G. H. Lippmann [insertae sunt 12 exposit. locorum mathem. in Talmude etc. ab Alexander Behr Hamburgensi] 8. obl. Fürth. 1834.
 [Editor in praef. p. 17 Cod. MS. Opp. 891F. (praeter 1495 Q.) allegat, qui Elasar Worms adscriptus! cf. Moses b. Schemtob et Sabbatai Rafael b. Daniel. W^p. 80, 3p. 49. Uri 209 et 318, 3 et Cod. MS. Mich. 82. Varr. lectiones ex MS. collegit Gg. Ztsch. III, 434, cf. I, 308. De locis mathem. v. ad op. 49. Allegatur ab Abr. Abulafia Litbl. VII, 666.]
 66] שער השמים *Porta coelorum* [spur.] הקדמה Praef. p. V. ap. S. D. Luzzatto: *Virgo fil. Jeh.* q. v. (1840).
 67] — Carmen [ad praef. pertinens] et introductionis Cap. 1. ex apogr. M. S. Ghironi; IV, 6 collect. כרם חמד N.3595 (1839).
 [Jam Luzz. recte monet, opus neque Ibn Esrae, neque cum homonymo Isak Ibn Lathif (de quo in Cat. MS.) confundendum esse. Prioris nomen ex Cat. MS. Angliae retinuit Uri 318 (v. Add. nostra ad Cod. a nobis melius dispositum), quem corrigit Dks. Ginse Oxford p. 61 (jam vero correxerat Gagnier ap. W^p. 511) et Litbl. XI, 341 ubi signa?? addita, unde forsitan *Jelinek*, Beitr. II, 10 librum uni alterive adscribi putat. Nostri auctor forsitan anon. ולה טרחתי עצמי בעבור. (הזכיר שמי כלבר (cf. var. lect. כ"ה IV, 132), duo capp. expositioni operis Geneseos praemittit (ראיתי להקדים שני פרקים להורה) מסלול ודרך לפה שאנו עתידים לפרש במעשה בראשית in praef., cf. cap. 1. in fine); tit. vero non ad capp. illa spectat (ut putat Krochmal, More p. 257, qui opus genuinum fert, cf. Isr. Annal. I, 312), sed ad opus totum, forsitan deperditum שם היבורי זה (שער השמים), atque discrete praeter cap. 2. alia citat ex opere ipso (p. 7 lin. 17 leg. וכולהו etc.), neque finis cap. 2: גופים פשוטים לא מורכבים מהם (Cod. MS. Mich. 316 [corr. Registr. p. 317] et ap. Luzz.) speciem fert operis absoluti.]
 68. שפה ברורה *Labium purum* Gramm. de literis servil. 12. Constant. Nisan 1530.
 [W^p. 50, 3p. 50. *Ref.* Ann. p. 33 n. 205; v. op. 49.]
 69. שפת יתר *Labium superbum* (cf. Prov. XVII, 7) Defensio Saadiae Gaon contra stricturas Dunasch Ibn Labrat, acced. Poema (op. 60a) et Orat. Bon Senior; ex MS. M. Bislichis edid. cum praef. M. Letteris 8. Pressb. 1838.

ABRAHAM Ibn ESRA

70. — textus emendatus cum Comm. (*Puteus seclusus*) adjectis 2 *Carminibus* auctoris, cum Introd. germ. [lit. germ.] edid. G. H. Lippmann, praef. est germ. I. M. Jost 8. *F. a. M.* 1843. [Cf. *W*¹p.80. Cod. *Rof.* 314. *Gg.* Zisch. III, 444 n. 21.]
- 71] תחבולה *Stratagema* quo aliquando in navi, procelloso turbine agitata, usus esse fertur ut per sortem algebr. dispositam improbi projicerentur [*sprur.*]; a. c. Moses Chabib: *Viae jucundae* q. v. [*W*¹p.86] (1546).
- 72] — Moses Kimchi: *Gramm.* q. v. (1563).
- 73] — a. c. Jehuda Charisi: *Prov. sap.* q. v. [Corr. *W*²p.1373 n.452] (1657).
- 74] — c. Vers. Lat. Pfeifferi, a. c. Jehuda di Modena: *Recede a malo* q. v. [*W*¹p.86] (1665).
- 75] — Germ., p. 79 *Deliciarum Physico-Mathem.* etc. Schwenterii q. v. [*W*¹] (1651).
[*Fabula spuria ex libro memoriali gestorum I. E. hausta fertur* (*W*¹, Cod. *Rof.* 66, fors. ex ed. 1563, hucusque ignota, adscriptum). — Ad computum num. 9 sed diversum spectat particula separata ex cap. 7 libri Pseudo-Aristotelici: *Secretum secretorum*, quae sub tit. חשבון שמהו בעלי המלחמה *Computus nominum militum* exstat in Cod. MS. *Mich.* 82 (corr. Registrum p. 322), in Cod. *Vat.* 171, 31, sec. *Assemani*. inscripta: כלל על שחק האישקאקי *Regula de Schacheludiol* arab. كتاب الغالب والغلوب ap. *Wenrich*, de auctor. graec. p. 162 (et *Tornberg*, Catal. Cod. Upsal. CCCLVI, 2), qui hanc et alias hujus libri particulas non recognovit, cf. *Jüd. Lit.* 447 n. 86. Decimus quisque Judaeus ejicitur in nota „fabula de 15 Judaeis et 15 Christianis“, lat. (Cat. MS. Angliae p. 133) in cod. Bodl. 2538, 43. 22, 19, exarato initio Saec. XVII., cf. „15 Türken und Christen“ in libro: „Historische und gute Schwaenke des Meister Hans Sachs, her. v. Konrad Spät, Pesth. 1818 p. 40. Arabice legitur in Cod. MS. *Uri* 212 inscripta: מעשה גרי בין יהודי *Historia quae evenit inter Jud. et Christ.*]
- 76] Hebr. vertit. opuscula grammat. Jehudae Chajjug q. v. (1844).
(AVEN ARE, ABR. AVENARE, HEVENARE, ABR. JUDAEUS.)
77. In re judiciali opp., scil. ¹) Introductio, ²) Rationes, ³) Nativitates et revolutiones earum, ⁴) Interrogationes, ⁵) Electiones, ⁶) Luminarum, ⁷) Conjunctiones vel de mundo, ⁸) Tract. insuper particulares, de signif. planetarum in 12 domibus, ⁹) de Consuetudine, ¹⁰) de Horis planetarum, Lat. vertit. [A. 1292-3] Petrus d'Abano (Aponensis, Paduanus)

4. s. l. e. a. [Ven. Petr. Liechtenstein. 1507].
[Varr. corr. et suppl. ap. *W*¹p.82. 83. 84. ³p. 51 et *Munk* ap. Beer, Philos. p. 107, ubi de duplici recensione librorum nonnullorum. Cod. MS. lat. Bodlej. n. 1762, quem *W*¹p. 81 cum ערונת (op. 62) conjicit, nihil aliud continet, ac fragmentum libri de mundo et lib. particularum. Librorum VIII (cf. Ali Ibn Ragal), quos inter MS. hebr. prolixius descripturi sumus, nomina tantum hic addimus eo ordine, quem probat *Heidenheim* ad Cod. *Mich.* 190: ¹) ראשית הכמה *Init. sapientiae* i. e. Introd., ²) טעמים *Rationes*, ³) מולדות *Nativitates*, ⁴) מבחרים *Electiones* (arab. اختيار non: *Libertates*!), ⁵) העולם *de Mundo*, vel מחברות המשרחים *Conjunctiones servorum (planetarum)*, ⁶) שאלות *Interrogationes* auctore (arab.) Maschal-lah (*Messahalac*), ⁷) ספר למשאלה בקדרות הלכנה *Liber Maschalla de eclipsi lunae et revolutionibus annorum*, ⁸) מאורות *Luminaries*. — Epitomen librorum nonnullorum, de qua scripsi ap. *S. Sachs* היורה p. 18, vide inter Codd. MS. *Reggio*.]
78. De nativitatibus, hoc est, de duodecim domiciliis coeli figurarum significatione etc. liber pristino suo nitori restitutus per Jo. Dryandrum
4. *Marpurg.*, *Euch. Cervicorum*, mense Aug. 1537. [*W*¹p.83: „Ven. 1485 et Colon. (!) 1537.“ Inc. hic liber, a praec. n. 3 differens: „Dixit quoque Abrah. Jud. optimum instrumentorum ad inveniendum gradum Orientem in nativitatibus est Astrolabium.“ In fine: „Explicit... cum figuris exemplaribus singulis domibus antepositis“, hae figurae omissae in Cod. MS. Lat. Bodlej. 2492 (ubi jungitur Albubater [Abu Bekr] de nativit.), exstant in Cod. Digb. 48, cf. *W*¹p.83, ubi de *Gaurici* annot. excusis.]
79. Abbreviatio libri de luminaribus et diebus criticis 4. *Ingd.* 1508.
[*W*¹p.83. ³p. 50. ⁴p. 766 edd. 1496. 1544. 1550. 1624 recenset, fors. omnes simul cum Jo. Ganivetii: *Amico medicorum*.]
- 80] שירים *Carmina* varii generis dispersa, inserta libris variis, praecipue liturgicis, et v. שירים sub *Prec.* varr. N. 3328.
a) In collect. et period. כסאף (N. 3713) 1, 83 (ex eo in ביכורי העתים I, 101; כרם חמד (N. 3595) IV, 35. 138. 143 (cf. *Zz. Benj.* 20). VII, 35; גנוי אוקספד per H. Edelmann q. v.; ap. *Dks.*, Litbl. IV, (453) 657. VI, 20. VII, 486. 565. X, 669. 708. XI, 343 (ubi variae citl.). 476. 719, et cf. *Carmoly*, Revue I, 254.
b) Ap. *Dukes*: Zur Kenntniss q. v.; *Sachs*: Die

ABRAHAM FARISSOL

relig. Poesie (cf. p.315) hebr. p.40 [ex quo ap. *Gg.*, Beiträge, hebr. p.20], Vers. germ. p.109.; Germ. ap. *Geiger*: Divan p.150.

c) Una cum operibus שפרו יתר 36.37; שפרו יתר op. 70.

[Collectionem adornaverat Jeschua b. Elia Levi, v. *Gg.* Divan p.182.]

DISSERT. DE VITA ET SCRIPTIS.

[Superiores v. ap. *W*¹p.86, in his vita per *Pontacum* adjecta ad op.21. Vitam et scripta tractat *Rof.* Diz. s. v. Aben Ezra (de vers. *Hamberger* v. *Gg.* Ztsch. IV,446 ubi Supplem.), ex eo *Hartmann*, Ersch Encycl. s. v. Vitam scripsit J. Spitz (q. v.) 1826, [eamque castigaverunt J. S. Reggio et B. Schlesinger (q. v.) 1828], duos posteriores potissimum (cf. librum p.15) sequitur *G. Lippmann* ad op. 65 (cf. eundem ad op.70 p.14 et Jost ib. p.7 et *Gg.* Ztsch. I,198). — Philos. et Theologiam (de qua jam Isak Lattes, v. *Zz.* Z. G. 477) illustrant: *Geiger* Ztsch. I,308; Luzzatto et Rapoport in epistolis q. v.; N. Krochmal: *More* q. v., *Munk* et *Beer*, Philos. p.26. etc.; et cf. *Illgen*, Ztsch. f. histor. Theol., neue Folg. St. II p.50-8. — De Poesi v. N. praec. b, partim a. — Cf. quoque *Zz.* Benj. p.250 et de *Corve*: Chrestom. *Frankel*, Ztschr. II,155. Quaestionem propositam v. ap. *Frankel* Mtschr. I,264, ubi scripta nostri kabbalistica supponuntur (cf. Asulai II, 15), quae vero ejus nomen ferunt spuria sunt, cf. *Reggio*, Epist. I,42, *Dks.* Litbl. XI,341 et Cod. MS. *Opp.* 979Q. — Opera hebr. ad Mathesin spectantia in Codd. permultis MS. delineari sumus; v. quoque *Luzz.* כ"ח II,76, ז"ן I,116., *Reggio* כיכור העתים 1846 p.48, *Terquem*, Litbl. VI,274. — De libro antiquo de vita et dictis I. E. (*Zz.* Busch's Jahrb. VI,1847 p.90) cf. supra op.75 not.]

4222 ABRAHAM Farissol, seu Farizol (פריזול non: Perizol) b. Mardochai ex Avignon [natus A.1451] in Italia [*Zz.* Benj.269].

1. אגרת ארהות עולם *Epistola (tract.) Itinera mundi* Geogr., partim sec. Bergomas et Amerigo S. Ven. 1586.

[Tischri 347, compositio fin. Ferr.285 (1524). *W*¹117. *Rof.* Ferr.104, Ann. p.60 n.129. Ed. rara, quam nec *Hyde* ad ed. suam adhibuit.]

2. — ex Cod. MS. Bod. cum Vers. Lat. et annot. edid. Th. Hyde [*W*¹], acced. varia 4. *Ox.* 1691.

3] — u. s., ap. Ugolinum; Thes. VII,1 q. v. (1747).

4] — u. s., in Hydii Syntagn. disst. q. v. (1767).

5. — hebr., acced. Isak Akrisch: *Hist.* etc. S. *Ojb.* 1720.

[Fin. fer. III. 4. Adar נבולות עמים. *W*³117=1661]

6. — cum figg., inter P. I et II (i. e. Cap.14-5) inseritur N. H. Wessely: *Annunc. nova*, acc. Moses Maimonides: *Epist. ad Jud. merid.*, Abr. Ibn Esra: *Fundam. timoris*, edid. I[rael] L[andau] Levi 8. *Prag.* 1793.

7] פירוש *Comm.* in Job, in Bibliis Rabb. N.28. 872 [*W*¹14] (1717.1727).

[De tabula grammatica v. Josef Schalit.]

4223 ABRAHAM (Jechiel) Fischel, Rabb. שרעבולא. תרעבולא *Dicta (dictum meum?) purgata* Nov. halach. f. *Brl.* (...א עלתה נצה הבשילי א...) 1755.

4224 ABRAHAM de Fonseca (פונסיקה), Judex Hamburg.

עיני אברהם *Oculi Abrahami Index* loc. Biblicorum in Midrasch Rabbot sec. capp. omnium edd. et pagg. edd. cum Comm. Isachar (N.3758 sq.) [*W*¹132.³132b] 4. *Amst.* 1627.

ABRAHAM Friedländer v. Abr. Friedlaender.

4225 ABRAHAM Galante b. Mardochai Romani, Orientalis. [A.1560. Litbl. VI,211.]

1] זרי חמה *Splendores solis* Comm. in l. *Sohar*, compendium per Abraham Asulai q. v. [*W*¹361] (1655).

2] קינות סתרים *Lamentationes absconditorum* Comm. in Threnos; una c. textu etc. sub tit. קל כוים *Vox fletum* N.286.433 [*Wib.*] (1589.1621).

ABRAHAM Gatigno v. Chajjim Gatigno.

4226 ABRAHAM Gavison (גביסון) b. Jakob b. Abr. b. Jos., Medicus in Mauritania [mrt. 1605 Telemanni]. [V. quae scripsi: *Ersch*, Encycl. I, T. LV,68.]

עומר השכחה *Omer (seu Manipulus) oblivionis* Comm. in Proverb. Sal. [compos. A.1575], una cum additt. filii Jakob et correctoris Mosis (A.1696); una cum textu N.909 (1748).

4227 ABRAHAM Gavison b. Jakob, juvenis nepos praec. [mrt. 25. Tammus 1605].

Carmina nonnulla partim sec. Proverbia arab.; adjecta libro praec. q. v. (1748). [Cave confundas Abr. Gavison III., libri Editorem.]

4228 ABRAHAM Gedalja b. Samuel, Hierosol. [mrt. ante 1660?]. [*W*³p.66 nostrum confundit umc

ABRAHAM GEIGER

Correctore collega seniore, Abr. b. Sal. Chajjim Chabertob, de quo inter typographos.]

ברית אברהם *Foedus Abrahami* Annot. in Simon Darschan: *Talkut* P.I. q. v. (1650-7). [W¹161.360g.]

ABRAHAM Geiger v. A. Geiger.

ABRAHAM Glogau v. Abraham b. Jakob Mos. Helen.

ABRAHAM Goldberg v. A. Goldberg.

⁴²²⁹ ABRAHAM Grotte (גראטה, non: Grate) b. Mendel ex Bunzlau, Gener Sim. Lowositz Pragensis. b. Mos. Perez זולא Rabb. Schneitach. [Familia „Grotte“ adhuc Pragae existit.]

באר אברהם *Fons Abrahami* Comm. in Hagadarn Paschatis N.2709 [W²62b] (1708).

ABRAHAM Hamburg v. A. B. W. Hamburg.

⁴²³⁰ ABRAHAM Ibn Hassan (חסאן) Levi ex urbe ארנט. [Idem vid. ac Commtr. in Chullin Cod. Vat.167,10. Nomen Abraham Kattani et tit. in ed. 2 spur.]

1) **מנין המצות** *Enumeratio* 613 *praeceptorum* sec. Maimonidem; a. c. Bibl. Rabb. N.28 [corr.] (1517).

2) — [sub nomine depravato Abr. b. Kattani et tit. fict.: קול ה' *Vox dei*] Lat. per Phil. Ferdinandum q. v. [W¹3148] (1597 etc.).

⁴²³¹ ABRAHAM Heilbronn b. Moses Aschkenasi.

1. **אהבת ציון** *Amor Zionis* Exposs. in Pentat. et Megillot, passim in Sal. Isaki [W¹3118]

f. *Lubl.* 1639.

2. **ברכת אברהם** *Benedictio Abrahami* Concio, cum esset Bar mizwa (13A.), habita 4. s. l. e. a. [Prag²]. [Frontisp. non exstat; ff. 4. Corr. W³118*. Mich. 851b. Locum sistit Cat. ms., ap. Zz. Z. G. 297 desid.]

⁴²³² ABRAHAM Herera seu Herrera, Erera (אירירה, non: Iriira) Kohen, Maroccanus Amstel. [mrt. 1631].

1. **בית אלהים** *Domus Dei* Doctrina kabb. ex Hisp. hebr. per Isak Aboab b. Matatja [W101]

4. *Amst.* 1655.

2. **שער השמים** *Porta coeli* Introd. in Kabbalam, ut supra hebr. [W]

4. *Amst.* 1655.

[Opus utrumque jam ad rara perlinet.]

3) Particulae ex utroque Lat. in Knorrrii Cabb. denud. q. v. (1678).

⁴²³³ ABRAHAM Hurwitz b. Sabbatai (seu Abraham Schaftels) Levi.

1. **ברית אברהם** *Foedus Abrahami* De poenitentia, insertis *Confessionibus* peccat. varr. auctororum. *ED. PR.*

f. *Lubl.*, *Kalon.* *Jafe et fil. Chajjim.* 1577-8.

[Fin. fer. II. 26. Schebat (15. Jan.); ff. 16 sine tit. *Opp.* 326F., una cum op. 2. (ap. *Mich.* 1524 desid.). Eadem vid. ac s. a. W³p.30* cf.^{1,4}. — Cap.7. ex Elasar Worms (q. v.) potissimum petitum, inscribitur: מורה כרך, quod in praef. ed. II. [ubi prima praecipitata et erronea fertur, quamque praef. excerpisit Edit. A.1717] de toto libro (וזה הספר מורה חטאים) בקשר ותחנותו (בסוקים מורה צדק, inscrib. והנה וידוי. ex eo potissimum *Confessio magna* N.2232 sq. et Moses b. Isak Brzesc: *Exponens peccata* petita sunt. Precationum, praeler proprias, auctores non nominantur excepto Mose Alaschkar, cf. N.3559.]

2. **חסד לאברהם** *Benignitas erga Abrahamum* Supercomm. in Mosis Maimonidis Introd. (quae tota textus instar expressa) in Comm. in tract. Abot. *ED. PR.* f. *Lubl.*, *Kalon.* et *Chajjim.* (fer. I. 2. Schebat 378,31. Dec.) 1577.

3. — opus utrumque. Ed. aucta (ff. 19+23) [W¹3]. 4. *Crac.*, Isak. 11. *Menachem* 1602.

4. — u. s.; edid. fil. Jakob, quo mortuo [13. Ij-jar A. יעקב = 1622] ad finem perduxit ejus fil. Sabbatai, qui ad opus 2. praef. est

4. *Lubl.*, *Zebi Jafe.* 1622.

[In tit. op.1. fer. I. שלום, sed] paululum minus, unde A.1616 ap. *Sabb. W¹*, fin. fer. III,12. *Menachem*; op. 2. fer. IV. 4. Elul, ubi chronostica dubium non admittunt.]

5] — opus 1. insertum p.128 Precib. quotid. N.2335 [W³p.626] (1717).

6. — opus 2. [*Ed. spur.*]

f. *Lubl.*, *Kalon.* *Jafe* (שפכ) 1622.

[*Opp.* 922F. expl. impl., ut vid. ed. I., cum tit. persimili, mutato tantum A., quo Kalon. jam diu sub titulo requievit)]

7] — opus 2. insertum edd. Talmudis q. v. N.1414 sq. [W⁴] (1720 etc.).

8. **יש נוחלין** *Sunt heredes Testamentum* cum filii Jakob Animadvv. 4. *Prag.* 1615.

[Fin. 22. Ab, 17. Aug. W¹3, cf. 397d, ad. 3799c. Zz. Z. G. 290n.162. Ed. jam rariss. fertur A.1696 a Jehuda b. Mos. Selichover. — Cf. Cod. MS. *Opp.* 1258Q.]

9. — acced. Sabb. Hurwitz b. Jes.: *Testamentum* [W¹3, ad. 360b] 4. *Amst.* 1701.

10. **עמק ברכה** *Vallis benedictionis* De bened. cibi

ABRAHAM HURWITZ

- etc. cum filii Jesaiae Notis 4. Crac. 1597.
[W¹ib. et p. 705, ubi 596; cf. ³362: Ascher b. Josef]
11] — acced. *Novellae* in Mardochai b. Hillel per
Abraham Hurwitz b. Jesaia 8. Amst., Hirz. 1728.
[Tit. שם טוב עולה על, fin. Peric. הברכה וזאת
489; ff. 166. Mich. 3373.]
- ⁴²³⁴ ABRAHAM Hurwitz b. Jesaia b. Sabbatai b. Je-
saia b. Abraham [praced.].
Varia adjecit ad Preces N.2335 [W³97d] (1717).
ABRAHAM b. J., v. A. Stern.
ABRAHAM b. Isak v. Abraham Alluf et
Abraham Auerbach et Abraham Bed-
darschi et Abraham Chajut et Abra-
ham Kohen et Abraham Laniado et Ab-
raham Megas et Abraham Perls et Ab-
raham Schalom et Abraham Zahalon.
- ⁴²³⁵ ABRAHAM b. Isak Granatensis (סרמון ספרד).
[v. Jellinek, Auswahl p. 9. Cod. MS. Opp. 863.
931 Q.]
ברית מנוחה *Foedus quietis* Kabb. Capp. 10 (im-
perf.?) [W96] 4. Amst., Jeh. L. b. Mard. etc. 1648.
- ⁴²³⁶ ABRAHAM Isak (אִיזַק, אִיזַק), Don Abrah. b.
Isak Levi, seu Abraham Levi. [Non Tamach
vel Zemach, ex Abbrev. חמ"ך i. e. חתמונו
כבוד „quiescat in honore“ ad nomen patris ad-
pos. (Zz. Z. G. 454). Noster unus idemque ap. W¹
40.95. ³104c. ^{1,3}167; *Rof.* ap. Hamberger p. 24.
307.326; *Assem.* (179) 97.205; *Pasini* 58; Cod.
Mich. 623; Zz. ap. Rebenstein p. III, et v. praef.
Isak Akrisch ad Comm. in Cant.; procul dubio est
poëta celeber Provinciae mrt. A. 1393 (Cheschwan
154) ap. Zz. Z. G. 454, cf. *Dks.* Z. rabb. Spruchk.
94; *Deutsch.* Cat. p. 127! Opus A. 1380 compos.
v. ad Cod. Poc. 280, 2.]
פירוש *Comm.* in Canticum N. 152.392 (1558.1611).
ABRAHAM b. Isak Narboni [fict.], v. Ahron
Levi Barcelioni.
- ⁴²³⁷ ABRAHAM b. Isak Schwersenz.
1. ליקוטי אברהם *Collectiones Abrahami* dialo-
gus inter intellectum (שכל) et animam (נפש)
4. Prag. 1793.
- ⁴²³⁸ ABRAHAM Isaki seu Jizehaki, Archis. Hieros.
1. זרע אברהם (*Semina Abrahami*) Resp. in Men-
sam III. IV. cum Indice. (f. 26-7), edidit Jedidja Ko-
hen b. Arje J. L. f. Constant., Jona (ובחמלחו) 1732.
- ⁴²³⁹ ABRAHAM (Zebi H.) Iserls (איזרלס) b. Meir,
Nikolsb. Krumau.
1. ניות [ניות] ברמה „Noias“ [Najot] in Rama
Conce. 4. Wien. 1814.
- ⁴²⁴⁰ ABRAHAM Jachini. הריני, unde allusio ad
סיפור יכין in carm. Chisk. Roman. In libro חלומות
(Mich. 3218) narratur, jejuniu Gedalja A.
5372 (1611) Petachjae יכני filium Abrah. natum
esse, postea eruditum et Kabbalistam etc., qui for-
san noster et Sabb. Zebi sectator. *Zd.*
1] הנה מלכות *Decus regni*, Meditationes rhetor-
icae ad instar Psalmorum, ordinibus 5
4. Constant. (הרי) 1655.
[Lit. Sal., per Abr. Franco; ff. 36. Mus. Br., cf.
Asul. Corr. W³ 71b p. 30, *Dks.* Litbl. VII, 163. *Jüd.*
Lit. 460n. 13.]
- ⁴²⁴¹ ABRAHAM Jagel, seu Jaghel (יגל), b. Chananja
dei Gallichi di Monselice [Saec. XVI.]. [*Camillo J.*
exjudaeum revisorem libr. hebr. A. 1609-20
male (sec. Zz.) nostrum habent Bibliogr., cf. *Reggio*
IX, 14. Cf. Zz. Z. G. 418.]
1. אשת חיל *Mulier fortis* De muliere bona, Prov.
XXXI, 10, eth. et philos. [W¹ 378]
8. Ven., Dan. Zanetti. 1606.
[Ed. 1611 ap. Bart. et 1610 (השע non 1615 ut
W) ap. Sabb., fict.]
2] בית יער לבנון *Domus silvae Libanon* Disstt.
varr., P. II. Cap. 30, de aqua tempore quatembr.,
ex autogr. MS. unico; 1, 21 epistolarum J. S.
Reggio q. v. (1834).
3] — P. IV. [Cap. 53] inscr. בשיחה דקליס de loquela
arborum] u. s.; II, 41 collect. כרם הסדר N. 3595 (1836)
[De MS., nunc in Bibl. Bodl., primum disseruit Reggio,
IX, 3.]
4. לקה טוב *Doctrina bona* Catechismus more dia-
logi [primus hebr.] ED. PR.
8. Ven. Gara s. a. [ca. 1595].
[W¹ 78* (cf. ⁴), ad. ³950b. 1670c. Ed. raram nec *Rof.*
possidebat. Inter radices jam omissum est, religionem
non abrogatum iri.]
5. — [W¹] 8. Amst., Uri (באמתתו יתיה) 1658.
6. — s. t. תורה לקה טוב, cum Jakob b. Jirmijja
Matatja Levi Vers. Germ. in columna adversa
[W¹ 13. *Serap.* p. 364n. 133]
4. Amst., Uri (התורה לה) 1675.
7. — et Lat. ex hebr. factus a J. C. de Veil

ABRAHAM b. JAKOB

- [W¹] 8. *Ind.* 1679.
 8] — sec. expl. Londinense [W¹. *Mich.* 5396]
 8. *Franeq.* 1690.
 9. — hebr. 8. [*Amst.*?] 1686.
 [A. יהי שלום בחי'ך. Cat. ms. praeter nostram ed. 1680 recenset!]
 10] — ex ed. Amst. cum J. B. Carpzovii Vers. Lat.; p.45 ejusdem in Theol. jud. introd., a. c. Raym. Martini: Pugio fidei [W¹] (f. *Lips.* 1787).
 11. — ex ed. 1658 cum Fr. W. Bock Vers. Germ. [lit. germ.] [W¹] 8. *Jpz.* 1694.
 12] — ex ed. Amst., acced. H. v. d. Hardt Vers. Lat. 8. *Helmst.* 1704.
 13. — c. Vers. Germ. [ut op.6.] 8. *Wilm.*, *Hirsch* b. *Chajjim* (אהה הסתי מעל בני ישראל) 1714.
 [Ipse typoth. Jak. di Cordova ex ed. 1675 recusus! W³. *Serap.* ib.]
 14. — u. s. (ut Amst. apud Uri^a) 8. *Jesn.*, *Isr. b. Abr.* (לסדר וידעחה) 1719.
 [Ed. nostrae statim jungit W³ verba: „Addita est quoque Vers. Germ. s. t.: Eine gründliche Verfassung etc, Druckts Ge. Klessner *Jesn.* 1722 plag. 2 1/2. Vers. facta ex Lat. H. v. d. Hardt“; sed illa (germ. tantum?) seorsim edita vid. *Corr. Serap.* ib.]
 15] — specimen Vers. Germ. per M. Philippson q. v. (1785).
 16. מושיע חוסים *Salvans confidentes* De curanda pestilentia per preces etc., acc. Jos. [Ibn Schraga] במארוינטי: *Condit. suffitus* [W^{1.3}78] 8. *Ven.*, *Gara.* 1587.
 [Tit. genuinus forsan אורה היים *Semita vitae*, v. Cod. MS. *Mich.* 67, cf. Registr. p. 316. Ed. 1604 ap. W¹ ex lib. מושעוה אל. *Sabb.* sequente et Mos. Saertels: בוק לקח conficta!]

ABRAHAM b. Jakob v. Abraham Garison.

- 4242 ABRAHAM b. Jakob ex familia Abraham Patriarchae, i. e. Proselyta.
 הבניה בית *Tabula stationum* et המקדש *Figura templi* ad init. Haggadae Pasch. N.2702. 2712 (1695. 1712).
 [W³89b de mappis variis loquitur, A.1720 addit *Zz.* Benj. 289. Idem videtur incisor Caleudarii ap. W³.167b =489b! cf. לוח N.3612.]

4243 ABRAHAM (Israel) b. Jakob Koppel Levi b. Ahron Mirs.

Excerpta ex Samuel Jafe adornare juvit in מדרש רבות N.3766 [Corr. W³92d] (1705).

4244 ABRAHAM b. Jakob Mos. Helen [W³89e].
 זרע אברהם *Semen Abrahami* Comm. in מדרש רבות N.3768.3769 (1725.1732).

4245 ABRAHAM Jarchi (i. e. ex Lünel) b. Natan [1304-5]. [Abbrev. אב"ן (non: Aben); cave confundas cum אב"ן seu Elieser b. Natan. *Zz.* Benj.15.]
 1. המנהיג *Ductor* [alias: מנהיג עולם *Ritus mundi*] Liturgia 4. *Constant.* 1519.
 [W^{1.3}126. *Rof.* Ann. p.19 n.93.]

ABRAHAM b. Jechiel v. Abraham Kohen et Abraham Porto.

ABRAHAM b. Jehuda v. Abraham Minz et Abraham Korijjat.

4246 ABRAHAM b. Jehuda Chassan (*Cantor*), Polonus.

1. חיבורי לקט *Compositiones collectionis* Comm. compil. in Megill., Proph. et Hagiogr., cum Gloss. Germ. f. *Lubl.*, *Zebi Jafe.* 1612.
 [Fin. fer. III. 24 (כ"ד ימים ברה"ק) Tammus. W³83, ex quo *Rof.* Diz., ed. 1593 addit fict. *Serap.* p.111 n.384. Op. rarum.]

4247 ABRAHAM b. Jehuda Levi Archis. Gnesen. [Ex ephth. הנאון (doctus) forsan גיין ap. *Plant.* W¹62.86.]
 Additt. in Comm. in סליחה N.2845 (1608).

4248 ABRAHAM b. Jehuda Löb ex Olianow, Prenzlau.
 1. פתח האורל *Janua tentorii* bipart. Index Bibl. et materiarum haggad. 4. *Sulzb.* 1691.
 [W³82b=741f!]

4249 ABRAHAM b. (Moses) Jekutiel Kofmann Kohen Krotoschin, Nepos Abraham Abele b. Chajjim. [W³76b=p.454 corr.]

1. שחישות ובריקות בקצרה *Regulae mactationis et inspectionis breves* cum Additt. מנחם אברהם *Culter Abrahami* 8. *F. a. M.* [בא עה] 1713.
 [In tit. ed. *Lubl.* 1685 laudatur, fors an ex approb. Zebi Hirsch Rabb. Lublin. data fer. VI. 21. (?) Ijjar 1685 efficta?]

2] — una cum Jakob Weil: *Reg. mact.* q. v. [Wib.] (1719).

3] Edid. חוספה etc. N.4090.

ABRAHAM b. Josef v. Abraham Asch, et Abraham Levi.

ABRAHAM b. JOSEF

⁴²⁵⁰ ABARAM (Elieser, Leser, Leiser) b. Josef
ex Lask, Cracov.

1. **אבני קודש** *Lapides sancti* Nov. halach. et (ש"ה)
Resp. f. Warschau (קדוש והנורא במחנה) 1819.

2. **יקרא דחיי** *Decor vitae meae* Conce.
8. *Ofl.* (הושיע את יכרד) 1823.

ABRAHAM Judaeus v. Abraham Ibn Esra.

⁴²⁵¹ ABRAHAM Judaeus. [Saec. XIII. Simon Janu-
ensis medicus quondam Papae Nicol. IV. (1288-91)
fuit. Abr. quendam A. 1278-9 Toleti ex Arab. in-
terpretem v. ap. *De Castro* I, 143, quem *Stahr*
male cum Abr. b. David N. ⁴²¹³ conjicit. *W*¹⁸⁵.]

Serapionis de simplicibus opus [ex Dioscoride et
Galeno aggregatum] Lat. interpr. A. J. et Si-
mon Januensi [Genuensi].

[Edd. 1525. 1531 et excerpta v. Cat. Bibl. Bod. III, 440a.
Ed. 1473 ap. *Wüstenfeld* § 144.]

⁴²⁵² ABRAHAM Kalfon (כלפון).

1. **חיי אברהם** *Vita Abrahami* Rationes praecep-
torum et ritualium ex scriptis permultis in fine
enumeratis collectae, edid. fil. Rachmim

4. *Liv.* (נתן אלהים) 1826.

ABRAHAM Kalisch v. Abraham Abele.

ABRAHAM Kalmankes v. Ascher Kal-
mankes.

ABRAHAM b. Kattani v. Abraham Ibn
Hassan.

⁴²⁵³ ABRAHAM Klausner (קלוזנר). [Vindob.
Saec. XIV.²]

1. **מנהגים** *Ritus* (Austriae) cum Animadvv.
[*W*^{L.3} 149] 8. *Riva.* (2. *Kisl.* 319) 1558.

ABRAHAM b. Kofmann s. Abraham b. Je-
kutiel.

ABRAHAM Kohen v. Abraham b. Elieser,
Abraham Herera et Abraham Rapa et
Abraham b. Sabbatai.

⁴²⁵⁴ ABRAHAM Kohen [incertus].

Hymnus in circumcisionem, incip. הרחמן הוא יכרד
אבי הילר, in Benedd. praecipue rit. pol. et germ.;
v. p. 401 et N. 2623 (*Saec.* XVI. etc.).

⁴²⁵⁵ ABRAHAM Kohen b. Jecheil Mich. ex Lask,
Fürthi, dein Hieros. reversus. [*Jellinek*, Litbl. VII,
234. 252 corr.]

1. **בית יעקב** *Domus Jakobi* Miscell. kabbal.
f. *Liv.* (ישרי לב) 1792.

2. **והשב לו הכהן** *Et supputabit ei Sacerdos* Kabbal.
4. *Fürth* (הא ורע אברהם אהבי) 1783-4.

⁴²⁵⁶ ABRAHAM Kohen b. Isak ex Samosc.

1. **בית אברהם** (ש"ה) *Domus Abrahami* Resp.
et Nov. halach, praecedat נט כשר *de libello repudii*
valido et טשפט שלם *Judicium perfectum* halach.

f. *Brl.* (בשפתי נבון חסדיא) 1753.

⁴²⁵⁷ ABRAHAM Korijjat (קורייאט) b. Jehuda.

1. **זכות אבות** (ש"ה) *Puritas* (seu *meritum*) pa-
trum Resp., una cum Resp. patris, et Exposs. in
Sal. Isaki et Elia Misrachi etc.

f. *Pisa*, typ. nova Sam. Molcho. 1811.

[A. היא נפלאה, praef. A. יהודה וישראל supput. ma-
joris sed sine mens. Cheschwan.]

⁴²⁵⁸ ABRAHAM Laniado b. Isak b. Abraham, Halebensis.

[Pater Isak est frater Samuelis Laniado (q. v.),
cujus filius Abraham a *W*³ 40 (cf. p. 1111 et N. 522)
et in nota ad *Conforte* 41b ed. Cassel confunditur
cum nostro.]

1. **מגן אברהם** *Clypeus Abrahami* Conce. de mys-
teriiis objectorum legis [*W*^{L.3} 392]

4. *Ven.* (1. *Adar-fer.* VI. 2. *Nisan*) 1603.

2. **נקודות הכסף** *Puncta argentea* Comm. in Can-
ticum N. 426 [*Wib.*] (1619).

ABRAHAM Lattes v. A. Lattes.

ABRAHAM b. Levi v. Abraham Conque.

ABRAHAM Levi v. Abraham Ibn Chis-
dai et Abraham b. David sen. et Abra-
ham b. Isak et Abraham b. Mardochai et
Abraham Schimschoni.

⁴²⁵⁹ ABRAHAM Levi [incertus].

ס' המלכות *L. Regni* 19 Halachot ad instar libri
Jezira cum Comm.; v. Jehuda Korijjat: *Lumen*
et sol cap. 25 (1838-9).

[*Asul.* Waad ב. 50 ex MS. הצידיק (cf. eundem s. v.)
lib. ipsum auctore David Levi affert, *Bart.* ap. *W*²
p. 371 lib. על מלכות שבים Abraham Ibn Esra
adscribit, q. v. op. 37. Noster inc. סדר על סדר
ה' חזרה אחרי סדר י' אלהינו י' אל' אחד את סדר
מרכבות שם אחת המשה עשרה ששה מספר ששים
ועשרים אומות כ"ב פסוק של אחד. באחד ההלכה הזאת

ABRAHAM LEVI

מחפרשת על ר' פנים הפן הא' ע"ד אצילות הפן הב'
 ע"ד הנקודה והחננוה בסוד ה' הננועו אבנין
 כ"ב כליו של אל אחד המליך מהם עשרה. ...
 [והקשרים מראה דמות כבוד יי]

4260 ABRAHAM Levi Saken (*senex*). [Op. 1. finivit
 A.1508. In registro ad Cat. Mich. p.316 varia
 corr. sunt. Cognatus est Abr. Sacut, v. Dks.
 Litbl. XI,265.]

1. משרא קטרין *Solvens nodos* De 70 hebdom. Da-
 nielis

4. Constant. (fer. VI.15. Sivan (האחרון) sub Bajazet. 1510.
 [W¹. 104. Rof. Ann. p.1n.31 male A.1505, v. Zz.
 Z.G. 222.]

2. תיקוני שבח *Institutiones Sabbaticae*, a. c. Jakob
 b. Mard.: *Compd. l. Init. sap. q.v.* [W¹] (1600 etc.).

4261 ABRAHAM Levi b. Josef b. Abraham Perez.
 פירוש *Comm. et Novellae in מנלה העניה* N.3724.
 3725 [W¹. 106] (1659.1734).

4262 ABRAHAM (Jekutiel Salman) Lichtstein
 b. Mos. Josef [Saec. XVIII].

זרע אברהם *Semen Abrahami* Comm. et מקרא
 מפורש *Scriptura exposita* Index Bibl., et מבוא
 החלמוד *Introductio Talmudis* Index talmud. in
 ספרי (P. II.) N.3987 (1820).

4263 ABRAHAM Lisker (לישקר) b. Chajjim ex Brzesc
 Litt., Rabb. Rossien (רוסין) in Samogitia (זאמאגית).
 באר אברהם *Fons seu Puteus Abrahami* Comm., et
 מי באר *Aquae putei* Nov. in Mischnam Ord. I-III.
 [corr. W³. 475b] N.2007.2021 (1683.1726).

ABRAHAM b. Loeb v. Abraham Oppen-
 heim et Abraham Saraval.

4264 ABRAHAM Loewenstamm b. Arje L. b. Chajjim,
 Rabb. Emden.

1. קדש הלויים *Sanctitas laudum* De 3 respon-
 sis Hillelis (Sabbat 31) 8. Amst. s. a. [1818-9].

ABRAHAM Lombroso seu Lumbroso [fict.]
 v. Samuel Ibn Jahja.

4265 ABRAHAM di Lonsano, seu Lonzano, b. Rafael,
 baptiz.: Willh. Henr. Neumann.

1. קנין אברהם *Peculium Abrahami* Gramin. hebr.
 P. I. [W¹. 4753d. Corr. Rubinst.] 8. Zolk. 1723.

4266

ABRAHAM Maimon (מיטון). [Hunc dubium
 auctorem temere conjiciunt Bibliographi, ipse *De-
 litzsch* (ad Cod. Lips. 21,9e, et Z. G. d. h. P. p. 46)
 cum sequ. filio Maimonidis, qui fabulam ineptam
 vix descripserit vel verterit nec „Abraham Mai-
 mon“ inter Hebr. nominari solet. Forsan Resp.
 similis argumenti Maimonidis in Epist. ed. Amst. f.
 49a, vel פאר הדור n. 13, fictioni vel confusioni
 ansam dedit? — Terlius Abraham מיטון Saec.
 XVI. exeunte, discipulus Mos. Cordovero, cu-
 jus Hymnus ap. Natan b. Moses Hannover: *Portae
 Zionis*.]

1] מעשה של ירושלמי *Historia [viri] Hierosoly-
 mitani*, quam vertit (vel exaravit? שהעתיק) Ab-
 raham Maimon hebraice (בלהק), de servanda
 jurisjurandi religione fabula de Dihon b. Salmon;
 una cum משה של הכי הימים N.3442 sq. (1517.
 1544.1605).

[W¹. p. 87, ubi ed. Amst. s. a. ex Sabb. suspecta = 1532,
 ubi Dihon quasi auctor Arabi! sed archetypon arab. a
 Bibliographis (cf. W³. p. 1026) ex ambigua voce שהעתיק
 effictum.]

2] — a. c. מעשה N.3872 [W¹. p. 87] (1647).
 [Una eademque est ed. quam Ven. (ex Opp. 5910,
 v. N.3872) et s. l. e. a. cum Bostenai recenset W³. p.
 52*53.]

3] — ex MS. [nunc Cod. Lips. 21e] cum Versione
 lat. per Wagenseilium in ejusdem Exerc.
 q. v. [W¹] (1687).

4. — Germ. per Anon. 8. Hamb. a. H. 1711.
 [W³ ed. Hamb. 1710 addit suspectam. Corr. Serap.
 p. 381 n. 162.]

4267

ABRAHAM Maimoni (Maimuni) b. Moses Mai-
 moni, arab.: Abu l'Meni (أبو المنى) Ibrahim,
 Medicus Kahirae. [Op. 2 compos. A. 1235, —
 quod in tit. ad MS. (nunc ap. Carmoly, Itin. p.
 295) refertur. — De nat. et mortis tempore varias
 lege sententias ap. Ibn Abi Oseihā (*Wüstenfeld*,
 Gesch. d. arab. Aerzte § 199, cf. *Chwolsohn*, Litbl.
 VII, 354!), *Conforte* 13b, *Asul*. I c 9, *Rof. Diz.*
 192, *Rpp. ap. Gy. Ztschr.* II, 563 cf. p. 515 et V, 97,
 כ"ח V, 8, cf. *Gy. Mel. Chofn.* 79, *Carmoly*, Isr. Ann.
 I, 55, II, 248, Hist. des med. 63. *Jüd. Lit.* 396.]

1] כפאיה אלעאכרין seu כתאב אלכפאיה *L. Suffici-
 entiae seu Suff. colentium [Deum]*, arab.,
 particula [ex Introd.?] de generibus exposi-
 tionum (Deraschot) et Historiarum apud Tal-
 mudistas hebr. per Anon. [cum ejusdem pro-
 oemio?], ex Cod. Opp. [1172Q. f. 173] addita inscrip-

ABRAHAM b. MARDOCHAI

- tionem תורת הרשון מאמר על *Tractatus de Deraschot*;
II, 7 collect. כרם המד. N.3595 (1836).
[Summatim illa germ. jam exhibet Zz. G. V. 401. De
op. arab. (ap. *W*¹³114; cf. 118b) v. Add. ad *Uri* 315.
335-6. — Exstant et excerpta hebr. ap. varr. auct. ut
Masud Rokeach (q. v.) etc., cf. *Gg. Mel. Chofn.* 103,
Rpp. כ"ח VI, 102, *Zipscher* Litbl. VIII, 583, cf. Add. ad *Uri*
243. — De epistola nostro adscripta v. sub Samuel
b. Abraham ספורטא. Responsum nostri ex patris resp.
collectione exhibet Buxtorfius: *Instit. epist.* q. v.]
2. מלחמות ה' *Bella Dei* Epist. apologetica pro
patre cum epistola ad Salomon b. Ascher ex
MS. primum, una cum Mos. Nachmanidis *Epi-*
stola tali edid. Abr. Mos. b. Sal. Dubno [*W*⁴114]
8. Wilna. 1821.

ABRAHAM b. Mardochai v. Abraham Asu-
lai et Abraham Farissol et Abraham Ga-
lante.

- 4268 ABRAHAM b. Mardochai Levi.
1. גן הורדים (ש"ח) *Hortus rosarum* Resp. in 4
Turim, 2 Ptes, inter quas inseritur: גן המלך
Hortus regis halach., impensis Chajjim b. Moses
Tawil (טאויל), generi auctoris, et Jak. Bibas (ביאש)
f. *Constant.* 1715-6(7?).
[A. Achmed et חכון, fin. fer. VI. 12. Chesch-
wan עכרה. *W*³116c.]
2. יאיר נתיב *Illustrabit semitam* De libello repudii
[*W*³104b] 4. *Constant.*, Jona b. Jakob. 1718.
3. קונטרס *Commentatio* de die circumcisionis,
una cum patris Mardochai Levi: *Viae jucun-*
dae q. v. [*W*³103b=116c] (1697-8).
- 4269 ABRAHAM (Elia) Margalioth b. Natan, ex Nachod
(in Bohemia) [*W*³451b].
הפלה לקיבוץ נליחתי, v. Prec. varr. N.3347 (1705).
- 4270 ABRAHAM b. Matatja.
1. קווא בוך *Kuh-buch* Fabulae (ad instar Isak Sa-
hula: *Prov. antiqu.*) Germ. 4. *Bern*(?) 1555.
[*Sabb.* ap. *W*¹121, qui ⁴p.907 n.1544d (ubi male A.
1605) eundem putat lib. homon. auctore Moses
Wallich (q. v.), qui ex Isak Sahula et Berachja
Nakdan (q. v.) conflatus. Cf. Jakob b. Samuel. *Serap.*
p.14 n.212.]
- ABRAHAM Medicus v. Abraham Portaleone.
- 4271 ABRAHAM (*Magister*) Medicus. [Idem ac Ab-
raham Judaeus N.⁴²⁵¹ vel A. de Balmes??]

Lat. vertit Galeni [spur.] *de plantis*, inter Galeni
Opp. (Saec. XVI. etc.).

[*W*¹153 cd. ap. Juntas s. a. laudat. In ed. 1556
non exstat, in ed. VI. et IX. A. 1586 et 1625 (Cat. Bod.
II, 110b) adest.]

4272 ABRAHAM Ibn Megas b. Isak Levi, Medicus.
1. כבוד אלהים *Gloria Dei* Philos. et Theolog.,
3 sectt.

4. *Constant.* (fer. IV. *Novil. Cheschwan* 346) 1585.
[*W*¹³113: A. 1605, quo nihil Const. excusum. Sect.
III, c. 11-23 (f. 139-143a) descriptionem sistit 48 si-
derum, f. 124a: Disputat. cum Hakim Bascha Medico
impr., f. 127-31 et 143a Disput. cum Christ. [Zz.]. Cf.
Asul., Zz. Benj. 277, *Carmoly*, hist. des med. 162. 260.
Possidebat Is. Moser Berolienensis.]

ABRAHAM b. Meir v. Abraham de Bal-
mes et Abraham Ibn Esra et Abraham
Iserls et Abraham Stern.

4273 ABRAHAM Meldola b. David, Consul (סופר) regius
Hamburgi [Saec. XVIII. et XIX.].

שיר *Carmen* in honorem Mendelssohnii, et aliud
in ejusdem libr. „Jerusalem“; II, 81 collect. מאסף
N.3713; recus. III, 77.80 collect. ביטורי העהים N.3429.

ABRAHAM b. Menachem v. Abraham
Schwab.

4274 ABRAHAM b. Menachem, seu Ahron Chassan
(Cantor) e Bacharach.

1. אורים וחומים *Lux et perfectio* Eth. ascet. et
Supplicationes [*W*¹³50] 4. *Amst.* 1653.

ABRAHAM b. Mendel v. Abraham Grotte.

4275 ABRAHAM (Josef) Menz (מענק i. e. Mainz)
b. Simon Wolf ex F. a. M.

1. ראשית לימודים *Initium Mathematicae* seu
Geometriae sec. Euclidem novo ordine
4. *Brl.* (זה יהיה לך לאוח) 1775.

4276 ABRAHAM Minz (מינץ, בינק) b. Jehuda. [*W*³
114b=11418]

Decisiones etc. v. sub פסק N.4006 [ca. 1519].

4277 ABRAHAM Misraichi (*Orientalis*) b. Baruch,
Maclator Hieros. [Pater mortui Jos. Misraichi etc.]
זכרון לבני ישראל *Memoria pro filiis Israel* Re-
gulac maclandi et 70 Terefot avium; una cum

ABRAHAM MOHR

Moses Ventura: *Dextra Mosis* q. v. (1718).
[W³112b.]

ABRAHAM Mohr v. Abr. Mohr.

ABRAHAM b. Moses v. Abraham de Botton et Abraham Heilbron et Abraham b. Jakob Moses et Abraham Lichtstein.

4278 ABRAHAM b. Moses [Schaedel?].
Germ. vertit vel edid. l. Ezechiel N.1251 (1602).

4279 ABRAHAM (Naftali Hirsch) b. Mose Spitz Levi,
Judex Nikolsburg., dein Rabb. Worm.

1. מלא רצון *Plenus acquiescentia* Conciliatio contrad. in Talmud, acc.²) ירושת נפתלי *Hereditas Naftali* in Tosafot f. *F. a. M.* (ער.) 1710.
[W^{1253.4}52c.]

4280 ABRAHAM Motal, seu Mutal. [Pater Benjaminis Motal sec. *Asul*.]

1. תורה נזיר *Lex Nasiraei* Nov. in Nasir, acced. *Nomina viror. et foem.* f. *Salon.* (תעשודקד) 1821.

4281 ABRAHAM Mugnon (? מונין) seu Monjon. [W³ p.525, cf. 3505b, ubi מונגון transscr.]
Carmina, v. sub Jomto h Valvason: *Celeusma* (1662).

4282 ABRAHAM Ibn Musa Mauritanus [cf. *Asul*.].
ליקוטי נזיר *Collectanea in* [tract. Talmud.] *Nasir*, v. Jakob Peitusi: *Foedus Jakobi* (1800).

4283 ABRAHAM b. Naftali בננ, „a primitive Hebrew.“
Anglice vertit tract. Talmud. Abot N.1488 (1771-2).

ABRAHAM (ha-) Nasi v. Abraham b. Chijja.

ABRAHAM b. Natan v. Abraham Jarchi et Abraham Margalioth.

4284 ABRAHAM Natan Nata.
שחל קול שחל *Vox schakalis* Resp., una cum avi Arje b. Samuel L. q. v. (1736).

ABRAHAM Natkes v. A. Natkes.

4285 ABRAHAM Oppenheim, seu Oppenheimer, b. Löh ex Mannheim.

1. אברהם *Quercus Abrahami* Comm. ex resp. et decisoribus collectus in Josef Karo: *Mensa* I. et item in II. q. v. (1820.1845 et 1850).

2. מרגניתה שפירא *Margarita pulchra* De riti-

bus Schofar, exhortatio

4. *Amst.* 1767.

4286 ABRAHAM Perl's b. Isak Pragensis, Amstel.
Recudi curavit *Tabellam gramm.* Josef Schallit q. v. (1685).

4287 ABRAHAM Pimentel Kohen

1. מנחת כהן *Oblatio sacerdotis*: P. I השמש *Occasus solis* Ritual., II הערבותה *L. mixtionum* De cibis, III משמרת השבת *Observatio Sabbati* [W^{1.3}134, v. *Asul*.] 4. *Amst.* 1668.

ABRAHAM Plahm, seu Plohm, v. Abraham b. David Plahm.

4288 ABRAHAM Portaleone (משער אריה) b. David, *Medicus Mantuanus Pataviae* [nat. A. 1542, mrt. 29. Julii 1612].

1. שלמי הגבורים *Clypei fortium Antiquitates* f. *Mant.* 1612.

[W⁶³(p.26: MS. *Opp.* non exstat! In catalogo auctorum, quibus usus est noster, *ib.* ex praef. recuso, pro מדרש בן שועי [Sabb. Appd., W²p.1332. Zz. G. V. 306] i. e. Josua Ibn Schoeib q. v. Zz.) et W^{1.3}133. Continet *Fragm. ex Alberti Magni l. de gemmis* hebr. ut monet *Jellinek*: Thom. d'Aquino p.14, qui hinc inde nostrum suspicatur interpretem epitomes *Philos. naturalis Alberti* [cf. W³220c], quem potius Abraham b. Jos. Ibn Nahmias putaverim, qui Thomae d'Aquino Comm. in *Metaph. A.1491* vertit. *Gg. Litbl. des Israel.* 1846 p.82.]

2] De templo, de suffitu et de vestitu sacerdotum cum Vers. Lat. per Bl. Ugolinum q. v. (1748, 50, 52).

4289 ABRAHAM (Menachem) Porto Rapa, seu Rofe Kohen Porat (postea: Rapoport) b. Jakob.

1. מנחת כלולה *Oblatio mista* Comm. et conce. in Pentat. [W^{1.3}115, ad. 389, 138: Pescarol]

4. *Veron.* 1594.

2] — excerpta in Bibliis Rabb. N.872 [W³] (1724-7).

3. צפנת פענח *Revelator arcanorum* De Cryptographia [W³1433. *Rof. Diz.*, lib. stamp. p.60]

8. *Ven.* 1556.

4290 ABRAHAM Porto Kohen [Rapoport] b. Jechiel.

1. קוה יאיר *Villae Jair* Gloss. kabbal. 4. *Ven.* 1628. [W⁸⁹.]

ABRAHAM Pragensis v. Abraham b. Abigdor.

ABRAHAM PROSTITZ

4381 ABRAHAM Prostitz (פרוסטיץ, i. e. Prosnitz in Moravia) Kremsirensis.

1. כפור המנעול *Manubria pessuli* Comm. in tract. Talmud. Abot (sine textu integro) 8. Wien (הקעה) 1817.

4392 ABRAHAM Provinciale b. David b. Abraham Italus [Saec. XVI. med.]. [Auct. fict. ap. *W*¹144=661 cf. *Zz.* כ"ח V, 157.]

מנעול, v. Elieser Aschkenasi.

ABRAHAM b. Rafael v. Abraham Lonsano et Abraham Rovigo.

4393 ABRAHAM Rapa (רפ"א) Kohen יצחק? Cat. vet. 10a].

1. נקי כפיו *Purus manibus* Concio die Bar mizwa (13. Ann.) 4. Tebet Pericop. ונש"ב habita [*W*³100d] 4. *Crac., Isak b. Alron.* [1598].

ABRAHAM Reuben v. Reuben Hoschke.

4394 ABRAHAM b. Reuben (et Josbel b. Gumpa).

1. דרך טובים *Via bonorum* Collectio scriptorum eth. scil.: Jona Landsofer b. Elia: *Testamentum*, Mos. Chasid: *Testamentum*, Ascher b. Jechiel: *Semitae vitae* [*W*³150d] 12. *F. a. M.* 1717.

4395 ABRAHAM b. Reuben שמו (Schamu?) ex urbe Corfu.

1. זרע אברהם *Semen Abrahami* Conce. in Pentat. 4. Mant. (מנחת) 1739.

4396 ABRAHAM Reuben Rabb. Constantinop. [fict.]. *Epistola* ad H. Broughton q. v.

[Nos, contra *W*⁴150b, persuasum habemus, nostrum, si exstitit, non esse eundem ac Abr. b. Reuben b. Nachman ex fam. Asulai Mauritan., qui Mischnam edid. N.1988 A.1606.]

4397 ABRAHAM (Chajjim) Rodriguez Liburnensis.

1. לצדיק ארח (שו"ת) *Semita justo* Resp. in 4 Turim, edid. filia Estrella, vidua Jos. Chajjim Chisk. Fernandez Africano 4. *Liv.* (מישרים) 1790.

4398 ABRAHAM Roman[o]. [Ante 1410. *Rof.* Bibl. antiehr. p. 96, cf. כ"ח IV, 65?]

סלע המחלקות *Petra divisionum*, contra Cyrillum Lucarem, Praef.; una cum collectione הוכח הוכח

N.3810 [*W*¹152c]

ABRAHAM Rofe v. Abraham Medicus. (1710).

4399 ABRAHAM Rovigo (רוויגו) b. Rafael. [Homonymum Saec. XVI. v. ad Cod. MS. *Mich.* 239-40.]

1. אשל אברהם *Quercetum Abrahami* Comm. in Introd. et locos selectos l. *Sohar* (cum textu), disposuit discipulus Mardochei b. Jeh. Arje L. Aschkenasi [*W*¹152=³1472] f. *Fürth.* (איהן) 1701.
2. הקדמה *Praefatio* op. praec. [*W*³ib. ib. l.]. 8. *Fürth., Model Anspach. s. a.* [1701].
3] Ex MS. ejus editum est מנחת הוהר N.3946 (1710).

4300 ABRAHAM b. Saadia נריאני [*W*¹129]. Edid. שערי דמעה v. inter Prec. pr. Nov. N.2761 (1626).

4301 ABRAHAM Saba (Sab'u סכע, vulgo Seba) Hispanus [mrt. Saec. XVI.].

1. צרור המור *Fasciculus myrrhae* Comm. in Pentat. philos. et kabbal. f. *Ven., Bomberg. Kisl.*-20. *Schebat* 1523. [*W*¹13127. *Rof.* Ann. p. 24 n. 134, cf. 50 n. 5, p. 53 n. 31. Ed. *Constant.* 1514 (*Je Long, W*¹, *Rof.* Ann. p. 8 n. 40) forsan ex libro compacto (cf. *Mich.* 3486) efficta.]
2. — [*W*³] f. *Ven., Giustiniani.* (*Tischri*) 1545-6.
3. — [Ed. castrata, *W*³] f. *Ven.* 1567.
4. — [*W*¹13] f. *Crac.* 1595.

ABRAHAM b. Sabbatai v. Abraham Hurwitz.

4302 ABRAHAM b. Sabbatai Kohen ex Zante (Zacynth.), seu A. K. Rofe (*Medicus*) [1670-1729].

1. כרונת אברהם *Sacerdotium Abrahami* Psalmi rhythm., libri V tit. varr., acc. מנחת ביכורים *Oblatio primitiarum* Paraphr. Pirke Schira (cf. N. 3285) פרחי בהנהגה *Flores sacerdotii*, cum imagine auctoris anno aetatis 49. 4. *Ven.* (השע) 1719. [*W*³100b. *Rof.* Diz. 335. *Delitzsch* Z. G. d. hebr. P. 74, ubi pro Piatita l. Fiametta. Lib. חכמים חכמים ap. *Wet* *Rof.* auctor est Jehuda L. Pochawitzer q. v. l.]
2] — Psalmus 81; III, 1 collect. מנחת N.3713 et V, 83 collect. ביכורי העתים N.3429 [nomine Abraham Kohen Rofe, unde p. 524 hoc nomen delendum.]

4303 ABRAHAM Sacut (וכוח), vel Zacuto, Sakut etc., b. Samuel, Professor quadrivii ab Episcopo Salmantico designatus. וזקנו jam legitur in tit. libb. סודות גדולים A.1515 (mortuo jam auctore) et בתוך לבוש male nostro adscriptorum (v. Nachir), tit. verso l. ההרומס ed. Salon., et ap. *Conforte* 29a.]

ABRAHAM SARAVAL

- ⁴³⁰⁹ ABRAHAM Saraval (סרואל) b. (Jehuda) Löb.
 1) פירוש *Comm. in מעשרות* q. v. inter *Preces coll.*
 A. 1606 N.2811 [*ED. PR. ignota*]; 1617 N.2813; 1646
 N.2814 [ubide *fact. ed. 1652*]; 1716 N.2819 [*W^{1.3} 107*].
 2) — una cum *Prec. quotid.* [omisso plurimum nomine]
 A. 1681-2N.2184; 1696 N.2215; 1714 N.2325; 1717
 N.2335.

⁴³¹⁰ ABRAHAM Sason.

- 1) קול מבשר *Vox praeconis* Adhortatio ad poe-
 nitentiam, 2) קול ששון *Vox gaudii* futurae libe-
 rationis [*W^{1.3} 166*] 8. *Ven., Gara* (ישנה) 1605.
 [Ed. 1720 ap. *W³* est lib. homon. Isak Akrisch q. v.]
 3) אפריון שלמה *Thronus Salomonis* (P. II. lib. praec.)
 Kabbal. [*W^{1.3}*] 8. *Ven., Zan. Zanetti.* 1609.

ABRAHAM b. Saul v. Abraham Broda
 b. Saul.

ABRAHAM b. Schalom v. Abraham Broda
 b. Schalom et Abraham Tubijjana.

- ⁴³¹¹ ABRAHAM Schalom b. Isak b. Jehuda (*sic*) b. Sa-
 muel Catalanus. [Mrt. 1492 sec. Gedalja, mi-
 nime coevus Nissim Gerondi *W¹ p. 65*! Nec nostrum
 Interpretem habeo Cod. hebr. Paris. 245, 13. *Rof.*
 p. 69 male: Salomo b. Abr.]

- 1) נורה שלום *Habitaculum pacis* Disstt. theol. et
 philos.

4. *Constant., El. Soncino. fer. VI. 13. Sivan* 1539.
 [*W^{1.3} 97* et *Rof. Ann. p. 39 n. 257* sub A. 1538, quo (רחק)
 praef. Mos. Almosnino. Ad calc. Indic. Mos. Machbub,
 non Chahib ut *W¹ p. 822*. Ed. rarissima.]

- 2) — (cum carm. Meir b. Ascher [*W^{1.3}*])
 4. *Ven., Gara. (fer. V. 8. Tischi 335)* 1574.

⁴³¹² ABRAHAM Schalom (אב' שלום) Sofer (*Scriba*),
 Patavinus [adhuc vivens].

- 1) אל in Mendelssohn Carmen, 2) אל
 הרמ"ב in animam poëtae Sal. Fiorentino,
 3) שיר מזור in Mos. Ch. Luzzatto; VII,
 97-9 collect. ביבורי העתים N. 3429.

ABRAHAM Scheftels v. Abraham Hurwitz.

ABRAHAM b. Schemtob v. Abraham Bi-
 bago.

⁴³¹³ ABRAHAM Schiek b. Arje Löb, Nepos Jomtob
 L. Heller.

עין אברהם *Oculus Abrahami* Comm. in Jakob
 Chahib: *Oculus Jakobi* q. v. (1848).

⁴³¹⁴ ABRAHAM Schimschoni Levi Pragensis.

1. דרוש לשבת הגדול *Concio in Sabbatum mag-
 num* Pericope Levit. VI, 1, de exilio et exitu
 4. *Ven., Ant. Calconi* (הה"ט) 1649.

⁴³¹⁵ ABRAHAM (Chajjim) Schor b. Zebi Hirsch.

- 1) דרך הבית *Pissura domus* Nov. in Jos. Karo:
Mens. III; a. c. Jehuda A. b. David: *Leo juve-
 nis* q. v. (1733).
 2) צאן קודשים *Oves sanctae* Emendd. nostri et
 Mard. Ascher in ord. Kodaschim cum Chajjim b.
 Oser Additt. [*W⁴ 77*] f. *Wandsb.* 1729.
 3) חורת חיים *Lex vitae* Nov. in tract. Talmud.
 Baba kamma etc., edid. fl. Zebi [*W^{1.3} 77*]
 f. *Lubl., Zebi Jafe* (מל וברכה חיים) 1624.
 4) — in tract. Erubin etc. [*Sabb. W¹*]
 f. *Crac.* 1636(?).

[A. 1634 sistit Cat. ms., ubi liber ita signatus ac prae-
 cedens!]

5. — [*W¹*] . . . f. *Prag.* 1692.

⁴³¹⁶ ABRAHAM Schwab b. Menachem Mendel.

1. דברי יושר *Verba proba* et מליץ יושר *Inter-
 pres probus* Gramm. et Radices hebr., auxilio Meir
 b. Jakob 4. *Amst.* (יהושע) 1767.

ABRAHAM b. Simon v. Abraham Menz.

ABRAHAM b. Simson v. Abraham Wit-
 mund.

ABRAHAM Simsoni v. Abraham Schim-
 schoni.

⁴³¹⁷ ABRAHAM Sofer (*Scriba*) Pragensis b. Efraim
 Niederländer. [*W* nostrum cum N. ⁴¹⁷⁵ confundit.]

1. ברית אברהם *Foedus Abrahami* Arithm., 5
 species et regula de tri, partim sec. Elia Mis-
 rachi et scripta christiana, cum tentaminibus ex-
 emplorum quae inscribuntur בילאנצס זשטע *Bi-
 lances justae*

8. *Prag., Gerson b. Bezael. s. a.* [1609?].
 [*Sabb. et W^{1.3} 139* recte: s. a. Cat. ms. (ap. *Zz. Z. G.*
 277 n. 43) A. 1589, sed שטט correctum vid. ex שטט
 סופר של הנאון אב"ד הישראלי
 פא"ק פראג (*sic*) ש"ן מוהר"ל ש"ן scriba . . . Rabb.
 Löwe [mortui 18. Elul 1609] qui vivat semper (cf. *Zz.*
 Z. G. 455) A. 1609. Cf. Anon. *Litbl. XI.* 750.]

ABRAHAM Spitz v. Abraham b. Moses.

⁴³¹⁸ ABRAHAM Stern b. Meir Chajjim.

1. שער המורה *Porta Misrachi* (seu *orientalis*),

ABRAHAM TAMACH

- vel המורחי והמערבי *Orientalis et Occidentalis*, Epitome Supercomm. Eliae Misrachi in Sal. Isaki cum exposs. etc. 4. Prag. 1793.
- ABRAHAM Tamach [fict.] v. Abraham b. Isak Levi.
- ABRAHAM Tiktin v. A. Tiktin.
- ABRAHAM Trachtenberg v. A. Trachtenberg.
- 4319 ABRAHAM Treves (טרייז) b. Salomo Zarfati (*Gal-lus*), ex progenie Sal. Isaki [Saec. XVI. in.]. [W¹ 159 male nostrum cum auct. vel scriba cod. Vat. 297,13 conjicit. Contra in Cat. Bod. I, 7a responsum ejus ap. Levi b. Chabib (W³) separatur.]
1. ברכת אברהם *Benedictio Abrahami* De ritu manus lavandi et 300 ritibus connexis [W^{1,3} 159] 4. Ven. 1552.
- 4320 ABRAHAM Tubijjana (טובייאנה, Tobijjana?) b. Schalom ex Algeria.
- חסד לאברהם *Benignitas erga Abrahamum* Comm. kabbal. in Preces quotid. N.2373 (1764).
- 4321 ABRAHAM Wallenstein b. Ascher (שנאטשן Schnaitach).
1. מאמר אברהם *Sermo seu dictum Abrahami* Concc. in Pentat. etc.; acc. (f.109): קונטרס ² מחזה אברהם opusculum *Visio Abrahami* Index in regulas halach. alphab.; et (f.117) ³ זרע אברהם *Semen Abrahami* Exposs. Biblicae et ethicae 4. Fürth. (תקיה) 1761.
- 4322 ABRAHAM Wallich.
- ס' רפואות *L. Medicamentorum*, excerpta edid. Jehuda L. Wallich q. v. [W³ 71e] (1700).
- 4323 ABRAHAM Wilna b. Elia.
- מרש אנה et Introd. adjecit ad מרש אנה etc. N.3727 (1802).
- 4324 ABRAHAM Witmund b. Simson.
- אהבת חסד *Amor benignitatis* Comm. in Abot R. Natan q. v. (1776).
- ABRAHAM Zacutus v. Abraham Sacut et Zacutus Lusitanus.
- 4325 ABRAHAM Zahalon (בהלון) b. Isak.
1. יד חרוצים *Manus sedulorum* De Calendario Hebr. Christ. et Muhamm. [W^{1,3} 94] 4. Ven. (בשמה) 1594-5.
2. ישע אלהים *Salus Dei* Comm. in l. Esther gramm. et eth. [W¹] 4. Ven. (בשמה) 1595. [Compos. dicitur A. זכיה זרקא=1587.]
- 3] מרפא לנפש *Medela animae* Comm. in Isak Loria: *Instit. poenit.* [W¹] (1595).
- ABRAHAM Zarfati v. Abraham Treves.
- ABRAHAM b. Zebi v. Abraham Schor.
- ABRAVANEL v. Isak Abravanel b. Samuel et Leo Hebraeus.
- ABU (אבו arab.), quae hic desiderantur v. sub nomine vocem Abu sequente.
- [Compositio Abu'l = Abu al, ubi al (q. v) ad nomen sequens spectat, atque vicissim omittitur vel additur, secundum ord. alphab. nominis sequentis inserta est. Compositiones paucae nomm. gentil. cum Abu, quae rarissime ap. Bibliogr. separantur, agmen claudunt. Cf. *Introd.* nostram de nominibus arab. Judaeorum.]
- 4326 ABU ABD-OR-RAHMAN b. Tabir (טאביר, depravatum: Abuhabad Adhadrahman ben Johar), Arabs [Saec. XII].
- Epistola I. de negativa etc. Epist. II. de termino medio etc.; [ex Hebr.] Latine per Abraham de Balmes q. v.
- ABU ALI el Hosein b. Abdallah Ibn Sina, v. Avicenna.
- ABU ALI Jahja b. Isa, v. Ibn G'ezla.
- ABU AMRAN b. Abdallah, v. Moses Maimonides.
- ABU BEKR Muhammed b. Muhammed al Thabrisi, v. Tebrizi.
- ABU BEKR [Abu bater] Muhammed b. Zakaria el Rasi (Rhazes), v. el Razi.
- ABU l' Hag'ag' Jussuf b. Jahja, v. Josef Ibn Aknin.
- 4327 ABU'L HAG'AG' [Hagiag, lege Hadjadj] b. Thalmus, seu Talmus (טלמוס), Arabs [Saec. XII-XIII].
- Quaesitum de mistione propositionis etc. [ex Hebr.] Latine per Abraham de Balmes q. v.
- ABU HAMID [Abu Chamad] Muhamed b. Muhamed, v. al Gazzali.
- ABU HARUN Musa, v. Moses Ibn Esra.
- ABU HASCHIM Khalid b. Jezid, v. Calid b. Jazichi.

ABU'L HASIN

ABU'L HASIN, v. Ali Ibn Rag'al.

ABU'L HASSAN v. Ali Ibn Rodhwan.

ABU'L HASSAN v. Jehuda Levi.

ABU JAKUB Ishak b. Suleiman, v. Isak Israeli b. Salomo.

ABU JUSSUF v. Chisdaib. Isak.

4328 *ABUL KASIM* b. Idris (deprav.: Abbualkasis Benadaris) Arabs [A.1203].

Quaesitum I. de notificatione generis et speciei, Quaes. II. de nominis definitione; [ex Hebr.] Latine per Abraham de Balmes q. v.

4329 *ABUL KASIM* Muhammed b. Kasim [deprav.: Abuhalkasim Mahmat b. Kasam] Arabs.

Quaesitum I de modo discernendi demonstrationes etc., Quaes. II. Castigatio quartae speciei etc. [ex Hebr.] Latine per Abraham de Balmes q. v.

ABU'L MENI v. Abraham Maimonides.

ABU MERWAN Abd ol Malik b. Abu 'l Ala etc. [Avenzohar], v. Ibn Zohr.

ABU NAZAR [Nassar] Muhammed b. Muhammed b. Tarkhan Alfarabi, v. Farabi.

ABU SACHARJA seu Abu Zakkaria Jachja, v. Jehuda Chajjug.

ABU'L WALID Merwan, v. Jona Ibn Gannach.

ABU'L WALID Muhammed b. Ahmed Ibn Roschd, v. Averroes.

ABUALDARI v. Ahron Alrabbi.

ABUDRAHAM v. David Abuderahim.

ABUDIENTE v. Moses Abudiente.

ABUHAB=ABOAB q. v.

ABUL [i. e. Abu al], quae hic desiderantur v. supra sub Abu.

ABULAFIA v. seu nominibus: Abraham, Chajjim, Chiskijja, David, Meir, Todros.

ABUN Astruc, seu Estrok, v. Astruc.

4330 ACHAI Gaon [ex Schabcha, in Palaestinam transmigravit, mrt. 761].

1. *שאלות* *Quaestiones* sec. ord. Pentateuchi ex Cod. MS. Eliae Chalfen, cura Jochanan

Treves f. Ven., Bomberg. 1546.

[W210. *Jüd. Lit.* 369. Vocem *שאלה* significationem syriacam: quaesitum, res, hebr. *שאל* [cf. arab. *سأل*] habere praetendit Fürst, Litbl. XII, 312.]

2. — cum Annot. criticis (*Primus Zioni*) et Comm. (*Quaestio pacis*) per Jesaia Berlin [Ed. praestans] f. Dylr. (רקס) 1786.

3. s. t. *חופות רא"ם* *Velocitas Re'em* (i. e. R. Achai Mischabcha) cum Isak Pardo Comm. f. Salon. 1800-1.

[Tit. *נפלאות*, *יציאת צחק לשון בשרה*], approb. A. Achselrad v. Bendet b. Josef.

4331 ACOSTA (Uriel) Lusitanus, Proselyta Amstelod. (Christianum nomen Gabriel ferebat). [Vitam sibi ademit A.1640.]

1. Exemplar humanae vitae cum refutatione Ph. a Limborchii, p.341 ejusdem: De veritate relig. Christ. amica collatio cum erudito Judaeo [W203] 4. Goudae 1687.

[Cf. A. Jellinek: Elischa b. Abuja etc. zur Erklärung etc. der Gutzkow'schen Tragödie „Uriel Acosta“ 8. Leipzig. 1847.]

4332 ADAM primus [auct. fict., W174].

1] *אדם* inter Anon. N.3562 sq., 2] *אדם* ib. N.4042.

4333 ADAM (Michael), Exjudaeus Tiguri [W¹⁻³1410].

1] Germanice vertit, ut vid., juvante P. Fagio Pentateuchum cum Megillot etc. v. N.1187 (1544). 2] Germ. vertit Josippon q. v. (1546 etc.). [„Libros historicos 1545“ ap. W¹ expungendos puto.]

ADARBI v. Isak Adarbi.

4334 ADDISON (Jos.).

Ode on gratitude, hebr. per Schalom Cohen q. v. (1820).

4335 ADDISON (Lancelot) D. D. Dean of Lichfield.

1. The present state of the Jews in Barbary with a discourse of the Misna, Talmud and Gemara, II. edition [W²p.743] 8. Lud. 1676.

ADENI v. Elia Adeni et Salomo Adeni.

ADERET v. Salomo Aderet.

ADHAN v. Salomo Adhan.

4336 ADLER (Mardochai).

חפצי נשים Commentatio (halach.) Alae

4337 ADLER (Jac. Georg Chr.).
Germanice vertit סדר חקוני שמרוח N.4104 (1773).

ADONIM Levi v. Dunasch b. Labrat.

AEGYPTIUS v. Moses Maimonides.

AESOPIUS v. Josef Esobi.

4338 *AESOPUS* [W^{1.3}207].

Fabulae, v. sub חידות N.3538 sq. et מלחה N.3812-3.

AFENDOPOLO v. Kaleb A. Afendopolo.

AFTROD v. David Aptrod.

4350 AGUILAR (Grace). [Filia Emanuel, nata Hackney
Jun. 1816, mrt. F. a. M. Sept. 1847, v. *S. E. Hall*
„Art. Journal“ Mai 1851, *Frankel Mitschr.* I, 102.]

1. Records of Israel 8. *Ind.* 1844.
2. The women of Israel; or characters and sketches from the holy scriptures and Jewish history, illustrative of the past history, present duties and future destiny of the Jewish females, as based on the words of God. II. vols. 8. *Ind.* 1845.
3. The Jewish faith; its spiritual Consolation, moral guidance, and immortal hope 8. *Ind.* 1846.
4. Home influence; a tale for mothers and daughters; 2 vols. 8. *Ind.* 1847.

AGUILAR (Mos.) v. Moses Aguilar.

AHRON (incertus) v. Ahron b. Isak b. Ahron.

4340 **AHRON** [incertus, forsán idem ac sequ., Sæc.XVI].
Genesis rhythmis Germ. q. v. N.1205.

4341. **AHRON** [incertus, forsán idem ac praec., Sacc. XVI.].
שירים לחתונה *Carmina in nuptias*, v. sub ליד
N. 3682.

4342 **AHRON** Abiob, in Turcia.
שמן המור *Oleum myrrhinum* Comm. in 1. Esther
 N.342 [*W*¹³175] (28. Jan. 1596).
 [A. המשובה 5356 interpretandi sec. Calendarium
 diei non emendandi. *Zd.*]

AHRON b. Abraham v. Ahron Ibn Chajjim
et Ahron Kalniker et Ahron Zarfati.

4343 **AHRON** b. Abraham (saucti) b. Samuel Schletz-
stadt [Saec.XV. in.]. [Nomen auct. et patris sup-
peditat suspectissimus *Carmoly* Litbl. XI, 742, unde
testimonium validius exspectandum.]

Fragmentum de scriptoribus et scriptis hebr. sub
tit. שמ הנחלים *Nomen magnorum*, una cum aliis
scriptis edid. J. Benjakob q. v. (1846).

4344 **AHRON** Abraham b. Baruch (Levi?) [Saec. XVI].

[Nomen acrost. in fine: אהרן אברהם et 3 ultimis semiversic. בית חבונה כספירים, ברוך שמך עליון נורא. זכרון עולם גם דור דורים, ubi e magnum quid significet nescio. Sequitur: אב הרחמים רחם נחם et in ed.1. ירצה לחשי כיקר כרים. Sabb. Hurwitz in praeef. ר' אהרן הוקן מנדולי המקובלים (בן מאה שנים) et Levi nuncupat [corr. W¹176!], quia ed.1. secutus est. Auctoris aetas ex citatione Concionum Sal. Molcho f.15a) שלמה של ר' מצאתי בדרשות של ר' שלמה מלכו) constat, urbis קרדינא nullum indicium! Cf. Ahron Cardina.]

1. אגרת הטעמים *Epistola de Accentibus* quorum nomina duplici modo, partim kabbalistiche exponuntur, et Appdx de Amen
12. s. l. [*Ven. vel Mant.*] 1581-2.
2. — 8. min. *Constant.* 1585 (1580??).

[Ed. utriusque tanta est raritudo tantaque de Anno, opere et auctore confusio, ut multitudine verborum non supersedendum sil. Tit. in Theater Placc. recte vertitur, *W*¹176 perperam „de rationibus“ emendat! A. in ed. 2. (*Opp.*279 O., litt. med. quadr.; ff.16) exprimitur, *הש"ם* נפשו, unde 1585 ap. *W* et Cat. ms. (qui utramque *Constant.* fert!), *W*³⁸ vero ed. s. l. e. a., cujus in dorso volum. A.1 674 notatus fuerit, in Bibl. *Opp.* se vidisse refert, nunc in neutro legitur! A. in ed., quam primam non sine ullo dubio sistimus (*Opp.* 158D) exprimitur: *שנה מקרא קדש יהיה לכם פ"ח* (i. e. 1582, vel si vocem מקרא punctatam sumseris, 1581, ut Cat. ms. Praeterea homonymum ignotissimum opus הטעמים אגרה auctore non minus ignoto Jakob Sforno *Ven. ap. Gara*1600 siue forma ap. *Sabb.* *W*¹1089 ex nostro effictum habuerim; certe vero Codd. MS. *Opp.*1400 et 1495 Q. (iterum inter Anon. *bis* ap. *W*²p.1250n.13 et p.1253n.21a!) nostrum exhibent. — In tit. ed.1. legitur: *החדש הזה* ... אלה דברי האגרה הטעמים חוב"ר. Tit. verso (init. ap. *Sabb.* Hurwitz): אלה דברי האגרה הטעמים חוב"ר. חב"ר אל הידעונ"ם ידבר באלהין קדישין עליונים עקבור העשרה זה עשרת מונים ראשי חדשים עם ישנים הלא המה בעבור הגליונים פאשרי מול עשרה חונים מלאים זין כפנים שונים וידעתי נאמנתי

AHRON CARDINA

- [A. ה.ה. (י).ה. Stemma A.1755 et
lit. fert CRMOCPS. Ed. jam rara. Cf. N.2993.]
10] Compend. Germ. per Ellusch q. v. (1704).
11] Hymni varii in שוברים לבוקר q. v. inter Pre-
cum Coll. N.3004 [W¹180] (1624).

4349 AHRON ex urbe Cardina (מער גולד קרדינא)
[auct. dubius]. [In lit. auctor fertur libri אהרן
המער, unde a Bibliogr. cum Ahron Abraham,
q. v., conjicitur. Sed ipsum opus nostrum in
prae f. sec. nonnullis adscribitur Isak b. Abraham b.
David, quem primo loco nominat Asul.]

1. קרניים *Cernua duo* Kabbal. cum Simson Ostro-
pol. Comm. (*Dan judicet*) et *Collectione liliorum* col-
lecta per sororis filium Pesach b. Isak, concio-
natorem [cujus Additt. in tit. laudata fere nulla!],
etiam ex scriptis Kabbalistae Pesach b. Samuel
[l. Samuel b. Pesach?!] ex Brody, fratris Simsonis
4. Zolk. s. a. [1709].

[Approb. fer. V. 1. Sivan 1709, unde Mich. 3884 male
1708 ex Cat. ms. Arje L. b. Sal. Kaz Premisl. non est ty-
pogr. (W³176 = ²p. 1422 n. 647) sed „Pressenzieher“.
Cf. Cod. MS. Opp. 940Q.]

2. — u. s. 4. Amst.,
L. Susmans (באר תהיה קרניים) 1765.

AHRON b. Chajjim Abraham, v. Abraham
Perachja.

4350 AHRON b. Chajjim ex Grodno, ex fam. Samuel
Rabb. Wilna.

1. מורה דרך *Demonstrans viam* scil. Israelitarum
ex Aegypto et divisionem terrae sanctae, continens
textum Biblicum cum Comm. Sal. Isaki
et auctoris 8. Grodno (להורה דרך כלולה) 1836.
[Des. ap. Zz. Benj. 298.]

4351 AHRON Ibn Chajjim b. Abraham ex Fas (Fez-
zanus).

- 1] לב אהרן *Cor Ahronis* Comm. (ביאור) et Expo-
siti in lib. Josua et Judd., una cum textu
N.378 [W¹182] (1609).
2] — excerpta in Mosis Frankfurter: *Oblatio parva*,
in Bibliis Rabb. N.872 (1724-7).
3] מדות אהרן *Modi Ahronis* Comm. in 13 modos
interpretationis R. Ismael, et 4] קרבן אהרן *Ob-
latio Ahronis* Comm. in ספרא N.3980 [W] (1609-11).

AHRON Chassan v. Ahron b. Menachem.

AHRON Chorin v. A. Chorin.

AHRON Darschan v. Ahron Teomim.

AHRON b. David v. Ahron Kohen.

4352 AHRON b. David Isak Säkeli Levi Wormatiensis.
Redegit סליחה seu Preces poenit. N.2896 (1737).

4353 AHRON b. Elia [non: Elihu] Nikomediensis, Karaeus
(Ahron Karaeus posterior). [Op. 2. compos. A.1346,
op. 1. A.1362.]

1. כתר תורה *Corona legis* Comm. iu Pentat. A.
b. Elihu [l. Eliahu] aliquot particulae ex binis
Codd. MS., altero Jenensi altero Lugdunensi,
primus edid., Lat. vertit atque illustravit J.
G. L. Kosegarten [W¹178] 4. Jenae 1824.
[Opus integrum Cod. MS. Bisl. 51.]

2. עץ חיים *Arbor vitae* [false hucusque ap. Bibliogr.:
נפר אמונים *Servans fidem*] Theologia [ad instar
Maimonidis: *Doctor perplex.*], ex Codd. Lips. et
Monac. cum Indice (*Via arboris vitae*) per Ka-
leb Abba Afendopolo, adjectis varr. Indic.,
Annot. philol. crit. et histor., partim per M.
Steinschneider, excerptis arab. ad historiam
philos. spectantibus, et Introd. de vita et scrip-
tis auctoris [Germ., tit. alter: „Anekdoten zur
Gesch. der mittelalterlichen Scholastik“ etc.,
alter: „A b. E. System der Religionsphilosophie“
etc.] edid. Fr. Delitzsch 8. Leipzig. 1841.

[Cf. Munk ap. Beer, Philos. p.35, ubi male excerpta
arab. „ling. hebr.“ edita feruntur. *Jüd. Lit.* 407.]

4354 AHRON b. Elieser Rabb. Zempelburg.

1. קרבן אהרן *Oblatio Ahronis* Index alphab. in
Moses Isserlis: *Lex sacrificii*, et חנה *Supplica-
tio*, acrost., inc. אלהי דלפה עני [W¹179]
8. Amst., Benveniste. 1646.

[Fer. I. 3. Kislew בן אהרן, unde W³. A. 1690, scil.
בן אהרן]

2. — per Schalom Schechna b. Nachum [W³]
8. Wilm. 1717.

AHRON b. Elihu v. Ahron b. Elia.

AHRON b. Gerson v. Ahron Alrabbi.

AHRON Halle, v. A. Wolfsohn.

AHRON Ibn Hassan [err. typ. N.28], v. Abra-
ham Ibn Hassan.

AHRON b. Isak v. Ahron Lapapa.

4355 AHRON [b. Isak b. Ahron?] typhotheta.

Additt. ad דיבר טוב N.3448 (1590).

AHRON b. ISRAEL

AHRON b. Israel v. Ahron Kaidenower.

4356 AHRON Jaroslaw b. Sacharia, Berolini. [Anon. sed v. כחפף VIII, 352.]

ביאור Comm. in I. Numerorum, una cum Pentat. A. 1763 (sic) N. 934; 1833 N. 966 et in Bibl. A. 1833-7 N. 972.

AHRON Jeiteles v. A. Jeiteles.

AHRON Jellinek v. A. Jellinek.

4357 AHRON b. Jomtob Levi, Amstelodami. [W³ 1823c typogr. Uri Phöb. b. Ahron auctorem facit.]

אובנר וענין Abend-Segen, v. inter Prec. Sabb. N. 3097 (1676).

AHRON b. Josef v. Ahron Levi et Ahron Sason.

4358 AHRON b. Josef, Captivus Budensis liberatus. ליד Lied von Ofen N. 3654 (1688).

4359 AHRON b. Josef Medicus Constantinop. (Ahron Karaeus prior). [A. 1294. Jüd. Lit. 407, ubi leg. Delitzsch ad Ahron b. Elia p. 302.]

1] כליל היופי Perfectio pulchritudinis Gramm. hebr. [W¹ 183] 8. Constant. 1581.

2. המבחר ושון המבחר Selectus et optatum selecti Comm. in Pentat. cum Jos. Sal. b. Mose Comm. (Palatium argenteum) [W¹ 183] f. Kosloff (Eupatoria) 1835.

[Excerpta cum Vers. Lat. edid. J. L. Frey 4. Amst. (non Bas.) 1705. W¹ 3, v. ad notit. Karaeor. p. 96. — Jeh. Poki f. 52b nonnulla ab Ahron b. Elia citata in nullo expl. MS. nostri se reperisse dicit. — Libri MS. arab. אהרן auctor Ahron נריש (Garisch) in Cal. MS. Angliae 5884 male Ahron „Karaeus“ fertur, unde W¹ 3 illum cum nostro confundit; Uri 49 nomen omnino omisit. In Catal. MS. Leyd. Cod. Leg. Warner 30, 1 Comm. in Proph. prior. ex Arab. versus fertur! (Comm. superiores ex Arab. versos esse dicit noster in Introd. ad op. 3, ap. W⁴ p. 1114). Hinc inde, vel simplice errore, ap. Ref., Diz. sub Aaron (p. 158), Comm. in Genes. Leydensis „procul dubio (!) a Karaeo quodam versus“ recensetur; quibus deceptus et nimis confidens Nicoll. p. 560 auctores temere conjicit. Ahron נריש Karaeum non fuisse nec librum vertisse ostensuri sumus in Add. ad Uri 49.]

3] Excerpta ex Comm. in Jos. et Jud., ex Cod. Leyd. Leg. Warn. XX, et Introd. ex Cod. Leg. Warn. 63, in Wolfii Bibl. hebr. IV, 1096

q. v.

4] — XXII, 497 Thesauri Ugolini q. v. (1733). (1759).

[Editus est quoque Comm. in Proph. prior. (מבחר) una cum aliis Comm. Karaeorum in Proph. et Hagiogr. — MS. vide inter Codd. Reggio.]

5] Redegit et Hymnis suis auxit Preces rit. Karaeorum N. 2595 sq. (1528-9 etc.).

4360 AHRON (Samuel) Kaidenower, vel Keidenauer (קידנור, קידנור, קידנור), b. Israel. [Mrt. 1676. Schudt ap. W³ p. 81, epitaph. 4 p. 1204, ubi fer. VI. 19. Tammus, sed 1. Tammus in fer. I. incidit etiam A. 1679, qui notatur ex contin. Gans ap. W¹ et Asul.]

1. אמונת שמואל (שו"ת) Fides Samuelis Resp. in Jos. Karo Mens. III., edid. fil. Zebi [W¹ 3200: A. 1699] 4. F. a. M. 1683.

2. ברכת הובח Benedictio sacrificii Emendd. in ord. Talmud. Kodaschim 4. Amst. 1669. [W¹ rectius quam 3! ad. 3 1435c. Inde af. 133 tantum ap. Dav. Tarlaz.]

3] — (tit. עיני'ד'ת' ברך-ורע המבחר ורע עומר מן (הלוי' לפ"ק — עומר מן) continet fragmentum (ff. 2) ex Menachem b. Baruch: Cultus Levitae et Omer Man in tract. Sebachim, et nostrum (ff. 36+74) cum Comm. Omer Man [in marg. infer.] [Corr. Mich. 617] 4. s. l. [Br. l. ?] 1732.

4. ברכת שמואל Benedictio Samuelis Concc. in Pentat., cum nonnullis suis edid. fil. Zebi [W¹ A. 1682, 3 A. 1683, ad. 3 1861] f. F. a. M. 1682.

5. תפארת שמואל Ornatus Samuelis Nov. in tractatus Talmud. et Comttores [W¹ 3] 4. F. a. M. 1696.

6] הידושים Nov. ex scriptis ejus adjectae tract. Talmud. Gittin N. 1665 (1708).

7] — u. s. in tract. Pesachim N. 1822 (1710).

4361 AHRON Kalniker (קליניקר) b. Abraham. [Nomine corrupto auctor ap. W³ 175d.]

Redegit scriptum praeceptoris Josua Heschel b. Jakob q. v. (1682).

AHRON b. Kalman v. A. Chorin.

AHRON Kohen v. Ahron Perachja.

4362 AHRON Kohen [incertus].

אשר נאה לשבח Cantus pulcher in noctem Sabbati, inc. אשליך יין ונאה, cum Vers. Germ., in edd. multis Benedd. rit. germ. ut A. 1703. 1708. 1711. 1713. 1714 etc., v. N. 2631 sq.

A H R O N K O H E N

⁴³⁶³ AHRON Kohen Ragusano b. David. [Mrt. ante 1657. *Jellinek*, Lithl. VII, 252, cf. V, 398.]

1. שמן הזבן *Barba Ahronis* et *Oleum bonum* Comm. literalis et kabbal. in Pentat. et loca Biblica, et *Miscellanea* halach., insertis in totum librum multis ab avo et praeceptore Salomo Oheb acceptis; — 2] מעשה ישרון *Historia Jesurun* i. e. narratio de calumnia contra Isak Jesurun inclin. A. 1622, qua et auctor in periculum incidit, et *Carmen* in liberationem, inc. אין כאל ישרון רוכב שמים [W¹ 185, ad.³ 1079, desid. op. 2.] f. *Ven.* 1657.

[Qua mira confusione *Mehlführer* ap. *W* ed. *Lubl.* A. 1660 (quo nihil ibi excusum!) auctam per Mos. Meinstler (b. Simon) efflaxerit, nescio.]

3. מעשה נסים *Historia miraculorum* i. e. *Carmen* et *Factum magnum* narratio (op. 2.), praemissa praef., inscripta: נס הקפו של נס *Vis miraculi*, Jakob Pardo b. David, edid. denuo Abr. Elia Tolentino, desiderio filii Dav. Jedidja 8. *Ven.* (על במות) 1798.

4. מעשה ישרון *Historia Jesurun* i. e. narratio ex op. 2. Germ. per Anon. [ff. 8. *Serap.* p. 381 n. 163] 8. *Brl.*, in aed. *Baruch Buchbinder*. s. a. [1708-17].
5. — charta caerulea.
6. — [ff. 8. *Serap.* ib.] 8. *Wilm.* s. a. [1670-1738].

⁴³⁶⁴ AHRON Lapapa (לפפא, non: Leppa) b. Isak, Magnesiae dein Smyrnae. [De nom. cf. *Zz. Z. G.* 238b.]

1. בני אהרן (שו"ת) *Filii Ahronis* Resp. in Jos. Karo: *Mens.* IV. [W³ 197c, ad. 1734c] f. *Smyrn.* (fer. IV. 5. *Adar* II. נאלה) 1674.

⁴³⁶⁵ AHRON Levi (רא"ה) Barceloni b. Josef. [A. 1286 Toleti sec. Is. Israeli IV, 18; mrt. 1293 sec. Sacut.]

- 1] ברק הבית *Fissura domus* Animadvv. in Salmio Aderet: *Lex domus major* q. v. (1608). [W¹ 188.]

2. חידושים *Nov.* halach. in tract. Talmud. Ketubot, ex MS. edid. Jos. Crasnik (קראשניק) ex Rakow [Corr. W¹ 190!]

f. *Prag.* *Nepotes Jeh. Bak.* 1732 [1722? ?].

[A. לסדר ומטה ואהרן הלוי עשו כל המופת והאלה, ubi i vocis הלוי dubium, sed eodem Maecenat Nov. Jomtov b. Abr. A. 1735 excusae (*Zd.*) Metz, 783f. A. 1685, Cat. ms. A. 1690!]

3. ס' החינוך *L. Institutionis* in 613 praecepta sec. ordin. Pentat. f. min. *Ven.*, *Bombery.* 1523. [W¹ 187-8! *Rof. Ann.* p. 25 n. 137. Auctor, qui tantum „Levitam“ sese fert, a nonnullis in dubium

revocatur, v. *Asul.* I et II.]

4. — ex MS. correctum [W¹ 18, ad. 1210: A. 1601] 4. *Ven.* 1600-1.
5. — [W³ 188] 8. *Amst.*, *Ahron di Sal. Antunez* (יעונה) 1721.
6. — charta alba.
7. — charta caerulea.
8. — cum Jeh. Rosanes et Jesaiae Berlin Annott., edid. et corr. Gabr. Hirsch Englaender ex Nikolsburg 4. *Wien.* 1827. [A. ידוד בני ולך לך בדרני ידוד כל הימים, ubi ידוד = יהוד; praef. data mense Ab 1827.]
- 9] — Praecepta 613 et *Epistola* praef. cum Vers. Germ., v. S. Kadisch: *Thesaurus vitae* (1832).

⁴³⁶⁶ AHRON Levi, seu Antonio de Montesinos, vel Montezinius, ex Villafior Hispanus. [1642 in America merid. W¹ 191. *Zz.* Benj. 283.]

Relatio de 10 tribubus; in praef. lib. *Spes Israelis* per Manasse b. Israel q. v.

AHRON b. Manasse, v. Moses b. Ahron.

⁴³⁶⁷ AHRON b. Mardochoai, Rödelshheimensis.

1. מצה אהרן *Frons Ahronis* lib. Esther, sec. Targum et Midraschim, Germ. 4. *F. a. M.* 1718. [A. ומלאה יר אהרן et approb. A. 1718, unde in praef. rhythmi., data fer. II. 15. Schebat בואת יבא אהרן, corr. אהרן „Lit. Amstd.“ ap. Jo. Kölner. W³ 191b. *Serap.* p. 12 n. 201. Cf. N. 1166, ubi „hebr.“ delendum.]

⁴³⁶⁸ AHRON b. Menachem ex Kaminiec (seu Kamenetz, קאמיניץ).

Glossarium hebr. (exiguum) ex lat. [Wilkinsonii] in Targum Chronicorum, una cum textu N. 950 (1816).

AHRON b. Moses, v. Ahron Alfandari et Ahron Berachja et Ahron Perls et Ahron Teomim.

⁴³⁶⁹ AHRON (Samuel) b. Moses Schalom ex קרעמניץ (Kremnitz, vel Crzeminiac) in אייכלשטט.

1. נשמת אדם *Anima hominis* De anima eth. et ascet., indice instruxit Seligman Ulma b. Simon 4. *Han.* 1611. [A. שם ו אל, non 1617 ut W¹ 3201 et 578, Cat. ms. et Mich. 3093: A. 1611 compositum est.]
2. — 4. *Wilm.* *Hirsch b. Chajjim.* (לסדר מרה אהרתי הורתי כל היום היא שיקח) 1732.

AHRON b. MOSES

4370 AHRON b. Mosès, seu Mosessohn, Archis. Berlin, ex progenie Zebi.

1. **דרוש על השלום** *Concio in pacem* (Friedenspredigt) habita כ"ד (27!) Adar, 12. Martii 1763, una cum Vers. Germ. [lit. germ.] per R. S. K., jam antea sine textu edita 8. Brl., *Zum Druck befördert durch Hartog Leo* [1763].
- 2] — (raritatis causa) hebr. recusa; V.14 collect. מאסף N.3713.
- 3] **מנחת כהן** *Oblatio Alronis* Annot. in Sab-batai Kohen: *Ha-aruch etc.* q. v. (1767).

4371 AHRON (Selig) b. Moses ex Zolkiew.

1. **עמודי שבע** *Columnae septem* Annot. crit. et Indices in l. *Sohar* [W¹³181 s. a.] f. Crac., M. Meisels (**שם ציה ה')** 1635.

4372 AHRON b. Natan Nata ex טרעבובלי.

1. **מקלו של אהרן** *Baculus Alronis* Exposs. ha-lach. in Pentat. 4. Olexnitz (כהוב על) 1768.

4373 AHRON Paer (פער, i. e. Baer), Francof.

Impensis suis ed. פער והנהגה של נישואין N.3968 (1701).

4374 AHRON Perachja b. Chajjim Abraham Kohen, Archisyn. Salon. [Saec. XVII. *Asul*.]

1. **פרח מטה אהרן** (**ש"ות**) *Floruit virga Alronis* Resp. II Ptes. [W³186b, ad.197b] f. Amst. (נא ביה) 1703.
2. **פרחי כהונה** *Flores (juvenes) sacerdotii* Nov. etc. in tractt. varr. Talmud. [W^{ib}.ad.1776b.1914b] 4. Amst. (נכיה) 1709.

4375 AHRON Perls b. Moses Meir, Pragensis.

1. **טהרת אהרן** *Mundities Alronis*, i. e. Isak b. Abba: *Ordo purificationis carnis cum Exposit.* hebr. et Collect. partim Germ. 8. Ofb. 1725.
- 2] — charta caerulea. **לא יאכלו** .. ישראל .. **גיד הנשה**. W^{3.4}193b: A.1712. Cat. ms.: A.1714. Mich.1579: A.1722. Autogr. Cod. MS. Opp.602Q.]

4376 AHRON (Baer) Perls.

1. **פתחי צדק** *Ostia justitiae* Concio in l. Esther sec.10 Introductiones in tract. Talmud. Megilla f.10 8. Prag. (יהן לבס) 1790.

4377 AHRON Pesaro.

1. **תולדות אהרן** *Generationes Alronis* Index locorum Biblicor. in Talnaude expositorum,

[adhibito Simon b. Isak Levi: *Traditio scripturae*. ED. PR. f. Freiburg in Provincia

Breisgau, jussu et in aed. Frobenii. 1583-4.

[De hac ed., jam rara, et sequente confusio, partim ex epigraphie partim ex libris annexis orta, ap. Bibliogr. Circumferuntur edd. *Frib.* 1581 (*Buett.*), *Ven.* 1583, *Bas.* 1587 (ap. *Sabb.* forsan שמו שמו pro שמו, vel pro שמו ex Pentat. 1606-7: *Opp.* 30F.). Ipse W³198ed. *Bas.* A.1584 finitam vidisse se praetendit, quamquam diserte locus finitum exprimitur! Typographus (המחוקק) seu factor Israel (Sifróni, cf. Zz. Z. G. 258, ubi quoque Bas.1583] in fine opus mense Elul דמט perfectum dicit, quod ad calcem Concordantiarum [Isak Natan (q. v.), A.1581 expressarum] excudere incepit (... להדפיסו בסוף), se alibi delationis causam dicere, „pudeat Judaeos duos, alterum Pragensem alterum Polonum [vid. Mard. Levi b. Mos. editor l. עיר נבריר Efraim Lentschütz], qui facultatem nostram confecerunt etc.“]

2. — Ed. II. in Pentat. et Meg., auctus in libros *Sohar*, *Akeda* [Isak Arama] et *Ikkarim* [Jos. Albo] 8. Ven. 1591-2.

3. — charta magna.

[Ap. Bragad., per Ascher Parentio, A. נשא, fin. Sivan שנה, ff.159 arab. paginatis, quasi appd. ad Pentat. A. 1590-1 N.295 jussu di Gara, unde certe non edd. duae A.1590 et 1591, ut W^{1.3}. Augmentum ipsi auctori adscribi vid. verbis: **נס ברוך יהיה המסמך הראשון** מהשנה האלה אשר אמר מעט ועשה הרבה ולא נדרכי [אם מראה מקום מהשם והשני שלשה המהכרים הנל].

4. — Ed. III, acced. Jakob Sasportas: Index in Talmud Hieros. (*Generaciones Jakobi*) [W^{1.3}] 4. Amst. (בירס) 1652.
- 5] — ad marg. Pentat. A.1680 N.600; 1693 N.669; 1705 N.747; 1725 N.860; 1729 N.833.
- 6] — in Proph. et Hagiogr. ad marg. textus A. 1623-6 N.447 (1780 N.932).
- 7] — auxit s. t. *Domus Alronis* Ahron b. Samuel q. v.

AHRON Porges v. Ahron b. Benjamin.

AHRON Pollak v. A. Pollak.

AHRON Ragusano v. Ahron Kohen.

AHRON Randegg v. A. Randegg.

AHRON Rosenberg v. A. Rosenberg.

4378 AHRON Sabuni (סבוני).

הנהגות Annot. ex lib. *Sohar* etc. in Moses b. Maimon Albas: *Templum sanctitatis* q. v. [W¹196] (1653).

AHRON b. SACHARJA

AHRON b. Sacharja v. Ahron Jaroslaw.

- 4379 AHRON Sagi Nahor (*Coecus*) Zafatensis.
 1. המצנפת 'ס *L. Cidaris Hymni et Preces*
 [W^{1.3}197. Zz. Z. G. 254] 8. *Mant.*,
G. Ruffinelli, per Jak. b. Naftali. Adar 1561.
 AHRON Salomonssohn v. A. Salomons-
 sohn.

4380 AHRON b. Samuel.

1. בית אהרן *Domus Ahronis* Index locorum Bi-
 blicor. (adhib. Ahron Pesaro: *Gener. Ahr.*) in 36
 libros, cum specimine libri (חבור) in *Masoram*
 [W¹202] f. *F. a. O.* 1690.
 2] — in *Proph. et Hagiogr. cum textu N. 922* (1780).
 3] פטירת משה שם עולם *Obitus Mosis, nomen*
aeternum Vers. Germ. et introd. hebr. in lib.
 משה פטירה N. 4000 (1693).
 4] *Expositio in Perek Schira cum Append.*, a. c.
Precum quotid. N. 2236b (1701).
 [Opusculum ignotum, finit. *Pericope חבא* [כ'י חבא]]

4381 AHRON Sason b. Josef, Salon. [Saec. XVI].

1. חורת אמת (שן"ת) *Lex veritatis* Resp. P. I.
 f. *Ven.* 1626.
 [W^{1.3}184, ad. ³859b. 1690c. 2183. 2195c (= 2196).
 Lib. שפת אמת, ap. *W et Rof. Diz.*, vide sub *Moses*
Chagis!]

4382 AHRON Teomim b. Moses, Darschan (*Concionator*)
 Wormatiensis, Socer Abraham Neustädte Pragensis.

1. בגדי אהרן *Vestes Ahronis* Concc. in *Pentat.*
 (una cum op. 2) [W^{1.3}192, cf. ³352e] f. *F. a. M.* 1710.
 2. — charta magna.
 3. — charta magna cinerea.
 [Inedita continet *Cod. MS. Mich.* 106.]
 4. מטה אהרן *Baculus seu Virga Ahronis* Comm.
 in *Haggadam Paschatis* N. 2696. 2710
 [W^{1.3}] (1678. 1710).
 5. — excerpt. u. s. N. 2700 [W^{ib}.] (1695).

AHRON b. Wolf v. A. Wolfsohn.

4383 AHRON Zarfati (*Gallus*) b. Abraham b. Vidal b.
 Isak.

- משגב אמהות *Elatio matrum* Comm. in *Proverb.*
 cap. XXXI, a. c. avi Vidal Zarfati: *Favus mellis*
 q. v. [W¹199c] (1718).

4384 AHRON (Moses) b. Zebi Hirsch R. Eisaks ex
 גרידונג Lembergi.

1. אהל משה *Tentorium Mosis* Gramm. hebr. par-
 tim contra Sal. Hanau 4. *Sulzb.* (שאל) 1771.
 [ED. PR. *Zolk.* 1765, v. *Juzz.*, Proleg. p. 62.]

4385 AHRON Zorogon (צורגון).

1. בית אהרן *Domus Ahronis* Concc. in *Pentat.*
 etc. [W¹199b] f. *Constant.* 1678-9.
 [Tit. A. ההלח, fin. 17. Schebat (13. Jan.) ושמו ה'שמים
 וחגל הארץ, ubi simul Tetragramm. expressum (*Zd.*).
 Excudit Abr. Franco typis mortui patris Salom.]

AJJASCH v. Jehuda Ajjasch.

4386 AKIBA (b. . . ?).

- חידושים *Nov.*, a. c. Josef Steinhart: *Vendens*
frumentum q. v. (1827).

AKIBA (Baer) b. Jos., v. Simon A. B. b.
 Josef.

4387 AKIBA Eger b. Simcha Bonem, Rabb. Zülz etc.

1. משנה דר' עקיבא *Mischna R. Akibae* Nov. et
 Resp. f. *Fürth* (אשרך . . נכשתך (sic) באחד) 1781.

4388 AKIBA Eger b. Jakob Moses Gins, Rabb. Posn.
 [mrt. fin. A. 1837].

- 1] חילוקא דרבנן *Disputatio rabbinica*, a. c. Nis-
 sim Gerondi: *Nov. in B. M.* q. v. (1822).
 2. שאלות ותשובות *Responsa* P. I., et 2 Concc.
 [Cf. *Cod. MS. Mich.* 288] f. *Warschau* (הקצנה) 1834.
 3] תוספות *Additamenta* in *Mischnam* N. 2029
 (1841 sq.).
 4] *Notae in Talmud* N. 1418 sq. (1834 etc.).
 5] *Elegiam in mortem* A. 1838 scripsit J. R.
Fürstenthal q. v.
 6] *Biographiam* scripsit J. Kaempff q. v. (1838).

AKIBA b. Elia v. Akiba Treni.

4389 AKIBA Frankfurt b. Elasar, Avus sequentis [Saec.
 XVI. in.].

- קינה *Elegia*, a. c. קינה inter *Prec. Coll.* N. 2980
 [W¹1803b] (1616-7).

4390 AKIBA (Baer) Frankfurter, seu Ginzburg, b. Ja-
 kob, Nepos praeced. [mrt. 1597].

- 1] זמירות ותשבחות *Carmina et laudes* in *Sab-*
batum, adjectis suis edidit Elia Loanz q. v.
 [W^{1.3}1802. *Dks. Littl.* V. 453] (1599).
 2. — (sine accessionibus, ff. 8) edid. Akiba b. Uri
Phöbus ex progenie auctoris [W¹] 8. *Brl.* 1713.
 3. — charta caerulea.

AKIBA b. JEHUDA

- 4] **ההנות בכל יום** *Supplicationes omni die recitandae*, hebr. rhythm., adjectis suis edid. Elia Loanz q. v. [*W*^{1.3}] (1599).
 5] Comm. in Abraham Ibn Esra: *Aenigma* [dub.], v. Jakob Zausmer.
 6] Concio funebris in obitum, 17. Ijjar 1597 habita per Lewa b. Bezalel q. v.

4391 AKIBA b. Jehuda Löb.

2. **האהל עולם** *Tentorium aeternum* Nov. in trect. Ketubot et specimina libror. aliorum [*W*³1803c] f. *F. a. M.* 1714.

4392 AKIBA (R.) b. Josef, Doctor Mischnicus. [Occisus ca. A.120. *W*1801. *Rpp.* Erech Millin p.263.] Auctor fictitius vel suppositus librorum אורחא N.3395, יצירה N.3562, מדרש המורה N.3793, מכילתא N.3803, ספרא N.3984, חוספחא N.4086, et cf. היכלות N.3457.

4393 AKIBA Treni b. Elia Metensis. טרעני hebr. legitur quoque ap. *Asul.* et *Carmoly*, Itin. p.225, qui nihilominus ib.: „Trenel“ transscribit!]

1. **מעין גנים** *Fons hortorum* Nov. in trect. Sebachim et Menachot f. *Metz* (וכננה זרועה תצמיח) 1767.

AKILAS=Aquilas, v. sub Onkelos.

AKNIN v. Josef Ibn Aknin.

AKRA v. Abraham Ibn Akra.

AKRISCH v. Isak Ibn Akrisch.

AKSAI v. Jakob Aksai.

 AL [Articulus arab. *Al*, initio nominum vicissim positus vel omissus]. Quae hic desiderantur, v. sub nomine vocem al sequente.

ALAMMI v. Salomo Alammi.

ALASCHKAR v. Moses Alaschkar.

ALATINO v. Moses Alatino.

ALATRINO v. Jochanan Alatrino.

ALBA v. Jakob de Alba.

ALBAALI v. Isak Albaali.

ALBAS v. Moses b. Maimon Albas.

ALBELDA v. Moses Albelda.

ALBENZUBRUN v. Salomo Ibn Gabirol.

ALBO v. Josef Albo.

ALBUS v. Josef Laban.

ALCHAKIM v. Isak Alchakim.

ALCHARISI, Alchofni, v. Jehuda Charisi.

4394 *ALCUINUS* (Flac. Albinus).
Jashar (fict.) v. N.3581.

ALDABI v. Meir Aldabi.

4395 ALEXANDER b. Abraham Levi.

1. **רמון גדיש** *Granatum acervi* Conce. et Comtt. etc. 4. *Brünn.* 1788.

4396 ALEXANDER (Süsslein וויסליין, vel Sussman) Kohen [Saec. XIV. ?].

1. **אנודה** *Fasciculus* Collect. in totum Talmud et Comttres [*W*^{1.3}307 (cf. ²p.1249.³p.1170 n.1006) ad. ³925.1259c, ubi leg. Böhm] f. *Crac.* 1571.
 2] **חידושי** *Novellae* ex op. 1. [*W*³p.453], v. Jakob Weil: *Responsa* (1549.1610).

4397 ALEXANDER (Sender) b. Mardochai judicis Pragensis.

1. **שחיטות ובריקות** [*Regulae*] *mactationis et inspectionis* Compendium hebr. et Germ. [*Serap.* p.47n.286]
 8. *Amst., Uri* (משיחיו במהרה אמן) 1667.

4398 ALEXANDER b. Moses Ethausen Fuldensis.

1. **בית ישראל** *Domus Israel* (Germ.: *Judenstammhaus*) Historia Israel. usque ad excid. templi II., et ²) **בית הבחירה** *Domus selectionis* (*Gottshaus*) Antiquitates Hieros. et templi, Germ. [*W*^{3.4}306b *Serap.* p.322 n.25] 4. *Ofb.* 1719.
 2. — edidd. socii Ahron b. Sabbatai bibliopola et Chajjim b. Gumpel Altschul, gener Samuel Kohen [*W*⁴606c! *Serap.* ib.] 4. *Amst.* 1724.

4399 ALEXANDER (Süsskind) b. Samuel Sanwel, Metensis.

1. **דרך הקודש** *Via sanctitatis* Gramm. hebr. Germanice 4. *Köthen.* 1718.
 [*W*³308c. *Luzz.* Proleg. p.60. Cf. Cod. MS. *Mich.* 519.]

4400 ALEXANDER (A.), seu Alexander b. Jehuda Löb Londinensis, typographus [cf. Alexander L.].

- 1] Anglice vertit cum B. Meyers Preces quotid. N.2374 (1770).

ALEXANDER

2] Anglice vertit cum Annot. Pentat. et Hafta-
rot N.925 [ubi pro S. leg.: A.] (1785).

3. מחזור ליום כפור כמ"פ מחורגם כלשון
אנגלישירה חלק שלישי *The form of prayers
for the day of atonement in Hebrew and Eng-
lish, according to the order of the German
and Polish Jews etc., translated from the
Hebr. and conformable to the accurate Text of
Heidenheim etc. An entire new edition etc.
with various improvements and additions,
amongst which the numerous mistranslations
of the late David Levi are rectified. By A.
A. original translator of the portuguese Jew's
service etc. S. London, by and for J.
Alexander, Whitechapel-Road. A. M. 5567 [1806?].*

4. Alexanders *Interpreting Tephillot*, or daily form
of prayers, with the English translation affi-
xed under each word of the original; accord-
ing to the order of the German and Polish
Jews 8. *Ind.* 5567.

4401 ALEXANDER, seu *Alexanderson*, (Daniel
b.), Exjud. [Romanam amplexus confessionem 12.
April 1621 Rudomi (Rouen), W³533b et ²p.1003 ubi
Vers. angl. desid.]

1. A declaration of the Christian faith etc. with
a letter to those of his own nation; from the
Syriac [rabb.-hebr.?] 8. *Ind.* 1688.
2. — 8. *Ind.* 1703.

4402 ALEXANDER (Daniel) Tnangam(?), Exjud. [Con-
fess. reformat., Europam pervagrans.]

1. A call to the Jews by D. T. A. an eminent
Jew, who embraced the Christian faith and was
lately baptized, setting forth in what a surpris-
ing manner he was converted to Christianity
4. *Ind.* s. a. [init. Sacc. XVIII.].

4403 ALEXANDER (John), Exjud.

1. Gods covenant displayed etc. [W⁴806b]
8. *Ind.* 1689.

4404 ALEXANDER (L.), seu Jehuda Löb b. Alexander
[cf. A. Alexander] hebr. typogr., „Prof. of the hebr.
Language“ [op.3.].

1. The axe laid to the root, or ignorance and
superstition evident in the character of the rev.
Sol. Hirschell etc. 8. *Ind.* 1808.
2. Hebrew ritual and doctrinal explanation of

the hole ceremonial law, oral and traditional,
of the Jewish community in England and
foreign parts etc. by L. H. (Author of the life
of the late Benj. Goldsmid Esq.) 8. *Ind.*,
by and for the author, 40 Whitechapel Road
(A. M. 5379) 1819.

3] Annot. Angl. ex Comm. Rabb. ad Biblia
N.957 (1824).

[Nescio an ejusdem est: „The young lady and gen-
tlemen's guide to the grammar of the Engl. language“
8. *Ind.* 1835. Cat. Bibl. Bodl. IV, 17b.]

4405 ALEXANDER (M. S.), postea Episcopus ec-
clesiae anglicae Hierosol. [Cf. *Jost*, Isr. Annal.
III, 406.]

1. Memoir of Sara Jane Isabella Wolff, his el-
dest daughter 8. *Ind.* 1840.
2. Farevell sermon etc. at the episcopal Jews
chapel etc. 3. ed. 8. *Ind.* 1841.

4406 ALEXANDERSOHN (Jonathan), Rabb. Csaba
in Hungaria.

1. חומר כבוד *Sustentans honorem* Defensio contra
Mos. Sofer (pp. 70) 8. *Brl.* (יבטחיה) 1845.
2. Ehrenrettung u. auf Dokumente gestützte Wi-
derlegung aller gegen mich vorgebrachten Be-
schuldigungen u. Verunglimpfungen 8. *Dess.* 1846.

[Unum sistunt libri duo. Index amplius subscriben-
tium eorum exhibet judicia passim prolixiora.]

ALFAJJUMI v. Saadja Gaon.

ALFALAS v. Moses Alfalas.

ALFANDARI v. sub nominibus: Ahron,
Chajjim, Elia, Isak, Jakob.

ALFASI v. sub nominibus: Chajjim b.
Masud, Isak, Masud.

4407 ALFONSUS (frater), seu *Alfontius*, Boniho-
minis Hispanus. [Versionem A.1339 edidisse
fortur (cf. W⁷p.1099). Nisi plane fictus, forsan
idem est ac Magister Alfonsus Vallisoletanus,
inter Judaeos Medicus Abner de Burgos (de quo
W322; *Delitzsch*, *Schilderungen* p.286; *Carmoly*,
Hist. des medecins p.99 [ex quo A. mortis 1346 dubius:
Jüd. Lit. p.410]; *Gg.*, *Breslauer Volkskalender*
1,84. II, 49; *Tellinek*, *Beitr.* II, 48; cf. Isak Acco ad
calc. Mos. Nachmanidis *Concio* ed. 1853 p.36. Mihi
jam exordium Mosis Narboni (q. v.) A.1361 ad ho-

ALFONSUS

minem jam mortuum spectare videtur); v. quae scripsi ap. *Frankel*, *Ztschr.* II, 209.]

Latine vertit ex Arabico (?) Epistolam Samuel Maroccani q. v.

ALFONSUS de Spina, v. A. de Spina.

⁴⁴⁰⁸ ALFONSUS Zamorensis, Exjud. [*De Castro* I, 399. *Desitzsch*, *Schilderungen* p. 289.]

1) אָנָה *Epistola* ad [contra] Judaeos hebr. cum Vers. Lat. interlineari, una cum Gramm. et diction. hebr. etc.; T. VI. Bibliorum Polygl. N. 26 (1514-7).

[*W*¹. 324 nostram cum [Pauli] *Epist. ad Hebr.* confundit, v. *Rof.* Ann. p. 30 n. 175, ubi de ed. „pleniori et accuratiori“ epistolae, a. c. nostri *Introd. artis gramm. hebr.* 8. *Compluti*, ex typis Mich. de Eguia, 1. *Maji* 1526.]

2) Versio Lat. Targum Onkelos in Pentat. *ibid.* (1517).

3. — 8. [*Antw.*] *Nic. Corvinus*. 1535. [*W*² p. 1157, *Masch* II vol. III p. 649 locum expriment.]

4) — emend. per Ariam Montanum, in Bibliis Polygl. N. 222. 487 (1572. 1645).

5) — recogn. per Sam. Clericum, in Bibliis Polygl. N. 520 [*Cl. Masch ib.* p. 653] (1657).

6) — [*W*² 1157. *Masch ib.* p. 650], in Bibliis lat. A. 1609 etc. [*Cat. Bibl. Bodl.* I, 256a]

7) Versio Lat. Targum Jonatan in Prophetas, emendavit Arias Montanus q. v. [*W*² p. 1166. *Masch ib.* p. 652] (1572 etc.).

8) Versio Lat. Targum in Job, Proverb., Cant., Thren., emendavit Arias Montanus q. v. [*Masch ib.* p. 636] (1572 etc.).

[De ed. Jobi cum Targum (*Masch ib.* p. 657) v. N. 1133.]

9) Versio Lat. Targum Kohelet hactenus non excusa, in Jo. de Pineda Comm. in Ecclesiasten f. *Hispani* 1619.

[*Masch ib.* p. 658, corr. p. 656 § XV n. 1. Nostri Versio e. g. II, 21: „Quoniam est homo cujus labor est in sapientia et in intellectu etc. malum grande.“]

⁴⁴⁰⁹ ALFONSUS (Alphunsus), seu *Alfonsi* (Petrus), Exjud., antea Moses Sefardi (*Hispanus*), Medicus Alfonsi VI. [*Nat.* 1062, baptiz. 1106. Vide „Manna“ meum p. 114. *W*¹ p. 1126 nostram cum Alf. de Burgos (*Rof. Cod.* 533 p. 74), ³1824 cum Petro Hispano, i. e. Joh. XXII. (¹31826) conjicit. *Cl.*² p. 1003.]

1. Dialogi in quibus impiac Judaeorum opinio-

nes etc. confutantur etc. [*W*1824]

8. *Colon.*, ap. Jo. *Gymnicum*. 1536.

2. — in magna bibliotheca Patrum XII, 358 [*W*¹ p. 971] (f. *Col. Agr.* 1618-22).

3. *Disciplina clericalis*, zum ersten Male herausgegeben mit Einleitung und Anmerkungen von Fr. Wilh. Val. Schmidt [*Cl. W*¹ 3] 4. *Brl.* 1827.

[Cap. 1, in hac ed. desid., exstat in ed. Paris., v. *Ticknor*, *Gesch. d. schön. Lit. in Spanien*, deutsch v. N. H. Julius 1852, Hp. 797 etc.]

4) Cap. 2. Hebr. s. t. חֲנֻכָּה N. 3546.

ALFUAL v. sub nominibus: Chajjim, Isak, Josef.

ALGABA, v. Jakob Algaba.

ALGASI v. sub nominibus: Chajjim, Israel, Jomtob, Moses, Salomo, Samuel.

ALGUADEZ v. Meir Alguadez.

ALI..., quae hic desiderantur v. sub Eli...

⁴⁴¹⁰ ALI Ibn [*Abi*] el Rag'al (أبي الرّجال), Abul Hasin (Hosein) Ali (Haly) Aben-Ragel, et „fil. Abreschi“. [De nomine atque aetate maxima apud Bibliogr. et Astronomiae historiographos confusio. Confunditur cum Avicenna, Ibn ol Heitem, ipse fingitur membrum congressus astron. fictitii, ut ostendi: *Magazin für die Lit. des Auslandes* 1848 p. 226] Alfonsi A. 1252, unde et Rabbini effictus (ap. *Stahr*), vel ab aliis duo finguntur ejusdem nominis! Ejus poema arab. de Astrologia ab I. J. et L. S. *Sedillot* A. 1834-5 editum esse praetendit *Catal. MS. Vindob.* p. 184!! Confunditur igitur noster, qui Saec. XIII. exeunte (!) floruisse fertur, cum Abul Hasin Ali Maroccan, qui A. 1230 floruit!! Jam Commtr.: Ahmed b. Hassan b. el Konfad' Saec. Heg. 7. vel 3. vel A. Heg. 712 (*Nicoll*, p. 544) vixisse dicitur; opusque Lat. hunc Comm. vel opus aliud (cf. *Steward*, a descr. *Catal.* etc. 1809 p. 104 n. XIV) exhibere vid. Fusius disseremus ad Vers. hisp. et hebr. inter Codd. MS.]

1. De judiciis astrorum libri 8 [ex Arab. Hispan. per Jehuda b. Moses Kohen Toletanum, dein Lat. per Petrum [scriptorem] Regium et Aegidium de Tebaldis] per Anton. Stupau [*W*¹ 3230] f. *Bas.* 1551.

2. — acced. compd. 12 domorum coelestium ex vetustissimis authoribus per Petr. Lichtenstein f. *Bas.* 1571.

ALI Ibn RODHWAN

- ⁴⁴¹¹ **ALI** [*Ibn Rodhwan*, seu Haly b. Rodoan, Abu'l Hasan Ali b. R. b. Ali b. G'aafer], Arabs. [Mrt. A. 1061 vel 1068, cf. *Nicoll* p. 602 et Add. ad *Uri* 401. Notum esse Ali hucusque ignotum (*W* 228 = ³ 227b, 230b, 1783b) primus ex ed. II. ostendi ap. *Frankel*, *Zeitschr.* III, 199. De erroribus plagiarum Catal. *Vindob.* N. CXX v. Registrum ad Catal. *Mich.* p. 347. Opus majus, auctore „Abulkasim“ Ibn Rodhwan, ap. *Uri* Cod. arab. 296 cum nostro non contuli.]
- 1] *Epistola ethica* Aristotelis generalis etc. ex Arab. hebr. per Jehuda Charisi q. v. (1560. 1844).
- 2] — compend. hebr.; f. 21 libri *Investigator* per Schemtob Palquera q. v.

ALISCH v. Ellusch et v. Isak b. Moses Elles.

ALJAGARI v. Abraham Allegri.

ALKABIZ v. Salomo Alkabiz.

ALLEMANNO v. Jochanan Allemanno.

ALLUF Masseran v. Abraham Alluf M.

ALLUSCH = Ellusch q. v.

ALMALIK v. Abraham Almalik.

- ⁴⁴¹² **ALMANZA** (Aron, i. e. Ahron, de), Mercator hispanus.

1. A declaration of his conversion, with his two children and nephew, from Judaism to the protestant religion, drawn up by himself; Spanish and English 8. *Lnd.* 1703.

- ⁴⁴¹³ **ALMANZI** (אלמנצי, Josef), Patavinus. [Cf. *Zz.* Z. G. 243.]

1. **הגיון בכנור** *Meditatio in cythara* Carmina hebr. super varia themata, etiam vitam Jeh. di Modena et Isak Abravanelis, et versiones cum textu Ital. et Lat. auctoribus: Savioli, Tasso, Phaedro, Manara, Filicaja, Mazza, Petrarca, Amaltheo, Caseli, Vitorelli, Loschi (Young), Bondi 8. *Wien.* 1839.

- 2] **קינים והגה וחי** *Elegiae et meditatio et heu in mortem* Jakob Chai Pardo 14. Tebet 5599; a. c. epithaphiorum, edid. S. D. Luzzatto q. v. (1841).

- 3] **תולדות רמח"ל** *Biographia* Mos. Ch. Luzzatto; III, 112 collect. ספר חסד N. 3395.

- 4] Carmen in honorem S. J. L. Rapoport, Rabb. Tarnopol.; IV, 258 *ib.*

ALMOLI v. Salomo Almoli.

ALMOSNINO v. sub nominibus: Chisdai, Josef, Moses, Samuel.

ALPALAS v. Moses Alfalas.

ALRABBI v. Ahron Alrabbi.

ALSCHIECH v. Moses Alscheich.

- ⁴⁴¹⁴ **ALSTED** (Jo. Henr.).

1. Thesaurus Chronologiae 8. *Herb. Nass.* 1624.

2. — 8. *Herb. Nass.* 1637.

[Recenset Doctores Judaicos etc., v. *W* p. 806.]

- ⁴⁴¹⁵ **ALTAR** (Meir Levi) ex Jenikau (in Bohemia). *Varia* VI, 5. 59. 62 collect. ביכורי העתים N. 3429.

[¹] שיחה בארצות החיים Dialog. inter N. H. Wessely et ling. hebr., ²) לויתן וכהמות ex Germ.: „Crocodyl u. Nilpferd“ per *Lichtwer*, ³) הגר חוער במדבר ex Germ. per *C. Richter*.]

- ⁴⁴¹⁶ **ALTAR** (Moses).

Varia אל-טור ערי נצח (משל); VII, 12. 93 collect. ביכורי העתים N. 3429.

ALTARAS seu **ALTHARAS**, v. David Altaras et Moses Altaras.

ALTSCHUL, **ALTSCHUELER**, v. sub nominibus Jechiel, Jehuda, Naftali, et v. Elasar Perls et Isak Perls.

ALTEBAT corrupt. ex Altaras q. v.

ALTENKONSTADT v. Jakob Altenkonstadt.

- ⁴⁴¹⁷ **ALTING** (Jacobus).

1. Schilo, seu vaticinii patriarchae Jacobi quod Genes. XLIX, 10 exstat libri quinque [l. l. c. 9 refutatur Is. Abravanel] [*W* p. 1015]

4. *Frank.* 1660.

2. — 4. *Frank.* 1662.

3. — Tom. V. opp. f. *Amst.* 1687.

[Ad introd. in nostri *Gramm.* recusum est Carp-zovii Collegium q. v.]

ALVALENSI v. Samuel Alvalensi.

AMARILLO v. Salomo Amarillo.

- ⁴⁴¹⁸ **AMATUS** Lusitanus, Medicus, antea Jo. Rodriguez. [Sacc. XVI, *W* ¹ 334. *Jüd. Lit.* 467.]

Opp. varia, v. Catal. Bibl. Bodl. I, 58b.

AMITAI (*pseud.*) v. D. Caro.

AMRAM

AMRAM v. Samuel Ibn Amram.

 AN (אן) = En q. v.

4419 ANACREON

Ode II. ital. per Rogato, et hebr. per S. D. Luz-
zatto: *Cythara am.* p. 27, q. v. (1825).

ANATOLI v. Jakob b. Abba Mari.

ANAW v. Benjamin Anaw, Jechiel b.
Jekutiel, Jedidja b. Benjamin, et Pin-
chas Anaw et Zidkijja b. Abraham.

ANBONET v. Jedaja Penini.

4420 ANDREAS (Johannes) Exjud., J. C. in civi-
tate Sciatica [Xativa]. [W¹180, forsā=Andreas
Hierosol. ap. *Mauroy*, W³331d. *Delitzsch*, *Schil-*
derungen p. 290.]1. אנרה *Epistola* ad congregationem Judaeo-
rum, qua illos hortatur ad Christianismum
etc. hebr. 8. *Par.* 1552.2. Opera chiamata: confusione della setta Ma-
chumetana, composta in ling. Spagnola, tra-
dotto in Italiano per Domenico de Gaztelu8. *Seviglia* 1537.3. — 8. *Ven.* 1597.4. — Lat. per Jo. Lauterbach 8. *Lips.* 1595.5. — 8. *Traj. ad Rhen.* 1646.

ANGEL v. Baruch Angel et Meir Angel.

ANGELO v. Jochanan Alatrino.

4421 ANGER (Rudolphus).

1. De Onkelo etc. et quid ei rationis intercedat
cum Akila etc., 2 partt. 4. *Lips.* 1845, 6.

4422 ANNIUS (Jo.) de Viterbo.

1) Liber temporum [Pseud.-Philon.], hebr. per
Asaria de Rossi: *Lum. ocul.* cap. 32, q. v. (1575).

2) — ex Hebr. Lat. per G. Vorstium q. v.

 ANSHEL [אנשיל=Angelo], quae hic de-
siderantur v. sub Ascher.4423 ANSHEL. [W¹359 male nostrum cum Ascher
A. h. Jos. Mardochai conjicit q. v. N.⁴⁴⁵⁷.]1. מרכבת המשנה *Curvus Secundani* Concordan-
tia seu Glossar. hebr.-Germ. cum Introd. *ED.*
PR. 4. *Crac., Samuel, Ascher et**Eljakim pill. Chajjim העליון (Halicz?) s. a. [ca. 1534].*

[Ed. extremae raritatis, W^{1,3} 338 ignota, qui edd. 1552
et 1584 recenset, „ex quarum alterutra a Catal. *Opp.* (f. 29)
auctore aliunde parum accurately verendum esset, nos-
tram fuisse confictam, nisi plurium(?) exempll. fides obsta-
ret.“ *Ref. Ann.* p. 36n. 232. Immo A. 1552, quem *Sabb.* sub
tit. ed. II. per שחח exprimit, procul dubio ex שחח i. e. 1584
effictus, A. enim 1552 nihil Cracoviae expressum est,
tamen Cat. ms. (*Serap.* p. 111n. 376) hunc A. ad Cod.
Opp. 1346 Q. notat, qui revera nostram exhibet ed.,
eandem nimirum, ac Cod. imperf. 1344 Q., ubi A. 1534
manu adscriptus (unde ap. *Mich.* 2827, ubi ultim. desid.
fol.), procul dubio, quia eodem A. typographi, inter Cra-
cov. primi noti, iidem *Portas* Isak Düren (q. v.) ex-
cuderunt.— Ed. nostra (cujus pars Introductionis jam
sine mentione fontis praemissa est Genesi I-IV ed. 1543
N. 95), sine frontispicio inc. f. 1. verso, introd.
typis s. d. Weiberdeutsch 3 exhibet paginas, in fine
stemma quadruplex, supra figura forsā St. Georgi, in-
fra arx ad instar insignis Pragensis, ad dextram ser-
pens hominem rostro tenens, ad sinistram aquila.
Epigraphis trium typographorum Acrostichon exhibet:
Isak b. Menachem (Correctoris?) et liber quasi *Cur-
vus secundanus ad Concordantiam vel Compositio*
2 linguarum fertur (על ציוה על)
יהעלה שמו ויהבך וכו' וצוה על)
עבדיו ויקם דברו ויחבר נארה חדש מקרוב בזה לרפוס
נהמד למראה כי טוב פרוי קולו ברמה נשמע מרכבת
המשנה אשר לקונקורדשו (sic) ברכך כן נקרא שמו
כפני שמורכב משתי הלשונות הלא כפניש יפוצץ סלה
(sic) וכאשר דברו נחמה ומשיכה נפש הוא לעינים עורח
ולחועה בדרך דרך סלולה יורה ולא לצאה עוד לקראה
הנחשים והעקרבים דרך המדבריה לכן חזקו וקנו ספרי
ולא כסף כי טוב כהרה מכל סחורה נאם צעירי המחקקים
(שמואל וכו'). Forsā typographus Ascher ipse est
auctor, Anselm enim hujus nominis sacri saepissimae
est sodalis profanus.]

2. — s. t. ספר ר' אנשל *Liber R. Anselm* seu
המנהג מרכבת המשנה (ff. 113) [W^{1,3} 338. *Serap. ib.*]
4. *Crac., Isak b. Alron.* (שולה) 1584.

ANTOLI v. Jakob b. Abba Mari.

ANTONIO de Montesinos, v. Ahron Levi.

APIITHA (אפיטה, Opatow?), v. Elieser b. Sa-
muel et Samuel b. Elieser.

APOTHEKER v. Abraham Apotheke.

AQUILA, v. sub Onkelos.

4424 AQUINAS seu de Aquino (Lud. Henr.). Exjud.,
sequentis fil. [W^{1,3} 1339. *Delitzsch*, *Schild.* 298.].1) Lat. vertit Salomo Isaki: *Comm.* in l. Es-

AQUINAS

- ther cum excerptis ex Talmud et Jalkut [Sim. Darschan] q. v. (1622).
 2] Lat. vertit Levib. Gerson: *Comm.* in l. Job c. I-V. q. v. (1623).

⁴⁴²⁵ AQUINAS, seu *de Aquino* (Philippus), Carpenteractensis seu Avenionensis, Exjud. Mardochai. [Mrt. 1650. *W*³p.928 cf. ⁴p.953. *Delitzsch*, Schil-derungen p.297.]

1. מעריך המערכה [*Disponens dispositiones*] dictionarium. Hebr.-Chald.-Talmud.-Rabbin. [*W*¹p.978: A.1620, ³p.928] f. *Par.* 1629. [Opus jam rarum, v. *Lebrecht* ad Catal. Gumperz n.252. A.1649 ap. *Mich.* 2681 est error typ. tituli tantum novi, ut vid. per Heidenheim speciminis instar expressi. *Zd.*]

2. Veterum Rabbiorum in exponendo Pentateucho modi tredecim (i. e. 13 modi R. Ismael hebr. et Lat., et „13 modorum quibus explicari potest sacra Scriptura explanatio latior et facili-ior, ex varr. Rabbiorum libris, ac praesertim Talmud, Mischna, Sifra et Jalkut descripta“) et octo eruditiorum Rabbiorum Comm. in Psalmum CXIX. (i. e. f.32: Interpretatio Alphabeti per Matatia Istharæum [rectius: Jizhari], Josef Ibn Jachja, Abraham Ibn Esra, Midrasch [Psalmorum], Raschi, auctorem Jalkut [Simon Darschan], Dav. Kimchi, Cijun [Jos. Chajjun?] Hieros.) Lat.; acc. Theologiae mysticae quaestiones decem, excerptae ex Zohar [Sohar] aliisque libris sententiae etc., cum Praef. hebr. et Lat. (ff.81+10)

4. *Lut. Par., Offic. Nivelliana. Kal. Jan.* 1620. [*W*¹p.978]

3. — [sine Rabb. Comm. in Ps. CXIX.; ff.72]

8. *Par., Jo. Lacquehay.* 1629.

[*W*¹p.979. ³p.931n.8 cf. n.4, (p.624 A.1622 err. typ.) una cum Jedaja Penini (q. v.), sed *ἀνέως*, cf. op.5.]

4. — (13 modi etc.), IV, 417 disst. histor. crit. per Th. Crenium q. v. [*W*¹p.978. ³p.624] (1694). [Recusum est in *Millii* Catal. Rabb. 1728.]

- 5] Gallice et Italice vertit (?) tract. Talmud Abot, una cum textu N.1458 (1629).

[Vers. Ital. (de ed. 1620 v. N.1458 nota) ex antiquiore (cf. N.1514) fors. transcripta; hanc et Latinam (N.1456, revera s. a. sed a. c. Aquinatis libri: *Radic. ling. sanctae*) nonnulli (*W*³p.930 cf. 932) filio vel juveni ignoto adscribunt. — Nostri: קצת *Lacrymae* in obitum illustr. Cardin. [Pierre] de Berulli Hebr. et separatim Lat. 8. *Par.* 1629, *W*³p.931.]

⁴⁴²⁶ AQUINAS (Thomas). [*W*664. Cf. Cat. nostrum MS.] Thomas von Aquino in der jüd. Literatur [Quaest. disput. de Anima VI. et VII. hebr. per Ali [Eli] b. Josef] von A. Jellinek q. v. (1853).

ARAMA v. David Arama et Isak Arama et Meir Arama.

ARCHEVOLTI (Archivolti) v. Samuel Archevolti.

ARDONO [i. e. Grodno], v. Benjamin A. b. Ahron.

ARDUTIL v. Schemtob Ardutil.

AREPOL (Aripol) v. Samuel Arepol.

ARI v. Isak Loria.

⁴⁴²⁷ ARIAS (Benedictus) *Montanus* Hispalensis. [Mrt. A.1598. *Zz. Z. G.* 11. Cf. *W*²p.308. Cf. Cat. Bibl. Bodl. I, 112a.]

- 1] Lat. vertit Benjamin Tudelensis: *Itinerarium* q. v. (1575 etc.).

- 2] Alfonsi Zamorensis Vers. Lat. Targum Onkelos in Pentat. et Jonatan in Proph. emendata (1572 etc.).

3. — in Hoseam, cum textu Lat. etc.

8. *Witt. typ. Mesmerianis.* 1601.

[Exstant Hieronymi Versio et Comm. et Sal. Gesneri annot., hebr. vel chald. nihil. Corr. *Masch* II vol. III p.655, ubi A.1600, et alia *ib.* p.560 §98 n.1.]

- 4] Versio Lat. Targum Psalm., Ruth, Esther et Kohelet; ad supplendam Vers. Alfonsi emendatam in Hagiogr.; in Bibl. Polygl. N.222. 487 (1572. 1645).

[*W*²p.1157. *Masch* *ib.* p.656 Ruth omnino omisit!]

- 5] — recogn. per Edm. Castellum, in Bibliis Polygl. N.520 (1657).

ARIPOL v. Samuel Arepol.

⁴⁴²⁸ ARISTEAS, seu *Aristeus*, Ptolomaci Philadelphi Minister. [Cat. Bibl. Bodl. I, 113b. *W*¹354. Cf. *Zz.* ח"כ V, 135. 149.]

De Bibliorum Versione graeca per LXX Interpretes [ex Matth. Garbiti ed. Graec.-Lat. 1561] hebr. sub tit. הדרה וקניס, i. e. P.H. libri *Lum. ocul.* per Asaria de Rossi q. v. (1575).

[Ex nostro potissimum hausit Gedalja Ibn Jachja q. v.]

⁴⁴²⁹ ARISTOBULUS, Philos. Peripateticus [A.190-70 ante Chr. *W*¹355].

Carmen (pseudoorphicum) graece, p. 210 ap. De-

ARISTOTELES

litzsch: Zur Geschichte etc. q. v. (1836).

4430 ARISTOTELES [W536].

- 1) Ethicorum libri X, ex Lat. [sec. Boethium] hebr. per Meir Algadez q. v. [W¹p.222.³p.137] (1791).
- 2) Epistola ethica generalis, ex Arab. Ali [Ibn Rodhwan] hebr. per Jehuda Charisi q. v. [W¹p.221 ex Cat. Opp.³p.137] (1560.1844).
[Ex MS. Val. 292 tantum recenset Wenrich, De auct. graec. p.138. Particula sententiarum generalium ipsi Aristot. adscripta „rhetorica“ (אגדה על דרך מליצה) nuncupatur ab Ali, — qui eam lectioni quotidianae, ad exemplum suum, recommendat, — „generalis“ (אגדה המוסר) a Jehuda (sed cf. Cod. Rof. 776,6), „brevis“ (קצרה) a Schemtob, op. sequ. (cf. Steinschn. ap. Frankel, Ztsch. III, 190.276). Pertinet ergo ad scripta minora ethica inter Arabes (Pseudo-) Aristotelica; differunt vero a nostra: a) Epistola eth. ad Alexandrum, seorsim ex Assem. ap. Wenrich p.140! revera Cap.4. lib. II Apophth. Philos. ex versione ipsius Jehudae Charisi (q. v.); 2) lib. περί δικαιοσύνης (Wenr. p.142) item ad Alexandrum, sec. Fragmentum sub tit. رسالة العدل, allatum a Mos. Ibn Esra, Cod. Uri 499 f.139b; hebr. apud Isak Latif, v. Litbl. VIII, 246; 3) Caput de justitia etc. libri Secretum secretorum, in Vers. lat. Philippi Clerici omissum (cf. Indicem!) sed cap.3. Vers. hebr. (de qua plura in Cat. MS., cf. supra p.687 op.75); 4) كتاب الوصايا seu παραγγέλματα (Wenr. p.154), ad quem forsant spectant 12 ad discipulum Theonem praecepta (ap. Tornberg, Cod. Ups. 489, 2p.142), 4 libris.]
- 3) — hebr. per Schemtob Palquera: Investigator f.21 q. v. (1779).
- 4) Liber de pomo [spur.], ex Arab. [كتاب التفاحه] hebr. per Abraham Ibn Chisdai q. v. [W¹p.222.⁴p.137] (1519 etc.).
- 5) Liber de Causis, Arist. seu Avempace [Abubekr Ibn Bag'e] vel Alfarabio aut Proclo adscriptus, ex Hebr. versus(?); VIII, 114 opp. Aristot. [W¹] f. Ven. 1550-2.

[Libellum hunc et fontem vitae Avicbron (i. e. Salomo b. Gabirol) inter primos fontes philos. Saec. XIII. laudat, ad eosque praecipue anathema concilii Paris. A.1209 refert Jourdain p.204 (v. quae contra Humboldt, Kosmos II, 31n.51, movit: Jüd. Lit. p.446n.72). Primus, qui de libro nostro agit (post A.1248, cf. Jourd. p.287 et 35) Albertus M. (ap. Jourd. p.406) ita: „Accipiemus igitur ab antiquis quaecumque bene dicta sunt ab ipsis, quae ante nos David Judaeus quidam ex dictis

Aristot. Avicenn. Algazel et Alfarab. congregavit, per modum theorematum ordinans ea, quorum commentum ipsemet adhibuit, sicut et Euclides etc., ita et David commentum adhibuit, quod nihil aliud est nisi probatio theorematum propositi [Cf. verba concilii: „lib. de naturali philosophia et commenta“ ap. Jourd. p.200]. Pervenit autem ad nos per eundem modum et physica ab eodem philos. perfecta; verum istum librum methaph. vocavit, subjungens ejusdem tit. 4 rationes etc.“ [quibus verbis librum „de phys. perfecta“ (!) alium ac de causis, indicatum fert Jourd. p.201]. „Talem autem tractatum Alfarabius inscripsit de bonitate pura etc., hujusmodi tract. Algazel vocavit Florem divinorum etc., Avicennam autem seculi de lumine luminum eum appellant etc., Aristot. autem seculi vocaverunt de causis causarum etc., David autem sicut ante jam diximus hunc librum collegit ex quadam Arist. epistola, quam de principio universi esse composuit, multa adjungens de dictis Avicennae et Alfarabii.“ Alios quoque ex MS. exhibet tit. Jourd. p.192: de puro aeterno, de intelligentia, de esse, de essentia purae (seu summae, cf. p.202.263n.4 et 284) bonitatis, quem Jourd. genuinum putat, et „sermo de pura bonitate“, neque dubito, quin Cod. Leyd. arab. 918 كتاب الأيضاح في التخيير المحض i. e. lib. demonstrationis de bono puro seu absoluto („summo“ ap. Wenr. p.138) nostrum exhibeat. Exstat enim Versio ex Arab. hebr. per Serachja b. Isak b. Schealtiel Barcinonensem Romae ca. A.1284 facta (Zs. Gg. Ztsch. IV, 190) sub tit. eodem ביאור בטוב הנמור (Dks. Litbl. XII, 109 librum ap. Wenr. etc. desiderat!), incip. אמר אריסטו כל עליו ראשונה יותר, שופעה על העלול „dicit Aristo: Omnis causa primaria magis influit“ etc., in fine vero: „Explicunt omnia quae in expll. Ismaelitarum et Christianorum“ (i. e. latinis), atque librum Aristot. adscribi, sed forsant alius esse auctoris dicit Interpres. Eodem fere tempore Hillel b. Samuel Italus (forsan Romae) lib. [ex Lat.] vertit et exposuit. Initio (Cod. MS. Mich. 82,9) tit. tract. במשך הליב הקדמה: (זה המאמר נקרא) Tract. 32 propositionum, quem nonnulli Arist. adscribant, plurimi vero, et id verosimilius, Platoni, Abu Nassar [al Farabi] vero comment. esse, idque ad verum accedere, cum Comm. [i. e. commenta, quae hic separantur] potissimum cum Farabii l. de 6 principiis conspiraret, quomodo se vero habeat res, tract. multo graviores (נכבד במאד על) esse omnibus aliis de existentia intellectuum (השכלים), exceptis verbis Aristot. Paulo posterior est Romanus quoque Jehuda b. Mosch b. Daniel qui lib. ex Lat. vertit sub tit. הסבה ה' seu קנין (de causis, v. ad Cod. Mich. 115, Zs. Gg. Ztsch. II, 329,

ARJE

- Cod. Vat. 351). Tit. פרחי האלהות *Flores divinitatis*, in Cod. *Rof.* 776 (vel העלוח 'ס), ut clausulam Cod. alterius *Reggio*: „Explicit הסכום 'ס, ejus nomen *absolutum bonum* (הנקרא בשמו הטוב הנטור), seu *Flores divinitatis* (פרחי האלהות) ex versione sapientis Jehuda etc.“ scribae adjudico ex Alberto M. haurienti, neque Interpretis Jehudae est „procul dubio“ marg. nota Cod. *Rof.* 286, ubi liber ex Arab. lat. versus, sed ex CXI(?) definitionibus Platonis in l. *Procli* excerptus fertur. Eadem jam protulit Th. Aquinas (ap. *Jourdain* p. 193 cf. p. 363), qui vero nihil addit de al Gazzali, cui *Zz.* (l. l.), ex unico et ancipite testim. Cod. *Rof.* 776 librum adscribit, neque in Indice opp. Gazzali ap. Wüsterfeld et Hammer apparet (nisi ad tit. *Cognitiones intellectuales et medulla sapientiae divinae* spectaveris, Cod. *Uri* arab. 133, cf. *Wüstenfeld*, *Akadem.* p. 18 n. 51, et de theoria emanationis *Schmolders*, *Essai* p. 219. 234 ad *Jourd.* p. 203, cf. infra). An huc spectet *Flos divinitatis* (פרחי האלהות) Ahron Alrabbi Siculi Saec. XIV-V. (*Zz.* Z. G. 519) nescio. In Vers. [ex Lat.] Eli b. Jos. Hispani A. 1470 (Cod. *Rof.* 457) auctor fertur al Farabi, sub ejusque nomine excusus est cum Comm. Aegidii: 4. *Ven.* 1550 (v. Cat. Bibl. Bodl. I, 51 b). Primi Hebraei, qui librum sub uno alterove tit. citantes innotuerunt, sunt interpretum aequales Romae: Immanuel b. Salomo (*Zz.* l. l.) et Moses b. Jehuda b. Moses (Cod. MS. *Mich.* 102, cf. *Goldenthal* Catal. p. 91). — Ex his omnibus conclusionem facimus, nullum existisse librum hebr. latini fontem: opus, forsitan lat., ex Arab. a Hebraeo concinnatum esse. Si vero *Jo. Gundisalvus* (ut suspicatur *Jourd.* p. 202) lat. verterit, nescio cur David Judaeum (v. supra) non eundem putaverim ac Gundisalvi collegam interpretem (A. 1130-50) Jo. „Avendehut“, seu „Avendeth“, seu „Avendar“, seu „Abendana“ (*W*¹³⁶), qui sec. *Jourd.* idem ac Johannes Hispatensis (q. v.), ejus nomen ergo „Ibn Daud.“]
- 6) *Epistola* (כחב) ad Alexandrum [*spur.*], qua philosophiam suam revocat; f. 102 (seu 84 etc.) ap. Gedalja Jachja: *Catena* q. v. (1587 etc.). [*W*¹p. 218. Gedalja testimonium affert ex ore Don Abraham Ibn דרור seu דרור, qui Ulissiponae ab Ismaelita Ibn at Chatub (Chatlāb?) intellexerit, exstare Kahirae librum Arist. etc., ejusque advecti ad calcem epistolam invenerit. Ad Cod. Aegyptiacum provocat quoque Jos. b. Schemtob (cf. *W*¹p. 571, ³p. 429, *Beer*, *Philosophie* etc. p. 118; cf. *W*³p. 11). Forsan communis est fons spurcius epistolae et libri Pseudo-Aristot. „*Theologia* sive mystica philosophia sec. Aegyptios“, quem ex Graeco ab „*Abenama*“ Sareceno Arab. translatum, Lat. reddidisse fertur Moses Roza (רזא) ap. *W*¹1651),

atque Damasci a Fr. Rosco Ravennate repertum „*Romanae ephraeseos toga*“ edid. Petrus Nicolaus A. 1519 etc. (Cat. Bibl. Bodl. I, 118b).]

- 7) — et Lat. per I. Bartoloccium I, 476 Bibl. hebr. q. v. (1675).
8) — Lat. per H. Muhlium q. v. [*W*] (1694 etc.).
9) — Lat. per J. J. Losium p. 48 Bigae dissertt. q. v. [*W*] (1706).
[Cf. praeterea Averroes et Themistius.]

 ARJE seu ARJEH, quae hic desiderantur v. sub Jehuda vel Loeb vel Leo.

ARJE (Löb) b. Abraham, v. Arje Tarcziner.

- 4431 ARJE (Löb) b. Ascher ex Minsk, Rabb. Metz. [*Jost*, *Isr. Annal.* II, 186.]
1. *טורי אבן* *Ordines lapidis* Nov. in tractt. Talmud. Chagiga et Megilla f. Metz (נר לרנלי דבריך יאיר) 1781.
2. *שאגת אריה* (שן"ת) *Rugitus leonis* Resp. in Jos. Karo: *Mens.* I. Ed. II. f. *Brünn* (אשרנו) 1796. [Ed. I. *F. a. O.* 1756. *Mich.* 4256. — נספד החת שירים Concio funebris in obitum nostri v. II, 61 collect. מאסף N. 3713, recus. IV, 213 collect. כיכורי העתיד N. 3429.]

ARJE (Löb) b. Chajjim, v. Arje L. Sofer.

- 4432 ARJE (Löb) b. Chajjim ex Breslau, Rabb. Emden et Rotterdam. [Notitiam de morte 6. Ijjar 1809 v. VIII, 209 collect. מאסף N. 3713. — Filium v. sub Löwenstamm.]
1. *פני אריה* (שן"ת) *Facies leonis* Resp. f. *Amst.* (שמר) 1790.

ARJE b. Efraim Fischel, v. Simcha A. b. Efraim.

- 4433 ARJE (Gur A., Leon) Finzi, b. Benjamin Levi, Venetus.
פירוש Comm. in Josef Karo: *Mens. instr.* (cum imagine auctoris) q. v. [*W*³1355e] (1721-3).

ARJE (Löb) b. Isak, v. Arje Spira.

- 4434 ARJE [Löb] Levi Cantor Amstel. [b. Seeb Wolf? (Cf. Editores) Saec. XVII-XVIII.]
Ed. ידיעת ההשקן N. 3553 [*W*²352c].

ARJE (Löb) b. Josef, v. Ascher Kalmankes.

ARJE HURWITZ

4435 ARJE (Löbusch) Hurwitz.

1. בית אריה (שׁו"ת) *Domus leonis* Resp. in Jos. Karo: *Mens. instr. l. tit. speciali: חות יאיר Vil-lae Jair*, 2) אוריין תליתאי *Doctrina triplex* Nov. halach. f. Zolk. (הזרק) 1834.

4436 ARJE (Löb) Lublinensis Archisyn.

- מאור קטון *Collectanea lucis* P. I. ליקוטי האור *Lumen parvum* Comm. in Moses Maimonides: *de Novil.* q. v. [W^{3.4}352b] (1667).

4437 ARJE (Löb) b. M. (טהר"ם) ex Pinczow.

1. (שׁו"ת) יעלת חן *Capra gratiae* Resp. f. Prag. (חכמה לנפשך) 1793.

4438 ARJE (Löb) b. Meir. אריה ap. W³353d=אריה.] *Novellae una cum Samuel Edels Nov. in Sal. Isaki* q. v. (1716).

4439 ARJE (Löb) Priluk (פריילוק, cf. Zz. Z. G. 238. Saec. XVII. in., cf. N. 3743 nota).

- פירוש מאמרי זוהר *Comm. in dicta l. Solar* in Exod. usque ad. Peric. דקה; in Arje L. Sofer: *L. Timoris* q. v. (1724). [W⁴352 ff. = 1362b! Cod. MS. Opp. 1027Q.]

4440 ARJE (Jehuda Löb) b. Samuel Zebi Hirsch, Rabb. Crac. [1692–1700. Non confundendus Arje L. Rabb. Crac. et districti, mrt. 15. Ijjar 1671, cujus Epitaph. ap. W⁴p. 1210. Cf. N. 2951 et 4105.]

1. אריה (שׁו"ת) שאנת אריה *Rugitus leonis* Resp., cum suis (*Vox Schakalis*) edid. nepos Abraham Natan 4. Neuwied (אריה, שאנ מי ליה ירא) 1736. [Corr. Zz. Z. G. 236.]

4441 ARJE (Jehuda Löb) Sofer (*Scriba*) Dessau et Berolin., b. Chajjim Chassan Posen, Cognatus (סחוח) Rabb. Jechiel M. b. Jehuda Löb.

1. אריה (שׁו"ת) *L. Timoris* i. e. ¹) מדרש כונו (N. 3744), ²) Arje L. Priluk: *Comm. in Solar* etc., ³) המוסר *L. Ethicae* [revera David di Lida: *Verba Davidis*!] [W³352f]

8. ברל (ועתה ישראל.. אב ליראה) 1724.

- 2] Germ. vertit (cum praef. rhythm. acrost.) קינת inter Prec. Coll. A. 1698 N. 2983; 1709 N. 2987; 1718 N. 2988; 1728 N. 2999; 1760 N. 2993. [W^{3.4}352f = 1358f, cf. N. 2987 nota.]

3] Edid. זיקן השלחן N. 2629.

4442 ARJE L. Spira b. Isak.

- מעון אריה *Hereditas Asriel* et נחלה עזריאל

Habitaculum leonis Comm. duplex in tract. Talmud. Soferim N. 1887 (1732).

4443 ARJE (Löb) Tarcziner (טארטשינר) b. Abraham, ex Samosc.

1. אריה (שׁו"ת) פני *Facies leonis (minor)* Excerpta ex l. majori, Conce. et Observ. v. in Pentat. [W³352d. Rubinst.: Sulzb. s. a.] f. Wilm. 1720.

ARKEVOLT (Arkivolti) v. Samuel Archevolti.

4444 ARND (Josua). Muhleburgensis.

1. Diatriba de mysterio Trinitatis e scriptis Rabbinorum pro orthodoxia etc.; V, 281 exercitt. Th. Crenii 8. L. B. 1700. [Ed. 4. Witt. 1600 recenset W²p. 1016, omitta nostra.]

4445 ARNHEIM (Heyman, seu Chajjim, Levi), Oberlehrer in Glogau.

- Exegetische Skizzen, ap. Geiger, Zeitschrift III, 349 q. v. (1837).

4446 ARNOLDUS (Michael).

- Versio Lat. tract. Mischnae Tamid, recognita per Surenhusium q. v. [W²p. 715].

AROJO (Arviv), v. Isak b. Moses Arojo.

ARUVAS v. Isak Aruvas.

ASAHHEL v. Jehuda Mehattob.

ASANKOT v. Sa adja b. Levi.

ASARJA v. Asriel et Esra.

4447 ASARJA Figo, seu Pigo (פיגו), b. Efraim [cf. N. 3594, 10].

1. בינה לעתים *Intelligentia temporum* Conce. f. Ven. (הוא"ה) 1647–8.

[W^{1.3}1785 (ad. 1079 et p. 872) A. 1648 et 1653, sed lib. inceptus vid. vivo adhuc auctore, quem Mos. Sacut [qui jam biennium ante mortem nostri Venetias venit, 1645, non 1649 ut W³p. 793 et Raf. Diz.] Anno ipso (impressionis) ante A. 5408 (שנת ה'ת"ח) defunctum dicit. Cf. Asulai. Zd.]

2. נירולי תרומה *Crescentia oblationis* Comm. in Samuel Sardi *L. oblationum* q. v. (1643). [W^{1.3} Sam. Sardi ה'ת"ח cum Baruch b. Isak ה'ת"ח confundit. — Responsa, de quibus W³, excusa non sunt, v. Asulai.]

ASARJA Kohen v. Menachem A. Kohen

A S A R J A de R O S S I

b. Arje Jehuda Loeb.

4448 ASARJA (*Bonajuto*) de Rossi, vel de Rubeis, (מן האדומים) b. Moses. [Mrt. Kislew 338, 1577, v. כ"ה V, 161.]

1. מאור עינים *Lumen oculorum* tripart.: ¹⁾ קול אלהים *Vox Dei* De terrae motu Ferrariae A. 1571; ²⁾ הדרת וקנים *Decor senum* De Versione LXX. Interpretum relatio Aristae [sec. ed. Graeco-lat. Garbitii] hebr.; ³⁾ אמרי בינה *Sermones intelligentiae* Disstt. histor., archaeol., criticae; cujus pars inscribitur ימי עולם *Chronica*, ubi cap. 32 העתים *Liber temporum* [v. op. 2.]; acced. Mos. Provinciale *Animadvv. et auctoris Appendices* (מהדורות) 4. Mant. 1574-5.

[W¹³1773. Zz. Z. G. 257. Operis celeberrimi ed. haec PR. nunquam omnino perfecte recusa, ipsius nostrae expll. integerrima rarissima. Tit. datur 18. Novembr., f. 186b infra exstat custos: דף כ', prinitus respiciens ad לוח הפרקים, qui in expll. Bod. ff. 187-8 librum absoluit. In expll. *Opp.* 1112Q. sequitur registr. 24, 3 etc.: ("דף כ' שורה א' אחר נחמיה, inc. quoque: ערב פסח לקץ דור הזהנות, ubi f. 6 non paginatis, ubi ההשנות לוח datur לקץ הימין (1575). Sequuntur ff. 187-94 ut ap. Zz. כ"ה V, 150 (ubi lin. 8 pro שלה leg. שלז'). Carmen השר אליך (cf. Zz. ib. et *Rpp.* p. 163) in utroque expl. frustra quaesivi, nec in ullo hucusque mihi noto expl. offendi.]

2] — Cap. 32 i. e. *Liber temporum* Philonis [revera Annii de Viterbo] una cum cap. 23. 25. 35 ex Hebr. Latine per G. Vorstium q. v. (1644). [W¹p. 975.]

3] — de antiquitate ling. hebr. (על קדמות ל"הק); III, 142 collect. ביכורי העתים N. 3429.

[Quae ex aliis libri partibus ab auctoribus, ut Gedalja Ibn Jachja etc., deprompta vel varr. linguis versa, diligentissime collegit Zunz in Biographia nostri: V, 143 et VII, 120 collect. כרם המדבר N. 3595; cf. *Jüd. Lit.* 408 n. 15. Adde *Hottinger* Annal. hist. Tiguri 1652 p. 173 de terrae motu, v. *Wib.*]

4449 ASARJA b. Simon, vulgo Ssüskind, Posnensis. Additt. ad *L. de illicitis etc.*, auctore [suppos.] Jona Gerondi q. v. [W³1775c, cf. *Asul.*] (1555. 1784).

ASCARELLI v. Debora Ascarelli.

ASCH v. Abraham Asch.

4450 ASCH (A.).

1. Kritische Erläuterungen des biblischen Wortes שדי *Schaddai*, oder ob Abraham und seine Nach-

kommen bis Moses dem Sabäismus ergeben gewesen, oder nicht? 8. Brl. 1812.

ASCHBILI v. Jomtob b. Abraham.

4451 ASCHE (Gerson b. Tobia), Rabb. Prenzlau. נקודת הצור *Punctum petrae* Additt. ad Tobia Asche: *Stylus ferreus* q. v. (1832).

4452 ASCHE (Tobia b. Jecheskiel), Rabb. Zempelburg.

1. עט ברזל *Stylus ferreus* P. I. Collectanea varia, imprimis methodolog. halach. ex scriptis ejus collegit, cum additt. suis (*Punctum petrae*) edid. fil. Gerson f. Brl., Lewent. [הקבץ 1832].

ASCHENBURG v. Simon Aschenburg.

ASCHER b. Arje v. Ascher Kalmankes.

4453 ASCHER b. Abraham, seu Bonan Crescas [Saec. XV. W¹360=4361].

פירוש *Comm. in Moses Maimonides: Doctor perplexorum* q. v. (1553).

4454 ASCHER (Anschel) b. Isak Premisl. (פרעמסלא). 1. שמנה לחמו *Pinguis cibus ejus* 14 Conce. II Ptibus. 4. Dess., Mos. Dessau. 1701.

4455 ASCHER b. Jechiel (*ROSCH* ר"ש), Germanus, Rabb. Tolet. [Mrt. declin. A. 1327. Zz. Z. G. 410. Vide *Gg. Ztsch.* V, 106.]

1] הנהגה *Manductio* seu *Institutio* [vel צואה *Testamentum*, vel ארחות חיים *Semitae vitae*] §§ 132, quibus praemittuntur §§ 23 [spurii, inscripti: ארח חיים *Semita vitae*], desiderio Jochanan Durante (ווראנטי)

16. min., Ven., de Gara. 7. Sivan 1578.

[*Mich.* 1043. — Idem forsan מנהגים apud Majum Cod. Vat. hebr. 484 (*Jüd. Lit.* 429n. 41a), sed male Cod. Taur. (ap. *Pasini* 97) conjicit W⁴361b. Corr. *Serap.* p. 31n. 246. De libello ipso cf. Zz. Z. G. 128 et 567 et excerpta Germ. ib. p. 147. Divisio in 7 dies est recens, v. op. 5.]

2] — a. c. Rafael Norzi: *Satum similiae* q. v. [*Sabb.* ה. 34] (1579).

3] — adjectis vel omissis §§ 23, vel illi tantum omissis ipso opusculo; a. c. Eisak Tyrnau: *Kitualia* q. v. [una cum Precib. quotid.] (1578 etc.).

[Jam A. 1593 (N. 1201b) loco opusculi supplementum tantum excusum, quod solummodo ad edd. nonnullas Prec. quotid. sine Eisak Tyrnau accedit, ut A. 1666N.

ASCHER b. JECHIEL

- 2166 etc. Apud Elia Kohen (op. 8), praemisso supplem., verbis... ארז חיים opus ipsum orditur! Suppl. Zz. Z.G.567.]
- 4] — apud Jechiel Melli: *Poma aurea* q. v. [W¹227] (1623 etc.).
5. — (ארחות חיים) textus punctatus in 6 dies distributus, et 23 §§ pro die Sabbato, cum Jomtob L. Heller Vers. Germ. et praecedente (f.1-4) *Concione* introductoria de peste 4. *Prag.* 1626. [A. ישי רור בן, fer. IV. 1. Schebat, ap. Mos. b. Bezalel. Interpres gratiarum iustar pro mirabiliter salvata vita opus vertit, quod f.5-20 pergit. W³361b de textu et interprete silet, auctorem male Elieser b. Hyrcanos suspicatur; Concio seorsim: *Opp.* 884A. Cf. Zz. Z.G. 296n.209.210. *Serap.* p.31n.246.]
- 6] — Germ. u. s. cum Additt. [forsan per Chajjim Drucker]; a. c. P. II. *Precum fest.* N.2530 (1715).
- 7] — u. s. ad init. Jakob b. Isak Rabbino: *Ex-ite et videte* q. v. (1722).
- 8] — hebr., praemissis §§23; v. Elia Kohen: *Virga castigationis* cap.14.
- 9] — partim ap. Abraham b. Reuben: *Via bonorum* q. v. [W³835 f. Corr. *Serap.* ib.] (1717).
10. — (ארח חיים בקצרה), *Semita vitae compend.* §§54, v. *Preces* quotid. N.2348 (1720).
- 11] **פסקי הראש** *Ascheri*, seu *Decisiones* [etiam **פירוש** *Comm.* inscriptum], seu *Compendium* Talmudicum, cum Annot. (הנהגות אשרי) N.3455; una cum Talmud q. v. p.214,12. [De fictitio libro רמזים (W³p.140) et ed. separata Ven. v. Talmud Crac. N.1408. *Fragm.* ed. *Sabion.* (cf. N.1718) modo detexit M. Soave. De חוספות פסקי v. N.4005. — In *Compd.* nostro ad tract. Bechorot adjecta sunt: הלכות פדיון הבן *Regulae redemptionis filii* [in-scriptum in Cod. MS. *Reggio* desid.], ad tract. Nidda (prae-ter hanc codicem, *Regulae de balneis* ad ipsum *Compd.* pertinentes) הלכות נדר בקיצור *Regulae de menstr. compd.*, quae ergo in *compd.* filii (op.14) non offenduntur.]
- 12] **לקושות מפסקי הראש** *Collectanea ex deci-sionibus*, i. e. u. s. 1.2.3.4 ex op. 13, adjecta regu-lis de eadem materia Isak Alfasi q. v. (1509 etc.). [Jam in Ed. Pr. *regulae* hae „in Isak Alfasi“ compositae (שחבר על הרף) feruntur, quem errorem *Asul.* refutat.]
- 13] **הלכות קטנות** *Regulae parvae*, scil. 1) ספר הורה de Volum. legis [insertis nonnullis ex Jehuda b. Barsillai: *L. Temporum*], 2) מנהג de Mesusa, 3) הפלג de Phylacteriis, 4) ציצית de Peniculamentis, 5) טיטא de Impuritate, 6) חלה de Placenta, 7) כלאים de Heterogeneis, 8) ערבה de Praeputio (arborum); in edd. Talmudis q. v. N.1981sq. (1522 etc.). [In *Compendio* sequ. accedunt הלכות נטילה *Re-gulae lavandi manus.*]
- 14] — in *compd.* redegit op.11.13. filius Jakob b. Ascher q. v. (1515 etc.).
15. — (ex op.11) in tract. Berachot et *Regulas parvas* (op.13) et tractt. Chullin, Berachot, Nidda; cum Jomtob L. Heller *Comm.* dupl. (*Deliciae regis et Panis deliciarum*, P.1) et Sal. Isaki *Comm.* brevi [in locos Talmud. citatos] [W¹p.485³p.368. Zz. Z.G.297n.215] f. *Prag.* 26. *Maji* 1628.
- 16] — u. s. in Berachot, una cum tract. Talmud ipso N.1578 (1728).
17. — (*Comm.* tit.: *Deliciae Jomtob et Verba de-liciarum*) f. Fürth. (מאשר שסנה) 1745. [De mutato tit. v. *Asul.* II. — Annot. in nostrum in Ordd. Naschim et Moed v. sub Natanel Weil et Pinchas S. b. Moses.]
18. — in Ord. Nesikin, cum Jakob *Compend.* et Jomtob L. Heller *Comm.* dupl. (u. s. P. IV.) sub tit. פלפלא הריפהא *Discussio acuta* [W^{1,3}cf. p.846. Zz. ib. 293n.183] f. *Prag.* (בא שלום) 1619.
19. — [W³p.369] f. *Han.* 1716.
- 20] — in Joma pars de sacrificio (סדר עבודה יום) (הכפרים) in; ליקוטי יצחק inter *Prec.* varr. 3247 (1797).
- 21] **פירוש** *Commentarius* in tract. Nedarim, in edd. Talmudis q. v. p.211, B.6.
- 22] **פירוש** *Comm.* in Mischnae Ordines Seraim et Tohorot; in edd. Talmudis q. v. p.211, B.6 (1721 etc.). [W³p.140 *Comm.* hunc, ex Simson Sens potissimum excerptum (v. *Asul.*), cum חוספות confundit.]
- 23] — in Ord. Seraim, *Supercomm.* per Elischa b. Abraham q. v. (1735).
- 24] **פירוש** *Comm.* et חוספות *Additt.* in tract. Nasir; apud Bezalel Aschkenasi: *Series collecta* in Nasir q. v. (1820) [Cf. Zz. Z.G.43, ubi generatim nostri *Additt.* a Be-zalel excerpta laudantur.]
25. **פירוש** *Comm.* in Mischnae tract. Tamid, 2) Abraham b. David in eundem, 3) חוספות *Additamenta* nostri in Sota Cap.8.9., 4) Jomtob b. Abraham in Synhedrin Cap. XI., 5) פירוש *Comm.* et חוספות *Additt.* nostri in Horajot, 6) פירוש *Comm.* in tract. Kinnim, 7) in Mid-dot, 8) [Abraham b.2] David *Comm.* in Synhe-drin Cap. VII., edid. Salomo b. Jehuda Löb. Charta magna. [W¹p.793] 4. *Prag.* (רמבא עליו ברבך) 1725.

ASCHER b. JEHUDA

26. — mbr.

[David, (n.⁸), jam mortuus (רבינו דוד ו'ל), minime Oppenheimer (*Metz*). A.1715 ap. *Mich.* 3538 ex Cat. ms. neglecto, praef. data 24. Elul חסי חיים=1724. Cf. *Zz.* Z. G. 43.]

27 שאלות ותשובות *Quaesita et Responsa. ED. PR.* f. *Constant.* (33 Omer עור"ה 1517.

[*W*¹p.227:A.1517,³p.140. *Ref.* Ann. in indice et *Mich.* 3995: A. 1522, v. *Zz.* Z. G. 225-6.]

28. — [*W*¹³] f. *Ven.* 1552.

29. — Ed. auct. f. *Ven.* (5. *Cheschwan* 368) 1607. [*W*¹:A.1606,³:A.1607. — De aliis Resp. spuris v. sub Isak de Molina.]

30. חוספי ראש *Additamenta* in tractt. *Jebamot* et *Ketubot* f. *Liv.* (הקלות) 1776.

31] — in *Megilla* et *Schebuot*, ap. *Elia* Ch. b. *Natan*: *Pretiosa Natanis* (1785). [De indole *Addit.* diversa a *Comm.* et edd. aliis v. *Zz.* Z. G. 43, et cf. supra p.213 n.12.]

32. Commentarius in *Pentat.*, una cum חוספור *Addit.* varr. auct. in *Pentat.*, sub tit. דרך זקנים *Decor senum*, sumptibus Abr. Pariente (פאריינטי) b. Josef, edid. Samuel Levi Ibn Joli (יולי) [*Suppl.* *Zz.* Z. G. 87.102] f. *Liv.* (זרקח) 1840.

ASCHER b. Jehuda v. Ascher Margalioth.

4456 ASCHER b. Josef הי"ד (*martyris*). [*W*³362 nostrum male putat avum Meir Lublin Saec. XVI. in., forsan est frater Abraham b. Jos. הי"ד typogr. Lubl. A.1571 (N.2089), op.2. enim, quod A.1585 ad coloph. perductum vid., se 20 annis perfecisse dicit (quamquam fere idem ac *Comm.* Zebi Sundels!), laudatque op.1., subsidio synagogae Crac. et magna tantum mole perfectum. Ad op.1., cum academiae prae fuerit (סריבין הורה), saepius praecentoris officium sibi mandatum esse ait, citatque nonnulla nomine Mos. Almosnino (משעני בשם מרדכי) (אלמוסנינו).]

1] פירוש *Comm.* in קינה rit. germ., ad rit. pol. adaptatus, v. *Prec. Coll.* N.2978 (1585).
2] פירוש *Comm.* in יצירה rit. germ., inter *Prec. Coll.* N.2795 (1589).

4457 ASCHER (Anschel) b. Josef Mardochai Posnensis. [*W*¹359 male Anschel N.⁴⁴²³ conjicit.] Germanice vertit *Preces fest.* in tria festa N.2554sq. (1600 etc.).

4458 ASCHER (Jakob Abr.) Kalmankes [Jafe?] b. Arje Löb b. Josef Lublinensis.

1. ס' האשל *L. Nemoris* Comm. allegor. in *Genesin*, interspersis nonnullis, ex ore avi Josef a discipulis ejus Pragensibus relatis f. *Lubl.*, in typogr. erecta per typogr. Sal. Salman b. Jakob Kalmankes Jafe ex Torbin, sub Johanne, s. a. [1674-8].

[*W*³353b patrem sistit Editorem seu auctorem, sed auctor senex in praef. narrat, mortuo רב (patre?) peste A. חזל (1678?) se Hierosyl. emigrasse, dein, deficiente ad imprimendum pecunia, Lublinum reversum esse, ubi typographia in aedibus progeniei avi sui Kalmankes אלך אל ביה אבי שהוא בירז הדפוס אשר בק"ל לובלין) ז"ל שהוא כחוקר בני משפחתי בני אבי וקני קלמנקש, etiam uxorem typogr. Salman, Sara, cognatam fert), atque opus אברהם edere optat, Comm. suum simplicem(!) intermedium inter mysticum et discussivum habet (דרך המיצוע בין העמקות והחריפות לדרך פשט). Exstant 7 approbb. diverse datae: 1 et 5 (indistinct.) A.438, forsan err. typ. pro 431, ut 2.3; 4.6.7: A.433 (1673), unde hic A. in Cat. ms., si vero A.1678 in praef. pro 1671 (ed. enim pessima) expressus, opus non ante 1674 excusum, quo Johannes regnare coepit.]

2. מעין החכמה *Fons sapientiae* Introd. in *Kabalam* sec. Isak Loria f. *Amst.*, J. Benveniste (ביה) 1652. [*W*¹356=¹119, ubi et Anon. N.3864 confunditur.]

4459 ASCHER (Selig) Margalioth b. Jehuda Löb, Archisyn. Prosno (פרוהא), Gener Sal. Spira.

1] חירושים *Novellae* variae; a. c. patris Jehuda Margalioth: *Arbores Eden* q. v. (1802).
2] — aliae, a. c. Jehuda Margalioth: *Ros plantarum* q. v. (1811.1843).

4460 ASCHER (Anschel) b. Moses Baer.

1. בן אמונים *Filius fidelitatis* Committ. in *Biblia* 4. *Fürth*, (אשר הוא בן אמונים ואמת לקוף ולקוף [ל]).
2. חידת שמשון *Aenigma Simsonis*, *Ethica* tripart. 4. *Fürth* (ריו אורב הוא לי בניער) 1785.

4461 ASCHER (Anschel) Oppenheim b. Naftali Hirz, ex Dessau.

1. חרכות צורים *Verba Ascheri* P.I.: *Cultelli saxei* De circumcisione ejusque instrumentis 8. *Dess.* 1804.

ASCHER Selig b. Chiskijja, v. Noah b. Chiskijja.

4462 ASCHER b. Wolf Worms, seu Anschelius Wormasius, Rab. Med. et Phil. Candidatus.

ASCHER

- 1) **מפתח האלגברה חדשה** *Clavis Algebrae novae*
P. I. 8. *Ofb., Launoy* (הפכ) 1721.
[*W*⁴359c. *Mich.* 2724.]

4463 ASCHER (Ben) [Ahron sec. edd. et Eliam Levitam, vel Moses, sec. Schemtob [non Jomtob, ut *Luzz.* Proleg. p. 22] Ibn Gaon [Saec. XIV. in., quo declinante jam Schemtob b. Isak Schafrut (ap. *Dks.*, Litbl. X, 140) nostri nomen quasi symbolicum habet]. Combinationem Ahron b. Mose ap. Gedalja jam refutat *Luzz. ib.* De aetate (ca. A. 1000 sec. Gedalja etc.) et auctoritate op. 2. nihil hucusque constabat (v. *Jüd. Lit.* p. 414). Jehuda b. Balam (ca. A. 1090) differentias causas ac differentias Orientalium et Occidentalium, de quibus ex Saadja locum attulit (Cod. *Uri* 168 f. 47b). Postremum contra nostrum scripsisse demonstrat *Luzz.*, *Biblioth.* f. 11, b.]

1) **קריאה חלופי** *Variae lectiones* inter B. Ascher et B. Naftali, in *Bibliis Rabbim.* A. 1517 N. 28 etc. usque ad 1727 N. 812. [*W* 193.]

2) **ספר מדקדוקי הטעמים** *Liber de grammatica* (seu *theoria*) *accentuum*, seu *Porta de accentibus rhythmi*. (incip. *שער הטעמים שני עשר* *שמות*). a. c. *Bibl. Rabb.* N. 28 [*W*¹p. 127. ³p. 79] (1517). [Recudit *H. Hupfeld* in *Commentt. de antiquioribus* etc. 1846, v. *Jüd. Lit.* p. 417 n. 1.]

3. **קונטרס המסורה** *Commentatio de Masora* adscripta Ahron b. Ascher [i. e. op. 2 auctoris, inc. *שורר הטעמים*] ex MS. anonymo S. D. Luzzatto adjectis excerptis ex Jakob b. Nissim (?) *Comm.* in lib. *Jezira*, cum Notis et Introductione de scriptoribus Masoreticis edid. L. Dukes 12. *Tübingen.* 1846.

[Cf. *Baer*, *Litbl.* XII. 3. *Fürst*, *ib.* 40, cf. 81. 126, de libello ex meris conjecturis tractat.]

4464 ASCHER (B. H., Dr.).

1. **חנוך נערים** *Initiation of youth* containing the principles of Judaism, adapted for the period of confirmation 8. *Lond.* 1850.

4465 ASCHER (Saul).

1. *Leviathan oder über Religion in Rücksicht des Judenthums.* Herausgeg. [aus den Papieren eines Freundes] 8. *Brl.* 1792.

[Spectat ad D. Friedlaender: *Sendschreiben.*]

 ASCHKENASI (אשכנזי, *Germanus*), additur saepissime ad nomen auctoris Germani; nominis instar occurrit [partim ap. Bibliogr. tantum] praecipue apud sequentes: A bra-

ham Apotheker, Abraham Heilbron, Bezael Aschkenasi, Elieser Aschkenasi, Gerson Aschkenasi, Hillel b. Naftali, Isak Aschkenasi, Isak Loria, Jakob b. Isak Aschkenasi, Jechiel Aschkenasi, Josef b. Elieser, Josef Schalit, Moses Aschkenasi, Naftali Aschkenasi, Salomo Aschkenasi, Samuel Aschkenasi, Saul Kohen et Zebi Aschkenasi q. v. omnes.

4466 ASHER (Adolphe). [Abraham b. Isak, Bibliopola Berolinensis].

1. *Bibliographical essay* etc. 4. *Brl.* 1839.
2) *Anglice vertit Benjamin Tudelensis: Itiner.* q. v. (1840-1).

4467 ASHER (H., Chajjim b. Moses Levi).

Anglice vertit Simon Frankfurter: Liber vitae q. v. (1847).

ASKARI v. Elasar Askari.

ASNEKOT v. Saadja b. Levi.

ASOBEB v. Josef b. Nehorai et Nehorai b. Saadja.

4468 ASP (Matth.).

Lat. vertit Cap. 1. tract. *Talmud. Tamid* N. 1940 (1727).

4469 ASRIEL Brill, Judex Fürth.

דקדוק קודש *Decor sanctitatis* *Comm.* et *Versio* Germ. *Mischnae* tract. *Rosch haschana* et *Joma* N. 2026 (1827).

4470 ASRIEL [b. Jechiel, seu b. Josef, Saec. XIV., v. *Luzz.* ap. *Polak*, *Ostersche Vand.* 45. 47.]

Forsan auctor seu compiler *הנהגות סדרני* *Annot.* in *Mardochai* b. Hillel q. v.

4471 ASRIEL b. Moses Levi Aschkenasi, Archis. Tarnigrod.

1. **נחלת עוריאל** *Hereditas Asriel* *Concc.* in *Pentat.*, post mortem ejus cura Simson Tarnigrod b. Chajjim R. Maneses (ר' מנשה) *Lublinensis*

4. *F. a. O.* (*fer.* III. 15. *Schebat* לחמה) 1691.

[*W*^{1,3} 1778, ad. 1728 d, corr. נחלת שמואל ³ 2207 b. „Jehuda b. Moses ex *Synag. Corona*“ *W*⁷ 753 d ex operario Jch. L. b. Benjamin Nikolsburg etc. effictus.]

4472 ASRIEL b. Moses (Möschel, משה'ל), Wilna.

מקרא קודש *Lectio sancta* *Comm.* *grammat.*,

ASRIEL b. SALOMO

socio filio Elia compositus, in Preces quotid. A.1704N.2255;1713N.2313;1721N.2351; s.a. N.2392 [et cf.1690N.2199].

[W³179b male: Meisel, ¹1772 cum filio Elia b. Asriel (q.v.) et ⁴1772 cum alio confusus (cf. Asriel sequentem). Ap. Mich.2785: מקרא קודש auct. „Elia Wilna“ procul dubio est fragmentum ed. Precum, ex talique ficta vid. ed. lib. מקראי קודש Josef Samaga q. v.]

4473 ASRIEL [b. Salomo?, b. Menachem?] seu Esra, seu Asarja. [Inter celeberrima Kabbalae novae (Saec. XIII) doctorum et in Hispania quasi conditorum nomina laudatur saepissime Esra, vel Asriel, auctor opp. variorum uni alterive adscriptorum, alterque magister fertur Nachmanidis. Esra et Asriel Geronensem quasi discipulos Isak coeci (b. Abraham b. David, cf. N.⁴²¹³) a Schemtob Ibn Gaon (cf. Cod. Uri 371) l. 5 citari monet Carmoly, llin. p.276, hucusque neglectus, sed ipse negligens quae contra monuit Landauer, Litbl. VI, 196. Hunc secutus sum in Registro ad Cat. Mich. p. 366 (Jud. Lit. p.403). Contradixit S. Sachs [Additt. ad Cod. Bisl.64, ex quibus Editor op.1. praef. suam sublegit, v. Serap.1851p.61], cujus argumentum illustre („schlagenden Beweis“) corroborare putavit Jellinek (Mos. de Leon p.15, cf. Beitr. II, XVI), mox vero (Beitr. I, 41, cf. 61) claudicavit, dein (Beitr. II, 32, 81) ad Landaueri sententiam reversus est. Quaestionem tam gravem ac difficillimam solvendi neque nobis animus, nec hic locus; opp. vero alterutri adscripta adjectis novis nonnullis monitis uno numero et nomine commodius absolvi putavimus. De nomine hucusque neglecto Asarja v. ad op.1.— Etiam lib. מערכה האלהות (v. Perez b. Isak) Asrieli Saginahor sermo coeco [ex Asriel, discip. Isak coeci conficto?] adscribitur in solo Cod. Vat. 211,5; quae vero addit Bart. IVp.284 (W¹1779), confusa videntur ex scripto alio ejusdem Codicis (211,2) de mysteriis sacrificiorum et orationis quotid., quod Asriel b. Salomo [„coecus“, ut puto, ab Assem. ex conjectura additum] Gerona misit Burgos (קבלה מהחכם הגדול הטובול) ששלח מנירונה לכורש (האמתי) עזריאל בר שלמה זצ"ל ששלח מנירונה לכורש. Idem est procul dubio ap. W¹³1782, quem Jellinek, Beitr. II, 32 (confundens, ut W¹ ib.: Esra b. Salomo Gattino, qui A.1372) cum nostro combinat, nisi noster sit Asriel b. Menachem citatus a Botarel (W¹1779, cf. אורים והומים N.3392, ubi nomen err. typ. transpositum) postremum vero nunc nepotem sus-

picatur nostri (filium nimirum Menachem Aschkenasi [Jell., ad Mos. Nachmani: Concio p.VIII] ejusdem ac Menachem b. Asriel ap. Zz. Z. G.53). Asriel, auctor Expos. mysticae precum (W⁴1772, ubi spectat ad Asriel b. Moses q. v.!) a Pasino ad Cod.117 combinatur cum „coeco“ auctore lib. מערכה (v. supra), neque dubito eundem esse Comm. in Preces sec. 10 Sefirot in Cod. Mon.221, ubi Lilienthal Asrielem interpretem fert ex Arab. operis Josef Ibn Wakkar (cf. Cod. Mon.320, Landauer, Litbl. VI, 277). Auctor vero Esra pronunciatur ap. Carm. l. l., opusque plane omisum a Jell.— Confusio 2 nominum vid. Asriel Abi haesri ap. W¹1780, cf. Moses Rieti: Sanct. f.102b.]

1] פירוש עשר ספירות Comm. in 10 Sefirot [seu שאלות ותשובות Quaesita et Responsa] ex Cod. MS. [Bisl.64]; ad init. Meir Gabbai: Via fidei [quasi Comm. in nostrum] q. v. (1850).

[Apud Assemanum Cod.428,11 Quaestionum auctor R. Asarja, responsionum Mos. Nachmanides! Idem opus continet Cod.202,5, auct. „Asarja Kabbalista“, init. ap. Assem. male expressum, v. in ed. nostra f.3b, lin.3, cum vero Cod. male compactus sit, nescio an praecedens Comm. in legem (Bart. IV p.284. W¹1776) ejusdem sit auctoris, ut etiam Cod. Taur. 71, desinens verbis „hucusque sermo (verba) sapientis Rabbini R. Asriel (ap. W¹1772 b.: Asarja e!), qui accepit (didicit) ex ore magistri“ (הרב, quod Pasinns male de Rab, auct. Saec. III. interpretatur!), ipsissima verba leguntur in appd. op. nostri ed.1798 (ap. Jell. Beitr. II, 36), ubi pro הרב legitur הרב"ן, i. e. Nachmanides, qui ergo nostri magister factus, forsitan per scribam, qui vocem הרב sensu suo ap. Kabbalistas communi interpretatus est. Forsan noster quoque est R. Asarja citatus in Midrasch hauncelam, quem Jell. (ib. p.73) fictum fert?]

2] פירוש Commentarius [sub nomine Mos. Nachmanidis cum Additt. mendose excusus] in Canticum N.915 (1764).

[Cod. Vat. 212,3 Nachmanidi adscriptus Introd. non exhibet, ut apparet ex initio, neque diversum habeo Cod. Rosf.1072 (ut suspicatur Zz. ad Rebenstein p. III et Jell. Beitr. I, 40 pro re certa vendit), cum Rosf. ipse, Cod. eundem esse quem Asul. viderit, suspicatus sit. Nomen Esra legitur in Cod. Leyd. (Zz. ib.) et ap. Isak Akrisch: praef. ad Comm. 3 in Cantie., et alios ap. Jell. ib., qui (II, 33) A. actatis 71 compositum esse argumentatur ex verbis Introd. non optime correctis, quae rectius in Cod. Bisl. 65. anon. (sed v. Serap. 1852 p. 26 nota): אשר למדרגה החמישית נכנסתי שנה אהה: בשנות ה"י וראיתי כי פנה היום לערוב והקנה הלך

ASSA

- i. e. הלך וקרוך וע"כ קדמתי לפרש ספר אחד סכד
 appropinquante senectute. In Cod. MS. *Mich.* 555 post
 הי sequitur את סקומי והכרתו את סקומי. Testimonium antiquum
 de auctore praetermittere non possumus; Supercomm.
 nimirum in Nachmanidem MS. mbr. antiquus expositt.
 citat R. Esrae jam mortui in locos Pentat. (cf. *Jell. ib.*
 II, 35 et supra ad nomen) ut vid. ex Comm. in Can-
 tic., jamque monet, placita R. Esrae in introd. Comm.
 in Cantic. et in *Exposs. in Chagiga* (הגדה של חנוכה)
 פי הגדה של חנוכה) de Job XXVIII, 12 breviter exponi
 a Nachmanide in Job ib. (ut *Jell. I.* 44, 77); sed idem
 Supercomm. Nachmanidis quoque citat Comm. in Cantic.
 (f. 5d: וכן כתב הרב בפ' שה"ש), et ejusdem passim
 Comm. in l. *Jezira*, certe diversum ab excuso, quem
 nequidem suspectum haberi voluit *Jell. ib.* I, 13, sed
 in l. „Mos. b. Schemtob“ p. 46 et Beitr. II, 35 Asrieli
 nostro adscribit; cf. Moses Nachmanides.]
- 3] *Hymnus* [Asrieli inscriptus, acrost. Esra]; ap.
 A. Jellinek: Beiträge II p. VI q. v. (1852).

4474 ASSA (Rabbi) [pseud.].

1. Der Messias und die Reform der Juden in
 relig. und moral. Hinsicht philos. und theolo-
 gisch erläutert 8. Brl. 1805.

4475 ASSEMANUS (Jos. Sim.).

1. Bibliothecae apostolicae Vaticanae codicum MS.
 Catalogus, recensuerunt Stephan. Evod. Assemani
 et J. S. A. [Vol. I. Codd. hebr.] f. Rom. 1756.
 [Expl. plurimis flammis consumptis, ex p. 452 Add.
 chald. in Esther recusa sunt N. 1395. Cf. *Jüd. Lit.*
 469 n. 22.— Additt. v. sub Maius.]

ASTRUC v. Abba Mari b. Moses.

- 4476 ASTRUC (*Maestro*) רימוק (Rimok, seu Remoch),
 baptizatus: *Franciscus* רייש קורני (?). אסטרוק
 seu אסטרוק non: Estrock, eliam Abon-, seu Bon-
 Astruc (cf. *Zz. Z. G.* 461). Nomen christianum legit
Gg. (Breslauer Volkskalender II, 33): Dias Corni
 (sed cf. Cod. MS. *Mich.* 208), locum פראנה (ap. *Deutsch.*
 Cat. p. 423) pronunciat Braga in Lusitania. *W¹* 340
 (cf. *p.* 1313 n. 273) et *1* 18 et 370 varios confundit
 viros coaevos, scil. Abon-Astruc [Levi], cujus *Epist.*
 seu relatio de disputat. Hieronymi inserta ap. Sal.
 Iba Verga: *Virya Jeh.* n. 40, in qua ipsa refertur
 responsio Abon Astruc alius, qui vel idem ac Don
 Astruc Levi ib. initio laudatus, vel Astruc des
 Maestre (cf. *Schlesinger*, Einl. zu Hkharim p. 8);
 Bon-Astruc „de Porta“ vero Nachmanidis coaevus

A. 1265 sec. Diago ap. Bayer in notis ad Antonii
 Bibl. hisp. II, 104.]

כתב *Epistola* polemica ad En-Schealtiel et res-
 ponsio Sal. Bonfed; a. c. Prophiat Duran
Epistola q. v. [ca. 1577 etc.].

ASULAI v. Abraham Asulai bis.

4477 ASULAI, seu *Azulai* (Chajjim Josef David),
 b. Isak Serachja Hebronensis. [Natus Hieros., mrt.
 Liburni 21. Mart. 1807. *Zz. Z. G.* 240. 71 ejus opus-
 cula vel titulos recenset *Benjakob* ad op. 34.]

1. אהבת דוד *Amor Davidis* Conce. in Pentat.;
 acced. op. 37. f. *Liv.* (עליך במחיה) 1799.
- 2] אחורי הרעה *Pone fores* Nov. in tract. Tal-
 mud Horajot; a. c. op. 7. (1788).
- 3] קונטרס בית ועד v. op. 30. sq.
- 4] כרית עולם *Foedus aeternum* Annot. in Je-
 huda Chasid: *L. Piorum*; a. c. op. 14. (1789).
5. כרבי יוסף *Genua Josefi* in Jos. Karo: *Mens.*
 I-IV. 2 voll.; a. c. vol. I. appd.: שו"ת יוסף *Resi-*
dua benedictionis f. *Liv.* (ילדון על כן רבי יוסף) 1774-6.
- 6] נאולה עולם *Redemptio aeterna* Comm. in Hag-
 gada Paschatis; a. c. op. 12. (1794).
7. דברים אחדים *Verba singula* Conce. etc., ac-
 ced. op. 2. f. *Liv.* (לקחה) 1788.
- 8] ועד לחכמים v. infra op. 30. sq.
- 9] טוב עין *Bonus oculo* Nov. halach. et Resp.,
 a. c. op. 30. (1796).
- 10] יוסף לחק *Addet ad statutum* [Isak Baruch] Lec-
 tiones Bibl., Talmudicae etc.; a. c. op. 19. (1794).
- און v. עיר און op. 20.
11. כסא דוד *Thronus Davidis* Exposit. haggad.,
 acced. op. 6. f. *Liv.* (נדרש) 1794.
12. כה אחה *Palma una* Lectiones, Intentiones,
 Precationes etc. Ed. II. [una cum op. 17.]
 8. *Pisa* (ישרים וישמחו) 1816.
13. — [una cum op. 18.]
 8. *Liv.* (דרשי אלהים לפני) 1835.
14. לב דוד *Cor Davidis* Eth. et paraenet. (6 Capp.
 prima ex Chajjim Vital); acced. op. 4.
 8. *Liv.* (מהור כרא לי אלהים) 1789.
15. לדוד אמת *Davidi veritas* [Compend.] ex l.
Veritas Jakobo Israel J. Algasi, ed. III. acced.
 op. 38. 8. *Liv.*, *Jak. Tobijana*. 1820.
 [A. (ש)וב בטנה ספרי בטק לפני A. 1815 ap. *Rebenst.* 111, A. 1825 ap. *Mich.* 2002.]
- 16] מדבר קדמות v. op. 20.
17. מורה באצבע *Demonstrans digito* Eth. et as-
 cetica., Ed. V. [una cum opp. 24, 26, 12.]
 8. *Pisa*, *Sal. Molcho et Füll.* (סדר ברע) 1816.

ATHIA

18. — Ed. v. [una cum op. 25. 27. 13.] 8. *Liv.*, *Jak. Tobijana, Pei Torchi Angeloni* (ולילה הקוה) 1835.
[Numerus edd. ex praec. recens. vid. In tit. generali primo ed. 1816: מורה באצבע וכפ אחרי. Tit. עבודת הקודש et divisio in 2 ptes. in ed. Hieros. 1841 (*Mich.*) ad edd. anteriores transfert *Benjakob.*]
פנים v. op. 21.
19. **סנסן ליאיר** *Sansan lejaire* Lectiones et Praecatt., acced. op. 10. 8. *Liv.* (עו לנו ישועה) 1794.
20. **עין זוכר** *Oculus memorans* Methodol. alphabet., et P. II: **מדרב קדמות** *Desertum Kedemot* et Additt. etc. (קלוריה לעי) *f. Liv.* (זוכר דבר לעברך) 1792.
[Corr. A. 1790 ap. *Rebenstein.* Ed. 1792-3 sub tit. generali יער און recenset *Benj.*]
21. **פני דוד** *Facies Davidis* Exposit. in Pentat., insertis Annot. auctorum antiquorum, praecipue in Pericopas singulas adjectae sunt *Annot.* Jesaiae di Trani; acced. קונטרס צוארי של *Colla praedae* in *Haltarot*, et פנים סבר *Seber panim* Emendd. et supplem. *f. Liv.* (אחטו סלה) 1792.
22. **פתח עינים** *Janua* (seu *Apertura*) *oculorum* in *Jakob Chabib: Ocul. Jakobi.* II. Ptes. *f. Liv.* 1790.
[Cf. infra op. 35.]
23. **צווארי שלל** v. op. 21.
24. **צפורן שמיר** *Unguis Schamir* De studio etc. Ed. V. [una cum op. 17.] 8. *Pisa* (ישירים וישמחו) 1816.
25. — [una cum op. 18.] 8. *Liv.* (דרשי אלהים לפני) 1835.
26. **קשר גורל** *Ligamentum pollicis* De ritibus et benedd. nonnullis etc. Ed. III. [una cum op. 17.] 8. *Pisa* (ישירים וישמחו) 1816.
27. — [una cum op. 18.] 8. *Liv.* (בעתו ועלהו) 1835.
28. **ראש דוד** *Caput Davidis* Conce. in Pentat. *f. Mant.* (ולקדק נזיר אחיו) 1776.
29. **שיורי ברכה** v. op. 5.
[Non confundendus lib. hujus tit. separatus *Mich.* 4416 sec. *Benjakob.*]
שמה v. op. 35.
30. **ועד שם הגדולים** *Nomen magnorum* P. III. **לחכמים** *Conventus sapientum* Opus biographicum et bibliogr.; cum access. (f. 48-54); **בית ועד** *Domus conventus*; acced. op. 9. cum fol. omissionum 4. *Liv.* (נפשו בחיים) 1796.
[שם הגדולים שם P. I. *Liv.* 1786, et ed. II., partim differens, inserta, alphab. singulis, ועד P. II. cum במדבר *Liv.* 1798, 9, singula et junctio rarissima, continent opuscula nonnulla ad liter. histor. non pertinentia; ab editoribus recentibus ommissa. Cf. *Z. Z. G.* 240 et *Benjakob.*]
31. **שם הגדולים** *Nomen magnorum* P. I., secunda (!)

vice edid. Chajjim Polak b. Moses

8. s. l. e. a. [vel etiam *Krotoschin* 1843].

32. — [P. III. i. e. לעד לחכמים, insertis locis ex ועד [בית ועד] per eundem 8. *F. a. M.* 1844.
[Stricturae et emendd. in hanc edidd. G. Stern et *Benjakob.* s. l. ועד וזיקות שניו שם וזיקות ועד 8. *Lips.* 1845.]
33. — P. II et לעד לחכמים P. II [inserta singulis alphabetis, adjectis locis ex במדבר *Mensa in deserto*], cum Notis [Editoris] R. Kirchheim, adjectae sunt notae Ahron Fuld et E. Carmoly cujus praecedat *Biographia* auctoris per eundem 8. *F. a. M.* 1847.
34. — P. I-IV novo digestae alphabetico ordine duplici, scil. P. I. מערכת גדולים *Ordo magnorum* i. e. auctorum, P. II מערכת ספרים *Ordo librorum*, adhibitis, quae ad opus spectant supplementis auctoris, כל אשר נשמט, משגב לך, שלחן במדבר, (כבר לאדן a. c. ועד שם, השמחה), adjecta sunt Notae Ahron Fuld [ex ed. praec.] et Editoris, praecedat *Biographia* E. Carmoly recognita per J. *Benjakob.* 2 voll. 8. *Wilna* (הרין) 1852.
35. **שמחה הרגל** *Gaudium festi* Miscell. ad 3 festa spectantia, etiam Haggada Paschatis cum Comm. et l. Ruth cum Comm., acced. קונטרס פתח עינים *Janua* (*apertura*) *oculorum* [cf. op. 22] in *Jakob Chabib* ad tract. *Sukkot*, Supplementa inscripta שלמי שמה *Sacrificia* (*Supplem.*) *gaudii*, et tract. Talmud. apoc. גרים (N. 2056) 4. *Liv.* (ישמח צידק) 1782.
36. **שער יוסף** *Porta Josefi* Nov. in tract. Talmud. Horajot et שיה *Resp.* nonnulla *f. Liv.* (למען יאריכו יסד) 1757.
37. **שפה אחת** *Labium unum* Comm. in Haggadam Paschatis; a. c. op. 1. (1799).
38. **חורת השלמים** *Lex sacrificiorum eucharisticorum* Excerpta ex Additt. Abraham Chajun ad Jomtob Algasi; p. 59 a. c. op. 15. (1820).
39. **תפלות להקדש ספר חזרה** *Precationes processionis* etc., in *Prec. rit. hisp.* N. 2738b (1840).
[Elegiam in mortem edid. J. S. Reggio (q. v.) 1825.]
- ATHIA v. sub nominibus: Josef, Mardo-chai, Salomo, Samuel.
- ATTAR v. Chajjim Atthar et Jehuda Atthar.
- 4478 AUB (Josef, Dr.), Rabb. in Baireuth. Noch ein Wort über die jüdischen Trauergebräuche; IV, 39 ap. Geiger: Zeitschrift q. v. (1839).
- AUERBACH v. sub nominibus: Abraham,

AUERBACH

Eisak, Menachem, Pinchas, Samuel,
Simon, et cf. Fischhof.

⁴⁴⁷⁹ AUERBACH (B. II.), Rabb. in Darmstadt.

1. Auswahl gottesdienstlicher Vorträge in dem israelit. Gotteshause zu Darmstadt gehalten. 1. Heft. [Cf. Gg. Ztschr. I, 195.] 8. Darmstadt. 1837.

⁴⁴⁸⁰ AUERBACH (Baruch Levin), Director [institutum in opp. laudatorum].

1. **הַמִּדְוָה** Meditatio Stiftungsfeier des Aronschen Instituts, von Jakob Kohen und seiner Frau Dina vor 30 J. gestiftet, Tebet 579, 3. Jan. 1819 [hebr. et Germ. lit. Germ.] 4. Brl. 1819.
2. Ueber die gegenwärtige Einrichtung der jüdischen Gemeindeschule zu Berlin. Einladungsschr. zu den öffentl. Prüfungen 8. Brl. 1832.
3. Die jüdische Gemeindeschule zu Berlin in ihrer fernerer Entwicklung. Einladungsschrift etc. 8. Brl. 1833.
4. **זִמְרוֹת חַדָּשִׁים** Psalmen und Gesänge der Zöglinge der jüdischen Gemeindeschule zu Berlin etc. [Hebr. et Germ. lit. Germ.] 8. Brl. 1835.
5. Ueber den Unterricht der Physik in Volksschulen überhaupt und zunächst in der jüdischen Gemeindeschule zu Berlin. (Aus den Rheinischen Blättern Bd. XII. Heft 2.) 8. Essen. 1836.
6. Gebet für S. M. den König etc. in der jüdischen Gemeindeschule etc. [Hebr. et Germ. lit. Germ.] 4. Aufl. 8. Brl. 1837.
7. — (und für die Königin) 8. Brl. 1840.
8. — 6. Aufl. 8. Brl. 1846.
9. Statuten des von Baruch Auerbach gegründeten jüdischen Waisen-Erziehungs-Instituts zu Berlin 8. Brl. 1839.
10. Jahresbericht über das Waisen-Erziehungs-Institut etc. (1—14) 8. Brl. 1834—47.
11. Statuten des von Baruch Auerbach gegründeten jüdischen Waisen-Erziehungs-Instituts für Mädchen zu Berlin 8. Brl. 1843.
12. Jahresbericht über das jüd. Waisen-Erziehungs-Institut für Mädchen etc. (1.2.5.6) 8. Brl. 1844, 5, 8, 9.

⁴⁴⁸¹ AUERBACH (Berthold).

[Dorfgeschichten, Angl. v. Cat. Bibl. Bodl. IV, 55a.]

⁴⁴⁸² AUERBACH (Isak Levin, Dr.).

1. Opfer des Dankes. Predigt am Tage nach der Rückkehr Sr. Maj. des Königs 24. December

1809 gehalten in ... Berlin. Aus dem Hebr. des M. S. Weil übersetzt v. Isaac Levin Auerbach. 8. Brl. 1809.

2. Denkmahl der Tugend. Predigt dem heiligen Andenken I. M. der Königin Luise Auguste Wilhelmine Amalie geweiht an Ihrem Geburtstage 10. März 1811 (Esther Feste), gehalten in ... Berlin. Aus d. Hebr. übers. von J. L. A. 8. Brl. 1811.
3. Predigt am Freudenfeste der Thora gehalten in einem Privat-Tempel zu Berlin 8. Brl. 1815.
4. Sind die Israeliten verpflichtet ihre Gebete durchaus in der hebräischen Sprache zu verrichten? Aus den Quellen des Talmuds und der spätern Gesetzlehrer 8. Brl. 1818. [Anon., sed v. Zz. G.V. 460.]
5. Die wichtigsten Angelegenheiten Israels vorgetragen in Predigten bei dem in Leipzig während der Messen stattfindenden israel. Gottesdienste [Zz. G.V. 462] 8. Lpz. 1828.
6. Toast auf das Wohl der jüdischen Gemeinde, ausgebracht am 10. Sept. 1829 zum 100-jährigen Geburtsfest Mendelssohns 8. Brl. 1829.
7. Die Aufnahme Israels in die grosse Gemeinschaft der Nationen. Predigt gehalten am 27. April 1833 in Leipzig. 8. Lpz. [1833].
8. Festrede zur 25-jährigen Jubelfeier des Bräder-Vereins zu Berlin [cf. N. 4157], gehalten in der General-Versammlung, am 19. Januar 1840 vom Direktor des Vereins etc. (Als Manuscript gedruckt) 8. Brl. 1840.
9. Israels jüngste Heimsuchung im Morgenlande. Predigt gehalten am 9. Mai 1840 in Leipzig [Cf. Jost, Annal. II, 226] 8. Lpz. [1840].
10. Das Verständniss der Zeit. Predigt gehalten den 12. April 1845 in dem deutsch-israelit. Tempel zu Leipzig 8. Lpz. 1845.
11. Rede am Grabe des Herrn Josef Muhr am 1. Febr. 1848 gehalten. 8. Brl. 1848.
- 12] Varr. in collect. **זִמְרוֹת חַדָּשִׁים** N. 3429. [האדם] Epigr. VIII, 32. — **שִׁיחָה** Dialog. inter mortuos p. 93. — **נִחָמָה** Solatium. p. 95. — **הַמִּדְוָה** Ver. p. 179. — **עֵלֵי הָהָר** (Murmeltiere) p. 332. 348.]

⁴⁴⁸³ AUERBACH (Jakob) Dr. [nunc magister F. a. M.]. Aus einem Schreiben [de nonnullis MS. Bibl. Reg. Vindob.] ap. Geiger: Zeitschrift III, 257 q. v. (1837).

⁴⁴⁸⁴ AUERBACH (Salomon Heymann), seu Sal. b. Michael Chajjim Posuensis [mort. A. 1836].

AUSPITZ

- 1) Germ. vertit I. Habacuci [adscripto textu manu interpretis] N.1264 (1821).
 2) באור Comm. et Vers. Germ. I. Kohelet N. 973 (1837).

AUSPITZ v. Jakob Auspitz.

AUSTERLITZ v. Baruch Austerlitz.

AVEN (i. e. Aben)=Ibn q. v.

- 4485 AVERROES, seu Averrhoes, Abu'l Walid Muhammed b. Ahmed b. Abu'l Walid Muhammed Ibn Roschd Cordubensis, Arabs. [Mrt. A.1198. — Non confundendus avus homonymus, v. ad op.25. — Nonstri opera tantum hic recensemus a Judaeis translata addito hic primum fonte hebraeo conjecturali, quamquam et alia ex Hebraeo versa existimantur (v. R. Simon ap. W¹p.20; contra sinistram de versionibus judicium Buhlii ap. Wenrich, de auctorum graecor. etc. p.179, cf. 45, et Ritter; v. Jud. Lit. 450 n.22 et Munk, Dictionnaire des sciences philos. II, 164). Ed. hebr. ap. Juntas 1542 (Ludovici ap. W²p.135) ex duplici errore conflictata est. — De plurimis opp. hebr. versis inter MS. fusius disserendi locus est. — W³39.]

A. COMM. IN ARISTOTELEM (ET PLATONEM).

- 1) Expositio media in Porphyry, — 2) in Praedicam., — 3) in lib. de Interpretatione [ex Jakob Anatoli?] una cum Levi b. Gerson Annot. [Compd.], 4) in lib. I-IV. Topicorum, — 5) Paraphrasis Poeticae [expos. media ex Todros Todrosi?], — 6) item in Platonis libros de Republica speculativos [ex Samuel b. Jehuda b. Meschullam], — 7) Prooemium in Physicam, — 8) Expos. media in Physic. lib. I-III. [ex Kalonymos b. Kalonymos], — 9) de partibus et 10) de generatione Animalium [ex Jakob b. Machir?], — 10) Comm. magnus in lib. III. de Anima comment. 5 et 36, — 12) Prooemium in lib. XII. Metaphysicorum, — 13) Epitome Methaphysicorum [ex Kalonymos b. Kalonymos?] Latine per Jakob Mantium q. v.

[Adnot. in Comm. super Physicam scripsit Elia del Medigo q. v.]

- 14) Comm. medius in Topica, — 15) item in sophist. Elenchos per Abraham de Balmes q. v.
 16) כל מלאכת ההגיון *Universa ars logicae* i. e. Epitome seu Compendium (1) Introd. Porphyry, (2) categor., (3) interpret., (4) syllog., (5) demonstr., (6) sophist., (7) topica, (8) rhetor., (9) poet. ex Arab. hebr. [per Jakob b. Machir q. v.]

8. Riva. (18. Tebet 320, 18. Decembr.) 1559.

[Corr. W¹p.18. 4p.751. In fine: „sequitur auscultatio physica“ (op.20). Corr. Wüstenfeld §119n.14.]

- 17) — [ex vers. preced.] Latine per Abraham de Balmes q. v.

[Orditur lib. de interpret. 7 lineis ultimis libri categor. hebraici.]

18. באור חכמה לספר ההלצה *Commentarius in Aristotelis de arte rhetorica*, ex Arab. hebr. per Todros Todrosi, nunc primum ex Cod. Bibl. Senat. Lips. [XLI] cum Prolegomenis copiosissimis edid. J. Goldenthal 8. Lips. 1842. [W¹p.20 et Pasini, Cod. 40, A. compositionis Heg. 570 (510 in ed. lat. err. typ.) male computant 1192 pro 1174 Chr. — Emendd. ex Balmesio v. in proleg. p. XXVIII.]

- 19) — [Paraphrasis, seu expositio ex vers. praeced.] Latine per Abraham de Balmes q. v. [De adhibitis Balmesii et Mantini Verss. Comm. maximi in Amalyt. poster. [ex Kalonymos b. Kalonymos?] v. supra p.667 op.3.]

20. קיצורי א"ר על שמע מבעי *Compendia in auscultationem physicam* ex Arab. hebr. [per Moses Ibn Tibbon] 8. Riva. 1560.

[Corr. W¹p.19. 3p.13, Deutsch, Catal. p.138!]

- 21) Paraphrasis resolutissima de Coelo [ex Hebr. Salom. b. Josef Ibn Ajjub?] — 22) Prooemium in lib. XII. Metaphysicorum per Paulum Israhelitam q. v.

[An Vital Nissus, cujus Versio Lat. Paraphraseos de generatione cum Vers. hebr. Mosis Ibn Tibbon congruit, sit Judaeus, nescimus.]

B. QAESTIONES PHILOS.

- 23) Quaesita logicalia (1 in Hermen., 2-9 in Priora, 10-19 in Posteriora), — 24) Epistola de primitate praedicatorum etc. Latine per Abraham de Balmes q. v.

[Vide supra p.668. In Priora 2 quaest. hebr. v. Cod. Lips. XL m. n. = Cod. Taur. 40 f.93-6! Mich. 86; cf. Munk, Diction. des sciences philos. II, 163.]

- 24) [Quaestionum physic. pars] Sermo de substantia orbis, auctus capp. 6.7., Latine per Abraham de Balmes q. v.

[Edd. 1482 et 1525 (Panzer III, 178. VIII, 493) comparare nobis non licuit. Versio Balmesii ipsa ap. Bart. Ip. 40. W¹p.70 MS. tantum recensetur! Cod. Lat. Vat. 4553 (sec. Assem. ad Cod. hebr. Urb. 43,2, cf. W¹246) interpretis nomen fert Elia Hebr. i. e. Elia del Medigo (q. v.), qui A.1485 in hoc opus pro Pico della Mirandola hebraice quoque sub tit. בעצם הגלגל commentatus esse fertur (v. Carmoly, Hist. des medecins p.

AVERROES

137-8, *Munk* ap. Beer, Philos. p.120, cf. Cod. *Taur.* 147, ubi ordo folior. perturbatus). Eodem tit. hebr. librum jam in Hispania adhibuit Abravanel (*Resp.* ad Saul Kohen f.19b), jamque A.1349 Moses Narboni in eundem (cf. *Munk* ib. p.115) commentatus est una cum caeteris partibus *Quaestionum in Physic. Arist.* (דרושין הטבעיים), quae plurimum cum vel sine Vers. Kalonymos (?) b. Kalonymos (forsan propter ejusdem Vers. Comm. in Phys. A.1316?) offenduntur, e. g. in Cod. *Mon.* 30,3.35,9. *Urb.* 41,6 *Taur.* 141.147. Exstat quoque liber noster jam a Jehuda b. Mos. Romano, A. 1292 nato, ex Latino (forsan *Mich. Scotti*, cf. *Jourdain-Stahr* p.136, *Jüd. Lit.* 449) versus cum expositt., qui initio cum Balmesio congruit (v. cod. *Bisl.* 58), attamen jam tit. עצם השמים „de substantia coeli“ discrepat. — *Wüstenfeld*, *Gesch. d. arab. Aerzte* p.107n. 11 tract. arab. *de motu orbis*: *حركة الكواكب* conjicit. Auctoritatem libri demonstrat Obadja Sforzo: *Lux populorum* f.9b.]

- 25] Tractatus de intellectu materiali (השכל החמרי), an intelligere possit abstracta, hebr. ap. Salomo b. Gerson: *Porta coelorum* tract.12. q. v. [Auctor fertur „sapiens primus“ (הראשון) nuncupatus Ibn Roschd, quod ad homonymum nostri avum spectaret (cf. ad Cod. *Mich.* 176), sed v. Comm. Mos. Narboni Cod. MS. *Mich.* 10 et Jos. b. Schemtob ap. *Munk*, *Diction.* ib. p.163n.5; cf. *Wüstenfeld* ib. n.21, uterque de vers. nostra tacet; cf. op. sequ.]
- 26] Libellus seu epistola de connexionione intellectus abstracti cum homine, Calo Calonymos [Kalonymos b. David] Neapolitano Medico interprete [ex Hebr.] Lat.; una cum destructione ut infra op. 27. 28.

[*Wüstenfeld* l. l. n.20 nostrum male conjicit cum Comm. Mos. Narboni in op. 25, qui tit. quoque fertur generalem *Epistola de possibilitate conjunctionis cum abstracto*. Doctissimus *Munk* l. l. p.163n.4 duas sistit exstare dissit.: de materia intellectus activi et passivi, et de conjunctione etc. in tomo ultimo (i. c. IX) opp. Aristotelis, quarum prima inscripta: *de animae beatitudine!* Diserte vero libello nostri praemittunt editores: „Sequens epistola de connexionione etc. idem est cum tractatus *de animae beatitudine* parte, quam alia ab illo versam translatione hic apposimus, ut codicum et interpretum diversitas inspicere possit.“ Duae vero radices de essentia intellectus etc. in utraque versione tractantur. — Fontem hebr. epistolae nostrae detexi (cf. Registrum ad Cat. *Mich.* p.325) in MS. plurimis libri *Porta coelorum* Gerson b. Salomo q. v.]

C. VARIA.

27. Subtilissimus liber qui dicitur *Destructio destructionis* [تہافت التہافت, hebr. הפלר ההפלה] *Philos. Algazelis* nuperrime [ex Hebr.] traductus et suae integritati restitutus, adjunctis multis disputationibus Algazelis etc., cui additus est Libellus seu Epistola Av. de connexionione intellectus abstracti cum homine, ab eximio etc. doct. Calo Calonymos hebr. Neapol., atque praeclarum ejusdem volumen de mundi creatione Physicis probata rationibus f. *Ven.* 1527.

28. — [omisso volum. de creat.] IX,8 opp. Aristotelis f. *Ven.* 1550-2.

[Ed. 1527 (uon 1529 ut *Wüstenfeld*) Interpretis exhibit dedic. ad Herculem Gonzaga datam Brixiae 27. Nov. 1726, ubi destructionis Gazzali et destructionis destructionis versionem se vidisse dicit „apud Latinos fragmentatum et diminutum immo involutum, praecipue deficientibus 4 ultimis disputationibus naturalibus et principalibus quidem magni momenti“, ap. Hebraeos vero perfectam exstare. „Et si, in translatione asper visus fuerim etc. quia verba auctorum et praecipue Algazelis sic posita ne a tramite verborum eorum deviem ad hoc coacte me inducunt“ (Cf. *Delitzsch*, *Litbl.* II, 284). Exstant 16 dispp. metaph. et 4 phys., sed epistola de connexionione etc. (v. *W³* p. 16) in expl. Bod. non accedit! Destructio procul dubio translata est ex Vers. hebr. Kalonymos b. David Todrosi, qui in praef. sua (Cod. MS. *Mich.* 212, cf. *Jüd. Lit.* 398n.7) de versione (ex Arab.) incepta (שהחל להעתיק) Lat. hujus libri per Kalonymos b. Kalonymos (q. v.) loquitur, quae forsitan exstat in Cod. *Vat.* lat. 2434, data Arelati 18. Aprilis 1328, capp. tantum 14 [metaphys.] constans, *Bart.* I p. 132. In pejus vero corrigens *W¹* p. 21 et 1006 (et ita *Munk*, *Diction.* etc. II, 162 et apud *Beer*, *Philosophie* p. 108) superiori Kalon. adscribit Vers. excusam, negligens verba „Medicus Neapol.“, quae in ed. 1560-2 in 8° ante destructionem omissa, sed ante epistolam de connexionione offenduntur! Destructio ed. 1497 (seu 1495-6, v. *Ponzer* III, 381.386.407) comparare nobis non licuit, eam ab ed. 1552 tam diversam fert *Ritter* (Ueber unsre Kenntniss der arab. Philos., Götting. 1844 p. 6), ut singulis passibus non eodem ex fonte fluxisse videatur, unde de interprete et integritate nihil nobis constat. Ipsius vers. hebr. supra laudatae exstat expl. ubi „4 praefationes“ (physicae?) desiderantur (Cod. *Rof.* 143 sec. ipsum ad Cod. 496). — De epistola annexa v. op. 26.]